Solceller syd for Fodby Energipark Næstved

Miljøvurdering af planer og projekt

Indhold

1 Indledning 6
1.1 Baggrund for projektet 6
1.2 Miljørapport og miljøkonsekvensrapport 7
1.3 Læsevejledning 9

2 Ikke-teknisk resume 11
2.1 Projektbeskrivelse 11
2.2 Plangrundlaget 12
2.3 Miljøvurdering af projektet 12
2.4 Miljøvurdering af planforslagene 21
2.5 Kumulative effekter 21
2.6 Afværgeforanstaltninger 21
2.7 Overvågning 23

3 Miljøvurderingens indhold og afgrænsning 24
3.1 Lovgrundlag for miljøvurderingen 24
3.2 Processen for miljøvurdering og miljøkonsekvensvurdering 24
3.3 Afgrænsning af miljøfaktorer 25
3.4 Høringssvar fra debatfaserne 28
3.5 Alternativer til projektets udformning 30
3.6 Referencescenarie 32
3.7 Overordnet vurderingsmetode 32

4 Plangrundlag 35
4.1 Eksisterende planlægning 35
4.2 Fremtidige planforhold 36

5 Projektbeskrivelse 37
5.1 Projektområdets placering 38
5.2 Projektområdets indretning 39
5.3 Beskrivelse af anlægsfasen 48
5.4 Beskrivelse af driftsfasen 51
5.5 Beskrivelse af dekommissioneringsfasen 54

6 Forhold til anden planlægning 57
6.1 FN's Verdensmål 57
6.2 Statslige planer 57
6.3 Regionale planer 59
6.4 Kommunale planer 59

7 Biodiversitet 71
7.1 Fredede og rødlistede arter 71
7.2 Fugle 78
7.3 § 3-beskyttede naturtyper 90
7.4 Beskyttelseslinjer 102
7.5 Grønt Danmarkskort 109

8 Internationale naturforpligtigelser 117
8.1 Natura 2000 væsentlighedsvurdering 117
8.2 Bilag IV-arter 143

9 Trafik og -sikkerhed 174
9.1 Sammenfattende vurdering 174
9.2 Metode 174

9.3 Miljømål ... 177
9.4 Miljøstatus og eksisterende forhold ... 177
9.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen ... 181
9.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen ... 187
9.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen ... 187
9.8 Miljøvurdering af planforslag ... 188
9.9 Kumulative effekter ... 188
9.10 Afværgeforanstaltninger ... 188
9.11 Overvågning ... 189

10 Rekreative forhold og mulighed for friluftsliv ... 190
10.1 Sammenfattende vurdering ... 190
10.2 Metode ... 190
10.3 Miljømål ... 191
10.4 Miljøstatus og eksisterende forhold ... 191
10.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen ... 193
10.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen ... 194
10.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen ... 195
10.8 Miljøvurdering af planforslag ... 195
10.9 Referencescenarie ... 196
10.10 Kumulative effekter ... 196
10.11 Afværgeforanstaltninger ... 196
10.12 Overvågning ... 196

11 Støj og vibration ... 197
11.1 Støj ... 197
11.2 Vibrationer ... 206

12 Grundvand og drikkevand ... 210
12.1 Sammenfattende vurdering ... 210
12.2 Metode ... 211
12.3 Miljøstatus og eksisterende forhold ... 212
12.4 Miljøvurdering af projektet ... 224
12.5 Miljøvurdering af planforslagene ... 227
12.6 Referencescenarie ... 227
12.7 Kumulative effekter ... 227
12.8 Afværgeforanstaltninger ... 228
12.9 Overvågning ... 228

13 Overfladevand ... 229
13.1 Sammenfattende vurdering ... 229
13.2 Metode ... 231
13.3 Miljømål ... 232
13.4 Miljøstatus og eksisterende forhold ... 232
13.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen ... 237
13.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen ... 239
13.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen ... 240
13.8 Miljøvurdering af planforslag ... 241
13.9 Referencescenarie ... 241
13.10 Kumulative effekter ... 241
13.11 Afværgeforanstaltninger ... 241
13.12 Overvågning ... 242

14 Drivhusgasser ... 243
14.1 Sammenfattende vurdering ... 243
14.2 Metode ... 244
14.3 Miljømål ... 246

14.4 Miljøstatus og eksisterende forhold 248
14.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen 248
14.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen 248
14.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen 254
14.8 Miljøvurdering af planforslag 254
14.9 Referencescenarie 254
14.10 Kumulative effekter 255
14.11 Afværgeforanstaltninger 256
14.12 Overvågning 256

15 Materielle goder 257
15.1 Sammenfattende vurdering 257
15.2 Metode 257
15.3 Lovgrundlag 257
15.4 Eksisterende forhold 258
15.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen 259
15.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen 259
15.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen 260
15.8 Miljøvurdering af planforslag 260
15.9 Referencescenarie 260
15.10 Kumulative effekter 261
15.11 Afværgeforanstaltninger 261
15.12 Overvågning 261

16 Landskab 262
16.1 Sammenfattende vurdering 262
16.2 Metode 263
16.3 Miljømål 264
16.4 Miljøstatus og eksisterende forhold 265
16.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen 274
16.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen 274
16.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen 295
16.8 Miljøvurdering af planforslag 295
16.9 Referencescenarie 295
16.10 Kumulative effekter 296
16.11 Afværgeforanstaltninger 296
16.12 Overvågning 296

17 Kulturarv 297
17.1 Sammenfattende vurdering 297
17.2 Metode 297
17.3 Miljømål 298
17.4 Miljøstatus og eksisterende forhold 299
17.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen 303
17.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen 304
17.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen 305
17.8 Miljøvurdering af planforslag 305
17.9 Referencescenarie 305
17.10 Kumulative effekter 306
17.11 Afværgeforanstaltninger 306
17.12 Overvågning 306

18 Sammenfatning 307

19 Referenceliste 317

Bilagsliste

20-08-2026

Bilag 1: Afgrænsning af miljørapporten

Bilag 2: Biologisk datarapport

Bilag 3: Støjredegørelse

Bilag 4: ESG-notat

Bilag 5: Ledningsejere

Bilag 6: Visualiseringer

1 Indledning

1.1 Baggrund for projektet

BeGreen A/S har 14. februar 2024 søgt om tilladelse til etablering af Energipark Næstved, bestående af solcelleanlæg med tilhørende mellemstationer og transformerstationer samt et batterilager (Battery Energy Storage System - BESS).

Anlægget ønskes placeret vest for Næstved i Næstved Kommune, strækkende sig fra Saltø Skov i syd, op mod kulturlandskabet ved Fodby mod nord, Figur 1-1.

Projektet forudsætter, at Næstved Kommune vedtager et kommuneplantillæg og en lokalplan for området, samt at der udarbejdes en miljøvurdering af både planer og projekt. Næstved Kommune har 12. august 2024 på møde i Plan-, Teknik, og Lokaldemokratiudvalget besluttet at igangsætteudarbejdelse af det nødvendige plangrundlag.

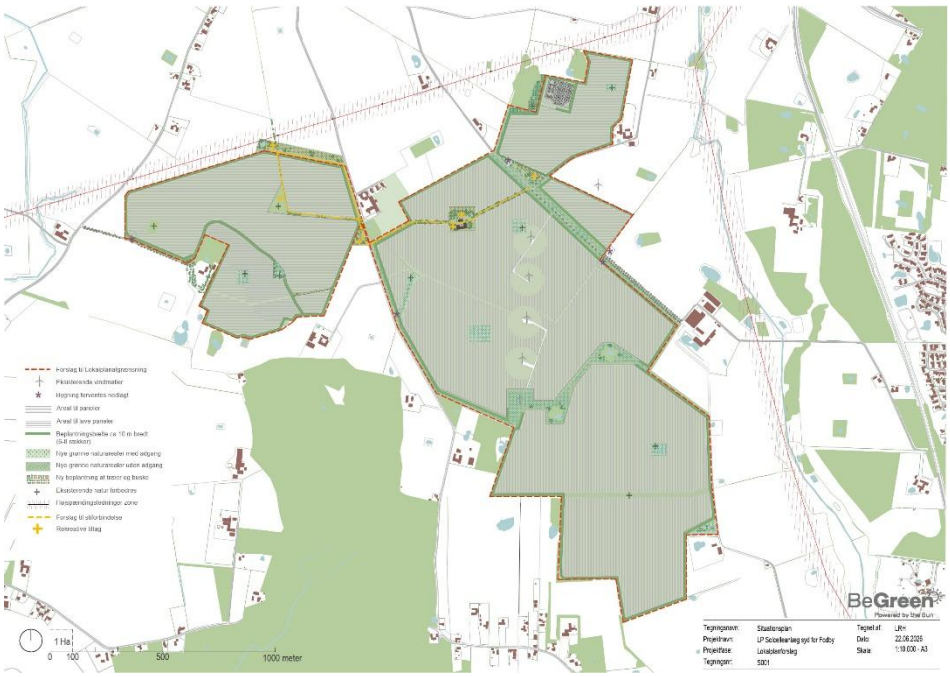

Figur 1-1: Oversigt over projektområde. Arealet er i alt ca. 250 ha, hvoraf ca. 214 ha planlægges til solceller, transformerstation og BESS anlæg. Ca. 13 ha udlægges til beplantningsbælter og ca. 24 ha udlægges som friarealer til ny natur, naturforbedring og rekreative tiltag.

1.2 Miljørapport og miljøkonsekvensrapport

I forlængelse af bygherrens ønske om at foretage en miljøkonsekvensvurdering af det konkrete projekt og Næstved Kommunes beslutning om ligeledes at foretage en miljøvurdering af plangrundlaget, har Næstved Kommune besluttet, at de to miljøvurderinger sammenskrives i et dokument: Miljøvurdering af Energipark Næstved (herefter kaldet miljøvurdering(en)).

Beslutningen er truffet, selvom de to typer af miljøvurderinger proceduremæssigt og indholdsmæssigt ikke er helt ens, ligesom kommunens og bygherrens ansvar for de enkelte elementer er forskelligt. Der er imidlertid et stort overlap mellem de to miljøvurderinger, både med hensyn til indhold og proces, og en sammenskrivning vurderes derfor at være hensigtsmæssig.

Miljøvurderingen af plangrundlaget er kommunens ansvar og foretages efter miljøvurderingslovens[1] afsnit II.

Miljøkonsekvensvurderingen af det konkrete projekt er bygherrens ansvar og foretages efter miljøvurderingslovens afsnit III.

Beslutningen om sammenskrivning er sket for at gøre den samlede miljøvurdering mere overskuelig for borgere og myndigheder, ligesom offentlige høringer, afgrænsning og fastlæggelse af f.eks. overvågningsprogram kan koordineres og så vidt muligt sammenkøres.

Næstved Kommune har foretaget en afgrænsning af indholdet i miljøvurderingen, jf vedlagte afgrænsningsudtalelse (bilag 1). I afgrænsningsudtalelsen har kommunen inddraget bemærkningerne fra høringen af berørte myndigheder og offentligheden. Miljøvurderingen udarbejdes på grundlag af kommunens afgrænsningsudtalelse og fremlægges herefter som forslag i offentlig høring og hos berørte myndigheder sammen med planforslagene. Samtidig offentliggøres et udkast til tilladelse til det ansøgte projekt efter miljøvurderingslovens § 25 (tidligere kaldet VVM-tilladelse).

På baggrund af bl.a. den offentlige høring tages politisk stilling til, om planlægningen skal vedtages, og om der kan gives tilladelse til det konkrete projekt. Inden en eventuel endelig vedtagelse af planerne

[1] LBK nr 4 af 03/01/2023: Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

og tilladelse til projektet, udarbejder kommunen en sammenfattende redegørelse, som blandt andet indeholder behandlingen af høringssvarene fra den offentlige høring. Hvis miljøvurderingen viser, at projektet vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger, skal der i den sammenfattende redegørelse desuden redegøres for et overvågningsprogram.

Endelig vedtagelse af kommuneplantillægget og lokalplanen foretages af Byrådet. Samtidig træffer Byrådet beslutning om, hvorvidt der kan gives § 25-tilladelse til projektet.

Ifølge miljøvurderingslovens § 8 har kommunen som planlægningsmyndighed ansvaret for at gennemføre miljøvurdering af planer (miljørapport), mens det ifølge miljøvurderingslovens § 20 er bygherren, der har ansvaret for udarbejdelsen af miljøvurderingen af det konkrete projekt (miljøkonsekvensrapport). Når miljørapport og miljøkonsekvensrapport sammenskrives i en samlet miljøvurdering, er nogle kapitler således hhv. bygherres og myndighedens ansvar, mens ansvaret for andre kapitler ligger hos begge parter.

Nedenstående tabel rummer en oversigt over, hvem der ansvarlig for miljøvurderingens forskellige afsnit og bilag.

Kapitel	Bygherre	Næstved Kommune	Begge
1. Indledning			X
2. Ikke-teknisk resumé			X
3. Miljøvurderingens indhold og afgrænsning		X	
4. Plangrundlag		X	
5. Projektbeskrivelse	X		
6. Forhold til anden planlægning		X	
7. Biodiversitet og nationale naturforpligtigelser			X
8. Internationale naturforpligtigelser og Natura2000 væsentlighedsvurdering			X
9. Trafik og trafiksikkerhed			X
10. Rekreative forhold og mulighed for friluftsliv			X
11. Støj og vibrationer			X
12. Arealanvendelse og inddragelse			X

13. Grundvand og drikkevand			X
14. Overfladevand			X
15. Drivhusgasser			X
16. Ledningsejere			X
17. Landskabelige forhold			X
18. Kulturarv			X
19. Sammenfatning			X
20. Referencer			X
Bilag			
1. Afgrænsningsudtalelse		X	
2. Biologisk datarapport	X		
3. Støjredegørelse	X		
4. ESG-notat	X		
5. Ledningsejere	X		
6. Visualiseringer	X		

1.3 Læsevejledning

Miljøvurderingens opbygning og indhold er fastlagt ud fra kriterierne i miljøvurderingsloven. Nærværende kapitel 1 rummer en læsevejledning for miljøvurderingen og dens indhold.

Kapitel 2 omfatter det ikke-tekniske resume, som overordnet beskriver projektets indhold og resultatet af miljøvurderingen. Det ikke-tekniske resume er kortfattet og letlæseligt, så konklusionerne fremstår tydeligt. Beskrivelser, grundlag, metode og vurdering fremgår til gengæld af de enkelte fagkapitler.

I kapitel 3 beskrives miljøvurderingens indhold og afgrænsning, herunder planernes og projektets forhold til miljøvurderingsloven, definition af selve miljøbegrebet, samt processen med afgrænsning af, hvilke miljøfaktorer, der vurderes at kunne medføre væsentlige miljøpåvirkninger. Disse miljøfaktorer er nærmere beskrevet i miljøvurderingen. Kapitel 3 omfatter også en redegørelse for høringssvar fra debatfaserne, samt for hvilke alternativer der har været overvejet og er fravalgt i processen op til valget af hovedforslaget og for referencescenariet. Derudover beskrives sidst i kapitel 3 den metode, som er anvendt i vurderingen af miljøpåvirkningernes væsentlighed.

Kapitel 4 skaber overblik over plangrundlaget for projektet, og indholdet af de vurderede planer (kommuneplantillæg og lokalplan).

Kapitel 5 rummer en beskrivelse af projektet, hvor det ansøgte anlæg beskrives, herunder formål og placering, areal- og materialebehov.

De efterfølgende kapitler 6 til 17 omfatter den egentlige miljøvurdering af de miljøfaktorer, som ifølge kommunens afgrænsningsudtalelse skal behandles i miljøvurderingen. Disse miljøfaktorer indgår i det brede miljøbegreb, som fremgår af miljøvurderingslovens formål. I beskrivelsen og vurderingen af hver enkelt miljøfaktor anvendes i alle kapitler følgende overordnede disposition i miljøvurderingen:

- Sammenfattende vurdering
- Metode (inkl. manglende oplysninger og viden)
- Miljøstatus og eksisterende forhold
- Miljøvurdering af projektet
- Miljøvurdering af planforslagene
- Referencescenarie
- Kumulative effekter
- Afværgeforanstaltninger
- Overvågning

Under de enkelte overskrifter kan der for den enkelte miljøfaktor være foretaget en yderligere tematisk opdeling for at gøre gennemgangen mere overskuelig.

For hver miljøfaktor kan der under miljøvurdering af projektet være vurderet på hhv. anlægsfase, driftsfase og dekommissioneringsfase. Hvis miljøpåvirkning ikke er relevant for en given fase, er fasen ikke medtaget i miljøvurderingen. Denne udvælgelse fremgår af afgrænsningsudtalelserne.

Kapitel 18 indeholder en skematisk sammenfatning af projektets påvirkninger, afværgeforanstaltninger og overvågning.

Slutteligt i kapitel 19 ses en referenceliste over anvendte kilder. Referencerne er i rapporten indsat løbende og angives i teksten med henvisning til den samlede referenceliste. Henvisninger til love og bekendtgørelser er indsat som fodnoter.

I kapitlerne er der anvendt kort og figurer til illustration af f.eks. projektets placering i forhold til omgivelserne og til illustration af omfanget af en given miljøpåvirkning. Medmindre andet er påført, er kortene orienteret med nord opad.

Bilagsoversigt ses under indholdsfortegnelsen.

2 Ikke-teknisk resume

2.1 Projektbeskrivelse

Næstved Kommune har igangsat udarbejdelsen af plangrundlaget for BeGreens solcellepark syd for Fodby, vest for Næstved by. Projektområdet omfatter i alt ca. 250 ha, hvoraf ca. 214 ha forventes anvendt til solceller, tekniske anlæg, herunder transformerstation og batterianlæg, samt nødvendige interne anlæg.

Derudover udlægges ca. 13 ha til beplantningsbælter og ca. 24 ha til friarealer, som skal anvendes til ny natur, naturforbedring og rekreative formål. Formålet med projektet er at producere vedvarende energi og samtidig bidrage til en mere stabil elforsyning.

Solcelleparken forventes at kunne producere ca. 233 GWh strøm om året. Anlægget skal tilsluttes Energinets eksisterende højspændingsnet, og der er indgået nettilslutningsaftale, som skal sikre, at strømmen kan sendes videre i elnettet. Der kan maksimalt tilsluttes 150 MWac til Energinets transformer. Derudover planlægges et batterianlæg på op til 200 MW/400 MWh, som kan lagre energi og levere den tilbage til elnettet i perioder med høj efterspørgsel.

Projektområdet ligger i et åbent og let kuperet landbrugslandskab, der strækker sig fra Saltø Skov i syd til kulturlandskabet omkring Fodby i nord. Området rummer allerede vindmøller og højspændingsledninger. Landskabet består af markarealer, mindre skovområder, veje og markveje, og de eksisterende landskabselementer som diger, levende hegn og træbeplantninger bevares. Disse elementer vil samtidig være med til at opdele solcelleanlægget i mindre delområder og skabe grundlag for de beplantningsbælter og naturtiltag, der skal indpasses omkring energiparken.

Anlægsfasen forventes at vare op til 18 måneder og vil omfatte transport af materialer såsom solcellepaneler, transformerstationer, kabler, beplantning og hegn mv. ind i projektområdet, samt anlægsarbejder til selve opførelsen, herunder nedramning. I driftsfasen er aktiviteterne meget begrænsede og vil omfatte lejlighedsvis service af solcelleanlægget.

Solcelleanlægget forventes at have en levetid på 30-40 år. Når anlægget ikke længere er i drift til energiproduktion, vil det blive fjernet igen, og arealerne tilbageføres til landbrugsdrift.

2.2 Plangrundlaget

2.2.1 Kommuneplantillæg

Planområdet er under eksisterende forhold ikke omfattet af nogen kommuneplanrammer. Realisering af projektet forudsætter, at Næstved Kommune vedtager et kommuneplantillæg.

I forbindelse med den ansøgte etablering af et nyt solenergianlæg har Næstved Kommune udarbejdet kommuneplantillæg nr. 30. Planområdet for kommuneplantillægget er sammenfaldende med planområdet for lokalplanen.

2.2.2 Lokalplan

I forbindelse med den ansøgte etablering af et nyt solenergianlæg har Næstved Kommune udarbejdet Lokalplan nr. 164. Lokalplanens formål er at udlægge områdets anvendelse til jordbaseret solcelleanlæg, en batteristation og en transformerstation syd for Fodby i Næstved Kommune. Lokalplanen skal sikre, at anlægget tilpasses de nærtliggende byer, landskabet og beskyttet natur i området, og at anlægget afskærmes af beplantning.

2.3 Miljøvurdering af projektet

2.3.1 Biodiversitet

Området består hovedsageligt af intensivt dyrkede marker med meget lav naturværdi. Undersøgelserne viser, at der ikke er fundet rødlistede arter i selve projektområdet, og at der heller ikke er tegn på faste levesteder for sådanne arter. De digitale registreringer inden for fem kilometer gav 205 fund fordelt på 35 arter, men 198 af disse var fugle, som behandles særskilt. Det efterlader kun få relevante fund af andre arter, og samlet peger det på, at projektområdet har begrænsede naturværdier.

Biodiversitetskortet understøtter det samme billede. Der er ingen områder med artscore i projektområdet, og HNV-scorerne er generelt lave. Kun to små søer i en buffer omkring projektområdet har en svag naturværdi, men de ligger uden for selve projektarealet.

Feltbesigtigelserne i 2025 bekræfter også dette. Der blev kun registreret få fredede og rødlistede arter i de gennemgåede arealer, og de fleste områder havde moderat, ringe eller dårlig naturtilstand. Der blev fundet grøn frø og lille vandsalamander i nogle søer; begge arter er fredede, men ikke rødlistede. Spidssnudet frø er registreret i et nyregistreret vandhul og behandles særskilt i bilag IV-afsnittet. Der er registreret 11 arter af flagermus.

Samlet set vurderes projektområdet derfor som et intensivt dyrket landskab med få naturmæssige kvaliteter og uden kendte levesteder af betydning for rødlistede arter.

I anlægsfasen vurderes påvirkningen som neutral, fordi arbejdet primært foregår på dyrkede arealer, hvor der ikke er identificeret vigtige levesteder for sjældne arter. De få områder med en lille naturværdi ligger uden for anlægsområdet og påvirkes derfor ikke direkte.

I driftsfasen forventes forholdene på sigt at blive lidt bedre for naturen, fordi brug af pesticider ophører, og der etableres beplantningsbælter og et mere fast plantedække. Det kan give bedre forhold for dyr og planter end i dag, selv om området fortsat vil have en begrænset naturværdi sammenlignet med egentlige naturområder.

Ved en eventuel nedtagning vurderes påvirkningen igen at være lille og kortvarig. Samlet set vurderes projektet derfor ikke at skade biodiversiteten væsentligt, og der kan på længere sigt være en mindre forbedring af naturforholdene i området.

2.3.2 Internationale naturforpligtelser

Projektet vurderes ikke at kunne påvirke Natura 2000-områderne væsentligt. Det skyldes, at projektområdet ligger i betydelig afstand fra de nærmeste Natura 2000-områder, og at der ikke er nogen direkte forbindelse mellem projektområdet og de naturtyper eller arter, som områderne er udpeget for at beskytte. Der forventes derfor ikke påvirkninger, som kan sprede sig til Natura 2000-områderne eller ændre forholdene for de beskyttede naturværdier der. Dette gælder både i anlægsfasen, i driftsfasen og ved en eventuel nedtagning af projektet.

For bilag IV-arter vurderes projektet heller ikke at medføre en væsentlig påvirkning. De arter, der er registreret i og omkring området, er især stor vandsalamander og spidssnudet frø, men de registrerede vandhuller ligger uden for selve projektområdet.

Anlægsarbejdet foregår på intensivt dyrkede marker, og projektet berører derfor ikke arternes yngle- eller rasteområder direkte. I driftsfasen forventes forholdene på længere sigt at blive bedre, fordi den intensive landbrugsdrift ophører.

Samlet set vurderes projektet derfor ikke at skade Natura 2000-områderne, og bilag IV-arterne forventes heller ikke at blive påvirket væsentligt.

2.3.3 Trafik og sikkerhed

Projektet forventes samlet set at have en neutral påvirkning på trafikken og trafiksikkerheden omkring området. I anlægsfasen vil der komme en midlertidig stigning i lastbiltrafikken, men mængden vurderes at være begrænset, og vejnettet vurderes at kunne håndtere trafikken uden større problemer. Det fremgår også, at de fleste veje allerede bruges af lastbiler i dag.

De mindre veje kan dog mærke den ekstra trafik. Særligt Baunevej, Skolevej, Toftegårdsvej og Gammelvænget kan blive påvirket, fordi de er smallere end de øvrige veje. Det vurderes at der er lille sandsynlighed for at to lastbiler vil møde hinanden på vejene. Det kan betyde at et køretøj må bruge vejrabatten til at vige for et modkørende køretøj. Det vurderes, at Gammelvænget kan opleve de største trafikudfordringer, og der skal derfor indrettes vigelommer på Gammelvænget.

Trafikken forventes især at være mærkbar i anlægsperioden, som varer omkring 18 måneder. Der vurderes ikke at være væsentlige kapacitetsproblemer, og trafiksikkerheden forventes heller ikke at blive væsentligt påvirket, fordi antallet af lastbiler pr. time er lavt.

I driftsfasen indgår trafikken ikke i vurderingen, og ved nedtagning forventes trafikken at ligne anlægsfasen.

2.3.4 Rekreative forhold og mulighed for friluftsliv

Området har i dag begrænset rekreativ værdi, da det primært består af privatejede, dyrkede arealer med meget begrænset offentlig adgang. Der findes ikke egentlige rekreative faciliteter, stier eller andre udflugtsmål i selve projektområdet, og de nærmeste registrerede friluftselementer ligger uden for området, herunder et frit teltningsområde ca. 400 meter mod øst samt en vandrerute og en ridesti ca. 600 meter mod øst.

I anlægsfasen vil området i perioder være mindre egnet til rekreativ anvendelse på grund af arbejdstrafik, støj og sikkerhedsmæssige hensyn. Da området under de nuværende forhold kun benyttes meget lidt rekreativt, vurderes påvirkningen samlet set at være lille og midlertidig.

I driftsfasen forventes projektet at forbedre mulighederne for friluftsliv, blandt andet fordi der etableres beplantningsbælter, friarealer og nye rekreative tiltag som vandreruter og ridestier. Der vil dog fortsat være begrænset adgang til de indhegnede anlægsarealer af hensyn til drift og sikkerhed. Samlet vurderes driftsfasen derfor at have en positiv effekt på områdets rekreative anvendelse.

Ved en eventuel nedtagning af anlægget vil der igen være en kortvarig periode med forstyrrelser og begrænset adgang, men da påvirkningen er midlertidig og begrænset til de arealer, hvor arbejdet foregår, vurderes påvirkningen også her at være lille og kortvarig.

2.3.5 Støj og vibrationer

Projektet vil i anlægsfasen medføre støj og vibrationer som følge af arbejdet på stedet, herunder kørsel med entreprenørmaskiner og nedramning af pæle. På den baggrund vurderes der i en kort periode at kunne opstå gener for de nærmeste boliger, særligt hvor arbejdet foregår tæt på beboelse. Det fremgår af støjnotatet, at anlægsfasen er midlertidig, og at støjen i denne fase som udgangspunkt vurderes ud fra en grænse på 70 dB(A), hvilket enkelte steder kan overskrides i forbindelse med nedramning tæt på naboer.

For vibrationer vurderes der at kunne være en risiko for bygningsskadelige vibrationer ved enkelte ejendomme i forbindelse med nedramning af pæle, særligt ved de nærmeste boliger. I driftsfasen er den anbefalede grænse 80 dB KB-vægtet accelerationsniveau målt på gulvet i en bolig, men i anlægsfasen vurderes der i stedet ud fra bygningsskadelige vibrationer. Det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau ved nedramning vurderes at være lavere end 80 dB i afstande over 60 meter, mens det ved de nærmeste ejendomme kan komme op omkring 90 dB, og dermed overstige den vejledende grænse.

Derfor skal der etableres overvågning af vibrationer under arbejdet, og hvis grænseværdier overskrides, skal arbejdet standses og udføres på en mindre belastende måde. Med disse tiltag vurderes påvirkningen samlet set at blive neutral.

I driftsfasen forventes anlægget ikke at give anledning til væsentlige vibrationer, og støjpåvirkningen vurderes at kunne holdes på et lavt niveau. Der kan forekomme en svag og tilbagevendende støj fra tekniske anlæg som transformere og invertere, men beregningerne viser, at støjen kan holdes inden for de gældende grænser, herunder 40 dB(A) i natperioden ved boliger i det åbne land.

Ved nedtagning af anlægget forventes påvirkningen igen at være kortvarig og begrænset. Der vil være transport og arbejde på stedet, men da der ikke skal nedrammes pæle i samme omfang som i anlægsfasen, vurderes vibrationspåvirkningen at være uden væsentlig betydning. Samlet set er det derfor især anlægsfasen, der kan give midlertidige gener, mens driftsfasen vurderes at være stabil og uden større påvirkning af omgivelserne.

2.3.6 Grundvand og drikkevand

Projektområdet ligger delvist i et område med særlige drikkevandsinteresser og delvist i et område med drikkevandsinteresser. Der er ingen almene vandværksboringer i selve projektområdet, men der findes private boringer i nærheden, herunder én inden for projektområdet, som indvinder vand fra det dybere kalkmagasin. Områdets grundvand vurderes generelt at være godt beskyttet, blandt andet fordi jordlagene over det vigtigste grundvandsmagasin hovedsageligt består af ler, som virker beskyttende.

I anlægsfasen vil der være behov for almindeligt anlægsarbejde, og der kan derfor være en mindre risiko for spild af olie eller andre stoffer. Denne risiko vurderes dog at være begrænset, og der vil blive arbejdet med sikkerhedsforanstaltninger, så eventuelle spild hurtigt kan håndteres, før det når grundvandet. Hvis der er gamle eller ubenyttede boringer på arealet, skal de sløjfes korrekt, så der ikke sker forurening eller sammenblanding af vand mellem forskellige grundvandslag.

I driftsfasen vurderes projektet samlet set at have en positiv effekt på grundvand og drikkevand. Når arealet ikke længere bruges til landbrug, ophører brugen af kvælstof og pesticider, hvilket kan forbedre vandkvaliteten i området. Samtidig vil anlægget ikke i sig selv udlede stoffer, der belaster grundvandet, og nedsivningen af regnvand vil fortsat kunne ske i området. Derfor vurderes driften ikke at medføre en forringelse af grundvandets kvalitet eller vandmængde.

Samlet set vurderes projektet ikke at give anledning til væsentlige negative påvirkninger af grundvand og drikkevand. Tværtimod forventes der en mindre forbedring af grundvandsbeskyttelsen, især fordi den landbrugsmæssige påvirkning reduceres. Der vurderes derfor ikke at være behov for særlige overvågningsforanstaltninger ud over de almindelige sikkerheds- og beredskabstiltag.

2.3.7 Overfladevand

Projektområdet ligger i et område med drænede landbrugsarealer, og der er ingen målsatte vandløb eller søer inden for selve projektgrænsen. Der ligger dog målsatte vandløb tæt på området, herunder Evegrøften mod øst, Harrested Å mod vest og T.T. Saltø Skov vandløb mod syd, som alle afvander til Karrebæk Fjord. Karrebæk Fjord er et målsat kystvand, som i dag ikke har god økologisk tilstand.

I anlægsfasen vurderes projektet ikke at medføre væsentlige påvirkninger af overfladevandet. Der vil blive taget hensyn til dræn, grøfter og afvanding, så vandets naturlige afstrømning fortsat kan fungere, og der må ikke ske opbevaring af materialer eller maskiner i lavninger, som kan begrænse vandets vej væk fra området. Derudover bliver tekniske anlæg placeret, så de ikke påvirker vandløb eller deres vedligeholdelsesbræmmer.

I driftsfasen forventes projektet at have en neutral til positiv virkning på overfladevandet. Når arealerne ikke længere bruges til landbrugsproduktion, vil udvaskningen af næringsstoffer som kvælstof og fosfor blive mindre, og det kan bidrage til en forbedring af vandmiljøet i de nærliggende vandløb og i Karrebæk Fjord. Anlægget forventes ikke selv at udlede miljøfarlige stoffer i driftsfasen.

Samlet vurderes projektet ikke at forringe tilstanden i overfladevandet eller hindre, at miljømålene kan nås på længere sigt. Der vurderes heller ikke at være behov for særlige afværgeforanstaltninger eller overvågning ud over de almindelige hensyn i anlægs- og driftsfasen.

2.3.8 Drivhusgasser

Projektet forventes samlet set at have en positiv effekt på udledningen af drivhusgasser. Når solcelleanlægget producerer

elektricitet, bidrager det til at erstatte el fra fossile energikilder, og dermed reduceres CO2-udledningen. Anlægget er dimensioneret til en årlig elproduktion på op til 233 GWh, hvilket svarer til strømforbruget i ca. 68.000 husstande. Derudover etableres et batterianlæg, som kan bidrage til at gøre elnettet mere stabilt og dermed understøtte en mere effektiv udnyttelse af den vedvarende energi.

I anlægsfasen og ved nedtagning vurderes der ikke at være nogen væsentlig påvirkning af drivhusgasser. Det betyder, at de største klimaeffekter ikke knytter sig til etablering eller fjernelse af anlægget, men til den løbende drift, hvor anlægget leverer grøn strøm og dermed erstatter mere klimabelastende elproduktion.

Projektet vurderes også at støtte kommunens og Danmarks klimamål. Ved at øge produktionen af vedvarende energi bidrager projektet til at reducere behovet for fossil el og til at styrke den grønne omstilling. Samlet set vurderes det derfor, at projektet vil have en positiv klimaeffekt, og der vurderes ikke at være behov for særlige afværgeforanstaltninger eller overvågning i forhold til drivhusgasser.

2.3.9 Materielle goder

Der er foretaget en gennemgang af ledninger og forsyningsanlæg i og omkring projektområdet. Undersøgelsen viser, at der findes flere ledninger fra forskellige ejere, herunder el-, gas-, vand-, afløbs- og telekommunikationsledninger. Det betyder, at der i forbindelse med projektet skal tages hensyn til eksisterende forsyningsanlæg, så de ikke beskadiges under arbejdet.

I anlægsfasen vil der derfor blive taget de nødvendige forholdsregler, og de relevante ledningsejere skal kontaktes, inden arbejdet går i gang. På den baggrund vurderes anlægsfasen at have en neutral påvirkning på de eksisterende ledninger.

I driftsfasen forventes projektet ikke at påvirke de eksisterende ledninger. Det vurderes derfor, at driften samlet set vil have en neutral betydning for materielle goder. I dekommissioneringsfasen vurderes påvirkningen ligeledes at være neutral, da der fortsat vil blive taget hensyn til de eksisterende ledninger og forsyningsanlæg. Samlet set vurderes projektet derfor ikke at medføre væsentlige negative påvirkninger af materielle goder.

2.3.10 Landskabelige forhold

Projektet vil ændre områdets karakter fra et landbrugslandskab til et teknisk anlæg i form af et solcelleanlæg. Området er i forvejen præget af åbent land, intensiv landbrugsdrift og enkelte tekniske anlæg, og projektet vurderes derfor at kunne indpasses i det eksisterende landskab, men med en tydelig ændring af det visuelle udtryk. Det fremgår også, at der er taget hensyn til landskabet gennem skærmende beplantning, som skal mindske synligheden af anlægget fra omgivelserne.

I anlægsfasen vil området midlertidigt være præget af aktivitet, maskiner, materialer og transport, hvilket vil kunne ses og opleves i landskabet. Denne påvirkning vurderes dog at være lokal og midlertidig, og derfor som mindre negativ. Når anlægget står færdigt, vil der være begrænset aktivitet i området, og påvirkningen vil primært knytte sig til anlæggets synlige tilstedeværelse. Her vurderes påvirkningen samlet set som moderat negativ, men med mulighed for at blive mindre negativ, efterhånden som beplantningen vokser til og skærmer bedre af for anlægget.

Der er i vurderingen lagt vægt på, hvordan anlægget opleves fra de nærmeste omgivelser, herunder fra veje, bebyggelser og offentligt tilgængelige steder. Visualiseringer viser, at anlægget i fremtiden kun vil være synligt i begrænset omfang, når beplantningen er fuldt udviklet. Det betyder, at den visuelle påvirkning på længere sigt forventes at blive mindre markant. Kabelføringen vil desuden være underjordisk og vil derfor ikke have nogen synlig påvirkning af landskabet.

I dekommissioneringsfasen, når anlægget skal fjernes igen, forventes påvirkningen også at være midlertidig og lokal. Beplantningen vil på dette tidspunkt være fuldt udviklet og vil fortsat skærme området, og derfor vurderes påvirkningen også her som mindre negativ. Samlet set vurderes projektet således at medføre en tydelig, men afbødet ændring af landskabet, hvor især beplantningen spiller en vigtig rolle for at mindske de visuelle gener.

2.3.11 Kulturarv

Kulturarven i og omkring projektområdet består af både kendte kulturhistoriske spor og mulige, endnu ikke registrerede

arkæologiske fund. Området er i dag præget af landbrugsdrift, men der er registreret flere fortidsminder i nærområdet, ligesom der findes beskyttede jord- og stendiger og enkelte bevaringsværdige bygninger i og omkring projektområdet. Der er ikke registreret fredede fortidsminder inden for selve projektområdet, men de mange fund i området betyder, at der kan være yderligere kulturhistoriske spor i undergrunden, som først bliver synlige ved jordarbejder

I forbindelse med projektet vil der ske jordarbejder, og det kan medføre påvirkning af eventuelle fortidsminder. Derfor skal arbejdet gennemføres med hensyn til museumslovens regler, og Museum Sydøstdanmark bør kontaktes i god tid, før anlægsarbejdet påbegyndes, så der kan tages stilling til, om der er behov for en arkæologisk forundersøgelse. Hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, og museet skal kontaktes. På den baggrund vurderes påvirkningen i anlægsfasen samlet set som neutral

De beskyttede diger i området indgår også som en del af den kulturhistoriske sammenhæng. Digerne er med til at vise de historiske skel i landskabet, og de må ikke ændres i deres tilstand. Det betyder, at projektet skal planlægges, så digerne respekteres og ikke beskadiges under anlægsarbejdet. Den bevaringsværdige bygning i projektområdet er desuden et element, der kræver særlig opmærksomhed. Ifølge materialet er der ansøgt om tilladelse til nedrivning og dispensation fra bevaring, men status er ikke endeligt afklaret i det foreliggende udkast

Når anlægget er etableret og i drift, vil aktiviteten i området være begrænset. Der vil primært være tale om almindelig service og vedligeholdelse, og der forventes ikke løbende påvirkning af arkæologiske lag eller andre kulturhistoriske værdier. Påvirkningen i driftsfasen vurderes derfor som neutral. Ved en eventuel senere nedtagning af anlægget vil der igen forekomme midlertidig aktivitet, men det forventes ikke at medføre større påvirkning end den, der kan opstå i anlægsfasen. Også her vurderes påvirkningen derfor som neutral.

Samlet set vurderes projektet ikke at medføre væsentlige negative påvirkninger af kulturarven, forudsat at de gældende regler følges, og at der tages de nødvendige hensyn til både kendte og potentielle kulturhistoriske værdier i området.

2.4 Miljøvurdering af planforslagene

Såfremt planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, vil et andet tilsvarende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer. Planforslagene rummer ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til potentiel påvirkning af miljøfaktorerne støj, natur og Natura 2000, overfladevand, grundvand, luft og klima, landskab, samt friluftsliv og rekreative forhold. Miljøvurderingen af planerne vurderes at være sammenfaldende med miljøvurderingen af projektets driftsfase.

For trafik udløser planerne i sig selv ikke krav om miljøvurdering, idet de trafikale forhold i driftsfasen ikke giver anledning til potentielle væsentlige påvirkninger.

2.5 Kumulative effekter

Vurderingerne i de enkelte fagkapitler inddrager potentielle kumulative effekter med enten kendte planer/projekter eller med allerede etablerede forhold.

Der er ikke erkendt kumulative effekter i forhold til de eksisterende eller planlagte aktiviteter i området, som fører til, at miljøvurderignen af det enkelte emne skifter karakter til at være ”væsentlig negativ”.

Projektet forventes således ikke at medføre en samlet påvirkning, der på grund af samspil med andre anlæg eller projekter vil give anledning til væsentlige miljømæssige eller samfundsmæssige konsekvenser.

2.6 Afværgeforanstaltninger

Hvis miljøvurderingen viser, at der kan forekomme væsentligt negative miljøpåvirkninger, skal disse så vidt muligt afbødes med afværgeforanstaltninger.

Der er konstateret behov for følgende afværgeforanstaltninger:

2.6.1 Biodiversitet

Der afværges for påvirkning af de beskyttede naturområder ved at sikre en afstand på mindst 10 meter til alle §3-beskyttede naturtyper.

Herved friholdes områderne for anlægsarbejde, maskinkørsel, bygninger og andre anlæg samt for mulig skyggepåvirkning i driftsfasen.

2.6.2 Bilag IV

Der afværges for påvirkning af flagermus ved at sikre en afstand på mindst 5 meter til levende hegn, så disse fortsat kan fungere som ledelinjer og fourageringsområder. Bygninger med mulig forekomst af flagermus nedrives etapevis og udenfor flagermus' yngleperiode. Der opsættes nye flagermushuse som erstatning.

For øvrige bilag IV-arter vurderes der ikke at være behov for afværgeforanstaltninger.

2.6.3 Trafik

Der skal etableres vigelommer for lastbiler to steder langs Gammelvænget. Dels i nordlige ende, umiddelbart syd for vejens knæk mod vest, og dels midt mellem vejens knæk og Karrebækvej. Vigelommer skal indrettes med en længde på 20 m eksl. kilestrækninger.

2.6.4 Støj og vibrationer

Der opstilles overvågningsudstyr ved bygningerne på R02 og R13 for at følge vibrationerne under arbejdet. Hvis grænseværdierne overskrides, skal arbejdet standses, og der skal vælges en mindre belastende arbejdsmetode.

Der er desuden indført afværgeforanstaltninger omkring BESS- og MVS-anlægget for at begrænse støjpåvirkninger i driftsfasen. Disse tiltag indgår i beregningerne for området.

2.6.5 Grundvand og drikkevand

For at sikre, at regnvand der afledes fra transformerstationen eller batterianlægget minimeres, må der ikke anvendes bly, kobber eller zink i inddækning, tagrender og facader på transformatorstation og batterianlæg.

Der udarbejdes en beredskabsplan for batterianlægget. Denne skal indeholde en plan for opsamling af spild inden nedsivning til grundvand (eller recipient).

2.6.6 Overfladevand

Bygherre skal sikre, at der foreligger en beredskabsplan for håndtering af uheld ved styret underboring, inden arbejdet igangsættes.

2.7 Overvågning

2.7.1 Biodiversitet

Næstved Kommune fører desuden almindeligt naturtilstandstilsyn, og der vurderes ikke at være behov for ekstra overvågning som følge af projektet.

2.7.2 Støj og vibrationer

Der skal foretages vibrationsmålinger så der ikke sker overskridelse af grænseværdier for vibrationer på bygninger hos to specifikt angivne ejendomme (se kapitel 11).

2.7.3 Landskab

Det skal overvåges, at beplantningen etableres som beskrevet i lokalplanen, og at beplantningen har tilstrækkelig skærmende effekt. Overvågningen udføres i anlægsfasen og driftsfasen.

3 Miljøvurderingens indhold og afgrænsning

3.1 Lovgrundlag for miljøvurderingen

Miljøvurderingen tager afsæt i miljøvurderingsloven[2], som fastsætter kravene til miljøvurderingens proces og indhold. Miljøvurderingsloven har til formål at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer og programmer og ved tilladelse til projekter.

Formålet med loven er således at fremme en bæredygtig udvikling ved, at der gennemføres en miljøvurdering af planer, programmer og projekter, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet. Formålet med en miljøvurdering er, at der under inddragelse af offentligheden tages hensyn til planers, programmers og projekters sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet.

Miljøvurderingsloven implementerer EU's VVM-direktiv og EU's direktiv om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet i dansk lovgivning. Miljøvurderingsloven fastlægger både reglerne for miljøvurdering af konkrete projekter samt miljøvurdering af planer og programmer.

3.2 Processen for miljøvurdering og miljøkonsekvensvurdering

I miljøvurderinger arbejdes med det brede miljøbegreb. Miljøvurderingen skal ifølge loven omfatte den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som ifølge miljøvurderingslovens §1 omfatter den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, flora, fauna, jordbund, jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser og arkitektonisk og arkæologisk arv, større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker og ressourceeffektivitet og det indbyrdes forhold mellem disse faktorer.

[2] LBK nr 4 af 03/01/2023: Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Disse faktorer indgår alle i miljøvurderingsprocessen, hvor det indledningsvist i afgrænsningen af miljøvurderingens indhold vurderes, om der for hver enkelt miljøfaktor er risiko for væsentlige miljøpåvirkninger som følge af projektet. Hvis der er det, skal den relevante miljøfaktor undersøges nærmere i miljøvurderingen, og undersøgelsen skal afrapporteres i miljørapport og miljøkonsekvensrapport (VVM).

Som beskrevet i afsnit 1.2 sammenskrives miljøvurderingen af forslag til lokalplan og kommuneplantillæg og miljøvurderingen af det ansøgte projekt i nærværende samlede afrapportering.

Miljøvurderingen og udkast til § 25-afgørelse skal fremlægges for offentligheden og berørte myndigheder i anden offentlighedsfase, der har minimum 8 ugers varighed. Denne offentlighedsfase er sammenfaldende med offentlighedsfasen for forslag til kommuneplantillæg og lokalplan, idet miljøvurderingen af planforslagene skal ledsage disse dokumenter.

Alle kan indsende høringssvar til det offentliggjorte materiale, og efter offentlighedsfasen behandler Næstved Kommune de indsendte høringssvar og tager stilling til, om disse eventuelt medfører ændringer i materialet. Herefter kan Næstved Kommune tage stilling til, om planforslagene skal vedtages, og om der kan meddeles tilladelse til projektet efter miljøvurderingslovens § 25 (tidligere kaldet VVM-tilladelse).

Når planforslagene skal behandles af byrådet med henblik på endelig vedtagelse, skal de ledsages af en sammenfattende redegørelse. I denne redegørelse beskrives, hvordan miljøhensyn er integreret i planen, hvordan miljørapporten og eventuelle høringssvar fra offentlighedsfasen er taget i betragtning, hvorfor planen er valgt frem for eventuelle alternativer, samt hvordan eventuelle væsentlige påvirkninger vil blive overvåget.

3.3 Afgrænsning af miljøfaktorer

Næstved Kommune har efter høring af offentligheden og berørte myndigheder foretaget afgrænsning af miljøkonsekvensvurderingens indhold. Afgrænsningen har taget udgangspunkt i

miljøvurderingslovens minimumskriterier for miljøkonsekvensvurdering af både planer og konkrete projekter.

En oversigt over miljøkonsekvensvurderingens indhold er vist på overskriftsniveau i tabellen herunder. De nævnte miljøfaktorer er alle behandlet i miljøkonsekvensvurderingen. Det fulde notat om afgrænsning af miljøkonsekvensvurderingens indhold er vedlagt som bilag 1.

Miljøkonsekvensvurderingen skal indeholde:

- Indledning
- Ikke-teknisk resumé
- Projektbeskrivelse
- Miljøkonsekvensvurdering af emnerne nævnt i Tabel 3-1
- Afværgeforanstaltninger
- Kumulative forhold
- Overvågning
- Referencer

Tabel 3-1 Temaer, der skal indgå i miljøkonsekvensvurderingen. Faserne henviser til 1: Anlægsfasen. 2: Driftsfasen og 3: Dekommissioneringsfasen.

Miljøemne	Emne	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Kapitel
Biologisk mangfoldighed, flora og fauna	Natura 2000	X	X	X	8
	Bilag IV	X	X	X	8
	Fredede og rødlistede arter	X	X	X	7
	§ 3-beskyttede naturtyper	X	X	X	7
	Beskyttelseslinjer	X	X	X	7
	Lavbundsarealer	X	X	X	6, 7, 16
	Grønt Danmarkskort	X	X	X	7
Befolkningen	Rekreative forhold og mulighed for friluftsliv	X	X	X	10
	Trafik og trafiksikkerhed	X	-	-	9
Menneskers sundhed	Støj	X	X	-	11
	Vibrationer	X	-	-	11
	Lyspåvirkninger og refleksioner	-	X	-	16
Jordarealer	Arealanvendelse og inddragelse	X	X	X	6
Vand	Grundvand	X	X	X	12
	Drikkevand	X	X	X	12
	Overfladevand	X	X	X	13
	Kystvand	X	X	X	13
Klimatiske faktorer	Drivhusgasser	-	X	-	14
Materielle goder	Ledningsejere	X	-	-	15
Landskab	Landskabelige forhold	X	X	X	16
Kulturarv	Beskyttede sten og jorddiger	X	X	-	17
	Værdifuldt kulturmiljø	X	X	X	16
	Kulturhistoriske bevaringsværdier	X	X	X	17
	Fredede og bevaringsværdige bygninger	X	-	-	17
Ressourceeffektivitet	Affaldshåndtering	-	-	X	15
Kumulative effekter		x	x	-	alle

For hver af ovenstående miljøfaktorer beskrives metode og manglende viden, miljøstatus og referencescenarie, miljøkonsekvensvurdering af projektet (anlægs-, drifts og/eller dekommissioneringsfase), miljøkonsekvensvurdering af

afværgeforanstaltninger, kumulative påvirkninger, overvågning og referencer. Kumulative effekter vil således indgå for hvert af ovenstående emner.

3.4 Høringssvar fra debatfaserne

Opsummering af høringssvar i for-offentlighedsfasen – LP164 for solceller syd for Fodby

1. Visuelle og landskabelige påvirkninger

- Solcelleparken vurderes at ændre det åbne landbrugslandskab markant og påvirke udsigten fra boliger, veje og rekreative områder negativt. Flere borgere peger på, at anlægget vil fremstå som et teknisk eller industrielt element i landskabet, og at beplantning først vil have en afskærmende effekt efter mange år.

2. Tab af ejendomsværdi

- Nærheden til solcelleparken frygtes vil medføre faldende ejendomsværdier og gøre boliger vanskeligere at sælge. Flere udtrykker bekymring for at blive økonomisk bundet til deres ejendom uden mulighed for at flytte.

3. Natur og biodiversitet

- Der er bekymringer for påvirkningen af dyreliv og biodiversitet, herunder rådyr, flagermus, padder og fugle. Flere borgere fremhæver risikoen for tab af levesteder og forstyrrelse af naturlige bevægelsesmønstre som følge af indhegning og tekniske anlæg.

4. Kumulative påvirkninger og samlet belastning af området

- Flere borgere påpeger, at området allerede er præget af mange tekniske anlæg, såsom vindmøller, højspændingsanlæg mv. Der udtrykkes bekymring for, at den samlede belastning af landskabet og lokalsamfundet ikke belyses tilstrækkeligt.

5. Grundvand og drikkevandsinteresser

- Der rejses spørgsmål om risikoen for påvirkning af grundvand og drikkevandsressourcer. Særligt nævnes bekymringer om udvaskning af metaller og andre stoffer fra stativer og solcellepaneler samt batterianlæg over anlæggenes levetid.

6. Batterianlæg og sikkerhed

- Flere borgere udtrykker bekymring for det planlagte batterianlæg, herunder risiko for brand, forurening og uheld. Der efterlyses yderligere dokumentation for sikkerhedsmæssige og miljømæssige konsekvenser.

7. Kulturhistoriske værdier

- Der peges på, at projektområdet omfatter landskabelige og kulturhistoriske værdier, herunder den historiske stjerneudskiftning ved Fodby og eksisterende markdiger, og høringssvar frygter, at disse værdier vil blive forringet af projektet.

8. Støj og tekniske gener

- Der udtrykkes bekymring for støj fra invertere, transformere, batterianlæg og øvrige tekniske installationer. Nogle borgere nævner desuden refleksion og genskin fra solcellepanelerne som en potentiel gene.

9. Proces og borgerinddragelse

- Det opleves, at borgerinddragelsen har været utilstrækkelig, og der efterlyses større gennemsigtighed i planprocessen. Der peges også på behovet for uvildige undersøgelser og tydeligere dokumentation af projektets konsekvenser.

10. Alternativer til den foreslåede placering

- Mange borgere foreslår, at solceller i højere grad placeres på tage, erhvervsområder, parkeringsarealer eller langs eksisterende infrastruktur frem for på åbent landbrugsland.

11. Lokal udvikling og bosætning

- Flere borgere frygter, at projektet kan svække områdets attraktivitet som bosætningsområde. Der peges på risiko for

faldende tilflytning og en negativ udvikling for de omkringliggende landsbysamfund.

12. Fordeling af gevinster og ulemper

- Flere borgere finder, at de lokale ulemper ikke står mål med de lokale gevinster. Der peges på, at byrderne bæres af naboer og lokalsamfund, mens de økonomiske gevinster primært tilfalder projektudvikler og lodsejere.

Samlet opsamling

Høringssvarene er overvejende kritiske over for projektet. De mest gennemgående bekymringer vedrører de visuelle og landskabelige påvirkninger, tab af ejendomsværdi, påvirkning af natur og biodiversitet samt den samlede belastning af området, som i forvejen rummer flere energianlæg. Derudover fylder bekymringer om grundvand, batterianlæg, kulturhistoriske værdier og den gennemførte borgerinddragelse væsentligt i de indkomne bemærkninger. Flere borgere understreger samtidig, at de støtter den grønne omstilling, men ønsker alternative placeringer eller en anden fordeling af energianlæg i kommunen.

3.5 Alternativer til projektets udformning

I processen frem til udarbejdelse af lokalplan og kommuneplantillæg samt ansøgning om miljøvurdering, har bygherre har undersøgt alternative placeringer og alternative udformninger af energiparken.

Forud for valget af areal er der gennemført en screening af mulige placeringer i kommunen ud fra følgende kriterier: Anlægget størrelse betinger et sammenhængende areal på ca. 250 ha, som kan sikres gennem aftale med lodsejere. Arealet skal være beliggende inden for rimelig afstand af et tilslutningspunkt på transmissionsnettet med dokumenteret ledig kapacitet. Arealet skal være udenfor fredninger, Natura 2000-områder, udpeget bevaringsværdigt landskab, kirkeomgivelser og større fortidsmindebeskyttelseslinjer som kan umuliggøre placeringen af solceller. Arealet skal overholde afstandskrav til byzone, sommerhusområder og samlet bebyggelse.

Terræn og jordbund skal være af en sådan beskaffenhed, at det muliggør anlæg uden væsentlig terrænregulering.

Screeningen omfattede lokaliteter nord for Slagelsevej og vest for Søndervej samt i den nordlige del af kommunen. De blev dels fravalgt på grund af landskabelige eller naturmæssige bindinger, dels pga. for lang afstand til transmissionsnettet og dels fordi arealet ikke kunne sammenlægges i tilstrækkelig størrelse.

Der kan på projektarealet etableres en solcellepark der kan producere ca. 233 GWh strøm årligt og har et tilhørende batterianlæg på 200 MW/400 MWh. En indfødning af den størrelse kan ikke aftages af distributionsnettet, men forudsætter tilslutning til Energinets transmissionsnet. BeGreen har indgået nettilslutningsaftale 23/01308-5 med Energinet (TSO), som skal sikre at energiparken kan tilsluttes til transmissionsnettet, og at her er tilstrækkeligt med kapacitet til at kunne transmittere den strøm, anlægget vil producere. Anlægget vil blive tilkoblet på Energinets eksisterende 132 kV station beliggende på matr. Ladby By, Herlufsholm 3d.

Projektarealet muliggør en placering tæt på Energinets Højspændingsstation. Derved opnås et meget kort kabeltracé, som har klare fordele sammenlignet med et langt kabeltracé. Størrelsen på arealindgreb, antal af servitutpålæg over tredjemands ejendomme, energitab under drift og risiko ved passage af sårbare områder og ressourceforbruget til kabellægning stiger alle med længden af traceet. En placering længere fra nettet ville således i sig selv være en større miljøbelastning. Lokaliseringen af store vedvarende energianlæg er i praksis påvirket af forsyningsnettets geografi, ikke omvendt, og det er et planlægningsmæssigt vilkår, at det er fordelagtigt at placere store VE-anlæg tæt på forsyningsnettet.

Det ansøgte projekt afspejler den mest realistiske placering for et stort solcelleprojekt som lodsejere, nationale krav, lokale arealbindinger i Næstved Kommune og praktiske forhold gav mulighed for. Der arbejdes derfor i denne miljøvurdering ikke med vurdering af de alternative placeringer eller udformninger til projektet.

3.6 Referencescenarie

Referencescenariet (0-alternativet) er den situation, der her benyttes som sammenligningsgrundlag for at vurdere, hvilke påvirkninger projektet medfører. Referencescenariet er den situation, hvor projektet ikke gennemføres, hvilket betyder, at landbrugsdriften i projektområdet fortsætter som hidtil uden det ansøgte solcelleanlæg mv.

Referencescenariet svarer til de eksisterende miljøforhold og den sandsynlige udvikling af området, hvis projektet ikke gennemføres.

3.7 Overordnet vurderingsmetode

En miljøkonsekvensrapport skal påvise, beskrive og vurdere projektets direkte og indirekte virkninger på miljøet.

Nærværende metodeafsnit redegør for den metodiske tilgang ved vurderingen af miljøpåvirkningen, dvs. hvordan projektets påvirkninger af forskellige miljøemner vurderes og kategoriseres.

De sandsynlige påvirkninger beskrives for de miljøfaktorer, som er medtaget i miljøvurderingen, eksempelvis:

- Direkte påvirkning af værdier som følge af aktiviteter eller ændret arealanvendelse
- Overskridelse af grænseværdier/miljøkvalitetsnormer (f.eks. i forhold til støjgrænser, vandområdeplanernes målsætninger mv.).
- Risiko for ulykker/katastrofer (f.eks. trafiksikkerhed og forureningshændelser).

Så vidt muligt vurderes de mulige påvirkninger i forhold til fastlagte miljømål/kriterier i lovgivningen, der angiver kvantificerbare størrelser (f.eks. udledningskrav, støjkrav m.v.).

De enkelte påvirkningers omfang og væsentlighed beskrives og vurderes som udgangspunkt ud fra følgende parametre:

- Geografisk udbredelse
- Varighed og hyppighed
- Karakter, værdi og sårbarhed af de påvirkede værdier

For de fleste miljøfaktorer er der ikke i lovgivningen fastlagt mål og grænseværdier for de forskellige miljøpåvirkninger. Påvirkningen kan derfor ikke umiddelbart kvantificeres og holdes op mod fastlagte krav eller kriterier. I disse tilfælde vurderes påvirkningsgraden kvalitativt ud fra erfaringer fra lignende projekter.

Påvirkningsgraden for de enkelte miljøfaktorer kan være positiv, neutral, mindre negativ, moderat negativ eller væsentligt negativ, som vist herunder i Tabel 3-2.

Påvirkningsgraden angives i miljøvurderingen først uden afværgeforanstaltning, og er påvirkningsgraden væsentligt negativ vurderes først, om projektet kan ændres, så den væsentligt negative påvirkning undgås eller reduceres. Hvis ikke det er muligt, indarbejdes afværgeforanstaltninger, og påvirkningsgraden inklusive afværgeforanstaltninger vurderes.

Tabel 3-2: Oversigt over påvirkningsgrader for miljøemner

Påvirkningsgrad	**Følgende effekter er dominerende**
Positiv påvirkning	Projektet/planen har en positiv effekt i forhold til den pågældende miljøfaktor.
Neutral/ uden påvirkning	Ingen påvirkning i forhold til referencescenariet
Mindre negativ påvirkning	Projektet/planen medfører påvirkninger, som er lokalt afgrænsede, ukomplicerede, kortvarige eller uden langtidseffekt og uden irreversible effekter.
Moderat negativ påvirkning	Projektet/planen medfører påvirkninger, som har relativt stort geografisk omfang eller langvarig karakter (f.eks. hele projektets levetid), som sker med tilbagevendende hyppighed eller er relativt sandsynlige og måske kan give visse irreversible, men helt lokale skader på eksempelvis bevaringsværdige kultur- eller naturelementer.
Væsentlig negativ påvirkning	Projektet/planen medfører påvirkninger, som har et stort omfang og/eller langvarig karakter, er hyppigt forekommende, og der vil være mulighed for irreversible skader i betydeligt omfang.

Afværgeforanstaltninger og overvågning

Afværgende foranstaltninger har til formål at undgå, nedbringe eller neutralisere skadelige påvirkninger af miljøet. Ofte vil en række hensyn til miljøet være standardkrav i lovgivningen og almindelig praksis, og de vil derfor være forudsat ved miljøvurderingen.

For de miljøfaktorer, hvor der i miljøvurderingen konstateres en væsentlig negativ påvirkning, skal disse påvirkninger så vidt muligt afværges, og de afværgende foranstaltninger skal fremgå af miljøvurderingen. Desuden skal miljøvurderingen rumme forslag til overvågning af projektets væsentligt negative påvirkninger, herunder virkningen af de eventuelle afværgende foranstaltninger.

For væsentligt negative påvirkninger er afværgende foranstaltninger og overvågning et krav, jf. miljøvurderingslovens §§ 12 og 20.

Foranstaltningerne vil normalt indgå som vilkår i §25-tilladelsen og kan også indgå i lokalplanens bestemmelser.

4 Plangrundlag

4.1 Eksisterende planlægning

Projektområdet omfatter matriklerne:

Areal betegnelse	Matrikel nr.	Ejerlavskode	Ejerlav
	4i	240155	Stenbæksholm By, Fodby
	20b	240152	Fodby By, Fodby
	20a	240152	Fodby By, Fodby
	1k	240152	Fodby By, Fodby
	1a	240152	Fodby By, Fodby
	19e	240152	Fodby By, Fodby
	19d	240152	Fodby By, Fodby
	19c	240152	Fodby By, Fodby
	18g	240152	Fodby By, Fodby
	18a	240152	Fodby By, Fodby
	17h	240152	Fodby By, Fodby
	17g	240152	Fodby By, Fodby
	17f	240152	Fodby By, Fodby
	17e	240152	Fodby By, Fodby
	17a	240152	Fodby By, Fodby
	17i	240152	Fodby By, Fodby
	16	240152	Fodby By, Fodby
	11v	240152	Fodby By, Fodby
	36a	240152	Fodby By, Fodby
	10i	240152	Fodby By, Fodby

Figur 4-1 Foreslået projektområde for Energipark Næstved syd for Fodby.

Indenfor projektområdet er der ingen gældende lokalplaner.

Indenfor projektområdet er der ingen gældende kommuneplanrammer.

4.2 Fremtidige planforhold

Et stort solcelleanlæg på ca. 214 ha og batteri -og transformerstation, vurderes at være lokalplanpligtigt, da det er et større anlægs-/byggearbejde der vil ændre området anvendelse og have en væsentlig påvirkning af området. I forbindelse med opførelsen af solceller og batterier syd for Fodby har bygherre BeGreen A/S derfor anmodet Næstved kommune om opstart af udarbejdelse af både et kommuneplantillæg, samt en lokalplan med henblik på at muliggøre etableringen af et solcelleanlæg på ca. 214 ha indenfor et område på ca. 250 ha, hvor af vil være ca. 13 ha beplantningsbælter og 24 ha udlagt som friarealer til natur, naturforbedring og rekreative tiltag.

4.2.1 Kommuneplan

Kommuneplanen indeholder både en række generelle retningslinjer for kommunens udvikling samt en række specifikke bestemmelser om de enkelte områder i form af kommuneplanrammer.

Med tillæg 30 skal en ny kommuneplanramme, der skal udlægge området til tekniske anlæg i form af solenergianlæg, med batteri -og transformerstation, samt tilhørende tekniske anlæg og bygninger nødvendige for driften.

4.2.2 Lokalplan

En lokalplan skal fastsætte detaljerede bestemmelser for brugen af et specifikt område, herunder byggeri, anvendelse af bygninger, veje og grønne områder. Lokalplanen sikrer, at udviklingen sker i overensstemmelse med kommunens strategiske mål og politikker. Den generelle hensigt er at skabe en struktureret og bæredygtig udvikling, der tager hensyn til både miljømæssige og sociale aspekter.

Projektområdet er i dag ikke lokalplanlagt, og da projektet har en størrelse, karakter og påvirkning, der gør det lokalplanpligtigt, skal der udarbejdes en ny lokalplan for området.

Lokalplan nr. 164 for Solceller syd for Fodby har til formål at muliggøre etablering af et jordbaseret solcelleanlæg og en batteri- og transformerstation syd for Fodby i Næstved Kommune. Lokalplanen skal sikre, at anlægget tilpasses de nærtliggende byer, landskabet og beskyttet natur i området, og at anlægget afskærmes af beplantning.

5 Projektbeskrivelse

Næstved Kommune har igangsat udarbejdelse af plangrundlaget for BeGreens solcellepark syd for Fodby, der udgør et samlet areal på ca. 250 ha beliggende vest for Næstved by. Projektet vil omfatte ca. 214 ha med solceller og et teknikområde som skal indeholde transformerstation og batterianlæg. Dertil kommer ca. 13 ha beplantningsbælter samt ca. 24 ha udlagte friarealer til ny natur, naturforbedring og rekreative tiltag.

Produktion
Anlægget vil producere ca. 233 GWh strøm årligt. BeGreen har indgået nettilslutningsaftale 23/01308-5 med Energinet (TSO), som skal sikre at energiparken kan tilsluttes til transmissionsnettet, og at her er tilstrækkeligt med kapacitet til at kunne transmittere den strøm, anlægget vil producere. Der kan tilsluttes maksimalt 150 MWac til Energinets transformer. Solcelleanlægget vil blive tilkoblet på Energinets eksisterende 132 kV station beliggende på matr. 3d, Ladby By, Herlufsholm.

Dertil kommer et batterianlæg på maksimalt 200 MW/400 MWh, der vil bidrage til at stabilisere elnettet ved at kunne lagre energi i spidsbelastninger og aflade over to timer når der er plads på nettet.

5.1 Projektområdets placering

Området strækker sig over et område fra Saltø Skov i syd til mødet med kulturlandskabet omkring Fodby mod nord, Figur 5-1. Der er i dette område eksisterende vindmøller samt højspændingsledninger. Områdets topografi er velegnet til opstilling af et større solcelleanlæg, da det alene anvendes til storskala landbrugsformål.

Landskabet består af en variation af åbne og let kuperede markarealer, som flere steder er opdelt af beplantningsbælter, afgrænsede landskabsrum, små skovarealer, mindre landeveje og private markveje. Alle eksisterende landskabselementer, herunder diger, levende hegn og træbeplantninger bevares.

De eksisterende landskabsstrukturer vil underopdele solanlægget i mindre delområder, og være udgangspunkt for formgivning af de nødvendige afværgeforanstaltninger og forstærkninger af natur og biodiversitet omkring energiparken.

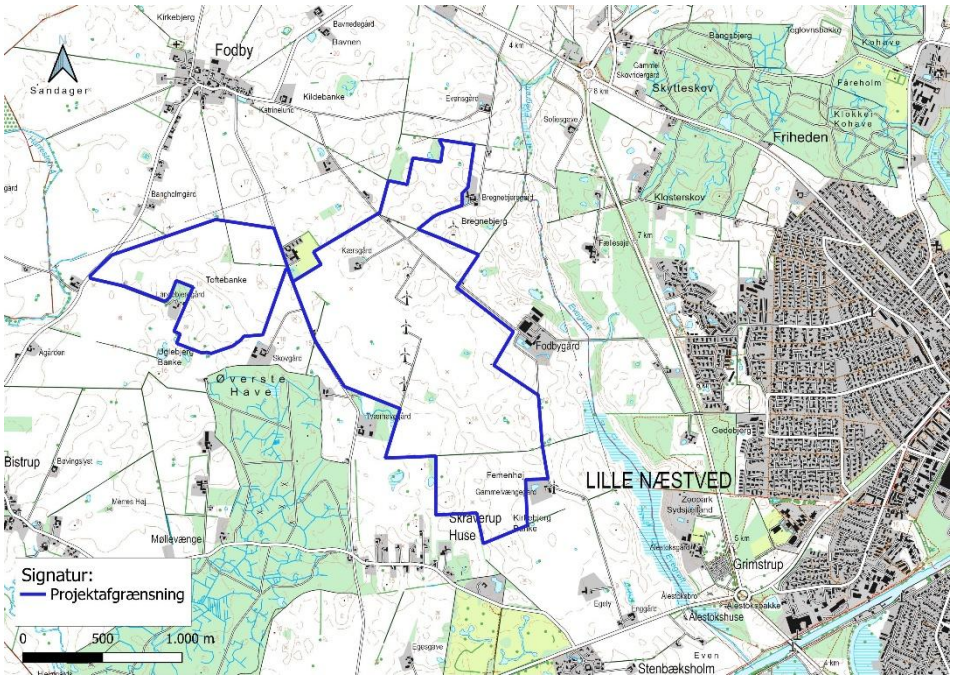

Figur 5-1 Projektområdes afgrænsning og placering.

5.2 Projektområdets indretning

5.2.1 Installationer

Solceller

Projektet anvender en kombination af sydvendte paneler, Figur 5-2, og paneler monteret på trackerløsninger, som automatisk drejes i løbet af dagen, så vinklen til solen optimeres, Figur 5-3. Kombinationen af paneltyper anvendes for at optimere produktionen af solenergi over dagtimerne. Dermed kan der leveres en mere stabil produktion til elnettet hen over dagen, og spidsbelastninger af elnettet begrænses.

Panelerne placeres på galvaniserede stålstativer, der rammes direkte i jorden uden fundament, og der udgraves grøfter til ledninger. Panelerne består af glas på begge sider og afgiver ikke miljøfarlige stoffer.

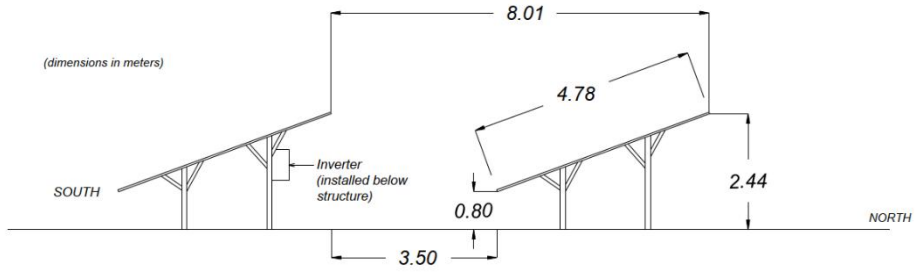

Figur 5-2 Skematisk tegning for opstilling af paneler på faste, sydvendte stativer.

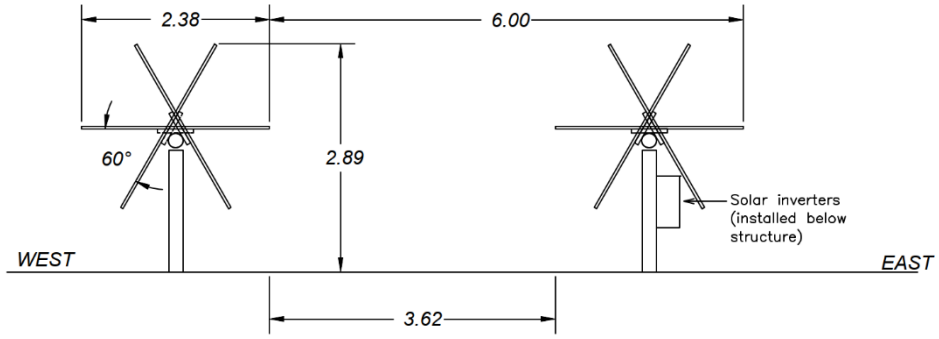

Figur 5-3 Skematisk tegning for opstilling af paneler på trackere.

Invertere

Udover solcellepaneler skal der i parken placeres invertere, der placeres direkte på stativerne. Inverterne omdanner den jævnstrøm der produceres af solcellerne til vekselstrøm, Figur 5-4.

Jævnt over solcelleanlægget, og med god afstand til naboer, placeres også mindre mellemspændings transformere, som ændrer den lavspænding der kommer fra inverterne til mellemspænding, som kan ledes til højspændingstransformerstationen med mindre effekttab.

Figur 5-4 Fotoeksempler på indretning og elementer. Venstre: Eksempel på størrelse og udformning af inverter. Højre: Mellemstation, transformer mellem solcellerne.

Transformerstation

Der etableres en substation, som er en transformerstation hvorfra solcelleanlægget kobles til Energinets højspændingsstation. Formålet er, ligesom for mellemspændingsstationerne, at øge spændingen og mindske effekttab.

Substation vil blive indpasset sammen med batterianlægget ved eksisterende kratbevoksning og afskærmet så den syner mindst mulig i landskabet. Kabler mellem solcelleanlæggets substation og Energinets højspændingsstationen lægges i jorden.

Batterianlæg (Batteri Energy Storage System, BESS)

Der etableres et batterianlæg (Batteri Energy Storage System, BESS) som en del af parken. Et BESS bruges til at lagre energi og aflevere den tilbage til elnettet, når der er behov. Anlægget kan både oplades fra solcellerne og direkte fra elnettet. På den måde kan energien gemmes og først frigives, når der er efterspørgsel på den. Der planlægges for et batterianlæg på 200 MW/400MWh, der kan levere strøm til elnettet over to timer.

Anlægget vil bestå af ca. 80 batteri-containere samt 40 MVS containere, hver med en størrelse på 14,76 m2 og en højde på i alt 4

meter svarende til en 20-fods container (standard 3,5 meter plus et 0,5 meter højt støjdæmpende køleanlæg ovenpå). Anlæggene placeres på betonfundamenter, Figur 5-5.

Rundt om anlægget batterianlægget opføres et fast sikkerhedshegn, som f.eks. "Ishøj-panelhegn" med en max. Højde på 2,2 m i forhold til terræn.

Tegning af batteri ST5015kwh-2500kw

Tegning af inverter MVS6400-LV

Fotoeksempel af MVS6400-LVcontainer/inverter

Figur 5-5 Skitsering og eksempler på batterianlæg og invertere.

Beplantning og hegn

Der etableres afskærmende beplantningsbælter om alle byggefelter i en minimumsbredde på 7,5 meter og minimum 6 rækker planter. Hvor der er behov for tættere afskærmning, fx ved veje eller tæt på bebyggelse, etableres 6 rækker planter med bredde på 9,5 meter. Der bruges hjemmehørende arter tilpasset det aktuelle landskab. Der anvendes vildthegn omkring nye beplantninger efter behov, for at sikre god etablering og effekt af de levende hegn. Hegnene fjernes, når de levende hegn er veletableret.

Der anvendes et vildthegn som afskærmning af byggefelter med paneler for at begrænse uønsket færdsel og markere afgrænsningen af det tekniske anlæg. Der vil som udgangspunkt blive anvendt stormasket trådhegn på naturstolper. Der kan skabes åbninger i

vildthegnet på velegnede steder, hvor der kan være særlige behov for at sikre vildtets passage og med øje for trafiksikkerhed.

Der hegnes med sikkerhedshegn, som et fast panelhegn omkring de elementer, hvor der af sikkerhedshensyn er særlige behov. Det gælder omkring højspændingsanlæg, BESS og lignende faciliteter, der skal sikres iht. til Sikkerhedsstyrelsens bestemmelser.

5.2.2 Højde af installationer:

Højden af de tekniske installationer er beskrevet i Tabel 5-1.

Tabel 5-1 oversigt over højder af installationer

Element	Beskrivelse	Højde over terræn
Solcellepaneler	Lave paneler (Byggefelt 3) Sydvendte paneler Tracker løsninger	Maks 1,5 m Maks. 2,44 m Maks. 2,89 m
Invertere	Strenginvertere	Sidder under solcellepanelerne
Transformerstation, MVS	Mellemspændingsstation	3,5 m
Transformerstation, HV	Højspændingsstation	9 m
HV Samleskinne	Busbar i HV station	9 m
Lynafledningsmaster		20 m
BESS	Battericontainere	4 m
Kabler	Nedgraves	-
Medarbejderfaciliteter	Indrettes i eksisterende bygninger	-
Støjskærm	Ved BESS anlæg	5 m

5.2.3 Vejadgange og transport

Med lokalplanen skal der sikres en række adgangsveje til anlægget, som skal sikre at teknikere lejlighedsvist kan få adgang til anlægget ifm. drift og vedligeholdelse. Adgangsveje fra offentlig vej etableres fra Toftegårdsvej, Skolevej, Søndervej og Gammelvænget. Antal af adgangspunkter begrænses mest muligt og placeringen fastlægges i dialog med kommunens vejmyndighed.

Veje internt i parken befæstes som udgangspunkt ikke, og består derfor enten af græsklædte arealer eller etableres som permeable overflader. De befæstede arealer begrænser sig til transformerstationer, tekniske bygninger og installationer samt eventuelle kørefaste adgangsveje hertil.

5.2.4 Kabeltrace, nettilslutning

Kabeltrace fremgår af Figur 5-6.

For at kunne udnytte den producerede strøm fra solcelleanlægget er det nødvendigt at anlægge kabler, der kan transportere strømmen ud på elnettet. Disse kabler vil blive etableret fra anlægget til Energinets transformerstation, der er beliggende på matr.nr. 2l og 3d Ladby By, Herlufsholm. Der foreligger en nettilslutningsaftale (Dok. 23/01308-5) med Energinet (TSO), der sikrer tilslutning til elnettet. Solcelleanlægget tilsluttes det kollektive elforsyningssystem via det eksisterende Næstved (NSV) 132 kV højspændingsstation. Kablerne nedgraves, og vandløb, veje og træbevoksninger underbores.

Kabelanlægget består af to 132kV ledninger, samt et fiberkabel til informationsudveksling. Kablerne placeres i kabelgrave med 0,5 meters mellemrum i en dybde af 1,3 meter. Tracéets samlede strækning er ca. 1,4 km.

Kabeltraceet berører 2 ejendomme med 2 forskellige lodsejere og der krydses desuden et enkelt statsligt vejareal. Der vil på ejendommene blive tinglyst en servitut til beskyttelse af kabelanlægget med et servitutbælte på 7 meter, svarende til 3 meter på hver side af de to kabler. Derudover vil der i anlægsfasen skulle bruges et arbejdsareal på ca. 18 meter parallelt med tracéet. Servitutbælte og arbejdsarealer kan ved underboringer af veje, naturområder, vandløb m.v., samt ved kablets indføring til et stationsområde, være bredere end den angivne standardbredde.

Ved planlægningen af tracéet er der taget hensyn til beskyttede naturtyper, markernes udformning og det generelle terræn for at opnå den mest hensigtsmæssige placering.

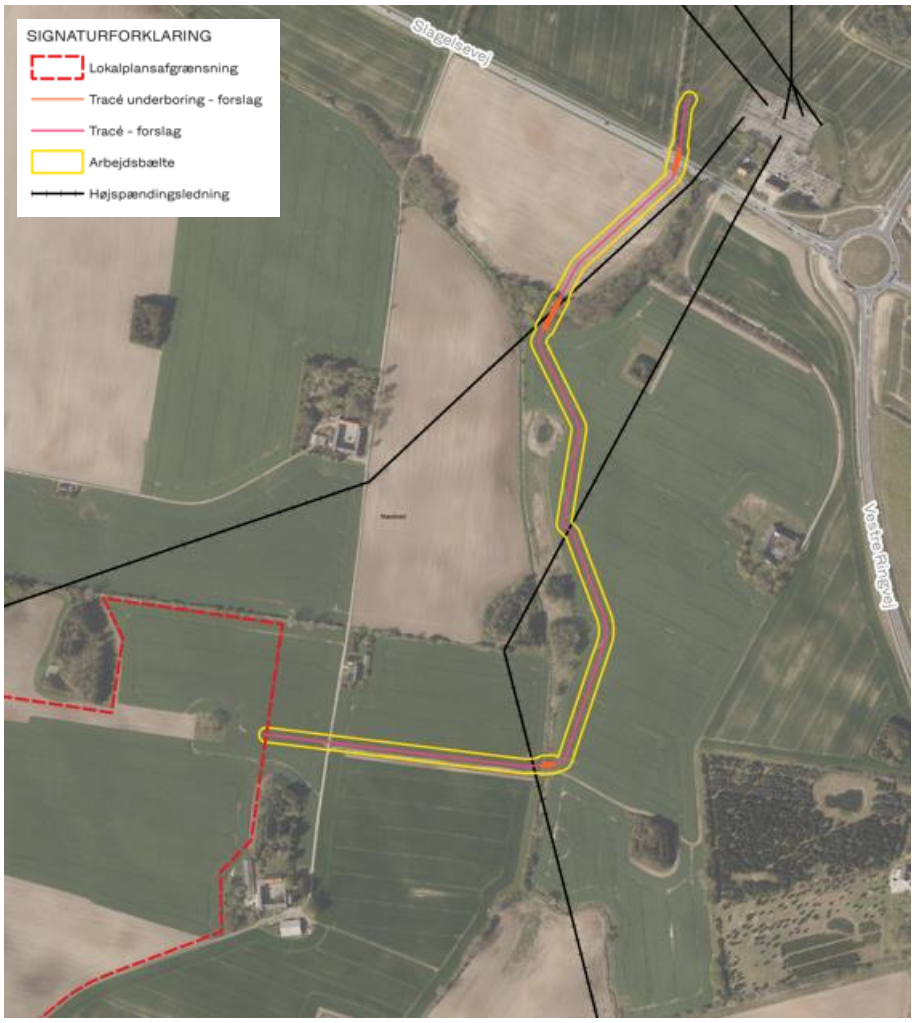

Figur 5-6 Kabeltrace for tilslutning til Energinets transformerstation.

5.2.5 Hensyn til naboer

Den overvejende del af boligerne i nærområdet er naturligt koncentreret i og omkring landsbyerne. Projektarealerne støder ikke direkte op til landsbyerne, men der er mindre husmandssteder og fritliggende boliger, der ligger langs projektarealernes afgrænsning, ligesom Gedebjerg Skole ligger centralt i projektområdet. En del af de gårde og lodsejere, der ligger centralt i projektområderne, stiller jord til rådighed for projektet.

BeGreen har været i dialog med relevante naboer indenfor 200 meter af projektets afgrænsning, og har afholdt to offentlige nabomøder med mere end 100 deltagere på hvert møde. Det ansøgte projekt er lokaliseret og tilpasset generelt efter dialog med omverdenen for at vise størst muligt hensyn til naboer, landskab og omgivelser.

Der afholdes som udgangspunkt 200 meters respektafstand til naboer, medmindre der er en væsentlig eksisterende afskærmning, der retfærdiggør en afstand tættere på. Dette sker altid efter nærmere aftale med den enkelte nabo. I de tilfælde, hvor der er indgået aftale med naboer, kan solpanelerne have en mindre afstand til beboelse.

Der er ingen nabobeboelser nærmere end 100 meter fra anlægget, som er Næstved Kommunes minimumsafstand. Tre lodsejere som ligger jord til projektet ligger med mindre afstand. Der er 7 beboelsesejendomme, der ligger mindre end 200 meter fra anlæggets afgrænsning. Den eksisterende beboelse på Toftegårdsvej 13 nedlægges.

Der er 5 beboelsesejendomme beliggende indenfor anlæggets afgrænsning, der alle nedlægges ifm. lokalplanens vedtagelse. Toftegårdsvej 8 er registreret med en middel bevaringsværdi (5) og er ejet af BeGreen. Stuehuset vil blive bevaret og anvendt delvis til medarbejderfaciliteter, mens udlænger forventes nedrevet.

5.2.6 Hensyn til landskab og lokalområde

BeGreen arbejder med en række principper for udvikling af energiparker, som skal være med til at sikre, at der tages hensyn til det eksisterende miljø samtidig med, at projektet tilfører området noget positivt til lokalmiljøet.

Bevare:
Eksisterende værdier i området skal bevares, således at der ikke sker skade eller forringelse på eksisterende natur eller kulturhistoriske værdier.

- Beskyttet natur (§ 3-beskyttede naturtyper).
- Beskyttede sten- og jorddiger.

Tilføre værdi til lokalområdet:
Der tilføres yderligere værdi gennem målrettede tiltag:

- Etablering af beplantningsbælter, der både reducerer indsyn til det tekniske anlæg og bidrager til læ samt landskabelig integration i de omkringliggende områder.

- Styrkelse af naturindhold og biodiversitet. Der udarbejdes en biodiversitetsstrategi for arealerne, som beskriver håndtering af eksisterende og fremtidig beplantning samt tilpasning til lokale naturforhold. Strategien vil desuden omfatte principper for etablering af grønne strukturer og potentielle nye naturarealer, samt hvordan det monitoreres over parkens livstid.
- Eksisterende beskyttede naturtyper vurderes, og der udarbejdes pleje- og forvaltningsplaner med henblik på at forbedre naturkvaliteten, herunder for eksempel vandhuller.
- Rekreative tiltag kan indarbejdes, hvor det er foreneligt med projektet og efter lokal interesse.

Andre tiltag og hensyn:
Projektet understøtter lokale natur- og miljøforhold gennem følgende tiltag:

- Anlægget etableres med begrænsede befæstede arealer, og der implementeres nødvendige tiltag til håndtering af regnvand.
- Der anvendes ikke pesticider eller kunstgødning på arealerne.
- Der anvendes ikke reflekterende materialer i paneler eller konstruktioner.
- Anlægget fjernes ved ophør af drift, hvilket muliggør fortsat anvendelse af arealerne.

5.2.7 Hensyn til natur og biodiversitet

Ved ophør af konventionel landbrugsdrift skabes bedre forudsætninger for natur og biodiversitet. Fravær af pesticider og kunstgødning bidrager til beskyttelse af grundvand og overfladevand.

Arealer mellem installationer samt øvrige friarealer kan braklægges eller udvikles med henblik på at understøtte biodiversiteten. Dette kan omfatte etablering af levesteder og biotoper for både dyre- og plantearter, hvor også mindre tiltag samlet set kan have en positiv effekt.

Der er potentiale for at etablere op til ca. 12 ha ny natur inden for lokalplanområdet. Disse arealer udvikles og forvaltes med fokus på at opnå en forbedret naturkvalitet over tid.

Der etableres beplantningsbælter og levende hegn, som både bidrager til biodiversitet og til en visuel afskærmning af anlægget. Disse strukturer forventes i vidt omfang at kunne bevares som landskabselementer efter anlæggets ophør.

Eksisterende beskyttede naturtyper inden for projektområdet vurderes, og der udarbejdes etablerings- og plejeplaner med henblik på at forbedre naturkvaliteten i de relevante biotoper.

Der indarbejdes passager for fauna, som understøtter dyrelivets bevægelse i området. Der kan desuden etableres stiforbindelser, hvor dette er hensigtsmæssigt, med henblik på at øge tilgængeligheden for lokalområdet.

5.3 Beskrivelse af anlægsfasen

I dette afsnit beskrives hvordan aktiviteter under anlægsfasen kan påvirke området.

Den primære påvirkning i anlægsfasen vil være i form af lastbiler som leverer materiel til anlægget, hvilket sker inden for en kortere periode, samt nedramning af stolper og opbygning af solcelleanlægget. Derudover vil der blive nedgravet kabler, etableret transformerkiosker, step up-transformer, beplantning og hegn samt serviceveje.

I denne fase vil afskærmende beplantning også blive etableret og her bestræber BeGreen sig på at etablere det så tidligt som muligt, så slørende effekt opnås hurtigt.

5.3.1 Anlægsperiode

Opførelsen af en solcellepark er opdelt i fire faser: Jordforberedelse, mekanisk installation, elinstallation og tilslutning. Anlægningsperioden estimeres til at finde sted fra start til slut over en 18 mdr. kontinuerlig periode. Der beregnes 270 arbejdsdage i en 12 mdr. periode. I alt estimeres anlægningsperioden at vare ca. 405 arbejdsdage fordelt på en 18 mdr. periode.

5.3.2 Transport af materiel

De to første faser er jordforberedelse og mekanisk installation og det er primært her at nærområdet omkring projektområdet oplever påvirkningerne. Der kommer lastbiler for at levere materiale i form af solcellepaneler, stativer, BESS og materiale til transformerstationen. Man kan derfor i de første faser forvente en øget tung transport i området som skal foretage en simpel aflæsning af materialer, ofte via assistance fra to til fire gaffeltrucks.

Under den mekaniske installation vil det være nødvendigt med køretøjer som små gravemaskiner, rendegravemaskiner, stampemaskiner og en maskine til nedramning. Der er tale om simple indgreb, der skal foretages i forbindelse med etableringen af solceller, og de fleste køretøjer vil kun være på stedet, når det er nødvendigt.

Kabeltromler vil herefter blive leveret og rulles ud i kabelgravene i jorden. Modulerne bliver installeret på de tomme stativer, og udpakningen heraf vil resultere i en del emballage, som vil blive opsamlet i separate affaldsbeholdere og fragtet væk fra området. Al emballage mv. bortskaffes i henhold til kommunens gældende affaldsregulativ.

De efterfølgende to faser, elinstallation og tilslutning, vil medføre en begrænset påvirkning af området, da arbejdet primært består af teknisk arbejde under panelerne.

Under hele forløbet vil bygherre foranledige, at der foretages de nødvendige inspektioner for at observere byggefasen og sikre en høj kvalitet og sikkerhedsstandard.

5.3.3 Transporttype

Transporten af materialer, dvs. fundamenter, invertere, mindre transformerstationer, stor transformerstation, solpaneler, beplantning, kabler mv., vil ske med standard lastbiler med dimensioner, der varierer mellem 12-19 m og bredde 2,5-2,7 m. Derudover vil der være behov for en kran, hvis dimensioner varierer mellem 9,6-11 m og bredde 2,5-2,7 m.

Tunge transporter

Anlægsfasen forventes at tage op til 18 mdr. Det maksimale antal lastbiltransporter om dagen til området vil være 15 - svarende til 30 lastbilkørsler om dagen, idet de kører retur igen samme dag.

Lette transporter:
Der forventes daglig transport i personbiler, varevogne og mandskabstransport til området. Omfanget vurderes at være maksimalt 20 køretøjer dagligt – svarende til 40 kørsler om dagen, idet de kører retur igen samme dag.

5.3.4 Vejadgang i anlægsfasen og midlertidige oplagspladser

Vejadgangen i anlægsfasen vil ske primært ad Toftegårdsvej og Gammelvænget, og sekundært ad Skolevej. Disse veje fører frem til de to primære oplagspladser ved hhv. Toftegårdsvej og Gammelvænget, og den sekundære oplagsplads ved Skolevej.

Oplagspladserne forstærkes efter behov med køreplader, alternativt stabilgrus, og retableres efter anlægsfasen til græs/urteklædte arealer.

5.3.5 Anlægsstøj

Støj i anlægsfasen kan forekomme fra kørsel med materiel, dvs. trafikstøj, samt fra anlægsarbejderne såsom nedramning af solpanelernes pælefundament, kørsel med maskiner i projektområdet mv.

Anlægsarbejdet sker, i overensstemmelse med Næstved Kommunes regulativ for bygge-, anlægs- og nedrivningsaktiviteter, kun i dagtimerne (kl. 7-18) på hverdage. Inden for dette tidsrum kan der forekomme anlægsstøj, herunder støj fra nedramning af pælefundamenter, samt fra intern kørsel med materialer mv. Da der er tale om nedramning af relativt spinkle konstruktioner forventes der dog ikke væsentlige støjgener.

5.3.6 Vibrationer

Opsætning af solceller forudsætter at der opsættes stativer til solcellerne. Konstruktionen er baseret på nedramning af rør til fundament. Der er tale om relativt spinkle konstruktioner der skal nedrammes. Der kan potentielt forekomme vibrationer ved nedramning i anlægsfasen, og det skal sikres, at der ikke kan forekomme bygningsskadelige vibrationer. Emnet indgår i miljøvurderingen.

5.3.7 Håndtering af støv

Støv i anlægsfasen kan stamme fra transport af materiale samt anlægsarbejder, kørsel på grusveje mv. især i tørre perioder. Det samme gælder for demonteringsfasen. Støvgener imødegås ved vanding eller brug af støvbindingsmidler i tørre perioder.

5.3.8 Drænforhold

Projektområdet er drænet, Området forventes at rumme dræn af forskellig karakter lagt i forskellig dybde, herunder større hoveddræn og mindre sidedræn. Potentielt er der risiko for, at nedramning af pæle rammer områdets dræn, idet anlæggets pæle nedrammes til en dybde på 3-6 m, dog afhængig af jordbundsforholdene. Bygherre kortlægger derfor områdets drænforhold inden nedramning, og der nedrammes ikke pæl oveni hoveddræn. Skulle et ukendt hoveddræn alligevel blive ramt og ødelagt, vil BeGreen sørge for at udbedre skaden.

5.4 Beskrivelse af driftsfasen

Både solcelleanlæg og BESS kræver ikke ret meget service i driftsfasen. Der vil derfor kun være begrænset aktivitet i energiparken i driftsfasen. Der vil være enkelte servicebesøg om året, foretaget af en mindre servicebil af varevognsstørrelse. Det kan være aktuelt at vaske solcellepanelerne, hvilket vil blive foretaget med rent vand uden kemikalier.

Drift af solcelleanlægget

Solcelleparken og batterianlægget er som udgangspunkt ubemandet, men der gennemføres service og vedligehold. I driftsfasen vil projektet derfor kun medføre meget begrænset trafik, i størrelsesorden 2 til 5 køretøjer om måneden hvoraf hovedparten vil være personbiler eller varevogne.

I driftsfasen kan mindre køretøjer tilgå projektområdet via samme vejadgang som i anlægsfasen. Kun i tilfælde af, at dele af anlægget skal udskiftes, vil der være tale om tungere trafik såsom lastbiler, men det vil der normalt ikke være behov for.

De planlagte nye beplantningsbælter vil også kræve vedligehold, især i de første sæsoner, hvor de skal renholdes for ukrudt for at

opnå hurtig tilvækst. Dette sker mekanisk og uden sprøjtemidler. Der kan også være behov for beskæring af det fuldt udvoksede læhegn, samt supplering eller erstatning af træer, der måtte gå ud, og der kan stedvis være behov for slåning af vegetation i området. Slåning og beskæring forventes at ske højst et par gange om året, se afsnittet om pleje af arealerne herunder.

Sikring mod oliespild

Både den store højspændings transformatorstation og de mindre mellemspændings transformatorstationer placeres på et fundament. Alle transformerstationer indeholder elementer, som indeholder olie.

Højspændingsstationen udformes som en åben station, og der etableres spildbakker og opsamlingskar, så det sikres, et evt. uheld der fører til spild af olie, ikke vil føre til tab af olie til omgivelserne, så nedsivning af olie ikke kan ske.

Mellemspændingsstationerne udføres som lukkede stationer (containerløsning eller lignende), og der er i disse indbyggede opsamlingskar, som kan indeholde alt den olie der er i transformerstationen. Der kan således ikke ske spild af olie til omgivelserne.

Karret kan ved åbne konstruktioner i perioder blive fyldt med regnvand, som ikke må kunne løbe over til omgivelserne, idet det potentielt kan indeholde oliespild fra transformatoren. Dette sikres enten ved, at regnvandet pumpes op gennem en olieudskiller, eller ved, at vandet suges op med en slamsuger og bortskaffes efter gældende regler. Ved lukkede transformere under tag vil der ikke kunne tilgå regnvand til karret, og skulle der ske lækage kan olien i karret ikke tilgå omgivelserne og vil blive bortskaffet efter gældende regler.

Batterianlægget udføres ligeledes med opsamlingskar, der sikrer mod spild til omgivelserne.

Regnvand og spildevand

Regnvand, der falder på solcelleanlægget, vil nedsive på terrænet under og mellem solcellerne, i princippet svarende til eksisterende forhold. Det samme gælder for batterianlægget, hvor regnvand vil nedsive på arealerne mellem containere.

Transformerstationerne rummer olie, og her anvendes en godkendt transformerolie, som er en mineralsk, inhibiteret, elektrisk isolerende, oxidationsstabil olie af høj kvalitet, så der ikke dannes aflejringer i transformatoren. Den præcise olietype er ikke kendt endnu. Der sikres mod oliespild som beskrevet i ovenstående afsnit 0 om håndtering af vand.

Støj og vibrationer

Solcelleanlægget medfører støj i begrænset omfang i driftsfasen. Invertere og transformere rummer komponenter, der kan give anledning til støj. Støjen fra invertere og mellemspændingsstationer er dog kun i døgnets lyse timer og dermed ikke om natten, da solcellerne ikke producerer strøm om natten.

Batterianlægget rummer også støjkilder i form af invertere, køleanlæg og transformerstation. I modsætning til solcelleanlægget vil anlægget være i drift døgnet rundt og skal derfor også overholde støjkrav om natten.

Der vil ikke være vibrationer fra anlægget i driftsfasen.

Pleje af arealerne

Arealerne under solcellerne forventes tilsået med urter og græsser og plejet ved slåning 1-2 gange årligt, gerne i foråret og/eller efteråret (før og efter blomstringssæsonen).

Græs/urteblandinger vil være med naturligt hjemmehørende arter, og da der er tale om et tidligere landbrugsareal skal planterne især i starten være næringstolerante for at kunne trives. Med tiden mindskes næringsindholdet i jorden, og der kan indfinde sig en mere varieret og naturlig græs- og urtevækst. Samlet set forventes den lange periode uden landbrugsmæssig drift at være positiv for områdets biodiversitet.

I starten vil jorden være næringsholdig på grund af den hidtidige landbrugsdrift, hvilket kan give højtvoksende græsser/urter med større behov for slåning/græsning. Med tiden vil næringsstofmængden aftage med mulighed for en større diversitet i vegetationen og mindre behov for slåning og græsning.

Grundvandsforhold

Projektområdet overlapper delvist med et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) (projektområdets østligste del), og

delvist indenfor et område med drikkevandsinteresser (OD) (områdets vestlige del).

Et solcelleanlæg forventes at kunne have en positiv effekt for drikkevandsinteresserne, da projektområdet udtages fra konventionel landbrugsdrift og ikke længere gødskes, sprøjtes eller omlægges. Panelerne skal muligvis vaskes 1-2 gange årligt, hvilket vil blive gjort med rent vand uden brug af kemikalier.

Der er ikke behov for permanent grundvandssænkning i driftsfasen af solcelleanlægget.

Drænforhold

I solcelleparkens driftsfase kan der være behov for at tilgå områdets dræn, såfremt disse skal vedligeholdes. Vedligeholdelse af dræn i driftsfasen kan ske uhindret under og mellem solcelleanlæggets paneler, blot kræves anvendelse af mindre gravemaskiner under hensyntagen til områdets kabler. I alle projektets faser sikres, at projektet ikke medfører ændrede drænforhold for naboejendomme.

5.5 Beskrivelse af dekommissioneringsfasen

Nedtagningsfasen forløber stort set som etableringsfasen. Et solcelleanlæg forventes at have en levetid på 30-40 år, hvorefter det er udtjent og skal fjernes eller udskiftes med et nyt anlæg. Ved fjernelse skal arealerne retableres til landbrugs- og/eller naturarealer. Såfremt projektområdet til den tid ønskes ibrugtaget til andre formål end landbrug og/eller natur, vil dette kræve fornyet planlægning efter de til den tid gældende love og regler.

Ifølge lokalplanen og kommuneplantillægget skal solcelleanlægget med tilhørende tekniske anlæg fjernes inden for et år, hvis driften af anlægget (dvs. elproduktionen) ophører. Hvis området ikke længere skal anvendes til de anlæg, som planerne giver mulighed for, forventes lokalplanen aflyst og kommuneplanen ændret ved nyt tillæg eller i forbindelse med en kommuneplanrevision.

Solcelleanlægget er fæstnet i jorden med stålprofiler, som skal trækkes op, når anlægget skal fjernes. Bygninger og anlæg skal fjernes inklusive sokkel og befæstelse. Beplantning, markveje og stier kan bibeholdes, såfremt lodsejer ønsker dette, da disse som

udgangspunkt godt kan indgå i landbrugs- og naturarealer. Egentlige køreveje, der evt. er etableret til driften af solcelleanlægget, og som ikke kan anvendes til markveje, fjernes.

Solcellepaneler er omfattet af producentansvar for elektronik og elektroniske produkter. Det betyder, at en producent eller leverandør, der første gang sætter produktet på det danske marked, skal være optaget i producentregistret ved Dansk Producent Ansvar (DPA). Som reglerne er i dag, skal de brugte solcellepaneler behandles efter reglerne i elektronikaffaldsbekendtgørelsen. Dette betyder blandt andet, at de skal sørge for, at materialer svarende til mindst 80 % af vægten af det oprindelige solcellepanel bliver genanvendt. Hvis en anden aktør end producenten/leverandøren står for at indsamle de brugte solcellepaneler, skal procenten/leverandøren betale for alle omkostningerne ved indsamlingen. Ifølge brancheorganisationen Green Power Denmark kan ca. 90% af et solcelleanlæg genanvendes i dag.

Nedtagningsfasen forventes at medføre en trafikal påvirkning, der i mængde svarer til påvirkningen i anlægsfasen til og fra projektområdet. Om lastbiler til den tid kører på el eller anden miljøvenligt brændstof vides ikke, men er meget sandsynligt, som udviklingen er i dag. Dette kan betyde, at støj- og luftpåvirkningen i nedtagningsfasen vil være lavere end i anlægsfasen. Da der ikke sker nedramning i nedtagningsfasen, vil der heller ikke forekomme støj eller vibrationer herfra. Nedtagningsfasen forventes at have kortere varighed end anlægsfasen.

Nedtagningsfasen påvirker i sig selv ikke drikkevand- og grundvandsforhold, men genoptagelse af konventionel landbrugsdrift med gødskning og sprøjtning kan potentielt påvirke grundvand og drikkevand. Det vides ikke, hvordan landbrugsdriften foretages om 30-40 år, når anlægget er udtjent og skal fjernes igen, eller om projektområdet fortsat ønskes anvendt til elproduktion eller evt. naturformål.

Ændret anvendelse kan til den tid forudsætte ophævelse af lokalplan og ændring af kommuneplanramme og evt. gennemførelse af ny planlægning. Der er også mulighed for etablering af et nyt projekt inden for planens rammer, når den aktuelle solenergipark er udtjent.

20-08-2026

6 Forhold til anden planlægning

6.1 FN's Verdensmål

På FN-topmødet i New York 2015 blev de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling vedtaget af FN's medlemslande. Vedtagelsen markerede en hidtil uset ambitiøs og transformativ udviklingsdagsorden (Udenrigministeriet, 2025). FN's verdensmål sætter en overordnet ramme en bæredygtig udvikling af medlemslandene, hvorfor den nationale udvikling skal understøtte og udmønte disse mål i konkrete handlinger. Solcelleparken vil producere vedvarende energi i form af el, svarende til ca.233 GWh årligt og derfor understøtte FN's verdensmål nr. 7 Bæredygtig Energi:

7.1 Inden 2030 skal der sikres universel adgang til pålidelig og moderne energiforsyning til en overkommelig pris.

7.2 Inden 2030 skal andelen af vedvarende energi i det globale energimix øges væsentligt.

6.2 Statslige planer

6.2.1 Nationale interesser i kommuneplanlægning

Det er en national interesse, at der sikres arealer til udbygning af vedvarende energianlæg. Den nationale interesse for vedvarende energianlæg omfatter biogasanlæg samt elproducerende solceller og vindmøller. Arealreservationer til de store vedvarende energianlæg, herunder solceller, er afgørende for at sikre tilstrækkelig kapacitet og andel af vedvarende energi i Danmarks energisystem. Derfor skal kommunerne i deres planlægning tage hensyn til udbygning af solcelleanlæg, der er med til at sikre muliggørelsen af den grønne omstilling. For at sikre, at produktionen af grøn strøm kan integreres optimalt, skal der ske en sammenhængende udbygning af vindmøller og solcelleanlæg ift. den nødvendige infrastruktur og elforsyningsnettet. Der skal i planlægning for arealerne tages hensyn til bl.a. naboer, grundvand og natur- og landskabsinteresser (Landdistriktstyrelsen, 2025).

Med klimaaftalerne fra juni 2022 og december 2023 blev der aftalt et statsligt engagement i udpegning af større energiparker for at muliggøre en markedsdreven firedobling af elproduktionen fra sol og

vind på land frem mod 2030. Arealer til energiparker udpeges efter ansøgning, tilslutning fra kommunalbestyrelsen, og når kravene i energiparkloven i øvrigt opfyldes. Udpegningen sker i bekendtgørelser med hjemmel i lov om statsligt udpegede energiparker (energiparkloven), der trådte i kraft i juli 2024. Udpegningen indebærer bl.a. bedre vilkår for etablering af vedvarende energianlæg samt mulighed for at placere Power-to-X og anden tilknyttet erhvervsmæssig bebyggelse i det åbne land (Landdistriktstyrelsen, 2025).

Med dette projekt og lokalplan understøttes de nationale interesser for kommuneplanlægningen.

6.2.2 Natura 2000

Natura 2000-områderne er et netværk af beskyttede naturområder i EU. områderne skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Grundlaget for Natura 2000 er EU's naturbeskyttelsesdirektiver, som består af fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet. Der er udpeget 250 Natura 2000-områder i Danmark (trepart, Ministeriet for grøn, 2025). Projektets betydning for Natura 2000-områder gennemgås i kapitel8.

Projektområdet overlapper ikke med natura-2000 udpegninger og ligger i betydelig afstand af Natura 2000-områder, hvor det nærmeste ligger 1km syd for projektområdet.

Projektet vurderes ikke at kunne skade natura 2000-områder og vil heller ikke forringe yngle- og rasteforhold for bilag IV-arter eller deres økologiske funktionalitet. (se uddybelse af natura 2000 i kapitel8)

6.2.3 Vandområdeplaner

Vandområdeplanerne er en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø. De skal sikre renere vand i Danmarks vandløb, søer, kystvande og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Vandområdeplanerne for tredje planperiode er baseret på en opdatering og videreførelse af vandområdeplanerne for første og anden planperiode.

Vandområdeplanerne beskriver hvordan Danmark implementerer EU's vandrammedirektiv og er ikke direkte bindende. Det bindende indhold i implementeringen af vandrammedirektivet er udmøntet i

bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer og en række andre bekendtgørelser (Trepart, Ministeriet for Grøn, 2025). (se uddybelse i kapitel 12 grundvand og Drikkevand).

6.2.4 Grundvandsbeskyttelse

Projektområdet ligger indenfor et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og delvist indenfor et område med drikkevandsinteresser (OD). Der findes 7 aktive private vandboringer indenfor 300 m fra projektområdet, hvoraf én af boringerne ligger indenfor projektområdet. Ingen af boringerne har en tilknyttet indvindingstilladels.

Gennemførelse af nærværende planer eller projekt, hvor man omlægger fra konventionelt landbrug til energipark, kan have en **positiv påvirkning** på grundvandsressourcen i området (se uddybelse i kapitel 12 grundvand og Drikkevand).

6.3 Regionale planer

6.3.1 Råstofplan

Fysisk regional planlægning omfatter udlæg af områder til råstofindvinding i form af råstofgrave- og råstofinteresseområder.

Ifølge Region Sjællands Råstofplan for 2020 (Sjælland, Region, 2025) er der ingen udpegninger af råstofgrave- eller råstofinteresseområder i eller nær projektområdet. Nærmeste område er et gravområde ved Svendstrup der ligger ca. 7km øst for projektområdet, modsatte side af Næstved by.

Projektet for Solcelleparken syd for Fodby er ikke i konflikt med råstofplanlægningen.

6.4 Kommunale planer

Kommuneplanen indeholder både en række generelle retningslinjer for kommunens udvikling samt en række specifikke bestemmelser for de enkelte områder i form af kommuneplanrammer.

For at muliggøre projektet er der udarbejdet et kommuneplantillæg til Næstved Kommuneplan 2025.

Kommuneplantillægget forventes at udlægge lokalplanområdet til rammeområde til teknisk anlæg i form af solcelleanlæg. Kommuneplantillægget kan indeholde rammebestemmelser om anlæggets placering, omfang og højde samt parkeringsdækning.

6.4.1 Værdifulde Kulturmiljøer

I Kommuneplan 2025 udpeges værdifulde kulturmiljøer på baggrund af kortlægningen "100 kulturmiljøer i Næstved Kommune", som er bilag til kommuneplanen. I redegørelsen beskrives følgende: "*Byrådet har fokus på kulturmiljøerne som løftestang for udvikling af erhverv, bosætning og turisme. Kulturmiljøerne skal både gennem bevaring og transformation til nye formål sikres mod forfald og funktionstømning.*" Der må altså gerne udvikles i og omkring de udpegede værdifulde kulturmiljøer. Indenfor kulturmiljøafgrænsningen skal historiske spor bevares og udviklingen skal tage afsæt i " *idet kulturhistoriske, karakteristiske og værdifulde ved det enkelte kulturmiljø. Markante rummelige træk samt landskabelige og historiske elementer skal understreges og fortsat udgøre visuelle højdepunkter i områderne.*"

I kommuneplanens retningslinjer for værdifulde kulturmiljøer fremgår det desuden, at: "*Inden igangsættelse af byggeri, anlægsarbejder og andre indgreb, der i væsentlig grad vil påvirke oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturmiljøer i byerne, skal der foretages en konkret vurdering af hensynet til de kulturhistoriske interesser gennem en kulturmiljøvurdering.*"

Projektområdet går ind over en mindre del af det udpegede kulturmiljø Fodby Stjerneudskiftet kirkelandsby, som er vurderet til at være velbevaret med tydelige visuelle spor af stjerneudskiftningen i landskabet og på kortværk, Figur 6-1.

Det er i "100 kulturmiljøer i Næstved Kommune" desuden vurderet at: *"Landsbyen er sårbar over for strukturelle ændringer af vejforløb og omgivelser. Bygningerne er sårbare over for funktionstømning, forfald, nedrivning og væsentlige ændringer af arkitektur og omgivelser. Den åbne del af landskabet er sårbart over for væsentlige ændringer af landskabets struktur.*"

I planlægningen af solcelleanlægget skal der derfor vises særligt hensyn til omgivelserne omkring Fodby.

Link: https://www.naestved.dk/media/sxupt3uo/100-kulturmiljoeer-i-naestved-kommune.pdf

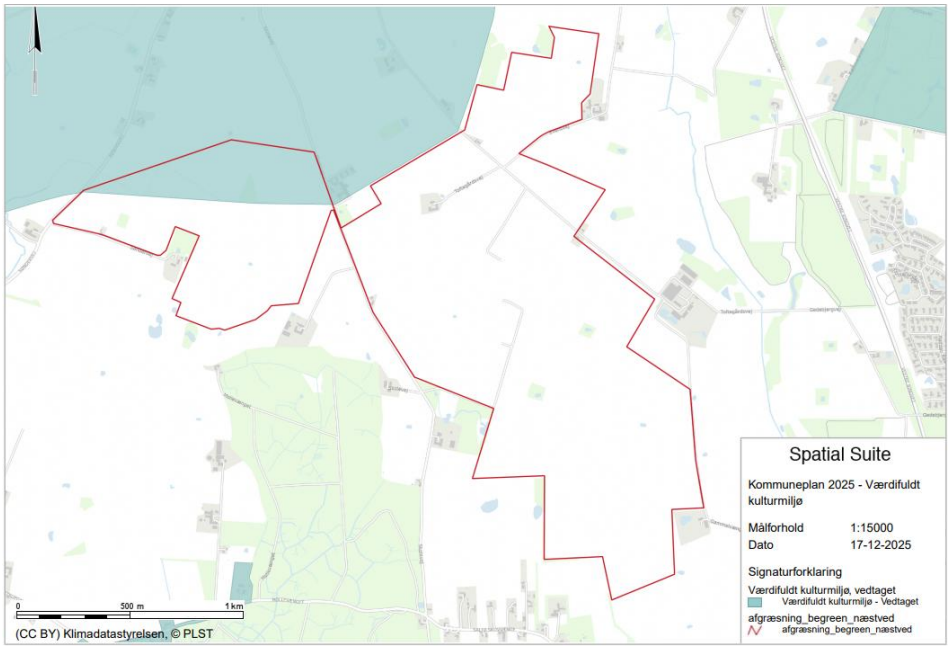

Figur 6-1 Næstved Kommuneplan 2025 - Værdifulde Kulturmiljøer

6.4.2 Bevaringsværdige og fredede bygninger

Der er i Næstved Kommuneatlas ikke registreret bevaringsværdige bygninger indenfor projektområdet.

Grænsende tæt op til projektområdet mod nordøst, Evensvej 3, er der en bevaringsværdig bondegård fra 1860 med tilhørende stuehus, lader og maskinhus.

I Kommuneplan 2025 er bevaringsværdige bygninger afgrænset til bygninger med en bevaringsværdi fra 1 til og med 3, samt bygninger med bevaringsværdi 4, beliggende i kulturmiljøer og/eller i områder med bymiljøinteresser, udpeges som bevaringsværdige. For bevaringsværdige bygninger gælder det, at byrådet skal tage stilling til nedrivninger, samt at omdannelser kun kan foretages på sådan vis, at bevaringsværdien fastholdes. Slots- og Kulturstyrelsen er fredningsmyndighed, og skal dermed godkende ændringer af de fredede bygninger.

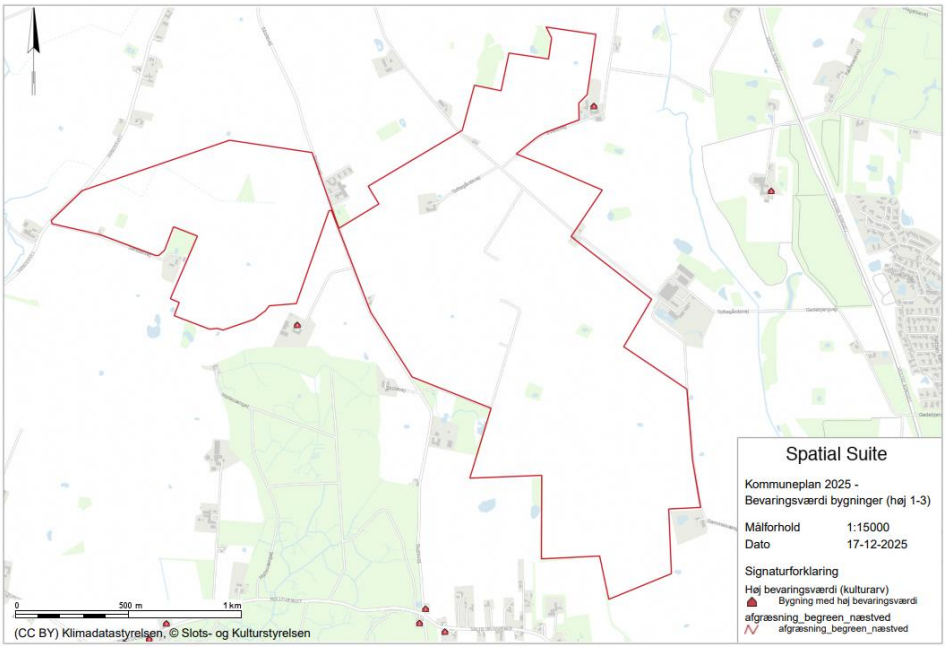

Figur 6-2 Bygninger med Høj bevaringsværdi (1-3)

6.4.3 Kulturhistoriske interesser

Der er hverken fredede fortidsminder eller beskyttelseszoner for fredede fortidsminder, indenfor projektområdet, Figur 6-2.

Der findes to ikke-fredede fortidsminder indenfor projektområdet.

Der er en del fund i nærarealerne omkring projektområdet, primært ikke-fredede, men også fredede. Derfor kan man med rimelighed antaget, at der kan forekomme yderligere fund i jorden, indenfor projektområdet. Det kan derfor være hensigtsmæssigt forud for anlægsarbejde at lade Museum Sydøstdanmark udføre forundersøgelser af arealet for at forebygge en eventuel standsning af bygge- og anlægsarbejde ved fund af fortidsminder jf. Museumslovens §25, §26 og §27.

I henhold til museumslovens § 25, stk. 1, anmode Museum Sydøstdanmark om at tage stilling til, hvorvidt arbejdet vil berøre væsentlige fortidsminder. Museet skal herpå, inden en tidsfrist på 4 uger, komme med en udtalelse om dette.

Der er 14 beskyttede jord- og stendiger, som enten er indenfor eller i berøring med projektområdet. Digebeskyttelsen har til formål at bevare biologiske, landskabelige og kulturhistoriske værdier, hvorfor digerne både varetages under Museumsloven §29a

(Digebekendgørelsen) samt Naturbeskyttelsesloven §3. Myndighedskompetencen er delt mellem kommunerne og Slots- og Kulturstyrelsen. Kommunerne har til pligt at oplyse om beskyttede diger, og er i øvrigt dispensationsmyndighed. Slots- og Kulturstyrelsen er tilsynsmyndighed.

6.4.4 Støjbelastede områder

Et areal i den sydlige del af projektområdet er i Kommuneplan 2025 udpeget som støjbelastet areal på grund af de 5 eksisterende vindmøller, Figur 6-3. Det fremgår af kommuneplanens retningslinjer, at der ved udarbejdelse af lokalplaner ikke må udlægges arealer til støjfølsom anvendelse i nærheden af støjende aktiviteter, før der er udarbejdet en støjredegørelse.

Projektområdet udlægger ikke området til støjfølsomt areal.

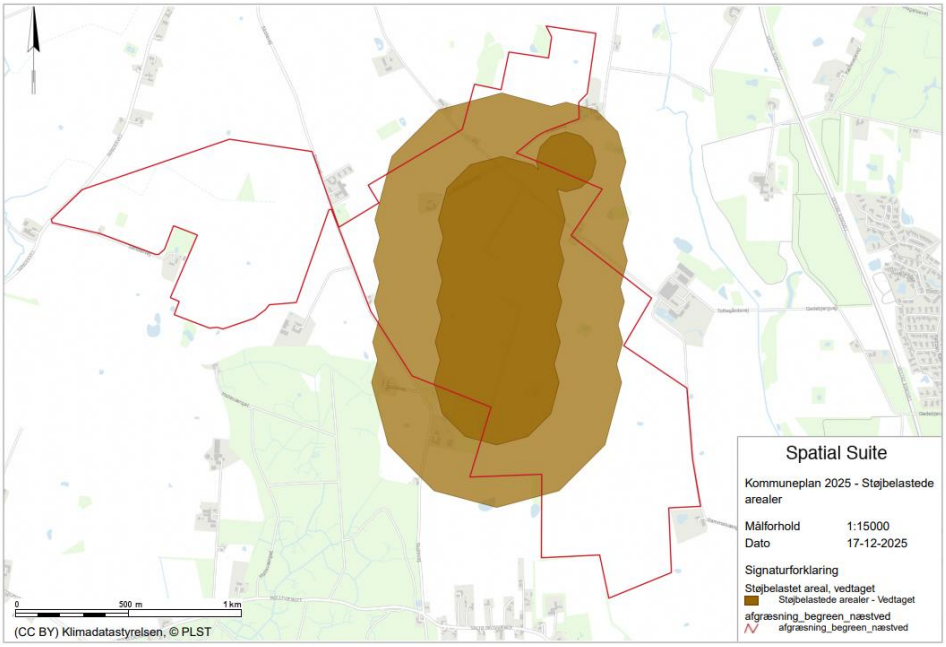

Figur 6-3 Kommuneplan 2025 - Støjbelastet areal

6.4.5 Bevaringsværdigt landskab

I Kommuneplan 2025 er landskaberne i Næstved Kommune er inddelt i Jordbrugsområde og Bevaringsværdigt landskab. Projektområdet støder op til et større område omkring Evegrøft, der i Kommuneplan 2025 er udpeget som bevaringsværdigt landskab, Figur 6-4. Udpegningen skal sikre det åbne lands værdier, og omfatter bl.a. kystlandskaber, dødisområder, ådale, åse og andre

særegne landskaber. Området omkring Evegrøft er udpeget grundet karakteren af ådalslandskab.

Det er landskabsanalysen, der skal ligge til grund for de landskabelige afvejninger i den konkrete sagsbehandling. I landskabsanalysen står der, at:

"Det flere steder transparente landskab ønskes fastholdt eller udviklet, så oplevelsesværdierne i højere grad står frem."

Dertil er der dele af området, som ligger højere i terrænet end projektområdet, hvormed der er udsigt udover projektområdet.

Ved et fremtidigt solcelleanlæg skal der derfor tages højde for, at de visuelle forhold omkring det udpegede bevaringsværdige landskab ikke skæmmes.

Der vil derfor med projektet blive arbejdet med foranstaltninger der sikre at landskabet skæmmes mindst muligt bl.a. ved at der kan etableres afskærmende beplantning.

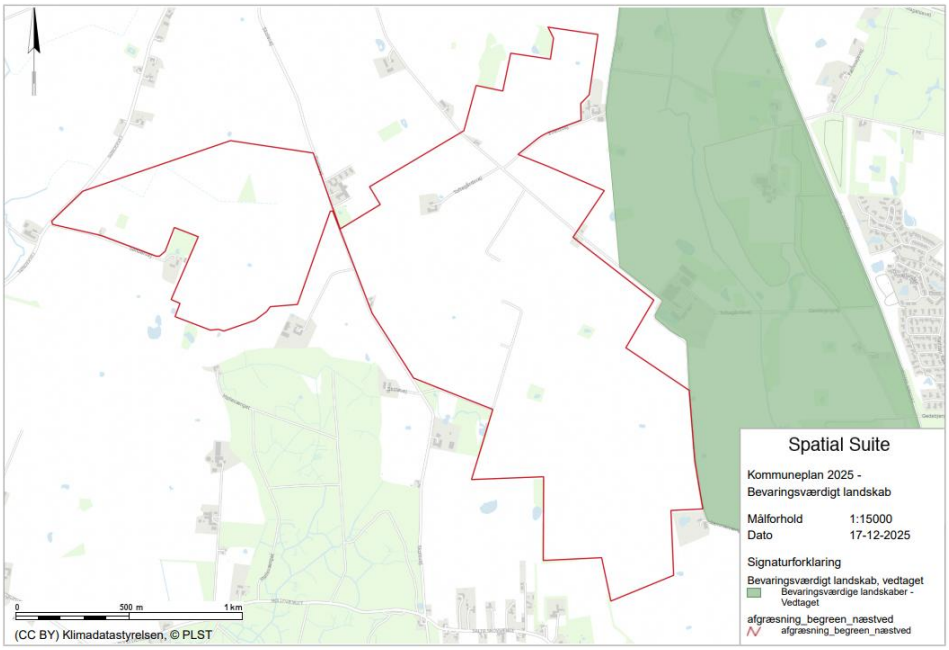

Figur 6-4 Kommuneplan 2025 - Bevaringsværdigt landskab

6.4.6 Solenergianlæg

Det fremgår af Næstved Kommunes retningslinjer for solenergianlæg, at kommunen planlægger for en udfasning af fossile

brændsler, herunder kul, olie og naturgas, og vil fremme produktion af vedvarende energi, som biomasse- og solenergianlæg og vindmølleparker til el- og varmeproduktionsformå inden for kommunens grænser.

Ud over udbygning med store vindmøller gives der mulighed for etablering af større solcelleanlæg (> 1 ha) under hensyntagen til landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske interesser. Kommunen lægger vægt på, at store solcelleanlæg placeres på fladt terræn, og hvor der kan etableres afskærmende beplantning.

Indenfor enkelte områder, der er udpeget som Bevaringsværdigt Landskab, kan der få steder etableres solcelleanlæg. Iht. KP25 kort over Bevaringsværdigt Landskab ligger projektområdet udenfor udpegningen, men tangerer et delområde omkring Toftegårdsvej. Se Figur 6-5. Delområdet er udpeget som naturbeskyttelsesinteresse.

Figur 6-5 KP kort over Bevaringsværdigt Landskab.

Ved opstilling af store solcelleanlæg skal det sikres, at fremtidig byudvikling ikke bliver hindret. Det konkrete projektområde er ikke udpeget til byudvikling, se Figur 6-6. Projektområdes østligste del ligger ca. 1,1 km fra byudviklingsområder vest for Baunehøj Ridecenter og området nord for Gedebjergvej i Lille Næstved. Områderne afgrænses naturligt af Evegrøft og yderligere af Vestre Ringvej.

I forbindelse med etablering af solenergianlæg lægger Næstved Kommune vægt på, at der tages nabohensyn med en respektafstand på 100 meter. I nærhed til og inden for projektområdet er der 8 større gårde og mindre husmandssteder. Der skal under planlægning af solcelleanlæggenes placering og udformning af læhegn tages særligt hensyn til disse.

Retningslinjerne indeholder yderligere detaljeringer om omfang, placering, placering mm. som skal sikres i lokalplan og kan ses her;

Solenergianlæg - Kommuneplan 2025 - Næstved Kommune

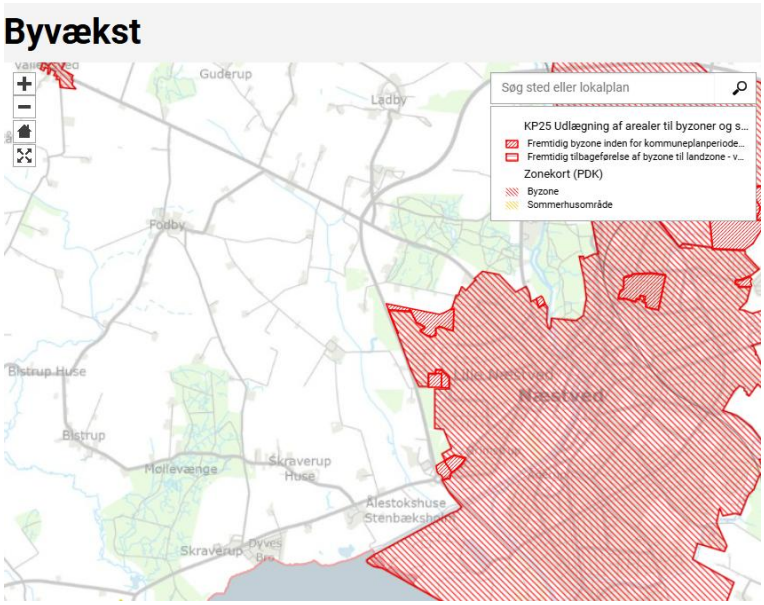

Figur 6-6 KP kort over byvækst.

6.4.7 Naturbeskyttelse

Projektområdet er delvist beliggende op ad et i Næstved Kommuneplan 2025 udpeget område med naturbeskyttelsesinteresse, jf. kommuneplanens retningslinjer for naturbeskyttelsesområder. Af kortmaterialet fremgår det, at den del af projektområdet der grænser op af udpegninger, omfatter ådalen omkring Evegrøft. Kommuneplanens retningslinje 1 fastlægger, at der ikke må etableres nye anlæg og aktiviteter eller ske ændringer af eksisterende forhold uden vidtgående hensyn til områdets naturinteresse.

Den planlagte solcellepark er placeret uden for det udpegede naturinteresseområde, og projektet indebærer derfor ikke direkte

arealinddragelse af den udpegede ådal. Ved den videre planlægning og projektering bør der derfor tages hensyn til, at anlægget ligger i umiddelbar nærhed af naturinteresserne omkring Evegrøft, så eventuelle påvirkninger af områdets naturværdier, spredningsveje og landskabelige sammenhænge undgås eller begrænses mest muligt, hvilket vurderes i afsnit i denne rapport (se vurdering af landskab afsnit 16). Projektet vurderes på den baggrund at kunne gennemføres i overensstemmelse med kommuneplanens udpegning, forudsat at der i detailplanlægningen indarbejdes relevante hensyn til det tilstødende naturområde.

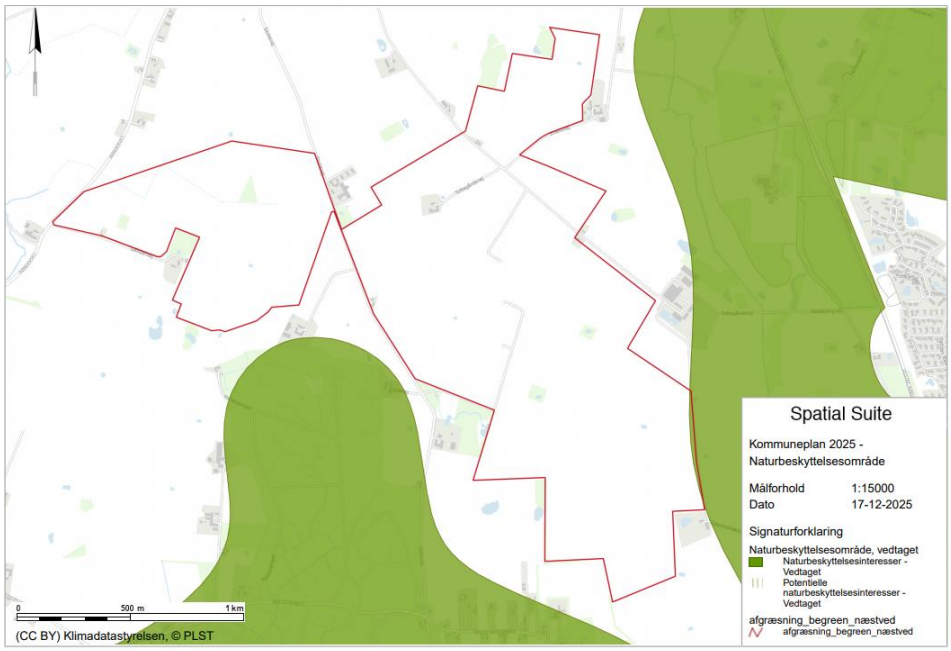

Figur 6-7 Kommuneplan 2025 – Naturbeskyttelsesområde

Lavbundsareal

Mindre dele af projektområdet er omfattet af kommuneplanens udpegninger af vedtagne lavbundsarealer, som det fremgår af kortet på Figur 6-8.

Af retningslinjen fremgår det at ”*De udpegede lavbundsarealer skal så vidt muligt friholdes for byggeri og anlæg for at sikre eksisterende natur eller mulighederne for fremtidig naturgenopretning.*”

Etablering af solceller vil hindre genopretning af vådområderne i anlæggets levetid. Der er dog i projektet ikke dræning eller grundvandssænkning, hverken permanent eller midlertidigt og

arealerne vil i nogen grad kunne anvendes til naturformål samtidigt med driften af solenergianlægget.

Indenfor projektområdet er der udelukkende tale om mindre udpegninger, uden større sammenhæng.

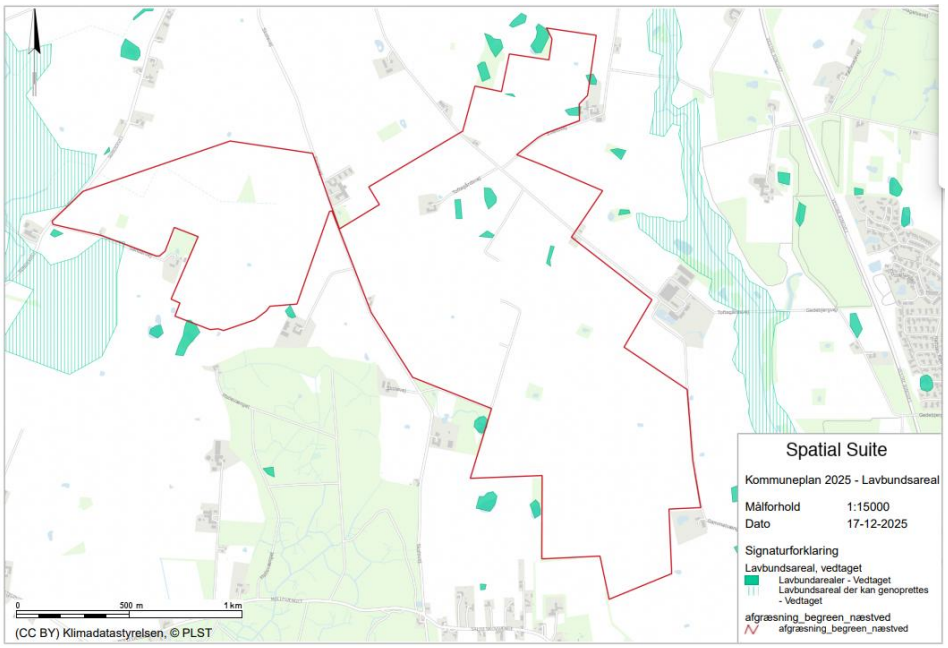

Figur 6-8 Kommuneplan 2025 – Lavbundsareal

6.4.8 Skovrejsning

Størstedelen af projektområdet ligger på arealer, der er vedtaget som skovrejsningsområde i den gældende kommuneplan, se Figur 6-9. Udpegningerne skal være med til at realisere 'Aftale om et grønt Danmark'. Udpegningen dækker ca. en tredjedel af Næstved Kommunes areal, herunder inkluderet indvindingsområder. Udpegningen ekskluderer lavbundarealer, hvor det er vurderet at der kan etableres vådområdeprojekter. I kommuneplanens redegørelse lyder det: *"Udpegningen udelukker dog ikke etablering af solenergianlæg, som er meget vigtige for, at kommunen kan nå sine mål for CO_2-reduktion. Samtidig bidrager solenergianlæg med nogle af de samme fordele som skovrejsning dog i noget mindre grad. Det gælder for eksempel grundvandsbeskyttelse og biodiversitet, når*

man sammenligner med konventionel, intensiv landbrugsdrift, som ofte er alternativet."

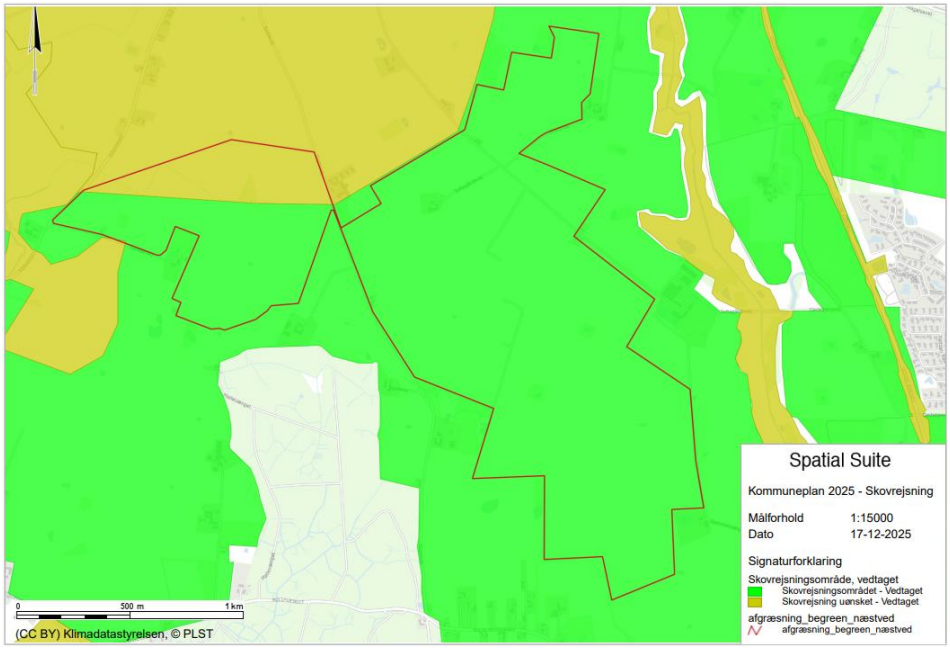

Figur 6-9 Kommuneplan 2025 - Skovrejsning (ønsket, uønsket)

6.4.9 Særligt værdifulde landbrugsområder

Projektområdet ligger i et område, som i Kommuneplan 2025 er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder (SVL), Figur 6-10. Inden for SVL vægtes landbrugsinteresserne højere end de øvrige arealinteresser. Ved inddragelse af landbrugsjord til f.eks. tekniske anlæg, skal der i videst muligt omfang tages hensyn til landbrugsejendommene.

Solcelleanlæg har en begrænset levetid og området vil efter endt anvendelse fortsat kunne anvendes til landbrugsdrift. Desuden udelukkes landbrugsmæssig anvendelse ikke, idet området i forbindelse med anvendelsen til solcelleanlæg kan blive anvendt til visse former for ekstensiv landbrugsdrift som for eksempel afgræsning med får. På den baggrund vurderes det, at etablering af anlægget indenfor udpegningen ikke strider mod Næstved Kommunes retningslinjer for særligt værdifulde landbrugsområder.

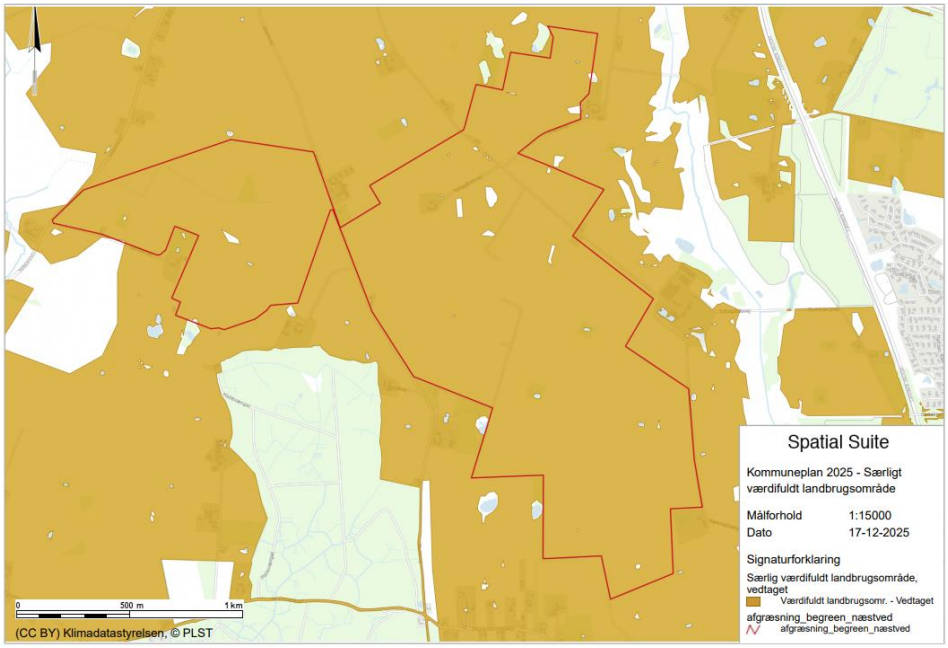

Figur 6-10 Kommuneplan 2025 - Særligt værdifuldt landbrugsområde

7 Biodiversitet

I dette afsnit gennemgås projektets påvirkning på og samspil med:

- Fredede og rødlistede arter
- Fugle
- §3 beskyttede naturtyper
- Beskyttelseslinjer
- Lavbundsarealer
- Grønt Danmarkskort

For at styrke overblikket er de fem emner præsenteret særskilt i hvert sit afsnit.

7.1 Fredede og rødlistede arter

7.1.1 Sammenfattende vurdering

Projektområdet består overvejende af intensivt dyrkede landbrugsarealer med meget lav naturværdi, hvilket afspejles i både biodiversitetskortet, HNV-scoren og resultaterne fra artsregistreringerne. Der er ingen artscore-områder, HNV-scorerne er gennemgående lave, og både screeningsdata og feltbesigtigelserne i 2025 viser fravær af rødlistede arter og manglende egnede levesteder for sådanne arter. De registrerede arter omfatter alene almindeligt forekommende og ikke-rødlistede paddearter, mens de fleste artsfund i de digitale databaser er fuglearter, som behandles særskilt.

Anlægsfasen berører ikke potentielle levesteder og vurderes derfor at have en neutral påvirkning. I driftsfasen forventes ophør af pesticider, etablering af beplantningsbælter og mere permanent vegetationsdække at skabe et forbedret naturgrundlag, om end på et relativt lavt niveau, hvilket samlet set vurderes som en mindre, positiv påvirkning. Dekommissioneringsfasen forventes at have samme karakter som anlægsfasen og vurderes derfor at medføre neutral påvirkning.

Planforslagene ændrer ikke forudsætningerne for vurderingen, og der forventes ingen kumulative effekter i forhold til fredede og rødlistede arter.

Samlet set vurderes projektets påvirkning af fredede og rødlistede arter at være neutral til positiv og uden risiko for forringelse af levesteder for truede arter.

7.1.2 Metode

Kortlægningen af fredede og rødlistede arter i og omkring projektområdet bygger på både eksisterende nationale naturdata og resultaterne af Swecos feltbesigtigelser (Sweco, 2025).Til at beskrive naturforholdene er der indhentet data fra Danmarks Miljøportal, Arter.dk og Naturbasen.dk (E24/2023) d. 20/11-2025, som tilsammen udgør det centrale digitale datagrundlag for registreringer af sjældne, fredede og rødlistede arter.

Da rødlistede arter og bilag IV-arter behandles i selvstændige kapitler, og fugle er afrapporteret i et særskilt fagafsnit, fungerer dette afsnit alene som en samlet databeskrivelse og en overordnet introduktion til naturforholdene i projektområdet. De detaljerede artsvurderinger og artsvise konsekvensanalyser fremgår derfor af de respektive kapitler.

Som led i den indledende screening er der foretaget en målrettet rødlistesøgning på Arter.dk inden for en radius af fem kilometer fra projektområdets centerpunkt de sidste 10 år. Biodiversitetskortet, herunder HNV-score og bioscore, er anvendt til at identificere delområder med forhøjet naturpotentiale, som kan indikere mulig forekomst af rødlistede arter. Dette datagrundlag er suppleret med feltarbejde udført i perioden fra tidligt forår til efterår 2025, hvor projektområdet og nærområdet er gennemgået systematisk. Under besigtigelserne er der registreret eventuelle spor, levesteder og individer af rødlistede arter, og observationerne er anvendt til at validere og præcisere de digitale registreringer.

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Datagrundlaget vurderes som tilstrækkeligt til at beskrive forekomsten af rødlistede arter i projektområdet. Det kan dog ikke udelukkes, at enkelte arter med kort aktivitetssæson, nataktive adfærdsmønstre eller meget lokaliserede forekomster ikke registreres med sikkerhed i de brugte databaser. Disse usikkerheder ændrer dog ikke den overordnede vurdering, da projektområdet overvejende består af intensivt dyrket landbrugsjord med begrænset levestedspotentiale for rødlistede arter, og der ikke blev observeret rødlistede arter under feltbesigtigelserne.

7.1.3 Miljømål

For de fredede arter gælder Artsfredningsbekendtgørelsen[3], som forbyder beskadigelse, drab og ødelæggelse af deres yngle- og rasteområder, men der findes ikke egentlige lovmæssige miljømål for rødlistede arter. Dette afsnit omfatter derfor både fredede arter og rødlistede arter, der ikke er omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Bilag IV-arter behandles særskilt i afsnit 8 hvor deres særlige, strengt beskyttede status er omdrejningspunktet for vurderingen.

Biodiversitetskortet og HNV-scoren indgår som centrale indikatorer i vurderingen af naturkvalitet og potentielle levesteder for rødlistede arter. Miljømålet indebærer, at projektet ikke må forringe de lokaliteter, der er udpeget med forhøjet naturværdi eller potentiel betydning for arterne, og at eksisterende områder med registreret eller forventet biodiversitetsværdi skal opretholdes på et niveau, der ikke reducerer deres funktion som levesteder.

7.1.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

Screeningen af rødlistede arter viser et meget begrænset naturindhold i og omkring projektområdet. Arter.dk-søgningen inden for en radius af fem kilometer resulterede i 205 registreringer fordelt på 35 arter, hvoraf 198 er fugle. Da fugle behandles i afsnit 1.3, efterlader dette kun et meget lille antal relevante registreringer af potentielt rødlistede planter, pattedyr eller insekter. Datagrundlaget viser ingen indikationer af faste levesteder for rødlistede arter inden for projektområdet.

Biodiversitetskortet understøtter dette billede. Der er ingen artscore-områder i projektområdet, og HNV-scoren er gennemgående lav. Kun to små søer inden for 200-meters bufferen – men uden for selve projektarealet – har en svag naturværdi (HNV-score 6), hvilket er langt under de niveauer, der normalt forbindes med forekomst af rødlistede arter.

Feltbesigtigelserne i 2025 bekræfter de digitale data. Få fredede og rødlistede arter blev registreret i de 47 besigtigede § 3-arealer (se afsnit 7.3 og 8 for kort), hvoraf hovedparten havde naturtilstand moderat, ringe eller dårlig. Kun to søer opnåede god naturtilstand. Der blev fundet grøn frø og lille vandsalamander i nogle af søernebegge arter er fredet men ikke rødlistet. Fundet af

[3] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/521 BEK nr 521 af 25/03/2021

spidssnudet frø i et nyregistreret vandhul behandles særskilt i bilag-IV-afsnittet og indgår derfor ikke her.

Samlet set fremstår projektområdet som et intensivt dyrket landskab med meget begrænsede levesteder for rødlistede arter og uden naturtyper af kvalitet, der forventes at rumme følsomme eller truede bestande.

7.1.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

Anlægsfasen omfatter etablering af solcellemoduler, transformere, invertere, beplantningsbælter, interne veje, kabler og midlertidige arbejdsarealer på de dyrkede marker, som udgør hovedparten af projektområdet. Da der ikke er registreret rødlistede arter i projektområdet af betydning, og da biodiversitetskortet viser fravær af artscore-områder samt gennemgående lave HNV-scorer, vurderes der ikke at være potentielle levesteder af betydning for rødlistede arter inden for anlægsfladerne. De få lokaliteter i bufferen med en begrænset naturværdi (HNV-score 6) ligger uden for anlægsområderne og påvirkes derfor hverken direkte eller indirekte.

Anlægsaktiviteterne foregår uden for de mindre vandhuller og moseområder, hvor der alene er registreret almindeligt forekommende, ikke-rødlistede arter som grøn frø og lille vandsalamander som dog er fredede. Arbejdet indebærer ingen terrænændringer, dræningsarbejde eller hydrologiske påvirkninger, som kan ændre disse lokaliteters funktion som levesteder. Midlertidig støj og aktivitet vurderes ikke at udgøre en risiko for fredede eller rødlistede arter.

Sammenholdt med områdets meget lave naturværdi og fravær af egnede strukturer for rødlistede arter vurderes anlægsfasen at medføre en neutral påvirkning på fredede og rødlistede arter.

7.1.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

Driftsfasen indebærer ingen aktiviteter, der påvirker de mindre vandhuller eller mosepartier, hvor der ved feltbesigtigelserne blev registreret almindelige og fredede, men ikke-rødlistede, paddearter som grøn frø og lille vandsalamander. Da biodiversitetskortet viser fravær af artscore-områder i projektområdet og gennemgående lave HNV-scorer, vurderes det, at der i udgangspunktet ikke findes levesteder af betydning for rødlistede arter inden for selve driftsarealerne.

Overgangen fra konventionel landbrugsdrift til et pesticidfrit solcelleareal med ekstensiv pleje medfører imidlertid en ændring i naturgrundlaget. Det permanente plantedække mellem panelrækkerne, ophøret af jordbearbejdning og tiltag såsom beplantningsbælter og braklagte strøg kan med tiden skabe et mere varieret habitat med øget tilstedeværelse af insekter, smådyr og urter. Selvom projektområdet i dag ikke rummer naturtyper af kvalitet som levested for rødlistede arter, kan forbedrede småbiotoper på længere sigt øge habitatvariationen lokalt og dermed potentielt understøtte forekomst af enkelte mere krævende arter i det åbne land.

Da disse ændringer foregår i et område, der i udgangspunktet er naturfattigt, og da forbedringerne primært gavner almindelige arter, vurderes effekten at være begrænset, men ikke ubetydelig. Driftsfasen kan derfor medføre en mindre positiv påvirkning af forholdene for fredede og rødlistede arter, idet naturgrundlaget forbedres og pesticidbelastningen ophører.

På denne baggrund vurderes driftsfasens påvirkning af fredede og rødlistede arter at være positiv.

7.1.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Dekommissioneringsfasen vil i store træk omfatte de samme aktiviteter som anlægsfasen, herunder kørsel med entreprenørmaskiner, demontering af solcellepaneler, fjernelse af tekniske installationer og genetablering af landbrugsdrift på de arealer, som ikke er udlagt som ny natur eller med nye beplantningsbælter. Arbejdet vil foregå inden for projektområdet og indebærer en periode med øget støj, trafik og fysisk aktivitet.

Selvom der ved feltundersøgelserne i 2025 ikke blev registreret rødlistede arter i projektområdet, kan der ikke udelukkes en indvandring af sådanne arter i driftsperioden. Ophøret af landbrugsdrift og pesticider samt den mere ekstensivt drevne vegetation kan over en 30-årig periode potentielt forbedre levegrundlaget for enkelte arter, og projektområdet kan derfor på sigt rumme større naturmæssig værdi end ved etableringen.

Dekommissioneringsarbejdet vil imidlertid indebære betydelig kørsel og menneskelig aktivitet i en afgrænset periode. Samtidig vil arealet efterfølgende blive retableret til landbrugsdrift, hvilket vil medføre et markant skifte tilbage til mere intensiv arealanvendelse. Hvis der skulle være indvandret rødlistede eller følsomme arter i

projektområdet i løbet af driftsfasen, vil disse ændringer kunne forringe deres levesteder.

Der er ikke planlagt ændringer i hydrologi eller terræn, som kan påvirke nærliggende småbiotoper eller vandhuller, men selve forstyrrelsen og tilbageførsel til landbrug indebærer et tab af den eventuelle naturværdi, der måtte være opstået.

På denne baggrund vurderes påvirkningen i dekommissioneringsfasen som mindre negativ, idet der både opstår midlertidige forstyrrelser og et efterfølgende tab af de naturmæssige forbedringer, som området potentielt kan udvikle i driftsfasen

7.1.8 Miljøvurdering af planforslag

Planforslagene muliggør etablering af et solcelleanlæg inden for projektområdet, men giver ikke mulighed for projekttyper eller anlægselementer, der adskiller sig væsentligt fra det ansøgte projekt i forhold til påvirkning af fredede og rødlistede arter. Da projektområdet i dag har meget lav naturværdi, ingen artscore-områder og lave HNV-scorer, og da der ikke er påvist rødlistede arter ved feltbesigtigelserne, vil vurdering af planer og projekt være sammenfaldende.

Eventuelle alternativer inden for lokalplanens rammer vil tilsvarende blive realiseret på de samme intensivt dyrkede markarealer og under samme begrænsninger i forhold til terrænindgreb, hydrologi og afstand til småbiotoper. Planforslagene vurderes derfor at indebære den samme påvirkningsprofil som det konkrete projekt.

På den baggrund vurderes planforslagene at have en neutral påvirkning af fredede og rødlistede arter.

Hvis planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, og der går en årrække, inden et andet projekt realiseres inden for lokalplanens rammer, kan der være indvandret fredede og rødlistede arter til planområdet. I så tilfælde kan planens realisering påvirke disse. Da dette fortsat vil ske på arealer under landbrugsdrift, vurderes påvirkningen fortsat at være neutral.

7.1.9 Referencescenarie

I referencescenariet forbliver projektområdet i konventionel landbrugsdrift med fortsat pløjning, gødskning og brug af pesticider. Småbiotoper og vandhuller i og omkring området vil fortsat være

præget af næringspåvirkning, skygge og tilgroning, og der forventes ikke en naturlig forbedring af naturtilstanden uden en aktiv indsats.

Da projektområdet i dag har lave HNV-scorer, ingen artscore-områder og ingen betydningsfulde antal af rødlistede arter, forventes der ikke en spontan udvikling, som øger forekomsten af fredede og rødlistede arter. Det mest sandsynlige udviklingsforløb er, at områdets naturindhold forbliver på samme niveau som i dag, eller gradvist forringes som følge af intensiv drift og fortsatte næringsstofpåvirkninger.

Referencescenariet indebærer dermed ingen forventet forbedring af levesteder for fredede eller rødlistede arter. Påvirkningen af fredede og rødlistede arter vil være neutral.

7.1.10 Kumulative effekter

De kumulative effekter vurderes i forhold til andre kendte eller planlagte projekter i nærområdet. Da projektområdet i dag består af intensivt, dyrkede marker med meget lav naturværdi, ingen artscore-områder og lave HNV-scorer, udgør området ikke et levested for rødlistede arter, og det indgår heller ikke i eksisterende spredningsstrøg af betydning for truede arter. Der er derfor begrænsede muligheder for, at projektet kan bidrage til kumulative påvirkninger.

Selv hvis andre energiprojekter realiseres i området, vurderes de samlede effekter ikke at påvirke rødlistede arter negativt, da ingen af projekterne berører levesteder eller naturtyper af særlig kvalitet. Tværtimod vil ophør af landbrugsdrift på flere arealer samlet set kunne øge variationen i landskabet og skabe bedre forhold for almindelige arter. Eventuelle kumulative forbedringer for rødlistede arter vurderes dog at være meget begrænsede, da de relevante strukturer og naturtyper fortsat vil være fraværende.

På denne baggrund vurderes de kumulative effekter for fredede og rødlistede arter at være neutrale.

7.1.11 Afværgeforanstaltninger

Da der ikke er konstateret væsentligt negative påvirkninger af fredede og rødlistede arter, er der ingen behov for afværgeforanstaltninger.

7.1.12 Overvågning

Da der ikke er konstateret væsentligt negative påvirkninger af fredede og rødlistede arter som følge af projekt og planforslag, er der ikke behov for overvågning.

7.2 Fugle

7.2.1 Sammenfattende vurdering

Projektområdet er beliggende i et intensivt dyrket landbrugslandskab og har i de eksisterende forhold begrænset betydning som yngle-, raste- eller fourageringsområde for fugle. Feltkortlægning og databasescreening har ikke påvist forekomster af fuglearter eller -habitater af særlig interesse inden for projektområdet. Området anvendes primært sporadisk af almindelige agerlandsfugle samt lejlighedsvis af større vandfugle i forbindelse med sæsonbestemt fouragering i det omgivende landskab. Der er registreret én aktiv rede af musvåge, en almindeligt forekommende rovfugleart, i projektområdet.

I anlægsfasen foregår aktiviteterne på tidligere dyrkede marker, som allerede er præget af regelmæssig menneskelig aktivitet. Anlægsarbejdet kan medføre midlertidige og lokale forstyrrelser for fugle, men der sker ikke indgreb i væsentlige yngle-, raste- eller fourageringsområder. Den registrerede musvågerede berøres ikke, og der forventes ikke påvirkning af artens yngleområde eller lokale bestand. Anlægsfasens påvirkning vurderes samlet set som neutral.

I driftsfasen ændres arealanvendelsen fra intensiv landbrugsdrift til tekniske installationer i form af solcelleanlæg. Projektområdet vurderes fortsat ikke at have funktion som væsentligt levested for fugle. Større vandfugle, som i perioder fouragerer på landbrugsarealer i lokalområdet, vurderes ikke at være afhængige af projektområdet, idet der findes et omfattende udbud af alternative fourageringsarealer i nærområdet. Den registrerede musvåge forventes fortsat at have adgang til tilstrækkelige fourageringsområder. Driftsfasens påvirkning af fugle vurderes som neutral.

Dekommissioneringsfasen omfatter aktiviteter, der i karakter svarer til anlægsfasen og medfører midlertidig aktivitet og forstyrrelse. Fjernelsen af solcelleanlægget ændrer ikke områdets overordnede funktion i landskabet på et niveau, der har betydning for fugle.

Fugleforekomsterne forventes samlet set at være sammenlignelige med de eksisterende forhold. Dekommissioneringsfasens påvirkning vurderes som neutral.

Samlet set vurderes projektets påvirkning af fugle i alle faser at være neutral. Projektet medfører ikke tab eller forringelse af væsentlige yngle-, raste- eller fourageringsområder, og den økologiske funktionalitet for fugle opretholdes.

7.2.2 Metode

Til at beskrive forholdene for fugle i og omkring projektområdet er der indhentet data fra følgende databaser: Danmarks Miljøportal, DOFbasen, Arter.dk, Naturbasen.dk (E24/2023) d. 10/02-2026. Som led i den indledende screening er der foretaget en målrettet fuglesøgning på Arter.dk inden for en radius af fem kilometer fra projektområdets centerpunkt de sidste 10 år. Herudover er der også foretaget feltarbejde over 10 dage fra februar 2025-januar 2026. I vintermånederne og det tidlige forår samt sene efterår har der været fokus på vinterrastende gæs og svaner primært. Udover dette er der d. 9. maj 2025 og 16 juni 2025 foretaget ynglefuglekortlægning af fuglene i området. Der er også søgt efter spættehuller samt rovfuglereder ved de øvrige feltbesigtigelser udført af Sweco i forbindelse med naturdatarapporten.

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Datagrundlaget vurderes som tilstrækkeligt til at beskrive forekomsten af fugle i projektområdet.

7.2.3 Miljømål

For fugle gælder bestemmelserne i fuglebeskyttelsesdirektivet (2009/147/EF), som har til formål at sikre beskyttelse af vilde fugle og deres levesteder. Direktivet er i dansk ret implementeret gennem naturbeskyttelsesloven og miljøbeskyttelsesloven. Der gælder et generelt forbud mod forsætligt at dræbe eller forstyrre vilde fugle samt at beskadige eller ødelægge deres yngle- og rasteområder i det omfang, dette har betydning for bestandene.

For arter, der ikke er omfattet af internationale eller nationale udpegningsgrundlag (fx Natura 2000-udpegningsarter), er der ikke fastsat arts- eller lokalitetsspecifikke miljømål. Vurderingen af fugle i

dette afsnit tager derfor udgangspunkt i, om projektet kan medføre en påvirkning af fuglenes yngle-, raste- eller fourageringsområder eller indebære en risiko for forringelse af den økologiske funktionalitet af deres levesteder.

Herudover behandles fugle på udpegningsgrundlaget for de nærmeste natura-2000 områder i afsnit 8.

7.2.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

Projektområdet er beliggende i et intensivt dyrket landbrugslandskab og består overvejende af åbne markarealer, der afgrænses af levende hegn, mindre skovarealer og enkelte tekniske anlæg. Området anvendes i dag primært til landbrugsdrift og rummer kun i begrænset omfang strukturer, der er egnede som yngle- eller rasteområder for specialiserede eller følsomme fuglearter.

Screening af offentligt tilgængelige databaser (Danmarks Miljøportal, DOFbasen, Arter.dk og Naturbasen.dk) inden for en radius af fem kilometer fra projektområdets centerpunkt viser i alt 1.558 registreringer af fugle fordelt på 144 arter inden for de seneste 10 år. Af disse udgør 495 registreringer rødlistede arter fordelt på 55 arter.

De fleste registreringer relaterer sig til almindeligt forekommende arter i det åbne land og det omgivende kulturlandskab, herunder rovfugle, gæs og svaner, som primært anvender området til fouragering eller passage. En stor del af registreringerne er knyttet til sæsonbestemte forekomster, særligt i vinterhalvåret, og afspejler områdets funktion som del af et større landbrugspræget landskab snarere end tilstedeværelsen af væsentlige lokale fuglehabitater.

Blandt de hyppigst registrerede arter i screeningsområdet er musvåge (*Buteo buteo*), sangsvane (*Cygnus cygnus*), rød glente (*Milvus milvus*), tårnfalk (*Falco tinnunculus*) og grågås (*Anser anser*). Disse arter er alle periodevis udbredte i regionen og er kendt for at benytte åbne landbrugsarealer til fouragering, rast eller overflyvning.

Feltarbejdet udført over en periode på 10 dage fra februar 2025 til januar 2026 understøtter billedet fra screeningsdata. I vintermånederne og det tidlige forår samt det sene efterår er der primært registreret rastende og fouragerende gæs og svaner på de åbne marker. Alle registreringer udenfor projektområdet. Disse forekomster vurderes at være sporadiske og afhængige af sæson, fødetilgængelighed og vejrforhold.

Der er gennemført målrettet ynglefuglekortlægning den 9. maj 2025 og den 16. juni 2025. Kortlægningen viser, at der inden for projektområdet hovedsageligt forekommer almindelige ynglefugle knyttet til agerland og hegn.

Tabel 7-1 Oversigt over feltregistreringer af gæs og svaner i relation til projektområdet

Måned	Dag		Art		Antal			Bemærkninger
Februar	15		Sangsvane		142			uden for projektområdet
			Grågås		7			Overflyvende
Marts	19							Ingen obs
April	8							Ingen obs
Maj	9							Ynglefugletælling
Juni	16							Ynglefugletælling
September	7							Ingen obs
Oktober	16							Ingen obs
November	9		Grågås		52			Uden for projektområdet
			Sædgås		1			Overflyvende
December	12		Sædgås		14			Overflyvende
Januar	30		Grågås		17			På kant af projektområdet
			Sædgås		2			På kant af projektområdet

Tabel 7-2 Ynglefugle 9. maj 2025

Art				Kommentar
Gulspurv				Hist og her i levende hegn
Tornsanger				Almindelig
Solsort				Almindelig
Musvit				Almindelig

Krage				Almindelig
Ringdue				Almindelig
Gransanger				Hist og her i haver og brede levende hegn
Hvid vipstjert				Hist og her langs grusveje, åbne pladser ved gårde og andre åbne områder
Rødstjert				Almindelig i haver
Skovspurv				Hist og her i haver og brede tætte hegn
Løvsanger				Hist og her i haver med tæt vegetation og ved vandhuller med pilebuske
Gøg				Hist og her i tilknytning til haver, skov, og brede levende hegn
Jernspurv				Hist og her i haver og langs brede levende hegn
Husskade				Hist og her i det åbne land i tilknytning til bebyggelse/haver
Munk				Almindelig
Sanglærke				Almindelig i det åbne land
Bogfinke				Almindelig
Fasan				Hist og her
Grønirisk				Fåtallig langs brede levende hegn
Gærdesmutte				Almindelig
Tornirisk				Hist og her i det åbne land
Blåmejse				Almindelig
Gærdesanger				Hist og her i haver og brede tætte hegn
Gul vipstjert				Fåtallig i det åbne land
Stillits				Hist og her i det åbne land
Kærsanger				Fåtallig i frodig urtevegetation omkring vandhuller
Nattergal				Fåtallig i frodig buskvegetation omkring vandhuller
Landsvale				Overflyvende
Rørhøg				Overflyvende
Gravand				Overflyvende
Allike				Overflyvende
Rød glente				Overflyvende
Ravn				Overflyvende
Havørn				Overflyvende

Tabel 7-3 Ynglefugle 16 juni 2025

Art				Kommentar
Gulspurv				Hist og her i levende hegn
Tornsanger				Almindelig
Solsort				Almindelig
Musvit				Almindelig
Krage				Almindelig
Ringdue				Hist og her i haver og langs brede levende hegn
Gransanger				Hist og her i haver og brede levende hegn
Hvid vipstjert				Hist og her langs grusveje, åbne pladser ved gårde og andre åbne områder

Rødstjert				Almindelig i haver
Skovspurv				Hist og her i haver og brede tætte hegn
Løvsanger				Hist og her i haver med tæt vegetation og ved vandhuller med pilebuske
Gøg				Hist og her i tilknytning til haver, skov, og brede levende hgen
Jernspurv				Hist og her i haver og langs brede levende hegn
Husskade				Hist og her i det åbne land i tilknytning til bebyggelse/haver
Munk				Almindelig
Sanglærke				Almindelig i det åbne land
Bogfinke				Almindelig
Fasan				Hist og her
Grønirisk				Fåtallig langs brede levende hegn
Gærdesmutte				Almindelig
Tornirisk				Hist og her i det åbne land
Blåmejse				Almindelig
Gærdesanger				Hist og her i haver og brede tætte hegn
Gul vipstjert				Fåtallig i det åbne land
Stillits				Hist og her i det åbne land
Kærsanger				Fåtallig i frodig urtevegetation omkring vandhuller
Rødhals				Enkelte i haver
Rørhøg				Overflyvende
Allike				Overflyvende
Rød glente				Overflyvende
Tårnfalk				Overflyvende
Havørn				Overflyvende
Råge				Overflyvende
Stor flagspætte				Overflyvende
Stær				Overflyvende

Der er desuden foretaget eftersøgning af spættehuller samt rovfuglereder i forbindelse med øvrige feltbesigtigelser udført af Sweco som led i naturdatarapporten. Her blev der fundet 1 aktiv rede af musvåge i projektområdet.

Figur 7-1 Aktiv musvågerede i projektområdet. Billedet er fra første besigtigelse d. 9. april 2025.

Figur 7-2 Rede lokation for aktiv musvågerede.

7.2.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

Anlægsfasen vil medføre øget aktivitet i form af kørsel med entreprenørmateriel, etablering af solcellepaneler, tekniske installationer samt midlertidig tilstedeværelse af mandskab i projektområdet. For fugle kan dette medføre en midlertidig forstyrrelse, primært relateret til støj, bevægelse og ændret arealanvendelse i anlægsperioden.

Projektområdet består overvejende af intensivt dyrkede marker, som i dag anvendes til landbrugsdrift og allerede er præget af regelmæssig menneskelig aktivitet. Den gennemførte feltkortlægning har ikke påvist forekomst af fuglearter eller -forekomster af særlig interesse inden for projektområdet, herunder væsentlige yngle-, raste- eller fourageringsområder. Anlægsarbejdet vurderes derfor ikke at medføre en væsentlig ændring i forstyrrelsesniveauet sammenlignet med eksisterende forhold. Eventuelle forstyrrelser vurderes at være lokale og kortvarige.

En række større vandfugle, herunder særligt grågås (*Anser anser*), sædgås (*Anser fabalis*) og sangsvane (*Cygnus cygnus*), kan i perioder fouragere på landbrugsarealer i lokalområdet, og det er sandsynligt, at enkelte individer lejlighedsvis benytter marker i eller nær projektområdet. Projektområdet kan således fungere som et supplement til arternes fødesøgningsområder. Markerne vurderes imidlertid ikke at udgøre væsentlige fourageringsområder for de større bestande, da der i nærområdet findes et omfattende udbud af tilsvarende landbrugsarealer, som benyttes regelmæssigt og faktisk også i højere grad.

Inden for projektområdet er der registreret én aktiv rede af musvåge (*Buteo buteo*). Musvåge er en relativt almindeligt forekommende rovfugleart i Danmark. Reden er placeret i en mindre beplantning i et større træ, og ingen af træerne forventes at blive fældet i forbindelse med projektet. Anlægsarbejdet vurderes ikke at indebære risiko for ødelæggelse af reden eller forringelse af artens yngleområde, og der forventes ikke en påvirkning af artens lokale bestand.

Samlet set vurderes anlægsfasen at have en neutral påvirkning på fugle. Eventuelle forstyrrelser er midlertidige, lokale og reversible og vurderes ikke at påvirke fuglenes yngle-, raste- eller fourageringsmuligheder i området på et niveau, der har betydning for bestandene.

7.2.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

I driftsfasen ændres arealanvendelsen inden for projektområdet fra intensiv landbrugsdrift til tekniske installationer i form af solcellepaneler, invertere og øvrige tilhørende anlæg. Dette medfører, at dele af arealet ikke længere vil være tilgængelige som åbne markflader, som enkelte fuglearter i dag kan anvende sporadisk til fouragering eller passage. Dog vil der komme beplantning med hjemmehørende arter og forskellige grønne skel i projektområdet som kan udgøre nye habitater for nogle arter af fugle.

Projektområdet har imidlertid ikke funktion som væsentligt yngle-, raste- eller fourageringsområde for fugle, hvilket er understøttet af den gennemførte feltkortlægning. Ændringen i arealanvendelse vurderes derfor ikke at indebære tab af væsentlige levesteder for fugle.

For større vandfugle som grågås (*Anser anser*), sædgås (*Anser fabalis*) og sangsvane (*Cygnus cygnus*), der i perioder kan fouragere på landbrugsarealer i lokalområdet, kan driftsfasen indebære, at

projektområdet i mindre omfang anvendes til fødesøgning. Disse arter er imidlertid kendetegnet ved at udnytte store landskabsafsnit og har adgang til et omfattende udbud af alternative fourageringsarealer i nærområdet, herunder tilsvarende landbrugsarealer, som benyttes regelmæssigt og i højere grad. Projektområdet vurderes derfor ikke at have betydning for arternes fødegrundlag eller forekomst i området.

Inden for projektområdet er der registreret én aktiv rede af musvåge (*Buteo buteo*). Musvåge er en generalistisk rovfugleart, der fouragerer over store arealer og ikke er afhængig af enkelte markarealer i umiddelbar nærhed af reden. Afstanden til alternative fourageringsområder er kort, og driftsfasen vurderes derfor ikke at medføre forringelse af artens fødesøgningsmuligheder eller påvirke artens lokale bestand.

Samlet set vurderes driftsfasen at have en neutral påvirkning på fugle. Ændringer i arealanvendelsen vurderes ikke at have betydning for fuglenes yngle-, raste- eller fourageringsmuligheder på et niveau, der påvirker bestandene, og påvirkningen af fugle vurderes derfor som neutral.

7.2.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

I dekommissioneringsfasen vil solcelleanlægget og de tilhørende tekniske installationer blive fjernet, hvilket vil medføre midlertidig aktivitet i projektområdet i form af kørsel med entreprenørmateriel og tilstedeværelse af mandskab i samme stil som ved anlægsfasen. For fugle kan dette medføre en kortvarig forstyrrelse relateret til støj og bevægelse i området.

De registrerede forekomster af de større vandfugle, herunder grågås (*Anser anser*), sædgås (*Anser fabalis*) og sangsvane (*Cygnus cygnus*), i udgangspunktet er sporadiske og knyttet til sæsonbestemt fouragering i det omgivende landbrugslandskab. Disse arter vurderes ikke at have en fast tilknytning til projektområdet, og dekommissioneringsfasen vurderes derfor ikke at have betydning for deres forekomst eller fødegrundlag.

I driftsfasen forventes projektområdet primært at blive anvendt af almindelige agerlandsfugle samt arter knyttet til de etablerede beplantningsbælter med hjemmehørende træer og buske. Fjernelsen af solcelleanlægget vurderes ikke at ændre de overordnede habitatforhold for disse arter i et omfang, der har betydning for deres

forekomst, idet områdets funktion som en del af det omgivende landbrugslandskab opretholdes.

Den registrerede rede af musvåge (*Buteo buteo*) forventes ikke at blive påvirket i dekommissioneringsfasen, da fjernelsen af anlægget ikke indebærer indgreb i redebærende strukturer. Musvågen fouragerer over store arealer, og dekommissioneringen vurderes derfor ikke at have betydning for artens fødesøgningsmuligheder.

Samlet set vurderes dekommissioneringsfasen at have en neutral påvirkning på fugle. Eventuelle forstyrrelser er midlertidige og kortvarige, og fuglefaunaen i området forventes samlet set at være sammenlignelig eller meget tæt på de eksisterende forhold.

7.2.8 Miljøvurdering af planforslag

Planforslagene fastlægger de overordnede rammer for etablering af solcelleanlægget, herunder arealanvendelse, bebyggelsesregulering, tekniske anlæg, hegn, beplantning og adgangsforhold. Planforslagene muliggør projekter af samme type, omfang og karakter som det ansøgte projekt, men indebærer ikke i sig selv anlægsaktiviteter eller direkte påvirkning af fugle eller deres levesteder. De potentielle miljøpåvirkninger knytter sig derfor til de projekter, der kan realiseres inden for planernes rammer.

Planforslagene udlægger de samme byggefelter, beplantningsbælter og friarealer som det konkrete projekt og indeholder ikke bestemmelser, der muliggør indgreb i kendte yngle-, raste- eller fourageringsområder for fugle. Planerne indebærer heller ikke mulighed for projekter, der adskiller sig væsentligt fra det ansøgte i relation til placering, omfattede arealer eller intensitet. De samme hensyn til fugle og deres levesteder vil derfor gælde for ethvert fremtidigt projekt inden for planområdet.

Da planforslagene udelukkende giver mulighed for et projekt, der miljømæssigt svarer til det ansøgte projekt for solcelleanlæg, vurderes miljøpåvirkningerne af planforslagene at være sammenfaldende med miljøvurderingen af det konkrete projekt. Planforslagene vurderes på den baggrund ikke at medføre yderligere eller andre påvirkninger af fugle end dem, der allerede er behandlet i miljøvurderingen af projektet.

7.2.9 Referencescenarie

Referencescenariet beskriver den sandsynlige udvikling i området, hvis planforslagene og det ansøgte projekt ikke realiseres. I referencescenariet forventes projektområdet fortsat at blive anvendt til intensiv landbrugsdrift, svarende til den nuværende arealanvendelse.

Under referencescenariet vurderes fugleforekomsterne i området fortsat primært at være knyttet til almindelige agerlandsfugle samt sporadisk forekommende rastende eller fouragerende fugle, herunder større vandfugle, der i perioder benytter landbrugsarealer i det omgivende landskab. Området forventes fortsat ikke at fungere som væsentligt yngle-, raste- eller fourageringsområde for fugle.

Der forventes ikke, at referencescenariet medfører ændringer i forekomsten af fugle af særlig interesse eller i områdets funktion som levested for fugle sammenlignet med de eksisterende forhold.

7.2.10 Kumulative effekter

Der er ikke kendskab til andre planer eller projekter i nærområdet, som i kombination med solcelleanlægget vurderes at kunne påvirke fugle væsentligt. Projektområdet er beliggende i et intensivt dyrket landbrugslandskab, hvor fugleforekomsterne primært er knyttet til almindelige agerlandsfugle samt sporadisk forekommende rastende og fouragerende fugle.

Da projektområdet ikke udgør et væsentligt yngle-, raste- eller fourageringsområde for fugle, vurderes der ikke at være grundlag for kumulative påvirkninger af fugle i kombination med andre eksisterende eller planlagte aktiviteter i området. Projektet medfører ikke indgreb i centrale levesteder for fugle, og der er ikke påvist negativ påvirkning af fuglenes yngle- eller rasteområder.

Eventuelle andre arealændringer i nærområdet, herunder ændringer i landbrugsdrift eller mindre tekniske installationer, vurderes ikke at kunne ændre de overordnede forhold for fugle i området, da fugle fortsat vil have adgang til et stort udbud af tilsvarende levesteder i det omgivende landskab. På denne baggrund vurderes der ikke at forekomme kumulative effekter for fugle.

7.2.11 Afværgeforanstaltninger

Der vurderes ikke behov for afværgeforanstaltninger, da der ikke er konstateret væsentligt negative påvirkninger.

7.2.12 Overvågning

Der vurderes ikke behov for overvågning, da der ikke er konstateret væsentligt negative påvirkninger.

7.3 § 3-beskyttede naturtyper

7.3.1 Sammenfattende vurdering

Projektområdet rummer en række små og isolerede §3-beskyttede naturarealer, primært i form af søer, vandhuller og mindre moser, hvoraf hovedparten har moderat, ringe eller dårlig naturtilstand. Derudover blev enkelte ikke-registrerede lavbundsarealer, udpeget via luftfoto, besigtiget i felt. Der blev ikke registreret sjældne, fredede eller rødlistede arter i disse områder ved feltbesigtigelserne, og ingen af de kortlagte §3-arealer indgår i anlægsfladerne.

Projektet er udformet, så alle anlægs- og driftsaktiviteter placeres uden for §3-beskyttet natur, og der etableres en fast beskyttelsesafstand på 10 meter, som skal overholdes i både anlægs-, drifts- og dekommissioneringsfasen. Denne afstand fungerer som en central afværgeforanstaltning, der effektivt sikrer, at de beskyttede naturarealer friholdes for terrænindgreb, maskinkørsel, skyggepåvirkning og utilsigtede forstyrrelser.

I anlægsfasen foregår alt arbejde på de tidligere dyrkede marker, og der sker ingen indgreb i de §3-registrerede naturarealer eller deres hydrologi. Med overholdelse af 10-meter-afstanden vurderes påvirkningen som neutral.

I driftsfasen friholdes naturarealerne fortsat, og ophøret af pesticider, gødskning og jordbearbejdning forventes gradvist at reducere den diffuse næringsstofpåvirkning af de små §3-søer og moser. Den ekstensiverede drift og etableringen af sammenhængende naturstrøg forventes på længere sigt at styrke den økologiske funktionalitet og artsrigdom i småbiotoperne. Driftsfasen vurderes derfor som neutral til mindre positiv.

Dekommissioneringsfasen omfatter aktiviteter, der i karakter minder om anlægsfasen og foregår ligeledes uden for de §3-beskyttede

områder. Med fortsat overholdelse af 10-meter-beskyttelsesafstanden vurderes påvirkningen som neutral.

Samlet vurderes projektets påvirkning af de §3-beskyttede naturarealer som neutral til positiv, idet der ikke sker tilstandsændringer i naturarealerne, og ophøret af landbrugsdrift forventes at kunne medføre gradvise forbedringer i de mest påvirkede smånaturtyper over tid.

7.3.2 Metode

Hverken anlæg, drift eller nedtagning af solceller indebærer miljøpåvirkninger, der kan brede sig særligt langt udenfor området for selve solcellernes placering, derfor vurderes den potentielle påvirkning af solcelleanlægget på beskyttede naturområder og beskyttede arter at være relativt lokal. Undersøgelsesområdet var derfor fastlagt til selve bruttoarealet for solcelleanlæggets placering, samt arealet indenfor 200 meters afstand til projektområdet.

Til at beskrive naturforholdene i og omkring projektområdet er der indhentet data fra følgende databaser: Danmarks Miljøportal, Arter.dk, Naturbasen.dk (E24/2023) d. 20/11-2025. Efterfølgende er grundlaget suppleret med feltbesigtigelse af områdets naturindhold. Feltarbejdet blev udført efter den tekniske anvisning[4] d. 17 og 18 juni 2025. Her var formålet at gennemgå arealerne og udpege områder med særlig natur samt at vurdere naturværdierne inden for projektområdet samt 200 m bufferen. Kortlægningen er beskrevet i detaljer i Swecos naturdatarapport (Sweco, 2025).

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Den aktuelle viden om områdets naturforhold vurderes at udgøre et tilstrækkeligt grundlag til beskrivelse af områdets naturforhold og vurdering af projektets konsekvenser. Det vides ikke på nuværende tidspunkt, hvad områdets naturindhold vil være, når solcelleanlægget skal nedtages herunder hvilke arealer, der til den tid har § 3-status. Dette har dog ikke reel betydning for

[4] https://ecos.au.dk/fileadmin/ecos/Temasider/Raadgivning/TA-besigtigelse_af_naturarealer-105.pdf

miljøvurderingen, og naturlovgivningen kan også være anderledes til den tid.

7.3.3 Miljømål

Naturbeskyttelsesloven[5] har til formål at værne om Danmarks natur og miljø. Loven omfatter særlig beskyttelse mod tilstandsændringer af en række naturtyper benævnt § 3-områder. Disse naturtyper omfatter moser, ferske enge, strandenge, strandsumpe samt overdrev og heder, som hver for sig eller i sammenhæng har et areal på mindst 2.500 m^2. Desuden omfatter beskyttelsen søer og vandhuller med et areal på mindst 100 m^2, samt visse nærmere udpegede vandløb. Næstved Kommune er myndighed inden for beskyttet natur og kan i særlige tilfælde meddele dispensation til tilstandsændringer.

Naturbeskyttelseslovens §3 rummer forbud mod at ændre i de omfattede naturtypers tilstand. Det drejer sig om naturtyperne søer, moser, ferske enge, strandenge, heder, overdrev og vandløb. Naturtypernes tilstand må ikke ændres, hvis et §3-beskyttet naturområde påvirkes kræver det dispensation fra Næstved Kommune.

For de beskyttede naturtyper blev der foretaget registrering af naturtypernes struktur herunder forekomst og omfang af positive og negative strukturer for naturtyperne. Der indgår også en vurdering af lokalitetens naturtilstand på en skala fra 1- 5: I) Høj, II) God, III) Moderat, IV) Ringe og V) Dårlig.

Tilstandsklasse		Indeksværdi
I	Høj	1,0 - 0,8
II	God	0,8 - 0,6
III	Moderat	0,6 - 0,4
IV	Ringe	0,4 - 0,2
V	Dårlig	0,2- 0,0

Figur 7-3 *De fem tilstandsklasser med angivelse af indeksværdierne fra 0 til 1. Intervallets laveste indeksværdi er inkluderet, mens højeste indeksværdi ikke er inkluderet (på nær i klasse I). Et areal med tilstandsindeks 0,6 er således Klasse II (god tilstand), og lavere værdier tilhører Klasse III-V (moderat, ringe og dårlig tilstand).*

[5] LBK nr 927 af 28/06/2024

7.3.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

Der var inden for undersøgelsesområdet i alt 47 arealer som enten var omfattet af den vejledende §3-registrering i Danmarks Miljøportal eller ud fra luftfoto eller ved feltbesigtigelsen vurderedes til at være omfattet af §3-beskyttelsen. Alle 47 arealer blev besigtiget den 17.–18. juni 2025, og disse er vist i Figur 7-4.

To §3-beskyttede arealer (begge søer) er vurderet at være i god naturtilstand. Tretten arealer er vurderet at være i moderat naturtilstand, mens seksten er i ringe tilstand og fire er i dårlig tilstand.

Tolv arealer er ved feltbesigtigelse vurderet at fremstå som ikke-natur med estimeret tilstand *Dårlig* og vurderes derfor ikke at opfylde kriterierne for natur omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Endelig afgørelse om §3-status træffes af Næstved Kommune som myndighed. Af de besigtigede arealer er 26 søer, otte moser og ét engareal. Der blev ikke registreret sjældne, fredede eller rødlistede arter ved besigtigelserne. Denne status pr. juni 2025 udgør referencescenariet for de eksisterende forhold i undersøgelsesområdet.

Figur 7-4 Besigtigede naturområder i projektområdet.

Tabel 7-4 De besigtigede naturarealer.

Arealnavn	Arealbeskrivelse	Estimeret naturtilstand
Eng01	Eng i kanten af mose/sø. Med mellemhøj og høj vegetation og en del kronedække. Med bl.a. strandkogleaks, vandmynte, knippestar, bredbladet dunhammer, lyse-siv, sværtevæld, stor nælde og kattehale.	Moderat
Mose01	Tagrørssump med noget kronedække fra gråpil.	Ringe
Mose02	Fugtigtkrat. Med bl.a. gråpil, gul iris, stor nælde, tagrør og tykakset star. Måske ikke stor nok.	Ringe
Mose03	Fugtigtkrat domineret af gråpil. Med bl.a. ask, rød-el, almindelig fredløs, gul iris, stor nælde og stiv star. Måske ikke stor nok.	Moderat
Mose04	Moseregistrering skal udvides 15 mod vest. Høj vegetation med både bredbladede urter og halvgræsser og højegræsser og næringskrævende stauder og en del kronedække. Bl.a. stiv star,	Moderat

Arealnavn	Arealbeskrivelse	Estimeret naturtilstand
	vandskræppe, toradet star, hjortetrøst og almindelig fredløs.	
Mose05	Fugtigtkrat. Med bl.a. gråpil, almindelig fredløs, gul iris, stor nælde og tykakset star. Måske ikke stor nok.	Moderat
Mose06	En sø inde i mosen. Moseregistreringen skal udvides 15 m mod syd. Høj vegetation og kronedække på meget af arealet. Blandet af både bredbladet urter og halvgræsser og høje græsser og næringskrævende urter.	Ringe
Mose07	Med kronedække, men lysåben med vegetation domineret af urter og halvgræsser og med trykvand. Med bl.a. rød-el, engforglemmigej, almindelige fredløs, gul iris, gråpil, sværtevæld og stiv star.	Moderat
Pot01	ikke omfattet af §3.	Dårlig
Pot02	Ikke omfattet af §3.	Dårlig
Pot03	Højstaudeeng med høj vegetation og kronedække over en stor del. Med bl.a. angelik, hjortetrøst, almindelig mjødurt, tagrør og kærtidsel.	Ringe
Pot04	Ikke omfattet af §3. Hestefold med næringskrævende arter.	Dårlig
Pot05	ikke omfattet af §3. Rød hestehov på arealet.	Dårlig
Pot06	ikke omfattet af §3.	Dårlig
Pot07	Ikke omfattet af §3.	Dårlig
Pot08	Ikke omfattet af §3. Pletter som opfylder botaniske kriterie, brudt op af områder med tydelig jordbearbejdning.	Dårlig
Pot09	ikke omfattet af §3.	Dårlig
Sø01	Næringsrigsø med ret grumset vand, med lidt liden andemad og en lille rørsump af bredbaldet dunhammer. Lidt skygge fra pil på brinken.	Moderat
Sø02	Næringsrig sø med let grumset vand, med svømmende vandaks, lidt andemad og en del trådalger. En stor rørsump af tagrør og meget skygget af træer.	Moderat
Sø03	Ikke omfattet af §3.	Dårlig
Sø04	Næringsfattig sø med ret klart vand, fyldt med undervandvegetation (vandranunkel) og lidt liden andemad. Rørsump af bredbladet dunhammer, knippestar og lysesiv. Lidt bræmme af pilekrat og lidt skygge fra træer.	God
Sø05	Søen findes ikke mere. Arealet med udsået hundegræs.	Dårlig
Sø06	Søen blev ikke besigtiget.	

Arealnavn	Arealbeskrivelse	Estimeret naturtilstand
Sø07	Sø med ret grumset vand og fyldt med undervandsplaner(akstusindblad) og lille rørsump af bredbladet dunhammer, stiv star og knippestar. Lidt pilekrat og en del skygge fra træer.	Moderat
Sø08	Næringsrig sø med let grumset vand og lidt liden andemad. Meget skygget af træer.	Ringe
Sø09	Næringsrig sø med ret grumset vand og mange trådalger. En stor rørsump af høj sødgræs og bredbladet dunhammer. Pilekrat langs brinken og meget skygge fra træer.	Ringe
Sø10	Ingen fugtbundplanter eller andet der indikerer at der normalt er vand.	Dårlig
Sø11	Næringsrig sø med en del trådalger og en rørsump af tagrør. Lidt pilekrat på brinken og lidt skygge fra træer.	Ringe
Sø12	Næringsrig sø med let grumset vand og lidt liden andemad. Meget skygget af træer.	Ringe
Sø13	Udtørret. Der har ikke været vand længe. Skygget og uden vådbundsarter.	Dårlig
Sø14	Let grumset vand svømmende vandaks, meget liden andemad og lidt trådalger. Med en stor rørsump af bredbladet dunhammer. Lidt pilekrat ved brinken og lidt skygget af træer.	Ringe
Sø15	Med ret klart vand og meget undervandplanter (tornløs hornblad), en del andemad, lidt flydende vandpileurt og lidt trådalger. Lidt pilekrat på bredden og lidt skygge fra træer.	Moderat
Sø16	Næringsrig sø med ret grumset vand og en del trådalger. Mindre rørsump af tagrør. Lidt gråpilekrat langs bredden og meget skygge fra træer.	Dårlig
Sø17	Næringsrig sø med let grumset vand, vandet fyldt af svømmende vandaks og en del kor- og liden andemad. En del rørsump af grenet pindsvineknop og vandflade overgroet af gråpil. Meget skygge fra træer på brinken.	Moderat
Sø18	Næringsrig sø som næsten er temporært udtørret. Vandet helt uigennemsigtigt og fyldt med trådalger. Søen helt skygget af træer.	Dårlig
Sø19	Brunvandet sø med let grumset vand og med lidt liden andemad. Bredden med pilekrat og søen meget skygget af træer.	Moderat
Sø20	Næringsrig sø med ret grumset vand, lidt liden andemad og en del trådalger. En rørsump med bredbladet dunhammer og grenet pindsvinekop. Lidt pilekrat og en del skygge fra træer.	Moderat

Arealnavn	Arealbeskrivelse	Estimeret naturtilstand
Sø21	Næringsrig sø med ret grumset vand, domineret af bredbladet dunhammer og med en del trådalger og skygge fra et piletræ.	Ringe
Sø22	Brunvandet sø med let grumset vand og med lidt liden andemad samt en del trådalger. Pilekrat langs brinken og skygget fra træer.	Ringe
Sø23	Vandhul med vandfladen 100% dækket af liden andemad. Omkranset af træer og helt skygget.	Dårlig
Sø24	Ingen sø. Kun pilekrat og træbeplantning med løv og nåletræer.	Dårlig
Sø25	Temporær udtørret med tydelig præg af at der normalt er vand. Med pilekrat og skygget af træer.	Ringe
Sø26	Sø i have. Med svømmende vandaks og lidt trådalger. Noget rørsump af gul iris og bredbladet dunhammer.	God
Sø27	Brunvandet sø med let grumset vand. Med lidt liden- og korsandemad og lidt svømmende vandaks samt lidt trådalger. Meget pilekrat på på brinken og ret skygget af træer.	Ringe
Sø28	Næringsrig sø med let grumset vand, lidt liden andemad og en del trådalger. Mindre rørsump af knippestar, smalbladet- og bredbladet dunhammer. Lidt pilekrat på brinken og lidt skygge fra træer.	Ringe
Sø29	Næringsrig sø med let grumset vand fyldt med undervandsvegetation (hornblad) og flydeplanter (svømmende vandaks og nøkkerose), men også trådalger. En del rørsump af bredbladet dunhammer, knippestar og tagrør. Også sumpstrå. Lidt skygge fra træer. Udsat ænder.	Ringe
Sø30	Noget udtørret sø med ret grumset vand. Med en del trådalger og lidt rørsump af pindsvineknop og bredbladet dunhammer. Lidt pilekrat ved bredden og meget skygget af træer.	Ringe
Sø31	Søen er ikke registreret. Næringsrig sø med let grumset vand med meget vandranunkel og en stor rørsump af især blågrøn kogleaks, og med smalbladet- og bredbladet dunhammer. Lidt pilekrat og noget skygget af træer.	Moderat

Yderligere beskrivelser af naturområderne kan findes i Swecos naturrapport (Bilag 2) (Sweco, 2025).

7.3.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

Anlægsfasen omfatter etablering af solcellemoduler, transformere, beplantningsbælter, interne køreveje, kabler og tekniske

installationer på de dyrkede markarealer i projektområdet. De registrerede §3-beskyttede naturarealer består hovedsageligt af mindre søer, vandhuller og mosearealer, som er lokalt afgrænsede og spredt placeret i eller langs markfladerne. Ingen af disse naturarealer indgår i byggefelterne, og projektets anlæg placeres uden for de registrerede §3-arealer.

Projektet omfatter ikke terrænregulering, opfyldning, afvanding eller ændringer af brinkforhold, og der forventes derfor ingen ændring af hydrologi eller vandstand i de §3-beskyttede naturarealer. Midlertidige påvirkninger vil være begrænset til entreprenøraktivitet på de omkringliggende marker, herunder maskinkørsel, støj og støv. Disse påvirkninger vurderes som kortvarige og uden risiko for tilstandsændringer i de beskyttede naturarealer, da arbejdet ikke foregår inde i selve §3-områderne.

Da nogle af §3-arealerne ligger tæt på de planlagte arbejdsområder, vurderes anlægsarbejde i umiddelbar nærhed dog at kunne medføre risiko for påvirkning, hvis entreprenørmaskiner utilsigtet kommer for tæt på brinkerne eller ind i beskyttede zoner. En sådan risiko for fysisk påvirkning eller utilsigtet tilstandsændring anses som en potentiel væsentlig negativ påvirkning, hvis ikke der etableres klare afværgende tiltag.

For at eliminere denne risiko indarbejdes derfor en afværgeforanstaltning i anlægsfasen:

- Alle anlægsaktiviteter skal foregå i en afstand på minimum 10 meter fra registrerede §3-beskyttede naturarealer. Afstanden skal markeres fysisk i felten før opstart (f.eks. med pæle, hegn eller markeringsbånd), så entreprenørmaskiner ikke utilsigtet krydser beskyttelsesgrænsen.

Med denne afværgeforanstaltning etableret vurderes anlægsfasens påvirkning af §3-arealerne som neutral, da risikoen for tilstandsændringer bortfalder, og arbejdskørsel og midlertidige gener holdes på sikker afstand af de beskyttede naturarealer.

7.3.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

Der sker ikke direkte påvirkning af §3-beskyttede naturarealer i driftsfasen, da disse fortsat friholdes for anlæg, og alle solcellefelter, beplantningsbælter, serviceveje og tekniske installationer er placeret uden for de registrerede søer, moser og engarealer. De beskyttede naturtyper påvirkes derfor ikke fysisk af driften.

En indirekte påvirkning kan potentielt forekomme i form af skyggevirkning fra solcellepaneler, beplantningsbælter eller tekniske anlæg. Hvis driftsanlæg placeres tættere end 10 meter fra et §3-areal, vil der være risiko for skygge, fysisk indtrængen eller utilsigtet driftspåvirkning, hvilket udgør en potentielt væsentlig negativ påvirkning.

For at eliminere denne risiko indgår det som afværgeforanstaltning, at der i hele driftsfasen opretholdes en minimumsafstand på 10 meter mellem alle driftsaktiviteter og §3-beskyttet natur. Afstanden skal fastholdes og markeres permanent (f.eks. med pæle eller faste hegnslinjer), så den overholdes i hele anlæggets levetid.

Ophøret af konventionel landbrugsdrift vurderes at reducere næringsstof- og pesticidpåvirkningen af de tilgrænsende §3-arealer. Når dyrkning ophører, mindskes udvaskning af kvælstof, fosfor og pesticider, hvilket især er relevant for de mest næringspåvirkede mindre søer og moseområder. Eksisterende næringsstofpuljer i jord og sediment kan dog medføre en vis forsinkelse, før naturtilstanden forbedres.

Sammenfattende vurderes driftsfasen – under forudsætning af den faste 10-meters grænse til §3-arealer – at have en neutral til positiv påvirkning. Projektet indebærer ingen fysiske indgreb i §3-naturen, og ophør af landbrugsdrift kombineret med ekstensiv pleje og nye naturarealer forventes gradvist at forbedre den økologiske tilstand i de små §3-biologiske strukturer.

7.3.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Dekommissioneringsfasen forventes at medføre en aktivitet, der i omfang og karakter minder om anlægsfasen, idet solcellemoduler, stativer, kabler, tekniske anlæg og interne kørespor fjernes. Arbejdet foregår inden for de eksisterende byggefelter og på de arealer, der i projektperioden har været anvendt til solenergiproduktion. De registrerede §3-beskyttede naturarealer ligger uden for disse områder og friholdes, som i anlægsfasen, for direkte indgreb.

Der planlægges ikke terrænregulering, opfyldning, afvanding eller indgreb, der kan påvirke vandhuller, moser eller engarealer. For at sikre, at der heller ikke sker en utilsigtet påvirkning, indgår det som afværgeforanstaltning, at der i hele dekommissioneringsfasen opretholdes en minimumsafstand på 10 meter mellem arbejdsaktiviteter og §3-beskyttet natur. Denne afstand har til formål at forebygge potentielt væsentlige negative påvirkninger i form af

skygge, fysisk beskadigelse, terrænforstyrrelse eller utilsigtet indtrængen i de beskyttede arealer. Afstanden skal markeres og håndhæves i hele nedtagningsperioden.

Indirekte påvirkninger under nedtagningen – i form af støj, støv eller kørsel med entreprenørmaskiner – forventes at være midlertidige og begrænset til arbejdsfladerne. Med 10-meters-bufferen vurderes disse påvirkninger ikke at kunne medføre tilstandsændringer i de omkringliggende §3-beskyttede naturtyper.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at forudsige, hvordan naturtilstanden i projektområdet vil være, når anlægget nedtages om cirka 30 år. Skulle der i mellemtiden udvikle sig nye §3-beskyttede naturarealer inden for solcelleparkens afgrænsning, vil disse være omfattet af naturbeskyttelseslovens regler på nedtagningstidspunktet, og der skal da tages hensyn hertil efter gældende lovgivning.

Samlet vurderes dekommissioneringsfasens påvirkning af de eksisterende §3-beskyttede naturarealer som neutral, når 10-meters-afværgen overholdes. Eventuelle påvirkninger forventes at være midlertidige og af samme begrænsede karakter som i anlægsfasen.

7.3.8 Miljøvurdering af planforslag

Planforslagene fastlægger de overordnede rammer for etablering af solcelleanlægget, herunder arealanvendelse, bebyggelsesregulering, tekniske anlæg, hegn, beplantning og adgangsforhold. Planforslagene muliggør projekter af samme type, omfang og karakter som det ansøgte projekt, men indebærer ikke i sig selv anlægsaktiviteter eller direkte indgreb i naturen. De potentielle miljøpåvirkninger knytter sig derfor til de projekter, der kan realiseres inden for planernes rammer.

Planforslagene udlægger de samme byggefelter, beplantningsbælter og friarealer som det konkrete projekt og indeholder ikke bestemmelser, der muliggør indgreb i §3-beskyttede naturarealer, vandløb eller andre beskyttede naturtyper inden for planområdet. Planerne indebærer heller ikke mulighed for projekter, der adskiller sig væsentligt fra det ansøgte i relation til placering, omfattede arealer eller intensitet. De samme afstandskrav og hensyn til naturbeskyttelse vil derfor gælde for ethvert fremtidigt projekt inden for planområdet.

Da planforslagene udelukkende giver mulighed for et projekt, der miljømæssigt svarer til det ansøgte projekt for solcelleanlæg, vurderes miljøpåvirkningerne af planforslagene at være sammenfaldende med miljøvurderingen af det konkrete projekt. Planforslagene vurderes på den baggrund ikke at medføre yderligere eller andre påvirkninger af §3-natur, naturområder, arter eller hydrologi end dem, der allerede er behandlet i miljøvurderingen af projektet.

7.3.9 Referencescenarie

Projektområdet består i dag primært af intensivt dyrkede landbrugsarealer med spredte småbiotoper i form af §3-beskyttede søer, vandhuller og mindre moseområder. Disse naturarealer er generelt små, isolerede og domineret af næringspåvirkning, skygge og tilgroning, hvilket afspejles i deres naturtilstand, som overvejende er vurderet til moderat, ringe eller dårlig.

Ved fortsat landbrugsdrift forventes tilførslen af næringsstoffer, pesticider og sediment at fortsætte i samme omfang som i dag. Denne påvirkning vurderes at ville fastholde de små §3-områder i deres nuværende tilstandsniveau og begrænse mulighederne for naturlig forbedring af vandkvalitet, vegetation og artsrigdom. De mest næringsbelastede søer og moser vil formentlig forblive i ringe til moderat tilstand som følge af fortsat opdyrkning af de omgivende marker og vedvarende diffuse påvirkninger fra landbruget.

Der forventes ikke væsentlige ændringer i udbredelse eller kvalitet af de eksisterende småbiotoper. De isolerede naturarealer vil fortsat have begrænset økologisk funktion og ringe sammenhæng til andre naturområder i landskabet. Fortsat intensiv drift vil desuden begrænse mulighederne for udvikling af artsrige levesteder for insekter, padder, fugle og mindre pattedyr.

Samlet set vurderes naturforholdene i projektområdet under referencescenariet at forblive uændrede, med fortsat intensiv landbrugsdrift som den dominerende arealanvendelse og uden forventning om forbedring af naturtilstanden i de eksisterende §3-arealer eller i områdets biodiversitet generelt. Påvirkningen af beskyttet natur i referencescenariet vurderes at være negativ.

7.3.10 Kumulative effekter

De kumulative effekter vurderes i forhold til andre kendte eller planlagte projekter i nærområdet. Projektområdet består i dag af

intensivt dyrkede marker med små, isolerede §3-beskyttede naturarealer af generelt lav naturværdi. Da projektet ikke indebærer indgreb i disse naturarealer, og da der indføres beskyttelsesafstande, forventes projektet ikke at bidrage til kumulative negative påvirkninger.

Hvis andre energiprojekter etableres i området, vil disse ligeledes være forpligtet til at friholde §3-beskyttede arealer og dermed ikke samlet set medføre tilstandsændringer. Et ophør af landbrugsdrift på flere arealer i lokalområdet kan derimod potentielt medføre mindre positive kumulative effekter, da den samlede næringsstofbelastning på små vandhuller og moseområder reduceres.

7.3.11 Afværgeforanstaltninger

Der etableres en beskyttelsesafstand på minimum 10 meter til alle §3-beskyttede naturtyper for at forhindre direkte og indirekte påvirkning, herunder skyggevirkning i driftsfasen som kan ændre tilstanden af naturen samt risiko for fysisk påvirkning i anlægs- og dekommissioneringsfasen. Afstanden sikrer, at de §3-beskyttede arealer friholdes for påvirkninger fra anlægget i form af f.eks. anlægsarbejde, maskinkørsel, bygninger og anlæg og skygge.

7.3.12 Overvågning

Uafhængigt af projektet foretager Næstved Kommune §3-tilsyn i samme omfang og hyppighed som for øvrige arealer i kommunen. Overvågningen af naturtilstanden i området vil derfor ske som led i kommunens almindelige naturforvaltning. Der vurderes ikke at være behov for yderligere overvågning som følge af projektet eller planerne.

7.4 Beskyttelseslinjer

7.4.1 Sammenfattende vurdering

Hele projektområdet er udenfor åbeskyttelseslinjen og der vurderes derfor ikke på denne.

Projektområdet ligger delvist inden for skovbyggelinjen og forudsætter derfor dispensation fra skovbyggelinjen efter naturbeskyttelseslovens § 17.

De aktiviteter, der udføres i anlægs-, drifts- og dekommissioneringsfasen, placeres udelukkende på de eksisterende dyrkede marker og i en afstand på ca. 100 meter fra skovbrynet i Saltø Skov. Denne afstand er betydeligt større end den almindeligt anbefalede bræmme på ca. 30 meter og sikrer, at skovens landskabelige værdier, indsyn, udsyn og kantzonefunktioner friholdes for påvirkning.

I driftsfasen fremstår solcelleanlægget som et lavt og visuelt afdæmpet teknisk anlæg, og afstanden til skoven sikrer, at skovens visuelle fremtoning og funktion som levested og spredningskorridor for dyr og planter opretholdes. Ophøret af intensiv landbrugsdrift mellem skoven og anlægget forventes herudover at reducere forstyrrelse samt næringsstof- og pesticidpåvirkning, hvilket på længere sigt kan styrke skovbrynets økologiske kvalitet. Påvirkningen i driftsfasen vurderes som neutral til mindre positiv.

Dekommissioneringsfasen vil i vidt omfang svare til anlægsfasen med midlertidige og kortvarige forstyrrelser. Da der ikke udføres terrænændringer, og da der fortsat er betydelig afstand til skoven, vurderes påvirkningen som neutral.

Samlet set vurderes projektets påvirkning af bygge- og beskyttelseslinjerne som neutral til positiv.

7.4.2 Metode

Vurderingen af projektets påvirkning af beskyttelseslinjerne er foretaget på baggrund af: GIS-analyser af bygge- og beskyttelseslinjer fra Danmarks Miljøportals Arealinformation d. 20/11-2025, projektmaterialets angivelse af midlertidige og permanente byggerier og anlæg til etablering solcelleanlægget, samt kortmateriale, luftfotos og feltbesigtigelse af projektområdet.

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Der vurderes ikke at være mangler i datagrundlaget, som er anvendt i vurderingen Feltregistreringer bekræfter, at terrænforhold, hydrologi og landskabselementer ikke afviger fra eksisterende digitale oplysninger. Datagrundlaget vurderes derfor fuldt tilstrækkeligt for en miljøvurdering af bygge- og beskyttelseslinjer.

7.4.3 Miljømål

Bestemmelserne om skovbyggelinjen fremgår af naturbeskyttelseslovens § 17[6].

Formålet er:

Skovbyggelinjen (§ 17): Hovedformålet med skovbyggelinjen er at sikre skovenes værdi som værdifuldt landskabselement ved et forbud mod at placere bebyggelse, campingvogne og lignende inden for beskyttelseszonen samt at opretholde skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyreliv.

Efter § 17, stk. 1, gælder forbuddet inden for en afstand af 300 m fra skove. For privatejede skove gælder forbuddet kun, hvis skovarealet udgør mindst 20 ha sammenhængende skov. Bestemmelsen administreres af Næstved Kommune for så vidt angår dispensation.

7.4.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

Skovbyggelinje

I projektområdets sydlige del strækker skovbyggelinjen sig 300 meter ud fra skovbrynet af Saltø Skov. Linjen omfatter et mindre areal i den sydligste del af selve projektområdet, hvor markfladen ligger inden for beskyttelseszonen. Arealet anvendes i dag som almindeligt dyrket landbrugsjord uden byggeri, tekniske anlæg eller terrænændringer. Vegetationen består primært af markafgrøder med spredte randvegetationselementer mod skovbrynet. Skovbrynet består af primært af lidt ældre løvtræer.

[6] https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/240#P17 LBK nr 240 af 13/03/2019

Figur 7-5 Skovbyggelinjen relativt til projektområdet og bufferzonen.

7.4.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

Anlægsfasen omfatter etablering af solcellemoduler, interne kørespor, tekniske installationer, trådhegn og beplantningsbælter på de eksisterende dyrkede marker. En mindre del af anlægget ligger inden for skovbyggelinjen, men selve solcellefelterne placeres i en afstand på ca. 100 meter fra skovkanten, hvilket er væsentligt større end den normalt anbefalede minimumsbræmme på ca. 30 meter for at beskytte skovbrynets funktioner.

Skovbyggelinjen har til formål at bevare skovens landskabelige fremtoning og sikre gode leve- og spredningsforhold for dyr og planter i skovens randzone. Da etableringen sker på åbne markarealer uden indgreb i skovbrynet, og uden ændringer af terræn, hydrologi eller kantvegetation, forventes anlægsarbejdet ikke at påvirke skovens struktur eller økologiske funktion.

Visuelt vil anlægsarbejdet ikke ændre skovens oplevelsesværdi, da der ikke opstilles høje konstruktioner, og skovens silhuet og indsyn bevares. De midlertidige anlægsaktiviteter foregår i et lavt konstruktionsniveau og på god afstand af skoven, og vil derfor ikke fremstå som dominerende set fra skovkanten.

Samlet vurderes påvirkningen af skovbyggelinjen i anlægsfasen som neutral.

7.4.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

I driftsfasen fremstår solcelleanlægget som et teknisk anlæg på de arealer, hvor installationerne er opstillet, herunder på den mindre del af projektområdet, der ligger inden for skovbyggelinjen. Afstanden fra solcellefelterne til skovbrynet er ca. 100 meter, hvilket er markant større end den typisk anbefalede minimumsbræmme på omkring 30 meter. Denne afstand sikrer, at skovbrynet fortsat kan fungere som både et landskabeligt element og et vigtigt levested for vilde dyr og planter.

Projektelementerne har en lav bygningshøjde, og der etableres ingen voluminøse konstruktioner eller terrænændringer, som kan ændre skovens visuelle helhed eller påvirke skovens kantvegetation. Den store afstand betyder, at skovens silhuet, indsyn og udsyn opleves uændret, og skovens fremtoning i landskabet dermed forbliver intakt.

For dyre- og plantelivet i skovbrynet indebærer driftsfasen ingen forringelse af leve- eller spredningsforholdene. Der er meget begrænset menneskelig aktivitet i driftsfasen, og anlægget bidrager ikke med støj eller forstyrrelse i samme omfang som i anlægsfasen. Små og mellemstore dyr kan fortsat bevæge sig frit i randzonen, da hegnet omkring solcelleanlægget tillader passager for vildt, og beplantningsbælterne etableres uden indgreb i skovens egen kantzone. Ophøret af landbrugsdrift på arealerne mellem skoven og anlægget reducerer desuden forstyrrelse, pesticidpåvirkning og næringsstofudledning, hvilket potentielt kan have en positiv virkning på skovbrynets økologiske kvalitet over tid.

De afskærmende beplantningsbælter langs anlæggets ydre grænser placeres uden for skovens randvegetation og består af hjemmehørende arter. De har til formål at reducere indsyn til anlægget, men uden at forstyrre skovens naturlige struktur eller skabe skyggepåvirkning tæt på skovbrynet. Den eksisterende afstand på ca. 100 meter betyder, at skyggevirkning fra beplantning og paneler ikke når ind i skovens kantzone.

Samlet vurderes påvirkningen af skovbyggelinjen i driftsfasen som neutral. Afstanden til skoven opretholdes på et niveau, der fastholder skovens landskabelige værdi og sikrer uforstyrrede økologiske forhold i randzonen, samtidig med at ophøret af intensiv landbrugsdrift potentielt kan forbedre de biologiske forhold i området mellem anlægget og skoven.

7.4.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Dekommissioneringsfasen vil omfatte nedtagning af solcellepaneler, fjernelse af tekniske installationer og genetablering af arealerne til deres fremtidige anvendelse som er normal landbrugsdrift. Arbejdet vil i vidt omfang svare til anlægsfasen, idet påvirkningerne er midlertidige og af begrænset varighed.

Nedtagning er ikke i konflikt med skovbyggelinjen, da den kun regulerer opførelse.

De midlertidige påvirkninger består primært af kørsel med maskiner, mindre oplag af materialer og generel entreprenøraktivitet. Disse påvirkninger vil ikke ændre de landskabelige værdier, som skovbyggelinjen beskytter, og efter nedtagning fjernes de tekniske installationer, der ellers har stået inden for byggelinjen. Derved ophører den visuelle påvirkning, som er forbundet med drift af anlægget.

Samlet set vurderes dekommissioneringsfasens påvirkning af bygge- og beskyttelseslinjerne at være neutral og der kræves som loven er i dag ikke dispensationer dertil.

7.4.8 Miljøvurdering af planforslag

Planforslagene fastsætter de fysiske og funktionelle rammer for etablering af solcelleanlægget inden for projektområdet, herunder muligheden for at opstille solpaneler og tekniske installationer på de arealer, der delvist ligger inden for skovbyggelinjen. Da planforslagene specifikt muliggør den anlægstype og det projekt, der er vurderet ovenfor, vil påvirkningen af beskyttelseslinjerne være identisk med påvirkningen fra det konkrete projekt.

Planforslagene ændrer ikke på beskyttelseslinjernes geografiske udstrækning, og der planlægges ikke for aktiviteter, der ikke indgår i det ansøgte projekt.

Miljøpåvirkningen af planforslagenes påvirkning af bygge- og beskyttelseslinjerne vurderes derfor at være sammenfaldende med projektets påvirkning.

7.4.9 Referencescenarie

Referencescenariet beskriver udviklingen i området, hvis planerne ikke vedtages og solcelleanlægget ikke realiseres. Under dette

scenarie forbliver arealanvendelsen i projektområdet som i dag, dvs. intensivt dyrket landbrugsjord med markdrift og randvegetation langs Saltø Skov og Saltø Å.

Åbeskyttelseslinjen vil fortsat kun omfatte arealer uden for projektområdet, og de dyrkede marker, græsarealer og smalle randzoner langs Saltø Å vil opretholde deres nuværende tilstand. Der forventes ingen ændringer i terræn, hydrologi eller landskabelige forhold i åens forløb eller i bufferzonen.

Skovbyggelinjen vil fortsat omfatte en mindre del af de sydligste markarealer, men der vil ikke ske ændringer i skovbrynet, de landskabelige forhold eller udsynet ind mod skoven. Landbrugsdriften vil fortsætte uden nye anlæg eller konstruktioner, og der vil ikke ske yderligere visuel eller fysisk påvirkning inden for byggelinjen.

Under referencescenariet vil der derfor ikke ske nogen ændringer i beskyttelseslinjernes funktion, udstrækning eller landskabelige værdi. De eksisterende forhold vil blive opretholdt, og området vil fortsat være præget af almindelig landbrugsdrift uden nye tekniske anlæg. Påvirkningen i alle projektets og planernes faser vil i referencescenariet være neutral.

7.4.10 Kumulative effekter

Der er ikke kendskab til andre planer eller projekter i nærområdet, som i kombination med solcelleanlægget vil påvirke skovbyggelinjen eller åbeskyttelseslinjen. Da kun en mindre del af projektområdet ligger inden for skovbyggelinjen, og da påvirkningen her primært er visuel og afhænger af lavtkonstruerede paneler og afskærmende beplantning, forventes der ikke kumulative påvirkninger af skovbyggelinjen. Herudover er der ikke nogen negativ påvirkning af dyre- og planteliv hvorfor der ikke forekommer kumulative effekter.

Eventuelle andre arealændringer i området, herunder ændringer i landbrugsdrift eller mindre tekniske installationer uden for byggelinjen, vurderes ikke at kunne ændre den samlede landskabelige helhed omkring Saltø Skov, da skovbrynet fortsat vil fremstå intakt og dominerende i landskabet.

7.4.11 Afværgeforanstaltninger

Der vurderes ikke behov for afværgeforanstaltninger, da der ikke er konstateret væsentligt negative påvirkninger.

7.4.12 Overvågning

Der vurderes ikke behov for overvågning, da der ikke er konstateret væsentligt negative påvirkninger.

7.5 Grønt Danmarkskort

7.5.1 Sammenfattende vurdering

Projektområdet ligger i et intensivt dyrket landbrugslandskab uden overlap med udpegninger i Grønt Danmarkskort og uden funktion som økologisk forbindelse eller kerneområde. De nærmeste udpegede naturområder – særligt Saltø Skov og vådområderne langs Saltø Å – ligger i tilknytning til hinanden, men er strukturelt adskilt fra projektområdet af store markflader uden spredningsfunktion.

I anlægsfasen optræder der ingen fysiske indgreb i udpegede forbindelser eller kerneområder, og der etableres ingen nye barrierer. Midlertidig forstyrrelse af fauna i nærområdet kan forekomme, men ændrer ikke de økologiske strukturer eller funktionen af Grønt Danmarkskort. Anlægsfasens påvirkning vurderes som neutral til mindre negativ, hvor den mindre negative del relaterer sig til kortvarig forstyrrelse.

I driftsfasen overgår projektområdet fra intensivt landbrug til ekstensiv drift med permanente plantedækker, brakarealer og beplantningsbælter. Dette skaber øget variation, forbedrer småskala habitater og reducerer pesticid- og næringsstofpåvirkning. Selvom området ikke bliver et egentligt element i Grønt Danmarkskort, forbedres dets lokale økologiske funktion, hvilket kan understøtte mindre fauna og svage spredningsprocesser i det åbne land. Driftsfasens påvirkning vurderes som neutral til positiv.

Dekommissioneringsfasen medfører midlertidig forstyrrelse, men ingen indgreb i udpegede naturforbindelser, og faunaen vil fortsat have adgang til omkringliggende naturområder. Påvirkningen vurderes som neutral til mindre negativ, primært på grund af den midlertidige aktivitet.

Planforslagene muliggør kun projekttyper, der miljømæssigt svarer til det vurderede anlæg, og indebærer ingen risiko for ændringer i de udpegede elementer af Grønt Danmarkskort. Referencescenariet med fortsat intensiv landbrugsdrift indebærer ingen forbedring af

områdets naturmæssige funktion og opretholder barriereeffekten i landskabet.

Kumulative effekter vurderes som neutrale, da der ikke er andre projekter i området, som ændrer eksisterende naturforbindelser eller på anden måde påvirker Grønt Danmarkskort.

Samlet vurderes projektets påvirkning af Grønt Danmarkskort som neutral, med mindre afvigelser i de enkelte faser (mindre negativ i anlæg, svagt positiv i drift) uden ændring af udpegningerne eller deres funktion.

7.5.2 Metode

Vurderingen af projektets forhold til Grønt Danmarkskort er baseret på kommunale og statslige udpegninger af økologiske forbindelser, potentielle kerneområder, udpegede naturbeskyttelsesområder og områder med potentiale for naturudvikling. Datagrundlaget omfatter: Danmarks Miljøportal, Næstved Kommuneplan 2025, Arter.dk og feltbesigtigelser i 2025.

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Tilgængelige data vurderes tilstrækkelige til at beskrive områdets relation til Grønt Danmarkskort. Udpegningerne i Grønt Danmarkskort er planlægningsmæssige og relativt stabile over tid. Da udpegningerne ikke er artsbaserede, men strukturbaserede, vurderes der ingen væsentlige datamæssige usikkerheder i forhold til projektets påvirkning af de eksisterende eller potentielle økologiske forbindelser.

7.5.3 Miljømål

Grønt Danmarkskort har til formål at styrke sammenhængen mellem naturområder, sikre robuste spredningskorridorer for planter og dyr og skabe mulighed for udvidelse af eksisterende kerneområder. Udpegningerne skal indgå i den kommunale planlægning som et langsigtet grundlag for at forhindre yderligere fragmentering af landskabet og understøtte fremtidige forbedringer af naturtilstanden[7].

[7] https://sgavmst.dk/natur-og-jagt/naturindsatser/naturbeskyttelsesinteresser-i-kommuneplanlaegningen/groent-danmarkskort

7.5.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

Projektområdet består i dag af store, intensivt dyrkede markflader uden udpegninger i Grønt Danmarkskort. Arealerne fungerer som en relativt homogen, åben landbrugsstruktur, der hverken indgår i eksisterende spredningskorridorer eller udgør potentielle kerneområder i kommunens naturnetværk. De omkringliggende naturområder – herunder Saltø Skov mod syd og mindre vådområder og strækninger langs Saltø Å mod øst – er udpeget som dele af Grønt Danmarkskort, men ligger adskilt fra projektområdet af dyrkede arealer uden funktionelle forbindelser. Der forekommer dermed ikke overlap mellem projektarealet og hverken økologiske forbindelser eller andre elementer af Grønt Danmarkskort.

Figur 7-6 Oversigt over projektet i forhold til Grønt DK kort

Inden for en afstand af omkring 200 meter fra projektområdets afgrænsning findes enkelte udpegninger af mindre naturområder og potentielle spredningsstrøg, særligt knyttet til vådområder og skovkanter. Disse strukturer danner dog ikke sammenhæng med projektområdet i dets nuværende tilstand, da markarealerne fungerer som en barriere snarere end et led i en fungerende økologisk forbindelse.

Samlet set udgør projektområdet ikke et område med særlig værdi i forhold til naturforbindelser, idet det overvejende fungerer som

gennemgående landbrugsland uden strukturer, der bidrager til spredning eller økologisk sammenhæng.

7.5.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

Anlægsarbejdet foregår på de eksisterende landbrugsarealer og medfører ingen indgreb i de udpegede elementer af Grønt Danmarkskort, da der ikke findes økologiske forbindelser eller kerneområder inden for projektområdets afgrænsning. De nærmeste udpegninger ligger omkring Saltø Skov og vådområderne ved Saltø Å, som fortsat er fysisk adskilt fra anlægsaktiviteterne af dyrkede marker. Anlægsfasen medfører derfor ingen ændringer af de eksisterende spredningskorridorers fysiske struktur, udstrækning eller funktion.

Selvom projektområdet ikke selv udgør en økologisk forbindelse, bruges landskabsstrukturen i nærområdet lejlighedsvis af vildt. Dyr, der bevæger sig langs skovkanter eller i nærheden af vådområderne, kan opleve midlertidige forstyrrelser i form af øget trafik, støj og aktivitet i anlægsperioden. Forstyrrelsen vil være tidsmæssigt afgrænset og primært forekomme i dagtimerne, hvor mange af de arter, der benytter de omkringliggende naturstrøg, er mindre aktive eller kan vælge alternative ruter i det åbne land.

Da der ikke sker ændringer af terræn, hydrologi eller vegetationsstrukturer i de udpegede forbindelser, og da det er midlertidige barrierer, vurderes anlægsarbejdet ikke at påvirke den overordnede økologiske sammenhæng mellem nærliggende naturarealer.

Samlet vurderes påvirkningen af Grønt Danmarkskort i anlægsfasen at være neutral.

7.5.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

Driftsfasen indebærer, at de nuværende landbrugsarealer tages ud af intensiv produktion og overgår til permanent græs-, urte- og småbiotopdominerede strukturer mellem solcellemodulerne. Denne ændring i arealanvendelsen medfører, at pesticidanvendelse, jordbearbejdning og gødskning ophører, hvilket på sigt kan skabe et mere varieret og økologisk funktionelt miljø end det nuværende dyrkningslandskab. Selv om projektområdet ikke indgår som en del af Grønt Danmarkskort i dag, vil driften medføre en gradvis

forbedring af vegetationsstrukturen og dermed skabe øget fødegrundlag og skjul for mindre fauna, herunder småpattedyr, padder og insekter samt forbedrede spredningsmuligheder.

De planlagte beplantningsbælter langs projektområdets ydre kanter vil yderligere bidrage til at øge den lokale variation i terræn og vegetation. Bælterne kommer til at fungere som små spredningsveje og kantbiotoper, som potentielt kan styrke sammenhængen mellem de naturarealer, der ligger i landskabet omkring Saltø Å og Saltø Skov. Selv om der fortsat er en geografisk adskillelse mellem disse naturområder og projektområdet, kan den øgede strukturvariation bidrage positivt til den samlede spredningsmæssige funktion i området.

I driftsfasen etableres der sikkerhedshegn (2,2m) omkring batterianlæggene, vildthegning omkring nyplantningen som fjernes når beplantningen er veletableret. Der anvendes herudover vildthegn ved byggefelter. Driftsfasen vil dermed medføre en begrænsning i bevægelsesmulighederne for dyr i området. Der etableres transportkorridorer for vildt gennem området, og de nye, brede levende hegn, vil understøtte vildtets mulighed for bevægelse. Dyr vil fortsat kunne bevæge sig frit i de omkringliggende områder, som i forvejen rummer sammenhængende skov- og landbrugsstrukturer. Da projektområdet ikke udgør en udpeget økologisk forbindelse, og der sikres etablering af transportkorridorer, ændrer hegningen ikke funktionen af området som spredningskorridor.

Samlet set vil driftsfasen medføre, at projektområdet gradvist udvikler en højere naturmæssig værdi sammenlignet med den nuværende intensive landbrugsdrift, og at der opstår nye muligheder for spredning for mindre fauna, uden at det påvirker de udpegede økologiske forbindelser negativt.

Påvirkningen af Grønt Danmarkskort i driftsfasen vurderes samlet set at være neutral, idet projektet ikke påvirker eksisterende udpegede forbindelser negativt.

7.5.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Dekommissioneringsfasen forventes at indebære et aktivitetsniveau, der i store træk svarer til anlægsfasen, dog med fokus på nedtagning og bortkørsel af tekniske installationer samt genetablering af arealerne. Arbejdet vil foregå inden for de samme afgrænsede arealer, som solcelleanlægget har optaget i driftsfasen, og de eksisterende strukturer og naturarealer i og omkring projektområdet

forventes ikke berørt fysisk. Da nedtagningen sker efter en længere periode uden intensiv landbrugsdrift, vil der formentlig være udviklet et mere varieret plante- og insektliv mellem og omkring panelrækkerne, hvilket kan medføre, at mindre fauna i højere grad benytter området som leve- eller spredningslokalitet. De midlertidige forstyrrelser i forbindelse med nedtagningen vil derfor kunne påvirke disse arter, men forstyrrelsen vil være tidsmæssigt begrænset, og arterne vil fortsat have adgang til de omkringliggende naturområder og åbne landbrugsarealer.

Dekommissioneringsfasen vil ikke ændre på de udpegede elementer af Grønt Danmarkskort i nærområdet, og projektområdet vil efter fjernelsen af anlægget fortsat være adskilt fra disse strukturer af det eksisterende landskab. Der forventes ikke ændringer i terræn, hydrologi eller etablerede kantstrukturer, der kan påvirke sammenhængen mellem de nærliggende naturarealer, og ingen af de udpegede økologiske forbindelser påvirkes direkte af de planlagte aktiviteter.

Samlet set vurderes dekommissioneringsfasens påvirkning af Grønt Danmarkskort som neutral.

7.5.8 Miljøvurdering af planforslag

Hvis planforslagene vedtages, vil alternative projekter inden for lokalplanens rammer kunne realiseres med tilsvarende arealanvendelse og samme overordnede fysiske udstrækning som det analyserede projekt. Da lokalplanens anvendelsesmuligheder ikke indebærer etablering af anlæg, der afviger væsentligt i omfang eller karakter i forhold til natur- og landskabsstrukturen, vurderes påvirkningen af Grønt Danmarkskort at være sammenlignelig med det miljøvurderede projekt.

Planforslagene muliggør fortsat en ændring fra intensiv landbrugsdrift til en ekstensiv arealanvendelse med nye beplantningsstrukturer, hvilket kan forbedre områdets lokale naturindhold, uden at det påvirker udpegede forbindelser negativt. Samtidig indføres ingen muligheder for bebyggelse, terrænregulering eller tekniske anlæg, der rækker ud i de omkringliggende naturarealer eller påvirker eksisterende spredningsveje.

Samlet vurderes planforslagenes påvirkning af Grønt Danmarkskort som neutral.

7.5.9 Referencescenarie

I referencescenariet videreføres den nuværende arealanvendelse i projektområdet, hvor størstedelen af arealet dyrkes intensivt som landbrugsjord. Landskabsstrukturen vil således fortsat bestå af store åbne markflader med begrænset variation, og projektområdet vil fortsat fungere som et sammenhængende dyrkningsareal uden funktion som økologisk forbindelse eller kerneområde i Grønt Danmarkskort.

De omkringliggende naturområder – herunder Saltø Skov, vådområder langs Saltø Å og mindre beskyttede naturarealer – vil fortsat være fysisk adskilt fra markarealerne af dyrkningsflader uden naturlige spredningsstrukturer. Der forventes ingen ændringer i barrierestrukturen mellem disse naturområder, og markdriften vil fortsat begrænse muligheden for etablering af spredningsveje, kantbiotoper eller sammenhængende grønne strukturer.

Referenceforløbet indebærer også, at pesticidanvendelse, gødskning og jordbearbejdning fortsætter uændret. Derved vil der ikke ske nogen forbedring af det landskabsøkologiske potentiale, og projektområdet vil forblive et område uden funktionel betydning for de udpegede elementer af Grønt Danmarkskort. Påvirkningen af Grønt Danmarkskort i referencescenariet er således neutral.

7.5.10 Kumulative effekter

De kumulative effekter relateret til Grønt Danmarkskort vurderes i forhold til andre eksisterende eller planlagte projekter i nærområdet samt den generelle udvikling i landskabs- og arealanvendelsesmønsteret. Projektområdet udgør i dag et større sammenhængende markareal uden funktion som økologisk forbindelse. I tilfælde af at andre energiprojekter, bebyggelser eller infrastrukturanlæg etableres i det omkringliggende landskab, kan dette potentielt ændre fordelingen af åbne og lukkede landskabselementer, men de kendte planer i området medfører ikke ændringer i de udpegede forbindelser, der er relevante i denne vurdering.

7.5.11 Afværgeforanstaltninger

Da projektområdet ikke overlapper med udpegede elementer af Grønt Danmarkskort, og der ikke er nogen væsentlig påvirkning, er der ikke behov for afværgeforanstaltninger.

7.5.12 Overvågning

Der vurderes ikke behov for overvågning, da der ikke er konstateret væsentligt negative påvirkninger.

8 Internationale naturforpligtigelser

8.1 Natura 2000 væsentlighedsvurdering

8.1.1 Sammenfattende vurdering

På baggrund af den gennemførte Natura 2000-væsentlighedsvurdering vurderes det samlet, at projektet ikke kan medføre en væsentlig påvirkning af naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne N169, N163 og N162. På baggrund af registreringen af bredøret flagermus i projektområdet er der desuden gennemført en supplerende vurdering af arten i relation til Natura 2000-områderne N168 og N173, hvor arten indgår i udpegningsgrundlaget.

Projektområdet ligger i betydelig afstand fra de vurderede Natura 2000-områder, og der forekommer ingen direkte fysiske eller hydrologiske forbindelser, som kan overføre negative påvirkninger i et omfang, der er relevant for udpegningsgrundlagene. Den eneste identificerede hydrologiske påvirkningsvej er via Saltø Å til N169. Projektet påvirker ikke vandløbet negativt, og omlægningen fra intensiv landbrugsdrift til ekstensiv drift forventes tværtimod at reducere næringsstoftabet fra arealet.

Der er registreret 11 arter af flagermus i projektområdet, herunder bredøret flagermus. Bredøret flagermus indgår ikke i udpegningsgrundlaget for de tre nærmeste Natura 2000-områder, men er på udpegningsgrundlaget for N168 og N173, som ligger ca. 22–25 km fra projektområdet. Afstanden overstiger artens almindelige daglige aktionsradius omkring ynglekolonier. Selvom en funktionel forbindelse ikke kan udelukkes alene på baggrund af afstanden, vurderes projektområdet ikke at udgøre et centralt eller nødvendigt fourageringsområde for bestandene i de to Natura 2000-områder. Projektet påvirker ikke konstaterede yngle- eller rasteområder eller væsentlige ledelinjer for arten og vurderes derfor ikke at kunne påvirke bestandene i N168 eller N173 væsentligt.

Der vurderes ikke at være kumulative påvirkninger fra andre planer eller projekter. Samlet vurderes projektet og planforslagene således ikke at kunne medføre en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne N169, N163, N162, N168 eller N173.

8.1.2 Metode

Oplysninger om Natura 2000-områderne findes på Miljøstyrelsens MiljøGIS og Danmarks Miljøportals Arealinformation. Derudover er der indhentet information om områdernes tilstand, målsætninger og udpegningsgrundlag fra de gældende Natura 2000-planer 2022-2027 på Miljøstyrelsens hjemmeside. Vurderinger af projektets potentielle påvirkning af naturtyperne og arterne, bygger på vurdering af projektet i forhold til naturtypernes sårbarheder, og arternes levevis og bevægelsesmønstre.

Vurderingen er udført i henhold til bestemmelserne i Habitatbekendtgørelsen[8] og Planhabitatbekendtgørelsen[9], samt i Habitatvejledningen[10].

Metode til vurdering af væsentlighed:

Væsentlighedsvurderingen er udført i henhold til kravene i Habitatbekendtgørelsen, Planhabitatbekendtgørelsen og i overensstemmelse med Habitatvejledningen.

Oplysninger om Natura 2000-områderne er hentet fra Miljøstyrelsens MiljøGIS og Danmarks Miljøportals Arealinformation. Derudover er der indhentet information om områdernes tilstand, målsætninger og udpegningsgrundlag fra de Natura 2000-planer for gældende planperiode 2022-2027, der er tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk. Vurderinger af projektets og planforslagenes potentielle påvirkning af naturtyperne og arterne på områdets udpegningsgrundlag er foretaget på grundlag af projektbeskrivelsen sammenholdt med naturtypernes karakter samt og arternes levevis og bevægelsesmønstre.

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Datagrundlaget for væsentlighedsvurderingen bygger på de gældende Natura 2000-planer for perioden 2022–2027, Miljøstyrelsens kortlægning af naturtyper og artsforekomster samt projektbeskrivelsen for solcelleanlægget. Disse kilder vurderes samlet set at give et tilstrækkeligt billede af Natura 2000-områdernes

[8] BEK nr 1098 af 21/08/2023 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
[9] BEK nr 1383 af 26/11/2016 Bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
[10] Habitatvejledningen 978-87-7038-248-9.pdf

tilstand, sårbarheder og udpegningsgrundlag samt af de tekniske og driftsmæssige forhold ved projektet.

Der er imidlertid en vis usikkerhed knyttet til detaljerede udbredelser og bestandsstørrelser for enkelte arter, særligt vidtspredte fuglearter og mobile arter i fjord- og kystsystemerne, samt til den præcise fordeling af næringsstofbidrag fra de enkelte deloplande i forhold til de marine Natura 2000-områder. Disse usikkerheder vurderes dog ikke at have væsentlig betydning for vurderingen, da projektområdet udgør et lille delopland, der omlægges fra intensiv landbrugsdrift til en mindre belastende arealanvendelse, og fordi vurderingen primært baseres på afstande, hydrologiske forbindelser, arternes økologi og naturtypernes generelle sårbarhed.

Det kan heller ikke forudsiges, hvordan Natura 2000-områdernes tilstand og forvaltningsmæssige indsatser præcist udvikler sig over de kommende årtier, men væsentlighedsvurderingen tager udgangspunkt i de gældende bevaringsmålsætninger og planlagte indsatser. På den baggrund vurderes datagrundlaget og metoden som tilstrækkelige til at konkludere, om projektet og planforslagene kan indebære risiko for væsentlig påvirkning af de berørte Natura 2000-områders udpegningsgrundlag.

8.1.3 Miljømål

Natura 2000-områderne er et netværk af beskyttede naturområder i EU. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. I området skal sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som området er udpeget for. Når et område er udpeget, som Natura 2000-område indebærer det:

- At der i området skal sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som området er udpeget for. Gunstig bevaringsstatus betyder, at arterne og
- naturtyperne er beskyttet i tilstrækkeligt omfang til, at naturtyper og levesteder ikke går tilbage, og at arterne på lang sigt kan opretholde levedygtige bestande, og naturtyperne kan bevare sine særlige karakteristika.
- At området skal beskyttes mod nye aktiviteter, der kan skade naturen i områderne. Myndighederne er derfor underlagt særlige krav og betingelser, når de skal træffe afgørelse eller vedtage planer, der kan påvirke Natura 2000-områder.

- At der skal gøres en aktiv indsats for at sikre eller genoprette naturen i området. Grundlaget for indsatsen er de såkaldte Natura 2000-planer.

Ifølge de gældende habitatbekendtgørelser skal der i behandling af planer og projekter indgå en vurdering af forslagets virkninger på Natura 2000-områder under hensyn til Natura 2000-områdernes bevaringsmålsætninger. Der må jf. habitatbekendtgørelserne ikke vedtages planer eller godkendes projekter, der kan skade arter og naturtyper på områdernes udpegningsgrundlag.

8.1.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

Tre Natura 2000-områder er medtaget i den fulde væsentlighedsvurdering. De er udvalgt efter en indledende screening af alle Natura 2000-områder inden for 15 km, hvor kriterierne var afstand, potentielle påvirkningsveje og økologisk sammenhæng. Kun N169, N163 og N162 har enten geografisk nærhed, hydrologisk forbindelse eller teoretisk funktionel relation til projektområdet, og det er derfor alene disse, der potentielt kan påvirkes af projektet.

I forbindelse med flagermusundersøgelserne er der desuden registreret bredøret flagermus inden for projektområdet. Arten er omfattet af habitatdirektivets bilag II og indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne N168 Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund og N173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som ligger henholdsvis ca. 22 og 25 km fra projektområdet.

På grund af registreringen og artens mobilitet inddrages de to områder derfor i en supplerende, artsrettet vurdering af bredøret flagermus. Der vurderes ikke at være andre påvirkningsveje mellem projektet og N168 eller N173, og de øvrige dele af områdernes udpegningsgrundlag behandles derfor ikke nærmere.

Det nærmeste Natura 2000-område er N169 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde, som ligger ca. 1 km syd for projektområdet. Området består af habitatområde H148 og fuglebeskyttelsesområde F81. Udpegningsgrundlaget omfatter bl.a. de kyst- og havnaturtyper samt fuglearter som knopsvane,

sangsvane, grågås, sædgås, bramgås, spidsand, skeand, krikand, taffeland, troldand, lille skallesluger, havørn, rørhøg, blishøne, klyde, dværgterne og havterne. Der er hydrologisk forbindelse mellem projektområdet og N169 via Saltø Å, der afvander dele af projektområdet og leder vand direkte mod kystzonen i Natura 2000-området.

Ca. 3 km øst for projektområdet ligger N163 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegaards Mose og Porsmose, som har en række vigtige sø- og moseområder samt skovnaturtyper. Udpegningsgrundlaget omfatter habitatområder som H145, H146 og H194 samt fugle- og andre arter tilknyttet vådområder og skovnatur. Der er ikke hydrologisk forbindelse mellem projektområdet og N163.

Ca. 9,5 km sydvest for projektområdet ligger N162 Skælskør Fjord og Havet og kysten mellem Agersø og Glænø, bestående af habitatområde H143 samt fuglebeskyttelsesområder F95 og F96. Udpegningsgrundlaget omfatter bl.a. skovnaturtyper som vinteregeskov (9170), elle- og askeskov (91E0) samt lysåbne naturtyper som strandeng (1330) og klit (2130) og en række fuglearter og arter knyttet til vådområder. Selvom der i teorien er hydrologisk forbindelse mellem projektområdet og N162 via det marine system, vurderes en påvirkning ikke relevant, da vandet fra Saltø Å fortyndes betydeligt i Karrebæk Fjord og Smålandsfarvandet, og da de hydrodynamiske forhold i fjordsystemet ikke favoriserer indstrømning mod Skælskør Fjord. Der er således ingen mulig transportvej, der kan føre næringsstoffer eller sedimenter fra projektområdet til udpegningsområdets centrale naturtyper.

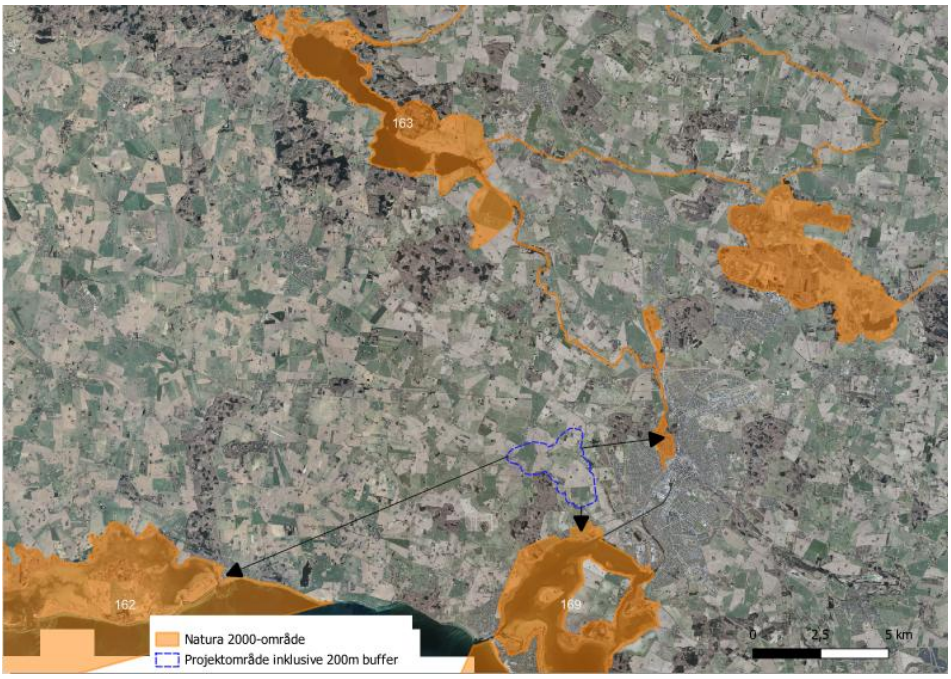

Figur 8-1 Projektområdet i relation til de tre relevante natura 2000-områder.

Natura 2000-område N 169 Havet og Kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde

Natura 2000-område N169 Havet og Kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde omfatter et marint og kystnært område[11], der rummer store lavvandede bugter, kystlaguner, strandenge og sandede kyststrækninger. Området dækker en stor del af det indre Smålandsfarvandet og Karrebæk Fjord og indeholder både marine naturtyper, kystnære vådområder og mindre skovarealer. De lavvandede fjordområder er karakteriseret ved betydelig biologisk produktion og udgør vigtige levesteder for en række kyst- og havnaturtyper.

Natura 2000-området består af habitatområde H148 samt fuglebeskyttelsesområde F81. Det ligger i Næstved Kommune og indgår i vandområdedistrikt Sjælland. Området er præget af hydrologiske og marine dynamikker, herunder tidevands- og vindpåvirkede strømforhold, sedimenttransport og løbende udskiftning af næringsrigt og marint vand. Naturtyperne er generelt følsomme over for næringsstofbelastning, ændringer i hydrologi, fysisk påvirkning af kystzoner og ændringer i sedimentbalance. Der er direkte hydrologisk forbindelse mellem projektområdet og N169

[11] https://sgavmst.dk/media/c0ndchik/n169-natura-2000-plan-2022-27-havet-og-kysten-mellem-karrebaek-fjord-og-knudshoved-odde.pdf

via Saltø Å, som afvander dele af projektområdet og udmunder i Karrebæk Fjord.

N169 forventes at udvikle sig i overensstemmelse med den gældende Natura 2000-plan. De marine og kystnære naturtyper forventes stabiliseret eller forbedret som følge af nationale initiativer til reduktion af næringsstoftilførsel, forbedret spildevandshåndtering og fortsatte tiltag for at beskytte kysthabitaterne mod fysisk påvirkning. De lavvandede fjordområder vil fortsat være præget af naturlige hydrodynamiske processer, og den økologiske tilstand forventes gradvist at forbedres i takt med faldende næringsstofbelastning. Strandenge og kystnære vådområder forventes ligeledes at bevare eller forbedre deres tilstand afhængigt af fremtidig hydrologi og adgang til naturlige oversvømmelsesregimer.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N169 omfatter marine og kystnære naturtyper samt arter knyttet til fjord- og kystområder. I de følgende tabeller fremgår det samlede udpegningsgrundlag for habitatdirektivets naturtyper og arter samt fuglebeskyttelsesområdet i N169.'

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 148		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klitlavning (2190)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)
	Spættet sæl (1365)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Figur 8-2 Udpegningsgrundlaget for natura 2000-området. Figuren er fra den gældende natura 2000-plan for område 169.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 81		
Fugle:	Knopsvane (T)	Sangsvane (T)
	Grågås (T)	Sædgås (T)
	Bramgås (T)	Spidsand (T)
	Skeand (T)	Krikand (T)
	Taffeland (T)	Troldand (T)
	Lille skallesluger (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Figur 8-3 Udpegningsgrunlaget for fuglebeskyttelsesområdet i natura 2000-området. Figuren er fra den gældende natura 2000-plan for område 169.

Natura 2000-område N 163 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegaards Mose og Porsmose

Natura 2000-område N163 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegaards Mose og Porsmose[12] dækker et samlet areal på 7.688 ha og omfatter nogle af Sjællands mest værdifulde ferskvands- og lavbundssystemer. Området inkluderer Tystrup-Bavelse, centrale dele af Suså-systemet samt moseområderne Holmegaards Mose, Porsmose og Slagmosen. Hertil kommer flere skovnaturtyper, blandt andet skovbevoksede tørvemoser, elle- og askeskove samt bøgeskove på mor. Tilsammen udgør de en mosaik af vådområder, søer, skove og vandløb.

Natura 2000-området består af habitatområderne H145, H164 og H194 samt fuglebeskyttelsesområderne F91 og F93. Det ligger i Næstved, Sorø, Ringsted og Faxe Kommuner og er en del af vandområdedistrikt Sjælland. Området er kendetegnet ved omfattende hydrologiske sammenhænge mellem søer, moser og vandløb, og naturtyperne er generelt følsomme over for ændringer i næringsstofniveauer, dræning, hydrologi og fysisk påvirkning.

Området forventes at udvikle sig i overensstemmelse med den gældende Natura 2000-plan. Søerne vil fortsat være påvirket af næringsstofbelastning fra oplandet, men forbedrende vandplanindsatser og forvaltningsmæssige tiltag forventes gradvist at reducere påvirkningen. Moserne forventes stabiliseret gennem fortsatte indsatser for at fastholde naturlig hydrologi og begrænse dræning. Vandløbene i Suså-systemet forventes at udvikle sig

[12] https://edit.mst.dk/media/w4ompfmy/n163-natura-2000-plan-2022-27-susaa-tystrup-bavelse-soe-slagmosen-holmegaards-mose-og-porsmose.pdf

positivt som følge af restaureringstiltag og reduceret belastning af næringsstoffer og sediment. Skovnaturtyperne vurderes at fortsætte en udvikling mod større naturpræg, blandt andet gennem urørt skov-initiativer og forbedret hydrologi.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N163 omfatter en række habitatnaturtyper, skovtyper og vådområder samt en bred gruppe af arter tilknyttet disse naturtyper. I de følgende tabeller fremgår det samlede udpegningsgrundlag for habitatdirektivets naturtyper og arter samt fuglebeskyttelsesområderne inden for N163.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 145		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Højmose* (7110)
	Nedbrudt højmose (7120)	Hængesæk (7140)
	Avneknippemose* (7210)	Rigkær (7230)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Mygblomst (1903)	Stor kærguldsmed (1042)
	Lys skivevandkalv (1082)	Stor vandsalamander (1166)

Figur 8-4 Udpegningsgrundlaget for habitatområde 145 i natura 2000-området. Figuren er fra den gældende natura 2000-plan for område 163.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 146		
Naturtyper:	Vandløb (3260)	Urtebræmme (6430)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 194		
Naturtyper:	Indlandssalteng* (1340)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Å-mudderbanke (3270)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Tykskallet malermusling (1032)	Bæklampret (1096)
	Pigsmerling (1149)	Stor vandsalamander (1166)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Urtebræmme 6430 er ikke tilstede i habitatområde H145. Da Urtebræmme 6430 er til stede i de to øvrige habitatområder gennemgås naturtypen. Å-mudderbanke 3270 er ikke tilstede i habitatområde H194 og gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 8-5 Udpegningsgrundlaget for habitatområdet 146 & 194 i natura 2000-området. Figuren er fra den gældende natura 2000-plan for område 163.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 91		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Sangsvane (T)
	Sædgås (T)	Blisgås (T)
	Havørn (T)	Rørhøg (Y)
	Engsnarre (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Trane (Y)	Mosehornugle (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 93		
Fugle:	Sædgås (T)	Havørn (Y)
	Kongeørn (T)	Rørhøg (Y)
	Hvepsevåge (Y)	Engsnarre (Y)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Isfugl (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Mosehornugle (Y) er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde F91. For trækfuglene er følgende fugle ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: Sangsvane (T) og havørn (T) i fuglebeskyttelsesområde F91 og kongeørn (T) i fuglebeskyttelsesområde F93. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 8-6 Udpegningsgrunlaget for fuglebeskyttelsesområde 91 & 93 i natura 2000-området. Figuren er fra den gældende natura 2000-plan for område 163.

Natura 2000-område N 162 Skælskør Fjord og Havet og Kysten mellem Agersø og Glænø

Natura 2000-område N162 Skælskør Fjord og Havet og Kysten mellem Agersø og Glænø omfatter en kombination af fjordmiljøer, marine områder og kystnære naturtyper, herunder strandenge, kystlaguner, lavvandede bugter og skovbevoksede arealer[13]. Området rummer en bred variation af naturtyper og udgør et vigtigt sammenhængende kystsamlingspunkt inden for det sydlige Smålandsfarvand. Fjorden og de tilstødende kyststrækninger er karakteriseret ved lav vandudskiftning, komplekse strømforhold og en høj naturmæssig sårbarhed over for påvirkninger i det omgivende opland.

N162 består af habitatområde H143 samt fuglebeskyttelsesområderne F95 og F96. Området ligger i Slagelse Kommune og er en del af vandområdedistrikt Sjælland. Naturtyperne i området er generelt følsomme over for ændringer i næringsstofniveauer, hydrologiske forhold, sedimenttransport og fysisk påvirkning af kystzonen. Der er i teorien hydrologisk forbindelse mellem projektområdet og N162 via det marine system, men denne vurderes ikke at have relevans, da vand fra Saltø Å først fortyndes i Karrebæk Fjord og Smålandsfarvandet, hvor strømforholdene ikke favoriserer indstrømning i retning af Skælskør Fjord.

I referencescenariet forventes området at udvikle sig i overensstemmelse med gældende Natura 2000-plan. De marine naturtyper forventes gradvist stabiliseret gennem fortsatte reduktioner i næringsstoftilførsel og forbedret vandkvalitet i de tilstødende kystvande. Fjordområderne forventes fortsat at være påvirket af begrænsede vandudskiftningsforhold, men restaureringsindsatser og nationale planer for reduktion af belastning vurderes på længere sigt at forbedre tilstanden for flere af de centrale naturtyper. Strandenge, kystlaguner og skovbevoksede arealer forventes at bevare deres naturværdi under fortsatte forvaltningsmæssige indsatser.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N162 omfatter en række marine og kystnære naturtyper samt arter knyttet til fjord- og kystøkosystemerne. I de følgende tabeller fremgår det samlede

[13] https://sgavmst.dk/media/1t5d3tty/n162-natura-2000-plan-2022-27-skaelskoer-fjord-og-havet-og-kysten-mellem-agersoe-og-glaenoe.pdf

udpegningsgrundlag for habitatdirektivets naturtyper og arter samt fuglebeskyttelsesområderne inden for N162.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 143		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klithede* (2140)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Vinteregeskov (9170)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)
	Marsvin (1351)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 95		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Sangsvane (T)
	Grågås (T)	Troldand (T)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 96		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Sædgås (T)	Bramgås (T)
	Spidsand (T)	Skeand (T)
	Edderfugl (T)	Fløjlsand (T)
	Havørn (TY)	Rørhøg (Y)
	Blishøne (T)	Klyde (Y)
	Almindelig ryle (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Havterne (Y)
	Mosehornugle (TY)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Almindelig ryle (Y) og mosehornugle (Y) er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde F96. For trækfuglene er følgende fugle ikke tilstedte i national eller international væsentlig forekomst: sangsvane (T) i fuglebeskyttelsesområde F95 samt fløjlsand (T) og mosehornugle (T) i fuglebeskyttelsesområde F96. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere, med undtagelse af sangsvane (T) som fortsat er på udpegningsgrundlaget i F96.

Figur 8-7 Udpegningsgrundlaget for habitatområdet 143 samt fuglebeskyttelsesområde 95 & 96 i natura 2000-området. Figuren er fra den gældende natura 2000-plan for område 162.

Bredøret flagermus indgår i udpegningsgrundlaget for habitatområde H147 i N168 og habitatområde H152 i N173. Områderne ligger henholdsvis ca. 22 og 25 km fra projektområdet. Arten er registreret under flagermusundersøgelserne i projektområdet, som derfor må antages at indgå i artens lokale udbredelsesområde og i et vist omfang kan benyttes til fouragering eller passage. Registreringen dokumenterer imidlertid ikke, hvor artens yngle- eller rasteområder findes, eller om de registrerede individer tilhører bestandene i N168 eller N173.

Bredøret flagermus er hovedsageligt knyttet til skove, skovbryn, levende hegn og andre træbevoksede strukturer. Arten er generelt stedfast, og dens almindelige daglige aktionsradius omkring ynglekolonier er væsentligt mindre end afstanden mellem projektområdet og N168 og N173. Der er dog registreret individer med længere fourageringsbevægelser, og en funktionel forbindelse kan derfor ikke afvises alene på baggrund af afstanden. På grund af afstanden vurderes projektområdet imidlertid ikke at udgøre et regelmæssigt eller centralt fourageringsområde for bestandene i de to Natura 2000-områder.

8.1.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

Natura 2000-område N 169 Havet og Kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde

Naturtyper

Afstanden fra projektområdet til de nærmeste naturtyper i udpegningsgrundlaget for N169 er ca. 1 km. Selvom der er hydrologisk forbindelse via Saltø Å, foregår anlægsarbejdet udelukkende på land og uden for Natura 2000-området. Anlægsfasen omfatter ikke ændringer af vandløbets forløb, kapacitet eller afstrømningsforhold, og der etableres ikke anlæg, der påvirker overfladevandssystemet direkte eller indirekte. Vandløbet påvirkes således ikke af projektet i anlægsfasen og påvirkninger af Natura 2000-områdets naturtyper kan derfor ikke finde sted. Støv fra anlægsfasen vurderes ikke at kunne påvirke naturtyper i N169, da disse ligger i betydelig afstand og er adskilt af både bebyggede og åbne landskabsområder. På denne baggrund vurderes anlægsfasen

ikke at kunne medføre væsentlig påvirkning af naturtyper på udpegningsgrundlaget inden for N169.

Arter

Arter på udpegningsgrundlaget for N169 er overvejende knyttet til kyst-, fjord- og vådområder i og omkring Karrebæk Fjord, og størstedelen af disse arter forekommer derfor ikke i projektområdet, som primært består af intensivt, dyrkede landbrugsarealer. Under feltbesigtigelserne blev der dog registreret forekomst af stor vandsalamander (1166) i nogle af vandhullerne inden for projektområdet. Arten er en del af udpegningsgrundlaget for habitatområdet, men de pågældende vandhuller udgør ikke et kerneområde for populationen. Det nærmeste kortlagte levested for arten ligger ca. 6 km væk i fugleflugt, på den modsatte side af Karrebæk Fjord. Den geografiske adskillelse, kombineret med fjorden som fysisk barriere, betyder, at vandhullerne i projektområdet formodentligt ikke er funktionelt forbundet med de større, stabile bestande, der indgår i udpegningsgrundlaget. Der er således ingen økologisk sammenhæng mellem lokaliteten i projektområdet og de bestande, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte.

Anlægsarbejdet berører ikke vandhullerne direkte, og projektet medfører ikke ændringer af hydrologien, der kan påvirke artens ynglehabitat. Ligeledes etableres ingen anlæg eller aktiviteter, der ændrer vandstanden, vandkvaliteten eller vegetationstilstanden i de habitater, hvor arten er fundet.

For de øvrige arter på udpegningsgrundlaget vurderes projektområdet ikke at fungere som levested, yngleområde eller fødesøgningsområde, og anlægsaktiviteterne forventes derfor ikke at kunne påvirke disse arter. Der er ingen risiko for fysisk habitatpåvirkning, og eventuelle hydrologiske påvirkninger vurderes at være uden betydning for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget. Projektet vurderes derfor ikke at medføre væsentlig påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget i anlægsfasen.

Fugle

Fuglene på udpegningsgrundlaget for N169 er primært knyttet til de lavvandede fjordområder, strandenge og kystlaguner, som ligger i betydelig afstand fra projektområdet og er fysisk adskilt fra anlægszonen. En række større vandfugle, herunder specielt grågæs,

sædgæs og sangsvaner, kan dog i perioder fouragere på landbrugsarealer i lokalområdet, og det er sandsynligt, at nogle individer lejlighedsvis benytter marker i eller nær projektområdet. Projektområdet består af intensivt dyrkede marker, som kan udgøre et supplement til arternes fødesøgningsområder, men markerne vurderes ikke at være væsentlige fourageringsområder for de større bestande, da der i nærområdet findes et stort udbud af tilsvarende landbrugsarealer, som benyttes regelmæssigt og i højere grad. Vandfuglene i området har således adgang til mange alternative marker i umiddelbar nærhed, hvilket betyder, at en eventuel midlertidig forstyrrelse i projektområdet let kan kompenseres gennem fordeling på de omkringliggende arealer.

Støj og forstyrrelser i anlægsfasen vil være midlertidig og lokalt begrænset og vurderes ikke at kunne registreres i Natura 2000-området. For de individer, der måtte fouragere i Natura 2000-områdets opland, forventes forstyrrelserne ikke at være af et omfang, der kan påvirke deres adgang til føde eller deres adfærdsmæssige funktionalitet, da fuglene frit kan benytte de mange øvrige landbrugsarealer i området. På denne baggrund vurderes anlægsfasen ikke at medføre forstyrrelser eller habitatpåvirkninger af betydning for fuglearterne på udpegningsgrundlaget for N169.

Samlet vurdering
På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at anlægsfasen ikke indebærer risiko for væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N169.

Natura 2000-område N163 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegaards Mose og Porsmose

Naturtyper
Den nærmeste del af Natura 2000-område N163 ligger ca. 3 km øst for projektområdet og udgøres af habitatområde H145, som primært omfatter skovnaturtyper som bøg på muld (9130), elle- og askeskov (91E0) og ege-blandskov (9160) samt mindre arealer af vandløb (3260) og urterbræmmer (6430). Dette er kun en meget lille del af det samlede Natura 2000-område, og der er ingen hydrologisk forbindelse mellem projektområdet og denne del af N163.

Anlægsarbejdet udføres i betydelig afstand fra disse naturtyper. Projektet indebærer ingen ændringer i vandløb, vådområder eller hydrologi, som kan påvirke de skov- eller vandløbstilknyttede naturtyper i H145. Støv, støj og vibrationspåvirkninger fra anlægsfasen vurderes ikke at kunne registreres i Natura 2000-området på grund af den store afstand og terrænmæssig afskærmning.

De øvrige naturtyper i N163 – herunder moser, højmose, hængesæk, kær og rigkær – forekommer først ca. 10 km fra projektområdet og ligger i oplande uden hydrologisk kontakt. De kan derfor ikke påvirkes af anlægsfasen, og der er dermed ingen risiko for væsentlig påvirkning.

Arter
Arter på udpegningsgrundlaget for de dele af N163, som ligger nærmest projektområdet, omfatter (udover fugle) sumpvindelsnegl (1016). Denne art er knyttet til fugtige skovmoser, kilder og elle- og askeskove, som ikke findes i projektområdet eller i det landskab, der er immelem projektområdet og Natura 2000-området.

Projektområdet består af intensivt dyrkede landbrugsarealer, der ikke udgør levested for sumpvindelsnegl eller andre arter på udpegningsgrundlaget for N163. Der er ingen hydrologisk forbindelse mellem projektområdet og forekomster af sumpvindelsnegl i H145 eller H194, og anlægsarbejdet omfatter ingen ændringer, der kan påvirke artens levesteder, vandstand, vandkvalitet eller vådområdekarakter.

For de øvrige arter i N163 findes deres levesteder først i de dele af området, der ligger ca. 10 km væk og uden hydrologisk kontakt. Disse arter er knyttet til moser, kærområder og skovsumpsområder og forekommer ikke i projektområdet.Der er derfor ingen sandsynlighed for at anlægsfasen kan påvirke arter på udpegningsgrundlaget for N163. Der er ingen risiko for væsentlig påvirkning.

Fugle
De fuglearter, der indgår i udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområderne F91 og F93 i N163, er knyttet til større komplekser af moser, skovmoser, vådområder og søsystemer, som alle ligger mindst ca. 10 km fra projektområdet. Der er ingen

hydrologisk eller funktionel forbindelse mellem projektområdet og disse fuglehabitater.

Der findes ingen fuglearter på udpegningsgrundlaget i den del af N163, der ligger ca. 3 km fra projektområdet (H145), og projektområdet udgør ikke rast-, yngle- eller levested for de arter, der udpeges for F91 og F93.

Det kan dog ikke udelukkes, at enkelte almindelige større vandfugle som sædgæs, blisgæs og sangsvane i perioder kan fouragere på marker i området. Projektområdet udgør dog ikke et signifikant eller vigtigt fourageringsområde for disse arter, da der i nærområdet findes et stort antal lignende landbrugsarealer, som samlet udgør rigelige alternative fourageringsmuligheder. En midlertidig forstyrrelse i projektområdet kan derfor nemt kompenseres for ved fordeling på de øvrige omkringliggende marker.

Støjpåvirkningen i anlægsfasen vil være lokal og midlertidig og vurderes ikke at kunne påvirke fuglearter i N163.

Samlet vurdering
På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at anlægsfasen ikke indebærer risiko for væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N163.

Natura 2000-område N 162 Skælskør Fjord og Havet og Kysten mellem Agersø og Glænø

Naturtyper
Afstanden mellem projektområdet og de nærmeste naturtyper i udpegningsgrundlaget for N162 er ca. 9,5 km. Der er i teorien en hydrologisk forbindelse via det marine system, idet vand fra projektområdet afledes til Saltø Å, videre til Karrebæk Fjord og derfra indgår i Smålandsfarvandet, som også omfatter dele af N162. Denne forbindelse vurderes dog ikke at være relevant, da eventuel transport af sediment eller næringsstoffer fra projektområdet fortyndes betydeligt i Karrebæk Fjord og det åbne farvand, og fordi de dominerende strømforhold ikke medfører indstrømning mod de dele af fjorden, hvor naturtyper i Natura 2000-område N162 forekommer.

Anlægsarbejdet foregår udelukkende på land og har ingen fysisk kontakt til fjord- eller kystområderne. Projektet medfører hverken

ændringer i hydrologien, vandløbsstrukturer, afstrømning eller dræningsforhold, som kan påvirke de marine eller kystnære naturtyper inden for N162. Støv fra anlægsarbejdet vurderes ikke at kunne registreres på grund af den store geografiske afstand mellem lokaliteten og Natura 2000-området.

På denne baggrund vurderes anlægsfasen ikke at kunne naturtyper i N162. Projektet medfører ikke risiko for væsentlige påvirkninger i anlægsfasen.

Arter
Arter på udpegningsgrundlaget for N162 er knyttet til fjordhabitater, kystnære vådområder, strandenge og marine områder. Projektområdet består derimod af intensivt dyrkede landbrugsarealer, som ikke udgør levested, spredningskorridor eller funktionelt habitat for nogen af arterne på udpegningsgrundlaget. Stor vandsalamander er på udpegningsgrundlaget men er ikke relevant grundet den økologiske isolation og afstanden.

Da der ikke sker ændringer af hydrologi eller vandkvalitet, som kan påvirke fjorden, og da anlægsarbejdet foregår langt fra arternes levesteder, er der ingen mekanisme, hvorigennem arternes økologiske funktion kan påvirkes. Der er således ingen risiko for fysisk, funktionel eller hydrologisk påvirkning af udpegningsgrundlagets arter, og der er således ingen væsentlig påvirkning.

Fugle
Fuglearterne på udpegningsgrundlaget for N162 er næsten udelukkende knyttet til fjordens lavvandede områder, strandenge og kystnære laguner. Disse habitater ligger i betydelig afstand fra projektområdet og har ingen funktionel relation til de dyrkede marker, hvor solcelleanlægget etableres.

Det kan ikke udelukkes, at større vandfugle som sædgæs, blisgæs og sangsvane lejlighedsvis kan fouragere på marker i nærområdet, men projektområdet udgør ikke et betydningsfuldt fourageringsområde for disse arter. Der findes et meget stort udbud af tilsvarende landbrugsarealer i de omkringliggende landskaber, og eventuelle kortvarige forstyrrelser i projektområdet kan derfor kompenseres ved, at fuglene fordeler sig til nærliggende marker.

Støjpåvirkning og forstyrrelse i anlægsfasen vil være lokal og midlertidig og vurderes ikke at kunne registreres i N162 eller på fjordens fourageringsarealer. Fugle på udpegningsgrundlaget for N162 vurderes derfor ikke at kunne påvirkes væsentligt i anlægsfasen.

Samlet vurdering
På baggrund af ovenstående vurderes anlægsfasen ikke at indebære væsentlig risiko for påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N162.

Natura 2000-områderne N168 og N173 - bredøret flagermus

Anlægsarbejdet foregår ca. 22–25 km fra Natura 2000-områderne og kan derfor ikke medføre støj, fysisk forstyrrelse eller direkte påvirkning af artens levesteder inden for områderne. Da bredøret flagermus er registreret i projektområdet, er det desuden vurderet, om anlægsarbejdet kan påvirke arealer uden for Natura 2000-områderne, som kan have funktionel betydning for bestandene på udpegningsgrundlaget.

Projektområdet består overvejende af intensivt dyrkede marker, mens artens potentielle funktionelle habitater navnlig er knyttet til træbevoksninger, skovbryn og levende hegn. Projektet medfører ikke indgreb i konstaterede yngle- eller rasteområder for arten, og Anlægsarbejdet foregår hovedsageligt i dagtimerne og er midlertidigt. Det vurderes derfor ikke at medføre en påvirkning af artens muligheder for at bevæge sig gennem eller fouragere i området.
På grund af afstanden til N168 og N173, fraværet af direkte påvirkning af områderne og projektets begrænsede påvirkning af potentielle funktionelle habitater i projektområdet vurderes anlægsfasen ikke at kunne medføre en væsentlig påvirkning af bredøret flagermus på udpegningsgrundlaget for N168 eller N173.

8.1.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

Natura 2000-område N 169 Havet og Kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde

Naturtyper
I driftsfasen forventes solcelleanlægget ikke at medføre negative påvirkninger af naturtyperne i Natura 2000-område N169. Den hydrologiske afstrømning fra projektområdet sker fortsat via Saltø Å,

men driftsfasen indebærer ingen aktiviteter, der kan påvirke vandløbets forløb eller vandkvalitet negativt. Tværtimod vil omlægningen af projektområdet fra intensiv landbrugsdrift til arealer med solcellemoduler medføre ophør af gødskning samt reduceret jordbearbejdning, hvilket forventes at reducere udvaskningen af næringsstoffer til Saltø Å sammenlignet med referencescenariet.

Denne reduktion i næringsstoftab vurderes at have en mindre, men positiv effekt på vandkvaliteten i vandløbet og dermed på tilstanden i Karrebæk Fjord, hvor udpegningsgrundlagets marine naturtyper forekommer. Da ændringen sker i et stort opland, forventes påvirkningen at være beskeden, men den går i en gunstig retning og indebærer ingen risiko for negative konsekvenser for Natura 2000-området.

Skygge og fysisk tilstedeværelse af solcellepanelerne påvirker kun projektområdet og har ingen relation til naturtyperne på udpegningsgrundlaget i N169. Der er derfor ikke risiko for væsentlig påvirkning af naturtyper i N169 i driftsfasen.

Arter
Arter på udpegningsgrundlaget for N169 er primært knyttet til fjordens marine og kystnære områder. Projektområdet udgør ikke levested eller funktionelt habitat for disse arter, og driftsaktiviteterne (periodisk tilsyn, ingen permanente støjkilder) indebærer ikke påvirkninger, som kan sprede sig til Natura 2000-området.

Den lokale forekomst af stor vandsalamander i enkelte vandhuller inden for projektområdet påvirkes ikke i driftsfasen, da projektet ikke ændrer hydrologien eller vandhullernes funktion. Der er ingen ændringer, som kan få betydning for artens ynglehabitat eller terrestriske opholdsområder, og der vil være samme spredningsmuligheder som i det opdyrkede land. Da lokaliteten ikke umiddelbart er funktionelt forbundet med de bestande, der indgår i udpegningsgrundlaget for N169, vurderes driftsfasen ikke at indebære risiko for påvirkning af arten i Natura 2000-sammenhæng. Der er derfor ikke risiko for væsentlig påvirkning af naturtyper i N169 i driftsfasen.

Fugle
Driftsfasen forventes ikke at påvirke fuglene på

udpegningsgrundlaget for N169. Fuglene er fortsat knyttet til fjordens kyst- og lavvandsområder, som ligger væsentligt fra projektområdet. Selvom nogle af de større vandfugle som sædgæs, blisgæs og sangsvane til tider kan fouragere i projektområdet, udgør markerne ikke et vigtigt eller prioriteret fourageringsområde for arterne, da de ligner de mange øvrige landbrugsarealer i nærområdet.

Inddragelsen af marker til solcelleanlæg betyder, at et mindre areal ikke længere vil fungere som potentielt fourageringsområde for disse arter. Denne reduktion vurderes dog at være uden betydning for fuglenes adgang til rast og føde, da der i umiddelbar nærhed af projektområdet findes et meget stort udbud af tilsvarende marker, som fortsat vil være tilgængelige og bruges hyppigere.

Da driftsfasen desuden indebærer færre forstyrrelser end landbrugsdrift (ingen pløjning, sprøjtning eller høstaktiviteter), vurderes ændringen samlet set ikke at kunne påvirke fuglearternes ophold, fødesøgning eller funktionelle muligheder i oplandet til Natura 2000-område N169. Der er derfor ikke risiko for væsentlig påvirkning af fugle i driftsfasen.

Samlet vurdering
På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at driftsfasen ikke indebærer risiko for væsentlig påvirkning af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N169, men at der derimod kan forekomme en mindre, positiv påvirkning grundet reduktion i udledningen af næringsstoffer til Saltø Å.

Natura 2000-område N163 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegaards Mose og Porsmose

Naturtyper
I driftsfasen forventes solcelleanlægget ikke at medføre påvirkninger af naturtyperne inden for Natura 2000-område N163. Den nærmeste del af området ligger ca. 3 km fra projektet og udgøres af habitatområde H145, som primært omfatter skovnaturtyper som bøg på muld, elle- og askeskov og skovbevoksede tørvemoser. Der er ingen hydrologisk forbindelse mellem projektområdet og denne del af Natura 2000-området, og driftsfasen indebærer hverken vandstandsændringer, ændret afstrømning eller andre mekanismer,

der kan påvirke de skovtyper, vandløb eller urtedækkede bræmmer, der indgår i udpegningsgrundlaget.

Påvirkninger som følge af drift af solcelleanlægget vil være meget begrænset og i praksis ubetydelig, da driften alene indebærer lejlighedsvise inspektioner. Ingen af disse forhold vil kunne påvirke habitatnaturtyperne i N163. Projektet medfører derfor ikke væsentlig påvirkning af naturtyper i N163 i driftsfasen.

Arter

Arter på udpegningsgrundlaget for den nærmeste del af N163 omfatter sumpvindelsnegl, som er knyttet til fugtige skovmoser og kilderige skovområder. Da sådanne habitater ikke forekommer i projektområdet, og da der hverken er hydrologisk forbindelse eller fysisk kontakt mellem projektområdet og levestederne for arten, vil driftsfasen ikke at indebære nogen påvirkning.

Driften af solcelleanlægget medfører ingen aktiviteter, der kan ændre hydrologi, vandkvalitet eller skovbundsforhold i habitatområderne. Projektområdet udgør ikke et funktionelt habitat for sumpvindelsnegl eller for nogen af de øvrige arter på udpegningsgrundlaget for N163, og driftsfasen ændrer ikke dette forhold.

Projektet medfører derfor ikke væsentlig påvirkning af arter i N163 i driftsfasen.

Fugle

Fuglebeskyttelsesområderne F91 og F93, der indgår i N163, ligger ca. 10 km fra projektområdet og omfatter fuglearter, der er knyttet til store mose- og søkomplekser samt skovmoser. Disse arter har ingen funktionel forbindelse til de landbrugsarealer, der udgør projektområdet, og der er ingen sandsynlighed hvorved driftsaktiviteter kan påvirke deres yngle- eller fourageringsområder.

De fuglearter, der potentielt kunne fouragere på marker i og omkring projektområdet, er større vandfugle som sædgæs, blisgæs og sangsvane. Omlægningen fra intensiv landbrugsdrift til solcelleanlæg indebærer, at et mindre areal ikke længere vil fungere som potentielt fourageringsområde for disse arter. Denne ændring vurderes dog ikke at have betydning, da markerne i projektområdet ikke udgør et væsentligt eller prioriteret område for disse arter, grundet afstand og da der findes et stort antal sammenlignelige

landbrugsarealer i tættere på fuglebeskyttelsesområderne, som fortsat vil være tilgængelige og hyppigere benyttede.

Da driftsfasen indebærer færre forstyrrelser end traditionel landbrugsdrift, og da fuglearterne har rig adgang til alternative fourageringsarealer i nærområdet, vurderes driftsfasen ikke at kunne påvirke fuglene på udpegningsgrundlaget for N163. Projektet medfører derfor ikke væsentlig påvirkning af fugle på udpegningsgrundlaget for N163 i driftsfasen.

Samlet vurdering
På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at driftsfasen ikke indebærer risiko for væsentlig påvirkning af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N163.

Natura 2000-område N 162 Skælskør Fjord og Havet og Kysten mellem Agersø og Glænø

Naturtyper
I driftsfasen forventes solcelleanlægget ikke at kunne medføre påvirkninger af naturtyperne i Natura 2000-område N162. Dette begrundes med, at projektområdet ligger ca. 9,5 km fra de nærmeste naturtyper i udpegningsgrundlaget, og der er ingen direkte hydrologisk kontakt mellem lokaliteten og fjordsystemet. Den hydrologiske forbindelse via Saltø Å og Karrebæk Fjord vurderes ikke at være relevant, da eventuel transport af sediment fortyndes betydeligt, og de dominerende strømforhold i Smålandsfarvandet ikke fører vand mod Skælskør Fjord.

Projektet kan ikke påvirke naturtyper i N162 som følge af den store afstand, og der sker dermed ingen væsentlig påvirkning i driftsfasen.

Arter
Marsvin, som er en del af udpegningsgrundlaget for N162, er knyttet til marine habitater såsom lavvandede fjordområder, kystlaguner og det åbne Smålandsfarvand. Projektområdet består udelukkende af landbaserede, omdannede landbrugsarealer uden funktionel, økologisk eller hydrologisk forbindelse til marsvinets levesteder. Projektet indebærer ingen aktiviteter, der kan påvirke undervandsstøj, vandkvalitet, fødegrundlag eller fysiske strukturer i

de marine områder. Arten vurderes derfor ikke at kunne påvirkes af anlægget i nogen projektfase.

Stor vandsalamander indgår i udpegningsgrundlaget for N169 og N162. De vandhuller, hvor arten er registreret i projektområdet, ligger imidlertid geografisk isoleret i forhold til de bestande, som Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte. Der er ingen økologisk spredningsvej mellem lokaliteten i projektområdet og de større, stabile bestande i udpegningsområderne, bl.a. på grund af betydelig afstand og adskillelse via fjord- og kystsystemer. Den lokale forekomst behandles særskilt i kapitlet om bilag IV-arter, men i Natura 2000-sammenhæng vurderes arten ikke at kunne påvirkes.

Klokkefrø findes ikke inden for projektområdet og er ikke registreret i de vandhuller, der blev undersøgt. Databaser viser kun få, spredte registreringer flere kilometer væk uden funktionel forbindelse til projektområdet. Projektet ændrer ikke hydrologi eller vandkvalitet i de Natura 2000-områder, hvor klokkefrø indgår i udpegningsgrundlaget. Arten vurderes derfor ikke at være relevant for Natura 2000-vurderingen. Forekomsten behandles ligeledes særskilt under bilag IV-vurderingen.

Samlet vurderes det, at ingen af de tre arter kan påvirkes af projektet i Natura 2000-sammenhæng, da der ikke er funktionelle, hydrologiske eller økologiske forbindelser mellem projektområdet og de bestande, som indgår i udpegningsgrundlagene.

Fuglearter
Fuglearterne på udpegningsgrundlaget for N162 er tæt knyttet til fjordens lavvandede områder, strandenge og kystvegetation. Disse levesteder ligger langt fra projektområdet og er uden økologisk relation til de dyrkede marker, der omlægges til solcellepark.

Det er muligt, at større vandfugle såsom sædgæs, blisgæs og sangsvane lejlighedsvis kan fouragere omkring eller i dele af projektområdet. Omlægningen medfører, at et mindre areal ikke længere vil fungere som potentielt fourageringsområde, men dette vurderes ikke at være betydende da projektområdet ikke er et vigtigt område for disse arter. Der findes et stort antal lignende landbrugsarealer i nærområdet, som fortsat er tilgængelige og hyppigt benyttede.

Projektet medfører ikke væsentlig påvirkning af fugle på udpegningsgrundlaget for N162 i driftsfasen.

Samlet vurdering
På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at driftsfasen ikke indebærer risiko for væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N162.

Natura 2000-områderne N168 og N173 - bredøret flagermus

Driften af solcelleanlægget medfører ikke støj eller aktivitet, der kan påvirke bredøret flagermus inden for N168 eller N173. Driften indebærer alene lejlighedsvis færdsel og tilsyn, og der etableres ikke permanent belysning, som kan påvirke artens brug af områdets ledelinjer og fourageringsarealer. Eksisterende træbevoksninger, skovbryn og levende hegn bevares og kan fortsat fungere som ledelinjer og fourageringshabitat.

Omlægningen af intensivt dyrkede marker til vedvarende vegetation under og mellem solcellepanelerne vurderes ikke at forringe områdets funktion for arten. Projektområdet ligger desuden væsentligt uden for den almindelige daglige aktionsradius omkring bestandene i N168 og N173 og vurderes ikke at udgøre et centralt eller nødvendigt fourageringsområde for disse. Driftsfasen vurderes derfor ikke at kunne medføre en væsentlig påvirkning af bredøret flagermus på udpegningsgrundlaget for N168 eller N173.

8.1.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Der forventes at være tilsvarende påvirkning inden for projektområdet ved demonteringsfasen som ved anlægsfasen. Da der ikke er vurderet at være nogen væsentlig påvirkning af hverken arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget ved anlægsfasen, gør det samme sig gældende ved demonteringsfasen.

8.1.8 Miljøvurdering af planforslag

Planforslagene fastlægger de overordnede rammer for etablering af solcelleanlægget, herunder arealanvendelse, tekniske anlæg, bebyggelsesregulering, beplantning samt adgangs- og driftsforhold. Planerne indebærer ikke i sig selv anlægsarbejder, men angiver alene de fysiske rammer for det projekt, der er vurderet i denne væsentlighedsvurdering.

Da planforslagene ikke muliggør projekttyper eller anlægselementer, der afviger væsentligt fra det konkrete projekt, vil eventuelle

miljøpåvirkninger være identiske med de påvirkninger, der allerede er vurderet i forhold til Natura 2000-områderne.

Planområdet ligger i betydelig afstand til de nærmeste Natura 2000-områder (N169 ca. 1 km, N163 ca. 3 km og N162 ca. 9,5 km), og der er ingen mekanisme i planforslagene, som kan medføre ændringer i hydrologi, næringsstofbidrag, fysiske forhold, støj eller forstyrrelse, der kan påvirke naturtyper eller arter på udpegningsgrundlagene. Den eneste potentielle forbindelse – den hydrologiske afstrømning via Saltø Å til N169 – påvirkes ikke af planforslagenes bestemmelser, som ikke omfatter terrænændringer, afvandingsprojekter eller andre indgreb i vandløbssystemet.

Planforslagene giver alene mulighed for et anlæg med samme geografiske udstrækning, samme placering af tekniske elementer og samme driftsform som det projekt, der i denne vurdering er vurderet ikke at indebære risiko for væsentlig påvirkning. Da planerne ikke rummer muligheder for udvidelser, alternative placeringer eller mere indgribende anlæg, der kunne ændre vurderingen, er grundlaget for påvirkning uændret.

På denne baggrund vurderes planforslagene samlet at ikke kunne medføre væsentlig påvirkning af nogen Natura 2000-områder eller deres udpegningsgrundlag, hverken for naturtyper, arter eller fuglearter. Effekten af planforslagene er dermed sammenfaldende med vurderingen af det konkrete projekt og vurderes som ikke-væsentlig.

8.1.9 Referencescenarie

I referencescenariet fastholdes projektområdet som intensivt dyrket landbrugsjord med fortsat gødskning, pesticidanvendelse og jordbearbejdning. Herved opretholdes den nuværende næringsstoftilførsel til Saltø Å og videre til Karrebæk Fjord, hvilket betyder, at der ikke sker nogen reduktion af belastningen af Natura 2000-område N169. Der sker ingen ændringer i hydrologi eller arealanvendelse, som kan påvirke Natura 2000-områderne N163 eller N162, da projektområdet hverken har funktionel eller hydrologisk forbindelse til disse.

Projektområdet forbliver uden naturtyper eller levesteder af relevans for arter på udpegningsgrundlagene, og det fungerer fortsat ikke som funktionelt habitat eller spredningsområde. Vandfugle, der lejlighedsvis fouragerer i området, vil fortsat have adgang til et stort antal alternative marker i oplandet.

Samlet indebærer referencescenariet ingen forbedringer eller ændringer i påvirkningspotentialet i forhold til Natura 2000-områderne, og den nuværende påvirkningsprofil opretholdes uændret.

8.1.10 Kumulative effekter

Der vurderes ikke at være andre mulige kumulative effekter, hverken i anlægsfasen eller driftsfasen, som kan påvirke naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget for de tre Natura 2000-områder.

8.1.11 Overvågning

Der er ikke konstateret væsentlige påvirkninger, og der er derfor ikke behov for overvågning. Natura 2000-områderne bliver overvåget i forbindelse med Miljøstyrelsens NOVANA-kortlægning.

8.2 Bilag IV-arter

8.2.1 Afværgeforanstaltninger

Da der ikke sker nogen væsentlige påvirkninger af hverken naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget, er der ikke behov for afværgeforanstaltninger i hverken anlægs- drifts- eller nedtagningsfasen.

8.2.2 Sammenfattende vurdering

Kortlægningen af bilag IV-arter i og omkring projektområdet bygger på en kombination af systematisk skrivebordsscreening i Arter.dk, Naturbasen.dk (E24/2023), Naturdata m.fl. inden for 20 km og feltundersøgelser gennemført i 2025 efter DCE's tekniske anvisninger og relevante forvaltningsplaner. Datagrundlaget vurderes som dækkende og viser, at stor vandsalamander, spidssnudet frø og flere arter af flagermus har yngle-, raste- eller fourageringsområder i tilknytning til undersøgelsesområdet. Odder forekommer i det bredere vandløbssystem, mens de øvrige undersøgte bilag IV-arter enten ikke er registreret eller ikke har egnede levesteder i projektområdet.

Stor vandsalamander er registreret i fem vandhuller (S9, S17, S19, S23 og S35) og spidssnudet frø i ét vandhul (S36), men ingen af vandhullerne ligger i selve projektområdet. Anlægsaktiviteterne foregår på intensivt dyrkede marker uden direkte indgreb i

vandhuller, lavninger eller kantstrukturer. Padder kan lejlighedsvis forekomme på markerne under vandring, men arealerne vurderes ikke at udgøre rasteområder, og anlægsarbejdet etablerer ikke barrierer mellem vandhullerne og de omkringliggende landhabitater. Påvirkningen af padder i anlægsfasen vurderes derfor som neutral.

Der er registreret 11 arter af flagermus, herunder bredøret flagermus, og undersøgelsen viser, at træer og bygninger i eller nær projektområdet benyttes som yngle- og rastesteder, mens levende hegn, skovbryn, søer og vandløb fungerer som ledelinjer og fourageringsområder. Der fældes ikke flagermusegnede træer eller levende hegn, og væsentlige ledelinjer bevares. Ved nedrivning af bygninger med påviste eller potentielle yngle- og rastesteder gennemføres de beskrevne afværgeforanstaltninger vedrørende tidspunkt, fremgangsmåde og etablering af erstatningshabitater. Anlægsfasens påvirkning af flagermus vurderes på den baggrund som mindre, og områdets økologiske funktionalitet opretholdes.

I driftsfasen holdes mindst 5 m afstand mellem solpaneler og områdets levende hegn, mens Saltø Skov ligger mindst ca. 93 m fra anlægget. Samtidig ophører den intensive landbrugsdrift, og området drives pesticidfrit med græs- og urtevegetation, ca. 24 ha friarealer til ny natur og naturforbedring samt nye beplantningsbælter. Dette forventes at understøtte insektgrundlaget og forbedre sprednings- og fourageringsmulighederne for både padder og flagermus. Driftsfasen vurderes derfor at have en neutral til svagt positiv påvirkning af bilag IV-arterne.

For de øvrige undersøgte bilag IV-arter, herunder hasselmus, markfirben, natlyssværmer og grøn mosaikguldsmed, viser feltundersøgelser og databaseopslag, at projektområdet ikke rummer egnede yngle- eller rasteområder, og at kendte forekomster er geografisk og funktionelt adskilt fra området. Odder forekommer langs Saltø Å nord for projektområdet, men der er ikke registreret yngle- eller rastesteder nær projektområdet, og projektet påvirker ikke vandløbets brinker, hydrologi eller funktion som spredningsvej.

Der er ikke identificeret andre planer eller projekter, som kan medføre kumulative påvirkninger. Samlet vurderes projektet, forudsat gennemførelse af de beskrevne afværgeforanstaltninger for flagermus og eventuelle nødvendige tiltag for padder ved dekommissionering, ikke at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. Områdets vedvarende økologiske funktionalitet opretholdes gennem alle projektets faser, og den samlede påvirkning vurderes som neutral til svagt positiv.

8.2.3 Metode

Vurderingen af bilag IV-arter er udført i henhold til kravene i Habitatbekendtgørelsen, Planhabitatbekendtgørelsen og i overensstemmelse med Habitatvejledningen.

Vurderingen af bilag IV-arter tager udgangspunkt i en samlet gennemgang af eksisterende naturdata og systematisk feltarbejde udført i 2025 af . Der er foretaget opslag i Arter.dk samt Naturbasen.dk (E24/2023) inden for en radius af 20 km indenfor de sidste 10 år fra projektområdets centrum. Udtræk og opslag er fra databaserne blev foretaget 20/11-2025 og omfatter observationer fra både private indberettere, kommunale registreringer, NOVANA-programmet og øvrige faglige datakilder. Formålet har været at identificere kendte fund, potentielle forekomster og udbredelsesmønstre for bilag IV-arter i det regionale landskab.

Alle danske bilag IV arters forekomst er undersøgt og på baggrund af databaseopslag, landskabskarakteren og de tekniske retningslinjer vurderedes følgende bilag IV-arter relevante for undersøgelsen og er derfor eftersøgt målrettet i feltarbejdet:

- Klokkefrø
- Løgfrø
- Stor vandsalamander
- Spidssnudet frø
- Springfrø
- Flagermus
- Hasselmus
- Markfirben
- Natlyssværmer
- Grøn mosaikguldsmed
- Odder

Alle feltundersøgelser i området blev gennemført i perioden april–september 2025 og kan ses i detaljer i Swecos naturraport (Sweco,

2025). Overvågning for alle padder[14] inklusive klokkefrø[15] blev udført efter DCEs tekniske anvisninger. Paddeundersøgelserne omfattede både dagbesigtigelser og natlytning under egnede vejrforhold, med eftersøgning af æg, larver, haletudser og voksne individer samt levestedsvurderinger af alle vandhuller i og omkring projektområdet. Der er lyttet målrettet efter klokkefrø og løgfrø efter gældende metodik jf. de tekniske anvisninger.

Diger, levende hegn, småbiotoper og skovbryn er systematisk gennemgået for kortlægning af levesteder for markfirben og flagermus, herunder solvendte skråninger, blottet jord, lav vegetation, hulheder, sprækker og gamle træstrukturer. Hvor der blev vurderet egnede levesteder for markfirben, udførtes overvågning efter den tekniske anvisning[16]. Ved huse der potentielt kan huse flagermus indenfor projektområdet, er der foretaget eftersøgning efter forvaltningsplanen for flagermus[17].

Samtidig er skovkanter, levende hegn og småbiotoper vurderet for egnethed til hasselmus med fokus på artsrigdom, etagering og fødegrundlag.

Natlyssværmer og grøn mosaikguldsmed er vurderet ud fra både feltregistreringer og forekomst af værtsplanter. Odder er undersøgt efter den tekniske anvisning fra DCE[18] samt opsætning af vildtkameraer i marts 2025.

Rødlistede arter registreret i databaserne er koblet med feltbesigtigelserne, men behandles samlet i kapitlet om fredede og rødlistede arter. Dette afsnit omhandler udelukkende bilag IV-arter.

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Der vurderes ikke at være mangler i datagrundlaget af betydning for vurderingen af bilag IV-arter. Undersøgelserne er gennemført efter DCE's tekniske anvisninger og Forvaltningsplan for flagermus, og både paddeundersøgelser, besigtigelser af småbiotoper, diger, levende hegn, skovbryn samt eftersøgning af flagermus og øvrige potentielle bilag IV-arter er udført i de optimale perioder i

[14] https://ecos.au.dk/fileadmin/ecos/Fagdatacentre/Biodiversitet/TAA17Padder_v.2.pdf
[15] https://ecos.au.dk/fileadmin/ecos/Fagdatacentre/Biodiversitet/TAA15_Klokkefroe_v3.pdf
[16] https://ecos.au.dk/fileadmin/ecos/Fagdatacentre/Biodiversitet/TAA16_Markfirben_v2.pdf
[17] https://mst.dk/media/simdb0w3/forvaltningsplan-for-flagermus-2013.pdf
[18] https://ecos.au.dk/fileadmin/ecos/Fagdatacentre/Biodiversitet/TA0A1_Odder.pdf

feltsæsonen 2025. Datagrundlaget suppleres af en omfattende skrivebordsscreening, herunder artsopslag i Arter.dk og Naturbasen.dk med en 20 km radius fra projektområdets centerpunkt, Naturdata samt øvrige nationale databaser.

Som ved alle artsundersøgelser kan der være naturlige variationer i forekomsten af mobile arter, men dette er en generel præmis og ikke udtryk for metodiske mangler. De gennemførte undersøgelser dækker hele undersøgelsesområdet og dets 200 meters buffer, og de relevante levestedsvurderinger for alle potentielt forekommende arter er udført systematisk. Derudover gælder det også 20km ud i landskabet fra centrum af parken jævnfør skrivebordsundersøgelserne.

8.2.4 Miljømål

Bilag IV-arter er omfattet af Habitatdirektivets krav om streng beskyttelse, hvilket betyder, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller forringes. Formålet med beskyttelsen er at sikre, at arterne kan opretholde levedygtige bestande på lang sigt, og at menneskelige aktiviteter ikke medfører tab af funktionelle levesteder, fragmentering eller forstyrrelser, der kan påvirke deres bevaringsstatus. Vurderingen af projektet tager derfor udgangspunkt i, at alle potentielle yngle- og rastelokaliteter skal identificeres, og at der ikke må ske indgreb, som kan forringe deres økologiske funktion. For arter som padder, flagermus, markfirben og odder omfatter dette både de konkrete ynglesteder og de tilknyttede sprednings- og rasteområder, som er nødvendige for artens livscyklus.

Formålet med miljømålet er dermed at sikre, at projektet ikke indebærer en forringelse af arternes yngle- og rasteområder, og at der gennem projektets udformning og eventuelle afværgeforanstaltninger skabes tilstrækkelig afstand og beskyttelse omkring de lokaliteter, hvor bilag IV-arter er påvist eller potentielt kan forekomme. Samtidig lægges der vægt på, at påvirkninger fra både anlæg, drift og dekommissionering vurderes i forhold til artens krav til vandkvalitet, hydrologi, vegetation, skjulesteder og forstyrrelsesniveau, så den økologiske funktionalitet er intakt og direktivets målsætning om langsigtet gunstig bevaringsstatus kan opretholdes.

8.2.5 Miljøstatus og eksisterende forhold

Padder

I alt blev 40 vandhuller besigtiget, ud af disse er 25 vurderet som egnet levested for padder, hvoraf 5 af disse er indenfor projektområdet. Et oversigtskort over alle vandhuller ses på Figur 8-8, mens en oversigt over egnede levesteder for padder ses på Figur 8-9 I alt blev der fundet padder i 14 af søerne under ketchning og fangst, samt under gennemgangen af §3-beskyttede naturtyper, i form af æg, haletudser, larver eller voksne individer, se Tabel 8-1. Kvækkende individer er også inkluderet her. Der blev ikke fundet Løgfrø eller Klokkefrø i forbindelse med lytteundersøgelserne.

Figur 8-8 Oversigt over alle vandhuller i undersøgelsesområdet samt lytteundersøgelser.

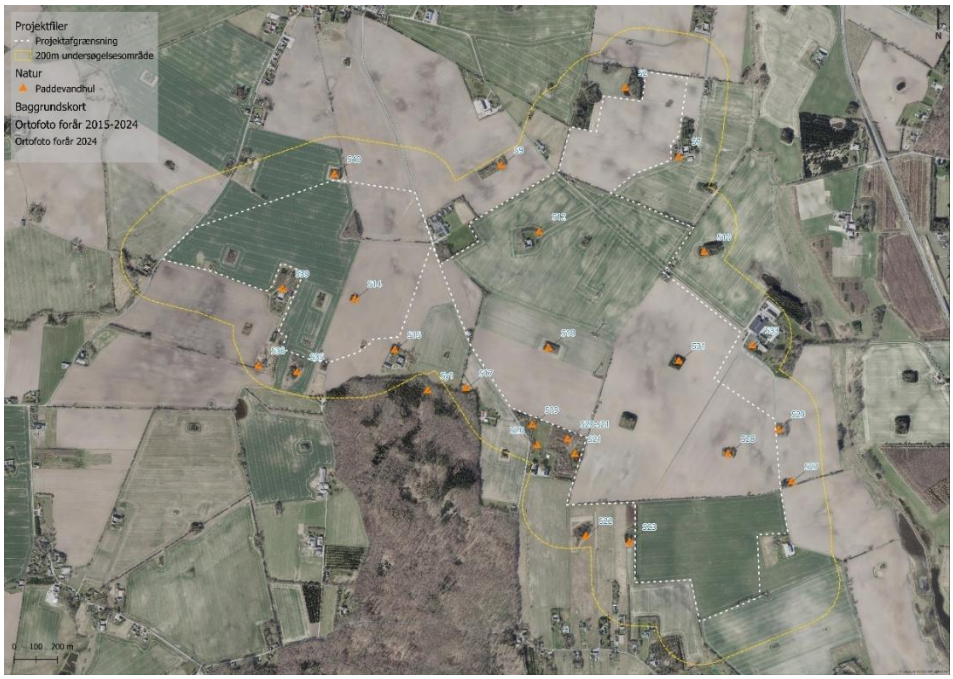

Figur 8-9 Egnede levesteder for padder.

Tabel 8-1 oversigt over alle fundne padder og deres tilknytning til vandhullerne i undersøgelsesområdet.

Lokation	Bilag IV-arter	Andre padder
S2		Grøn frø
S7		Grøn frø
S9	Stor vandsalamander	
S15		Lille vandsalamander
S17	Stor vandsalamander	
S19	Stor vandsalamander	
S20		Grøn frø
S21		Lille vandsalamander og grøn frø
S23	Stor vandsalamander	Grøn frø
S27		Grøn frø
S31		Grøn frø
S33		Grøn frø
S35	Stor vandsalamander	
S36	Spidssnudet frø	Grøn frø

Under paddeundersøgelserne blev bilag-IV arterne stor vandsalamander og spidssnudet frø observeret. Herudover blev grøn frø samt lille vandsalamander også registreret, disse er fredet men ikke bilag-IV arter.

Stor vandsalamander
Der er fundet stor vandsalamander i fem vandhuller (S9, S17, S19, S23 og S35).

Spidssnudet frø
Spidssnudet frø er observeret i ét vandhul i form af æg i S36.

Løgfrø, klokkefrø og springfrø
Hverken Løgfrø eller klokkefrø blev registreret under lyttebesigtigelserne. Arterne er registreret med henholdsvis 1 registrering 5 km fra projektområdet og 1 registrering 1,5 km væk samt flere på større afstand. Springfrø registreredes ikke under nogle af paddeundersøgelserne, selvom den er relativt godt spredt i landskabet omkring projektområdet.

Figur 8-10 Løgfrø og klokkefrø-registreringer fra Arter.dk og Naturbasen.dk (E24/2023) udtræk d. 21/11-2025.

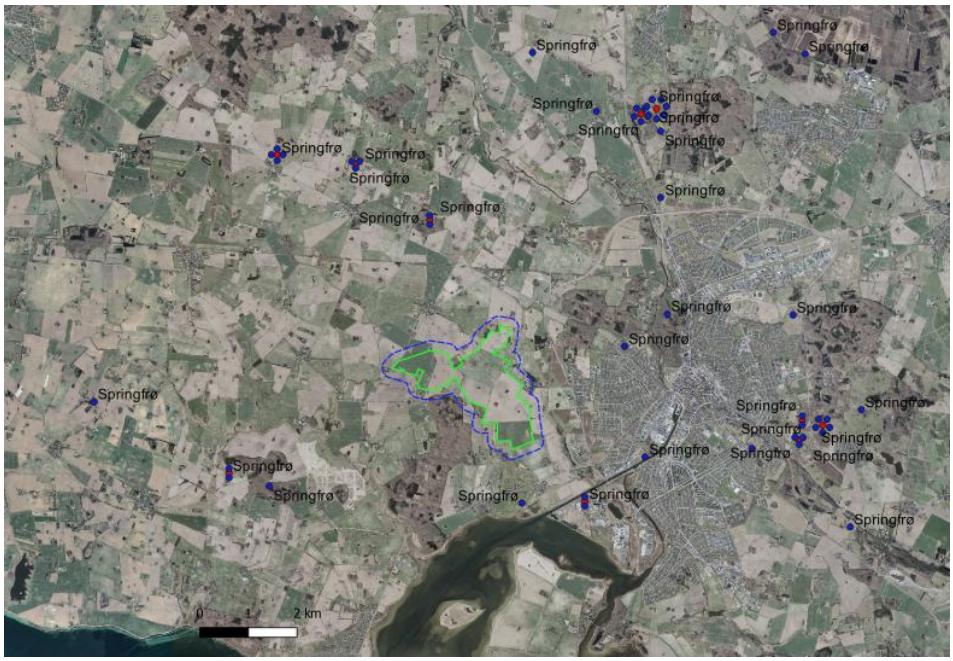

Figur 8-11 Springfrø-registreringer fra Arter.dk og Naturbasen.dk (E24/2023) udtræk d. 21/11-2025.

Samlet viser grundlaget, at stor vandsalamander og spidssnudet frø er de eneste arter, der kræver videre vurdering, mens øvrige padder ikke er relevante i forhold til projektets potentielle påvirkninger hvorfor der ikke vurderes i dybden med disse.

Flagermus

Der er registreret 58 flagermusegnede træer, hvoraf 12 af dem er indenfor, eller langs med, projektområdet (Figur 8-12Figur 8-12. Flagermusegnede træer indenfor (orange) og udenfor (lilla) projektområdet, samt undersøgte bygninger, hvor der enten er bekræftede yngle-/rastesteder (grøn) eller hvor rastesteder i sensommeren ikke kan udelukkes (blå).). Herudover er der 2 ejendomme indenfor projektområdet hvor det er påvist, at der er flagermus i bygningerne. Der er desuden 3ejendomme, hvor det ikke kan afvises, at bygningerne bruges af flagermus i sensommeren (Figur 8-12).

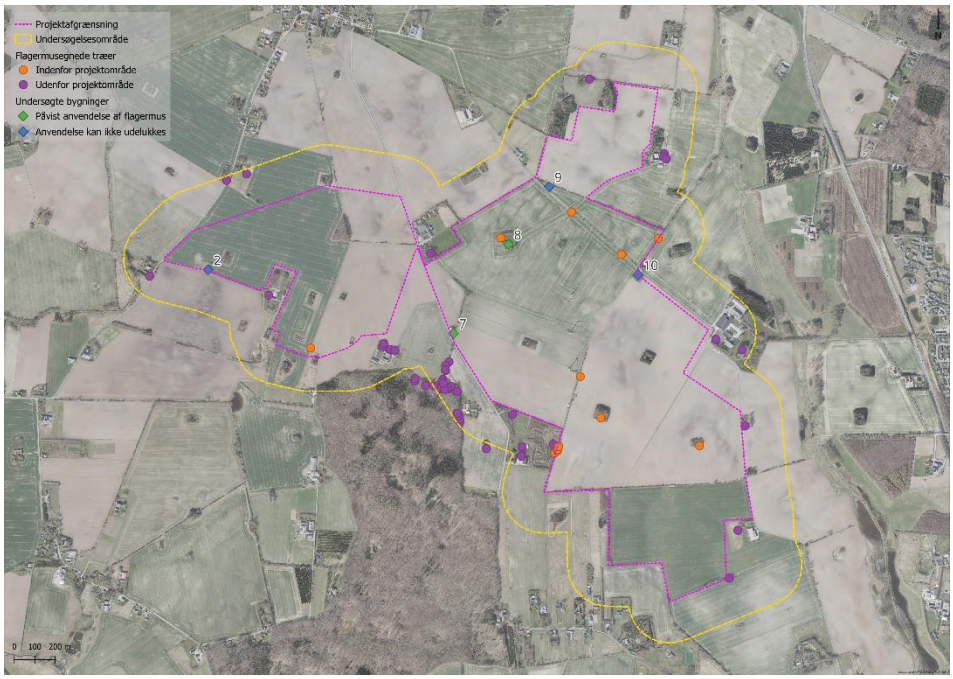

Figur 8-12. Flagermusegnede træer indenfor (orange) og udenfor (lilla) projektområdet, samt undersøgte bygninger, hvor der enten er bekræftede yngle-/rastesteder (grøn) eller hvor rastesteder i sensommeren ikke kan udelukkes (blå).

Der er udført lytteundersøgelser i yngleperioden og sensommeren ved 12 punkter. Ved 5 af punkterne er der yderligere udført en undersøgelse i nøglehabitatperioden og ved 5 af punkterne er der bygninger, hvor der yderligere er udført håndholdt lytning (Figur 8-13).

Figur 8-13. Placering af de 12 lyttepunkter.

I forbindelse med lytteundersøgelserne er der registreret 11 arter af flagermus indenfor undersøgelsesområdet, hhv. vand-, dam-, frynse-, brun-, skimmel-, syd-, trold-, pipistrel-, dværg- og bredøret flagermus samt brun langøre.

Vandflagermus er registreret på stort set alle lokaliteter (1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13). Den er dog registreret meget fåtalligt, især ift. hvad der kan forventes langs vandløb. Arten har ikke yngle- og rastesteder indenfor projektområdet.

Damflagermus er registreret ved tre lokaliteter (4, 11, 13), som alle er søer og vandløb. Arten er kun registreret fåtalligt og vurderes at fouragere ved de undersøgte søer og vandløb. Kun den ene lokalitet er indenfor projektområdet. Arten har ikke yngle- og rastesteder indenfor projektområdet.

Frynseflagermus er kun registreret ved vandløbet Evegrøft (13). Det vurderes, at arten fouragerer langs vandløbet, men umiddelbart ikke bevæger sig gennem projektområdet.

Brunflagermus er registreret på alle lokaliteter (1-13) og med yngle- og rastelokaliteter nær fire lokaliteter nord for Saltø Skov (2, 4, 5, 6). Brunflagermus har udelukkende yngle- og rastelokaliteter i træer og det vurderes at en stor del af brunflagermusene i området bruger træer i Saltø Skov. De kan dog potentielt være i alle flagermusegnede træer indenfor projektområdet.

Skimmelflagermus er registreret ved halvdelen af lokaliteterne (1, 2, 5, 6, 7, 13), koncentreret omkring den vestlige del af projektområdet og langs Evegrøft øst for projektområdet. Arten har umiddelbart ikke yngle- og rasteområder indenfor projektområdet, men vurderes at passere området i åbent luftrum.

Sydflagermus er næsten registreret på alle lokaliteter i varierende antal. Arten har yngle- og rasteområder i bygninger nær fire af lokaliteterne (5, 6, 7, 10). Ved to af disse er der bygninger, der ligger langs kanten af projektområdet, som kan anvendes af sydflagermus. Herudover fouragerer sydflagermus ved skovstykkerne indenfor projektområdet, samt søen ved lokation 6 nord for Saltø Skov, som ligger udenfor projektområdet.

Troldflagermus er registreret ved alle lokaliteterne. Arten er dog ikke registreret tæt på det forventede udflyvningstidspunkt ved nogen

lokalitet og vurderes derfor ikke at have yngle- og rasteområder indenfor projektområdet. Det vurderes at arten bruger de levende hegn og fouragerer langs med disse samt ved skovstykkerne og søerne.

Pipistrelflagermus er registreret meget fåtalligt og kun på tre lokaliteter (6, 9, 10). Det vurderes derfor at der er tale om forbipasserende individer og at arten ikke har yngle- og rasteområder indenfor projektområdet.

Dværgflagermus er den art der er flest registreringer af og den er desuden registreret på samtlige lokaliteter. Arten har desuden yngle- og rasteområder nær alle lokaliteter og det vurderes, at den potentielt kan være i alle flagermusegnede træer og bygninger indenfor projektområdet. Dværgflagermus bruger ligeledes levende hegn på tværs af projektområdet til transport og fouragering.

Bredøret flagermus er registreret over det meste af projektområdet (1, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13), særligt lokalitet 2 og 4, som ligger helt i den vestlige ende af projektområdet. Arten er sjælden og generelt registreret i mindre omfang på Sydsjælland. Bredøret flagermus er ikke registreret tæt på det forventede udflyvningstidspunkt for arten og vurderes derfor ikke at have yngle- og rasteområder indenfor projektområdet. Det vurderes, at arten kan bruge levende hegn og skovstykker som ledelinjer og fouragere langs hermed, samt ved søer og vandløb.

Brun langøre er registreret ved 9 ud af de 12 undersøgte lokaliteter (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11). Arten har potentielt yngle- og rastesteder i bygninger eller træer nær lokalitet 5 og 9. Ved lokalitet 5 er de med stor sandsynlighed udenfor projektområdet, da de nærmeste potentielle yngle- og rastesteder er udenfor projektområdet ved denne lokalitet. Ved lokalitet 9 er der potentielt dagsrast i bygningerne. Det er dog væsentligt at bemærke, at arten er svær at registrere og derfor potentielt findes i området i større grad end hvad undersøgelsen viser.

Hasselmus

Undersøgelsen af hasselmus omfattede alle skovarealer, levende hegn og småbiotoper inden for projektområdet og 200 meters buffer. Ingen af disse strukturer viste sig at være egnede som levesteder. Skovområdet består af højskov uden undervegetation og uden den

etagering, artsrigdom og buskstruktur, som arten kræver. De levende hegn er smalle, ensartede, artsfattige og flere steder afbrudte, og småbiotoperne består hovedsageligt af højstammede nåletræer uden fødegrundlag. Se Swecos naturraport for yderligere data (Sweco, 2025).

Figur 8-14 Oversigt over undersøgte levende hegn, småbiotoper og skovareal i forbindelse med hasselmus.

Der blev ikke fundet reder, spor eller tegn efter hasselmus, og den nærmeste registrering i databaser ligger 5-7 km væk uden dokumenteret habitatforbindelse til undersøgelsesområdet. Samlet set vurderes projektområdet derfor ikke at rumme egnede levesteder for hasselmus og der vurderes derfor ikke yderligere på arten.

Markfirben

Markfirben blev eftersøgt i projektområdet og i 200-meters bufferzonen gennem levestedsvurderinger og systematiske eftersøgninger efter den tekniske anvisning i løbet af foråret og sommeren 2025. Under feltarbejdet blev der registreret enkelte lokaliteter med lavt til middel potentiale, men mange af de besigtigede områder var præget af tilgroning, høj vegetation eller ugunstige strukturer, som normalt begrænser artens tilstedeværelse. Der blev ikke observeret individer eller spor af markfirben ved undersøgelserne.

Figur 8-15 Oversigtskort med undersøgelsespunkter for markfirben

Opslag i Arter.dk og Naturbasen.dk(E24/2023) udtræk d. 21/11-2025 viser, at nærmeste validerede fund ligger mere end 5 km fra undersøgelsesområdet. Der findes enkelte uvaliderede fund fra iNaturalist tættere på se figur 14. Landskabet omkring projektområdet består primært af dyrkede marker og vejforløb, som skaber en fragmenteret struktur mellem de kendte forekomster og de undersøgte lokaliteter. Arten vil dog stadig blive vurderet på i forhold til projektet.

Figur 8-16 Udtræk af observationer af markfirben registreringer fra Arter.dk og Naturbasen.dk (E24/2023) udtræk d. 21/11-2025

Natlyssværmer og grøn mosaikguldsmed

Screeningen af artsdata inden for en radius på 20 km fra projektområdet viser enkelte registreringer af både natlyssværmer og grøn mosaikguldsmed, primært beliggende i og omkring Næstved by samt mod sydvest i landskabet. Ingen af fundene ligger i selve projektområdet eller i den tilhørende 200-meters bufferzone.

Feltundersøgelserne i 2025 omfattede gennemgang af vandhuller, moser, enge, diger, levende hegn og småbiotoper med fokus på potentielle værts- og levesteder for de to arter. I projektområdet blev der ikke registreret værtsplanter for natlyssværmer, herunder arter af dueurt, gederams eller natlys, og der blev ikke observeret strukturer, som typisk forbindes med artens ynglehabitater.

For grøn mosaikguldsmed blev alle vandhuller gennemgået med særlig opmærksomhed på forekomst af krebseklo, som normalt er artens primære æglægningsplante, samt andre potentielle æglægningssubstrater som gul åkande og større vandaks. Der blev ikke registreret krebseklo i nogen af de 40 undersøgte vandhuller, og øvrige strukturer vurderet som relevante for arten forekom kun spredt. Under én paddebesigtigelse blev der observeret en mosaikguldsmed ved søen S23, men individet kunne ikke artsbestemmes sikkert og registreres derfor som mosaikguldsmed. Grundet der ikke var tilstedeværelse af værtsplanter eller andre

egnede levesteder er det ikke sandsynligt at det er grøn mosaikguldsmed.

Der er dermed ingen dokumenterede forekomster af natlyssværmer eller grøn mosaikguldsmed i projektområdet, ej heller nogle egnede levesteder og de nærmeste kendte fund ligger i betydelig afstand uden direkte økologisk forbindelse til området. Der vurderes derfor ikke yderligere på disse to arter.

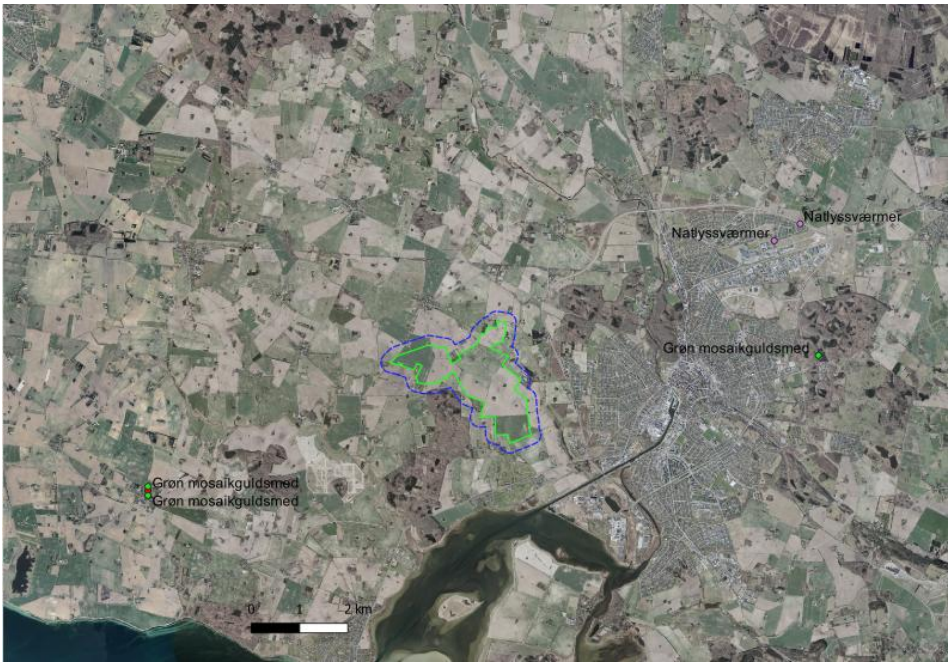

Figur 8-17 nærmeste fund fra databaser af grøn mosaikguldsmed og natlyssværmer.

Odder

Undersøgelsen af odder blev gennemført i foråret 2025 og omfattede både en systematisk gennemgang af Saltø Å og de tilstødende vandløbsstrækninger samt opsætning af vildtkameraer på fire lokaliteter langs vandløbssystemet. Undersøgelsesområdet lå delvist uden for den 200 m buffer, da odder er et pattedyr med store territorier, og en bredere kortlægning derfor var nødvendig se figur 16 for området.

Feltundersøgelserne fulgte DCE's tekniske anvisning (TA-A01) og bestod af eftersøgning af sporer som ekskrementer, fodaftryk og lejer langs vandløbenes brinker, kombineret med nataktive kameraoptagelser i perioden 19.–26. marts 2025. Der blev registreret

fire forekomster af odderspor henholdsvis ca. 330 m, 630 m, 860 m og 1,7 km nord for projektområdet. Sporene indikerer passageaktivitet i det øvrige åsystem, men ingen tegn på faste leje- eller opholdssteder nær projektområdet.

Kameraovervågningen registrerede ingen individer i observationsperioden, som varede en uge. Undersøgelsesområdet berører kun en meget lille del af Saltø Å, og de resterende vandløbstrækninger, hvor spor blev fundet, ligger uden for undersøgelsesområdet.

Der foreligger dermed dokumentation for odderaktivitet i det bredere vandsystem nord for projektområdet, men ingen etablerede yngle- eller rasteområder er registreret inden for projektområdet eller dets umiddelbare nærområde. Arten vil dog stadig blive vurderet i forhold til projektet.

Figur 8-18 registrering og kameralokaltioner i relation til odder.

8.2.6 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

Padder

Bilag IV-arterne stor vandsalamander og spidssnudet frø er registreret i vandhuller inden for 200 meters bufferområdet, men ingen af de registrerede vandhuller ligger i selve projektområdet. Anlægsaktiviteterne berører således ikke arternes yngle- eller

rasteområder direkte. Stor vandsalamander er registreret i fem vandhuller (S9, S17, S19, S23 og S35), mens spidssnudet frø er registreret i ét vandhul (S36).

Selvom arternes kernehabitater ligger uden for anlægsområdet, kan de potentielt befinde sig på de dyrkede marker i forbindelse med deres årscyklus, herunder i spredningsperioder og til fouragering. Det vurderes dog, at de ikke vil bruge de dyrkede marker som rasteområde, da dyrket mark ikke er egnet rastesteder for disse arter. Eventuel risiko knytter sig derfor til perioder, hvor padderne foretager vandringer mellem land- og vandhabitater, særligt:

- Stor vandsalamander: marts–maj (forårsvandring) og juni–august (udvandring)
- Spidssnudet frø: marts–april (forårsvandring) og juni–juli (udvandring)

Da anlægsområdet udelukkende består af intensivt, dyrkede marker uden småbiotoper, fugtige lavninger eller skjulesteder, vurderes sandsynligheden for, at bilag IV-padder opholder sig i området, som meget lav. Anlægsaktiviteterne ændrer ikke hydrologi, terræn eller forbindelsen mellem vandhuller og deres tilknyttede landhabitater.

Anlægsarbejdet medfører spredt kørsel med relativt let materiel. Efterhånden som anlæggene monteres, rykkes etableringsarbejdet videre i terrænet. Anlægsaktiviteterne er derfor relativt ekstensive i omfang for det enkelte areal, og kan i intensitet sammenlignes med den eksisterende landbrugsdrift. Der vil i anlægsfasen være enkelte faste interne køreveje, som dog ikke etableres som fast banet vej, men blot som kørespor på terræn. Der vil derfor ikke være kanter, grøfter eller andet, som kan forhindre paddernes frie passage.

I anlægsfasen vil der således ikke være strukturer eller aktiviteter, som forhindrer padders spredning imellem de eksisterende levesteder uden for projektområdet. Påvirkningen af padder som bilag IV-art vurderes at være neutral.

Flagermus

I anlægsfasen kan flagermus påvirkes, hvis der fældes skov, træer eller nedrives bygninger med egnede yngle- og rastesteder for flagermus. Herudover ved støj og vibrationer fra anlægsarbejdet.

Støj og vibrationer:

Anlægsfasen omfatter nedramning af stålstativer til solcelleanlægget, hvilket lokalt vil medføre impulsstøj og vibrationer. Arbejdet ved den enkelte position vil være kortvarigt og udføres successivt, så påvirkningen løbende flytter sig gennem projektområdet.

De kortlagte træer og levende hegn med potentiel betydning som yngle- og rastesteder eller ledelinjer bevares og påvirkes ikke fysisk af arbejdet. Selvom flagermus opholder sig i rastestederne i dagtimerne, vurderes støjen og vibrationerne på grund af arbejdets lokale, midlertidige og fremadskridende karakter ikke at medføre en længerevarende forstyrrelse eller forringelse af rastestedernes funktion. Nedramningen vurderes derfor ikke at beskadige eller ødelægge yngle- og rastesteder eller forringe områdets økologiske funktionalitet for flagermus.

Træer og levende hegn:
I forbindelse med feltundersøgelserne er der registreret 12 træer indenfor eller langs med projektområdet, der er egnede som yngle- eller rastested for flagermus. Brunflagermus, dværgflagermus og brun langøre har yngle- og rastesteder indenfor eller nær projektområdet og bruger de flagermusegnede træer.

Projektområdet består primært af dyrkede arealer, som flere steder er adskilt af levende hegn. Disse hegn benyttes af strukturbundne arter af flagermus til at bevæge sig rundt i landskabet og de fouragerer ofte også langs hegnene. Indenfor projektområdet er der et levende hegn ved lyttepunkt 12, som forbinder Saltø Skov vest for projektområdet med vandløbet Evegrøft øst for projektområdet. Skoven rummer yngle- og rastesteder for de arter der opholder sig i træer, mens vandløbet udgør fourageringsområde. Lytteundersøgelsen viste, at det levende hegn udgør en vigtig ledelinje mellem de to områder særligt for dværgflagermus, men også bredøret flagermus, troldflagermus og vandflagermus.

De 12 kortlagte flagermusegnede træer bevares og må ikke fældes eller beskadiges i forbindelse med anlæg og drift. Levende hegn bevares som sammenhængende strukturer og ledelinjen ved lyttepunkt 12 fjernes ikke eller beskæres på en måde, der forringer dens funktion for flagermus. Der fjernes dermed hverken potentielle træbaserede yngle- og rastesteder eller væsentlige ledelinjer.

Bygninger:

Der er påvist forekomst af flagermus i to bygninger ved lokalitet 7 og 8. Ved lokalitet 7 blev dværgflagermus observeret søgende ind i en lade, som vurderes anvendt som yngle- og rastested for dværgflagermus og potentielt sydflagermus. Ved lokalitet 8 blev der registreret høj aktivitet af dværgflagermus omkring en gammel lade, som vurderes anvendt som yngle- og rastested for arten. Der skal derfor tages særlige hensyn, inden disse bygninger nedrives.

I yderligere tre bygninger ved lokalitet 2, 9 og 10 kan det ikke udelukkes, at der forekommer rastesteder. Ved lokalitet 2 og 10 gælder dette særligt dværgflagermus, mens der ved lokalitet 9 potentielt kan forekomme dagsrastesteder for brun langøre samt rastesteder for dværgflagermus. Disse bygninger behandles ud fra forsigtighedsprincippet som rastesteder, medmindre supplerende undersøgelser på et fagligt tilstrækkeligt grundlag dokumenterer, at de ikke anvendes af flagermus.

Nedrivning af bygninger med yngle- og rastesteder for flagermus vil kunne påvirke den økologiske funktionalitet af området for dværgflagermus, brun langøre og i særlig grad sydflagermus, som i Danmark udelukkende benytter bygninger.

For at sikre områdets økologiske funktionalitet, skal der etableres flagermushuse som erstatning for bygninger som nedrives (Figur 8-19). Arterne stiller forskellige krav til rastestederne. Dværgflagermus benytter typisk smalle sprækker og hulrum, sydflagermus varme hulrum i tage og bygningskonstruktioner, mens brun langøre kan være knyttet til større, mørke tag- og loftsrum.

Flagermushusene skal derfor udformes med både smalle sprækker og større beskyttede opholdsrum og placeres uden belysning, med fri indflyvning og nær eksisterende ledelinjer og fourageringsområder. Den konkrete udformning og placering fastlægges af en flagermusfagkyndig, så erstatningsrastestederne tilpasses de relevante arter og de berørte bygningers funktion.

Flagermushuse er en mulighed for at skabe nye, egnede levesteder ved fjernelse af bygninger. Flagermushuse anvendes blandt andet i

England, USA og Tyskland og erfaringer om funktionaliteten stammer også primært herfra. Der er det seneste år fx opsat flagermushuse i Danmark i forbindelse med Vejdirektoratets projekter.

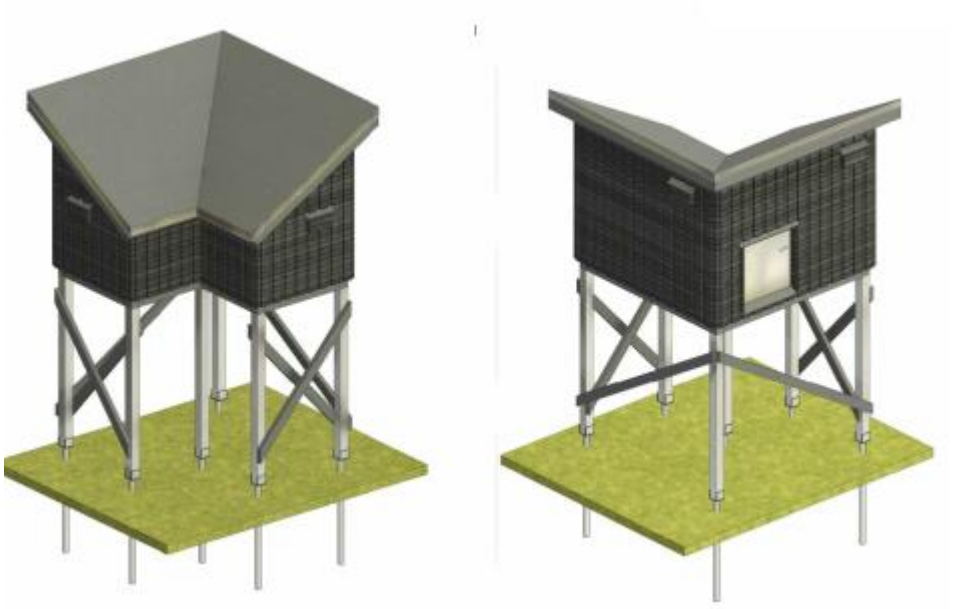

Figur 8-19: Eksempel på L-formet flagermushus. Huset etableres med en højde over terræn for huset bund på ca. 2. m

Til sammenligning har det har tidligere været opfattelsen, at der skulle gå omkring tre år, før veteraniserede træer udviklede de nødvendige strukturer og mikroklimatiske forhold til at fungere som levesteder for flagermus. Denne praksis blev dog ændret, efter at MST/SGAV – på baggrund af ny viden og erfaringer fra forsøg i Nationalpark Kongernes Nordsjælland – vurderede, at korrekt udført veteranisering kan skabe et egnet mikroklima langt hurtigere. Praksis for veteranisering af træer er i dag, at det skal ske ½ år før projektets gennemførelse. Opsættes flagermushuse korrekt og i egnede omgivelser, med de relevante indflyvningshuller og sprækker vil mikroklimaet i flagermushuse være egnet umiddelbart efter etablering. Flagermushuse vil på tilsvarende vis være funktionelle kort tid efter opførelsen. Det vurderes derfor, at såfremt opsætning af flagermushuse sker inden nedrivningen af bygninger påbegyndes, vil de være funktionelle.

For de to bygninger med erkendt population af flagermus, samt for de 3 flagermusegnede bygninger, stilles følgende afværgetiltag:

- Bygninger der fjernes skal erstattes med 2 flagermushuse.

- Flagermushusene skal
    - placeres i det samme økologiske område, som de bygninger, der fjernes
    - etableres inden bygningerne nedrives.
    - sikres på arealet i hele projektets levetid
    - udformes og placeres efter anvisning fra en flagermusfagkyndig, så de tilgodeser dværgflagermus samt potentielt sydflagermus og brun langøre.
- Nedrivning af bygninger skal foregå enten i perioden medio april til ultimo maj eller medio august til medio oktober, hvor flagermus er aktive, men ikke har unger.
- Ved nedrivning af bygninger fjernes tagkonstruktionen først, og først efter tre dage kan den endelige nedrivning fortsætte.

For de 3 flagermusegnede bygninger dog således, at hvis korrekt udførte flagermusundersøgelser viser, at bygningerne ikke er levested for flagermus, skal der ikke udføres afværgetiltag for disse.

Med udførelse af de nævnte afværgeforanstaltninger for fjernelse af yngle- og rastesteder i bygninger, vurderes det, at projektet ikke vil påvirke den økologiske funktionalitet af området for arter af flagermus og at påvirkningen vil være neutral i anlægsfasen.

Markfirben

Der blev ikke registreret markfirben i undersøgelsesområdet ved nogen af feltundersøgelserne med teknisk anvisning i 2025, og der blev heller ikke fundet spor, ekskrementer eller æglægningsområder. De fleste lokaliteter, der i starten af sæsonen havde lavt til middel potentiale, var ved sæsonens afslutning tilgroede eller skyggepåvirkede og dermed uegnede som funktionelle levesteder.

Databaseopslag viser, at nærmeste validerede registreringer af markfirben ligger omkring 5 km fra projektområdet. De få iNaturalist-observationer, der ligger tættere på, er ikke validerede og dermed usikre fund, og de er samtidig adskilt fra projektområdet af et større vandløbssystem og intensivt dyrkede marker, som udgør væsentlige spredningsbarrierer. Der findes heller ikke ledelinjer i form af åbne skråninger, sandede strukturer eller solrige korridorer, der kan fungere som forbindelse mellem disse fund og projektområdet.

På denne baggrund vurderes det, at sandsynligheden for, at markfirben forekommer i projektområdet, er meget lav, og at anlægsarbejdet ikke vil berøre funktionelle levesteder eller potentielle spredningsveje.

Da anlægsarbejdet primært foregår på flade landbrugsarealer uden mikrohabitater af relevans for arten – og uden indgreb i de diger, der rummer det begrænsede habitatpotentiale – vurderes anlægsfasens påvirkning samlet set som neutral. Projektet påvirker ikke yngle- og rasteområder for markfirben, og den økologiske funktionalitet er intakt.

Odder

Feltundersøgelserne viste ingen spor af odder inden for selve undersøgelsesområdet. De fire registrerede sporfund ligger alle nord for projektområdet i afstande på ca. 330 m, 630 m, 860 m og 1,7 km, og ingen observationer er gjort i den del af Saltø Å, som ligger nærmest projektområdet. Der blev heller ikke registreret dyr på de opsatte vildtkameraer.

Der er ligeledes foretaget feltbesigtigelser af Evegrøft, som skal krydses ved underboring af kabeltraceet. Der er ikke fundet tegn eller spor på odderaktivitet i grøften, og grøften er vurderet uegnet som levested for odder.

Projektområdet berører ikke vandløbet fysisk, og anlægsarbejdet foregår udelukkende på landbrugsarealer, der ligger adskilt fra vandløbet af dyrkede marker og terrænmæssige mellemzoner. Der foretages ingen terrænændringer, ingen vandhåndteringsaktiviteter og ingen indgreb i brink, bredzone eller hydrologi. Odderens fouragerings- og vandringsmuligheder langs åen påvirkes derfor ikke.

Den afstand, der allerede eksisterer mellem anlægsaktiviteterne og Saltø Å, kombineret med fraværet af registreringer i den pågældende vandløbsstrækning, betyder, at odder med overvejende sandsynlighed ikke opholder sig eller raster i eller i nærheden af projektområdet. Eventuelle støj- og aktivitetsrelaterede forstyrrelser vil være svage og af midlertidig karakter, og dyret vil i givet fald kunne benytte vandløbet uhindret i hele anlægsperioden.

På denne baggrund vurderes påvirkningen i anlægsfasen som neutral. Projektet påvirker ikke yngle- og rasteområder for odder, og den økologiske funktionalitet er intakt.

8.2.7 Miljøpåvirkning i driftsfasen

Padder

I driftsfasen forventes solcelleanlægget at medføre forbedrede forhold for paddearterne i projektområdet. Der er registreret stor vandsalamander i fem vandhuller (S9, S17, S19, S23 og S35) samt spidssnudet frø i ét vandhul (S36), og herudover forekommer lille vandsalamander og grøn frø, som begge er fredede arter som behandles i kapitel 1 – biodiversitet. Når den intensive landbrugsdrift ophører, reduceres både pesticid- og næringsstofpåvirkningen markant, og dette vil over tid skabe bedre vandkvalitet og mere stabile forhold i de vandhuller, som padderne er knyttet til. Samtidigt vil områderne mellem solcellepanelerne udvikle en mere varieret urte- og græsdomineret struktur end den nuværende markdrift, hvilket giver padderne flere skjulesteder, fugtige opholdszoner og forbedrede muligheder for at bevæge sig mellem vandhuller og fourageringsområder.

De eksisterende kantstrukturer og læhegn bevares i driftsfasen og vil fortsat fungere som naturlige spredningsveje for både stor vandsalamander og spidssnudet frø. Da der ikke etableres hegnstyper, der hindrer paddernes passage, bibeholdes den økologiske funktionalitet i området, og padderne vil fortsat kunne bevæge sig frit mellem deres yngle- og rasteområder. Der gennemføres ingen tiltag, der ændrer hydrologien eller påvirker de registrerede vandhullers fysiske udformning, og projektet indebærer ikke fjernelse af vegetation, der er vigtig for paddernes dækning og mikrohabitater.

Da løgfrø, klokkefrø og springfrø hverken er registreret i projektområdet eller vurderes at have kunne forekomme i eller nær projektområdet på baggrund af afstand og landskabsstruktur, forventes driftsfasen heller ikke at påvirke disse arter.

Samlet set vurderes driftsfasen at have en neutral til svagt positiv effekt på de paddearter, der forekommer i området, idet ophøret af landbrugsdrift og den efterfølgende udvikling af et mere varieret og pesticidfrit miljø skaber bedre forudsætninger for både yngle- og rasteområder samt for paddernes spredningsmuligheder.

Projektet påvirker ikke yngle- og rasteområder for padder, og den økologiske funktionalitet er intakt.

Flagermus

Lytteundersøgelserne har påvist, at de strukturbundne arter af flagermus bruger større og mindre skovarealer samt levende hegn i hele projektområdet som ledelinjer og til fouragering. Dværgflagermus havde den højeste aktivitet, men flere andre strukturbundne arter er ligeledes registreret på tværs af projektområdet. Dette gælder bl.a. bredøret flagermus som er sjælden og både en bilag IV og bilag II art.

Projektet medfører ikke, at der fjernes levende hegn eller flagermusegnede træer og områdets ledelinjer for arter af flagermus vil dermed være uændrede.

I den opdaterede håndbog om bilag IV arter for odder og flagermus beskrives udenlandske studier, der har påvist, at aktiviteten af flagermus reduceres og ændres over solcelleparker (Elmeros, et al., 2024).

I England har man fundet, at aktiviteten af flagermus generelt er lavere over solcelleparker sammenlignet med åbne arealer som dyrkede marker og græsland (Tinsley, Froidevaux, Zsebök, Szabadi, & Jones, 2023). De fandt desuden også, at aktiviteten langs levende hegn og lign. op ad solceller, var lavere sammenlignet med de levende hegn og lign. der stod langs åbent land. Dette gjaldt særligt for myotis-arter, f.eks. vand- og damflagermus. I et studie fra Ungarn er det desuden vist, at myotis-arter, men også bredøret flagermus, registreres meget lidt, eller slet ikke, over solcelleparker (Szabadi, et al., 2023). Disse arter er strukturbundne arter, som følger ledelinjer rundt i landskabet og også fouragerer langs levende hegn, skovstykker og lignende.

I Frankrig har man fundet, at flagermusene ændrer flyveadfærd over solcelleparker (Barré, Baudouin, Froidevaux, Chartendrault, & Kerbiriou, 2023). De flyver hurtigere og mere lige hen over parkerne og man har samtidig registreret færre fødesøgningskald. Alt dette viser, at der er en nedsat fødesøgningsadfærd over solcelleparker sammenlignet både med åbent land og dyrkede marker (Barré, Baudouin, Froidevaux, Chartendrault, & Kerbiriou, 2023).

Praksis for etablering af solcelleparker er forskellige fra land til land og det fremgår desuden ikke af studierne om pesticidbrug er ophørt i solcelleparkerne fra studierne. I udlandet ses solcelleparker med

meget lidt forkus på biodiversitet, herunder bl.a. parker med belægning i stedet for vegetation. I Danmark er der praksis for pesticidfri drift af solcelleparker samt fokus på naturligt hjemmehørende arter af græsser og urter i solcelleparker, evt. græsning med dyr og der er også fast praksis for etablering af hjemmehørende beplantningsbælter i og omkring solcelleparker.

Næstved Energipark kan, jf. de ovenfor beskrevne undersøgelser, muligvis have en negativ påvirkning af flagermusarterne i området da kvaliteten af fourageringshabitatet mindskes. Der fældes ingen træer eller levende hegn i forbindelse med projektet, men da flagermusene, jf. de beskrevne studier, påvirkes af solcellerne langs hegnene, skal der holdes en afstand på minimum 5 m fra solpaneler og andre anlæg i solcelleparken til alle områdets levende hegn. Herved vurderes det, at bl.a. dværgflagermus, bredøret flagermus, troldflagermus og vandflagermus fortsat vil bruge de levende hegn.

Saltø skov rummer yngle- og rastesteder for flere af de registrerede arter af flagermus. Desuden var der en del aktivitet og fourageringsadfærd omkring en mindre sø der ligger umiddelbart nord for skoven. Der er en afstand af 93 m, der hvor projektområdet ligger nærmest skoven og det vurderes, at denne afstand er stor nok til at flagermusaktiviteten i og omkring skoven ikke påvirkes.

Det indgår i projektet, at projektområdet drives pesticidfrit og der indgår bl.a. 24 ha udlagte friarealer til ny natur, naturforbedring og rekreative tiltag. Dette vurderes at kunne øge insektmængden i området, hvilket vurderes at mindske de eventuelle negative effekter som undersøgelserne fra udlandet peger på. Herudover, vil der blive plantet nye beplantningsbælter rundt om parken, der kan fungere som ledelinjer og fourageringsområder for flagermusarter i området.

Samlet set vurderes det, at den økologiske funktionalitet af området for arter af flagermus ikke forringes. På den baggrund vurderes påvirkningen af arter af flagermus i driftsfasen at være neutral.

Markfirben

Markfirben blev ikke registreret i projektområdet ved feltbesigtigelserne, og de nærmeste validerede fund ligger mere end 5 km fra undersøgelsesområdet. Enkelte i Naturalist-registreringer

findes tættere på, men disse er uvaliderede og dermed usikre fund og ligger på den anden side af et vandløbssystem, som udgør en væsentlig spredningsbarriere. Det vurderes derfor, at projektområdet i dag ikke indgår i artens udbredelsesområde, og at chancen for, at markfirben forekommer her, er meget begrænset.

I driftsfasen vil arealerne overgå fra intensivt dyrket landbrugsjord til græs- og urtevegetation mellem solcellepanelerne, hvilket kan skabe et mere heterogent mikroklima med både solåbne og skyggefulde lommer. Sådanne strukturer kan over tid potentielt blive mere egnede for markfirben, særligt hvis der opstår tørre, lavtvoksende partier langs kanter, hegn eller diger. Samtidig vil den reducerede forstyrrelse fra landbrugsmaskiner mindske risikoen for direkte påvirkning af eventuelle markfirben, der måtte indfinde sig i området fremadrettet.

Projektområdet hegnes med et vildthegn, som markfirben kan passere uhindret, og der sker ingen terrænændringer eller ændringer af de diger og jordstrukturer, der i dag rummer enkelte lokaliteter med lavt eller middel potentiale. Dermed opretholdes de få eksisterende mikrohabitater uændret gennem driften.

Selvom forekomst i projektområdet vurderes usandsynlig i udgangspunktet, indebærer driftsfasen ikke forhold, der forringer artens muligheder i området. Tværtimod kan den mere ekstensive arealanvendelse over tid forbedre de lokale betingelser, hvis arten på et senere tidspunkt skulle sprede sig til området. Samlet set vurderes driftsfasen derfor ikke at påvirke markfirben negativt.

Projektet påvirker ikke yngle- og rasteområder for markfirben, og den økologiske funktionalitet er intakt.

Odder

Odder er ikke registreret i projektområdet, og alle fund fra feltundersøgelserne ligger markant nord for undersøgelsesområdet langs Saltø Å. Der er ikke registreret spor eller aktivitet i eller umiddelbart ved projektområdet, og projektarealet har hverken åbent vandspejl, fødesøgningsmuligheder eller skjulesteder, der typisk tiltrækker arten. Saltø Å ligger desuden adskilt fra projektområdet af dyrkede marker, hvilket betyder, at projektområdet ikke fungerer som en del af odderens naturlige bevægelsesmønster.

I driftsfasen forventes ingen ændringer i hydrologi, terræn eller adgangsforhold til vandløbet, og der etableres ikke fysiske anlæg eller aktiviteter nær åen, der kan påvirke odderens raste- eller

fourageringsområder. Ophøret af landbrugsdrift i projektområdet kan reducere næringsstoftransport til nærliggende vandhuller, men dette ændrer ikke forholdene i Saltø Å i en grad, der har relevans for odder.

Da driften af solcelleanlægget primært indebærer lavaktivitetsarealer uden støj, lys eller barrierer rettet mod åsystemet, vil forholdene omkring Saltø Å forblive uændrede. Projektområdet forventes fortsat ikke at blive anvendt af odder, og driftsfasen indebærer derfor ingen ændring af artens økologiske funktionalitet i området.

Samlet set vurderes driftsfasen ikke at påvirke odder, dvs. påvirkningen er neutral. Projektet påvirker ikke yngle- og rasteområder for odder, og den økologiske funktionalitet er intakt.

8.2.8 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Dekommissioneringsfasen vil i store træk minde om anlægsfasen, blot i omvendt rækkefølge og med potentielt lavere påvirkning, eftersom paneler kan trækkes op i nedtagningen. Arbejdet består primært af nedtagning af paneler, fjernelse af tekniske installationer og bortkørsel af udstyr, og aktiviteterne finder sted på de samme arealer, som allerede blev påvirket under anlægget. Der sker ingen terrænregulering, ingen indgreb i vandhuller og ingen ændringer af læhegn, diger eller øvrige strukturer, der kan udgøre levesteder for bilag IV-arter.

Arbejdet ligger fysisk adskilt fra de registrerede vandhuller, og der sker ikke indgreb i padders yngle- eller rasteområder..

For markfirben, som ikke er fundet i undersøgelsesområdet, og hvor egnede habitater ligger adskilt af spredningsbarrierer, forventes dekommissioneringen ikke at have nogen betydning. Terræn og soleksponerede strukturer ændres ikke, og arbejdet foregår udelukkende på allerede forstyrrede markflader.

For odder er situationen tilsvarende. Alle fund ligger ved Saltø Å langt nord for projektområdet, og dekommissioneringen involverer ingen aktiviteter nær vandløbet. Der opstår derfor ingen risiko for forstyrrelse, hverken i form af støj, lys eller fysisk indgreb.

Samlet set vurderes dekommissioneringsfasen at indebære midlertidige, men meget begrænsede forstyrrelser, der i karakter og omfang svarer til anlægsfasen. Under forudsætning af de samme afværgeforanstaltninger, hvis arbejdet falder i paddernes træktid, vurderes påvirkningen af bilag IV-arter som neutral.

8.2.9 Miljøvurdering af planforslag

På baggrund af den gennemførte kortlægning af bilag IV-arter, vurderingen af egnede levesteder og de afledte projektpåvirkninger i anlægs-, drifts- og dekommissioneringsfasen, vurderes planforslaget samlet ikke at indebære risiko for forringelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter inden for eller i nærheden af projektområdet, og den økologiske funktionalitet er intakt, forudsat at de nævnte afværgeforanstaltninger for padder realiseres

Planen medfører ingen ændringer af vandhuller, diger, levende hegn eller andre strukturer med potentiel betydning for arter som stor vandsalamander, spidssnudet frø, flagermus eller odder. De registrerede bilag IV-arter forekommer udelukkende i enkelte vandhuller og i vandløbssystemet nord for området, og planforslaget ændrer ikke hydrologi, skyggeforhold eller beplantningsstrukturer, der har betydning for arternes funktionelle muligheder.

Planforslaget indebærer samtidig, at den nuværende intensive landbrugsdrift ophører. Dette vurderes at have en svagt positiv effekt for flere arter – særligt padder – ved at reducere næringsstoftilførsel, pesticidpåvirkning og fragmentering i området. Levesteder omkring vandhullerne vil derfor på længere sigt kunne forbedres som følge af planens gennemførelse.

For de arter, som ikke er registreret inden for projektområdet, og hvor der ikke findes funktionelle spredningsveje (fx markfirben, hasselmus og de to insektarter), vurderes planforslaget ikke at have nogen relevans og påvirker ikke arterne.

Planforslaget giver mulighed for at gennemføre afværgeforanstaltninger i anlægs- og dekommissioneringsfaserne, hvis arbejdet skulle falde i paddernes vandringsperioder, hvilket sikrer, at midlertidige forstyrrelser kan minimeres. Herved opretholdes arternes økologiske funktionalitet.

Samlet set vurderes planforslaget at medføre en neutral til let positiv påvirkning af bilag IV-arter. Planforslaget vil ikke medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder og med de beskrevne afværgeforanstaltninger er den økologiske funktionalitet intakt.

8.2.10 Referencescenarie

I referencescenariet forudsættes det, at projektområdet fortsætter som intensivt dyrket landbrugsareal uden ændringer i driftspraksis. Dette indebærer fortsat gødskning, pesticidanvendelse, jordbearbejdning og almindelig markdræning. Under disse forhold vil de eksisterende vandhuller og småbiotoper fortsat være påvirket af næringsstoftilførsel, forstyrrelser og generel fragmentering, og der forventes ikke en udvikling mod forbedrede levestedsforhold for bilag IV-arter.

De paddearter, der er registreret inden for undersøgelsesområdet (stor vandsalamander, spidssnudet frø samt de fredede arter grøn frø og lille vandsalamander), vil i referencescenariet fortsat være begrænset af næringsrige vandhuller, påvirkninger fra drift og ringe sammenhæng mellem terrestriske opholdsområder. Der vil heller ikke ske forbedringer af spredningsmuligheder eller reduktion af forstyrrelser, som kan styrke de eksisterende bestande.

For markfirben, hasselmus, odder og de to insektarter (natlyssværmer og grøn mosaikguldsmed) forventes referencescenariet heller ikke at ændre den nuværende situation, hvor ingen af arterne vurderes at have egnede levesteder i projektområdet, og hvor nærmeste bestande er geografiske og funktionelt afskåret fra området.

Samlet indebærer referencescenariet, at der ikke vil ske forbedringer af naturtilstand, levesteder eller spredningsmuligheder for bilag IV-arter, og at de registrerede arter fortsat vil være påvirket af de driftspåvirkninger, der kendetegner intensiv landbrugsjord. Påvirkningen af bilag IV-arter vil dermed være uændret i forhold til i dag.

8.2.11 Kumulative effekter

Der er ikke identificeret andre projekter eller aktiviteter i nærområdet, som i kombination med solcelleanlægget kan medføre kumulative påvirkninger af bilag IV-arter. De registrerede bilag IV-arter i projektområdet udgøres primært af padder (stor vandsalamander og spidssnudet frø), og deres potentielle påvirkninger er lokale og afgrænset til enkelte vandhuller samt nærliggende spredningskorridorer.

Da projektet ikke medfører ændringer af hydrologi, vandhuller, læhegn, diger eller øvrige strukturer, der er relevante som yngle-,

raste- eller spredningsområder for bilag IV-arter, kan påvirkninger fra projektet ikke forstærkes af aktiviteter i omgivelserne. Området er desuden præget af intensiv landbrugsdrift, og der foregår ikke naturgenopretning, større anlægsarbejder eller arealændringer, som kan medføre en kumulativ påvirkning af arterne.

8.2.12 Afværgeforanstaltninger

Flagermus

For at flagermusarterne i området fortsat kan bruge de levende hegn som ledelinjer samt til fouragering, skal der sikres en afstand på minimum 5m fra solpaneler og andre anlæg i solcelleparken til alle levende hegn i området.

Herudover fjernes der fem bygninger som enten har påvist forekomst af yngle- og rastesteder for flagermus eller hvor det ikke kan afvises. Fjernelse af bygninger skal foregå enten i perioden medio april til ultimo maj eller medio august til medio oktober, hvor flagermus er aktive, men ikke har unger. Ved nedrivning af bygninger fjernes tagkonstruktionen først, og først efter tre dage kan den endelige nedrivning fortsætte. Således sikres det, at eventuelle flagermus, der måtte raste i bygningen, ikke er til stede ved nedrivningen.

Alle flagermusegnede bygninger der fjernes i forbindelse med anlægsarbejdet, skal som afværgeforanstaltning erstattes med 2 flagermushuse. Flagermushusene skal placeres i det samme økologiske område, som de bygninger, der fjernes og desuden være etablerede inden bygningerne nedrives.

For øvrige bilag IV-arter er der ikke konstateret behov for afværgeforanstaltninger.

8.2.13 Overvågning

Projektet vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger af beskyttede arter eller naturforhold, og der vurderes derfor ikke at være behov for et egentligt overvågningsprogram. Det skal dog dokumenteres, at de beskrevne afværgeforanstaltninger gennemføres, herunder at flagermushusene etableres inden nedrivning, og at de kortlagte flagermusegnede træer samt ledelinjen ved lyttepunkt 12 bevares. Der vurderes ikke at være behov for efterfølgende overvågning af flagermushusenes anvendelse

9 Trafik og -sikkerhed

9.1 Sammenfattende vurdering

På baggrund af den gennemførte trafik og -sikkerheds vurdering vurderes det, at projektet vil have en neutral påvirkning på trafikken og trafiksikkerheden omkring projektområdet Energipark Næstved.

Selvom der vil forekomme en øget lastbiltrafik i anlægsfasen, vurderes det, at influensvejnettet, hovedsageligt bestående af primærrute 22, har kapacitet til at håndtere denne stigning uden betydelige problemer. De små veje, såsom Baunevej og Skolevej, vil opleve en mærkbar, men midlertidig stigning i lastbiltrafik. For disse veje anbefales det at anvende køreplader for at sikre dobbeltrettet lastbiltrafik, hvilket forventes at afhjælpe eventuelle udfordringer med trafikafvikling.

Trafiksikkerheden vil blive neutralt påvirket af den midlertidige stigning i lastbiltrafik, da det samlede antal lastbiler pr. time er lavt og i overensstemmelse med vejens nuværende anvendelse. Der er en neutral påvirkning i driftsfasen, og transportbehovet i dekommissioneringsfasen vil være tilsvarende anlægsfasen.

Miljøpåvirkningen fra trafik og -sikkerhed bliver dermed samlet set betragtet som neutral. Projektet forventes ikke at medføre kapacitetsudfordringer, og de beskrevne afværgeforanstaltninger anses som tilstrækkelige for at sikre en tilfredsstillende afvikling af trafikken i både anlægs- og dekommissioneringsfasen.

9.2 Metode

I miljøvurderingen er der indledningsvist sket en kortlægning af influensvejnettet, som er de veje, der kan påvirkes af projektet, og af de eksisterende trafikale forhold omkring projektområdet. Kortlægningen omfatter trafikmængder og lastbiltrafik på de berørte veje. Desuden undersøges vejbredderne for at vurdere, om lastbiltrafikken kan afvikles.

Herefter kortlægges den trafikale belastning i anlægsfasen som følge af en øget trafikmængde til området, som tillægges på det eksisterende vejnet, hvorefter det kan vurderes om der opstår trafikale problemer. Til sidst vurderes der på fremkommelighed og trafiksikkerhed i anlægsfasen.

Det er i afgrænsningen defineret, at driftsfasen ikke skal indgå i miljøvurderingen (bilag 1).

Influensvejnet

Influensvejnettet består i denne miljøvurdering af de veje, som trafikken i anlægsfasen forventes at benytte i forbindelse med levering af materialer. Materialerne til Energipark Næstved vil komme fra udlandet og det vurderes dermed, at materialerne vil blive transporteret ad motorvejen op gennem Tyskland til Danmark via grænseovergangen ved Padborg. Påvirkningen på motorvejsnettet kan negligeres, hvorfor influensvejnettet kun omfatter vejene fra motorvejen til projektområdet.

Influensvejnettet i anlægsperioden er vist på Figur 9-1.

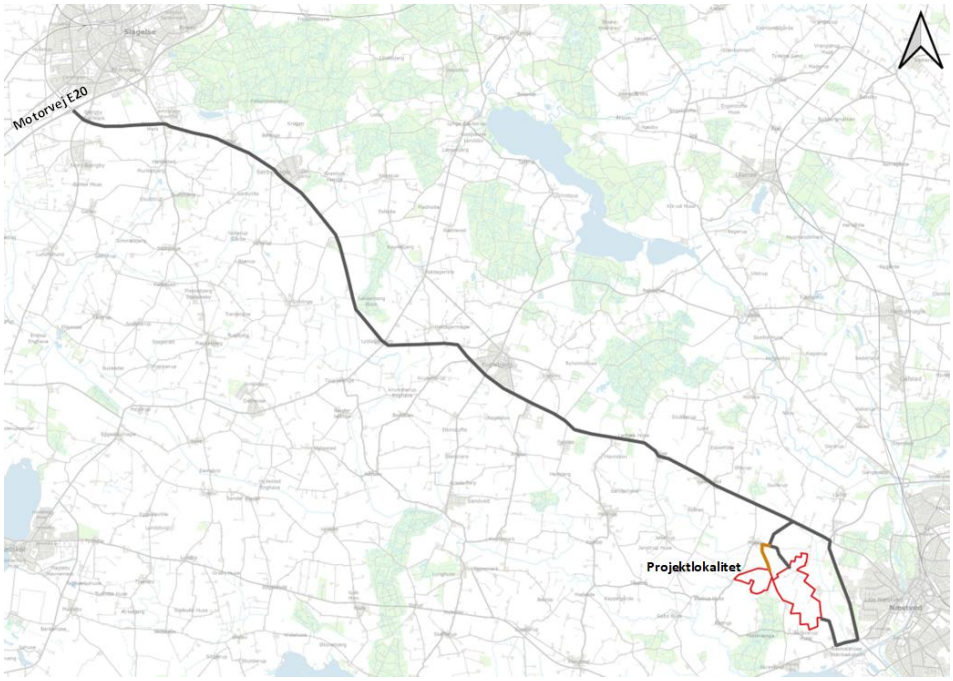

Figur 9-1: Influensvejnettet for anlægstrafikken til Energipark Næstved.

Influensvejnettet følger primærrute 22, bestående af store trafikveje, som forbinder Slagelse og Næstved. Primærrute 22 har et ensartet forløb med ca. samme trafikmængde langs hele strækningen, hvorfor influensvejnettet reduceres som vist på Figur 9-2.

BeGreen har oplyst at der vil være to primære lokationer til levering af materialer og en sekundær lokation til levering af materialer i

projektområdet, med tilhørende ruter. Ruterne til de primære lokationer er markeret med grå, mens den sekundære rute er markeret med orange, se figur 9-2.

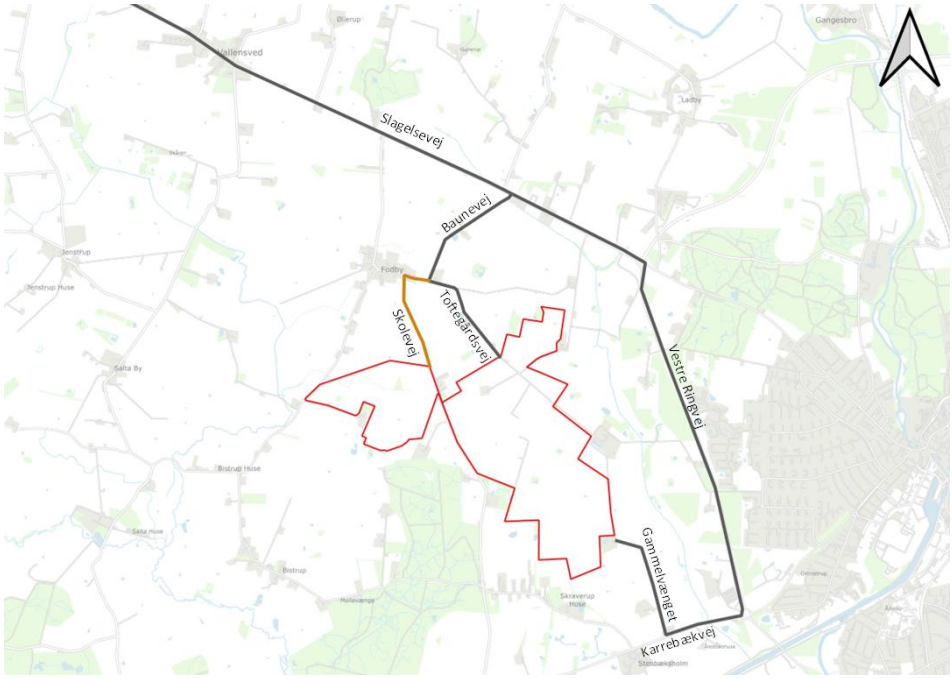

Figur 9-2: Influensvejnettet til de primære og den sekundære lokation i projektområdet. De primære ruter er markeret med grå, mens den sekundære rute er markeret med orange.

Arealbehov

En lastbil har en har en bredde på 2,55 m jf. kørekurver for lastbiler. Det stemmer overens med "Bekendtgørelse om køretøjers største bredde, længde, højde, vægt og akseltryk"[19] § 3, hvor der står, at et køretøj ikke må have en bredde, som overstiger 2,55 m. Lastbilernes bredde er ekskl. sidespejle, og et sidespejl rager omkring 30 cm ud fra køretøjet. Dermed vil arealbehovet for en lastbil være 2,85 m, og for at to lastbiler kan passere hinanden skal det asfalterede areal minimum være 5,7 m bredt, hvilket er illustreret på Figur 9-3.

[19] BEK nr. 1331 af 02/12/2024, Dimensionsbekendtgørelsen

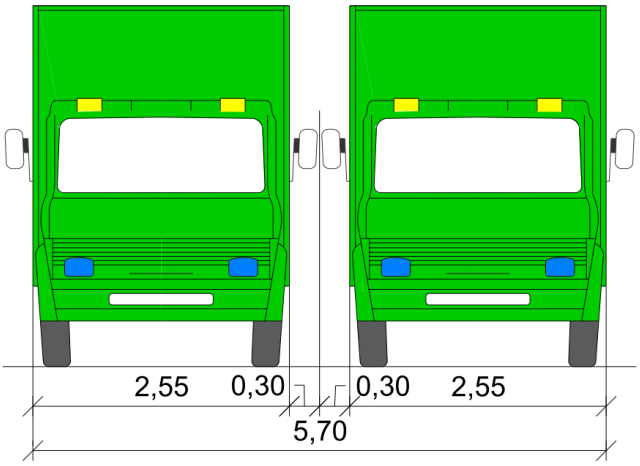

Figur 9-3 Minimumsbredde af det asfalteret areal, for at to lastbiler kan passere hinanden.

Bredde på 5,7 m er absolut minimum, og passagehastigheden vil være nedsat, da de to lastbiler kommer til at køre lige op ad hinanden. Af driftsmæssige hensyn er det ønskværdigt med en kantbane, for at asfalten ikke knækker og skrider ud, hvilket betyder, at vejen kræver en større grad af vedligeholdelse.

Manglende viden

Det vurderes, at der er den nødvendige information og viden til rådighed for at vurdere miljøpåvirkningerne i forhold til de trafikale forhold.

9.3 Miljømål

Miljømålene for trafik er, at trafikken kan afvikles på tilfredsstillende vis og på en trafiksikker måde. Der er i vejreglerne[20] ikke opsat konkrete mål for tilfredsstillende afvikling af trafikken med tilfredsstillende kapacitet og trafiksikkerhed, men målene varierer alt efter lokalitet, trafikmængde, trafiksammensætning m.v.

I det efterfølgende vurderes projektet ud fra et forventet tilfredsstillende miljømål på baggrund af lokalitet og trafiksammensætning.

9.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

9.4.1 Eksisterende forhold - miljøstatus

Hverdagsdøgntrafikken (HDT), lastbilhverdagsdøgntrafikken (LHDT) og lastbilprocenten (L%) for influensvejnettet for Energipark Næstved, fremskrevet til år 2026, er angivet på Figur 9-4.

[20] www.vejregler.dk

Hverdagsdøgntrafik beregnes som den gennemsnitlige døgntrafik på hverdage beregnet over et år.

Der er ikke medtaget trafiktællinger på motorvejsstrækningen, da der generelt kører en stor trafikmængde på disse strækninger, og dermed vil trafikken til Energipark Næstved have en ubetydelig påvirkning, hvorfor disse strækninger ikke behandles yderligere.

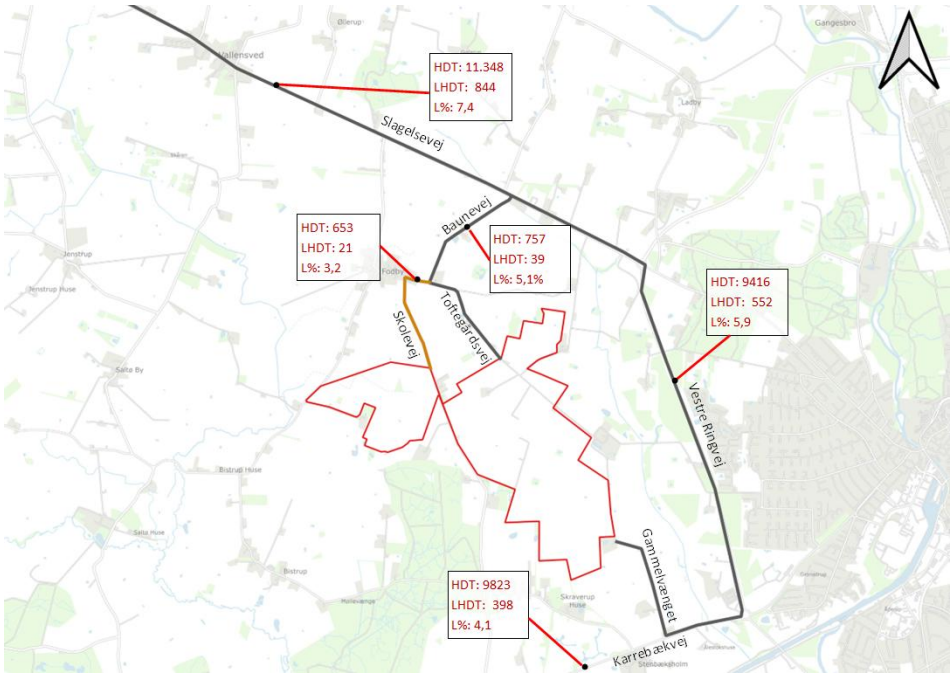

Figur 9-4: Hverdagsdøgntrafik (HDT), lastbilhverdagsdøgntrafik (LHDT) og lastbilprocenten (L%) for influensvejnettet fremskrevet til år 2026. Kilde: Mastra.

Trafiktællingerne er fremskrevet til år 2026, for at ensarte trafiktallene og for at tallene er sammenlignelige. Tællinger fra før 2026 er fremskrevet med 1 % pr. år.

Vejnettet kan klassificeres i følgende funktionelle vejklasser: Gennemfartsveje, fordelingsveje og lokalveje. I Vejregelhåndbogen "Planlægning af veje og stier i åbent land", 2023, beskrives følgende kendetegn ved vejklasserne:

- *Gennemfartsvejene tilgodeser god fremkommelighed kombineret med god sikkerhed for personbilerne.*
- *Fordelingsvejene udgør bindeleddet mellem gennemfartsvejene og lokalvejene. De sikrer derfor både en rimelig fremkommelighed og en rimelig tilgængelighed.*
- *Lokalvejene tilgodeser tilgængelighed til lokalområderne og de enkelte ejendomme. På lokalvejene færdes alle typer trafikanter.*

Af Figur 9-2 fremgår primærlokationer med angivelse af vejnavnene på de mindre veje ind til projektlokationen.

Baunevej er en lokalvej, som har en bredde på 5,0 meter og ingen afmærkning, som vist på Figur 9-5. Vejens bredde gør, at to lastbiler ikke kan passere hinanden på asfaltarealet. Det fremgår dog, at der i dag køres i grusrabatten, hvorfor to lastbiler kan passere hinanden ved at benytte grusrabatten. En hastighedsmåling på Baunevej viser, at 85 % hastighedsfraktilen er 52,5 km/t. Dette betyder, at 85 % af trafikanterne kører under 52,5 km/t. Hastighedsgrænsen er på 80 km/t på pågældende strækning, hvormed trafikanterne kører med en væsentlig lavere hastighed. Dette skyldes eventuelt vejen bredde, samt tællestedet nærhed til krydset ved Slagelsevej.

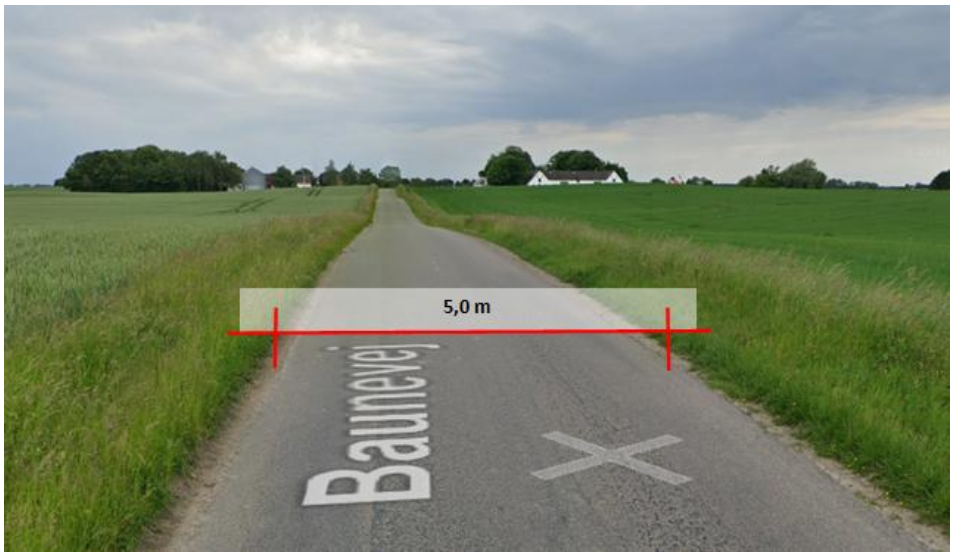

Figur 9-5: Foto af Baunevej med angivelse af vejbredden. Kilde: Google Streetview, april 2025.

Toftegårdsvej er en lokalvej, som har en bredde på 3,5 meter og ingen afmærkning, som vist på Figur 9-6. Vejens bredde gør, at to lastbiler ikke kan passere hinanden på asfaltarealet og heller ikke selvom lastbilerne kører ud i rabatten.

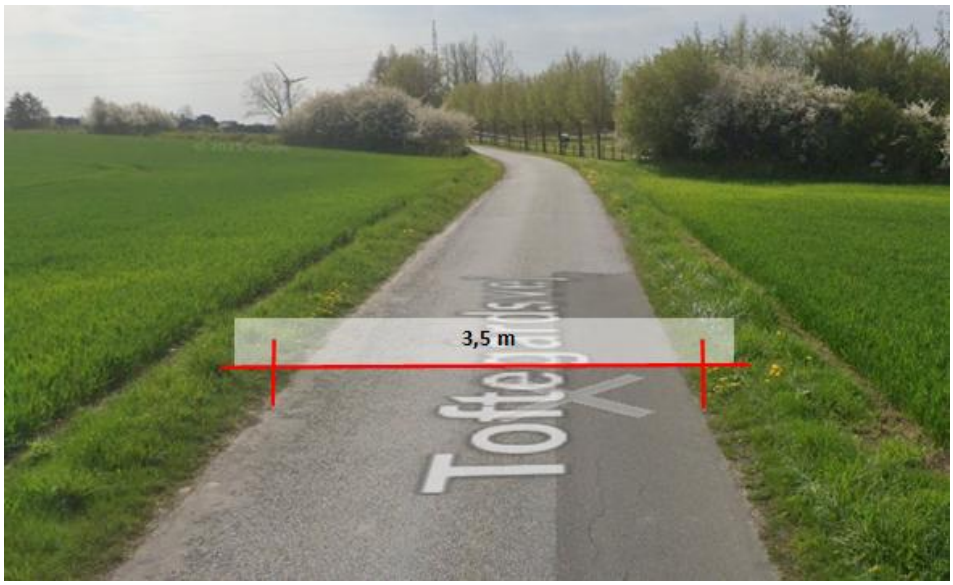

Figur 9-6: Foto af Toftegårdsvej med angivelse af vejbredden. Kilde: Google Streetview, april 2025.

Skolevej er en lokalvej, som har en bredde på 5 meter og ingen afmærkning, som vist på Figur 9-7. Vejens bredde gør, at to lastbiler ikke kan passere hinanden på asfaltarealet. Det fremgår dog, at der i dag køres i grusrabatten, hvorfor to lastbiler kan passere hinanden ved at benytte grusrabatten.

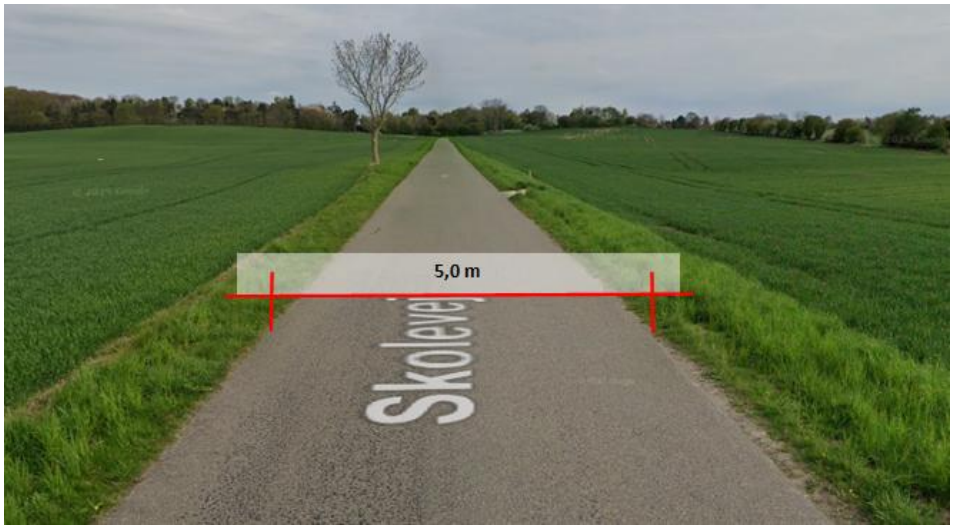

Figur 9-7: Foto af Skolevej med angivelse af vejbredden. Kilde: Google Streetview, april 2025.

Gammelvænget er en lokalvej, som har en bredde på 3,0 meter og ingen afmærkning, som vist på Figur 9-8. Fra Gammelvænget er der adgang til fire ejendomme. Vejens bredde gør, at to lastbiler ikke kan

passere hinanden på asfaltarealet og heller ikke selvom lastbilerne kører ud i rabatten.

Figur 9-8: Foto af Gammelvænget med angivelse af vejbredden. Kilde: Google Streetview, maj 2025.

De resterende veje på influensvejnettet er gennemfartsveje eller fordelingsveje, hvor der i forvejen kører lastbiltrafik, og dermed vurderes det at vejene er brede nok og velegnet til at afvikle dobbeltrettet lastbiltrafik.

9.4.2 Referencescenarie

Referencescenariet henviser til den nuværende trafikale situation, hvor der ikke etableres et solcelleanlæg. Trafikken vil dermed være som vist på Figur 9-4 og vil følge den generelle udvikling i trafikken.

9.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

9.5.1 Trafikmængder

I anlægsfasen skal der køres materialer ind til projektområdet i forbindelse med etablering af solcelleanlægget.

Det er oplyst af BeGreen, at der vil være tre adgangsveje til Energipark Næstved. De primære adgange er via Toftegårdsvej og Gammelvænget. Derudover vil der være en sekundær adgangsvej til et sekundært lager og vendeplads via. Skolevej.

Det forventes, at der maksimalt vil køre 15 lastbiler til området pr. dag, hvilket betyder, at der vil være 30 lastbilkørsler om dagen. Det

antages, at trafikfordelingen er lige mellem de tre adgangsveje til projektet.

Stigningen i antallet af lastbiler til og fra Energipark Næstved lægges oveni de eksisterende tællinger for at bestemme den samlede trafik i anlægsfasen. Der anvendes det maksimale antal lastbiler for at regne på worst case scenarie.

Den eksisterende trafik, fremskrevet til år 2026, se afsnit 9.4, anvendes som referencescenarie. Ved at anvende dette som referencescenarie, ses den reelle påvirkning fra anlægstrafikken, eftersom tallene ikke påvirkes af en eventuel fremskrivning af den eksisterende trafik.

9.5.2 Vurdering af projektets påvirkning på trafikafvikling

For at kunne vurdere, hvilken betydning de trafikale ændringer har på vejnettet, ses der på den procentvise stigning i hverdagsdøgntrafik, lastbil HDT og lastbilprocenten for år 2026. Påvirkningen af trafikafviklingen og trafiksikkerheden vurderes på baggrund af HDT, selvom anlægstrafikken forventes at være fra mandag-lørdag, for at undersøge worst-case scenariet.

Den fremtidige hverdagsdøgnstrafik fremgår af Figur 9-9

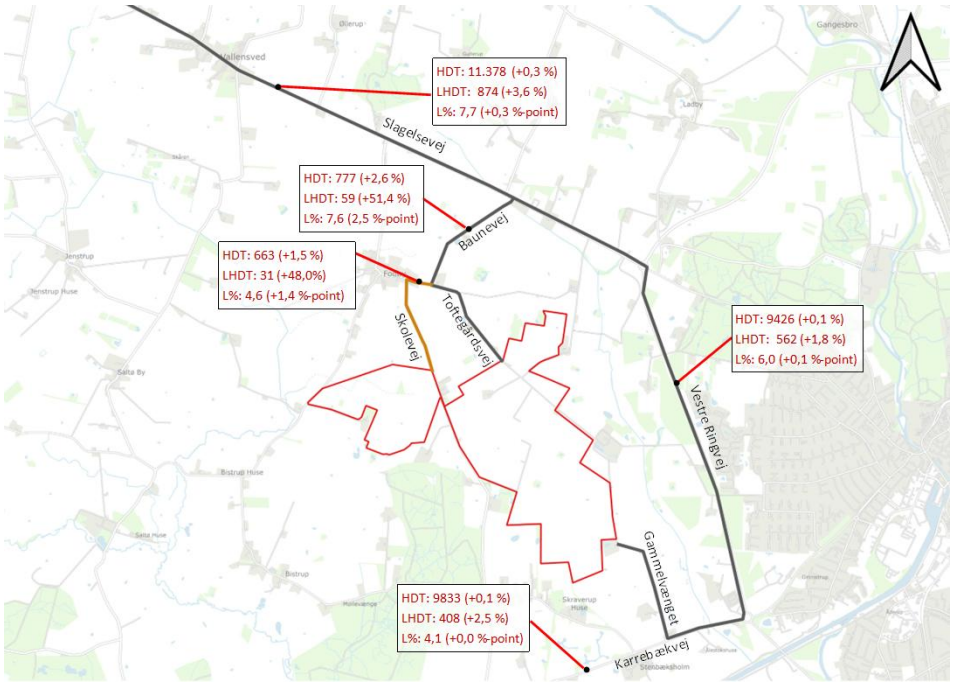

Figur 9-9: Fremtidig hverdagsdøgnstrafik på influensvejnettet i 2026, samt angivelse af den procentmæssige stigning af hverdagsdøgnstrafik og lastbil HDT samt stigning i lastbilsprocent.

Der ses generelt lave stigninger, 0,1-0,3 %, i HDT'en på primærrute 22 mellem Slagelse og Næstved. Dette ses ligeledes i LHDT'en som stiger mellem 1,8-3,6 % på samme veje. Dette er en lille stigning på disse vejtyper, og det vurderes derfor at beboerne langs disse veje ikke vil bemærke stigningen i antallet af lastbiler. Det vurderes, at påvirkningen på trafikafviklingen og trafiksikkerheden er neutral / uden påvirkning.

På Baunevej, som er en mindre vej til projektlokaliteterne for Energipark Næstved, stiger hverdagsdøgntrafikken med 1,5 og 2,6 %, mens lastbiltrafikken stiger med 48,0 og 51,4 %. Den høje trafikstigning skyldes den lave trafikmængde på vejene. Stigningen i lastbilprocenten er på 1,4 og 2,5 %-point, således de samlede lastbilprocent bliver 6,7 og 7,6 %, hvilket er en mindre lastbilandel, set i betragtning til den eksisterende lastbilsandel. Ydermere er stigningen af midlertidig karakter, eftersom denne kun påvirker vejene i anlægsfasen, som har en varighed på 18 måneder.

På grund af den lave eksisterende trafikmængde, vurderes det, at de ekstra lastbiler vil blive bemærket af beboerne langs vejen. Det vurderes dog, at den ekstra lastbilstrafik ikke vil være til betydende gene for beboerne langs vejen. Dette skyldes at de 20 lastbilture på

Baunevej, vil resultere i omtrent 2 ekstra lastbilture i timen (fordelt på 10 timer), hvilket er en lav mængde lastbilstrafik. Trafikmængderne er ydermere lav, hvorfor de stigninger i lastbilandelen ikke er et problem for trafikafviklingen eller trafiksikkerheden på strækningen.

Den eksisterende trafikmængde på Skolevej og Gammelvænget kendes ikke, men 10 ture på hhv. Skolevej og Gammelvænget, vil resultere i 1 ekstra lastbilstur i timen (fordelt på 10 timer). Samlet vurderes projektets påvirkning på trafikafvikling og trafiksikkerhed at være en mindre negativ påvirkning for beboerne langs vejene.

9.5.3 Afvikling af lastbiltrafik på influensvejnettet

Alle veje på influensvejnettet, undtagen Skolevej, Baunevej, Toftegårdsvej og Gammelvænget, har en tilstrækkelig bredde til at håndtere lastbiltrafik og afvikler allerede denne type trafik. Baunevej og Skolevej har en bredde på 5,0 meter, se figur 9-10. Det vil være muligt for to lastbiler at passerer hinanden ved at benytte grusrabatten.

Toftegårdsvej og Gammelvænget har en bredde på 3,0-3,5 meter, se Figur 9-10. Dermed kan to lastbiler ikke passerer hinanden på vejene.

Den maksimale mængde af lastbiler, der forventes at benytte de smalle veje i anlægsperioden, er gennemsnitligt to lastbiler pr. time på hverdage mellem kl. 07-18. Det vurderes at der er lille sandsynlighed for at to lastbiler vil møde hinanden på vejene. Det kan betyde at et køretøj må bruge vejrabatten til at vige for et modkørende køretøj. Forholdene vurderes derfor at medføre en moderat negativ påvirkning. Gammelvænget forventes at opleve den største lastbiltrafik. For at sikre fremkommelighed, og for at undgå at rabatter og vejkanter trædes i stykker af tunge transporter, skal der som afværgetiltag etableres vigelommer for lastbiler to steder langs vejen. Dels i nordlige ende, umiddelbart syd for vejens knæk mod vest, og dels midt mellem vejens knæk og Karrebækvej. Vigelommer skal indrettes med en længde på 20 m eksl kilestrækninger. Med kravet om afværgetiltag vurderes det, at den samlede miljøpåvirkning på trafikken på Gammelvænget er mindre, negativ.

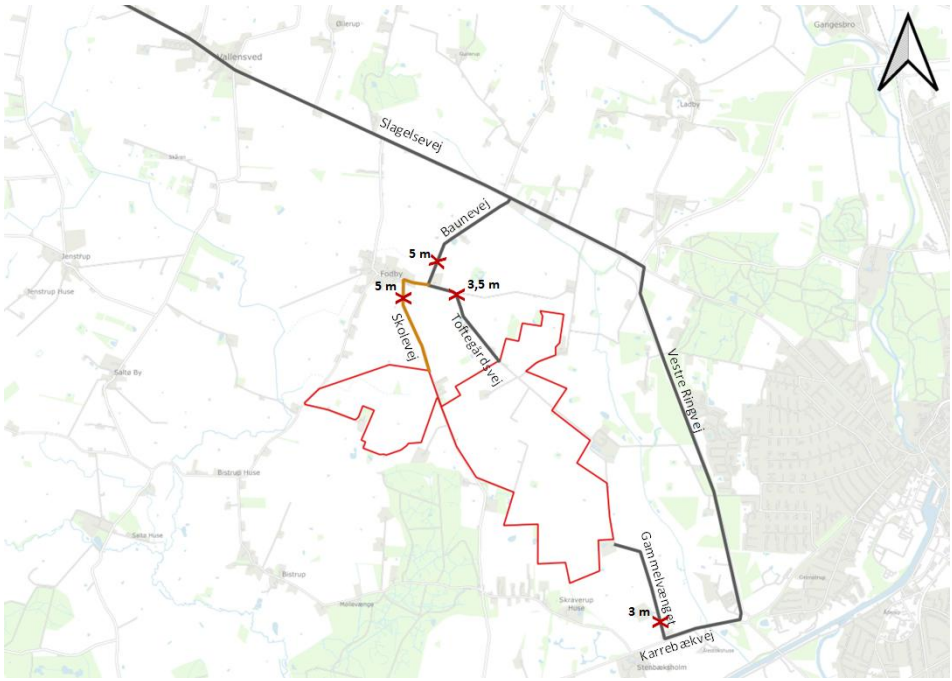

Figur 9-10: Adgangsvejene til projektlokationerne med angivelse af bredde.

Vejtilslutningen mellem Karrebækvej og Gammelvænget er på det bredeste punkt ca. 16 m bred, og dermed vurderes vejtilslutningen at være bred nok til at kunne afvikle den svingende lastbiltrafik. Der er desuden god oversigt i krydset mellem Karrebækvej og Gammelvænget. Dette er ligeledes gældende for krydset mellem Slagelsevej og Baunevej, hvor vejtilslutningen er endnu bredere og de to vognbaner er adskilt af en midterhelle. Vejtilslutningen mellem Skolevej og Baunevej er på det bredeste punkt ca. 20 m bred, og vurderes også at have en tilstrækkelig bredde til at kunne afvikle den svingende lastbilstrafik. Da der i dag afvikles lastbiltrafik på det resterende influensvejnet, vurderes det, at alle veje kan afvikle dobbeltrettet lastbiltrafik og at alle kryds indenfor influensvejnettet vil kunne afvikle den fremtidige lastbiltrafik. Det vurderes ligeledes, at der er tilstrækkelig oversigt ved alle vejkrydsene. Samlet set vurderes disse forhold at medføre en neutral påvirkning. Såfremt der i de enkelte kryds mod forventning ikke er tilstrækkelig plads til afvikling af svingende lastbiltrafik inden for asfaltarealet, kan der udlægges køreplader i krydsene. Herved sikres, at påvirkningen fortsat vurderes at være neutral.

9.5.4 Trafiksikkerhed

Ruten til den sekundære opbevarings- og vendeplads passerer forbi Gedebjerg Skole. Da pladsen fungerer som en sekundær lokation, forventes der i anlægsperioden maksimalt 10 lastbiler om dagen, hvilket svarer til cirka 1 lastbil i timen (anlægsarbejdet udføres i tidsrummet 07-18 på hverdage). Gedebjerg Skole er desuden en specialskole, der tilbyder transport med egne busser til og fra skolen. Eleverne hentes derfor enten hjemme eller på aftalte steder, hvilket medfører, at der ikke forventes lette trafikanter på Skolevej. På baggrund heraf vurderes anlægsfasen at medfører ingen påvirkning for skolen og der anbefales derfor ikke yderligere tiltag på Skolevej.[21]

Den ekstra mængde lastbiler vurderes at have en neutral påvirkning på trafiksikkerheden på influensvejnettet, da antallet af daglige lastbiler er lavt.

Figur 9-11: Foto af Gedebjerg Skole. Kilde: Google Streetview, april 2025.

9.5.5 Kabeltracéet

Nedgravning af kabeltracéet vurderes ikke at påvirke trafikken i anlægsfasen, da kabeltracéet ikke berører vejene, jf. projektbeskrivelsen. Ved de større veje underbores kablet vejen og påvirker dermed ikke trafikken. Det vurderes, at kabeltraceet er neutralt eller uden påvirkning på trafikafvikling og trafiksikkerhed.

Der skal søges gravetilladelser ved vejejer til kabeltrace, når der skal graves ved eller under både de offentlige veje og de private fællesveje.

[21] Om Skolen | Gedebjerg Skole

9.5.6 Opsamling på vurderingen

Trafikken på influensvejnettet vil stige som følge af den øgede trafik til og fra projektlokaliteten. Det vurderes, at der ikke vil opstå kapacitetsudfordringer som følge af anlægsfasen på influensvejnettet, da stigningerne i den samlede trafikmængde er forholdsvis lille. Miljøpåvirkningen vil dermed være neutral.

Da der er flere veje der har en lav trafikmængde i referencescenariet, vurderes det, at beboerne vil bemærke, at der kommer flere lastbiler på vejene, men dette vurderes til at være en ubetydelig påvirkning, da der ikke er problemer med at afvikle den ekstra trafik på vejene og at det kun er under anlægsfasen, der vil komme lastbiltrafik.

Der kan udlægges køreplader langs de smalle veje for at sikre, at der kan afvikles dobbeltrettet lastbiltrafik.

Det forventes ikke, at der opstår trafiksikkerheds- eller oversigtsproblemer, da de fleste veje i forvejen afvikler lastbiltrafik, og at den ekstra lastbilstrafik som resultat af anlægsfasen er meget begrænset med 1-2 lastbiler i timen i en periode over 18 måneder.

9.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

Jævnfør afgrænsningen af miljøvurderingen skal der ikke indgå vurdering af miljøpåvirkningen i driftsfasen.

9.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Transportbehovet i demonteringsfasen vil svare til anlægsfasen, og vurderingen af påvirkningen fra trafik til og fra projektområdet svarer dermed til anlægsfasen. Da solcelleanlægget har en levetid på ca. 35-40 år, kan det ikke vurderes om der er behov for afværgeforanstaltninger i dekommissioneringsfasen, da der kan ske en del ændringer på vejnettet over 35-40 år og samtidig vil der også ske en generel udvikling af samfundet som kan ændre trafikmængderne på vejene.

9.8 Miljøvurdering af planforslag

Såfremt planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer. Planforslagene rummer ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til påvirkningen på de trafikale forhold.

Planforslagene regulerer ikke trafikforhold uden for planområdet, men for så vidt angår ind- og udkørsel og trafikforhold i selve planområdet er miljøvurderingen sammenfaldende for planer og projekt.

9.9 Kumulative effekter

Vurdering af projektets påvirkning på trafik er baseret på kendte trafikdata, fremskrevet til år 2026. Der er dermed i selve vurderingsmetoden indbygget et hensyn til den generelle samfundsudvikling og stigende trafikmængde.

Projektet gennemføres i det åbne land vest for Næstved og ikke i umiddelbar nærhed til byzoner eller industriområder. Området er derfor kendetegnet ved relativt få projekter og lav aktivitet. Der er, jf. Næstved Kommunes BorgerGis, ikke andre lokalplanforslag i samme område, og der er ikke kendskab til andre projekter i området, som kan have en trafikal belastning der falder sammen med dette projekt. Det vurderes derfor, at der ikke er nogle kumulative effekter, som skal tages i betragtning.

9.10 Afværgeforanstaltninger

Der skal etableres vigelommer for lastbiler to steder langs Gammelvænget. Dels i nordlige ende, umiddelbart syd for vejens knæk mod vest, og dels midt mellem vejens knæk og Karrebækvej. Vigelommer skal indrettes med en længde på 20 m eksl. kilestrækninger.

9.11 Overvågning

Miljøvurderingen af planen har ikke medført, at der vurderes væsentlige negative eller positive påvirkninger på trafik eller trafiksikkerhed. Det er derfor ikke relevant at opstille et overvågningsprogram for påvirkningerne.

10 Rekreative forhold og mulighed for friluftsliv

10.1 Sammenfattende vurdering

Projektområdet har begrænset rekreativ værdi under de nuværende forhold, da det er privatejet og dyrket, med begrænset offentlig adgang.

Under anlægsfasen vil sikkerhedsmæssige hensyn og støj gøre området mindre egnet til rekreative aktiviteter, og potentielle jagtmuligheder vil også blive påvirket. Da udgangspunktet er lavt, vurderes påvirkningen i anlægsfasen at være mindre negativ.

I driftsfasen vil projektet have en positiv indvirkning på friluftslivet ved at skabe nye rekreative elementer i et område uden eksisterende faciliteter.

10.2 Metode

Denne beskrivelse af de rekreative forhold baseres på de eksisterende rekreative elementer, såsom stiforløb og opholdsarealer, samt den rekreative værdi for forskellige brugergrupper indenfor og omkring projektområdet.

Projektets indvirkning på de rekreative forhold vurderes kvalitativt. Denne vurdering er baseret på projektbeskrivelsen og de forventede påvirkninger fra andre faktorer, som landskab, trafik, natur og støj. Ændringer i de rekreative muligheder og oplevelsesværdi for forskellige brugergrupper bliver analyseret.

De rekreative elementer i projektområdet er identificeret gennem besigtigelser og data fra Næstved Kommunes Kommuneplan 2025. Oplysninger fra Naturstyrelsen bidrager også til denne identificering, idet de samler en bred vifte af friluftsdata fra statslige, kommunale og private aktører.[22]

[22] https://udinaturen.dk/kort/?region=85&routes=1089

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Der er ikke konstateret manglende viden til miljøvurderingen af friluftsliv og rekreative forhold.

10.3 Miljømål

Byrådets overordnede vision i Kommuneplan 2025 for rekreative ruter er følgende:

Byrådet har vedtaget en friluftspolitik og en sundhedspolitik, der i høj grad lægger op til bedre adgang og benyttelse af de rekreative naturarealer, der ligger tæt på boligområderne, og som opfordrer til fysisk aktivitet og muligheder for gode oplevelser.

Byrådet ønsker bedre adgang til bynære naturområder og rekreative områder. Det vil fremme folkesundheden og borgernes trivsel generelt samt give mulighed for, at alle borgere har mulighed for bevægelse og afkobling fra en travl hverdag.

Offentligheden skal have adgang til naturen og grønne områder. Mange steder kan naturhensyn gå hånd i hånd med rekreativ udnyttelse og oplevelser for borgerne. Andre steder skal naturen og biodiversiteten bevares, forbedres og forøges på naturens præmisser.

10.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

Projektarealerne består primært af eksisterende landbrugsjord med spredt bebyggelse. Indenfor projektarealet findes mindre landeveje og private markveje, såsom grusvejen til Toftegårdsvej 8, der kan anvendes rekreativt. Servicevejene til de eksisterende vindmøller kan også bruges til rekreative formål.

Der er ingen rekreative elementer eller stier i projektområdet, som kan forventes at fungere som særlige udflugtsmål. En søgning på alle temaer på Naturstyrelsens hjemmeside udinaturen.dk, der samler mange rekreative elementer, viser heller ingen af disse indenfor projektområdet. Hjemmesiden dækker bl.a. vandre, løbe- og cykelruter; rideruter; margueritruter; overnatningsfaciliteter (shelters mv.); hundeskove; legepladser; bålhytter; fugletårne; seværdigheder

og praktiske faciliteter såsom p-pladser og toiletter. Ingen af disse faciliteter findes i eller nær projektområdet.

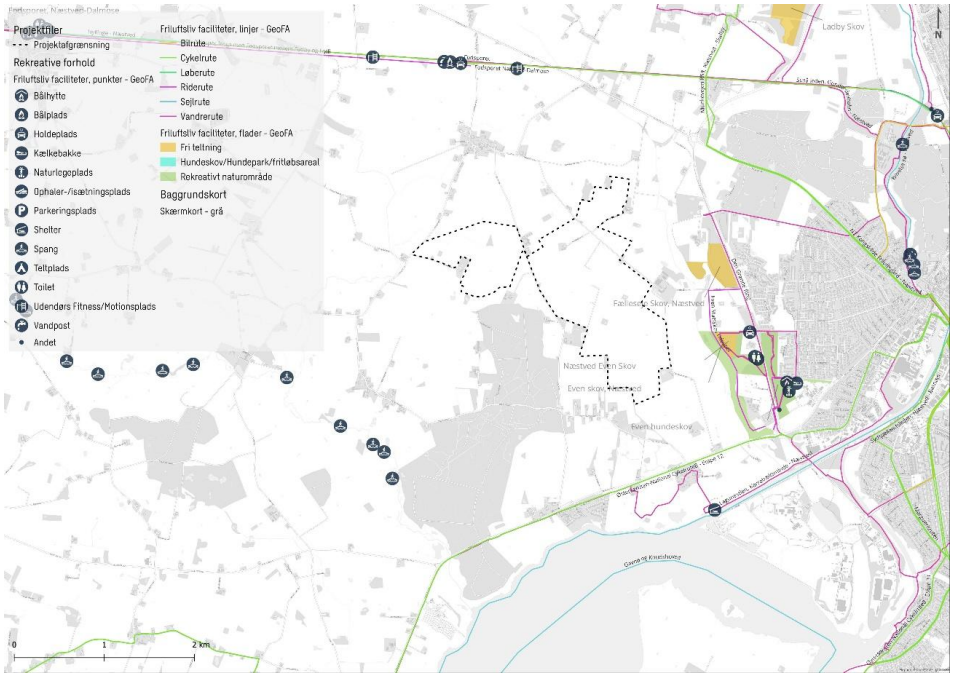

Figur 10-1 Overblik over rekreative forhold og friluftsliv i og omkring projektområdet.

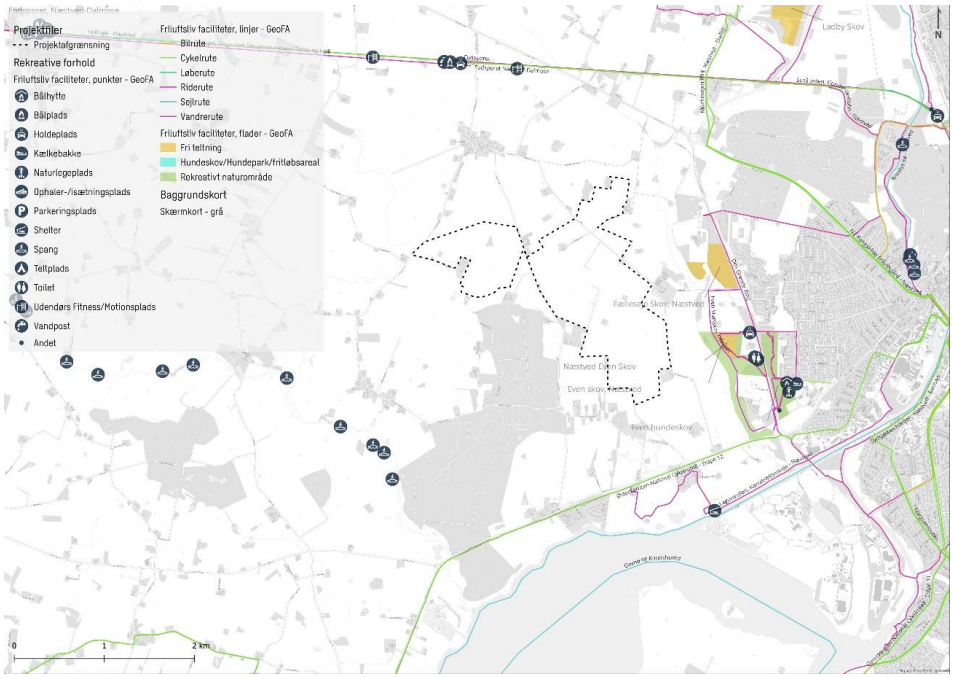

Figur 10-1

Det nærmeste rekreative element er et "frit teltningsområde" ca. 400 meter øst for projektområdet på den anden side af Evegrøft. Derudover findes en vandrerute, "Den grønne ring," ca. 600 meter øst for projektområdet. Denne rute er 32,8 km lang og går rundt om Næstved by. Der er også en ridesti, "Even Statsskov ridespor," som er mellem 2,2 og 3,0 km lang og placeret ca. 600 meter øst for projektområdet.

Projektområdet består primært af dyrket landbrugsjord med flere levende hegn, små skovområder, vandhuller, nærliggende vandløb samt en vindmøllepark med i alt 5 vindmøller. Servicevejen til de eksisterende vindmøller kan anvendes rekreativt. Lige udenfor projektområdet er der også en mindre vindmølle, som sandsynligvis er privat. Projektområdet ligger i et område med spredtliggende gårde og husmandssteder. Ca. 200 meter vest for projektområdet ligger Saltø Skov, og ca. 800 meter syd for løber Karrebækvej. Langs den østlige side af projektområdet løber Evegrøft og ca. 750 meter nord for løber Slagelsevej. De private lodsejere har sandsynligvis jagt i området.

Projektområdets rekreative værdi er begrænset under de nuværende forhold. Området kan tilgås via Toftegårdsvej 8, men det er privatejet og dyrket, og der er derfor ikke offentlig adgang til markfladerne uden ejers tilladelse. Dette gælder også områderne med vandhuller og småskove centralt i projektområdet.

10.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

I anlægsfasen vil der af sikkerhedsmæssige årsager ikke være offentlig adgang til projektområdet. I perioder vil der ankomme transporter med containere, og forstyrrelser og støj vil gøre området mindre attraktivt til rekreativ anvendelse såsom vandreture og ophold i naturen. Da området under de eksisterende forhold kun har ubetydelig rekreativ anvendelse for offentligheden, vurderes påvirkningen i anlægsfasen at være neutral.

Derudover kan de potentielle jagtmuligheder lokalt blive påvirket, når dyrelivets spredningsmuligheder ændres som følge af anlægsaktiviteten og indhegningen af projektområdet. Projektområdet vil ikke længere kunne anvendes til mulig jagt.

Forstyrrelser og larm fra anlægsarbejdet og transport i anlægsfasen kan periodevis bortskræmme vildtet, hvilket også kan påvirke nærområdet tæt ved projektområdet, dog kun i dagtimerne, når anlægsarbejdet foregår.

Denne påvirkning er af lokal og midlertidig karakter, og mulig jagt kan fortsat foregå på de omkringliggende arealer og naboejendomme. Derfor vurderes anlægsfasen at have mindre negativ påvirkning.

10.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

Driftsfasen omfatter etablering af cirka 13 hektar beplantningsbælter samt cirka 24 hektar udlagte friarealer til ny natur, naturforbedring og rekreative tiltag såsom vandreruter og ridestier som vil være tilgængelige i driftsfasen.

I driftsfasen vil der være adgang til de interne veje i projektområdet, som ikke ligger inden for hegnet omkring solcelleanlægget. Adgang til de enkelte arealer med solceller og de øvrige tekniske anlæg vil være begrænset, da disse vil være indhegnet og ikke tilgængelige for offentligheden. Solcellearealer hegnes med træpæl og to glatte tråde, i samme stil som sædvanlige indhegninger til landbrugsdyr. Der opsættes alene sikringshegn omkring anlæg som transformerstation og BESS anlæg, hvor der er en sikkerhedsrisiko. Nye læhegn og skærmende beplantning indhegnes indledningsvis med vildthegn, som fjernes, når de nye planter er så etableret, at de kan tåle at blive brugt af vildtet.

Da projektområdet ikke rummer egentlige rekreative elementer eller faciliteter (såsom vandrestier, shelters mv.), vil påvirkningen hovedsageligt berøre de lokale, som eventuelt anvender Skolevej, Toftegårdsvej, Gammelvænget, Evensvej og Katrinelundsvej til små gåture, hundeluftning mv. Solcelleanlægget og de tilhørende tekniske anlæg vil ændre udsigten fra åbent landbrugsland til teknisk anlæg. Når beplantningen omkring solcelleanlægget er vokset op, hvilket forventes at tage cirka 5 år før den har en egentlig skærmende effekt, vil udsigten fra Skolevej, Toftegårdsvej, Gammelvænget, Evensvej og Katrinelundsvej blive hindret af beplantningen, og man vil færdes i et mere lukket landskab uden mulighed for lange kig.

Der er ikke vurderet på effekten på jagt. Indenfor projektområdet er der 24 hektar, der skal udlægges som friarealer til ny natur og naturforbedring. Muligheden for jagt vil dog være reduceret i driftsfasen på grund af nærheden til de tekniske anlæg.

Driftsfasen vil således markant forbedre mulighederne for at anvende området rekreativt til vandreture, hundeluftning, da der skal udlægges 24 hektar til natur, naturforbedring og rekreative tiltag. Der forventes opsat informationstavler om solenergianlægget, så interesserede kan få viden herom. Der kan også formidles information om områdets naturindhold. Projektområdet vil på sigt få et øget naturindhold som følge af projektet, idet området tages ud af landbrugsmæssig drift.

Planerne og projektet vil samlet set have en positiv indvirkning på friluftslivet og de rekreative forhold i driftsfasen, da der skabes nye rekreative elementer i et område, hvor sådanne ikke eksisterer i dag.

10.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

I dekommissioneringsfasen vil offentlig adgang til projektområdet være meget begrænset af sikkerhedsmæssige årsager, ligesom i anlægsfasen. Transporter vil komme for at afhente materiel, hvilket vil medføre forstyrrelse og støj, der gør området mindre egnet til rekreativ anvendelse såsom vandreture og ophold i naturen. Da området under de nuværende forhold kun benyttes meget lidt til rekreative formål, begrænsningen er kortvarig og kun gældende for de områder der aktivt arbejdes i og flere af de etablerede stier og naturområder forventes at være permanente og dermed også aktive i dekommissioneringsfasen, vurderes påvirkningen i nedtagningsfasen at mindre negativ.

10.8 Miljøvurdering af planforslag

Hvis planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke gennemføres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer. Planforslagene tillader ikke projekter, der væsentligt afviger fra det ansøgte med hensyn til potentielle

rekreative påvirkninger. Miljøvurderingen af planforslagene anses for at være ens med miljøvurderingen af projektets driftsfase.

10.9 Referencescenarie

I referencescenariet vil de nuværende forhold for friluftslivet forblive uændrede. Projektområdet vil fortsat være i landbrugsdrift med begrænset rekreativ værdi for offentligheden. Der etableres ingen rekreative elementer såsom vandreruter, ridestier eller opholdsmuligheder i området. Projektet forventes derfor at have en positiv effekt på områdets anvendelighed til friluftsliv og rekreative forhold.

10.10 Kumulative effekter

Der er ikke identificeret andre projekter eller aktiviteter i nærområdet, som i kombination med solcelleanlægget kan medføre kumulative påvirkninger af rekreative forhold og friluftsliv.

Området er desuden præget af intensiv landbrugsdrift, og der foregår ikke naturgenopretning, større anlægsarbejder eller arealændringer, som kan medføre en kumulativ påvirkning af friluftsliv eller rekreative forhold.

10.11 Afværgeforanstaltninger

Der er ikke konstateret behov for afværgeforanstaltninger i forhold til friluftsliv og rekreative forhold.

10.12 Overvågning

Der vurderes ikke at være behov for overvågning i relation til friluftsliv og rekreative forhold.

11 Støj og vibration

I de følgende afsnit beskrives påvirkninger i form af støj og vibrationer i omgivelserne, som forventes at forekomme i henholdsvis anlægs- og driftsfasen.

11.1 Støj

11.1.1 Sammenfattende vurdering

Etablering af solcelleanlæg kan medføre en større støjpåvirkning af omgivelserne, i form af overskridelse af Miljøstyrelsens støjgrænser, i anlægsfasen som følge af anlægsstøj ved nedramning af pæle, gravearbejde samt kørsel. Mindre støjpåvirkning vil forekomme i demonteringsfasen, da der her ikke foretages nedramning. Ligeledes kan solcelleanlægget i driftsfasen medføre mindre støjpåvirkning i omgivelserne som følge af støj fra transformere og invertere, der har en lavfrekvent brummen i de perioder, hvor der produceres strøm (hovedsageligt i dagtimerne).

Der er gennemført overslagsberegninger af støjpåvirkningen ved omkringliggende boliger i anlægsfasen. Det vurderes, at påvirkningen som følge af støj vil være af mindre grad, da de fleste boliger er placeret i god afstand til projektområdet, hvor støjniveauet forventes af være under 70 dB(A). For en række boliger, R01, R02, R03, R04, R05, R08, R10, R12 og R13, er der risiko for at støjniveauet vil overskride grænsen på 70 dB(A), men kun i et begrænset omfang, hvor nedramning er relativt tæt på naboen.

For driftsfasen viser støjberegningerne, at støjgrænseværdierne kan overholdes for alle omkringliggende boliger. Støj og vibrationer fra solcelleanlægget vurderes derved at medføre en mindre negativ påvirkning af omgivelserne.

11.1.2 Metode

Arbejdet i anlægsfasen er af midlertidig karakter og vil foregå i dagtimerne indenfor normal arbejdstid, kl. 07 - 18. Støjkilderne består af kørsel og arbejde med entreprenørmaskiner samt nedramning af pæle. Projektområdet er placeret i et landbrugsområde, hvor den eksisterende støjpåvirkning primært består af landbrugsmaskiner, der kan sidestilles med støjudsendelsen fra entreprenørmaskiner i anlægsfasen.

Der er udført beregninger af projektets forventede støjpåvirkning af omgivelserne i driftsfasen. Støjberegningerne er foretaget i henhold til Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 "Beregning af ekstern støj fra virksomheder". Beregningsmodellen er opbygget i programmet SoundPlan version 9.1 (opdatering 19/2-26) på baggrund af kortgrundlag, højdekurver og placering af bygninger fra Styrelsen for Dataforsyning og infrastruktur (SDFI). Samt data om placering af støjkilder fra solcelle- og batterianlægges støjende elementer.

Støjen betragtes indenfor et referencetidsrum på 8 timer i dagperioden, 1 time i aftenperioden og en halv time i natperioden i henhold til vejledningen. Der er foretaget beregninger for dag-, aften- og natperioden med anlægget i maksimal drift, hvilket er udtryk for en "worst case" situation. Terrænet omkring solcelleparken, som består af landbrugsarealer og skov, er regnet som akustisk blødt. Støjen i punkterne er beregnet i frit felt i henhold til vejledningen, hvilket betyder, at støj reflekteret i naboejendommenes facade ikke medregnes og kan derfor sammenholdes med grænseværdierne. Punkterne er beregnet i 1,5 m og 4,5 m højde over terræn og udvalgt omkring projektområdet, hvor støjbelastningen vurderes at være højest. Desuden er der beregnet støjkort 1,5 m over terræn. Støjkortene er baseret på interpolerede værdier ud fra punkter i et net med 10 m indbyrdes afstand og med refleksioner fra egen facade. Støjkortene er derfor kun orienterende.

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Der er taget udgangspunkt i støjtal for forventede komponenter til solcelleparken. Hvis det besluttes at anvende andre komponenter i det endelige projekt, bør det sikres, at de har samme eller lavere støjudsendelse til omgivelserne, end det som er benyttet i forbindelse med nærværende vurdering.

Den præcise placering af anlægskomponenterne er ikke kendt. Det vurderes, at resultaterne ikke er følsomme overfor små ændringer i placeringen, så længe komponenterne i et eventuelt alternativt scenarie er jævnt fordelt over samme område.

11.1.3 Miljømål

Anlægsfasen

Støjen i anlægsfasen vurderes ud fra Næstved Kommunes regulativ for bygge-, anlægs- og nedrivningsaktiviteter på kommunens hjemmeside. For støj fremgår følgende:

"Afgrænsning af arbejdstider: Støvende, støjende og vibrerende nedrivnings-, bygge- og anlægsaktiviteter må kun udføres i tidsrum: man-fre kl. 7:00 – 18:00 og lør. kl. 7:00 – 14:00."

- På vegne af kommunalbestyrelsen i Næstved kommune den 07/08-2018.

Der forekommer ingen reel støjgrænse i ovenstående regulativ, der tages derfor udgangspunkt i den mest almindeligt anvendte støjgrænse for anlægsaktiviteter på 70 dB(A).

Driftsfasen

Den beregnede støj i driftsfasen sammenholdes med støjgrænserne angivet i Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Boligerne omkring anlægget er beliggende i det åbne land, hvor der ikke er fastsat en entydig støjgrænse. I vurderingen er det normal praksis at tage udgangspunkt i støjgrænserne for blandet bolig og erhverv. Den mest skærpede støjgrænse er på 40 dB(A) for natperioden fra kl. 22-07. Grænseværdierne gælder ved udendørs opholdsarealer op til 15 m fra beboelse.

Bilag 3 Støjredegørelse, omtaler støjreducerende foranstaltninger i form af støjvægge omkring BESS- og MVS-anlægget. Disse støjvægge er 5 m høje og absorberende på indersiden imod anlægget, væggene vil være placeret på den vestlige, sydlige og østlige side.

I driftsfasen forventes der ikke at forekomme påvirkning i form af vibrationer i omgivelserne.

11.1.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

Det udvalgte projektområde ligger på eksisterende marker, andet planlagt industri ligger mere end 2 kilometer væk fra projektet. Projektets udførsel vil forudsætte nedlægning af følgende 6 adresser som bolig.

1) Toftegårdsvej 9, 4700 Næstved
2) Toftegårdsvej 8, 4700 Næstved
3) Toftegårdsvej 13, 4700 Næstved (udenfor projektområdet)
4) Toftegårdsvej 14, 4700 Næstved
5) Skolevej 19, 4700 Næstved
6) Søndervej 33, 4700 Næstved

11.1.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

Anlægsarbejdet foregår med entreprenørmaskiner, der støjmæssigt kan sidestilles med landbrugsmaskiner, som er en eksisterende støjkilde i området.

Der vil i en begrænset periode i forbindelse med etableringen blive nedrammet pæle. I følgende vurdering er støjniveauer og vibrationer fra nedramning af pæle estimeret på baggrund af overslagsberegninger.

Kildestyrken for nedramning af pæle er erfaringsmæssigt på omkring L_{WA} = 125 dB. Det forventes at naboer indenfor 150 meter fra solcellearealerne vil kunne opleve støjniveauer over 70 dB(A). Dette er for en "worst-case" betragtning, hvor der rammes pæle i den yderste afgrænsning af projektområdet.

Naboerne der ligger inden for 150 meter af solcelleområderne er R01, R02, R03, R04, R05, R08, R10, R12 og R13 samt i mindre omfang R09 og R15.

Generelt forventes støjniveauet at være under 70 dB(A), hvis der er mere end 150 meters afstand til det område, hvor der nedrammes.

Det vurderes, at de ovenstående referencepositioner vil være mindre negativ støjpåvirket i et begrænset omfang under anlægsfasen

11.1.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

De primære støjkilder i forbindelse med anlægget vil være invertere, Battery Energy Storage System (BESS) anlæg, Medium Voltage System (MVS) anlæg, transformatorhuse og transformatorstationer. Støjudsendelsen fra komponenterne er oplyst af Be Green som kildestyrker, ligeledes er dæmpningseffekten af eventuelt dæmpningsudstyr oplyst.

- **Invertere, L_w = 87,4 dB(A) pr. stk.**
  Det er angivet af BeGreen A/S, at der til hele solcelleanlægget

vil være 506 invertere. Inverterne er forudsat ligeligt fordelt over udpegede linjer.
Støjkilden er modelleret 1,5 m over lokalt terræn.

- **Invertere med Hush Box, L_w = 71,3 dB(A) pr. stk.**
  Det er angivet af BeGreen A/S, at der til hele solcelleanlægget vil være 26 invertere. Inverterne er forudsat ligeligt fordelt over udpegede linjer.
  Støjkilden er modelleret 1,5 m over lokalt terræn.
- **Transformatorhuse, L_w = 83,8 dB(A) pr. stk**.
  Det er angivet af BeGreen A/S, at der til hele solcelleanlægget vil være 19 transformatorhuse.
  Støjkilden er modelleret 4 m over lokalt terræn.
- **Transformatorstationer, L_w = 86,5 dB(A) pr. stk**
  Det er angivet, af BeGreen A/S, at der vil blive placeret to transformerstationer i området.
  Støjkilden er modelleret 5 m over lokalt terræn.
- **BESS container, L_w = 80,9 dB(A) pr. stk.**
  Det er angivet af BeGreen A/S, at der til hele projektet vil være 80 BESS containere. Containerne er fordelt ligeligt over BESS og MVS-arealet. Støjkilden for BESS-anlægget er modelleret 3 m over lokalt terræn.
- **MVS container, L_w = 83,8 dB(A) pr. stk.**
  Det er angivet af BeGreen A/S, at der til hele projektet vil være 40 MVS containere. Containerne er fordelt ligeligt over BESS og MVS-arealet. Støjkilden for MVS-anlægget er modelleret 2,5 m over lokalt terræn.

Det er antaget alle komponenter er i konstant drift døgnet rundt, med undtagelsen af invertere med og uden Hush Box. Disse kilder har en dæmpning på 10 dB i natperioden.

Der vil kun forekomme begrænset kørsel i forbindelse med vedligehold og service af anlægget og der ses derfor bort fra dette, da de er støjmæssigt negligerbare i forhold til de øvrige støjkilder. Støjberegningerne er foretaget for en normal maksimal driftssituation, hvilket svarer til en ”worst case” situation for aftenperioden samt natperioden med sænket drift. Resultatet af punktberegningerne er vist i Tabel 11-1. Beregningerne viser, at den højeste støjbelastning i driftsfasen er 44,7 dB(A) i aftenperioden og 39,7 dB(A) i natperioden og støjbelastningen i omgivelserne i driftsfasen vil overholde de vejledende støjgrænser.

Tabel 11-1: Støjbelastning i referencepunkterne

Referencepunkt	Etage	Støjgrænse aften dB(A)	Støjbelastning dB(A)	Støjgrænse Nat dB(A)	Støjbelastning dB(A)
R01: Evensvej 4	Stuen	45	38,5	40	35,7
R01: Evensvej 4 - 1.sal	1. Etage	45	39,2	40	36,8
R02: Evensvej 3	Stuen	45	39,3	40	37,3
R02: Evensvej 3 - 1.sal	1. Etage	45	42,7	40	39,7
R03: Toftegårdsvej 5	Stuen	45	43,7	40	36,8
R03: Toftegårdsvej 5 - 1.sal	1. Etage	45	44,1	40	37,7
R04: Skolevej 11	Stuen	45	42,8	40	35
R05: Skolevej 13, nord-vest	Stuen	45	43,4	40	35,5
R05: Skolevej 13, nord-øst	Stuen	45	42,3	40	34,4
R05: Skolevej 13, syd-vest	Stuen	45	44,7	40	36,6
R05: Skolevej 13, syd-øst	Stuen	45	44,1	40	35,9
R06: Søndervej 25	Stuen	45	38,1	40	30,2
R06: Søndervej 25, 1. sal	1. Etage	45	38,1	40	30,7
R07: Søndervej 28	Stuen	45	37,7	40	29,1
R08: Skolevej 20	Stuen	45	41,1	40	33,5
R08: Skolevej 20, 1.sal	1. Etage	45	41,4	40	34
R09: Saltø Skovvænge 30	Stuen	45	38,5	40	30,7
R10: Gammelvænget 11	Stuen	45	41,3	40	33,4
R10: Gammelvænget 11, 1.sal	1. Etage	45	41,3	40	33,7
R11: Gammelvænget 9	Stuen	45	35,1	40	27,5
R12: Skolevej 16	Stuen	45	43,9	40	35,9
R12: Skolevej 16, 1.sal	1. Etage	45	43,8	40	36,1
R13: Søndervej 35	Stuen	45	43,6	40	37,7
R13: Søndervej 35, 1.sal	1. Etage	45	44,6	40	38,5
R14: Møllevænget 2	Stuen	45	41,5	40	33,4
R15: Toftegårdsvej 15	Stuen	45	38,8	40	29,9
R15: Toftegårdsvej 15, 1.sal	1. Etage	45	39,6	40	31,6

I Bilag 3 (notatet N6.013.26, Bilag B) er støjbelastningen visuelt vist som støjudbredelseskort.

Det vurderes, at støjgrænserne vil kunne overholdes, og støjen fra solcelleanlægget derved medfører en mindre negativ påvirkning af omgivelserne.

11.1.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Støjbelastningen fra demontering af anlægget forventes at indeholde kørsel og arbejde med entreprenørmaskiner og svarer støjmæssigt til anlægsfasen, dog uden støjbidrag fra nedramning af pæle. Det vurderes således at støjpåvirkningen i forbindelse med demontering vil være mindre negativ.

11.1.8 Miljøvurdering af planforslag

Området omkring anlægget er præget af spredte boliger i det åbne land. Støjen fra anlægget er beregnet i udvalgte punkter, hvor støjbelastningen vurderes at være højest. Placeringen af referencepunkterne fremgår af Figur 11-1.

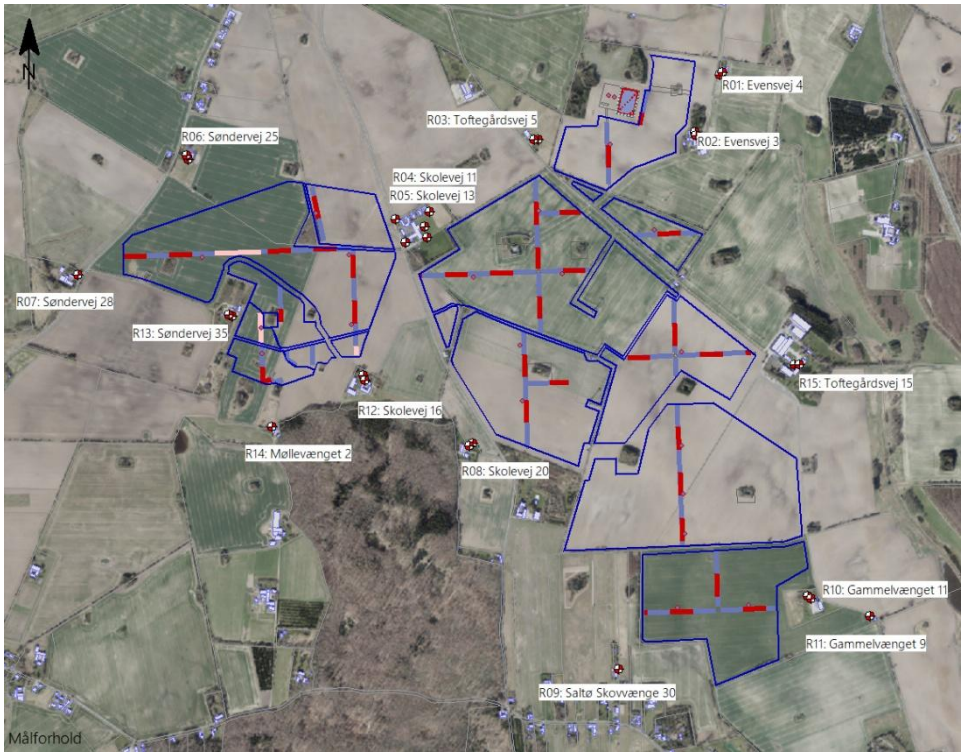

Figur 11-1. Oversigtskort med placering af referencepunkter R01-R15 og støjkilder. Punktkilderne (blå prikker) angiver placeringen af transformerhuse og transformer stationer. Arealkilderne (blå og røde) repræsenterer BESS- MVS-anlægget.

11.1.9 Referencescenarie

Den eksisterende arealanvendelse af området er til landbrugsdrift samt en vindmøllepark med 5 eksisterende vindmøller. Det må

forventes, at der i forbindelse med landbrugsdrift i kampagneperioder med arbejde med jorden, såning og høstning forekommer støj fra landbrugsmaskiner over store dele af døgnet. Støjudsendelsen fra vindmøllerne afhænger af vindhastigheden og vil kunne forekomme over alle døgnets timer. Støjbelastningen fra vindmøllerne i området inklusive de 5 eksisterende vindmøller er reguleret i vindmøllebekendtgørelsen og støjen må, afhængigt af årstallet for anmeldelsen, være op til maksimalt 44 dB(A) eller 45 dB(A) ved 8 m/s ved de omkringliggende boliger, hvilket er højere end støjen fra solcelleparken. Det må forventes, at øvrig baggrundsstøj i området er vejtrafikstøj fra omkringliggende veje.

11.1.10 Kumulative effekter

Støjbelastningen fra anlægget vil i både anlægs- og driftsfasen kumulere med støjen fra vindmøllerne i projektområdet. Støj fra solceller og vindmøller reguleres særskilt i henholdsvis Vejledning nr. 5/1984 ”Ekstern støj fra virksomheder” og i vindmøllebekendtgørelsen og kan ikke umiddelbart lægges sammen, da der benyttes forskellige måleparametre. Vindmøllerne inden for projektområdet er af typen NEG Micon og er opstillet i henholdsvis 1999 og 2000. Det betyder, at de skal vurderes i henhold til vindmøllebekendtgørelse nr. 304 af 14. maj 1991, herefter benævnt BEK 304.

I henhold til BEK 304 er støjgrænsen for vindmøller fastsat til 45 dB. Bekendtgørelsen fastsætter, at beregningerne udføres for de nærmeste naboer og med udelukkende hårdt terræn under møllerne. Da møllerne blev sat op, var terrænet under møllerne alt overvejende almindelige landbrugsjord, så i praksis var der dengang ikke tale om ”hårdt terræn”. Det bliver dog den reelle situation efter etableringen af solcelleparken. I vindmøllestøjberegningerne er terrænkorrektionen dog uændret, da denne er konstant i BEK 304, hvorfor det ikke giver mening at foretage en ny støjberegning, da den ville give nøjagtig samme resultat som støjberegningen ved møllernes opsættelse.

Den nærmeste nabo ved opsætningen af vindmøllerne var Toftegårdsvej 8, som er beliggende 293 m fra nærmeste vindmølle. Det må forventes, at møllerne er lovligt opsat og at støjkravet for Toftegårdsvej 8 var overholdt efter BEK 304. Bygninger og beboelse på Toftegårdsvej 8 nedlægges ved etablering af solcelleparken, og

den fremtidig nærmeste nabo bliver derfor Skolevej 20, som er beliggende 474 m fra nærmeste vindmølle. Der sker således en betragtelig forøgelse i afstand fra møller til nærmeste nabo, og med øget afstand mindskes den oplevede støj fra møllerne.

Lydbølger fra forskellige kilder kan kumulere og forstærkes af hinanden, og naboerne omkring solcelleparken vil kunne opleve en fornemmelse af øget støj fra vindmøllerne. Beregningsmæssigt vil støjniveauet dog være uændret og derfor fortsat under den vejledende støjgrænse. Det vurderes, at den kumulative støj fra solceller vil være mindre, negativ.

Der vil med sandsynlighed forekomme støj fra landbrugsmaskiner nær projektområdet som kan bidrage til den kumulative støj. Støj fra landbrugsmaskiner, der arbejder i markerne på selve projektområdet, vil ikke længere forekomme, hvis projektet realiseres. Den samlede støj fra landbrugsmaskiner oplevet hos nærmeste naboer vil samlet set være mindre end i eksisterende drift. Det vurderes, at oplevelsen af kumulativ støj fra landbrugsmaskiner vil være neutral.

Det vurderes samlet, at støjpåvirkningen fra kumulative effekter vil være mindre negativ.

11.1.11 Afværgeforanstaltninger

Der skal etableres afværgeforanstaltninger omkring BESS- og MVS-anlægget for at sikre, at anlægget overholder støjgrænserne i driftsfasen. Beregninger af støj er baseret på 5 m høje skærme med absorberende elementer, som kan give et reflektionstab på 8dB. Skærmene skal etableres på vest-, syd-, og østlige side.

11.1.12 Overvågning

Der vurderes ikke relevant med overvågningsprogram for plangrundlaget.

11.2 Vibrationer

11.2.1 Sammenfattende vurdering

Etablering af solcelleanlæg kan medføre påvirkning i omgivelserne, i anlægsfasen ved vibrationer fra nedramningen. Der kan forekomme væsentligt negative vibrationspåvirkninger i anlægsfasen i form a risiko for bygningsskadelige vibrationer i forbindelse af nedramning af pæle på projektarealet i nærheden af R02 og R13. Det anbefales således, at der foretages vibrationsovervågning ved denne ejendom under rammearbejde

11.2.2 Metode

Vibrationer vil kunne forekomme ved nedramning af pæle ved de nærmeste ejendomme til anlægget. Der er foretaget en overslagsmæssig vurdering af vibrationer ud fra typiske vibrationsniveauer i forskellige afstande ved nedramning.

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Opsætning af solcelleanlæg, BESS og transformerstationer er alle kendte processer som har været gennemført før. De potentielle miljøpåvirkninger er derfor velkendte. Projektbeskrivelsen giver en tilpas grundig beskrivelse af anlægs-, drifts- og dekommissioneringsfasen til, at der kan foretages en vurdering at projektets potentielle miljøpåvirkning i relation til vibrationer.

11.2.3 Miljømål

Anlægsfasen

Vibrationspåvirkningen i anlægsfasen vurderes ud fra Næstved Kommunes regulativ for bygge-, anlægs- og nedrivningsaktiviteter på kommunens hjemmeside. For vibrationer fremgår følgende:

"Afgrænsning af arbejdstider: Støvende, støjende og vibrerende nedrivnings-, bygge- og anlægsaktiviteter må kun udføres i tidsrum: man-fre kl. 7:00 – 18:00 og lør. kl. 7:00 – 14:00."

- På vegne af kommunalbestyrelsen i Næstved kommune den 07/08-2018.

Der er ikke angivet en grænse for vibrationsniveauet i ovenstående regulativ. I anlægsfasen forholder man sig til bygningsskadelige vibrationer, og ikke komfortvibrationer. Da der ikke findes en dansk

standard inden for bygningsskadelige vibrationer, anvendes den tyske standard DIN 4150-3. I standarden er der opstillet frekvensafhængige grænser, som varierer alt efter den pågældende bolig, hvor der måles, tilstand og bevaringsværdi. Der måles på den pågældende boligs fundament, udendørs.

Driftsfasen

De anbefalede grænseværdier jf. Miljøstyrelsens Orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" er 80 dB KB-vægtet accelerationsniveau, målt på gulvet af en pågældende bolig. Dette omtales som komfortvibrationer.

I driftsfasen forventes der ikke at forekomme påvirkning i form af vibrationer i omgivelserne.

11.2.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

Det udvalgte projektområde ligger på eksisterende marker, andet planlagt industri ligger mere end 2 kilometer væk fra projektet. Projektets udførsel vil forudsætte nedlægning af følgende 6 adresser som bolig.

1) Toftegårdsvej 9, 4700 Næstved
2) Toftegårdsvej 8, 4700 Næstved
3) Toftegårdsvej 13, 4700 Næstved (udenfor projektområdet)
4) Toftegårdsvej 14, 4700 Næstved
5) Skolevej 19, 4700 Næstved
6) Søndervej 33, 4700 Næstved

11.2.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

Det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau fra vibrationer ved nedramning vurderes at være lavere end 80 dB i afstande større 60 meter. Ved R02 og R13 vurderes det, at accelerationsniveauet fra vibrationer vil være op til 90 dB og dermed overstige 80 dB, KB-vægtet. Bygningsskadelige vibrationer ved nedramning af pæle vil normalvis ikke forekomme i afstande større end 25 m. Afstanden fra projektarealet til bygningerne ved R02: Evensvej 3 og R13: Søndervej 35 er mindre end 30 m, hvorfor det ikke kan udelukkes, at der vil kunne forekomme bygningsskadelige vibrationer ved disse boliger.

Det vurderes, at der kan forekomme væsentligt negative vibrationspåvirkninger i anlægsfasen ved to boliger, R02: Evensvej 3

og R13: Søndervej 35, i forbindelse med nedramning af pæle på projektarealet tæt på boligen.

Som afværgetiltag mod vibrationspåvirkninger skal der opstilles overvågningsudstyr på R02: Evensvej 3 og R13: Søndervej 35. Ved overskridelse af grænseværdier for vibrationer skal arbejdet indstilles og der skal findes en mindre belastende fremgangsmåde.

Med de etablerede afværgetiltag vurderes det, at miljøpåvirkningen vil resultere i en mindre negativ påvirkning for de omkringliggende ejendomme.

11.2.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

Hverken solcelleanlæg, transformerstationer eller BESS anlæg giver anledning til betydende vibrationer i driftsfasen.

Service og vedligehold sker primært ved hjælp af lette køretøjer som personbiler og varevogn og sjældnere med lastbil eller traktortransport. Indenfor området køres der med lav hastighed. Transporterne forventes ikke at give anledning til betydende vibrationer i driftsfasen.

Eventuelle udskiftninger af ødelagte solcellepaneler vil som udgangspunkt ske på de eksisterende rammer og giver derfor ikke anledning til vibrationer.

Det vurderes, at der er ingen påvirkning, fra vibrationer i driftsfasen.

11.2.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Dekommissioneringsfasen vil give transporter af omtrent samme omfang som anlægsfasen. Transporterne vurderes ikke at give anledning til betydende vibrationer.

Der er ingen elementer som skal nedrammes i denne fase og der er således ingen væsentlige kilder til vibrationer fra nedramning.

Fjernelse af fundamenter kan kortvarigt give anledning til lokale vibrationer. Henset til den store afstand fra BESS anlægget og transformerstationen og til nærmeste boliger vurderes det, at dekommissioneringsfasen ikke vil give anledning til vibrationer.

11.2.8 Miljøvurdering af planforslag

Såfremt planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for

planernes rammer. Planforslagene rummer ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til miljøpåvirkningen fra vibrationer.

Miljøvurdering af plangrundlagets miljøpåvirkning er således sammenfaldende med miljøkonsekvensvurderingen af projektet.

11.2.9 Referencescenarie

Såfremt projektet ikke gennemføres og plangrundlaget ikke vedtages, kan den eksisterende landbrugsmæssige drift fortsætte. Der er således ikke grund til at forvente forandrede eller problematiske forhold forårsaget af vibrationer.

11.2.10 Kumulative effekter

Projektets påvirkning af vibrationer i omgivelserne er af kortvarige karakter og forekommer udelukkende i anlægsfasen. Der er ikke kendskab til andre planer eller projekter i området som kunne give anledning til kumulative effekter for vibrationer.

11.2.11 Afværgeforanstaltninger

Det vurderes, at der er behov for overvågning af vibrationer på bygningen ved R02: Evensvej 3 og R13: Søndervej 35 i forbindelse af nedramning af pæle på det nærliggende projektareal.

Ved overskridelser af fastsatte og frekvensafhængige grænseværdier udsender vibrations-måleudstyret alarmer, og entreprenøren skal omgående standse arbejdet. Efterfølgende skal årsagen til overskridelsen af grænseværdien identificeres, og entreprenøren skal finde en mere skånsom metode til fortsættelse af anlægsarbejdet.

Inden arbejdet påbegyndes skal der foretages en besigtigelse af ejendommen med henblik på at dokumentere bygningens tilstand, før vibrationskritiske aktiviteter påbegyndes. Her skal eksisterende skader og revner i potentielt vibrationsfølsomme nabobygninger kortlægges.

11.2.12 Overvågning

Der vurderes ikke relevant med overvågningsprogram for plangrundlaget.

12 Grundvand og drikkevand

I det følgende afsnit beskrives, om der vil være en påvirkning af grundvandet i området i forbindelse med gennemførelsen af planer og projekt for både anlægsfasen og driftsfasen.

12.1 Sammenfattende vurdering

Projektområdet ligger i Næstved Kommune og delvist indenfor et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og delvist indenfor et område med drikkevandsinteresser (OD). Der findes 7 private vandboringer indenfor 300 m fra projektområdet, hvoraf én af boringerne ligger indenfor projektområdet. De indvinder alle vand fra det underliggende kalkmagasin, som er godt beskyttet. Der er registreret én privat vandboring indenfor projektområdet (DGU nr. 221.822) samt en boring med ukendt anvendelse (DGU nr. 221.472). Hvis disse boringer er ubenyttede, skal de sløjfes i forbindelse med projektet, og dette skal gøres i henhold til de fastsatte krav i bekendtgørelse om uddannelse af personer, der udfører boringer på land[23], så der ikke kan ske forurening af grundvandet eller udveksling af vand mellem forskellige grundvandsmagasiner gennem anlægget.

Grundvandsressourcen er godt beskyttet i området. Områdets terrænnære jordlag består primært af moræneler, som giver en god beskyttelse af grundvandsmagasinerne i området med over 15 m dæklag over det primære kalkmagasin. Ved genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027[24] er en af områdets terrænære grundvandsmagasiner dog i dårlig kemisk tilstand på grund af fund af pesticider. De almene vandværker og private boringer indvinder vand fra det dybere kalkmagasin, hvor vandkvaliteten opfylder miljømålene. Der er i dag landbrugsdrift på arealerne i projektområdet. Der er ingen registrerede forureninger indenfor projektområdet.

[23] Jf. bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, BEK nr. 1260 af 28/10/2013, §28.
[24] Vedtaget pr. 1. januar 2026.

Solpanelerne vil blive nedrammet. Hvis der i forbindelse med opførelse af batterianlæg samt transformatorstation bliver behov for at udgrave under grundvandsspejlet, vurderes der kun at være behov for en simpel lænsning af regnvand og evt. indsivende grundvand ved placering af en dykpumpe i bunden af udgravningen, hvor det oppumpede vand bortledes til nedsivning på de omkringliggende arealer.

Da projektområdet ligger indenfor et område med OSD samt OD, skal man være særligt opmærksom på spild ifm. anlægsfasen. Der vil i anlægsfasen være et mindre omfang af tung trafik og rammeudstyr til fordeling og opstilling af anlægget. Der vurderes at være minimal risiko for oliespild ifm. tung trafik under anlægsarbejdet. Det er vigtigt, at et evt. oliespild straks oprenses for at undgå nedsivning, hvilket ikke afviger fra den hidtidige landbrugsdrift med landbrugsmaskiner.

Inddækning, tagrender og facader på transformatorstationen og batterianlægget skal ikke indeholde bly, kobber eller zink. Derved sikres det, at nedsivning af tagvand ikke udgør en forureningsrisiko.

Batteristationen har en tilknyttet beredskabsplan i tilfælde af brand. Denne skal indeholde en plan for opsamling af spild inden nedsivning til grundvand (eller recipient).

Gennemførelse af nærværende planer eller projekt, hvor man omlægger fra konventionelt landbrug til energipark, har en positiv påvirkning på grundvandsforekomsternes kemiske tilstand i området fordi belastningen med kvælstof og pesticider reduceres. Samtidigt ses der ingen påvirkning af grundvandets kvantitative tilstand, da nedsivningen af regnvand indenfor projektområdet ikke vil blive væsentligt begrænset af projektet.

Planerne og projektet vil ikke medføre en forringelse af den kemiske- eller kvantitative tilstand af områdets grundvandsforekomster eller hindre senere målopfyldelse.

12.2 Metode

Miljøkonsekvensvurderingen er udført med afsæt i grundvandsrelaterede GIS-temaer fra Jupiterdatabasen (GEUS),

Danmarks Miljøpotal, MiljøGIS, offentlige databaser samt fagrapporter (Miljøministeriet, 2014).

På baggrund deraf belyses aktuelle jord- og grundvandsforhold, områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), områder med drikkevandsinteresser (OD), boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), indvindingsområder (IO), indsatsområder (IO), informationer om vandforsyning samt målsatte grundvandsforekomster og deres kvantitative og kemiske tilstand jf. genbesøg af Vandområdeplanerne 2021-2027[24].

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Den foreliggende viden vurderes tilstrækkelig konkret og oplysende til at vurdere konsekvenserne for grundvandet ved gennemførelse af planer og projekt.

12.3 Miljøstatus og eksisterende forhold

12.3.1 Hydrogeologi og grundvand

Projektområdets nuværende landskab er formet efter en række is-fremstød, hvor isen har dækket Sydsjælland og formet områdets morænelandskab. Terrænet er meget varierende indenfor projektområdet fra kote +8 til +19 DRV90.

Ifølge jordartskortet, Figur 12-1, består de terrænnære jordarter hovedsageligt af moræneler samt mindre afgrænsede områder af

moræneesand og postglaciale ferskvandsaflejringer bestående af tørv og gytje.

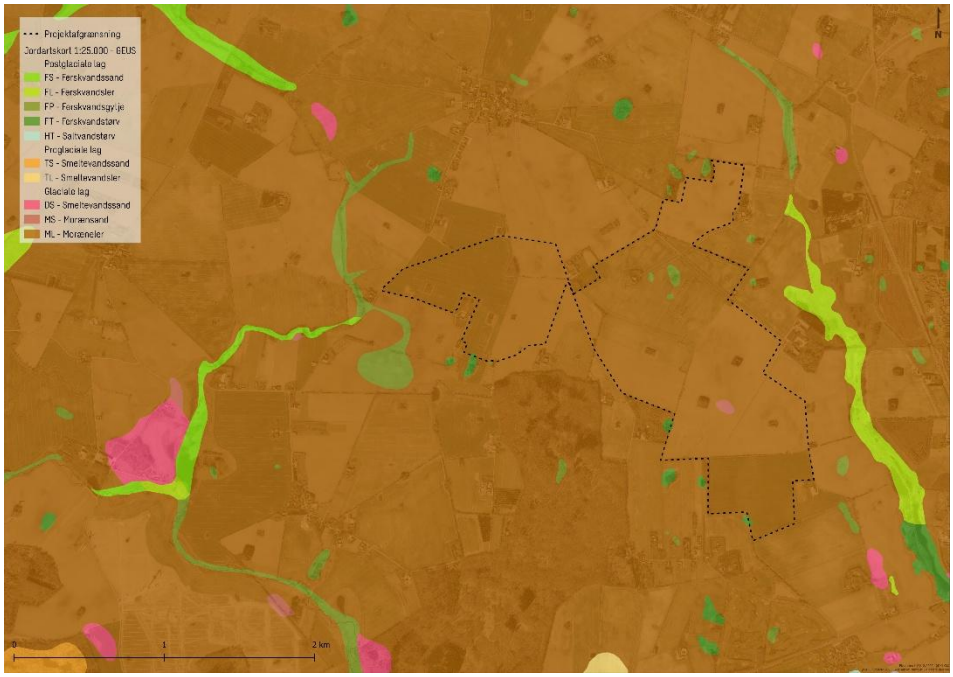

Figur 12-1: Jordarter indenfor projektområdet ifølge GEUS' jordartskort (1:25.000).

Et tværsnitsprofil, Figur 12-2, orienteret nordvest-sydøst gennem projektområdet, viser områdets geologiske lagserie via den nationale geologiske model FOHM (Fælles Offentlige Hydrostratigrafiske

Model), som består af kvartære aflejringer med vekslende sand og ler samt underliggende Bryozo-kalk fra Danien samt Skrivekridt.

I det omkringliggende område indvindes der vand fra kvartære sandlag samt fra de dybere kalkaflejringer.

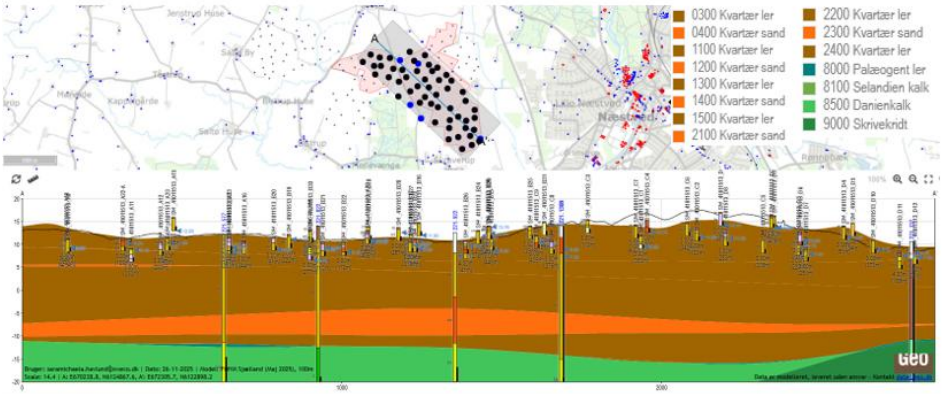

Figur 12-2: Tværsnitprofil orienteret nord-nordvest til syd-sydøst hen over projektområdet hentet fra Geoatlas. Profilet viser den lokale geologi ud fra den geologiske model FOHM Sjælland 2025 og boringer indenfor en bufferzone på 500 m.

12.3.2 Grundvandets dannelse, strømningsretning og gradientforhold

Grundvandets strømningsretning, for områdets primære grundvandsmagasin i det dybere kalklag, er i sydgående retning mod Karrebæk Fjord (Figur 12-3).

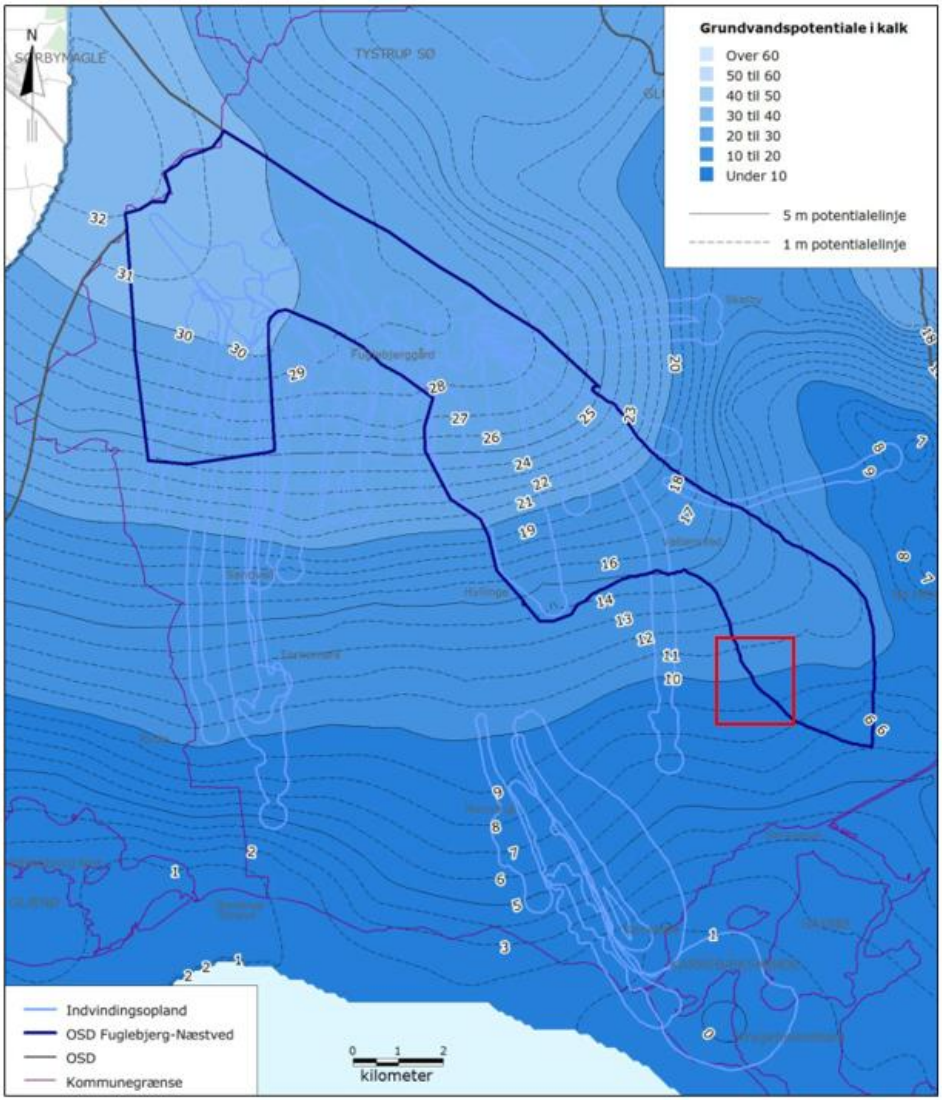

Figur 12-3: Simuleret potentiale for kalkmagasinet (Miljøministeriet, 2014). Projektområdets relative placering er markeret med en rød firkant.

Det hydrologiske informations- og prognosesystem HIP, Figur 12-4, estimerer det forventelige terrænære grundvandsspejl til at ligge mellem 0 og 1,5 m under terræn indenfor projektområdet. Det terrænnære grundvandsspejl indenfor projektområdet forventes at stige under 10 cm indenfor projektområdet på grund af klimaændringer i perioden 2041 til 2070 (Emissions-scenarie Medium CO2 (RCP8.5) 2041-2070).

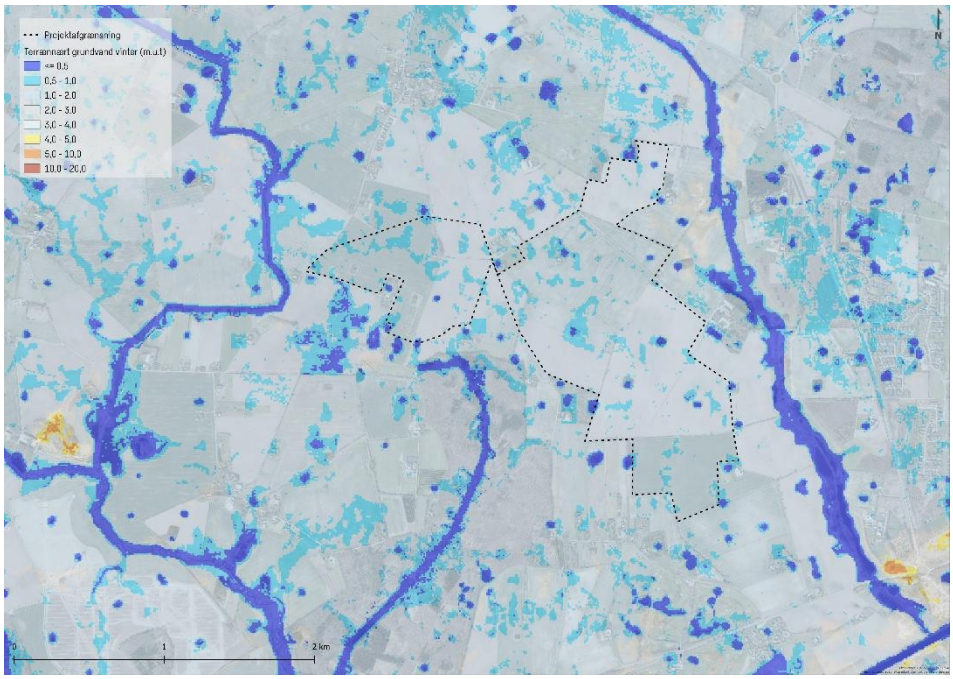

Figur 12-4: Oversigt over det terrænnære vandspejl ifølge DK-model HIP udarbejdet af GEUS.

12.3.3 Drikkevandsinteresser og vandindvinding

De statslige grundvandsinteresser er funderet i princippet om, at den danske drikkevandsforsyning er baseret på grundvand, der er så rent, at det som udgangspunkt alene kræver en simpel vandbehandling[25].

Kommunerne skal gennem deres fysiske planlægning sikre, at landets grundvandsressourcer ikke forurenes, og herunder sikre beskyttelsen af drikkevandsinteresser indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor OSD (Figur 12-5)

Projektområdet ligger i Næstved Kommune og delvist indenfor et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), som dækker områdets østligste del, og delvist indenfor et område med drikkevandsinteresser (OD), som dækker områdets vestlige del, som ses på Figur 12-5.

Området ligger udenfor områder med indsatsområder (IO), områder udpegede som nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder (SFI).

[25] VEJ nr. 9320 af 31/03/2017, *Gældende vejledning om krav til kommuneplanlægning indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger udenfor disse.*

Der er ingen indvindingsboringer til almene vandværker indenfor projektområdet, og området ligger udenfor udpegede indvindingsoplande.

De omkringliggende almene vandværker indvinder vand fra den underliggende Bryozokalk, som udgør det primære grundvandsmagasin for området.

De nærmeste almene vandværker udgøres af Bistrup Vandværk beliggende 1,5 km vest for området og Lille Næstved Vandværk beliggende 1,3 km øst for området. Projektområdet ligger udenfor grundvandsdannende oplande til de omkringliggende vandværker.

Bistrup Vandværk har en indvindingstilladelse på 15.000 m^3/år, som udløber d. 21. oktober 2046. Der indvindes i omegnen af 5600 m^3 årligt fra indvindingsboringen med DGU.nr. 221.866, som er filtersat 19,2 til 23,5 m u.t., svarende til kote -14,2 til -18,5 m DRV90.

Lille Næstved Vandværk har en indvindingstilladelse på 350.000 m^3/år, som udløber d. 12. oktober 2048. Der indvindes i omegnen af 243.000 m^3 årligt fra tre indvindingsboringer med DGU.nr. 221.883, 221.900 samt 221.983, som er filtersatte ~ 31,8 til 50,0 m u.t., svarende til kote -14.0 til -30,0 m DRV90.

Strømningsretningen for grundvandet i områdets primære kalkmagasin er mod syd-sydøst til Karrebæk Fjord og ikke i retning af de omkringliggende vandværker, og grundvandsmagasinet er godt beskyttet af >15 m moræneler.

Der er registreret én privat vandboring indenfor projektområdet (DGU nr. 221.822) samt en boring med ukendt anvendelse (DGU nr. 221.472). Der er ligeledes registeret seks private indvindingsboringer indenfor en afstand af 300 m fra projektområdet. Fra alle boringerne sker indvindingen fra det primære kalkmagasin.

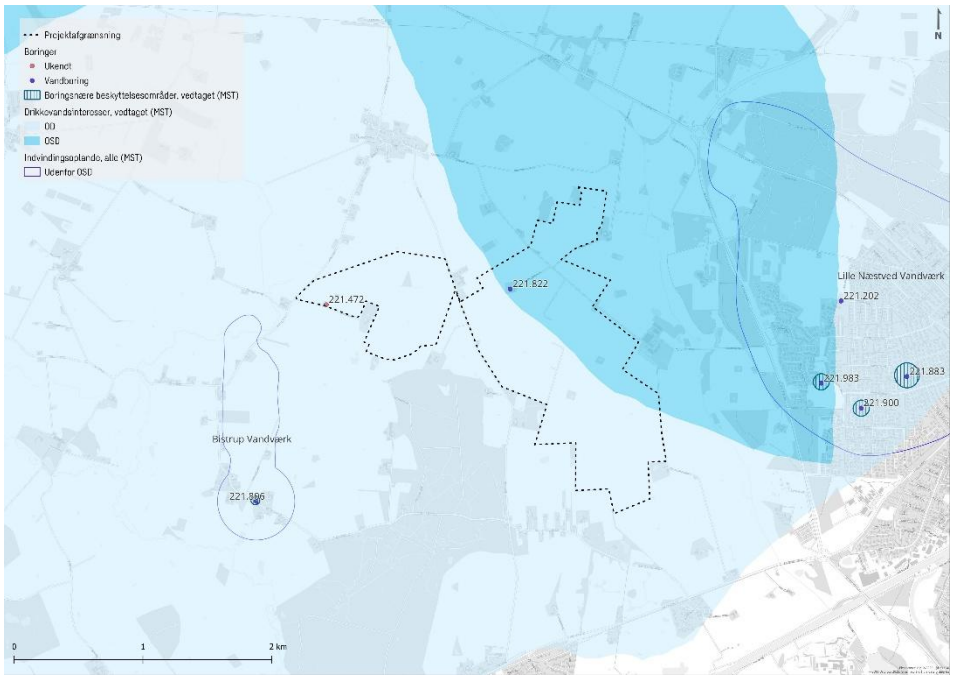

Figur 12-5: Oversigt over drikkevandsinteresser, indvindingsoplande, boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) samt placering af nærmeste vandværker og registrerede boringer indenfor projektområdet.

12.3.4 Grundvandsforekomster og vandområdeplan

Områdets grundvandsforekomster består af tre terrænære forekomster (DK205_dkms_3003_ks, DK205_dkms_3367_ks, DK205_dkms_3485_ks) samt én dyb forekomst (DK205_dkms_3624_kalk). Deres udbredelse ses på Figur 12-6, Figur 12-7, Figur 12-8 og Figur 12-9 samt Tabel 12-1: Oversigt over grundvandsforekomster i projektområdet samt deres kvantitative og kemiske tilstand.

De tre terrænære grundvandsforekomster DK205_dkms_3003_ks, DK205_dkms_3367_ks, DK205_dkms_3485_ks består af kvartært sand, som ligger terrænært med 5-10 m beskyttende dæklag. Alle tre grundvandsforekomster har en god kvantitativ tilstand. Grundvandsforekomsterne DK205_dkms_3003_ks og DK205_dkms_3367_ks har en god kemisk tilstand, hvorimod grundvandsforekomsten DK205_dkms_3485_ks har ringe en ringe kemisk tilstand jf. genbesøg af vanområdeplanerne 2021-2027[24]. Manglende målopfyldelse skyldes fund af pesticider.

Grundvandsforekomsten DK205_dkms_3003_ks overlapper et mindre område i det nordøstlige hjørne af projektområdet, og

grundvandsforekomsten DK205_dkms_3367_ks snitter et mindre område i den nordlige del af projektområdet. Grundvandsforekomsten DK205_dkms_3485_ks dækker hovedparten af den midterste del af projektområdet.

Den dybe grundvandsforekomst DK205_dkms_3624_kalk udgøres af kalk og dækker hele projektområdet. Grundvandsforekomsten har en god kvantitativ og kemisk tilstand. Grundvandsmagasinet er relativt godt beskyttet med et beskyttende dæklag >15 m moræneler.

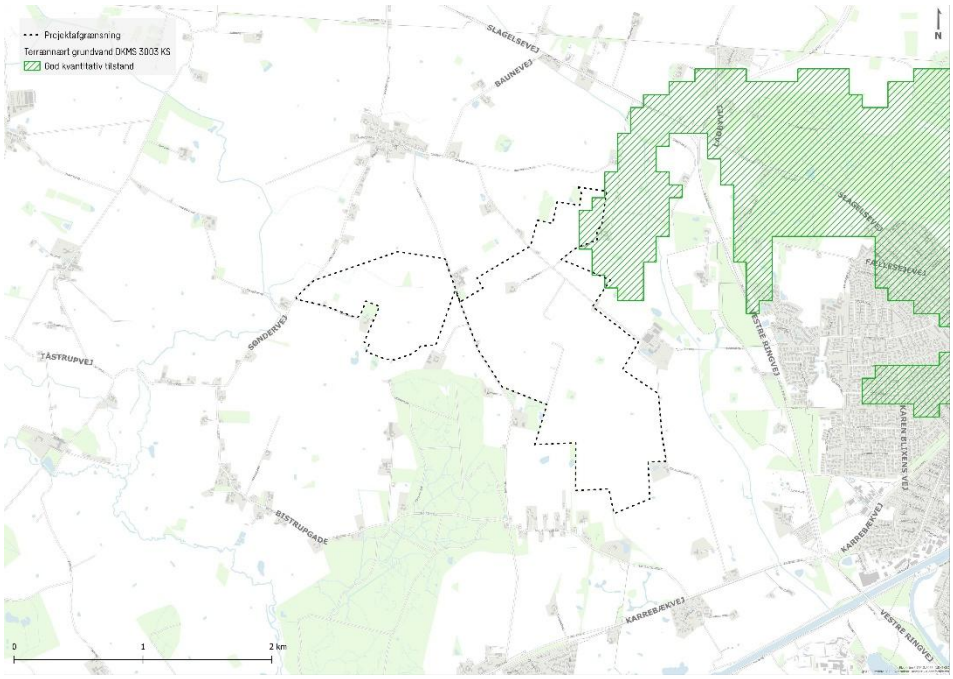

Figur 12-6: Oversigt over udbredelsen af den terrænnære grundvandsforekomst DK205_dkms_3003_ks.

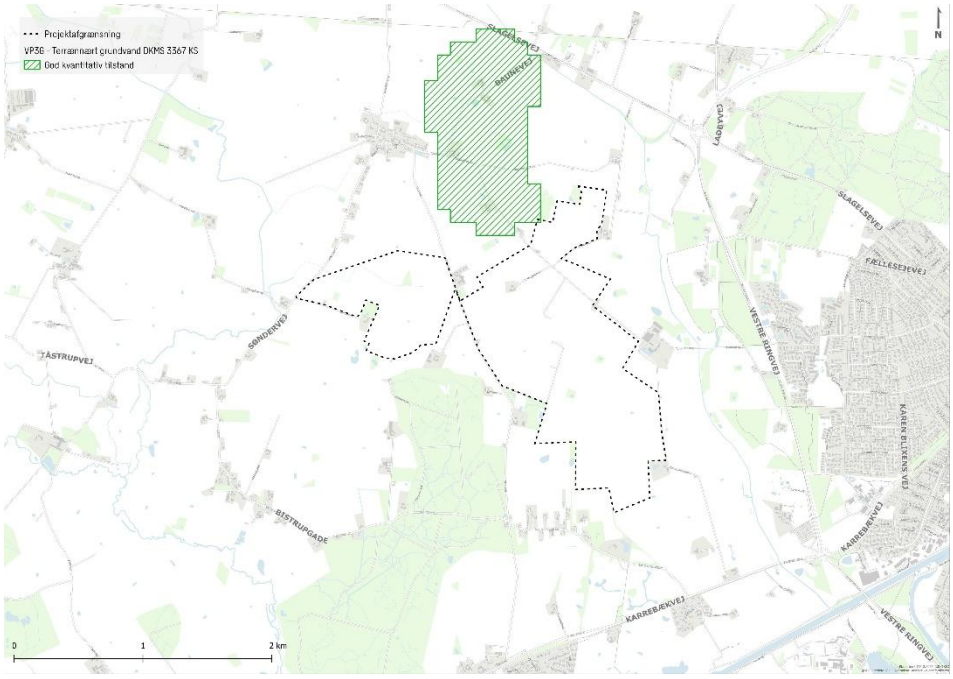

Figur 12-7: Oversigt over udbredelsen af den terrænnære grundvandsforekomst DK205_dkms_3367_ks.

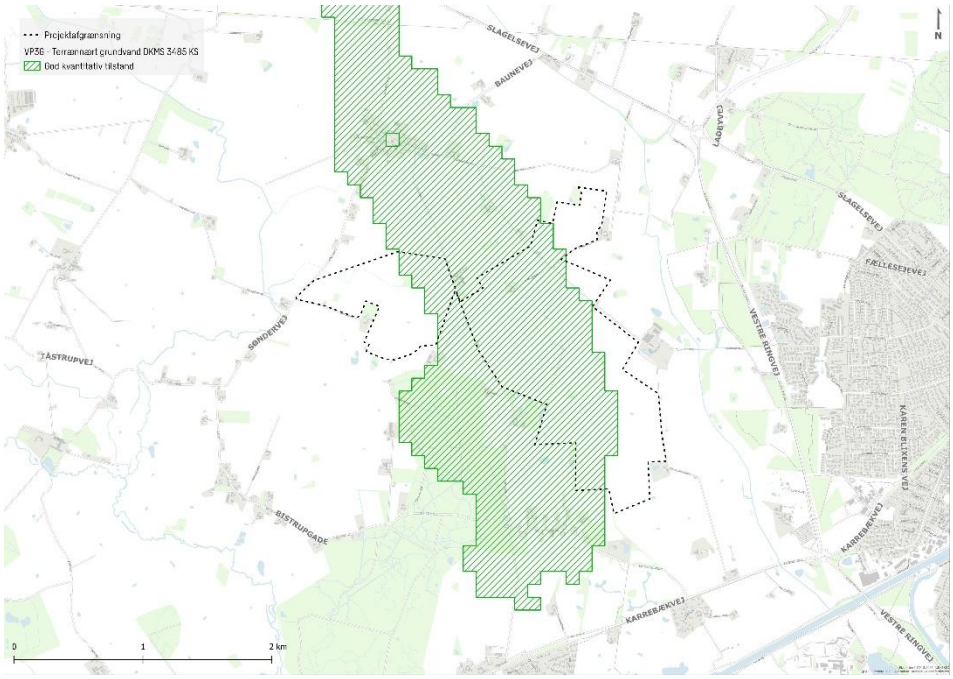

Figur 12-8: Oversigt over udbredelsen af den terrænnære grundvandsforekomst DK205_dkms_3485_ks.

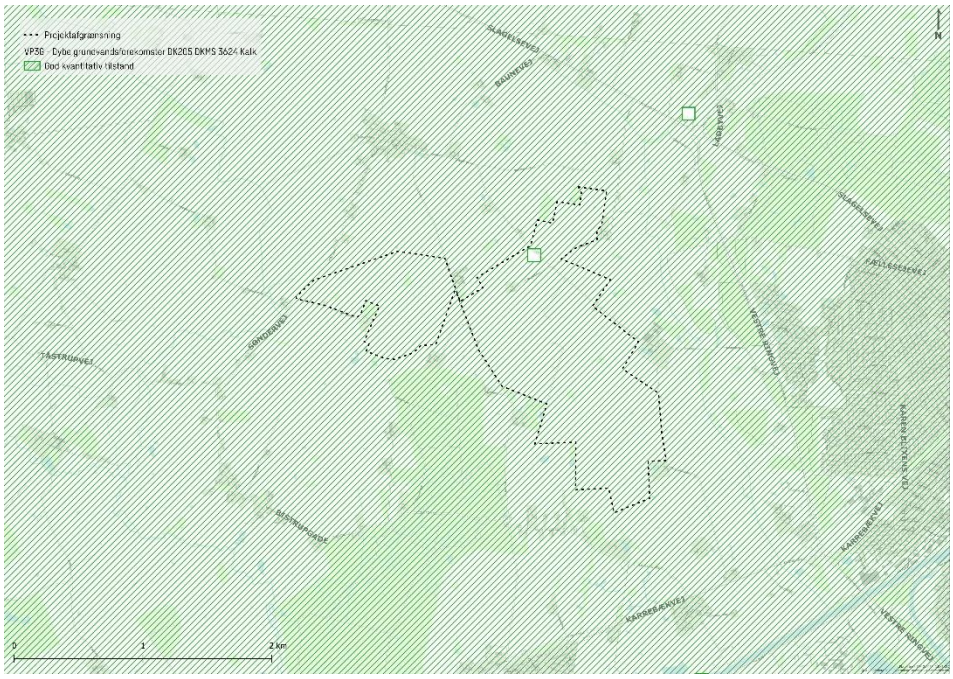

Figur 12-9: Oversigt over udbredelsen af den dybe grundvandsforekomst DK205_dkms_3624_kalk.

Tabel 12-1: Oversigt over grundvandsforekomster i projektområdet samt deres kvantitative og kemiske tilstand.

Forekomst ID	DK-modellag	Kvantitativ tilstand	Kemisk tilstand	Anledning til manglende målopfyldelse	Drikkevandsforekomst
Terrænære forekomster					
DK205_dkms_3003_ks	ks1-ks3	GOD	GOD	-	JA
DK205_dkms_3367_ks	ks2	GOD	GOD	-	JA

DK205_dkms_3485_ks	ks3	GOD	RINGE*	-	JA
Regionale forekomster					
-	-	-	-	-	-
Dybe forekomster					
DK205_dkms_3624_kalk	kalk	GOD	GOD	-	JA

*Jf. genbesøg af vanområdeplanerne 2021-2027 (vedtaget pr. 1. januar 2026) ændres den kemiske tilstand for grundvandsforekomsten DK205_dkms_3485_ks fra god til ringe. Manglende målopfyldelse skyldes fund af pesticider.

12.3.5 Forureningsrisici

De nuværende aktiviteter på projektarealet og i nærområdet er knyttet til landbrugsproduktion, som omfatter jord i omdrift; herunder dyrkning af vinterraps, vårbyg, vinterhvede og hundegræsfrø m.fl. Aktiviteter knyttet hertil kan omfatte udbringning af kunstgødning, anvendelse af pesticider og kørsel med maskineri og derved evt. spild af olie. Overskydende dele af disse stoffer vil nedsive mod dræn, recipienter og grundvandsmagasiner.

12.3.6 Jordforurening

De er ikke konstateret kortlagte forurenede arealer indenfor afgræsningen af projektarealet. Den nærmeste kortlagte lokalitet (V1 samt V2 kortlagt) er registreret knap 800 m nordøst for projektområdet (Figur 12-10). Der er godt halvanden km til nærmeste

registrerede områdeklassificering, som er Næstved by sydøst for projektområdet.

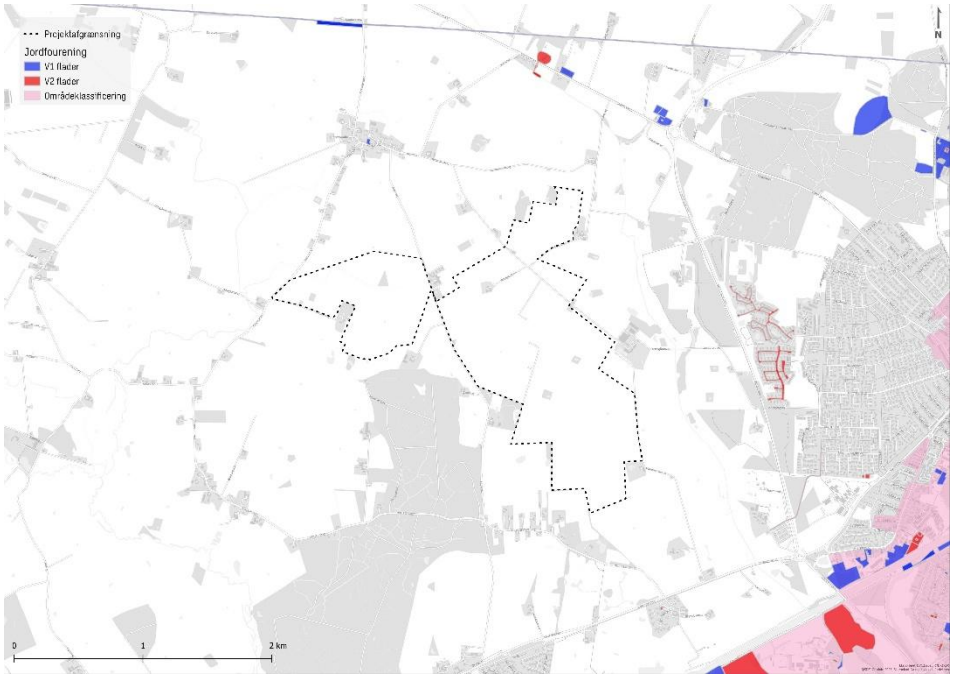

Figur 12-10: Oversigt over V1- og V2-kortlagte områder samt områdeklassificering i nærheden af projektområdet.

12.3.7 Sammenfatning af miljøstatus for grundvand

Projektområdet ligger i Næstved Kommune og delvist indenfor et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og delvist indenfor et område med drikkevandsinteresser (OD).

Området ligger udenfor områder med indsatsområder (IO), områder udpegede som nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder (SFI).

Der er ingen indvindingsboringer til almene vandværker indenfor projektområdet, og området ligger udenfor udpegede indvindingsoplande. Der findes 7 private vandboringer indenfor 300 m fra projektområdet, hvoraf én af boringerne ligger indenfor projektområdet. De indvinder alle vand fra det underliggende kalkmagasin.

Grundvandsressourcen er relativt godt beskyttet i området. Områdets terrænnære jordlag består primært af moræneler, som giver en god beskyttelse af grundvandsmagasinerne i området med over 15 m dæklag over det primære kalkmagasin. Ved genbesøg af

vandområdeplanerne 2021-2027[24] er der dog fundet pesticider i en af områdets kvartære grundvandsmagasiner. De almene vandværker og private boringer indvinder vand fra det dybere kalkmagasin, hvor vandkvaliteten opfylder miljømålene. Strømningsretningen for grundvandet i områdets primære kalkmagasin er mod syd til Karrebæk Fjord.
Projektområdet anvendes til landbrugsdrift. Der er ingen registrerede forureninger indenfor projektområdet.

12.4 Miljøvurdering af projektet

Vurderinger af projektets påvirkninger på grundvand er baseret på projektoplysningerne i kapitel 5.

I det følgende er specifikke oplysninger, som er særligt relevante for vurdering af projektets mulige grundvandspåvirkninger, beskrevet.

12.4.1 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

Projektet vil omfatte opførelsen af solceller, batterianlæg og transformatorstation på et areal på ca. 214 ha. Derudover vil ca. 24 ha. benyttes til etablering af ny natur, naturforbedrende- samt kreative tiltag og ca.13 ha. vil blive anvendt til beplantningsbælter.

I anlægsfasen etableres adgangsveje til området, som indhegnes i relevante delområder, og der etableres beplantningsbælter i form af levende hegn på minimum 5 meters bredde.

Stativer til solpaneler etableres ved nedramning i jorden. Det vil derfor ikke være nødvendigt at grundvandssænke ifm. etableringen af panelerne.

Hvis der i forbindelse med opførelse af batterianlæg samt transformatorstation bliver behov for at udgrave under grundvandsspejlet, vurderes der kun at være behov for en simpel lænsning af regnvand og evt. indsivende grundvand ved placering af en dykpumpe i bunden af udgravningen, hvor det oppumpede vand bortledes til nedsivning på de omkringliggende arealer.

Da projektområdet ligger indenfor et område med OSD samt OD, skal man være særligt opmærksom på spild ifm. anlægsfasen. Der vil

i anlægsfasen være et mindre omfang af tung trafik og rammeudstyr til fordeling og opstilling af anlægget. Der vurderes at være minimal risiko for oliespild ifm. tung trafik under anlægsarbejdet. Det er vigtigt, at et evt. oliespild straks oprenses for at undgå forurening, hvilket ikke afviger fra den hidtidige landbrugsdrift med landbrugsmaskiner.

Der er registreret én privat vandboring indenfor projektområdet (DGU nr. 221.822) samt en boring med ukendt anvendelse (DGU nr. 221.472).
Hvis disse boringer er ubenyttede, skal de sløjfes i forbindelse med projektet, og dette skal gøres i henhold til de fastsatte krav i bekendtgørelse om uddannelse af personer, der udfører boringer på land[26], så der ikke kan ske forurening af grundvandet eller udveksling af vand mellem forskellige grundvandsmagasiner gennem anlægget.

12.4.2 Samlet vurdering af anlægsfasen

Der vurderes at være en mindre risiko for spild ift. anlægsfasen, som ikke afviger fra den hidtidige landbrugsdrift med landbrugsmaskiner.

Projektets påvirkning af grundvand og drikkevand i anlægsfasen vurderes at være **neutral/uden påvirkning**, idet der ikke sker udledning af forurenende stoffer.

12.4.3 Miljøpåvirkning i driftsfasen

I driftsfasen vil der være minimal aktivitet på projektanlægget, idet anlægget i høj grad passer sig selv og overvåges af automatiske sikkerheds- og brandslukningssystemer.

Solpanelerne afgiver ikke miljøfremmede stoffer og vil blive nedvasket med rent vand ved servicebesøg. Beplantningsbælterne vil blive driftet økologisk således, at der ikke benyttes pesticider eller andre sprøjtemidler.

Inddækning, tagrender og facader på transformatorstationen og batterianlægget skal ikke indeholde bly, kobber eller zink. Derved sikres det, at nedsivning af tagvand ikke udgør en forureningsrisiko.

Der etableres et tilhørende batterianlæg, som består af containermoduler. Batterianlægget placeres på et betonfundament. Anlægget er udstyret med avancerede sikkerheds- og

[26] Jf. bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, BEK nr. 1260 af 28/10/2013, §28.

brandslukningssystemer, som overvåger temperatur, røg og gas. Systemerne er udviklet til at reagere hurtigt og automatisk i tilfælde af brand. Der udarbejdes en beredskabsplan, som beskriver plan for opsamling af spild, således der ikke sker nedsivning til grundvand (eller udledning til recipient).

Ligeledes etableres en tilhørende transformator-/substation. Flere elementer i transformerstationen indeholder olie. Ved hvert olieholdigt element etableres enten spildbakker eller opsamlingskar, så der ved en uheldssituation ikke kan ske spild af olie og dermed er der ikke risiko for nedsivning af olie eller restprodukter.

Ved at omlægge fra konventionelt landbrug til energipark, vil der i driftsfasen ske forbedringer af grundvandsbeskyttende karakter, da anlægget i sig selv ikke udleder grundvandsskadelige stoffer, og da udledning af kvælstof og pesticider mv. fra landbruget vil ophøre, hvilket forventes at have en positiv påvirkning på grundvandets kvalitet i projektområdet.

12.4.4 Samlet vurdering af driftsfasen

Projektets påvirkning af grundvand og drikkevand i driftsfasen vurderes at være **positiv**, da udledning af kvælstof og pesticider mv. fra landbruget vil ophøre, hvilket forventes at have en positiv påvirkning på grundvandets kvalitet i projektområdet.

Derudover har anlægget automatiske sikkerheds- og brandslukningssystemer, og der vil ikke blive benyttet miljøfremmede stoffer på drift af beplantningsbælter eller ved service af solcellerne.

Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Dekommissioneringsfasen belyses ikke for grundvand, da den ikke er en del af afgrænsningsnotatet for nærværende projekt.

12.4.5 Vandplanlægning – grundvand

Gennemførelse af projektet forventes at medføre en positiv påvirkning på tilstanden af områdets grundvandsforekomster. Når arealanvendelsen overgår fra landbrugsdrift til drift af energipark, vil det være med til at forbedre den kemiske tilstand, idet der ikke længere tilføres næringsstoffer eller pesticider til jorden indenfor projektområdet.

Opførelsen af energipark indenfor projektområdet vil have en neutral påvirkning på grundvandets kvantitative tilstand, da nedsivning

indenfor projektområdet ikke vil blive væsentligt begrænset af projektet. Overfladevand vil kunne nedsive under solcellerne, som samtidig er med til at mindske fordampning grundet solcellernes opsamling af effekt (energi) og skyggevirkning. Transformatorstationen og batterianlægget vil befæste en mindre del af området, hvor tagvand nedsives til området.

Planerne og projektet vil således ikke medføre en forringelse af den kemiske- eller kvantitative tilstand af områdets grundvandsforekomster eller hindre senere målopfyldelse.

12.5 Miljøvurdering af planforslagene

Planforslagene rummer ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til potentiel påvirkning af grundvand. Miljøvurderingen af planforslagene vurderes at være sammenfaldende med miljøvurderingen af projektet.

12.6 Referencescenarie

Referencescenariet for dette projekt er, at der ikke etableres energipark i området. Såfremt planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres indenfor planernes rammer. Påvirkningen i referencescenariet vil derfor være, at påvirkningen af grundvand er uændret. Vedtages planforslagene ikke, vil området forsat blive anvendt til landbrugsproduktion, og der kan være en mindre negativ påvirkning af grundvandet, hvis der fortsat tilføres næringsstoffer eller pesticider til jorden.

12.7 Kumulative effekter

Da projektet ikke medfører væsentlige påvirkninger af grundvandet, er der ikke konstateret kumulative påvirkninger med andre planer og projekter.

12.8 Afværgeforanstaltninger

Der udarbejdes en beredskabsplan for batterianlægget. Denne skal indeholde en plan for opsamling af spild inden nedsivning til grundvand (eller recipient).

Inddækning, tagrender og facader på transformatorstationen og batterianlægget skal ikke indeholde bly, kobber eller zink. Derved sikres det, at nedsivning af tagvand ikke udgør en forureningsrisiko.

12.9 Overvågning

Der er ikke konstateret risiko for væsentlige negative påvirkninger af grundvand, og der er derfor ikke behov for overvågning.

13 Overfladevand

I dette kapitel vurderes planernes og projektets påvirkning på overfladevand, forstået som vandløb, søer og kystvande.

13.1 Sammenfattende vurdering

Projektområdet befinder sig i Næstved Kommune, Syd for Fodby. arealerne indenfor projektområdet er drænede landbrugsarealer. Der er ingen målsatte vandløb indenfor projektgrænsen. Der forløber dog et målsat vandløb parallelt med projektgrænsen mod øst. Dette er vandløbet Evergrøften (c00614). Mod vest forløber det målsatte vandløb Harrested Å (o8283_a). Og mod syd det målsatte vandløb T.T. Saltø Skov (104 nyk_2.5_376).

Alle målsatte vandløb udmunder i det målsatte kystvand Karrebæk Fjord (DKCOAST35).

De målsatte vandløb er generelt i ringe, dårlig eller moderat samlede økologisk tilstand, med undtagelse af et enkelt vandløb. De opfylder derved ikke målsætning om god økologisk tilstand, som de gældende vandplaner har fastsat.

Det målsatte kystvand Karrebæk Fjord har samlet set moderat økologisk tilstand. Det opfylder derved ikke målsætningen om god økologisk tilstand som ligeledes er fastsat.

Der er ingen målsatte søer indenfor projektområdet. Der befinder sig derudover ingen søer som kan påvirkes indirekte ved evt. påvirket vandløb som kan være tilløb.

Under anlægsfasen vil der ikke foregå aktiviteter som kan påvirke målsatte vandløb. Der sikres derudover også, at placeringen af tekniske anlægs såsom panelelementer, stativer, centralinvertere eller batterianlæg ikke placeres på en måde så de kan påvirke målsatte vandløb.
Der vil ikke foregå anlægsarbejder i nærheden af kystvandet under anlægsarbejdet. Der vil derudover ikke foregå aktiviteter eller udledninger til eller i vandløb, eller tilløb til vandløb, som er i hydraulisk forbindelse til kystvandet og dermed potentielt kunne påvirke kystvandet direkte eller indirekte.

Under **anlægsfasen** vil have en **neutral påvirkning** på målsatte overfladevandsforekomster. Det vurderes også, at projektet ikke vil

hindre fremtidig målopfyldelse eller modvirke evt. fastsatte indsatser.

De planlagte tekniske anlæg vil under driften ikke udlede nogle miljøfarlige stoffer.
Projektet omfatter en tidsbegrænset arealomlægning. Dette betyder at arealer som i dag driftes som landbrugsarealet udtages i en tidsbegrænset periode. Dette har betydning for udledningen af nærringstofferne kvælstof og fosfor, eftersom disse i dag udvaskes fra jorden til nærliggende vandløb og derved kystvandet Karrebæk Fjord når det regner. Ved en tidsbegrænset arealomlægning vil dette ophøre. Påvirkningen på de målsatte vandløb og kystvande under driftsfasen vil derved være positiv.

Driftsfasen vurderes at have en **neutral påvirkning** på overfladevandsforekomsterne. Projektet vil derved ikke påvirke de målsatte vandløbs nuværende tilstand, eller hindre målopfyldelse på sigt.

Reduktionen er dog som nævnt ikke permanent, eftersom arealerne efter nedtagning kan vende tilbage til landbrugsdrift, når dekommissioneringsfasen kommer.

Under dekommissioneringsfasen forventes en påvirkning som svarer til anlægsfasen. Efter nedtagningen af de tekniske anlæg kan arealerne igen bruges som landbrugsarealer.

Det vurderes, at **dekommissioneringsfasen** vil have en **neutral** påvirkning på de målsatte kystvande, som svarer til anlægsfasen.

Hvis planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer. Planforslagene rummer ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til potentiel påvirkning af overfladevand.

Miljøvurderingen af **planforslagene** vurderes at være sammenfaldende med miljøvurderingen af projektets driftsfase. Der er derved **neutral** påvirkning på overfladevandsforekomsterne.

Samlet vurderes planerne og projektet ikke at medføre en forringelse af overfladevandsforekomsternes tilstand eller hindre senere målopfyldelse.

13.2 Metode

Der er som grundlag for vurdering af forholdene for overfladevand anvendt fagrapporter og andre relevante publikationer. Desuden er der anvendt følgende databaser:

- MiljøGIS til Vandområdeplanerne, 2021-2027 for målsatte overfladevandsforekomster (vandløb, søer og kystvande).
- Vandplandata hvori overfaldevandsforekomsternes tilstande, målsætninger og indsatser fremgår og den dertilhørende basisanalyse.
- Danmarks Miljøportal til indhentning af vandløb som ikke er omfattet af vandområdeplanerne, data om okker samt markblokke 2025.
- ScalgoLive til indhentning af beregnede topografiske vandløbsoplande samt lavningsfri strømningsveje.
- Data om markblokke fra

som vandplandata, Danmarks miljøportal og miljøstyrelsens miljøGIS portal.

Beskrivelser og vurderinger foretages efter indsatsbekendtgørelsens[27] §8, stk. 2 og 3. Disse er relevante i forhold til målsatte vandløb, søer og kystvande.

Lov om vandplanlægning implementerer i Danmark den internationale lovgivning om EU's vand-rammedirektiv. I forlængelse af loven er miljømål, miljøtilstand, miljøkvalitetskrav og tærskel-værdier for miljøtilstanden angivet i følgende bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster[28]

[27] BEK nr 1669 af 08/12/2025 Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, Ministeriet for Grøn Trepart.
[28] BEK nr 1670 af 08/12/2025 Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster, Ministeriet for Grøn Trepart.

- Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand[29]
- Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter og hovedvandoplande[30]

13.2.1 Eventuel manglende viden og begrænsninger

Det vurderes, at der foreligger tilstrækkelig tilgængelig viden for at kunne vurdere projektets konsekvenser for overfladevand.

13.3 Miljømål

Overfladevand består af de kystvande, søer, vandløb og tidvist våde naturområder, som er målsat i statens vandplanlægning. Mindre søer mv. f.eks. vandhuller, moser og enge, er som udgangspunkt ikke målsat i vandplanlægningen, ligesom vandløb også kan være undtaget målsætning. De vil dog typisk være omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3 og indgår således i Kapitel 7 natur. ’

Vandområdeplanerne for planperioden 2021-2027 (VP3G) udgør den gældende vandplanlægning. Nyeste data for vandområderne fremgår af basisanalysen, der ligger til grund for VP3G, og disse anvendes i miljøvurderingen. Generelt gælder i VP3G, at målsætninger for relevante overfladevandforekomster er at vandområderne opnår ”god tilstand” for såvel de økologiske som de kemiske forhold.

Derudover gælder for de §3 beskyttede naturtyper af vandforekomster (herunder vandløb og søer) et forbud mod at ændre naturtypernes tilstand uden kommunens forudgående dispensation, og denne skal administreres restriktivt.

Under miljøvurdering anvendes senest tilgængelige data, herunder også tilstandsvurderingerne fra vandplandata. I nærværende rapport benyttes VP3G, som er den senest vedtaget vandplan fra december 2025.

13.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

Projektområdet består af arealer i landbrugsmæssig omdrift, som forventes at være drænede i dag. Der er ingen vandløb indenfor projektafgrænsningen. Parallelt med den østlige del af

[29] BEK nr 1668 af 08/12/2025 Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, Ministeriet for Grøn Trepart.
[30] BEK nr 1667 af 08/12/2025 Bekendtgørelse om vandområdedistrikter og hovedvandoplande, Ministeriet for Grøn Trepart.

projektafgræsningen forløber et målsat vandløb, Evegrøften (c00614). Nær den vestlige afgrænsning ligger vandløbet Harrested Å (o8283_a), som er målsat. Og mod syd det målsatte vandløb T.T. Saltø Skov vandløb (104 nyk_2.5_376).

Alle ovenstående målsatte vandløb udmunder i Karrebæk Fjord (DKCOAST35), som er et målsat kystvand.

Vandløbenes beliggenhed i forhold til projektområdet fremgår af Figur 13-1.

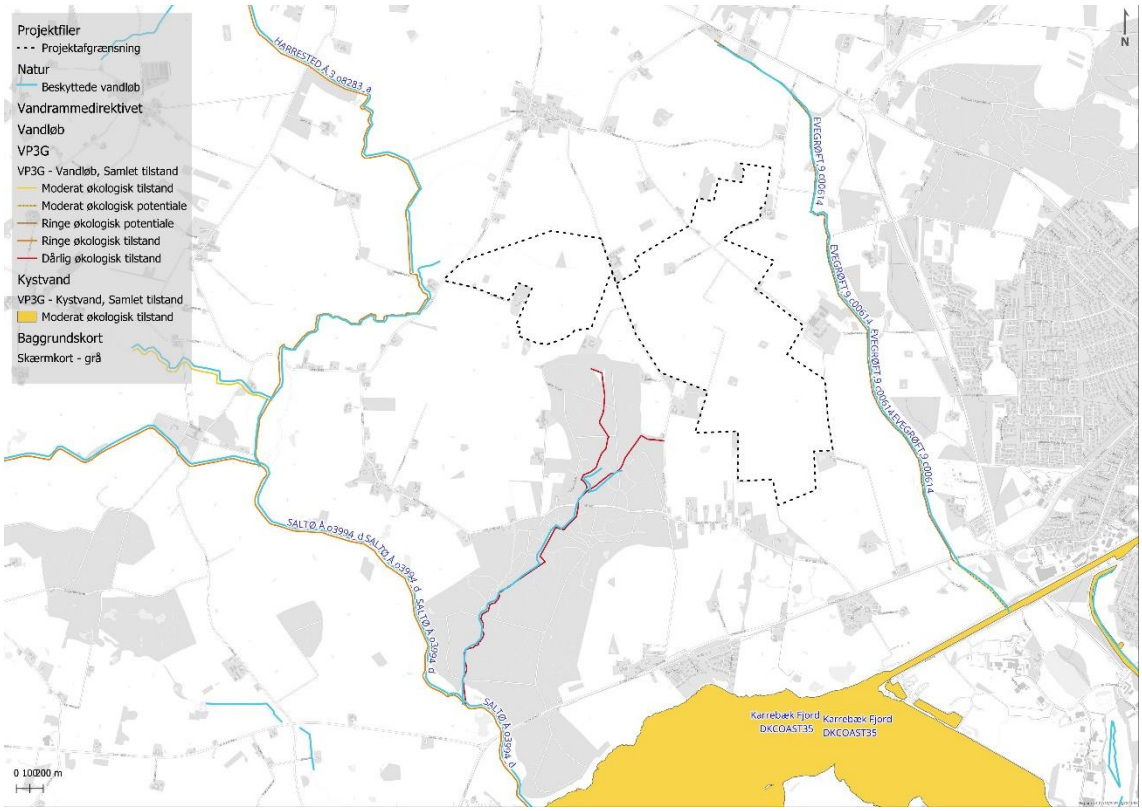

Figur 13-1 Oversigtskort hvor projektområdet fremgår sammen med alle beskyttede vandløb, målsatte vandløb og kystvand.

13.4.1 Vandløb

Projektet kan påvirke disse målsatte vandløb direkte eller indirekte eftersom de er hydrologisk forbundet. Se Tabel 13-1herunder, hvor indsatser og tilstande fremgår.

Tabel 13-1 Målsatte vandløb som potentielt kan påvirkes af projektet. Alle data er fra Vandplandata.dk

DK-vandområde ID	Vandløbsnavn	Længde (km)	Klassifikation	Typologi	Kemisk tilstand	Samlet økologisk tilstand/ Potentiale	Planlagte indsatser (VP3)

c00614	EVEGRØFT,9	4,58	Stærkt modificeret	RW1	God	Ringe	Mindre strækningsbaserede restaureringer
o3018	EVEGRØFT, 9	0,53	Stærkt modificeret	RW2	God	Moderat	-
nyk_2.5_376	T.T.SALTØ SKOV VANDLØB,104	4,01	Naturlig	RW1	God	Dårlig	Mindre strækningsbaserede restaureringer
o8283_a	HARRESTED Å,3	9,94	Naturlig	RW2	God	Ringe	-
o3994_d	SALTØ Å	9,98	Naturlig	RW2	Ikke-god	Ringe	Mindre strækningsbaserede restaureringer

De målsatte vandløbs kvalitetselementer, som er grundlaget for de tilstande som fremgår af tabellen herover, fremgår af Tabel 13-2.

Tabel 13-2 De målsatte vandløbs kvalitetselementer. Alle data er fra vandplandata.dk

	EVEGRØFT,9	EVEGRØFT, 9	T.T.SALTØ SKOV VANDLØB,104	HARRESTED Å,3	SALTØ Å
DK vandområde ID	c00614	o3018	nyk_2.5_376	o8283_a	o3994_d
Makrofytter	Ukendt	Ukendt	Dårlig	Moderat	Ringe
Bentiske invertebrater	Ringe økologisk potentiale	Ukendt	Moderat	God	Moderat
Fisk	Ukendt	Ukendt	Ukendt	Ringe	Ringe
Fytobenthos	Ukendt	Ukendt	Ukendt	Moderat	Moderat
Nationalt specifikke stoffer	Ikke-godt økologisk potentiale	Ikke-godt økologisk potentiale	God	Ikke-god	Ikke-god
Kemisk tilstand	God	God	God	God	Ikke-god

Okker

Der befinder sig ingen okkerklassificerede områder i eller omkring projektområdet, se Figur 13-2Figur 13-2. Eftersom det ikke er klassificeret, kan det ikke udelukkes, at aktiviteter som dræning, udgrøftning eller sænkning af grundvandsstanden kan medføre potentiel dannelse af okkerforbindelser.

Der indgår ikke aktiviteter som dræning, udgrøftning eller sænkning af grundvandsstanden i projektet, hvorfor projektet ikke vil medføre udledning af okker. Dette behandles derved ikke yderligere.

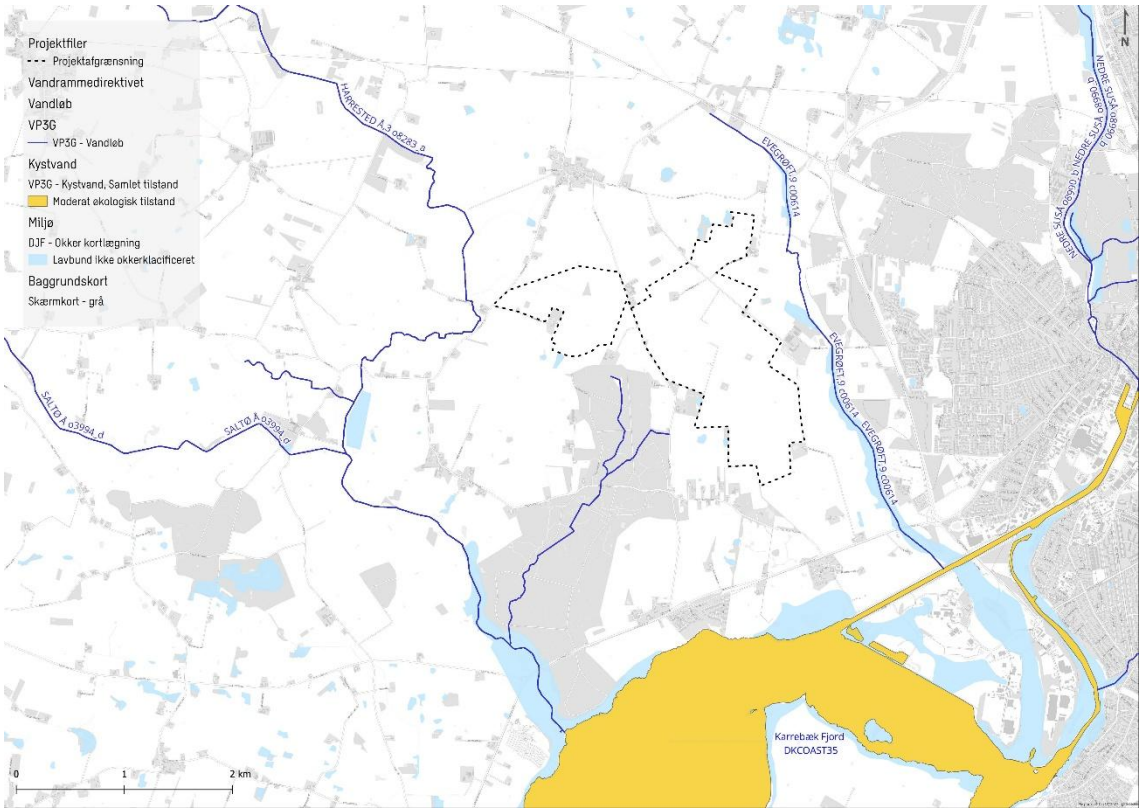

Figur 13-2 Projektafgræsningen og de nærliggende områder, som ikke er okkerklassificeret.

13.4.2 Søer

Der er ingen målsatte søer indenfor projektområdet. Der er ingen nedstrøms beliggende søer, som kan påvirkes direkte eller indirekte af projektet.

Eftersom der ikke er nogle søer, der kan påvirkes direkte såvel som indirekte, behandles disse ikke yderligere heri.

13.4.3 Kystvand

De målsatte vandløb, som kan påvirkes indirekte og direkte af projektet, fremgår af Tabel 13-3 og udmunder i Karrebæk Fjord, som er et målsat kystvand med id DKCOAST35. Kystvandets tilstand fremgår af Tabel 13-4herunder.

Tabel 13-3 Det målsatte kystvand, som kan påvirkes af projektet.

Kystvand delopland	DK Vandområde ID	Areal (Km^2)	Samlet økologisk tilstand/ potentiale	Kemisk tilstand

Karrebæk Fjord	35	15,73	Moderat økologisk tilstand	Ikke-god

Kvalitetselementerne for Karrebæk Fjord fremgår af Tabel 1-4 herunder.

Tabel 13-4 - Kvalitetselementer for det målsatte kystvand, som projektet kan påvirke.

Kvalitetselement	Karrebæk Fjord (ID 35)
Fytoplankton	God
Rodfæstede planter	Moderat
Bentiske invertebrater	Ukendt
Vandets klarhed	Ikke anvendelig
Iltforhold	Ikke anvendelig
Nationalt specifikke stoffer	Ikke-god økologisk tilstand
Indsatser	-
Undtagelser	Økologisk, Økologisk og Kemisk.

Drænkort

Der foreligger ingen komplette data om dræn i eller omkring området. Viden kan til dels indhendtes fra lodsejere, brudvis erkendes via studie af ortofoto og delvist ses af Næstved Kommunes webgisportal.

Vandoplande

Der er i forbindelse med projektet beregnet del-oplande for de enkelte vandløb. Beregningen er fastlagt ud fra det topografiske vandskel.

Disse er hentet for at understøtte vurderingerne for de aktiviteter, som skal foregå indenfor projektområdet. Disse fremgår af Figur 13-3.

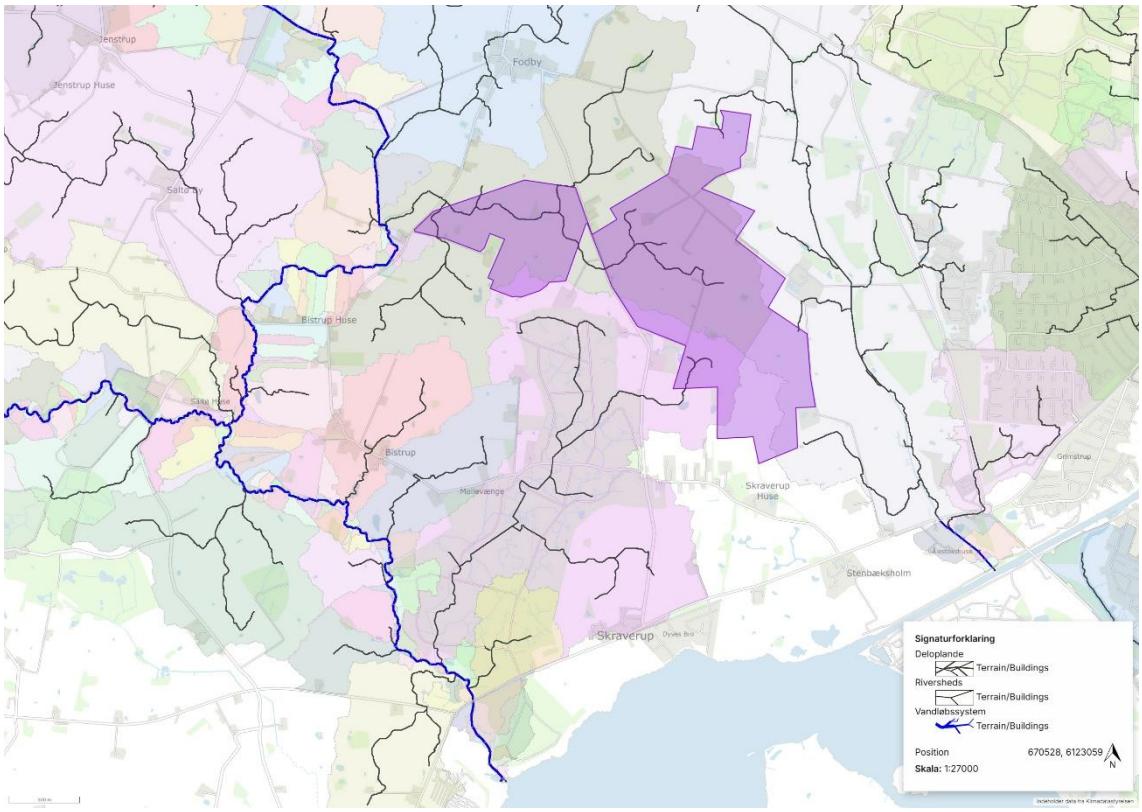

Figur 13-3 Deloplande fra GISprogrammet SCALGO. Projektafgrænsning er den lilla markering, som er transparent.

13.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

13.5.1 Vandløb

Under anlægsfasen opstilles tekniske anlæg bestående af en kombination af faste solcellepaneler samt paneler, som kan følge solen. Panelelementerne består primært af glas, og afgiver ingen miljøfarlige stoffer og vil derved ikke påvirke den kemiske tilstand. Panelelementerne monteres på stativer, som rammes direkte i jorden uden fundamenter. De befæster derved intet areal.

Ifølge projektbeskrivelsen vil der, hvis dræn træffes, sikres at disse repareres, så de forbliver funktionsdygtige og den hydrauliske belastning af vandløbene forbliver således uændret.

Der vil under anlægsfasen blive gravet render til kabellægning. Her sikres det, at gravearbejdet ikke forhindrer afvandingen fra opstrøms beliggende vandløbsstrækninger, herunder også dræn og/eller grøfter. Der må ikke foregå opbevaring eller depoter med materialer

eller materiel i lavninger, som kan medvirke til at optage hydraulisk kapacitet i oplandet iht. Vandløbsloven[31].

Udover panelelementer og stativer, skal der jf. projektbeskrivelsen opsættes central invertere, som fordeles jævnt over parken. Disse monteres på stativerne, hvorpå panelelementerne også er monteret. Ydermere skal der opføres et batterianlæg.

Der skal etableres en substation, som er en transformerstation der kobler anlægget på Energinets eksisterende højspændingsstation. Denne indeholder olier. Den er designet med spildbakker og opsamlingskar, således at uheld eller ulykker ikke kan føre til udledning eller nedsivning af olie og nedbrydningsprodukter. Batterianlægget opføres sammen med substationen.

Projektet indebærer beplantning, som har en afskærmende funktion. Der skal sikres at dette ikke foregå på eller nær ved vandløb, herunder også rørlagte vandløb, eftersom dette kan udgøre en fare for at rørledninger beskadiges eller tilstoppes, fx pga indgroede rødder, iht. vandløbsloven §6, stk. 3.

Der holdes en afstand på mindst 10 meter fra vandløbets kronekant, så panelerne ikke kaster skygger ned i vandløbet, og friholder vedligeholdelsesbræmmen. Ved det rørlagte vandløb Toftegrøften skal der friholdes et bælte på 2 m til hver side fra rørledningens midte, jf. vandløbets regulativ.

Nærtliggende vandløb med navn Evegrøft krydses af kabeltraceet ved underboring. Ved styret underboring vil der ikke ske nogen direkte eller indirekte påvirkning på vandløbet. Evegrøft er et meget lille vandløb og en styret underboring vurderes at være uden sandsynlig risiko for væsentlig negativ miljøpåvirkning da så korte underboringer sjældent fører til problemer under etablering. Det er sædvane at udarbejde en beredskabsplan for håndtering af eventuelle uheld i form af blowout, før der udføres styret underboring af et vandløb. Vurderingen er foretaget på baggrund af denne praksis, og der stilles derfor afværgetiltag i form af beredskabsplan.

Det vurderes ud fra ovenstående, at projektet under anlægsfasen vil have en **neutral påvirkning** på målsatte vandløb. Det vurderes også,

[31] Bekendtgørelse af lov om vandløb - LBK nr 1217 af 25/11/2019

at projektet ikke vil hindre fremtidig målopfyldelse eller modvirke evt. fastsatte indsatser.

13.5.2 Søer

Der er ingen målsatte søer indenfor projektområdet. Der er ingen søer, som er hydraulisk forbundet med projektet.

13.5.3 Kystvand

Under anlægsfasen vil der ikke pågå anlægsarbejder i nærheden af kystvandet. Der vil derudover ikke pågå aktiviteter eller udledninger til eller i vandløb, eller tilløb til vandløb, som er i hydraulisk forbindelse til kystvandet og dermed potentielt kunne påvirke kystvandet direkte eller indirekte.

Det vurderes derved, at projektet vil have Ingen påvirkning på det målsatte kystvand, og at det ikke vil påvirke kystvandets nuværende tilstand, eller hindre målopfyldelse.

13.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

13.6.1 Vandløb

Der etableres ingen paneler eller anlæg i nærheden af målsatte vandløb, eller direkte tilløb til målsatte vandløb. Det må forventes, at flere af markerne er drænet og der kan således ske en indirekte udledning. Der udledes ingen miljøfarlige stoffer fra de tekniske anlæg jf. projektbeskrivelsen.

I forbindelse med driftsfasen vil etableringen af solceller på arealet betyde, at der udtages 245 ha landbrugsarealer i drift, jf. Markblokke 2025. Denne udtagning vil derved reducere gødskning og sprøjtning og dermed medvirke til at reducere den påvirkning, som disse aktiviteter har på vandløb.

De arealer, hvorpå der ikke opsættes tekniske anlæg, vil fremstå som rekreative grønne naturarealer med lav vegetation.

Dette vil generelt betyde, at der sker en reducering i udvaskning af næringsstoffer (N og P) til vandløbene i projektområdet og til nedstrøms beliggende vandområder. Reduktionen i udledte næringsstoffer anses som værende en positiv påvirkning af vandløbene.

Denne reduktion vil dog være ikke permanent, eftersom arealerne efter nedtagning, kan vende tilbage til landbrugsdrift.

Det vurderes, at der i driftsfasen vil være en neutral påvirkning på vandløbene. Projektet vil derved ikke påvirke de målsatte vandløbs nuværende tilstand, eller hindre målopfyldelse på sigt.

13.6.2 Søer

Der befinder sig ingen målsatte søer indenfor projektområdet. Der befinder sig ingen søer, som er hydraulisk forbundet med projektet.

13.6.3 Kystvand

Under driftsfasen vil projektet ikke give anledning til udledning af miljøfarlige stoffer, næringsstoffer eller sediment til vandområder eller det målsatte kystvand, jf. projektbeskrivelsen.

Projektet vil derved have ingen påvirkning på det målsatte kystvand, derved ikke påvirke kystvandets nuværende tilstand, eller hindre målopfyldelse.

13.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Under nedtagningen af de tekniske anlæg, må der forventes en tilsvarende anlægsaktivitet, som under anlægsfasen. Herunder f.eks. kørsel med tungere maskiner, optrækning af rammede pæle, mindre gravearbejdet etc.

Efter nedtagningen vil det igen være muligt at drive landbrug på arealerne. Det må derfor forventes, at vandområderne efter dekommisioneringsfasen vil blive belastet med en forøget tilledning af N og P, eftersom gødskning og sprøjtning igen kan foregå på markblokkene. Dette vil derved forøge udvaskningen til et niveau, som svarer til udledningen i dag.

Det vurderes, at nedtagningsfasen vil have en neutral påvirkning på de målsatte kystvande, som svarer til anlægsfasen.

13.8 Miljøvurdering af planforslag

Hvis planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer. Planforslagene rummer ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til potentiel påvirkning af overfladevand.

Miljøvurderingen af planforslagene vurderes at være sammenfaldende med miljøvurderingen af projektets driftsfase.

13.9 Referencescenarie

Referencescenariet for dette projekt er, at der ikke etableres energipark i området og at den eksisterende anvendelse af arealerne fortsætter.

Vedtages planforslagene ikke, vil området forsat blive anvendt til landbrugsproduktion, og der kan være en mindre negativ påvirkning af overfladevandet, ved tab næringsstoffer gennem udvaskning. Påvirkningen i referencescenariet vil derfor være, at påvirkningen af overfladevand er uændret.

Såfremt planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres indenfor planernes rammer.

13.10 Kumulative effekter

Der vurderes ikke at være kumulative effekter af projektet sammen med andre planer og projekter.

13.11 Afværgeforanstaltninger

13.11.1 Anlægsfase

Bygherre skal sikre, at der foreligger en beredskabsplan for håndtering af uheld ved styret underboring, inden arbejdet igangsættes.

13.11.2 Driftsfase

Det vurderes, at der ikke er behov for afværgeforanstaltninger under projektets driftsfase.

13.11.3 Nedtagningsfase

Det vurderes, at der ikke er behov for afværgeforanstaltninger under nedtagningsfasen.

13.12 Overvågning

Etablering af solenergianlægget giver ikke anledning til nogen form for overvågning eller monitering af vandløb eller Karrebæk Fjord.

14 Drivhusgasser

I dette afsnit redegøres for projektets påvirkning på de direkte og indirekte udledninger af drivhusgasser, herunder den forventede CO_2-reduktion som følge af projektets bidrag til at reducere forbrændingen af fossile brændstoffer via et grønt erstatningsbidrag til den samlede elforsyning i Danmark.

Projektet omfatter etablering af et solcelleanlæg inden for et afgrænset område på op til ca. 250 ha, hvoraf ca. 214 ha anvendes til selve solcelleanlægget samt et teknikområde med transformerstation og batterianlæg. I projektområdet er en eksisterende vindmøllepark.

Anlægget forventes at bestå af en kombination af sydvendte paneler og et mindre antal trackere, der vil levere 150 MWac med en årlig produktion på 233 GWh, svarende til ca. 68.000[32] husstandes samlede årlige strømforbrug.

Derudover etableres et batterianlæg på ca. 200 MW/400 MWh, der vil bidrage til at stabilisere elnettet ved at lagre energi i perioder med høj produktion og aflade, når der er kapacitet på nettet. Batterianlægget forventes at kunne levere elektricitet svarende til forbruget i 130.000 husstande i to timer i spidsbelastningsperioder (jf. afsnit 5). Det vil reducere behovet for at aktivere yderligere kraftværker og dermed undgås emissioner og ressourceforbrug.

14.1 Sammenfattende vurdering

Overordnet vurderes det, at solenergianlægget ved Fodby vil have en positiv påvirkning af direkte og indirekte udledning af drivhusgasser, ved at reducere CO_2eq-udledningen. Med en elproduktion i solcelleanlægget på op til 233 GWh/år vil dette projekt resultere i en reduceret emission på ca. 102.000 tons CO_2-eq pr. år beregnet ud fra tal opgjort i Energinets generelle eldeklaration for 2024.

Hvor stor reduktion af drivhusgasser reelt bliver som følge af solcelleanlæggets produktion, afhænger af den øvrige sammensætning af elproduktionen på det tidspunkt, hvor strømmes leveres, samt hvilke brændsler eller energikilder der fortrænges.

[32] Baseret på et gennemsnitligt årligt elforbrug på 3,41 MWh for en bolig.

Anvendelse af den generelle eldeklaration til vurdering af reduktionen kan derfor både over- eller undervurdere den faktiske klimagevinst. På trods at denne usikkerhed, vurderes det, at solcelleanlægget samlet set vil have en **positiv påvirkning** på udledningen af drivhusgasser.

Solcelle- og batterianlægget vil tilsammen opretholde et stabilt og pålideligt bidrag til energisystemet, og dermed understøtte en reduktion af drivhusgasudledningen. Anlægget vil samtidig medvirke til at imødekomme et stigende elektricitetsbehov fra bl.a. transport- og industrisektor.

Etableringen af solcelleparken ved Fodby, bidrager desuden væsentlig til, at Næstved Kommune kan nå sit mål om etablering af i alt 493 ha solcelleparker, og dermed realisere sit miljømål om at være CO_2-neutrale i deres elforbrug i 2030. I 2024 er der ca. 70 ha solcelleanlæg i drift i Næstved Kommune. Projektet omfatter et område på ca. 250 ha, hvoraf ca. 214 ha forventes anvendt til selve solcelleanlægget inklusive teknikområde med transformerstation og batterianlæg.

14.2 Metode

Ifølge El-mærkningsbekendtgørelsen[33] skal el-handelsvirksomheder meddele el-deklarationer for deres levering af elektricitet til forbrugerne i det forgangne kalenderår. Hvert år laver Energinet en miljødeklaration for el, der beskriver brændselsforbruget og miljøpåvirkningen ved forbrug af én kWh el, som en gennemsnitsværdi for det foregående kalenderår. Miljødeklarationen for 2024 danner grundlag for beregninger og vurderinger i nærværende afsnit.

Datagrundlaget er projektbeskrivelsen og ESG-notat (bilag 4) samt generelle data for energiproduktion og -forbrug i Danmark.

I anlægs- og dekommissioneringsfasen forventes ingen væsentlig påvirkning af drivhusgasser, jf. afgrænsningsnotatet (Næstved Kommune, 2025), hvorfor der ikke foretages en vurdering heraf. Påvirkningen vurderes for driftsfasen og vil have en overordnet karakter.

[33] Elmærkningsbekendtgørelsen: BEK nr. 1322 af 30/11/2010: Bekendtgørelse om deklaration af elektricitet til forbrugerne

Som udgangspunkt beregnes der ikke nedbringelse af CO_2 efter år 2050, da alle elproduktioner herefter ved lov skal være grønne og CO_2 neutrale[34].

Da solcelleanlægget ved Fodby i Næstved Kommune etableres på eksisterende konventionel landbrugsjord og dermed ikke erstatter en ældre, fossilt baseret energiproduktion lokalt, vurderes de sparede emissioner på nationalt niveau. Det betyder, at reduktionen i drivhusgasudledning betragtes ud fra værdien for den samlede danske elproduktion og det generelle bidrag til husstandsforbruget – fremfor på baggrund af emissioner fra det specifikke lokalområde. Der vil dog blive anvendt data baseret på kommunale årsgennemsnit fra miljødeklarationen i beregningerne.

Det fremgår af ESG-notatet (bilag 4), at der er udført livscyklusanalyser (LCA-vurderinger) for lignende solcellepark og batterianlæg. Udover en overordnet vurdering af påvirkningen, fremhæves disse, idet vurderingerne er med til at belyse, hvilket kulstofaftryk solcelleparken ved Fodby potentielt vil medføre.

Eventuel manglende viden og begrænsninger

For miljøemnet klima, og i beregningen af den potentielle reduktion af drivhusgasemissioner, vil det variere hvor meget solcelleanlægget reelt set reducerer, da der skal være balance i den danske elproduktion. Den faktiske emissionsreduktion på årsbasis vil derfor være ukendt. Det vurderes dog sikkert, at projektet vil give anledning til emissionsreduktion sammenlignet med referencescenariet. Hertil kommer, at den fremtidige udvikling i vedvarende energi er ukendt, og det kan ikke forudsiges, om målet om CO_2-neutralitet fra 2050 nås.

Den valgte metode til vurdering af reduktion af drivhusgasemissioner (GHG) ved etablering af solcelleanlæg i Danmark er afgørende. Anvendelse af generelle emissionsfaktorer kan oversimplificerer den reelle påvirkning.

Der anvendes timemodelleret forskydning i beregningerne, som giver en mere præcis vurdering, idet den tager højde for den faktiske tidsvarierende kulstofintensitet i elsystemet og hvilke emissioner, der fortrænges af solenergien. Eksempelvis fortrænges ofte

[34] Kllimaloven: LBK nr. 2580 af 13/12/2021: Bekendtgørelse af lov om klima

lavemissionskilder som vind eller import midt på sommerdagen, mens der på vinteraftener kan ske fortrængning af fossilbaseret produktion med højere emissionsfaktorer.

Ved brug af en statisk gennemsnitlig netemissionsfaktor, til vurdering af reduktionen af drivhusgasser, ignoreres ovenstående variationer og kan potentielt overdrive eller undervurdere den reelle GHG-gevinst.

I stedet for kun at fokusere på emissioner fra elsektoren, bør reduktioner af drivhusgasser vurderes på tværs af hele energisystemet, herunder opvarmning, transport og industri. Disse sektorer er stadig stærkt afhængige af fossile brændstoffer og giver større muligheder for effektiv dekarbonisering, efterhånden som de elektrificeres.

For mere information om ovenstående, se ESG-notat (bilag 4).

Beregningerne, som nærværende kapitels vurderinger baseres på, tager udgangspunkt i den maksimalt mulige nedbringelse af emissioner for anlægget ved Fodby, og afbilleder således ikke nødvendigvis den reelle nedbringelse.

14.3 Miljømål

Nationalt
Danmark er gennem målsætning fra Den Europæiske Union forpligtiget til at reducere udledningen af drivhusgasser fra de aktiviteter, der ikke er omfattet af CO_2-kvotesystemet (ikke-kvotesektoren).

Til at forebygge klimaforandringer har EU forpligtet sig til at blive klimaneutralt fra 2050. Fremover, og på grundlag af FN's Paris-aftale fra COP21, skal EU reducere det samlede CO_2-udslip med 55% i 2030, sammenlignet med 1990. Det kræver blandt andet en reduktion på 43% af emissionerne af drivhusgasser fra de største bidragsydere, herunder kraftværker, og en reduktion på 30% fra aktiviteter fra ikke-kvotesektoren.

I 2020 vedtog folketinget desuden den danske klimalov[35], som fremskriver en strammere reduktion end givet ved EU. Klimaloven er en del af den Europæiske Grønne Pagt, der er EU's strategi til at blive klimaneutralt. I Klimaloven forpligtiges Danmark og danske virksomheder til at reducere drivhusgasudledninger med 70% i 2030 ift. 1990. Herudover er der indskrevet forpligtigelse om klimaneutralitet, herunder at der ikke udledes flere drivhusgasser, end der optages for år 2050.

Foruden EU-målene til reduktion af drivhusgasser blev der desuden 29. juni 2018 indgået Energiaftale om den fremtidige danske energiforsyning. Parterne har aftalt at foretage betydelige investeringer i vedvarende energikilder for at nå ambitionen om at gøre Danmark til et lavemissionssamfund inden 2050, f.eks. ved investering i yderligere installationer af vindmøller og solceller (Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, 2018).

Lokalt

Næstved Byråd har i juni 2023 godkendt en ny Klimaplan for perioden 2023 til 2030 (Næstved Kommune, 2024). Dets formål er at vise retningen for, hvordan Næstved Kommune bliver CO_2-neutral og robust over for klimaforandringer i 2050.

Næstved Kommune har et mål om fald i udledningen af CO_2 på 70 % i 2030 sammenlignet med 1990. Ligeledes har Næstved Kommune et mål om at alle samlede aktiviteter, der foregår i det geografisk område, som kommunen dækker, skal være CO_2-neutrale i 2050.

Derudover har Næstved Kommune sat et ambitiøst mål om, at kommunen gennem vedvarende elproduktion som geografi skal være CO_2-neutral i deres elforbrug i 2030. Kommunen har beskrevet, at facilitering og opsætning af solcelleanlæg er et tiltag, der er nødvendig for at opnå dette miljømål. Kommunen har vurderet, at der er behov for opstilling af i alt 493 ha. solceller for at nå dette mål.

[35] Kllimaloven: LBK nr. 2580 af 13/12/2021: Bekendtgørelse af lov om klima

14.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

Projektområdet ligger syd for Fodby. Det er placeret på større åbne markarealer, der i dag udnyttes til konventionelt landbrug. Inden for projektområdet er der eksisterende vindmøller.

Ved referencescenariet vil driften fortsætte som konventionelt landbrug og teknisk anlæg i form af vindmøller. Derved vil der ikke ske yderligere reduktion af emissionerne af drivhusgasserne, hvormed kravet om reduktion på 70 % inden 2030 vil skulle opfyldes med bidrag fra andre lokaliteter og tiltag.

14.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

Projektet vurderes jf. afgrænsningsnotatet ikke for anlægsfasens påvirkning med hensyn til direkte og indirekte udledning af drivhusgasser.

14.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

Solcelleanlægget forventes at dimensioneres til en elproduktion på 233 GWh/år, svarende til elforbruget for ca. 68.000 husstande. Herudover etableres et batterianlæg på 200 MW/400 MWh.

Emissionsbesparelsen for en række drivhusgasser

Elproduktion fra vedvarende energikilder, der omfatter el produceret fra vind, vand og sol er kendetegnet ved at være helt emissionsfri.

Ved den samlede danske elproduktion skal forbrug og produktion være i kontinuerlig balance, idet brugbar teknologi til lagring af uudnyttet energi er under fortsat udvikling. Når solcelleanlæg producerer strøm, må elproduktionen derfor nedreguleres et andet sted i systemet. Det kan for eksempel ske på kulfyrede kraftværker eller ved at mindske importen af vandkraft-el. Elproduktionen fra grønne energikilder, herunder solcelleanlæg, fortrænger kulkraft, der giver en stor CO_2-emission. Solenergi kan derfor bidrage effektivt til, at Danmark kan opfylde internationale forpligtigelser samt egne mål på klimaområdet.

I nedenstående Figur 14-1 angives årsgennemsnittet i emissioner af CO_2 g/kWh fordelt på de danske kommuner. Som det fremgår, ligger

Næstved Kommune i 2024 på 36 g CO_2/kWh. Næstved Kommunes egen produktion af vedvarende energi holdt op mod deres forbrug ligger på 33 % i 2024 (Energinet, u.d.).

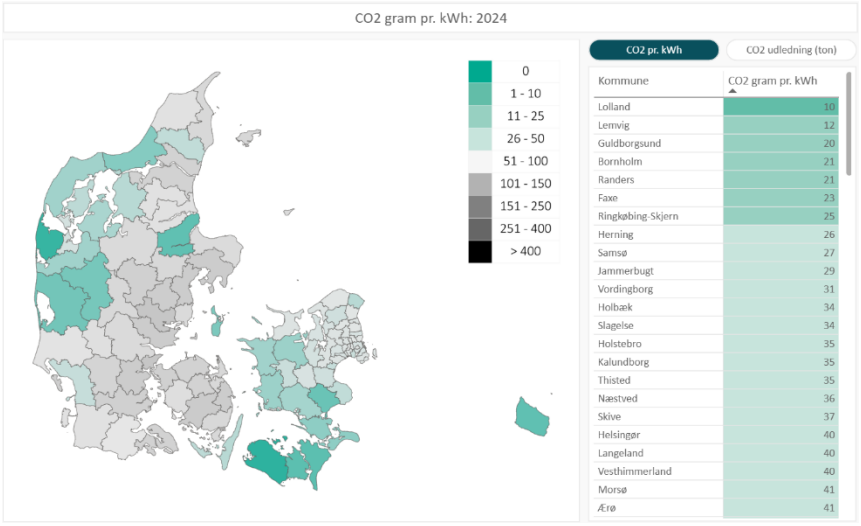

Figur 14-1: Oversigt over CO_2 pr. kWh el pr. kommune. Grafen er baseret på åbne data fra Energinets dataportal Energi Data Service (Energinet, u.d.).

Med en elproduktion i solcelleanlægget på op til 233 GWh/år vil dette projekt resultere i en reduceret emission af CO_2-eq på ca. 102.000 tons pr. år (se nedenstående Tabel 14-1) beregnet ud fra tal opgjort i Energinets generelle el-deklaration for 2024 (Energinet, 2025). Denne nedbringelse vil også fremgå på kommuneniveau. Den generelle el-deklaration angiver den gennemsnitlige udledning ved produktionen af 1 kWh el baseret på den gældende fordeling af energiproduktion. I 2024 var fordelingen bl.a. baseret på 7,9 % vedvarende energi (vand, vind og sol), 0,9 % biobrændsel, 28,4 % naturgas, 46,9 % ikke-vedvarende energi (olie, kul o. lign.), se Figur 14-2

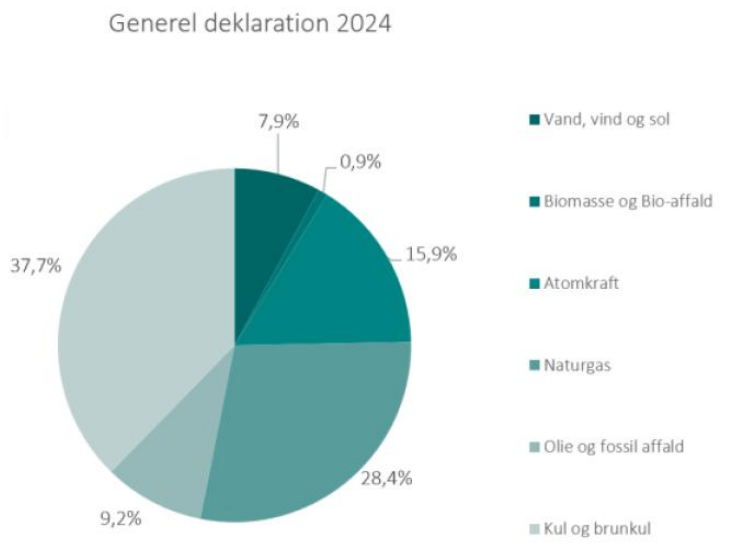

Figur 14-2: Årsværdier for den generelle el-deklaration (Energinet, 2025).

Hvor stor reduktion af klimagasser i praksis bliver på baggrund af solcellernes produktion, afhænger således af, hvordan den øvrige elektricitet samlet set til hver en tid produceres, og hvilke brændsler eller energikilder, der fortrænges.

Tabel 14-1: Emissionsbesparelse i tons pr. år ved produktion af 233 GWh. Tal og beregninger er baseret på højest mulig produktion og med data fra seneste miljødeklaration fra Energinet (Energinet, 2025).

Emissioner per kWh	**Generel eldeklaration 2024**	**Emissionsbesparelse**
Emissioner til luften	**g/kWh**	**tons pr. år**
CO_2 (Kuldioxid - drivhusgas)	439,39	102.378
CH_4 (Metan - drivhusgas)	0,34	79
N_2O (Lattergas - drivhusgas)	0,004	1
Drivhusgasser (CO_2 ækv.)	450,09	104.871
SO_2 (Svovldioxid)	0,08	19
NOx (Kvælstofilte)	0,33	77
CO (Kulilte)	0,1	23
NMVOC (Uforbrændte kulbrinter)	0,07	16
Partikler	0,01	2

Restprodukter	-	-
Kulflyveaske	13,19	3.073
Kulslagge	2,27	529
Afsvovlingsprodukter	4,8	1.118
Slagge (affaldsforbrænding)	3,35	781
RGA (røggasaffald)	0,51	119
Bioaske	0,02	5
Radioaktivt affald	0,43	100

Solenergiprojektet reducerer emissionen af svovldioxid med op mod 18 ton pr. år. Herudover medfører fossil energiproduktion emission af forskellige sundhedsskadelige partikler. Teknologien til fjernelse af partikler i luftemissioner er blevet bedre de sidste år, og med stort krav til bedst tilgængelig teknologi (BAT) på emissioner, er udledningen af partikler reduceret betragteligt for hvert års opgjorte tal i miljødeklarationerne. Solcelleanlæg har en nulemission af partikler til sammenligning, hvor etableringen af solcelleanlægget ved Fodby således vil bidrage til en reduktion af den samlede partikelemission på op mod 2 ton pr. år.

Endeligt medfører elproduktion med kul og ved affaldsforbrænding en stor affaldsproduktion i form af slagger og aske. En del kan genanvendes i cement og beton, men affaldet indeholder salte og tungmetaller, der ved deponering eller ved brug i anlægsarbejder med tiden kan udvaskes og udgøre et miljøproblem - også når produkterne sidenhen genanvendes som fyld (Danish Waste Solutions, 2022) (Hjelmar, Hyks, & Hansen, 2022).

Når solcelleanlæg producerer strøm, må elproduktionen nedreguleres et andet sted i systemet, herunder for eksempel på kulfyrede kraftværker. Idet elproduktion fra sol er helt emissionsfri, vil solcellestrømmen fra anlægget således reducere produktionen af slagger med op mod 757 ton årligt og bioaske med op mod 5 ton årligt.

Deponeringsbehovet, og dermed forureningsrisikoen elimineres desuden ved etableringen af vedvarende energi, hvormed nærværende projekt bidrager til denne udvikling.

På baggrund af de beregnede emissionsreduktioner, der opstår ved driften af solcelleanlægget ved Fodby, vurderes projektet udelukkende at have positiv påvirkning på luft og klima samlet set i Danmark. Den midlertidige emission, som vil finde sted under anlæg og nedtagning, vil være minimal og vurderes ubetydelig sammenlignet med de overordnede, positive effekter, der vurderes at skabes under driftsfasen på ca. 30 år. Denne vurdering tager udgangspunkt i udførte LCA-vurderinger for lignende solcellepark og batterilagringssystem (BeGreen, 2025)

Overordnet vurderes det, at solenergianlægget ved Fodby vil have en positiv påvirkning af direkte og indirekte drivhusgasser.

Rollen for solceller og batterianlæg (BESS)

Elektrificeringen af transport, opvarmning og andre sektorer i Danmark øger energiefterspørgslen, hvilket sætter yderligere krav til kapaciteten af den vedvarende energitilførsel. For at sikre et vedvarende energisystem kræves fleksibilitetsløsninger for stabilitet og pålidelighed. Kombinationen af en 150 MWac solcellepark med et 200 MW/400 MWh batterilagringssystem (BESS) vil imødekomme dette. Batteriet forhindrer også energispild på solrige dage, hvilket øger soludnyttelsen fra 30 % til over 80 % og reducerer drivhusgasudledningen.

Solcelleparken kan levere elektricitet til 130.000 husstande i to timer i spidsbelastningsperioder og forsyne ca. 8.000 elbiler årligt, hvilket støtter elektrificeringen og Danmarks dekarboniseringsmål.

For mere information herom, se ESG-notat (bilag 4)

Kulstofaftryk og miljøpræstationer for solceller

Bygherre har i 2025 gennemført en ISO 14040/14044-kompatibel LCA for et af deres andre solcelleprojekter, Ingerslev Å, der har en kapacitet på 65 MWp.

Der er på nuværende stadie af projekteringen ikke udført en lignende LCA-beregning for solcelleparken ved Fodby, men resultaterne fra førnævnte LCA-vurdering for Ingerslev Å solcellepark, kan være med

til at belyse hvilket kulstofaftryk solcelleparken ved Fodby vil medføre.

De vigtigste resultater:

- **Kulstofaftryk**: 26 g CO_2-eq pr. kWh produceret elektricitet over en 30-årig driftslevetid
- **Energy Payback Time (EPBT)**: Solcelleparken vil genvinde den energi, der er investeret i dens konstruktion og komponenter på cirka 17 måneder
- **Energy Return on Investment (EROI)**: I løbet af sin levetid vil parken generere 14:1 gange mere energi, end det var nødvendigt for at bygge, drive og nedlægge den
- **Genanvendelighed**: Parkens komponenter har en anslået genanvendelighedsgrad på 86 %

For mere information herom, se ESG-notat (bilag 4)

Kulstofaftryk og miljømæssig ydeevne af LFP-batterienergilagring

Bygherre har ligeledes i 2025 gennemført en LCA for et lithiumjernfosfat (LFP) batterienergilagringssystem (BESS), der dækker hele livscyklussen fra vugge til grav.

Der er på nuværende stadie af projekteringen ikke udført en lignende LCA-beregning for batterianlægget, der skal etableres i solcelleparken ved Fodby, men resultaterne fra førnævnte LCA-vurdering, kan være med til at belyse hvilket kulstofaftryk batteriet vil medføre.

De vigtigste resultater:

- Kulstofaftryk: 70-90 kg CO_2-eq pr. kWh lagerkapacitet
- Energy Payback Time (EPBT): 2-3 år (baseret på at undgå nedregulering af produktion)
- Genanvendelighed: 70-80 % med potentiale til at nå 90 %.

For mere information herom, se ESG-notat (bilag 4)

Samlet vurdering for driftsfasen

Overordnet vurderes det, at solenergianlægget ved Fodby vil have en positiv påvirkning af direkte og indirekte drivhusgasser, ved at reducere CO_2-udledningen. Solcellerne og batterianlægget

tilsammen vil ligeledes opretholde stabilitet og pålidelighed i energisystemet, og på den måde være med til at reducere CO_2-udledningen.

14.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Solcelleparkers levetid er typisk ca. 30 år. Anlæg fjernes, når de ikke længere er i drift.

Projektet vurderes jf. afgrænsningsnotatet ikke for dekommissioneringsfasens påvirkning med hensyn til direkte og indirekte udledning af drivhusgasser.

14.8 Miljøvurdering af planforslag

Ifølge Næstved Kommunes statusopgørelse på klimaplanen for 2024 (Næstved Kommune, 2024), er der i 2024 70 ha solcelleanlæg i drift og 571 ha solcelleanlæg under planlægning. Solcelleparken ved Fodby er et af disse anlæg, der er angivet som under planlægning.

Ved realisering af solcelleparken ved Fodby, er det med til at sikre, at Næstved Kommune opnår målet om etablering af i alt 493 ha. Solcelleparker, og dermed opnå sit miljømål om at være CO_2-neutral i deres elforbrug i 2030.

Såfremt planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer. Som udgangspunkt er området udlagt til solcelleanlæg til elproduktion, hvormed udelukkende denne type projekter vil kunne etableres.

Planforslaget rummer således ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til potentiel påvirkning af luft og klima. Miljøvurderingen af planforslaget vurderes at være sammenfaldende med miljøvurderingen af projektets driftsfase.

14.9 Referencescenarie

Referencescenariet er det scenarie, hvor projektet ikke udføres. I dette tilfælde betyder det, at referencescenariet svarer til de

eksisterende forhold. Der sker derfor ingen ændringer i påvirkningen af direkte og indirekte drivhusgasser, og udledningen reduktionen af drivhusgasser, grundet elproduktion fra de eksisterende vindmøller, forventes at forblive, som den er i dag.

14.10 Kumulative effekter

Det er oplyst af BeGreen, at Danmarks elnet er blandt de reneste globalt, og kulstofintensiteten forventes at falde til ca. 50 g CO_2/kWh i 2027 (Energistyrelsen, 2025). Tilføjelsen af ny solcellekapacitet vil ikke reducere den nationale kulstofintensitet væsentligt. Energiomstillingen i Danmark fokuserer nu på elektrificering af slutbrugersektorer som transport og opvarmning, hvilket øger efterspørgslen efter elektricitet. At imødekomme denne efterspørgsel på en bæredygtig måde kræver en udvidelse af den vedvarende produktion og forbedring af systemfleksibiliteten.

Kommuner beregner energibalancer for at forstå deres kulstofemissioner, fornybarhed og ressourceforbrug.

For Næstved Kommune steg fornyelsesmulighederne fra 37 % i 2018 til 52 % i 2023. Med tilføjelsen af denne solcellepark+BESS vil fornyelsesmulighederne stige til 56 %, baseret på bidraget til vedvarende elektricitet alene. Yderligere solcellekapacitet ved at undgå energispild med BESS kan forbedre effektiviteten med 10-15%.

For mere information om ovenstående, se ESG-notat (bilag 4).

I forhold til den stigende efterspørgsel efter elektricitet, vil der i forhold til CO_2-reduktion og klimaeffekt være kumulation med andre planer og projekter, der omfatter etablering af anlæg til vedvarende energi, hvad end det er solenergi, vind eller anden form for vedvarende energi. De kumulative effekter, som vil opstå ved samtidig produktion af vedvarende energi, er positive, og medvirker til en mersænkning af CO_2-emissioner nationalt, modsat hvis den stigende efterspørgsel efter elektricitet blev produceret ved ikke-vedvarende energi.

14.11 Afværgeforanstaltninger

Der vurderes ikke at være behov for afværgeforanstaltninger i forhold til direkte og indirekte drivhusgasser i nogle af projektets faser.

14.12 Overvågning

Der vurderes ikke at være behov for overvågning i forhold til direkte og indirekte drivhusgasser i nogle af projektets faser.

15 Materielle goder

15.1 Sammenfattende vurdering

I forbindelse med projektet er der d. 06.02.2026 søgt ledningsoplysninger omkring projektområdet. Søgningen viste, at der befinder sig op til flere ledninger, med forskellige ledningsejere, indenfor og omkring projektområdet.

Under anlægsfasen skal de pågældende ledningsejere, forud for anlægsarbejderne, høres om eventuelle respektafstande, for at sikre at der ikke forekommer beskadigelse på ledningsanlæg og eller personskader. Det vurderes at anlægsfasen vil have en **neutral** påvirkning på eksisterende ledninger indenfor projektområdet.

Det vurderes ikke at eksisterende ledninger indenfor projektområder vil blive påvirket under driftsfasen. Påvirkningen vil derved være **neutral**.

Det vurderes at dekommissioneringsfasen vil have en **neutral** påvirkning på eksisterende ledninger indenfor projektområdet.

Hvis planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer

15.2 Metode

Der er søgt ledningsoplysninger ved det offentlige ledningsregister, herefter benævnt LER. Indhentningen af oplysninger er foretaget d. 06.02.2026. Søgeområdet er defineret af projektområdet, pålagt en buffer på 25 meter.

Projektafgrænsningens størrelse overstiger det maksimalt tilladte område hvori der kan søges oplysninger i LER. Søgeområdet er derfor opdelt i 15 delområder for at imødekomme arealbegrænsningen.

15.3 Lovgrundlag

Færdsel, graveafstande og andre retningslinjer ved og omkring ledninger fastsættes individuelt af den enkelte ledningsejer.

Eventuelle ledningsejere skal kontaktes for aftale om konkrete retningslinjer, da disse kan variere afhængigt af det konkrete tilfælde.

15.4 Eksisterende forhold

Resultaterne fra LER søgningen viser at der findes flere ledninger indenfor, og omkring søgeområdet. En samlet visualisering af disse fremgår af Figur 15-1herunder. I bilag 5 fremgår der en sammenstilling af alle delområder og de ledninger som er fundet i forbindelse med søgningen.

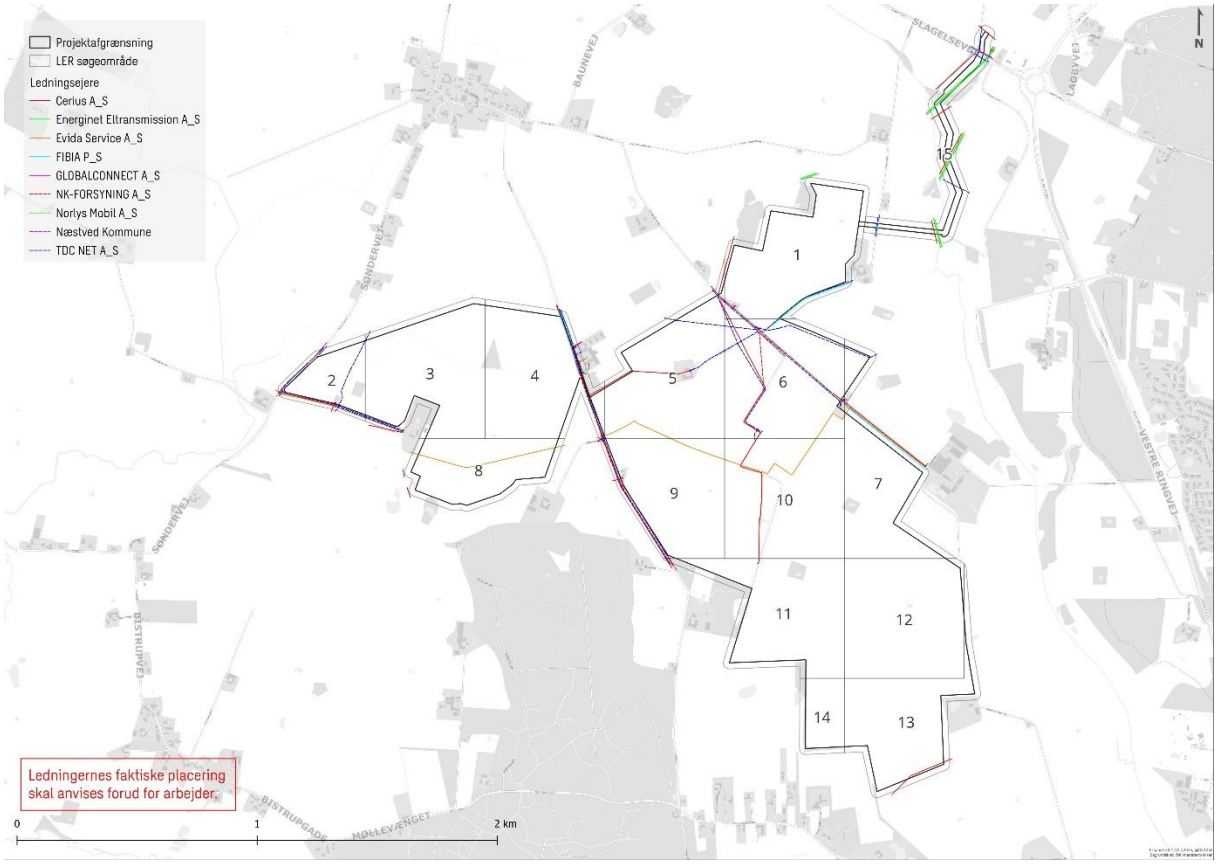

Figur 15-1 Resultater for LER Ansøgningen indenfor og omkring projektområdet.

Ovenstående sammenstilling viser at der særligt i visse delområder findes ledninger fra flere ledningsejere.

Der er i Tabel 15-1Tabel 15-1 sammenstillet ledningsejere som er fundet i forbindelse med søgningen. I samme tabel fremgår det også hvilke ledningstyper de enkelte ledningsejere har, indenfor søgeområdet.

Tabel 15-1 Ledningsejere og de dertilhørende ledningstyper indenfor søgeområdet.

Cerius A/S
ler: Elledning
ler: Informationsressource
Energinet Eltransmission A/S
ler: Elledning
Evida Service A/S
ler: Føringsroer
ler: Gasledning
FIBIA P/S
ler: Ledningstrace
GLOBALCONNECT A/S
ler: Ledningstrace
NK-FORSYNING A/S
ler: Afløbsledning
ler: Vandledning
Norlys Mobil A/S
ler: Ledningstrace
Næstved Kommune
ler: Telekommunikationsledning
TDC NET A/S
ler: Informationsressource
ler: Ledningstrace

15.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

Under anlægsfasen skal der under arbejder holdes en passende afstand til de enkelte ledningstyper. Dette skal sikre at der ikke forekommer beskadigelse på ledningsanlæg og eller personskader.

Afstanden til de enkelte ledninger afhænger dels af ledningsejeren og ledningstypen. Disse skal derfor spørges inden evt. arbejder starter omkring ledningerne.

Det vurderes at anlægsfasen vil have en neutral påvirkning på eksisterende ledninger indenfor projektområdet.

15.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

Det vurderes ikke at eksisterende ledninger indenfor projektområder vil blive påvirket under driftsfasen. Det vurderes derved at driftsfasen vil påvirke eksisterende ledninger neutralt under driftsfasen.

15.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Det vurderes at dekommissioneringsfasen vil have en neutral påvirkning på eksisterende ledninger indenfor projektområdet.

15.8 Miljøvurdering af planforslag

Hvis planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer.

Miljøvurderingen af planforslagene vurderes at være sammenfaldende med miljøvurderingen af projektets driftsfase.

Affald:
Projektet genererer ikke affald ud over almindeligt affald, der bortskaffes efter gældende regler, dvs. affaldsbekendtgørelse og de kommunale affaldsregulativer.

Ved anlæggets dekommissionering vil der være affald fra de udtjente anlæg. Solceller er omfattet af reglerne om producentansvar for elektroniske produkter. Når panelerne skal dekommissioneres, er det således den oprindelige producent eller leverandør, som har ansvaret for genanvendelsen af råmaterialer.

For øvrige anlæg må det forventes, at der – ligesom i dag – er regler der beskriver ansvarlig håndtering og genanvendelse af virksomhedsaffald.

Da anlægget ikke genererer særligt farligt affald, og da regler for håndtering af affald om 30 – 40 år når anlægget er udtjent ikke kendes, giver det ikke særskilt værdi at opstille afværgetiltag for håndteringen af affald, idet det må forventes, at gældende regler ved dekommisionering følges.

15.9 Referencescenarie

Referencescenariet for dette projekt er, at der ikke etableres energipark i området og at de eksisterende ledninger ikke påvirkes.

15.10 Kumulative effekter

Der er ikke identificeret andre forhold som kan give anledning til kumulative forhold og eller effekter.

15.11 Afværgeforanstaltninger

Projektet vil ikke udlæse negative påvirkninger på eksisterende ledninger indenfor projektområder. Afværgende foranstaltninger vurderes derfor ikke at være relevante.

15.12 Overvågning

Overvågning vurderes ikke at være relevant for eksisterende ledninger indenfor projektområdet.

16 Landskab

I dette kapitel vurderes planernes og projektets påvirkning på de landskabelige og visuelle forhold i området.

16.1 Sammenfattende vurdering

Projektet påvirker det visuelle landskabsudtryk, idet landskabet ændrer karakter fra jordbrug til teknisk anlæg i form af solcelleanlæg. I dette kapitel beskrives områdets eksisterende landskabelige forhold og omfanget af anlæggets påvirkningen på landskabet vurderes, herunder påvirkningen af stedets karakteristiske landskabstræk og visuelle forhold.

Påvirkningen vurderes for både anlægs- og driftsfase samt for dekommissioneringsfasen.

Under anlægsfasen vil projektområdet og de nære omgivelser bære præg af anlægsaktivitet, herunder kørsel og opmagasinering, som vil være synligt og give uro i landskabet. Men da påvirkningerne er lokale og midlertidige vurderes de at være mindre negative.

Når solcelleanlægget er færdiganlagt og i drift vil der ikke være meget aktivitet i projektområdet. Selve anlægget vil have en moderat negativ på virkning af landskabet og de visuelle forhold. Som beplantningen vokser til, vurderes påvirkningen at ændres til at være mindre negativ.

Ved nedtagning af solcelleanlægget vil der være midlertidig og lokal aktivitet, hvor der vil forekomme kørsel og opmagasinering. Til den tid er den skærmende beplantning fuld udvokset. I dekommissioneringsfasen er påvirkningen hermed mindre negativ.

Ledningstracéet bliver underjordisk og påvirker ikke landskabet, hvorfor det ikke indgår i vurderingen.

Med de foreslåede afværgeforanstaltninger i form af slørende beplantning, vurderes projektets miljøpåvirkning at være neutral eller mindre negativ for landskab.

16.2 Metode

Vurderingen af projektets påvirkning af landskabet samt visuelle og rumlige forhold, er foretaget på baggrund af en landskabsanalyse og visualiseringer af fremtidige forhold. Projektets påvirkningsgrad vurderes ud fra landskabets eksisterende forhold og projektets beskrevne karakteristika.

Der er efterfølgende foretaget en vurdering af behov for afbødende foranstaltninger, samt om der er behov for overvågning i området. Dertil belyses kumulative effekter med andre planer og projekter.

Der er lavet en redegørelse af eksisterende forhold, med afsæt i feltregistreringer foretaget den 17. november og 8. december 2025, samt i Landskabsanalyse for Næstved Kommune, oktober 2017. Hertil er der med udgangspunkt i landskabskaraktermetodens principper (Miljøministeriet, 2007), foretaget en kortlægning, analyse og vurdering.

Påvirkningen af de landskabelige og visuelle forhold er analyseret og vurderet inden for et område, der rækker ud over selve projektområdet. Afgrænsningen af analyseområdet er lavet med afsæt i en samlet vurdering af landskabets terræn, bevoksning og bebyggelse i landskabet omkring projektområdet. Fokus for afgrænsningen er det område, hvor projektet vurderes at blive synligt i et omfang, der har betydning for landskabets karakter og visuelle forhold, med særligt hensyn til naboer og offentligt tilgængelige arealer. Mod nord er analyseområdet afgrænset ved landsbyen Fodby, hvorfra Søndervej løber mod syd og udgør den vestlige afgrænsning indtil Ottegårdsvej. Syd for Ottegårdsvej løber den vestlige afgrænsning af analyseområdet langs Skolevej. Den østlige afgrænsning strækker sig fra Baunevej i udkanten af Fodby, videre langs Katrinelundvej og Evensvej til Toftegårdsvej, gennem Fodbygård til Vestre Ringvej. Karrebækvej udgør den sydlige afgrænsning.

På baggrund af ovenstående vurderes de forventelige visuelle og planmæssige konsekvenser, der vedrører landskabet. Der udarbejdes evt. forslag og anbefalinger for afbødende tiltag. Vurderingen af miljøpåvirkningerne foretages for hhv. anlægs-, drifts- og dekommissioneringsfase.

For at kunne vurdere og illustrere konsekvenserne ved solcelleanlæggets visuelle og rumlige indpasning i det eksisterende

landskab, er der for driftsfasen udarbejdet visualiseringer med særligt fokus på, hvordan anlægget opleves fra offentlige interessepunkter og af de nærmeste naboer.

Som grundlag for visualiseringerne, er der taget fotos fra en række udvalgte standpunkter i og omkring projektområdet. Kriterierne for udvælgelse af standpunkterne har været at de a) holder sig indenfor en afstand, hvor solcelleanlægget forventes at være synligt, b) at solcelleanlægget visualiseres fra forskellige afstande, og c) at der er fokus på anlæggets synlighed fra offentligt tilgængelige steder; udvalgte omkringliggende veje, bebyggelser og udsigtspunkter.

Der er udvalgt 4 standpunkter, hvorfra der er udarbejdet visualiseringer. Som grundlag for visualiseringerne er der opbygget en 3D-model af anlægget med geografisk reference, så modellen tager højde for den specifikke topografi. Der er taget geografisk refererede billeder fra standpunkterne, som efterfølgende er kalibreret med 3D-modellen, som grundlag for rendering af fotorealistiske visualiseringer med materialegengivelse.

Visualiseringerne er indsat i miljøvurderingen af projektets driftsfase.

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Der er ikke konstateret manglende viden i forbindelse med miljøvurderingen af de landskabelige forhold for det aktuelle projekt. Den foreliggende viden vurderes derfor at være tilstrækkelig til at vurdere projektets mulige påvirkning på landskabet.

16.3 Miljømål

Projektområdet er jf. Landskabsanalyse for Næstved Kommune (Næstved Kommune, 2017) beskrevet med landskabskarakteren Jordbrugsområde. Nøglekarakteren er intensiv landbrugsdrift, som kommer til udtryk i et åbent og delvist sammensat landskab, som er præget af intensiv udnyttelse i form af landbrugsdrift, vindenergi og andre tekniske anlæg, hvor dele af området er domineret af det tekniske præg.

Ifølge landskabsanalysens anbefalinger for landskabskarakterområdet kan der etableres yderligere tekniske

anlæg i området, dog under hensyntagen til samspillet med den eksisterende udnyttelse.

16.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

16.4.1 Eksisterende forhold

Projektområdet ligger i det åbne land, i den sydlige del af Næstved Kommune, ca. 1 km vest for Næstved by. Omkring 800 meter nord for projektområdet ligger Fodby, som er karakteriseret som værdifuldt kulturmiljø. Der er ca. 1,5 km fra projektområdet til Karrebæk Fjord i syd, se Figur 16-1. I kommuneplanen er arealerne udpeget som *Jordbrugsområde*.

Projektområdet indgår i *Delområde 10d, Fuglebjerg, Sandved, Hyllinge* jf. Landskabsanalyse for Næstved Kommune (Næstved Kommune, 2017). Delområdet er karakteriseret ved at være et stort åbent og sammensat landskab, med middel kompleksitet og uden overordnet struktur. Figur 16-2. Det betegnes som et robust og intensivt udnyttet landbrugslandskab. Dertil er delområdet præget af tekniske anlæg, især mange vindmøller, højspændingstracéer og transformatorstationer.

Delområdet består af et generelt åbent landskab med gode muligheder for lange kig over landbrugslandskabet. Terrænet er storbakket til fladt, med middel til stor skala. Grundet det jævne terræn er det ofte beplantningen som begrænser udsynet. Vindmøllerne udgør de dominerende fokuspunkter.

Levende hegn er den dominerende beplantningstypologi indenfor delområdet. De fremstår ofte hullede og transparente. Dertil er der få mindre skove og meget få alléer og trærækker, som oftest er i sammenhæng med bebyggelse. Delområdet rummer forskelligartede landsbyer, herregårde, spredte gårde og husmandssteder.

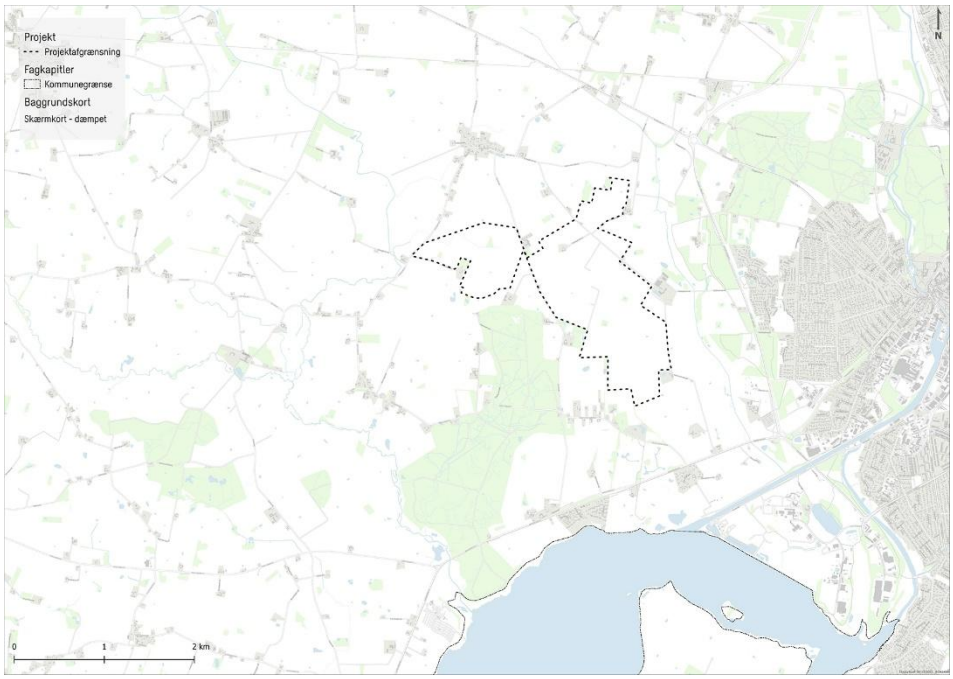

Figur 16-1 Projektområdet er beliggende i det åbne landskab, vest for Næstved by.

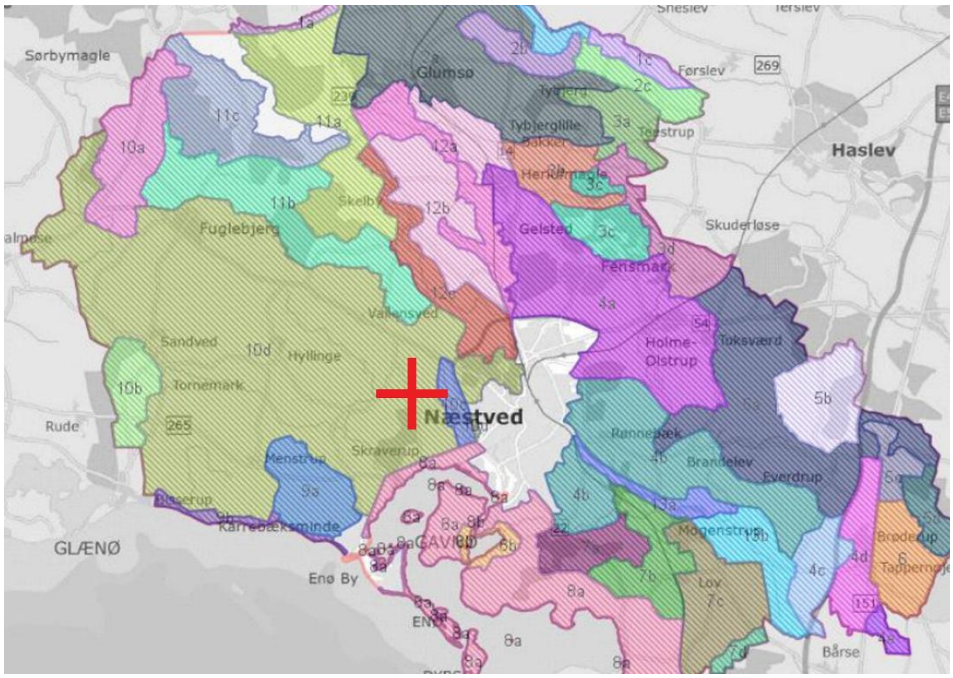

Figur 16-2 Projektområdet er placeret under Delområde 10d, Fuglebjerg, Sandved, Hyllinge jf. kommunens egen landskabsanalyse (Næstved Kommune, 2017).

16.4.2 Naturgrundlaget

Landskabet i Næstved Kommune er dannet under den sidste istid (Weichsel) og fik sin endelige udformning under Bælthav Fremstødet, hvor isen gled ind over det sydøstlige Danmark. I store træk deles kommunens arealer af sydsjællandske højderyg i en østlig

og vestlig del. Projektområdet ligger på den vestlige side af højderyggen, på dele af den sydvestsjællandske moræneslette. Landskabet er dannet som bundmoræne under isen, hvilket har givet området et terræn med store bløde konturer (storbakket) og en jordbund bestående af moræneler med gode dyrkningsegenskaber.

Som det fremgår af Per Smeds landskabskort, ligger projektområdet indlemmet mellem to tunneldale, som danner grundlag for hhv. Saltø Å og Evegrøft, se Figur 16-3 herunder. Mellem projektområdet og tunneldalen (Evegrøft), der ligger øst herfor, er der et stræk som er overlejret med dødis (dødisrelief). Det kommer til udtryk i et mere kuperet terræn med småbakker og forskelligartet jordbundsforhold med smeltevandssand og grus.

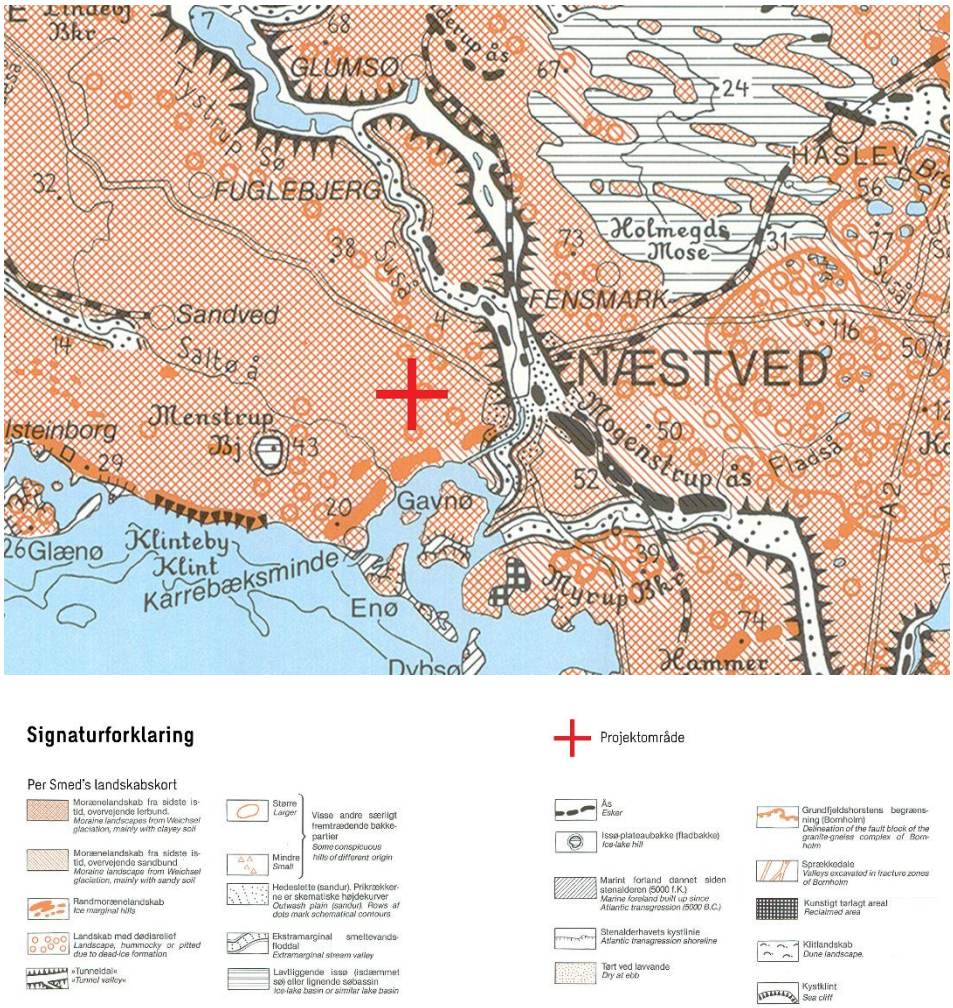

Figur 16-3: Projektområdet ligger i et morænelandskab fra sidste istid med overvejende lerbund og dødisrelief.

16.4.3 Særlige visuelle og rumlige forhold

Størstedelen af projektområdet ligger udspændt mellem Skolevej og Toftegårdsvej/Gammelvænget. Mod nord spreder projektområdet sig yderligere med to flanger. Den vestlige flange går fra Skolevej, ved Gedebjergskolen, og strækker sig nord om Saltø Skov til Søndervej. Den østlige flange følger Evensvej i et ca. 70 meters forløb.

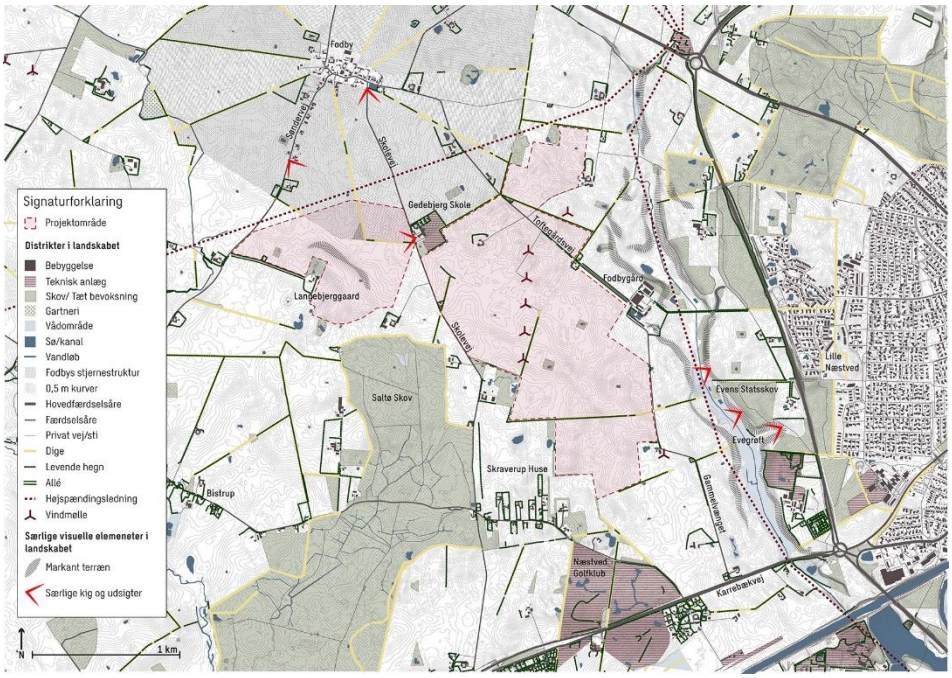

Figur 16-4: Temakort, som viser særlige landskabelige og visuelle forhold i området omkring projektområdet.

<u>De nordlige omgivelser (Fodby)</u>

Arealerne mellem projektområdet og Fodby består af vandrette til let bølgende flader med dyrkede marker. Bebyggelser og markskel er markeret med hegnsbeplantninger, hvoraf der er en overvægt af blandede busk- og træplantninger. Der er enkelte kratbeplantninger og skovpartier ifm. lavninger.

Fodby er en stjerneudskiftet kirkelandsby, som fremstår meget velbevaret i sin struktur og markering i landskabet. Fodby karakteriserer sig ved Fodby Kirkes fremtrædende placering, på en lille forhøjning ved den nordlige kant af landsbyen, samt med gårdanlæg, som slår ring omkring det tidligere fællesareal. I landskabelig kontekst fremstår stjerneudstykningen tydeligt, hvor diger, hegnsplantninger og veje understreger markskel og til dels

stjerneudstykningens afgrænsning. Stjerneudstykningen fremstår samlet som en helhed hele vejen omkring Fodby.

Projektområdet omkranser Gedebjergsskolens sydvestlige arealer. Fra skolens rekreative arealer er der i dag delvist frit udsyn til det omkringliggende landskab. Særligt er der kig til lange vidder på den anden side af Skolevej, hvor der med projektet vil blive placeret solceller. Ankomsten til Gedebjergskolen kan kun ske via Skolevej, hvor projektområdet spreder sig, både nord og syd for skolen.

Figur 16-5: Ud mod Skolevej er Gedebjergskolen delvis afgrænset af hæk, under øjenhøjde for de fleste børn. Her er der udsyn med langt kig og vidder udover markarealerne omkring den del af stjerneudstykningen som overlapper med projektområdet. Beplantningerne markerer stjerneudstykningens struktur og skaber et fokuseret kig mod det bagvedliggende landskab.

De østlige omgivelser (Toftegårdsvej/Gammelvænget – Evensvej – Evegrøft)

Evegrøft ligger ca. 500 meter øst for projektområdets sydligste arealer, og danner et terrænmæssigt mere varierende landskab, end der er omkring de øvrige dele af projektområdet. Terrænet falder blødt med 10-12 meter fra projektområdet ned til Evegrøft, hvorefter det igen rejser sig med ca. 10 meter i en stejl skråning til Evens Statsskov, hvor der løber en rekreativ rute med udsigt over det åbne landskab. Herfra stiger terrænet igen med 5-10 meter til Vestre Ringvej. Tunneldalen danner i samspil med skovpartier en landskabelig afgrænsning mellem Næstved by og det åbne landskab.

Mellem Evegrøft og projektområdet er det ligeledes marklandskabet med åbne vidder, der punktvis punkteres af beplantninger, som er dominerende. Her er terrænet dog mere varieret med bølgende bakker og lavninger.

Projektområdet støder op til alléen langs Karrebæksvej, som fører til herregården Fodbygård.

Indenfor projektområdet, mellem Toftegårdsvej og Skolevej, står der en række med fem vindmøller i nord-sydgående linje. Dertil er der en enkeltstående vindmølle, placeret på toppunkt (gravhøj) på marken, der støder op til anlægget ved mødet mellem Evensvej og Toftegårdsvej.

Figur 16-6: Evegrøft set fra rekreativ sti ved Evens Statsskov's sydlige bryn. Projektområdet ligger bag tunneldalens bakker, som ses i billedets højre side.

De sydlige omgivelser (Skraverup Huse – Karrebækvej)

Skraverup Huse ligger syd for projektområdet, med det kommende solcelleanlæg mod nordvest og Saltø Skove mod nordøst. Lodderne er hver især afgrænset af beplantning, ligesom der er eksisterende hegnsplantninger mellem lodderne og projektområdet.

Syd for Skraverup huse ligger Næstved Golfklubs baner, ud til Karrebækvej. Fra Karrebæksvej til projektområdet har landskabet samme åbne karakter med hegnsplantninger og jævnt bølgende terræn, som er gennemgående for området.

De vestlige omgivelser (Søndervej – Skolevej – Saltø Skov)

Projektområdets sydvestlige arealer ligger med en afstand mellem 200 og 800 meter fra Saltø Skov, tættest på skoven i nord. Arealerne mellem skoven og projektområdet har samme karakter med fladt til bølgende terræn, levende hegn og krat omkring lavninger.

Der er en enkelt markant bakke indenfor projektområdet, øst for Langebjerggaard (Søndervej 35). Bakkens toppunkt ligger i kote 19, hvor områdets terræn generelt bevæger sig omkring kote 10-12 med enkelte lavninger. Fra Søndervej løber der en allé til Langebjerggaard, som huser et bosted for unge. Projektområdet støder op til alléen, og omkranser gården mod vest, nord og øst.

Samme række vindmøller, som opleves fra Karrebækvej, fremstår tydeligt i landskabet, set fra Skolevej.

I sin helhed fremstår landskabet omkring projektområdet åbent med stor skala og et forholdsvist enkelt udtryk, som dog er præget af vindmøller og en til dels sporadisk beplantning. Strukturerne fremstår middel til svage, og er primært båret af levende hegn. Dog fremstår stjerneudstykningen omkring Fodby, nord for projektområdet, velholdt. Visuelt er området roligt, hvor der for mestendels er mange lange kig på tværs af de enkelte markflader. Her er landskabet mere sårbart overfor teknisk prægede anlæg, som vil kunne ændre dets karakter og visuelle udtryk.

Samtidig er området præget af 5 eksisterende vindmøller, der er placeret indenfor projektområdet, og 2 vindmøller i periferien af projektområdet - en ved Gammelvænget i syd og en ved Evensvej i øst. Lige nord for projektområdet krydser et højspændingstracé landskabet.

16.4.4 Landskabets juridiske og planlægningsmæssige bindinger

Landskabsudpegninger i Kommuneplan 2017-2029

Projektområdet ligger hverken indenfor områder, der er udpeget som bevaringsværdige landskaber eller større sammenhængende landskaber. Dele af området støder dog op til udpegninger for bevaringsværdigt landskab, hvormed der sker en indirekte påvirkning.

Hele projektområdet er omfattet af Kommuneplanens udpegninger for særligt værdifulde landbrugsområde, samt udpegninger for skovrejsning. Udpegningerne for skovrejsning udelukker ikke etablering af solenergianlæg, da solcelleanlæg indgår i kommunens strategi for at nå sine mål for CO2-reduktion. Der kan deslige opføres solcelleanlæg indenfor udpegningerne for særligt værdifulde landbrugsområder, dog skal der *"tages hensyn til de berørte landbrugsejendommes struktur- og arronderingsforhold samt til arealbehov, jordtype, investeringsniveau i jordbruget og mulighederne for jordfordeling."*

Da etableringen af solcelleanlægget vil umuliggøre både jordbrug og skovrejsning, vil der indenfor projektområdet være en påvirkning ift. arealanvendelsen.

Værdifulde kulturmiljøer

I nærområdet omkring projektområdet er der to værdifulde kulturmiljøer, udpeget i lokalplanen.

Det ene er Møllevænget, som er en velbevaret husmandsudstykning fra ca. 1800-1850, beliggende i Saltø Skovs vestlige skovbryn. Kulturmiljøet kan ses fra offentlig vej, men vurderes ikke påvirket af solcelleanlægget, da skoven ligger imellem.

Det andet er Fodby, som er en stjerneudskiftet kirkelandsby, hvor fremstår med velbevaret stjernestruktur. Kulturmiljøet kan ses fra offentlig vej. I kommunens udpegning af kulturmiljøer (Næstved Kommune, 2010) beskrives det, at Fodby er sårbar overfor strukturelle ændringer af vejforløb og omgivelser samt, at den åbne del af landskabet er sårbart overfor væsentlige strukturelle ændringer. Den vestlige del af projektområdet har et knap 20 ha overlap med kulturmiljøets afgrænsning.

Kulturmiljøerne vurderes sammen med de visuelle forhold.

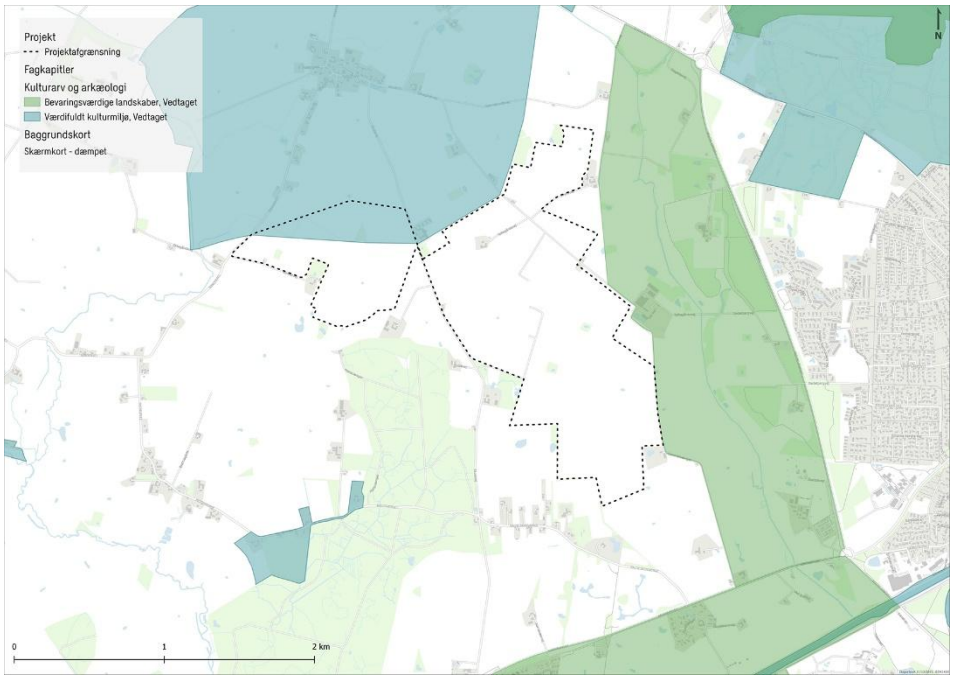

Figur 16-7: Projektområdet overlapper med afgrænsningen af det værdifulde kulturmiljø omkring Fodby i nord. Mod vest grænser projektområdet op til arealer, der er udpeget som bevaringsværdigt landskab.

Kystnærhedszonen

Hovedparten af projektarealet overlapper med kystnærhedszonen. Af planlovens § 5 b fremgår, at der i kystnærhedszonen kun må planlægges for anlæg i landzone, hvis der er særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering. Endvidere gælder, at offentlighedens adgang til kysten skal sikres og udbygges. Ifølge planlovens § 16 stk. 3 skal der, for bebyggelse og anlæg i kystnærhedszonen, oplyses om den visuelle påvirkning af omgivelserne, og der skal ved bygningshøjder over 8,50 m anføres en begrundelse for den større højde. Herudover skal redegørelsen omfatte eventuelle andre forhold, der er væsentlige for varetagelse af natur og friluftsmæssige interesser.

Andre planmæssige bindinger

Projektområdet grænser op til arealer udpeget til Grønt Danmarkskort. Indenfor projektområdet er der lavbundsarealer, som er vedtaget i kommuneplanen, og i den sydøstlige del af projektområdet er der arealer, som er beliggende indenfor skovbyggelinjen omkring Saltø Skov. Grønt Danmarkskort, lavbundsområder og skovbyggelinjen er vurderet i kapitel 7.

16.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

I anlægsfasen vil projektområdet og de nære omgivelser bære præg af anlægsaktivitet til opsætning af solpaneler, transformerstationer mv. samt beplantning, og der vil være entreprenørmaskiner og materiel. På dette tidspunkt er der endnu ikke etableret beplantning, eller beplantningen er nyetableret, og materiel og maskiner samt containere og oplagspladser vil være synlige fra omgivelserne, ligesom transporterne til og fra området vil give uro i landskabet.

Påvirkningen i anlægsfasen vil dog være lokal og midlertidig, og den vurderes derfor at være mindre negativ.

I forbindelse med kabelføringen fra projektområdet til den nye transmissionsstation vil der kortvarigt forekomme oplag af maskiner, kabeltromler mv. langs tracéet. Dette vil påvirke landskabet lokalt, men kortvarigt, og påvirkningen er reversibel. Oplag mv. vurderes derfor at have en mindre negativ påvirkning af landskabet.

16.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

Da terrænet indenfor projektområdet for mestendels er præget af mindre terrænvariationer, vil solceller inklusiv transformere kun være synligt fra omgivelserne i begrænset omfang. Den allerede eksisterende beplantning i form af skovpartier og læhegn vil være med til at skærme anlægget.

Der etableres afskærmende beplantning omkring solcelleanlægget, som i karakter og artssammensætning tilpasses den eksisterende beplantning i området. Der vælges hjemmehørende plantearter ud fra artslisten, der indgår i *Lokalplan 164 Solceller syd for Fodby.* Der beplantes op til alle anlæggets grænseflader med omgivelserne. Beplantningen skal i udvokset højde være mindst 0,5 m højere end de valgte solpaneler.

På bakketoppen nær Langebjerggaard etableres der lavere paneler (max højde 1,5 meter) og et omkransende beplantningsbælte, der skaber en ekstra afgrænsning, nord for bakken, indenfor projektområdet. Fra Søndervej vil bakken ikke længere synes som terræn, men man vil kunne syne forhøjningen via beplantningen.

Der etableres et større transformeranlæg i den nordøstlige flange af projektområdet. Anlægget placeres op mod eksisterende skovvolumen og afgrænses af yderligere beplantning som afskærmer mod omgivelserne i nord og inde på projektområdet. Arealet er placeret med god distance til veje og stier, hvormed det ikke vil komme til at syne af meget fra omgivelserne.

Området er allerede forstyrret af tekniske anlæg, og er derfor, som det også nævnes i kommunens landskabsanalyse, mindre sårbart overfor nye tekniske anlæg. Solcelleanlægget vil dog kumulere med de fem store vindmøller, som er midt i projektområdet, samt med de to tilstødende vindmøller og den tilstødende højspændingsledning. De eksisterende tekniske anlæg har i forvejen en væsentlig negativ påvirkning på landskabet, som solcelleanlægget vil forstærke.

Da arealanvendelsen ændres fra landbrug til solcelleanlæg, vil landskabskarakteren indenfor projektområdet ændres fra jordbrugsområde med et teknisk præg af de eksisterende vindmøller til et teknisk præget landskab.

Solpanelerne inkl. rammer og stativerne, de monteres på, består af metal og glas, hvilket potentielt kan give gener ved refleksion af solens stråler. Panelernes glasflader er antirefleksbehandlet og metallet vil hurtigt blive matte, som følge af vejrlighed. Erfaringsvis er der ikke gener som følge af genskin fra solcelleanlæg. Når den afskærmende beplantning er vokset til, vil den i øvrigt skærme omgivelserne mod potentielt genskin. Risikoen for refleksion vurderes derfor teoretisk og mindre væsentlig.

Påvirkninger på stjerneudstykningen omkring Fodby
Da projektet afgrænses indenfor kulturmiljøudpegningen, som følger stjerneudstykningens afgrænsning, er der en potentiel negativ påvirkning af kulturmiljøet, som følge af etablering af solcelleanlægget. Projektet går ind over en mindre del af det samlede kulturmiljø og ligger i udkanten af stjerneudstykningen, som et samlet areal. Solcelleanlægget vil skabe en ny og mere tydelig visuel afgrænsning af stjerneudstykningen. I denne del af stjerneudstykningen løber der allerede en højspændingsledning, hvis linje solcelleprojektet respekterer ved at holde sig på den side af ledningstraceet som er i yderkanten af kulturmiljøet. Eksisterende

diger, hegns- og skovplantninger bevares i projektet. Påvirkningen vurderes derfor moderat negativ.

Påvirkninger omkring Gedebjergskolen

Da ankomsten til skolen sker langs Skolevej, vil projektet ændre oplevelsen af at komme til og fra Gedebjergsskolen. I og med, at oplevelsen af omgivelserne herfra primært vil ske fra et køretøj, vurderes det at påvirkningen ikke vil være væsentlig. I tiden lige efter etablering vurderes påvirkningen af ankomsten til skolen at være moderat negativ. I tiden indtil beplantningen er blevet tæt vurderes det, at påvirkningen vil være mindre negativ, mens den vurderes uden påvirkning, når den afgrænsede beplantning er fuldt etableret.

Skolens udsyn fra de rekreative arealer hen over markerne på den anden side af Skolevej vil ændres markant ift. oplevelsen i dag. Hækken som afgrænser skolens grund vil ved etablering af solcelleanlægget stå i forgrunden af den nyetablerede beplantning. Hermed vil solcellerne opleves 'lige omme på den anden side' af hækken og dermed tilføre en væsentlig negativ påvirkning. Som beplantningen vokser til, vil påvirkningen mindskes. Men i og med udsigten fra skolens går fra at være et langt åbent kig, til en massiv af beplantning, vurderes det at der stadig vil være en moderat negativ påvirkning.

Påvirkninger af udsigten fra rekreativ sti omkring Evens Statsskov

Den offentlige sti benyttes af mange borgere, som nyder udsigten over ådalen og landbrugslandskabet. Da man her er på højereliggende terræn, har man lange sigtelinjer. Projektområdet ligger i lang distance fra de rekreative stier og bagved bakkedrag. Hermed vil anlægget kun forstyrre udsigten i meget lille eller ingen omfang. Dermed vurderes påvirkningen at være mindre negativ.

Påvirkninger omkring Skraverup Huse og Saltø Skov

Landskabet mellem Saltø Skov og Solcelleparken vil gå fra at være åbent til at være en slugt mellem de to store volumener. Det vil betyde en moderat negativ påvirkning af landskabet, som det

opleves fra Skolevej. Imellem skoven og projektområdet ligger Skraverup Huse, hvormed beboerne her vil opleve at landskabet omkring dem ændres. Da der er hegnsplantninger omkring alle matrikler med beboelse, vurderes påvirkningen at være mindre negativ.

Påvirkninger omkring Langebjerggaard

Projektområdet omkranser det meste af grunden omring Langebjerggaard. Der er allerede eksisterende beplantninger i form af hegn, allé og skovparti, som afgrænser hele grunden. Det bliver suppleret af projektets afgrænsende beplantning. For det meste af arealet vil påvirkningen derfor være mindre negativ, dog vil påvirkningen af alléen være moderat negativ, da allémotivet vil svækkes.

Påvirkninger af trærække ved Toftegårdsvej

I projektet etableres der en allé som forlænger alléen, der i dag løber langs Toftegårdsvej fra Fodbygård til Evensvej. På den nye strækning af alléen, som Toftegårdsvej nord for Evensvej i projektområdets udstrækning, etableres der en bufferbeplantning mellem alléen og randbeplantningen omkring solcelleanlægget. Hermed skabes der lidt luft rundt om alléen, og her vil det derfor opleves mindre massivt at køre igennem anlægget. Det vurderes som en positiv påvirkning.

Påvirkningen af landskabet i sin helhed vurderes til at være moderat negativ. Når den afskærmende beplantning har nået sin fulde højde, vil solcelleanlægget kun være synligt i meget begrænset omfang fra omgivelserne, og påvirkningen vurderes herefter at være mindre negativ.

Kabelføringen vil ikke kunne ses i driftsfasen og påvirkningen af landskabet som følge af denne vil være ubetydelig.

16.6.1 Vurdering af visuelle forhold

Nedenstående oversigt viser placering og orientering for de 4 fotostandpunkter, hvorfra der er udarbejdet visualiseringer. Visualiseringerne danner grundlag for vurderingerne af de visuelle forhold fra hvert standpunkt, og er indsat i nærværende afsnit. Visualiseringerne er desuden vedlagt som Bilag 6.

Visualiseringerne giver et billede på hvordan solcelleanlægget er placeret i landskabet, set fra øjenhøjde. De eksemplificerer hvordan solcelleanlægget opleves tæt på og fra afstand, samt med og uden afskærmende beplantning. For standpunkt 1, som er placeret ca. 850 meter fra anlæggets nordlige grænse og dermed er svært at syne, er der lavet en visualisering, som viser anlægget med en fuldt udvokset beplantning. For standpunkt 2, som er ca. 700 meter fra solcelleanlægget, er der lavet en visualisering af anlægget uden beplantning og en med fuldt udvokset beplantning. Og for standpunkt 3, hvor anlægget opleves på nært hold, er der lavet visualiseringer for hhv. tre og otte år efter etablering af anlæg og afskærmende beplantning. Standpunkt 4 er inde i anlægget, og viser den del af projektområdet, hvor der placeres højspændingsstation. Visualiseringerne sidestilles med et fotografi af eksisterende forhold, for hvert standpunkt.

Transformerstationer placeres mellem solpanelerne, og vil derfor ikke være synlige fra nærtliggende færdselsårer, og kan derfor ikke ses på visualiseringerne.

Den realiserede udformning af projektet kan afvige i type fra de visualiserede anlæg, men afvigelserne vil ikke være væsentlige. Projektets dimensioner, herunder højde på anlæg, vil ikke afvige fra det viste.

Figur 16-8: Oversigt over de fotostandpunkter, hvorfra der er taget billeder som danner baggrund for visualiseringer.

Figur 16-9: Fotostandpunkt 1, eksisterende forhold.

Figur 16-10: Fotostandpunkt 1, visualisering med fuldt udvokset beplantning.

16.6.1.1 Standpunkt 1

Set fra standpunkt 1, i udkanten af Fodby er solcelleanlægget næsten ikke til at syne. Man kan lige ane beplantningen, når den er fuldt udvokset. Set på afstand falder den nye beplantning ind i den eksisterende, hvormed den opleves som en naturlig del af omgivelserne. Herfra vil solcellerne heller ikke kunne synes, uden beplantningen. Landskabspåvirkningen vurderes at være neutral.

Figur 16-11: Fotostandpunkt 2, eksisterende forhold.

Figur 16-12: Fotostandpunkt 2, visualisering uden beplantning.

Figur 16-13: Fotostandpunkt 2, visualisering med fuldt udvokset beplantning.

16.6.1.2 Standpunkt 2

Fra standpunkt 2 kan man se solcelleanlægget som en flade i baggrunden, mellem gårdanlægget og den bagvedliggende hegnsbeplantning. Når den afskærmende beplantning har etableret sig, vil anlægget kun kunne anes svagt. Uden beplantningen vurderes påvirkningen at være moderat. Beplantningen falder godt ind i landskabets øvrige karakter, og når den er etableret, vurderes påvirkningen at være neutral.

Figur 16-14: Fotostandpunkt 3, eksisterende forhold.

Figur 16-15: Fotostandpunkt 3, visualisering med beplantning 3 år efter anlæg.

Figur 16-16: Fotostandpunkt 3, visualisering med beplantning 8 år efter anlæg.

16.6.1.3 Standpunkt 3

Fra Skolevej, hvor standpunkt 3 er placeret, ses solcelleanlægget på nært hold. Herfra er både solceller og eksisterende vindmøller synlige inden anlægget er fuldt udvokset, hvormed anlægget vurderes at have en moderat negativ påvirkning i starten af beplantningens etableringsfase. Ved fuldt udvokset beplantning skærmes solcelleanlægget helt. Samtidig synes en væsentlig mindre del af vindmølleanlægget, end ved eksisterende forhold, hvormed påvirkningen ved fuldt udvokset beplantning vurderes positiv.

Figur 16-17: Fotostandpunkt 4, eksisterende forhold.

Figur 16-18: Fotostandpunkt 4, visualisering med fuldt udvokset beplantning, placeret inde i beplantningen.

16.6.1.4 Standpunkt 4

Dette fotostandpunkt er placeret ved projektafgrænsningen ved Evensvej og har sigtelinje mod HV-transformerstationen (højspænding), som med sin højde på 8 og volumen er det mest synlige anlæg, udover selve solcellerne. Transformerstationen er placeret med eksisterende skovparti i ryggen og solcellepaneler til

alle andre sider. Grundet distance og fremkommelighed til offentlig vej vil højspændingsstationen ikke synlig for forbipasserende. For at give et indtryk af om man vil kunne se transformerstationen fra omgivelserne, er fotostandpunktet placeret der hvor man teoretisk ville kunne se transformerstationen, på vejen der løber langs marken hvor placeringen er. Herfra står man i den afgrænsende beplantning, som der er med i projektet, hvor transformerstationen ikke er synlig. Det vurderes at HV-transformerstationen, grundet sin placering, i sig selv har en neutral påvirkning.

Figur 16-19: Fotostandpunkt 5, eksisterende forhold.

Figur 16-20: Fotostandpunkt 5, visualisering med fuldt udvokset beplantning.

16.6.1.5 Standpunkt 5

Herfra ses der udover Evegrøft og det åbne landskab fra den rekreative sti som løber igennem Naturstyrelsens skovparti. Solcelleanlægget ligger i baggrunden og kan lige skimtes bagved den hvide gård, som ses i venstre side af billedet. Dan anlægget vil være at syne i horisonten, men hverken skærmer for udsigten eller opleves dominerende i landskabet, vurderes påvirkningen fra fotostandpunkt 5 vurderes at være mindre negativ.

Figur 16-21: Fotostandpunkt 6, eksisterende forhold.

Figur 16-22: Fotostandpunkt 6, visualisering med fuldt udvokset beplantning.

16.6.1.6 Standpunkt 6

Fra cykelstien langs rundkørslen og Vestre Ringvej er der sporadisk kig mellem hegnsplantningen, ind over landskabet. Fotostandpunkt 6 er placeres ved åbent kig i retningen mod solcelleanlægget. Grundet distancen til anlægget, samt det bølgede terræn og

hegnsplantningerne, er solcelleanlægget ikke synligt herfra. Påvirkningen vurderes derfor at være neutral.

Figur 16-23: Fotostandpunkt 7, eksisterende forhold.

Figur 16-24: Fotostandpunkt 7, visualisering med fuldt udvokset beplantning.

16.6.1.7Standpunkt 7

Fotostandpunktet er placeret med skovbrynet i ryggen, på Skolevej, lige nord for Skraverup Huse. Herfra ses ind over markerne med sporadisk beplantning i forgrunden, samt hegnsplantninger og vindmøller i baggrunden. På visualiseringen anes toppen af solcellerne kun lige knap, som mellem lag i det fjerneste beplantningsbånd. Den afskærmende beplantning falder ind i det øvrige landskab, hvormed det samlede solcelleanlæg ikke virker skæmmende på landskabet. Påvirkningen vurderes derfor at være mindre negativ.

Figur 16-25: Fotostandpunkt 8, eksisterende forhold.

Figur 16-26: Fotostandpunkt 8, visualisering med beplantning 3 år efter anlæg og rekreativ sti, som anlægges i forbindelse med projektet.

16.6.1.8 Standpunkt 8

Herfra ses anlæggets vestlige del langs Skolevej, lige nord for boligerne der ligger i forlængelse af Gedebjerg Skole. Med etableringen af solcellerne ændrer markarealet markant karakter, som særligt opleves før beplantningerne når deres fulde højder. Den etablerede rabat ud mod vejen og den rekreative sti sikrer en buffer mellem solcellerne og de nære omgivelser, hvilket formilder påvirkningsgraden. Samlet ses vurderes påvirkningen her at være moderat negativ, tre år efter plantning. Når beplantningen er fuldt etableret vil påvirkningsgraden aftage.

Figur 16-27: Fotostandpunkt 9, eksisterende forhold.

Figur 16-28: Fotostandpunkt 9, visualisering med fuldt udvokset beplantning og rekreativ sti, som anlægges i forbindelse med projektet.

16.6.1.9 Standpunkt 9

Herfra ses ind over solcelleanlægget fra udkanten af grunden omkring gården på Toftegårdsvej 8, hvor der etableres en rekreativ sti med retning mod Gedebjerg Skole. Stien anlægges i samme tracé, hvor der tidligere har løbet en sti. Arealerne er i dag mark med et

svagt bølgende terræn. Stien er et positivt rekreativt bidrag, hvorfra den primære oplevelse vil være denne grønne korridor, man bevæger sig igennem. Bag beplantningerne vil solcellerne opleves, men de fremstår ikke markante i landskabet. Landskabsoplevelsen er markant anderledes, men da den landskabelige oplevelse højnes vurderes påvirkningen at være positiv.

Figur 16-29: Fotostandpunkt 10, eksisterende forhold.

Figur 16-30: Fotostandpunkt 10, visualisering med fuldt udvokset beplantning og rekreativ sti, som anlægges i forbindelse med projektet.

16.6.1.10 Standpunkt 10

Der etableres solceller på markarealerne, der ligger overfor Gedebjerg Skole. Her ses langs Skolevej i sydgående retning, hvor Saltø Skovs bryn ses i baggrunden og hegnsplantningen, som deler markerne, ses i højre side af billedet. Fotostandpunkt 10 er placeret ud for legearealerne, ved ankomsten til skolen. Mellem solcelleanlægget og Skolevej etableres der en rekreativ sti og beplantet rabat. Herfra er solcellerne gemt bagved det eksisterende levende hegn. Da solcellerne ikke opleves herfra, og der samtidig tilføres beplantninger der styrker den landskabelige oplevelse, vurderes påvirkningen at være positiv.

16.6.2 Vurdering af planlægningsmæssige bindinger

Kystnærhedszonen

Kystlandskabet berøres ikke af planen. Projektområdet ligger med en afstand på ca. 1.4 km fra nærmeste hjørne af projektområdet og til kysten ved Skraverup. Offentlighedens adgang indenfor projekt- og planområdet forbedres (se også kapitel 10), idet projektområdet er i dag privatejet og dyrket jord i omdrift, med meget begrænset offentlig adgang og uden rekreative faciliteter. Projektet sikrer ny natur og rekreative tiltag, herunder stiforbindelser med offentlig adgang (se også kapitel 5). Projektet understøtter dermed formålet i planlovens § 5 b, stk. 1, nr. 5.

Som beskrevet i afsnit 3.5 ligger der en række objektive kriterier til grund for den valgte placering af projektet, herunder navnlig det fordelagtige i, at et VE-projekt kan etableres i nær tilknytning til en eksisterende højspændingsstation med kapacitet til at sikre tilslutning til elnettet. Derudover er projektområdet ikke synligt fra kysten, idet anlægget er lavt og vil blive afskærmet af beplantningsbælter.

Det vurderes derfor, at den samlede miljøpåvirkning i relation til kystnærhedszonen er neutral, da anlægget med sin ringe højde og skærmende beplantning kan tilpasses i området, som har præg af at være et intensivt landbrugsområde snarere end kystlandskab.

16.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Anlæggets levetid forventes at være 30-40 år, hvorefter alle solcellepaneler, transformere og tekniske anlæg nedtages, ligesom alle kabler graves op. Alle tekniske elementer fra det forhenværende anlæg fjernes fra området, mens beplantninger forbliver. Anlagte veje, der ikke anvendes som markveje fjernes. I forbindelse med nedtagning af solenergianlægget må der forventes en nogenlunde tilsvarende transportaktivitet som i anlægsfasen og med maksimalt samme varighed. Det betyder en øget trafik til og fra området i nedtagningsfasen, midlertidige oplag mv.

Påvirkningen i dekommissioneringsfasen vil være lokal og midlertidig, og de slørende beplantningsbælter afskærmer til den tid projektområdet godt. For dekommissioneringsfasen vurderes miljøpåvirkningen derfor at være neutral.

16.8 Miljøvurdering af planforslag

Såfremt planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer. Planforslagene rummer ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til potentiel påvirkning af landskabelige og visuelle forhold. Miljøvurderingen af planforslagene vurderes at være sammenfaldende med miljøvurderingen af projektet.

16.9 Referencescenarie

Referencescenariet beskriver den situation, hvor projektet ikke gennemføres, samt den forventede fremtidige miljøpåvirkning som følge heraf. Hvis projektet ikke gennemføres, vil den eksisterende arealanvendelse med landbrugsdrift fortsætte uændret. I referencescenariet vil landskabsbilledet være uændret i forhold til i dag. Det vil fortsat bestå af eksisterende arealer i landbrugsdrift, tekniske anlæg, veje, gårde, beplantning mv.

16.10 Kumulative effekter

Der er intet kendskab til andre planer om fremtidige projekter i området omkring solcelleparken. Derfor vurderes der ikke at være kumulative effekter.

16.11 Afværgeforanstaltninger

Da projektet allerede har taget højde for afværgeforanstaltninger i form af skærmende beplantninger, vurderes der ikke at være behov for yderligere afværgende tiltag i forhold til de landskabelige og visuelle forhold.

16.12 Overvågning

Hvis ikke den afskærmende beplantning får tilstrækkelig slørende effekt, kan anlægget medføre væsentlig negativ påvirkning af landskabet i nærområdet. Der skal sikres overvågning af, at beplantningen etableres som beskrevet i *Lokalplan 164 Solceller syd for Fodby*, herunder at beplantningsbælterne får en skærmende højde og tæthed inden for 5-7 år, og at denne skærmende effekt opretholdes i hele projektets levetid, særligt af hensyn til omkringboende naboer.

17 Kulturarv

Dette kapitel beskriver kulturarvsmæssige og arkæologiske forhold for projektområdet.

17.1 Sammenfattende vurdering

Projektet omfatter etablering af 250 ha solcelleanlæg, hvor der i dag er jordbrug. Hermed vil der ske påvirkninger på kulturarvsspor i det eksisterende landskab, samt på potentielle ikke opdagede arkæologiske fund, der er i jorden.

Grundet jordarbejder, vil der under anlægsfasen kunne ske påvirkninger af fortidsminder. Der reguleres efter Museumslovens bestemmelser. I god tid inden anlægsarbejdet påbegyndes bør Museum Sydøstdanmark kontaktes med henblik på en eventuel arkæologisk forundersøgelse. Påvirkningen i anlægsfasen vurderes derfor at være neutral.

Når solcelleanlægget er færdiganlagt og i drift vil der ikke være meget aktivitet i projektområdet. Der vil være service af anlægget men ellers ingen færden på arealerne. Påvirkningen i driftsfasen vurderes derfor at være neutral.

Ved nedtagning af solcelleanlægget vil der være midlertidig og lokal aktivitet, men der forventes ikke yderligere påvirkning af området, end der allerede har været ifm. anlæg. Påvirkningen i dekommissioneringsfasen vurderes derfor at være neutral.

17.2 Metode

Vurderingen af de kulturarvsmæssige og arkæologiske forhold er baseret på en skrivebordsanalyse ved hjælp af Danmarks Miljøportal. Her er der kortlagt registreringer fra Slots- og Kulturstyrelsen, samt udpegninger i kommuneplanen. Fund indenfor en 1 km zone omkring projektområdets afgrænsning er medtaget i vurderingen. Der vurderes på følgende fire emner:

Fredede fortidsminder

Kilde: Kulturarv.dk

Lovgrundlag: Museumsloven (Kulturministeriet, 2014)

Ikke-fredede fortidsminder

Kilde: Kulturarv.dk

Lovgrundlag: Museumsloven (Kulturministeriet, 2014)

Beskyttede jord- og stendiger

Kilde: Slots- og Kulturstyrelsens Digekort

Lovgrundlag: Digebekendtgørelsen (Kulturministeriet, 2013) og Naturbeskyttelsesloven (Ligestillingsministeriet, 2019)

Frede og bevaringsværdige bygninger

Kilde: Kommuneplanen

Lovgrundlag: Planloven (By-, Land- og Kirkeministeriet, 2024)

I de følgende afsnit gennemgås de fund, der er gjort nær projektområdet, og på det grundlag vurderes potentialet for yderligere kulturarvsopdagelser i området.

Eventuel manglende viden og begrænsninger

Det er generelt gældende, at der altid vil være en vis usikkerhed i forhold til kulturarv og arkæologi. Ikke kun omkring det pågældende areal for solcelleparken, men i hele Danmark. Der gøres løbende nye fund, og mange spor og elementer forbliver skjulte under jorden.

17.3 Miljømål

Projektområdet ligger ikke inden for udpegninger eller restriktioner af betydning for kulturarven, dvs. området er ikke udpeget som kulturarvsareal. Projektområdet er ikke omfattet af retningslinjer i kommuneplanen for bevaringsværdigt landskab. En del af

projektområdet overlapper med udpegningen af kulturmiljøet omkring Fodby, nord for det kommende solcelleanlæg. Dette er behandlet i *Kapitel 17 – Landskabelige forhold*. Der findes en række beskyttede sten- og jorddiger, enkelte ikke-fredede fortidsminder og en bevaringsværdig bygning, men ingen fredede fortidsminder eller fortidsmindebeskyttelseslinjer indenfor projektområdet.

Ethvert jordarbejde skal ske under hensyntagen til museumslovens bestemmelser (Kulturministeriet, 2025). Det lokale museum, i det aktuelle tilfælde Museum Sydøstdanmark, anmodes om arkivalsk kontrol jf. museumslovens § 23 og afgiver en udtalelse om områdets fortidsminder og om, hvorvidt der bør gennemføres arkæologiske undersøgelser, se også museumslovens §§ 25 og 26. Af museumslovens § 27 fremgår, at arbejdet skal standses, hvis der under jordarbejde findes spor af fortidsminder, og museet skal kontaktes. Af museumslovens § 29 fremgår, at arbejdet skal standses, hvis der under jordarbejde findes spor af naturhistoriske genstande, og nærmeste statsanerkendte naturhistoriske museum skal kontaktes.

17.4 Miljøstatus og eksisterende forhold

Området omkring solcelleparken indeholder mange fortidsminder fra forskellige tidsperioder. Kun et begrænset antal af disse er gjort indenfor projektområdets afgrænsning. Men grundet det samlede omfang af fund i området, er det rimeligt at antage, at der er yderligere potentielle fund indenfor og tæt på projektområdet. Der er en del velbevarede beskyttede jord- og stendiger i og omkring projektområdet. Digerne er generelt sammenfaldende med hegnsplantninger, hvormed de historiske skels struktur er tydelige i landskabet. Mest markant er digerne, der følger stjerneudstykningen omkring Fodby. Der må ikke foretages ændringer i digernes tilstand.

Fredede fortidsminder

Der er ingen fredede fortidsminder inden for eller umiddelbart op til projektområdets afgræsning (Figur 17-1). Indenfor en kilometers radius omkring projektområdet er der registreret følgende:

- Syv fredede rundhøje fra oldtiden. To i det åbne landskab mellem Bistrup og Saltø Skov, nord for Bistrup.

- En krigergrav ved Fodby Kirke. Graven er fra nyere tid og er hos Slots- og Kulturstyrelsen dateret til 1864-1891 e.Kr.
- En genforeningssten i brynet til Saltø Skov, ved Saltø Skovvænge. Stenen er fra nyere tid og er hos Slots- og Kulturstyrelsen dateret til 1920-1920 e.Kr.

Ikke-fredede fortidsminder

Ud over de fredede fortidsminder findes der også mange ikke-fredede fortidsminder i nærområdet omkring projektområdet (indenfor 1 km) (Figur 17-1Figur 17-1). To af dem findes indenfor projektområdet, og består af:

Indenfor en 150 meters radius omkring Langebjerggård, nordvest for Saltø Skov, er der gjort to fund. Det ene består af en oldtidsbosættelse, som Slots- og Kulturstyrelsen har dateret til 250.000 f.Kr. - 1066 e.Kr. Det andet fund består af en bygning og hegn/gærde, dateret til 250.000 f.Kr. - 1066 e.Kr., samt affaldsgrube dateret 1100 f.Kr. – 375 e.Kr.

Der er gjort yderligere 14 fund af ikke-fredede fortidsminder, i arealerne omkring projektområdet.

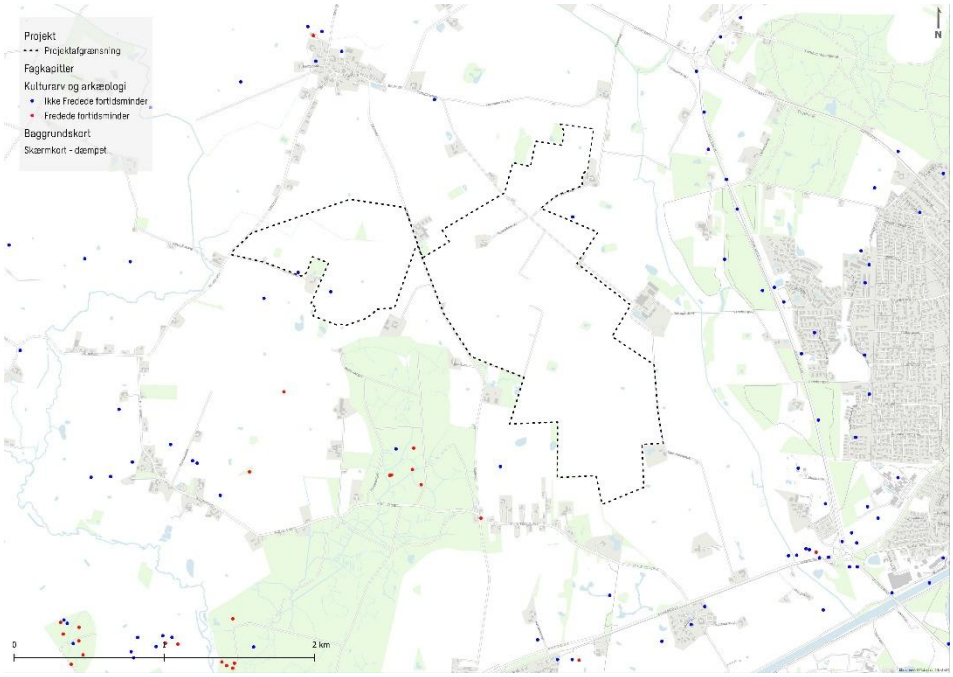

Figur 17-1: Projektområdet og de fredede, samt ikke-fredede fortidsminder i området.

Beskyttede jord- og stendiger

Der findes diger indenfor projektområdet (Figur 17-2), samt diger som flugter med og et enkelt dige som løber ortogonalt på projektgrænsen. Nedenfor listes berørte diger med deres ID-numre.

Følgende diger ligger helt eller delvist indenfor projektområdet:

- Beskyttet digeID: BD.039.592
- Beskyttet digeID: BD.039.593
- Beskyttet digeID: BD.039.579
- Beskyttet digeID: BD.039.596
- Beskyttet digeID: BD.039.598
- Beskyttet digeID: BD.039.599

Følgende diger flugter helt eller delvist med projektafgrænsningen:

- Beskyttet digeID: BD.039.594
- Beskyttet digeID: BD.039.580
- Beskyttet digeID: BD.039.577
- Beskyttet digeID: BD.039.578
- Beskyttet digeID: BD.039.538
- Beskyttet digeID: BD.039.599
- Beskyttet digeID: BD.039.601

Følgende diger støder op til projektafgrænsningen:

- Beskyttet digeID: BD.039.591

Fredede og bevaringsværdige bygninger

Der ligger ingen fredede eller bevaringsværdige bygninger indenfor projektområdet (Figur 17-2Figur 17-2). Indenfor projektområdet ligger der en bygning som er vurderet med en middel bevaringsværdi (5). Bygningen bevares og påvirkes således ikke negativt. Tilstødende eller nær projektafgrænsningen ligger der 2 bevaringsværdige bygninger (bevaringsværdi 3) og 13 med middel bevaringsværdi (4-5).

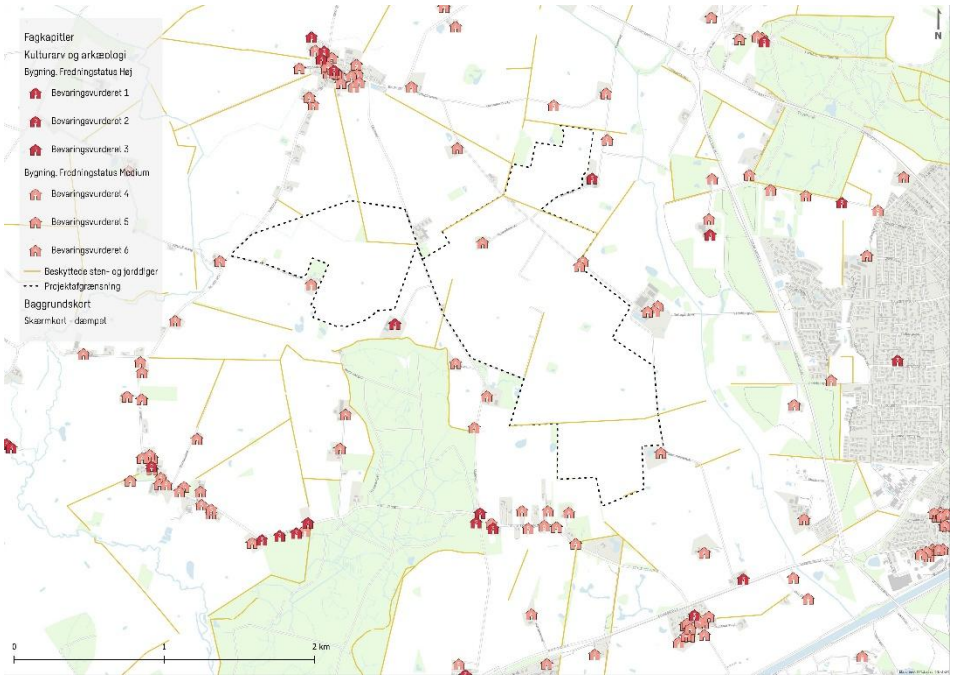

Figur 17-2: Projektområdet, beskyttede jord- og stendiger samt bevaringsværdige bygninger i området.

Arkæologiske forhold

Indenfor projektarealet, er der registreret bebyggelsesspor fra oldtid, bondestenalder og germansk jernalder. Dertil er der fund og indikationer af gravhøje og bebyggelse. Museum Sydøstdanmark har vurderet sandsynligheden for væsentlige fortidsminder indenfor solcelleanlæggets areal. Grundet de fund, som allerede er gjort, er det rimeligt at antage, at der er yderligere potentielle fortidsmindefund indenfor og tæt på solcelleanlæggets areal, Figur 17-3. (Museum Sydøstdanmark, 2024)

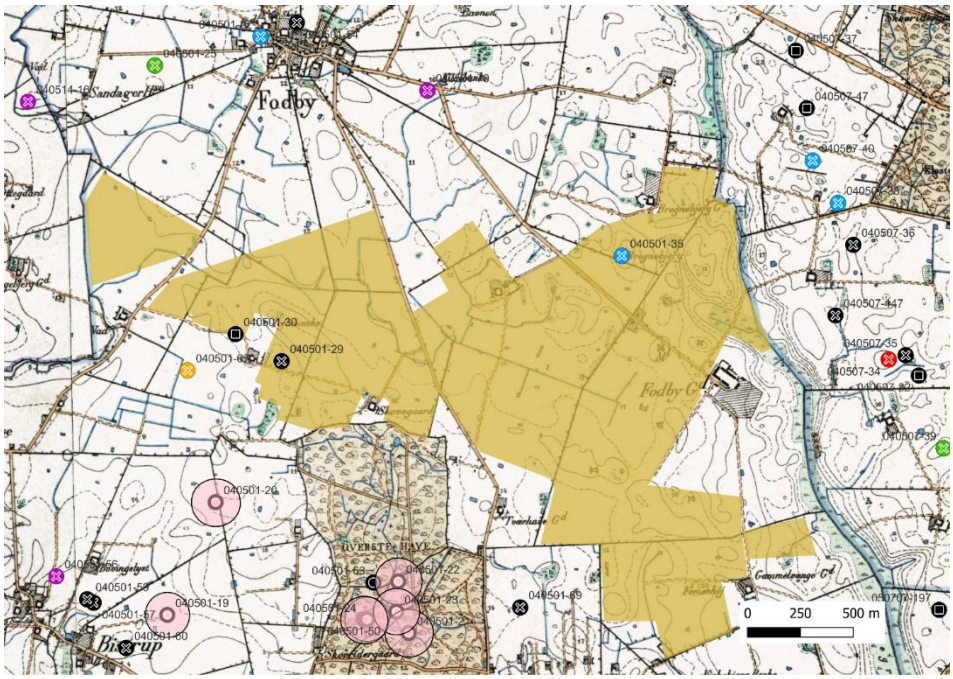

Figur 17-3: Projektarealet (gul polygon) samt punktregistreringer fra Fund & Fortidsminder. Indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, Høje Målebordsblade, WMS-Tjeneste. (Museum Sydøstdanmark, 2024).

17.5 Miljøpåvirkning i anlægsfasen

På størstedelen af projektområdets arealer vil der blive placeret solcellepaneler, hvor stativet rammes direkte i jorden med pæle, uden fundament.

Der etableres mindre driftsveje, som består af græsklædte arealer eller permeable overflader. Det vurderes, at der kun vil være en mindre risiko for komprimering af jordlagene.

Der er enkelte arealer hvor der skal funderes, f.eks. til transformerstationer og batterianlæg, samt ved anlæg af veje og nedgravning af ledninger.

"Det vil fortrinsvis være arealer med kabel- og vejtraceer, dybdepløjede beplantningsarealer, transformere og arealer, der skal terrænreguleres. Solcellepaneler opsat på nedpressede pæle med en passende afstand og med kabelføringer over jorden udgør ikke en direkte trussel mod fortidsminder på arealet, men selv mindre arealer med jordarbejde vil være relevante at undersøge pga. risikoen for at påtræffe fortidsminder." (Museum Sydøstdanmark, 2024)

Fredede fortidsminder
Ingen af de fredede fortidsminder, inkl. deres beskyttelseslinjer, nær projektområdet vil blive påvirket under anlæg af solcelleparken.

Ikke-fredede fortidsminder
I det omfang, at der udelukkende etableres solcellepaneler på arealerne for de to fund af ikke-fredede fortidsminder, indenfor projektområdets afgrænsning, vil der være en moderat negativ påvirkning af de arkæologiske lag.

Der reguleres efter Museumslovens bestemmelser. I god tid inden anlægsarbejdet påbegyndes bør Museum Sydøstdanmark kontaktes med henblik på en eventuel arkæologisk forundersøgelse. Påvirkningen vurderes derfor at være neutral.

Beskyttede sten- og jorddiger
Der vil ikke være nogen påvirkning i anlægsfasen, hvorfor påvirkningerne af digerne vurderes at være neutral.

Bevaringsværdigt byggeri
Såfremt der gives dispensation og den bevaringsværdige bygning indenfor projektområdet nedrives, vil der være taget stilling til om dette er muligt indenfor planlovens rammer (By-, Land- og Kirkeministeriet, 2024). I det tilfælde vurderes påvirkningen at være neutral. I det tilfælde, at bygningen bevares, vil der være en mindre negativ påvirkning, idet den er placeret midt i solcelleanlægget og alle nære omgivelser omkring bygningen, vil ændre funktion.

17.6 Miljøpåvirkning i driftsfasen

Under driftsfasen vil der ikke være megen aktivitet i området og der sker ingen påvirkning af arkæologiske lag. Der vil være service af anlægget men ellers ingen færden på arealerne. Kun ved udskiftning og større vedligehold vil det være nødvendigt at køre tung trafik ind i området, hvilket vil holde sig indenfor de udlagte serviceveje. Det

vurderes derfor at der vil være en neutral påvirkning på de arkæologiske lag i driftsfasen.

17.7 Miljøpåvirkning i dekommissioneringsfasen

Anlæggets levetid forventes at være 30-40 år, hvorefter alle solcellepaneler, transformere og tekniske anlæg nedtages, ligesom alle kabler graves op. Alle tekniske elementer fra det forhenværende anlæg fjernes fra området, mens beplantninger forbliver. Anlagte veje, der ikke anvendes som markveje fjernes. Der forventes ikke yderligere påvirkning af området, end der allerede har været ifm. anlæg. Det vurderes derfor at der vil være en neutral påvirkning på de arkæologiske lag i dekommissioneringsfasen.

17.8 Miljøvurdering af planforslag

Såfremt planforslagene vedtages, men det ansøgte projekt ikke realiseres, vil et andet lignende projekt kunne realiseres inden for planernes rammer. Planforslagene rummer ikke mulighed for projekter, der afviger væsentligt fra det ansøgte i forhold til potentiel påvirkning af kulturarvsmæssige og arkæologiske forhold. Miljøvurderingen af planforslagene vurderes at være sammenfaldende med miljøvurderingen af projektet.

17.9 Referencescenarie

Referencescenariet beskriver den situation, hvor projektet ikke gennemføres, samt den forventede fremtidige miljøpåvirkning som følge heraf. Hvis projektet ikke gennemføres, vil den eksisterende arealanvendelse med landbrugsdrift fortsætte uændret. I referencescenariet sker der ikke jordbearbejdning som følge af projektet, og de arkæologiske lag påvirkes ikke.

17.10 Kumulative effekter

Der er intet kendskab til andre planer om fremtidige projekter i området omkring solcelleparken. Derfor vurderes der ikke at være kumulative effekter.

17.11 Afværgeforanstaltninger

Da miljøvurderingen ikke konstaterer væsentlige negative påvirkninger af kulturarv, anvises der ingen afværgeforanstaltninger.

17.12 Overvågning

Der er ikke erkendt væsentlige negative påvirkninger som følge af plangrundlaget, og der skal derfor ikke opstilles overvågningsprogram.

18 Sammenfatning

Nedenstående tabel viser en overordnet sammenfatning af miljøvurderingens resultater og dermed et samlet overblik af miljøvurderinger, afværgeforanstaltninger og overvågning.

Den konkrete afværge- og overvågningstiltag er kort beskrevet i tabellen, samt den vurderede påvirkningsgrad ved inddragelse af afværgeforanstaltningens forventede effekt. Det ses, at projektets miljøvurdering inklusive afværgeforanstaltninger er **neutral til mindre negativ** for alle undersøgte miljøfaktorer. For miljøfaktorer med afværgeforanstaltning skal overvågningen gennemføres, så det sikres, at afværgeforanstaltningen får den tilsigte effekt.

For detaljeret gennemgang påvirkninger, afværgeforanstaltninger og overvågning henvises til de enkelte fagkapitler.

Tabel 18-1 Sammenfatning af projektets miljøpåvirkninger. Afværgeforanstaltninger er gengivet i oversigtsformat, se de relevante fagkapitler for fulde ordlyd. Kolonnen "overvågningsprogram" angiver overvågning efter Miljøvurderingslovens §12 stk. 4 om overvågningsprogrammer opsat efter miljøvurdering af plangrundlaget. Evt. overvågning af afværgeforanstaltninger opsat som del af Miljøkonsekvensvurdering af projektet indgår i §25 tilladelsen og skal læses dér.

Miljøfaktor	**Miljøpåvirkning**	**Afværgeforanstaltning**	**Miljøvurdering efter afværgeforanstaltning**	**Overvågningsprogram**
Biodiversitet og nationale naturforpligtelser	Projektet vurderes samlet at have en neutral til positiv påvirkning af fredede og rødlistede arter, fugle, §3-beskyttede naturtyper og beskyttelseslinjer. Projektet medfører ikke væsentlige tab eller forringelser af levesteder, yngle-, raste- eller fourageringsområder.	**§3 beskyttede naturtyper:** Der kan ikke opsættes anlæg eller ændres indenfor 10m af §3-beskyttede naturtyper. **Øvrige emner:** Ingen afværgeforanstaltninger	**Fredede og rødlistede arter:** Neutral til positiv. **Fugle:** Neutral. **§3 beskyttede naturtyper:** Neutral til positiv. **Beskyttelseslinjer:** Neutral.	Ikke relevant

Miljøfaktor	Miljøpåvirkning	Afværgeforanstaltning	Miljøvurdering efter afværgeforanstaltning	Overvågningsprogram
			Grønt Danmarkskort: Neutral (mindre negativ i anlæg, positiv i drift).	
Internationale naturforpligtelser (natura 2000 og Bilag IV)	Ingen væsentlig påvirkning på Natura 2000områder.	Ikke relevant	Neutral påvirkning	Ikke relevant
Bilag IV	Der er registreret 11 arter af flagermus i området, og risiko for påvirkning på flagermus, idet der skal nedrives 4 bygninger, som enten er potentielle levesteder (2) eller kendte levesteder (2). Ingen påvirkning på øvrige bilag IV arter.	**For flagermus:** Der skal der opretholdes en afstand på minimum 5m fra solpaneler og øvrige anlæg til alle levende hegn i området. Bygninger der nedrives skal erstattes med 2 flagermushuse.	Neutral til positiv	Ikke relevant

Miljøfaktor	Miljøpåvirkning	Afværgeforanstaltning	Miljøvurdering efter afværgeforanstaltning	Overvågningsprogram
		Flagermushusene skal: placeres i det samme økologiske område, som de bygninger, der fjernes, etableres inden bygningerne nedrives og sikres på arealet i hele projektets levetid Nedrivning af bygninger skal foregå enten i perioden medio april til ultimo maj eller medio august til medio oktober, hvor flagermus er aktive, men ikke har unger. Ved nedrivning af bygninger fjernes tagkonstruktionen først, og først efter tre dage		

Miljøfaktor	Miljøpåvirkning	Afværgeforanstaltning	Miljøvurdering efter afværgeforanstaltning	Overvågningsprogram
		kan den endelige nedrivning fortsætte. Anlægsarbejdet udføres i dagtimerne, hvor flagermusene ikke er aktive.		
Trafik	Under anlægningsfasen vurderes det at vejnettet har kapacitet til at håndtere den stigende trafik.	Der skal etableres to vigelommer langs Gammelvænget, for at sikre passage.	Mindre negativ	Ikke relevant
Rekreative forhold og mulighed for friluftsliv	Området har begrænset rekreativ værdi under nuværende forhold, da det er et dyrket område.	Ikke relevant	Positiv - ved at skabe nye rekreative elementer i et område uden eksisterende faciliteter.	Ikke relevant
Støj	Anlægningsfasen kan medføre støjpåvirkninger over 70 dB(A) ved op til 11 ejendomme.	Der skal etableres afværgeforanstaltninger omkring BESS- og MVS-anlægget for at sikre, at anlægget	Mindre negativ	Ikke relevant.

Miljøfaktor	Miljøpåvirkning	Afværgeforanstaltning	Miljøvurdering efter afværgeforanstaltning	Overvågningsprogram
	I driftsfasen kan der forekomme støjpåvirkning i de perioder, der produceres strøm. De vejledende støjgrænser kan overholdes ved alle naboer, ved etablering af afværgetiltag. I demonteringsfasen vil der forekomme mindre støjpåvirkninger, idet der ikke skal ske nedramning af pæle, men alene kørsel med entreprenørmaskiner.	overholder støjgrænserne i driftsfasen. Beregninger af støj er baseret på 5 m høje skærme med absorberende elementer, som kan give et reflektionstab på 8 dB. Skærmene skal etableres på vest-, syd-, og østlige side.		
Vibrationer	Det vurderes, at der kan forekomme væsentligt negative vibrationspåvirkninger i anlægsfasen ved to boliger, R02: Evensvej 3 og R13: Søndervej 35, i forbindelse med nedramning af pæle på	Der skal opstilles overvågningsudstyr på R02 og R13. Ved overskridelse af grænseværdier for vibrationer skal arbejdet indstilles og der skal findes en mindre	Neutral	Ikke relevant

Miljøfaktor	Miljøpåvirkning	Afværgeforanstaltning	Miljøvurdering efter afværgeforanstaltning	Overvågningsprogram
	projektarealet tæt på boligen.	belastende fremgangsmåde		
Grundvand og drikkevand	Projektområdet ligger i et område med OSD og OD, og der er derfor en vis følsomhed over for forurening af grundvandet. Der er minimal risiko for oliespild fra tung trafik i anlægsfasen, men uden afværgeforanstaltning kan et evt. spild nedsive til grundvandet. Hvis der udgraves under grundvandsspejlet, kan der ske påvirkning af grundvandet, hvis lænsningsvand ikke håndteres korrekt.	Ingen bly, kobber eller zink i inddækning, tagrender og facader på transformatorstation og batterianlæg. Beredskabsplan ved brand for batteristation.	I anlægsfasen: Neutral/uden påvirkning I driftsfasen: positiv, da udledningen af kvælstof og pesticider fra landbruget ophører.	Ikke relevant

Miljøfaktor	Miljøpåvirkning	Afværgeforanstaltning	Miljøvurdering efter afværgeforanstaltning	Overvågningsprogram
	Hvis de registrerede boringer indenfor projektområdet ikke sløjfes korrekt, kan der være risiko for forurening af grundvandet eller udveksling mellem grundvandsmagasiner.			
Overfladevand	Overfladevand vurderes samlet at have en neutral påvirkning i anlægs-, drifts- og dekommissioneringsfasen.	Bygherre skal sikre, at der foreligger en beredskabsplan for håndtering af uheld ved styret underboring, inden arbejdet igangsættes.	neutral	Ikke relevant
Drivhusgasser	Uden projektet vil området fortsat blive brugt til	Ikke relevant	Positiv påvirkning.	Ikke relevant

Miljøfaktor	Miljøpåvirkning	Afværgeforanstaltning	Miljøvurdering efter afværgeforanstaltning	Overvågningsprogram
	landbrug og eksisterende vindmøller, og der vil ikke ske den samme reduktion i drivhusgasudledningen.			
Materielle goder	Der findes flere ledninger indenfor og omkring projektområdet, og uden hensyntagen til respektafstande i anlægsfasen kan der være risiko for beskadigelse af ledningsanlæg og personskader.	Ingen	Neutral	Ikke relevant
Landskabelige forhold	Projektet påvirker det visuelle landskabsudtryk, idet landskabet ændrer karakter fra jordbrug til teknisk anlæg i form af solcelleanlæg.	Skærmende beplantning etableres	Mindre negativ eller neutral	Overvågning af beplantningsbælterne, så de får en skærmende højde og tæthed.

Miljøfaktor	Miljøpåvirkning	Afværgeforanstaltning	Miljøvurdering efter afværgeforanstaltning	Overvågningsprogram
Kulturarv	Neutral	Ingen	Neutral	Ikke relevant

19 Referenceliste

Barré, K., Baudouin, A., Froidevaux, J., Chartendrault, V., & Kerbiriou, C. (2023). Insectivorous bats alter their flight and feeding behaviour at ground-mounted solar farms. *Journal of Applied Ecology*.

BeGreen. (2025). Topics to cover in EIA.

By-, Land- og Kirkeministeriet. (2024). *Bekendtgørelse af lov om planlægning - LBK nr 572 af 29/05/2024.* Hentet fra https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1157

Danish Waste Solutions. (2022). *Anvendelse af slagger fra affaldsforbrænding i Danmark - et bidrag til den cirkulære økonomi.*

Elmeros, M., Fjederholt, E., Møller, J., Baagøe, H., Bladt, J., & Kjær, C. (2024). *Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 - Odder og flagermus.* Aarhus Universitet, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi - Videnskabelig rapport nr. 603.

Energinet. (2025). *Generelle eldeklaration 2024.* Energinet.

Energinet. (Juli 2025). *Miljøredegørelse 2024.* Hentet December 2025 fra https://energinet.dk/om-publikationer/publikationer/miljoredegorelse-2024/

Energinet. (u.d.). *CO2 pr. kWh el (kommune)*. Hentet 2025 fra energinet.dk: https://energinet.dk/data-om-energi/co2-pr-kwh-el-kommune/

Energistyrelsen. (2025). *El-emissionsfaktoren (2025-2035).*

Hjelmar, O., Hyks, J., & Hansen, J. B. (2022). *Forekomst og udvaskning af problematiske stoffer i slagger.* Miljøstyrelsen.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet. (2018). *Energiaftale af 29. juni 2018.* Hentet fra https://www.kefm.dk/media/6646/energiaftale2018.pdf

Kulturministeriet. (2013). *Bekendtgørelse om beskyttede sten- og jorddiger og lignende - BEK nr 1190 af 26/09/2013.* Hentet fra https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2013/1190

Kulturministeriet. (2014). *Bekendtgørelse af museumsloven - LBK nr 358 af 08/04/2014.* Hentet fra https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2014/358

Kulturministeriet. (2025). *Bekendtgørelse af museumsloven - LBK nr 1017 af 07/07/2025*. Hentet fra www.retsinformation.dk: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2025/1017

Landdistriktstyrelsen, P. o. (2025). *Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen.* Plan- og Landdistriktstyrelsen.

Ligestillingsministeriet, M. o. (2019). *Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse - LBK nr 240 af 13/03/2019.* Hentet fra https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/240

Miljøministeriet. (2007). *Vejledning om landskabet i kommuneplanlægningen.* Hentet fra https://mst.dk/media/npfflgcn/vejledningomlandskabetikommuneplanlaegningenmim.pdf

Miljøministeriet, N. (2014). *Redegørelse for Fuglebjerg-Næstved, Afgiftsfinansieret grundvandskortlægning.*

Museum Sydøstdanmark. (2024). *Udtalelse vedr. arkæologi ifm. Energipark Næstved.* Museum Sydøstdanmark.

Næstved Kommune. (2010). *100 kulturmiljøer i Næstved Kommune.* Hentet fra https://www.naestved.dk/media/8d8b098a69157ca/100-kulturmiljoeer-i-naestved-kommune.pdf

Næstved Kommune. (2017). *Landskabsanalyse for Næstved Kommune - Baggrundsrapport for Kommuneplan 2017.* Hentet fra https://www.naestved.dk/media/xirkxrox/landskabsanalyse.pdf

Næstved Kommune. (2024). *Kommunen som geografi.* Hentet fra DK2020-klimaplan: https://naestved.viewer.dkplan.niras.dk/plan/12#/10614

Næstved Kommune. (2024). *Status på DK2020 klimaplan 2024.* Hentet fra https://naestved.viewer.dkplan.niras.dk/media/zk0noani/status-24_til-hjemmeside.pdf

Næstved Kommune. (2025). *Afgrænsningsudtalelse til samlet miljøvurdering af Energipark Næstved i Næstved Kommune.*

Sjælland, Region. (16. December 2025). *Råstofplan 2020.* Hentet fra https://rs.viewer.dkplan.niras.dk: https://rs.viewer.dkplan.niras.dk/plan/25#/3613

Sweco. (2025). *Begreen, Næstved, Naturdatarapport.* SWECO.

Szabadi, K., Kurali, A., Rahman, N., Froidevaux, J., Tinsley, E., Jones, G., . . . Zsebök, S. (2023). The use of solar farms by bats in mosaic landscapes: Implications for conservation. *Global Ecology and Conservation*.

Tinsley, E., Froidevaux, J., Zsebök, S., Szabadi, K., & Jones, G. (2023). Renewable energies and biodiversity: Impact of ground-mounted solar photovoltaic sites on bat activity. *Journal of Applied Ecology*.

trepart, Ministeriet for grøn. (16. december 2025). *Fakta om Natura 2000-områderne*. Hentet fra sgavmst.dk: https://sgavmst.dk/natur-og-jagt/naturindsatser/natura-2000/fakta-om-natura-2000-omraaderne

Trepart, Ministeriet for Grøn. (12. december 2025). *Vandområdeplanerne 2021-2027*. Hentet fra sgavmst.dk: https://sgavmst.dk/vandmiljoe/vandomraadeplaner/overblik-vandomraadeplanerne-2021-2027/vandomraadeplanerne-2021-2027

Udenrigministeriet. (2025). *Verdensmålene*. Hentet fra Udenrigministeriet: https://um.dk/danida/strategi-og-prioriteter/verdensmaal

Afgrænsningsudtalelse til samlet miljøvurdering af Energipark Næstved i Næstved Kommune

1 Indledning

Bygherre BeGreen A/S har anmodet Næstved Kommune om udarbejdelse af kommuneplantillæg samt lokalplan, der muliggør etablering af et solcelleanlæg på et areal på omkring 251 ha beliggende vest og nordvest for Næstved by. Planområdet strækker sig over et område fra Saltø Skov i syd til mødet med kulturlandskabet omkring Fodby mod nord og mod øst til Evegrøften (Figur 1-1).

Projektet benævnes Energipark Næstved. I det følgende gælder "projektområdet/-arealerne" både for plan- og projektområdet/-arealerne.

Det samlede projektområdet er 251 ha, og der ansøges om opsætning af solceller, batterianlæg og transformerstation på samlet ca. 214 ha. af området (byggefelt), idet der forventes ca. 24 ha. ny natur og ca. 13 ha. plantebælter.

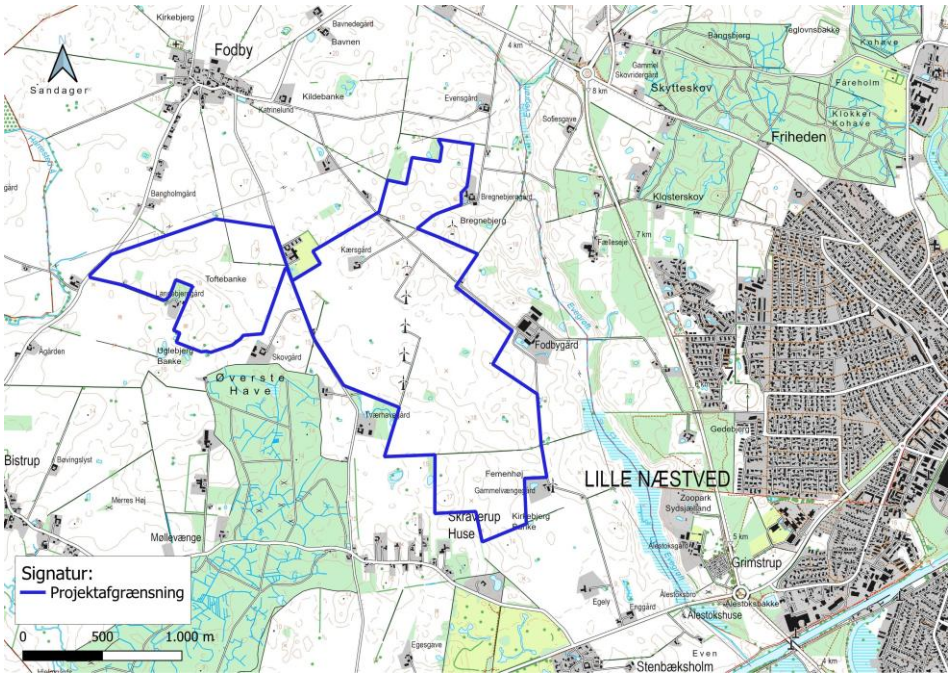

Figur 1-1: Oversigtskort med projektområde

Projektområdet omfatter følgende matrikler:

Areal betegnelse	Matrikel nr.	Ejerlavskode	Ejerlav
Toftegårdsvej	7000k	240152	Fodby By, Fodby
Skolevej	7000e	240152	Fodby By, Fodby
Søndervej.	7000b	240152	Fodby By, Fodby
	4i	240155	Stenbæksholm By, Fodby
	11b	240155	Stenbæksholm By, Fodby
	20b	240152	Fodby By, Fodby
	20a	240152	Fodby By, Fodby
	1k	240152	Fodby By, Fodby
	1a	240152	Fodby By, Fodby
	19e	240152	Fodby By, Fodby
	19d	240152	Fodby By, Fodby
	19c	240152	Fodby By, Fodby
	18g	240152	Fodby By, Fodby
	18a	240152	Fodby By, Fodby
	17h	240152	Fodby By, Fodby
	17g	240152	Fodby By, Fodby
	17f	240152	Fodby By, Fodby
	17e	240152	Fodby By, Fodby
	17a	240152	Fodby By, Fodby
	17i	240152	Fodby By, Fodby
	16	240152	Fodby By, Fodby
	11v	240152	Fodby By, Fodby
	36a	240152	Fodby By, Fodby
	10i	240152	Fodby By, Fodby

2 Lovgrundlag

2.1 Miljøvurdering af planer

For at kunne opføre et stort solcelleanlæg, skal der foreligge et gyldigt plangrundlag. I forbindelse med opførelsen af Energipark Næstved har bygherre BeGreen A/S derfor anmodet Næstved kommune om opstart af udarbejdelse af både et kommuneplantillæg samt lokalplan med henblik på at kunne etablere et solcelleanlæg på ca. 224 ha.

I henhold til miljøvurderingsloven[1] § 8, stk. 1, skal Næstved Kommune gennemføre en miljøvurdering af planer omfattet af loven. Planer om solcelleanlæg, herunder kommuneplaner og lokalplaner, er omfattet af lovens, jf. miljøvurderingslovens § 2, stk. 1, nr. 1, litra a og b.

En miljøvurdering af planer er en proces, der blandt andet består af udarbejdelse af en miljørapport, jf. miljøvurderingslovens § 5, stk. 1, nr. 3. Forud for udarbejdelsen af miljørapporten skal Næstved Kommune foretage en afgrænsning af miljørapportens indhold, jf. miljøvurderingslovens § 11.

2.2 Miljøvurdering af projekter

Kommuneplantillægget og lokalplanen fastlægger rammerne for den fremtidige anlægstilladelse til det konkrete projekt, Energipark Næstved.

Større solcelleanlæg er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 3a: "Industrianlæg til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand". Projekter på miljøvurderingslovens bilag 2 skal undergå en vurdering af, hvorvidt projektet på grund af dets art, dimensioner eller placering er omfattet af krav om miljøvurdering, jf. § 21, stk. 1. I henhold til § 19, stk. 4 kan bygherre imidlertid anmode om, at projekter på bilag 2 går direkte til miljøvurdering uden en forudgående vurdering af, om projektet er omfattet kravet om miljøvurdering jf. § 21, stk. 1.

BeGreen har imidlertid anmodet om, at projektet undergår en miljøvurdering.

En miljøvurdering af konkrete projekter er en proces, der blandt andet består af bygherres udarbejdelse og fremlæggelse af en miljøkonsekvensrapport, jf. miljøvurderingslovens § 5, stk. 1, nr. 5, litra a. Forud for udarbejdelsen af miljøvurderingsrapporten skal Næstved Kommune afgive en udtalelse om, hvor omfattende og detaljerede de oplysninger skal være, som bygherren skal fremlægge i miljøvurderingsrapporten, jf. miljøvurderingslovens § 23.

2.3 Koordinering af proces for miljøvurdering af planer og projekt

Da der er et større sammenfald imellem processen for miljøvurdering af kommuneplantillægget og lokalplanen samt miljøvurdering af det konkrete projekt, har Næstved Kommune vurderet, at det er hensigtsmæssigt for det videre forløb at koordinere de to processer. Det fremgår ligeledes af Miljøministeriets vejledning til miljøvurderingsloven[2] afsnit 4.1.2.2., at i de situationer, hvor et projekt og en plan for projektet foregår parallelt, kan vurderingerne og procedurerne koordineres og gennemføres parallelt med henblik på at optimere beslutningsprocesserne.

I det følgende vil den samlede betegnelse for miljørapporten for planen og miljøkonsekvensrapporten for projektet benævnes "miljøvurderingsrapporten".

Nærværende dokument er således en udtalelse om kravet til det samlede indhold og detaljegrad af den sammenskrevne miljøvurderingsrapport, jf. miljøvurderingslovens §§ 11 og 23.

I det følgende vil den samlede udtalelse omtales "afgrænsningsudtalelsen".

[1] Lovbekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), se link

[2] Vejledning nr. 9094 af 21/02/2024 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) – Planer og programmer, se link

Afgrænsningsudtalelsen er udarbejdet på baggrund af projektets oplysninger, viden om potentielle miljøpåvirkninger for lignende projekter, Næstved Kommunes egne erfaringer samt indkomne høringssvar fra berørte myndigheder og offentligheden (se afsnit XXX).

3 Miljøvurderingsrapportens indhold

Miljøvurderingsrapporten skal indeholde de oplysninger og opfylde de krav, som fremgår af miljøvurderingsloven § 12, stk. 1-4 og bilag 4 samt kravene i § 20, stk. 1-5 og bilag 7. Miljøvurderingsrapporten skal struktureres, så det tydeligt fremgår, at kravene til rapportens indhold er opfyldt.

Nærværende afgrænsningsudtalelse skal lægges til grund for indholdet i miljøvurderingsrapporten, jf. § 20, stk. 3. Miljøvurderingsrapporten skal indeholde de oplysninger, der med rimelighed kan kræves, for at der kan nås frem til en begrundet konklusion om projektets væsentlige indvirkninger på miljøet, idet der tages hensyn til gældende viden og vurderingsmetoder, jf. miljøvurderingslovens § 12, stk. 2, og § 20, stk. 3. Bygherren skal sikre, at miljøvurderingsrapport er udarbejdet af kvalificerede og kompetente eksperter, jf. § 20, stk. 6.

3.1 Gennemgang af miljøemner og begrundelse for afgrænsning

Herunder gennemgås diverse miljøemner, jf. miljøvurderingslovens § 1, stk. 2, med henblik på at afgrænse miljøvurderingsrapportens indhold. Næstved Kommune har vurderet planen og projektets potentielle væsentlige miljøpåvirkninger og afgrænset miljøemnerne i forhold til, om de skal indgå i miljøvurderingsrapporten, eller om de ikke skal belyses yderligere. De miljøemner, som skal indgå i miljøvurderingsrapporten, er dem som kan blive påvirket af projektet, og hvor det ikke kan udelukkes, at påvirkningen er væsentlig. De miljøemner, som ikke bliver påvirket af projektet, eller hvor det kan udelukkes, at påvirkningen er væsentlig, skal ikke indgå i miljøvurderingsrapporten.

Afgrænsningen af miljøemner og detaljeringsgrad er foretaget på baggrund af den foreliggende projektbeskrivelse. Såfremt projektet måtte blive ændret undervejs, eller der fremkommer oplysninger om miljøpåvirkninger eller lignende, som afgrænsningsnotatet ikke har taget højde for, skal dette fortsat indarbejdes i miljøvurderingsrapporten, så miljøvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet.

3.1.1 Biologisk mangfoldighed, flora og fauna

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Natura 2000	Der er tre Natura 2000-områder inden for en radius af 10 km fra projektområdet: - N169 bestående af habitatområde H148 og fuglebeskyttelsesområde F81. Natura 2000-området er beliggende ca. 1 km syd for projektområdet. - N163 bestående af habitatområde H145, H164 og H194 samt fuglebeskyttelsesområde F91 og F93. Natura 2000-området har en stor geografisk udbredelse, og den nærmeste del af området er H146 beliggende ca. 3 km øst for projektområdet. - N162 bestående af habitatområde H143 og fuglebeskyttelsesområde F95 og F96. Natura 2000-området er beliggende ca. 9,5 km sydvest for projektområdet.		Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Miljøvurderingsrapporten skal indeholde en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områderne væsentligt (Natura 2000-væsentlighedsvurdering). Hvis det i væsentlighedsvurderingen ikke kan udelukkes, at projektet kan påvirke Natura 2000-områderne væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.	Vurderingerne skal baseres på, om projektet kan påvirke de karakteristika og miljømæssige forhold, der kendetegner de konkrete Natura 2000-områder, herunder særligt de konkret fastsatte bevaringsmålsætninger for de arter og naturtyper, der er på Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag. Relevante Natura 2000-planer og basisanalyser skal inddrages. Vurderingerne skal foretages i overensstemmelse med reglerne i Habitatdirektivet, habitatbekendtgørelsen og gældende vejledning til relevant lovgivning samt tage højde for seneste administrative praksis fra klagenævnet og retspraksis på området.

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Bilag IV	Selve projektarealet og dets umiddelbare omgivelser rummer flere egnede yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, herunder søer, moser, enge, læhegn, græsarealer, træer og bygninger.	Det kan ikke udelukkes, at projektet kan påvirke yngle- og rasteområder for bilag IV-arter både direkte, i form af ødelæggelse eller beskadigelse af levesteder, eller indirekte ved at udgøre en spredningsbarriere mellem egnede yngle- og rasteområder.	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Miljøvurderingsrapporten skal indeholde en vurdering af, om projektet kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Miljøvurderingsrapporten skal ligeledes indeholde en vurdering af projektets potentielle påvirkning på områdets økologiske funktionalitet, herunder spredningskorridorer. Vurdering skal blandt andet baseres på kendskab til arternes konkrete forekomst og udbredelse i det berørte område, spredningsmuligheder og økologiske sammenhænge.	Projektområdet og dets umiddelbare omgivelser skal kortlægges for egnede yngle- og rasteområder. Der skal foretages undersøgelser for at kortlægge den konkrete forekomst af bilag IV-arter i de egnede yngle- og rasteområder. Undersøgelserne skal udføres i overensstemmelse med DCE's tekniske anvisninger for de specifikke arter og artsgrupper samt forvaltningsplanerne for udvalgte arter. Viden og data fra Danmarks Miljøportal (Naturdata), Arter.dk, Naturbasen.dk, bilag IV-artshåndbøgerne, forvaltningsplaner for udvalgte arter samt kommunens eventuelle supplerende registreringer skal inddrages. Vurderingerne skal foretages i overensstemmelse med reglerne i Habitatdirektivet, habitatbekendtgørelsen, artsfredningsbekendtførelsen og gældende vejledning til relevant lovgivning samt tage højde for seneste administrative praksis fra klagenævnet og retspraksis på området.
Fredede og rødlistede arter, herunder HNV-score og Biodiversitetskortet	Sangsvane (VU) er registreret inden for projektarealet. Der er ingen øvrige registreringer inden for eller i en radius af 300 m omkring projektarealet. Der er meget lav naturværdi inden for projektarealet og ingen steder er	Der vil ske en stor arealinddragelse i forbindelse med realiseringen af projektet. Desuden udgår intensivt dyrkede landbrugsmarker af drift i en periode på 40 år, og der etableres ny natur.	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Miljøvurderingsrapporten skal indeholde en vurdering af, om projektet kan forårsage individdrab af fredede arter eller om fredede planter	Der skal foretages undersøgelser for at kortlægge den konkrete forekomst af fredede og rødlistede arter. Viden og data fra Danmarks Miljøportal (Naturdata), Arter.dk, Naturbasen.dk samt kommunens

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
	HNV-score/ bioscore eller artsscore højere end 2.		kan beskadiges eller fjernes fra deres voksested.	eventuelle supplerende registreringer skal inddrages. Vurderingerne skal foretages i overensstemmelse med reglerne i artsfredningsbekendtførelsen og gældende vejledning til relevant lovgivning samt tage højde for seneste administrative praksis fra klagenævnet og retspraksis på området.
§ 3-beskyttede naturtyper	Inden for projektarealet er der 12 beskyttede søer og én beskyttet mose. Inden for en radius af 200 m er der 30 beskyttede søer, syv beskyttede moser og én beskyttet eng. Øvrige § 3-beskyttede naturtyper er længere væk end 300 m.	Det fremgår af projektbeskrivelsen, at § 3-beskyttet natur bevares. Selvom naturtyperne fysisk bevares, kan det ikke udelukkes, at placeringen af solceller samt gravearbejde kan påvirke naturtyperne. Det kan dermed ikke udelukkes, at projektet medfører en tilstandsændring af § 3-beskyttede naturtyper.	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Påvirkningen af opførelsen af solcelleparken, herunder gravearbejdet i anlægsfasen, skal belyses i miljøvurderingsrapport. Påvirkningen af placeringen af solcellepanelerne og øvrige tekniske anlæg i driftsfasen, herunder eventuelle nødvendige afstandskrav, skal belyses i miljøvurderingsrapport.	Projektområdet og dets umiddelbare omgivelser skal kortlægges ift. § 3-beskyttede naturtyper. Kortlægningen skal udføres i overensstemmelse med DCE's tekniske anvisninger. Vurderingerne skal foretages i overensstemmelse med naturbeskyttelsesloven og gældende vejledning til relevant lovgivning samt tage højde for seneste administrative praksis fra klagenævnet og retspraksis på området.
Fredskov	Der er ingen fredskovsarealer inden for eller i umiddelbar nærhed af projektarealet.	Fredskoven fældes ikke. Da der omkring hele projektarealets afgrænsning etableres afskærmende beplantning og beplantningsbælter, vurderes der ikke at være risiko for væsentlig påvirkning af fredskovens rodzone eller karakter.	Skal **ikke** indgå hverken for anlægsfasen og driftsfasen.	
Beskyttelseslinjer, herunder skovbyggelinjen, sø- og åbeskyttelseslinjen	Der er en åbeskyttelseslinje i tilknytning til Harrested Å,3, der løber lige vest for projektområdets afgrænsning.	Det fremgår af projektbeskrivelsen, at bygherre ønsker at opsætte solcellepaneler inden for skovbyggelinjen og ansøger dermed om en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65.	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Der foretages en vurdering af projektets påvirkning af arealerne inden for skovbyggelinjen.	Vurderingerne skal foretages ud fra konkrete besigtigelser i området. Der gennemføres en landskabsanalyse og udarbejdes

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
	Skovbyggelinjen for Saltø Skov umiddelbart syd for projektområdet strækker sig ind i projektområdet. Der er ingen søbeskyttelseslinjer inden for eller i umiddelbar nærhed af projektarealet.			visualiseringer med og uden slørende beplantning omkring solcelleparken.
Lavbundsarealer	Der er flere udpegede lavbundsarealer inden for projektarealet.	Det fremgår af kommunens retningslinjer for lavbundsarealer (3 og 6), at der som udgangspunkt ikke kan gives tilladelse til byggeri og anlæg mv.	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Der foretages en vurdering af, hvordan projektet påvirker lavbundsarealerne, herunder eksisterende natur og mulighederne for fremtidig naturgenopretning.	Kvalitativ vurdering af projektets påvirkning. Kommunens supplerende bemærkninger samt retningslinjer i kommuneplanen skal medtages.
Grønt Danmarkskort (økologiske forbindelser og naturbeskyttelsesområder)	Der er ikke noget direkte overlap mellem projektarealet og områder udpeget som økologisk forbindelse eller naturbeskyttelsesområder Inden for en radius af 200 m er der udpeget områder både som økologisk forbindelse og naturbeskyttelsesområder.	Projektet involverer etablering af et stort teknisk anlæg med anlæggelse af flere nye naturområder.	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Projektets påvirkning af natur og spredningsveje skal vurderes i miljøvurderingsrapporten.	Vurderingerne skal foretages ud fra konkrete besigtigelser i området. Viden og data fra Danmarks Miljøportal (Naturdata), Arter.dk, Naturbasen.dk samt kommunens eventuelle supplerende registreringer skal inddrages.

3.1.2 Befolkningen

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Rekreative forhold og mulighed for friluftsliv	Der er ingen udlagte rekreative områder inden for eller i umiddelbare nærhed af projektet. Projektarealerne består primært af eksisterende landbrugsjorder med	Både i anlægs- og driftsfasen medfører projektet indhegning af et større område, hvilket kan hindre offentlighedens adgang.	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Vurdering af projektets potentielle påvirkning på befolkningens mulighed for rekreativ anvendelse af arealerne	Emnet vurderes kvalitativt. Vurderingen skal baseres på oplysninger fra Udinaturen.dk, oplysninger fra kommunen, indkomne

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
	spredt bebyggelse. Der er mindre landeveje og private markveje inden for projektarealet, der kan anvendes rekreativt. Derudover kan servicevejene til de eksisterende vindmøller også anvendes rekreativt.	Det fremgår af projektbeskrivelsen, at der kan etableres flere rekreative tiltag i tilknytning til projektet, herunder vandreruter, ridestier og opholdsmuligheder, som vil være tilgængelige i driftsfasen.	og mulighed for friluftsliv skal indgå i miljøvurderingsrapporten.	høringssvar samt besigtigelser i området.
Trafik og -sikkerhed		Adgangsveje direkte fra offentlig vej begrænses mest muligt og placeringen fastlægges i dialog med kommunens vejmyndighed. <u>Anlægsfasen</u> Der forventes at være en øget trafik i anlægsfasen, som kan påvirke vejnettet, idet der skal køres større lastbiler med de tekniske installationer, containere mv. til projektområdet. <u>Driftsfasen</u> I driftsfasen vil der kun være meget begrænset trafik i forbindelse med service af arealerne.	<u>Anlægsfasen</u> Vurdering af: - om influensvejnettet er egnet til trafikken, der forårsages af projektet, - trafikafvikling, kapacitet og trafiksikkerhed. skal indgå i miljøvurderingsrapporten <u>Driftsfasen</u> Skal **ikke** indgå.	Fastlæggelse af influensvejnettet (veje, der forventes påvirket af forøget eller ændret trafik som følge af projektet) ud fra kort og tilladte eller planlagte vejadgange. Beskrivelse af transportruter til og fra projektarealet på influensvejnettet via data om trafiktal, uheld og hastigheder. Oplysninger fra bygherre om forventede antal tunge transporter i anlægsfasen Emnet vurderes kvantitativt og kvalitativt.

3.1.3 Menneskers sundhed

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Støj	Projektområdet er sammenfaldende med udpegninger for støjbelastede arealer i tilknytning til eksisterende vindmøller. Det drejer sig om et større areal i tilknytning til vindmøller i den øst-centrale del af projektområdet. Inden for projektarealet ligger der 6 beboelsesejendomme. Inden for en radius af 200 m fra projektarealer	Alle beboelsesejendomme indenfor projektgrænsen nedlægges som boliger. Det er derfor alene boliger udenfor projektgrænsen, som vil opleve en støjpåvirkning af projektet. Det fremgår af projektbeskrivelsen, at der som udgangspunkt holdes en afstand på 150 meter fra naboer og 100 meter fra projektets afgrænsning	<u>Anlægsfasen</u> Vurdering af: - om Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes ved de omkringliggende beboelser. skal indgå i miljøvurderingsrapporten <u>Driftsfasen</u>	Der skal udføres støjberegninger ved hjælp af programmet Sound-Plan, og miljøvurderingen skal indeholde resultaterne herfra inklusiv støjkort. Støjberegningerne skal udføres jf. Miljøstyrelsens gældende vejledninger. Oplysninger fra bygherre om forhold i anlægsfasen.

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
	ligger ydermere 7 beboelsesejendomme.	mod naturområder og områder med rekreative funktioner. Opførelsen af solcelleparken forventes at tage omkring 2 år. I denne periode vil der være støj forbundet med tung trafik til og fra området samt støj forbundet med nedramning af paneler og opførelse af øvrige tekniske anlæg, herunder diverse transformerstationer. Trafikken forbundet med driftsfasen vil være meget begrænset og forventes ikke at medføre en væsentlig støjpåvirkning af området. Selve solcellepanelerne afgiver ikke støj under driften, men omformere og transformationerne vil afgive støj primært i form af køling. De anlæg, der kan afgive støj, placeres med god afstand til naboer og projektets afgrænsning i øvrigt for at undgå eventuelle støjgener. Der etableres støjværn på enkelte sider af batterianlægget.	Vurdering af: - om Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes skal indgå i miljøvurderingsrapporten	Oplysninger fra bygherre om støjkildestyrker fra tekniske anlæg samt anlæggenes placering i projektområdet.
Støv		I anlægs- og demonteringsfasen kan der være mindre, forbigående støvgener i forbindelse med transporter og anlægsarbejde, men disse vurderes ikke at være væsentlige. I driftsfasen vurderes der ikke at forekomme aktiviteter, der medfører støvgener.	Skal **ikke** indgå hverken for anlægs- eller driftsfasen	
Vibrationer		I forbindelse med nedramning af solcellepanelerne i anlægsfasen, kan der forekomme vibrationsgener.	<u>Anlægsfasen</u> Vurdering af, hvorvidt Miljøstyrelsens vejledende grænser for vibrationer kan overholdes ved de	Beskrivelse af de forventede vibrationer i forbindelse med anlægsfasen.

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
		Der er ingen aktiviteter i driftsfasen, der giver anledning til væsentlige vibrationsgener.	omkringliggende boliger, skal indgå i miljøvurderingsrapporten. <u>Driftsfasen</u> Skal **ikke** indgå.	Erfaringsdata anvendes og Miljøstyrelsens Orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".
Lyspåvirkninger og refleksioner		Der etableres ikke belysning i projektområdet andet end i begrænset omfang ved transformeren, og det vil kun være tændt ved servicebesøg i driftsfasen. Det fremgår af projektbeskrivelsen, at der anvendes antireflekterende paneler og konstruktioner, Solcellepanelerne vil kaste skygge på de underliggende jordarealer.	<u>Anlægsfasen</u> Skal **ikke** indgå <u>Driftsfasen</u> Vurdering af påvirkning på naboer samt forbikørende trafikanter ift. genskin fra solcellerne i driftsfasen skal belyses i miljøvurderingsrapporten.	Vurdering af betydningen af panelernes placering samt af placering af afskærmende beplantning.
Risiko for ulykker		Solcelleanlæg er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 372 af 25/04/2016 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer med senere ændringer) og udgør normalt ikke en risiko for større menneske- eller naturskabte ulykker og/eller katastrofer, ligesom solcelleanlæg ikke er særligt følsomt over for klimaændringer fx oversvømmelse eller stigende vandstand. Trafiksikkerhed og dermed risiko for trafikulykker indgår i miljøvurderingsrapporten. Derudover vurderes der ikke at være risiko for katastrofer og ulykker.	Skal **ikke** indgå hverken for anlægsfasen og driftsfasen.	

3.1.4 Jordbund

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Jordforurening	Der er ingen V1 eller V2-kortlagte arealer inden for eller i umiddelbar nærhed af projektområdet.	Solcelleanlæggets transformere rummer olie. Det fremgår af projektbeskrivelsen, at det sikres i anlæggets design, at der ikke kan sive olie ud i jordbunden. Transformere etableres med spildbakker og opsamlingskar.	Skal **ikke** indgå hverken for anlægsfasen og driftsfasen.	

3.1.5 Jordarealer

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Arealanvendelse og -inddragelse	Inden for projektarealet er der følgende udpegninger: - Særlig værdifulde landbrugsområder (hele arealet) - Størstedelen af arealet er omfattet af skovrejsningsområder, ønsket, mens en mindre del af matr.nr. 20a, 11v og 10i Fodby By, Fodby er omfattet af uønsket skovrejsning.	Ved realisering af projektet vil et stort areal (i alt 251 ha) udgå af den nuværende landbrugsdrift og inddrages til fordel for solcelleanlæg (ca. 214 ha), ny natur (ca. 24 ha) og plantebælter (ca. 13 ha). Det vil ikke være muligt at foretage skovrejsning i forbindelse med projektet. Det fremgår af projektbeskrivelsen, at der etableres nye naturområder samt faunapassager/spredningskorridorer. Energiparken har en forventet levetid på 40 år.	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Påvirkningen af inddragelsen af særlig værdifulde jordarealer samt skovrejsningsarealer i en periode på 40 år skal belyses i miljøvurderingsrapporten. Betydningen af anlægningen af ny natur for arealanvendelse efter 40 år skal belyses i miljøvurderingsrapporten.	

3.1.6 Vand

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Grundvand og drikkevand	Inden for den centrale del af projektarealet er der en terrænnær grundvandsforekomst		Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen.	Tilgængelige data om områdets grundvandsforhold.

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
	(DK205_dkms_3485_ks). Forekomsten er målsat til god kemisk og kvantitativ tilstand. Miljømålene er i dag opfyldt. Der er en dyb grundvandsforekomst (DK205_dkms_3624_kalk) under hele projektarealet. Forekomsten er målsat til god kemisk og kvantitativ tilstand. Miljømålene er i dag opfyldt. Den sydvestlige del af projektareal er udpeget som OD (Område med drikkevandsinteresser), mens den nordøstlige del er udpeget som OSD (Område med særlige drikkevandsinteresser). Inden for projektområdet er der følgende boringer: - 221.822 (vandboring) - 221.539 (vandboring) - 221.472 (ukendt anvendelse) Der er ingen øvrige udpegninger for indvindingsoplande, følsomme indvindingsområder eller indsatsområder inden for projektarealet.		Miljøvurderingsrapporten skal indeholde en vurdering af, om projektet kan medføre en forringelse af tilstanden for grundvandsforekomster eller hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8. Miljøvurderingsrapporten skal indeholde en vurdering af projektets potentielle påvirkning på drikkevandsressourcen, herunder boringer.	Data fra Miljøstyrelsens Vandområdeplan 2015-2021 og Basisanalyse for Vandområdeplan 2021-2027 anvendes. Vurderingerne skal foretages i overensstemmelse med reglerne i vandrammedirektivet og indsatsbekendtgørelsen og gældende vejledning til relevant lovgivning samt tage højde for seneste administrative praksis fra klagenævnet og retspraksis på området.
Overfladevand (søer, vandløb)	Umiddelbart vest for projektområdet løber Harrested Å,3 (o8283_a), der er målsat til god kemisk og økologiske tilstand. Den økologiske tilstand er i øjeblikket ringe (fisk) og den kemiske tilstand er ukendt. Nærmeste målsatte sø er Ydernæs Sø (2503) 2 km sydøst for projektarealet.		Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Miljøvurderingsrapporten skal indeholde en vurdering af, om projektet kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandsforekomster eller hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8.	Tilgængelige data om områdets overfladevandsforhold. Data fra Miljøstyrelsens Vandområdeplan 2015-2021 og Basisanalyse for Vandområdeplan 2021-2027 anvendes. Vurderingerne skal foretages i overensstemmelse med reglerne i vandrammedirektivet og indsatsbekendtgørelsen og gældende vejledning til relevant lovgivning samt tage højde for seneste administrative

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
				praksis fra klagenævnet og retspraksis på området.
Kystvand	Nærmeste målsatte kystvande er Karrebæk Fjord (35) 1,4 km syd for projektarealet. Forekomsten er målsat til god kemisk og økologisk tilstand. Den økologiske tilstand er i øjeblikket moderat (Rodfæstede bundplanter) og den kemiske tilstand er ikke-god.	Det vurderes, at projektet ikke kan påvirke målsatte kystvande grundet afstanden hertil samt projektets karakter.	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Miljøvurderingsrapporten skal indeholde en vurdering af, om projektet kan medføre en forringelse af tilstanden for kystvande eller hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8.	Tilgængelige data om områdets kystvandsforhold. Data fra Miljøstyrelsens Vandområdeplan 2015-2021 og Basisanalyse for Vandområdeplan 2021-2027 anvendes. Vurderingerne skal foretages i overensstemmelse med reglerne i vandrammedirektivet og indsatsbekendtgørelsen og gældende vejledning til relevant lovgivning samt tage højde for seneste administrative praksis fra klagenævnet og retspraksis på området.

3.1.7 Klimatiske faktorer

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Direkte og indirekte udledning af drivhusgasser		Etablering af elproduktion fra solcelleanlægget vil medføre en reduktion af udledningen af drivhusgasser i driftsfasen. Anlægsfasen medfører udledning af drivhusgasser som følge af produktion af anlægget, transport af materiel og kørsel mv., men denne udledning vurderes ikke at være væsentlig	<u>Anlægsfasen</u> Skal **ikke** indgå <u>Driftsfasen</u> Det skal vurderes, hvor stor en reduktion i udledning af drivhusgasser, projektet medfører.	Der foretages en overordnet beregning af emissionsbesparelsen for en række drivhusgasser mv. Energinets generelle miljødeklaration 2022 for el, herunder generelle data for energiproduktion og -forbrug i Danmark.
Luftforurening		Solcelleanlægget giver ikke anledning til luftforurening.	Skal **ikke** indgå hverken for anlægsfasen og driftsfasen.	

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Oversvømmelsesrisiko	Projektarealet er ikke omfattet af arealer med øget oversvømmelses- eller erosionsrisiko.		Skal **ikke** indgå hverken for anlægsfasen og driftsfasen.	

3.1.8 Materielle goder

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Råstofindvinding og -forbrug	Projektarealet er ikke omfattet af arealer udlagt i Region Sjællands Råstofplan 2020.		Skal **ikke** indgå hverken for anlægsfasen og driftsfasen.	
Ledningsejere		I forbindelse med etableringen af solcelleparken skal der foregå gravearbejde, som potentielt kan påvirke eksisterende ledninger.	<u>Anlægsfasen</u> Det skal vurderes, om etableringen af solcelleparken påvirker eksisterende ledninger i området. <u>Driftsfasen</u> Skal **ikke** indgå.	Kortlægning af forsyningsledninger, der kan berøres af projektet jf. oplysninger i LER (Ledningsejerregistret).

3.1.9 Landskab

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Landskabelige forhold (bevaringsværdigt landskab, geologiske bevaringsværdier, skovrejsning)	Der er ingen landskabelige udpegninger inden for projektarealet. Størstedelen af arealet er omfattet af skovrejsningsområder, ønsket, mens en mindre del af matr.nr. 20a, 11v og 10i Fodby By, Fodby er omfattet af uønsket skovrejsning. Skovrejsning er behandlet under arealanvendelse, afsnit 3.1.5.	En solcellepark er et arealkrævende anlæg og medfører som udgangspunkt væsentlige ændringer i det eksisterende miljø. I driftsfasen påvirker projektet det visuelle landskabsudtryk, idet landskabet ændrer karakter fra landbrugsjord til teknisk anlæg i form af solcelleanlæg.	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Påvirkningen af landskabet, herunder anlæggets visuelle påvirkning skal belyses i miljøvurderingsrapporten.	Der gennemføres en landskabsanalyse og udarbejdes visualiseringer med og uden slørende beplantning omkring solcelle-parken. Der udarbejdes en landskabsanalyse for at identificere problemstillinger og på baggrund heraf vurderes anlæggets påvirkning på landskabet.

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
	Langs projektarealet østlige afgrænsning er der et bevaringsværdigt landskab. Der er ingen øvrige relevante landskabelige udpegninger i nærheden.			Antal og placering af fotostandpunkter aftales nærmere mellem bygherre og kommune. Visualiseringerne udarbejdes med fokus på de nærmeste naboer og landskabspåvirkningen samt fra steder i nærområdet, hvor offentligheden færdes.

3.1.10 Kulturarv

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Beskyttede sten- og jorddiger	Der løber flere beskyttede sten- og jorddiger inden for og i projektarealets afgrænsning.	Det fremgår af projektbeskrivelsen, at beskyttede sten- og jorddiger bevares. Selvom digerne fysisk bevares, kan det ikke udelukkes, at placeringen af solceller kan påvirke digerne alt efter deres individuelle kulturhistoriske, biologiske og landskabelige værdi.	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Påvirkningen af opførelsen af solcelleparken, herunder gravearbejdet i anlægsfasen, skal belyses i miljøvurderingsrapport. Påvirkningen af placeringen af solcellepanelerne og øvrige tekniske anlæg i driftsfasen, herunder eventuelle nødvendige afstandskrav, skal belyses i miljøvurderingsrapport.	Digernes kulturhistoriske, biologiske og landskabelige værdi kortlægges. Beskrivelse og feltbesigtigelse af beskyttede sten- og jorddiger samt digernes sammenhæng med digesystemer uden for projektarealet Oplysninger/høringssvar fra det lokale museum og Slots- og Kulturstyrelsen. Oplysninger fra historiske luftfotos og kort.
Fortidsminder og beskyttelseslinjer, herunder fortidsmindebeskyttelses- og kirkebyggelinjen	Der er ingen fortidsminder eller beskyttelseslinjer inden for eller i umiddelbar nærhed af projektarealet.		Skal **ikke** indgå hverken for anlægsfasen og driftsfasen.	
Værdifuldt kulturmiljø/ kulturhistorisk bevaringsværdier	En mindre del af projektarealet mod nord er omfattet af værdifuldt kulturmiljø. Nord for projektarealet er der områder omfattet af kulturhistorisk bevaringsværdier.	I henhold til Næstved Kommunes retningslinjer for værdifulde kulturmiljøer, må placering af tekniske anlæg og lignende ikke ske på arealer, som er udpeget som kulturmiljøer, medmindre det kan ske uden at forringe oplevelsen og forståelsen af kulturmiljøet.	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen. Der foretages en vurdering af, hvordan projektet påvirker oplevelsen og forståelsen af kulturmiljøet.	Der foretages en kortlægning af eksisterende forhold. På baggrund af kortlægningen af de eksisterende forhold foretages der en vurdering af projektets påvirkninger på de arkæologiske og kulturarvsinteresser og -værdier.

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
				Kortlægningen skal baseres på oplysninger om arkæologiske fund og kulturarvsinteresser, der er indhentet fra Danmarks Miljøportal, det lokale museum, Slots- og Kulturstyrelsens databaser, samt kommuneplanen og andre supplerende oplysninger herunder indkomne høringssvar.
Kirkelandskab	Projektarealet er ikke omfattet af kirkelandskaber.		Skal **ikke** indgå hverken for anlægsfasen og driftsfasen.	
Fredede og bevaringsværdige bygninger	Stuehuset på Toftegårdsvej 8 er registreret med en middel bevaringsværdig.	Såfremt bygningen bevares, er der ingen påvirkning på fredede og bevaringsværdige bygninger. Der er ansøgt om tilladelse til nedrivning og dispensation fra bevaring af stuehuset. Vurdering af ejendommens bevaringsværdig bliver indledningsvis håndteret i Næstved Kommunes vurdering af den ansøgning. Såfremt der kan opnås tilladelse og dispensation til nedrivning, vil dén vurdering indgå i den samlede miljøvurdering af projektet.	Skal indgå for anlægsfasen.	

3.1.11 Større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
		Solcelleanlæg er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 372 af 25/04/2016 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer med senere ændringer) og udgør normalt ikke en risiko for større	Skal **ikke** indgå hverken for anlægsfasen og driftsfasen.	

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
		menneske- eller naturskabte ulykker og/eller katastrofer, ligesom solcelleanlæg ikke er særligt følsomt over for klimaændringer fx oversvømmelse eller stigende vandstand.		

3.1.12 Ressourceeffektivitet

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Genbrug og genanvendelse				
Affaldshåndtering		Projektet genererer ikke affald ud over almindeligt affald, der bortskaffes efter gældende regler, dvs. affaldsbekendtgørelse og de kommunale affaldsregulativer. Ved anlæggets dekommissionering vil der være affald fra de udtjente anlæg.	Skal **ikke** indgå for anlægsfasen Vurdering af håndtering af affald ved anlæggets dekommissionering skal indgå for driftsfasen	

3.1.13 Kumulation

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
Indbyrdes forhold mellem de afgrænsede miljøfaktorer samt kumulationen af projektets påvirkninger med andre projekter.		Karakteren af de indvirkninger, som skal belyses i miljøvurderingen for de relevante miljøemner, er de direkte og i givet fald indirekte, sekundære, kumulative, grænseoverskridende, kort-, mellem- og langsigtede, vedvarende eller midlertidige samt positive eller negative virkninger. I forhold til kumulative påvirkninger er der tale om resultatet af kombinerede påvirkninger fra et projekt eller en	Skal indgå både for anlægsfasen og driftsfasen.	

Relevante miljøemner	Udpegninger/registreringer	Beskrivelse af potentiel påvirkning	Skal indgå/skal ikke indgå	Metode og datagrundlag
		aktivitet i forbindelse med eksisterende, planlagte og/eller forventede fremtidige aktiviteter. Miljøkonsekvensrapporten skal således indeholde en vurdering af projektets kumulative virkninger med andre eksisterende og/eller godkendte projekter eller planer, idet der tages hensyn til eventuelle eksisterende miljøproblemer i forbindelse med områder af særlig miljømæssig betydning, som kan forventes at blive berørt.		

3.1.14 Sammenfatning af miljøemner, der skal indgå i miljøvurderingsrapporten

Relevante miljøemner
Biologisk mangfoldighed, flora og fauna - Natura 2000 - Bilag IV - Fredede og rødlistede arter - § 3-beskyttede naturtyper - Beskyttelseslinjer, herunder skovbyggelinjen, sø- og åbeskyttelseslinjen - Lavbundsarealer - Grønt Danmarkskort
Befolkningen - Rekreative forhold og mulighed for friluftsliv - Trafik og -sikkerhed
Menneskers sundhed - Støj

Relevante miljøemner
- Vibrationer - Lyspåvirkninger og refleksioner
Jordarealer - Arealanvendelse og inddragelse
Vand - Grundvand - Drikkevand - Overfladevand (søer og vandløb) - Kystvand
Klimatiske faktorer - Direkte og indirekte udledning af drivhusgasser
Materielle goder - Ledningsejere
Landskab - Landskabelige forhold (bevaringsværdigt landskab, geologiske bevaringsværdier, skovrejsning)
Kulturarv - Beskyttede sten- og jorddiger - Værdifuldt kulturmiljø/ kulturhistoriske bevaringsværdier

4 Høring over afgræsningsudtalelsen

Udkastet til kommunens afgrænsningsudtalelse samt projektbeskrivelsen har været i høring hos offentligheden og berørte myndigheder i perioden 4. marts 2026 til 1. april 2026, jf. miljøvurderingslovens § 32, stk. 3 og § 35, stk. 3. Udkastet blev offentliggjort den 4. marts 2026 på Næstved Kommunes hjemmeside: https://www.naestved.dk/hoeringer/borgermoeder-og-hoeringer/marts-2026/planlaegning-for-energipark-syd-for-fodby.

Nedenstående berørte myndigheder, forsyninger, foreninger og parter er blevet hørt.

Myndigheder:

- Interne myndigheder i Næstved Kommune
- Miljøstyrelsen - mst@mst.dk
- Museum Sydøstdanmark - sagsbehandling@museerne.dk

Foreninger:

- Friluftsrådet - fr@friluftsraadet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening - dn@dn.dk
- DN lokalafdeling – dnnaestved-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - dof@dof.dk
- DOF lokalafdeling – naestved@dof.dk
- Fodby Lokalråd - fodbylokalraad@outlook.dk

I høringsperioden har Næstved kommune modtaget høringssvar fra:

- Interne myndigheder i Næstved Kommune

Baseret på høringssvarene har Næstved kommune fundet anledning til at tilføje og præcisere omfanget af miljøvurderingsrapport med hensyn til:

- Kabeltracéet for nettilslutningskablet.

Datarapport Energipark Næstved Syd

Afrapportering af feltundersøgelser i forbindelse med etablering af solcelleanlæg vest for Næstved.

Til	:	Begreen A/S
Fra	:	Sweco
Bilag	:	• Bilag Fotos af natur -bilag til Datarapport Energipark Næstved syd, • (Feltprogram) Energipark Næstved Syd-naturundersøgelser-miljøvurdering af solcelleanlæg
Kopi til	:	

Sweco
Willemoesgade 13
DK-8200 Aarhus N

Telefon +45 72 20 72 07
Fax +45 72 42 89 00
www.sweco.dk

Sweco Danmark A/S
CVR nr. 48233511
Reg. kontor Aarhus

Datarapport Energipark Næstved Syd

Projekt:	Udfærdiget af: Johan Frugaard Poll, Heidi Holm, og Søren Karmark Obel.
Projektnummer: 41013484	Dato: 4. maj 2026
Vedrører ekstraaftale:	Kontrolleret af: Søren Karmark Obel

Datarapport Energipark Næstved Syd 1

1 Introduktion 2

2 Projektområde 3

3 Feltundersøgelser 4
- 3.1 § 3-natur 4
- 3.2 Vandhuller og eftersøgning af padder 10
- 3.3 Diger, levende hegn, småbiotoper og fredskov 13
- 3.4 Flagermus 17
- 3.5 Hasselmus 43
- 3.6 Markfirben 50
- 3.7 Natlyssværmer (proserpinus proserpina) 51
- 3.8 Grøn mosaikguldsmed (Aeshna viridis) 52
- 3.9 Odder 52

1 Introduktion

Datarapporten beskriver naturundersøgelser udført i sommerhalvåret 2025 samt forår 2026. Datarapporten udgør dokumentation for datagrundlaget til miljøvurderinger og efterfølgende udarbejdelse af en samlet Miljøkonsekvensrapport for opførelse af en ny solcellepark i Næstved Kommune. Projektet etablerer en solcellepark vest for Næstved. Naturundersøgelserne tager udgangspunkt i et projektområde hvor solcelleparken ønskes etableret.

Naturundersøgelserne indeholder følgende feltarbejder:

- Botanisk kortlægning af beskyttede naturtyper.
- Besigtigelser af vandhuller med fokus på forekomst af padder samt levestedsvurderinger.
- Eftersøgning af følgende bilag IV-arter, hvor der er kendskab til potentiel forekomst af arterne i undersøgelsesområdet:
  - Klokkefrø
  - Løgfrø
  - Stor vandsalamander
  - Spidssnudet frø
  - Springfrø

- Flagermus
- Hasselmus
- Markfirben
- Natlyssværmer
- Grøn mosaik guldsmed
- Odder

- Undersøgelse af diger og levende hegn, småbiotoper og fredskovspligtige skovbryn for tilstedeværelsen af potentielle levesteder for bilag IV-arter, især med fokus på markfirben og flagermus.

2 Projektområde

Projektet omfatter et areal på 260 ha. Desuden er der et kabeltracé for kablet som skal forbinde projektet til elnettet.

Herunder beskrives de forskellige afstande, der arbejdes med ift. projektområdet.

> Undersøgelsesområde, hvor bl.a. naturbesigtigelserne er udført indenfor, er projektområdet og har en bufferzone på 200 meter omkring projektområdet.

Undersøgelserne tager udgangspunkt i det udarbejdede feltprogram med tilhørende tidsplan (Energipark Næstved Syd-naturundersøgelser-miljøvurdering af solcelleanlæg, 2025).

Undersøgelsesområde fremgår af Figur 2-1, undersøgelsesområde fra Feltprogrammet. herunder.

Figur 2-1, undersøgelsesområde fra Feltprogrammet.

3 Feltundersøgelser

3.1 Fugleundersøgelser

Undersøgelser for fugle bliver afrapporteret I sin egen undersøgelsesrapport.

Et kort resume af undersøgelserne er følgende.

Projektområdet vest for Næstved har været besøgt 8 gange med start i februar og med seneste besøg den 9. november. Ynglefugletællingerne i maj og juni foregik om morgenen men ellers har besøgene været spredt ud over dagen.

Der har ikke været observationer af rastende gæs eller svaner i projektområdet og kun ganske få overflyvende individer. Der har været i alt 3 observationer af rastende gæs og svaner i området umiddelbart uden for projektområdet. Det drejer sig om 148 sangsvaner ved besøget i februar og ved det seneste besøg her i november var der to mindre flokke af grågæs (24 og 28 individer).

Ynglefugletællingerne resulterede i en række almindelige arter tilknyttet det åbne land, haver og brede levende hegn.

3.2 § 3-natur

3.2.1 Formål

Formålet med feltundersøgelserne er at besigtige udvalgte naturarealer inden for undersøgelsesområdet med henblik på at få opdateret viden om artsindholdet på arealerne, og dermed kende arealernes naturtilstand. I forbindelse med besigtigelserne blev der desuden foretaget en levestedsvurdering for bilag IV-arter og truede arter, (rødlistede).

3.2.2 Omfang

Der er taget udgangspunkt i allerede kortlagte naturarealer, herunder § 3 beskyttede arealer og habitatkortlagte arealer samt områder, der ved luftfoto gennemgang af undersøgelsesområdet blev vurderet til at kunne indeholde potentiel natur eller levesteder for bilag IV-arter.

Vandhuller nær undersøgelsesområdet blev også undersøgt som både naturområde og levested for padder. Undersøgelse for padder fremgår af senere afsnit.

3.2.3 Metode

Undersøgelserne blev udført efter DCE's tekniske anvisninger (Teknisk anvisning til besigtigelse af naturarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3 mv., Version 1-05, januar 2018). Alle data er indsamlet ved hjælp af Swecos feltapp Survey123.

Foruden de botaniske registreringer blev der undersøgt for forekomst af egnede yngle- og rastesteder for bilag IV-arter. Andre fredede/sjældne og invasive arter blev også noteret ved den generelle gennemgang af arealerne.

3.2.4 Resultater

§3-beskyttede naturområder og områder med potentiel natur i undersøgelsesområdet er besigtiget i perioden den 17. og 18. juni 2025. I alt er der besigtiget 47 arealer.

På oversigtskortet Figur 3-1 vises alle de naturområder, der er blevet besigtiget, og giver dermed et overblik over placeringen og typen af de kortlagte naturarealer.

Figur 3-1, kortet viser placeringen af de besigtede naturområder.

I tabellen nedenfor fremgår de 47 besigtigede naturarealer med en kort beskrivelse af hvert areal samt den estimerede naturtilstand Tabel 3.1 med de besigtigede naturarealer.Tabel 3.1.

Et foto fra de fleste arealer findes i bilaget: Bilag Fotos af natur -bilag til Datarapport Energipark Næstved syd.

Tabel 3.1 med de besigtigede naturarealer.

Arealnavn	Arealbeskrivelse	Estimeret naturtilstand

Eng01	Eng i kanten af mose/sø. Med mellemhøj og høj vegetation og en del kronedække. Med bl.a. strandkogleaks, vandmynte, knippestar, bredbladet dunhammer, lyse-siv, sværtevæld, stor nælde og kattehale.	Moderat
Mose01	Tagrørssump med noget kronedække fra gråpil.	Ringe
Mose02	Fugtigtkrat. Med bl.a. gråpil, gul iris, stor nælde, tagrør og tykakset star. Måske ikke stor nok.	Ringe
Mose03	Fugtigtkrat domineret af gråpil. Med bl.a. ask, rød-el, almindelig fredløs, gul iris, stor nælde og stiv star. Måske ikke stor nok.	Moderat
Mose04	Moseregistrering skal udvides 15 mod vest. Høj vegetation med både bredbladede urter og halvgræsser og højegræsser og næringskrævende stauder og en del kronedække. Bl.a. stiv star, vandskræppe, toradet star, hjortetrøst og almindelig fredløs.	Moderat
Mose05	Fugtigtkrat. Med bl.a. gråpil, almindelig fredløs, gul iris, stor nælde og tykakset star. Måske ikke stor nok.	Moderat
Mose06	En sø inde i mosen. Moseregistreringen skal udvides 15 m mod syd. Høj vegetation og kronedække på meget af arealet. Blandet af både bredbladet urter og halvgræsser og høje græsser og næringskrævende urter.	Ringe
Mose07	Med kronedække, men lysåben med vegetation domineret af urter og halvgræsser og med trykvand. Med bl.a. rød-el, engforglemmigej, almindelige fredløs, gul iris, gråpil, sværtevæld og stiv star.	Moderat
Pot01	ikke natur.	Dårlig
Pot02	Ikke natur.	Dårlig
Pot03	Højstaudeeng med høj vegetation og kronedække over en stor del. Med bl.a. angelik, hjortetrøst, almindelig mjødurt, tagrør og kærtidsel.	Ringe
Pot04	Ikke natur. Hestefold med næringskrævende arter.	Dårlig
Pot05	ikke natur. Rød hestehov på arealet.	Dårlig
Pot06	ikke natur.	Dårlig
Pot07	Ikke natur.	Dårlig
Pot08	Ikke natur. Pletter som opfylder botaniske kriterie, brudt op af områder med tydelig jordbearbejdning.	Dårlig
Pot09	ikke natur.	Dårlig
Sø01	Næringsrigsø med ret grumset vand, med lidt liden andemad og en lille rørsump af bredbaldet dunhammer. Lidt skygge fra pil på brinken.	Moderat
Sø02	Næringsrig sø med let grumset vand, med svømmende vandaks, lidt andemad og en del trådalger. En stor rørsump af tagrør og meget skygget af træer.	Moderat
Sø03	Ikke natur.	Dårlig

Sø04	Næringsfattig sø med ret klart vand, fyldt med undervandvegetation (vandranunkel) og lidt liden andemad. Rørsump af bredbladet dunhammer, knippestar og lysesiv. Lidt bræmme af pilekrat og lidt skygge fra træer.	God
Sø05	Søen findes ikke mere. Arealet med udsået hundegræs.	Dårlig
Sø07	Sø med ret grumset vand og fyldt med undervandsplaner(akstusindblad) og lille rørsump af bredbladet dunhammer, stiv star og knippestar. Lidt pilekrat og en del skygge fra træer.	Moderat
Sø08	Næringsrig sø med let grumset vand og lidt liden andemad. Meget skygget af træer.	Ringe
Sø09	Næringsrig sø med ret grumset vand og mange trådalger. En stor rørsump af høj sødgræs og bredbladet dunhammer. Pilekrat langs brinken og meget skygge fra træer.	Ringe
Sø10	Ingen fugtbundplanter eller andet der indikerer at der normalt er vand.	Dårlig
Sø11	Næringsrig sø med en del trådalger og en rørsump af tagrør. Lidt pilekrat på brinken og lidt skygge fra træer.	Ringe
Sø12	Næringsrig sø med let grumset vand og lidt liden andemad. Meget skygget af træer.	Ringe
Sø13	Udtørret. Der har ikke været vand længe. Skygget og uden vådbundsarter.	Dårlig
Sø14	Let grumset vand svømmende vandaks, meget liden andemad og lidt trådalger. Med en stor rørsump af bredbladet dunhammer. Lidt pilekrat ved brinken og lidt skygget af træer.	Ringe
Sø15	Med ret klart vand og meget undervandplanter (tornløs hornblad), en del andemad, lidt flydende vandpileurt og lidt trådalger. Lidt pilekrat på bredden og lidt skygge fra træer.	Moderat
Sø16	Næringsrig sø med ret grumset vand og en del trådalger. Mindre rørsump af tagrør. Lidt gråpilekrat langs bredden og meget skygge fra træer.	Dårlig
Sø17	Næringsrig sø med let grumset vand, vandet fyldt af svømmende vandaks og en del kor- og liden andemad. En del rørsump af grenet pindsvineknop og vandflade overgroet af gråpil. Meget skygge fra træer på brinken.	Moderat
Sø18	Næringsrig sø som næsten er temporært udtørret. Vandet helt uigennemsigtigt og fyldt med trådalger. Søen helt skygget af træer.	Dårlig
Sø19	Brunvandet sø med let grumset vand og med lidt liden andemad. Bredden med pilekrat og søen meget skygget af træer.	Moderat
Sø20	Næringsrig sø med ret grumset vand, lidt liden andemad og en del trådalger. En rørsump med bredbladet dunhammer og grenet pindsvinekop. Lidt pilekrat og en del skygge fra træer.	Moderat
Sø21	Næringsrig sø med ret grumset vand, domineret af bredbladet dunhammer og med en del trådalger og skygge fra et piletræ.	Ringe

Sø22	Brunvandet sø med let grumset vand og med lidt liden andemad samt en del trådalger. Pilekrat langs brinken og skygget fra træer.	Ringe
Sø23	Vandhul med vandfladen 100% dækket af liden andemad. Omkranset af træer og helt skygget.	Dårlig
Sø24	Ingen sø. Kun pilekrat og træbeplantning med løv og nåletræer.	Dårlig
Sø25	Temporær udtørret med tydelig præg af at der normalt er vand. Med pilekrat og skygget af træer.	Ringe
Sø26	Sø i have. Med svømmende vandaks og lidt trådalger. Noget rørsump af gul iris og bredbladet dunhammer.	God
Sø27	Brunvandet sø med let grumset vand. Med lidt liden- og korsandemad og lidt svømmende vandaks samt lidt trådalger. Meget pilekrat på på brinken og ret skygget af træer.	Ringe
Sø28	Næringsrig sø med let grumset vand, lidt liden andemad og en del trådalger. Mindre rørsump af knippestar, smalbladet- og bredbladet dunhammer. Lidt pilekrat på brinken og lidt skygge fra træer.	Ringe
Sø29	Næringsrig sø med let grumset vand fyldt med undervandsvegetation (hornblad) og flydeplanter (svømmende vandaks og nøkkerose), men også trådalger. En del rørsump af bredbladet dunhammer, knippestar og tagrør. Også sumpstrå. Lidt skygge fra træer. Udsat ænder.	Ringe
Sø30	Noget udtørret sø med ret grumset vand. Med en del trådalger og lidt rørsump af pindsvineknop og bredbladet dunhammer. Lidt pilekrat ved bredden og meget skygget af træer.	Ringe
Sø31	Søen er ikke registreret. Næringsrig sø med let grumset vand med meget vandranunkel og en stor rørsump af især blågrøn kogleaks, og med smalbladet- og bredbladet dunhammer. Lidt pilekrat og noget skygget af træer.	Moderat

3.2.5 Sammenfatning

Ud af de 47 besigtigede arealer er kun to arealer registeret med estimeret God naturtilstand. Det er to søer. De resterende arealer ligger i de tre lavere kategorier Moderat, Ringe eller Dårlig.

Tolv arealer er ikke natur (med estimeret tilstand Dårlig). Derudover har fire arealer den estimerede tilstand Dårlig. 16 arealer har den estimerede tilstand Ringe og 13 arealer har den estimerede tilstand Moderat.

26 af de besigtigede arealer er søer. Otte arealer er mose og et areal er eng.

Der blev ikke gjort fund af sjældne, fredede og rødlistede arter ved disse besigtigelser.

3.3 Vandhuller og eftersøgning af padder

3.3.1 Formål

Formålet med at foretage besigtigelser af vandhullerne er:

- At kortlægge forekomsten af padder i inden for undersøgelsesområdet.
- At vurdere vandhullernes naturindhold.
- At vurdere vandhullernes egnethed som levested for padder (levestedsvurdering).
- At finde de mest sandsynlige spredningskorridorer for bilag IV-arter tilknyttet vandhullerne.

Der er særligt fokus på de padder der er på habitatdirektivets bilag IV, og som derfor er særligt beskyttede. I dette område drejer det sig om arterne stor vandsalamander, klokkefrø, springfrø, spidssnudet frø og løgfrø.

3.3.2 Omfang

Der er taget udgangspunkt i §3-beskyttede vandhuller, samt områder der ved gennemgang af luftfotos inden for undersøgelsesområdet har frit vandspejl.

3.3.3 Metode

Paddeundersøgelserne inklusive levestedsvurdering blev udført i perioden fra 9 april 2025 – 19 juni 2025. Vandhullerne blev levestedsvurderet som hhv. egnet eller ikke egnet som levested for bilag IV-padder. Levestedsvurderingerne er foretaget på baggrund af bilag IV-arternes krav til yngle- og rastevandhuller, bl.a. ud fra forekomst af rovdyr, skjulesteder, fysiske strukturer og vegetation samt lysforhold.

Alle padder blev eftersøgt ud fra den gældende tekniske anvisning fra DCE (A17 2. version), og dermed er der eftersøgt paddeæg, larver, haletudser og voksne individer på alle lokaliteter.

Herudover blev der på aftenen/natten 6. maj 2025 lyttet efter løgfrø i 5 søer (se Figur 3-2) under optimale forhold: 12grader og 3m/s også efter den tekniske anvisning fra DCE (A17 2. version). De valgte vandhuller valgtes efter nærhed til nærmeste fund på arter.dk hvor arten er fundet 4,5 km mod nord i 2015.

Der blev ydermere lyttet efter klokkefrø i 8 vandhuller, se Figur 3-2, efter den tekniske anvisning fra DCE (A15. 3 version). Lytningen blev foretaget d. 12. juni under optimale forhold: 21 grader 3 m/s. Under undersøgelsen konkluderedes det at det kun var 5 af søerne som var egnet for klokkefrø hvorfor disse lyttedes igen 25 juni under gode forhold: 20grader 5m/s.

Alle data er indtastet i Swecos feltapp Survey123.

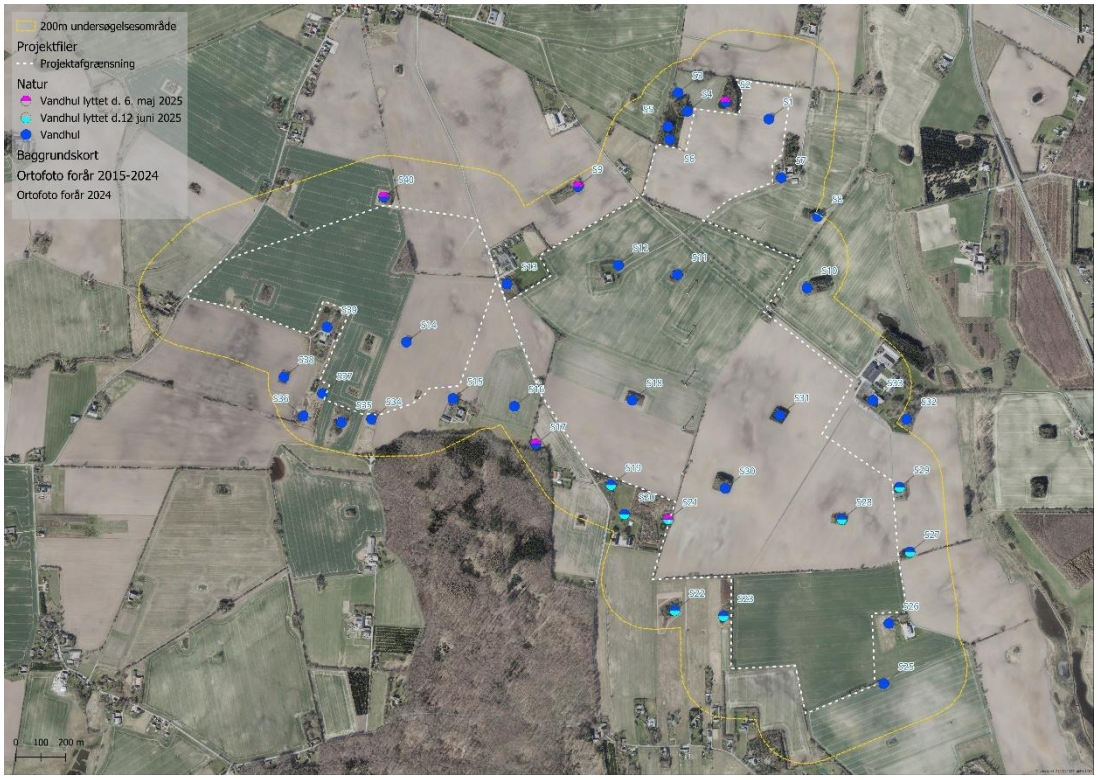

Figur 3-2 - Oversigt over vandhuller, og lytninger indenfor undersøgelsesområde

3.3.4 Resultater

I alt blev 40 vandhuller besigtiget, ud af disse er 25 vurderet som egnet levested for padder. Et oversigtskort over alle vandhullerne er vist på Figur 3-2. I alt blev der fundet padder i 14 af søerne under ketching og fangst samt §3 registreringer i form af æg, haletudser, larver eller voksne individer, disse fremgår af Figur 3-3. Kvækkende individer er også inkluderet her. Der blev ikke fundet løgfrø eller klokkefrø i forbindelse med lytteundersøgelserne.

Figur 3-3 - Oversigt over Paddevandhuller

Tabel 2: Oversigt over registrerede padder og deres tilknytning til de forskellige lokaliteter indenfor projektområdet.

Lokation	**Bilag IV-arter**	**Andre padder**
S2		Grøn frø
S7		Grøn frø
S9	Stor vandsalamander	
S15		Lille vandsalamander
S17	Stor vandsalamander	
S19	Stor vandsalamander	
S20		Grøn frø
S21		Lille vandsalamander og grøn frø

S23	Stor vandsalamander	Grøn frø
S27		Grøn frø
S31		Grøn frø
S33		Grøn frø
S35	Stor vandsalamander	
S36	Spidssnudet frø	Grøn frø

Under paddeundersøgelserne blev bilag-IV arterne stor vandsalamander og spidssnudet frø observeret. Herudover blev grøn frø samt lille vandsalamander også registreret, disse er fredet men ikke bilag-IV arter.

De efterfølgende afsnit opsummerer fundene der er lavet i forbindelse med besigtigelse af vandhuller og eftersøgning af padder.

3.3.4.1 Stor vandsalamander

Der er fundet stor vandsalamander i fem vandhuller (S9, S17, S19, S23 og S35).

3.3.4.2 Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er observeret i ét vandhul i form af æg i S36.

3.3.4.3 Andre padder

Ved paddeundersøgelserne blev der observeret de fredede arter lille vandsalamander, og grøn frø.

3.3.4.4 Sjældne arter eller værtsplanter

Vandhullerne blev også undersøgt botanisk, med særligt fokus på vandhullerne som potentielt levested for sjældne arter. Der var ingen fund af krebseklo. Planten er værtsplante for grøn mosaikguldsmed.

3.3.5 Sammenfatning

Der er i alt fund af bilag IV-arterne stor vandsalamander i fem vandhuller og spidssnudet frø i ét vandhul.

Der er desuden fund af de fredede arter lille vandsalamander og grøn frø.

3.4 Diger, levende hegn, småbiotoper og beplantninger

3.4.1 Formål

Diger, levende hegn, småbiotoper og beplantninger er besigtiget med henblik på at fremvise potentielle naturværdier der bør tages hensyn til i forbindelse med projektet. I forbindelse hermed er områderne undersøgt for bilag IV-arterne

markfirben og træboende arter af flagermus samt deres levesteder, for at forhindre skade på arterne og deres yngle-/rastesteder.

3.4.2 Omfang

Alle diger, levende hegn, småbiotoper og beplantninger.

3.4.3 Metode

Diger, levende hegn, småbiotoper og beplantninger er besigtiget i perioden 9. april til 16. juni 2025, og undersøgt for forekomst af bilag IV-arter og deres levesteder. Herunder flagermusegnede træer med hulheder, revner og afbrækkede grene samt markfirbenegnede skråninger med løs jord og soleksponerede flader med lav vegetation. Alle data er indtastet i Sweco's feltapp Survey123.

Hver lokalitet er desuden beskrevet, med særligt fokus på træers højde, størrelse og hulheder med udgangspunkt i egnethed som rastesteder for flagermus. Beskrivelser af f.eks. højde og bredde af stammer henviser således rettere til om nogle af de fysiske strukturer, kan sandsynliggøre en tilstedeværelse af flagermus.

3.4.4 Diger og levende hegn

Der er i alt besigtiget 24 diger og levende hegn i forbindelse med projektet. Disse fremgår af oversigtskortet på Figur 3-4. Alle diger og levende hegn er vist på oversigtskortet. Beskrivelser af arealerne, samt fund af bilag IV-arter og andre naturværdier er angivet i oversigtstabellen

Figur 3-4 - Oversigtskort med alle diger og levende hegn.

Tabel 3 oversigt over diger og læhegn med specielle naturhensyn/potentiale. Digetypekoder*: D = dige, L = læhegn

Navn	Digetype*	Beskrivelse	Bilag IV-arter og andre naturværdier.
D1	D	Virker egnet til markfirben. Her er huller og det vender den rigtige vej. En del var blød jord også. Ikke så stor højdeforskel men ellers virker det egent.	Egnet til markfirben
D3	D	Dige med blotlagt jord og begrænset tilgroning under besigtigelse – vender syd-sydvest.	Potentiale for markfirben.
D5	D	Dige med blotlagt jord og begrænset tilgroning under besigtigelse – vender syd-sydvest.	Potentiale for markfirben.
D6	D	Jorddige med potentiale for Markfirben i den vestlig ende specielt. Huller fundet og skal ses igennem igen. Muligvis Rottehuller.	Lille potentiale for markfirben.
D7	D	Dige med ét flagermusegnet træ samt potentiale for markfirben: jorddige med lidt gamle træer lidt åbenhed og vender mod SØ Ø - Markfirben egnet. Det er primært i den nordlige ende af diget	Lavt potentiale for flagermus og potentiale for markfirben.
D9	D	Dige med forskellige blotlagte jordområder og potentiale for markfirben.	Potentiale for markfirben.
D10	D	Dige med ét flagermusegnet æbletræ	Middel potentiale for flagermus i træet
LH10	L	Læhegn med mange gamle egetræer med strukturer der er egnet for flagermus. Også muligt padderast sted som er i forlængelse af våd natur	Højt potentiale for flagermus og padde rast.
LH19	L	Læhegn med flere træer der er egnet for flagermus samt rastesteder for padder i forbindelse med våd natur.	Højt potentiale for flagermus og padderast.
LH20	L	Den sydvendte del af læhegn med pletter af sandede jordede bund pot egnet for markfirben.	Potentiale for markfirben.

Der blev ved 4 af de undersøgte diger og levende hegn fundet potentielle levesteder for flagermus. To af disse havde et højt potentiale som yngle-/rastested for flagermus. Derudover blev der fundet syv potentielle levesteder for markfirben.

3.4.5 Småbiotoper

Der er besigtiget 30 småbiotoper herunder træer og småkrat i forbindelse med projektet. Deres placering er vist på oversigtskortet herunder på Figur 3-5 og beskrivelser af småbiotoperne samt fund af bilag IV-arter og andre naturværdier er angivet i tabel Tabel 4.

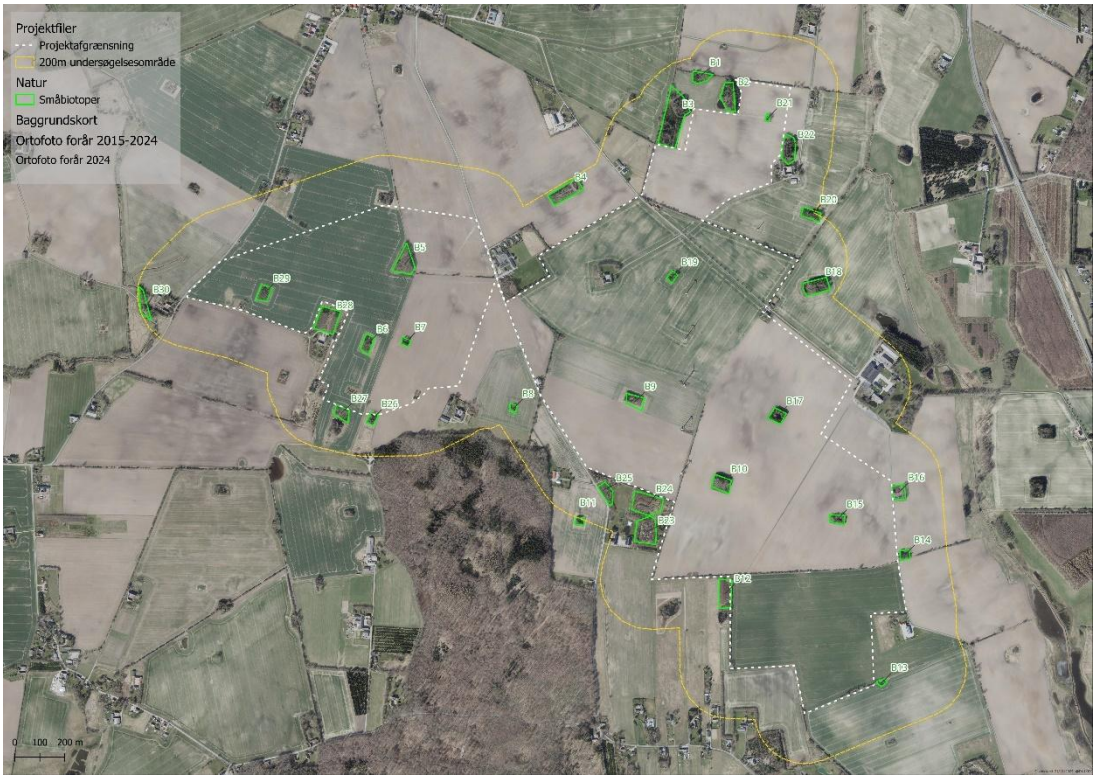

Figur 3-5 - Oversigtskort med småbiotoper

Tabel 4 oversigt over småbiotoper med særlige naturværdier

Navn	Beskrivelse	Bilag IV-arter og andre naturværdier
B1	Træbevoksning, rødgran, lidt birk og ask. Meget dødt kvas fra Gran i bunden. Nærringkrævende urter omkring- stor nælde, tagrør osv.	Ét middel potentielt træ for flagermus.
B5	Småbiotop med halvgamle træer og noget dødt ved rundt omkring samt sten og kvasbunker. Godt rastested for plader trods afstand til våd natur. Også en stor rovfuglerede nok musvåge som sås flyve væk	Flere potentielle træer med strukturer og højt potentiale til flagermus. Herudover en del kvasbunker og fugtige områder som er egnet til padderast.
B10	Bredstammet løvtræ	Højt potentiale for flagermus
B13	Mellemstort løvtræ.	Hulhed i bredstammet løvtræ med lavt potentiale for tilstedeværelse af flagermus.
B15	Mellemstort løvtræ.	Løvtræ med middel potentiale for tilstedeværelse af flagermus.
B16	Mellemstort løvtræ.	Lav potentiale for flagermus
B25	Mellemstort løvtræ.	To asketræer meget store med stort potentiale for flagermus

Der blev registreret 7 småbiotoper, som rummer potentielle levesteder for flagermus, hvoraf 4 af områderne rummede højt potentiale. Småbiotopet B5 havde også en større rovfuglerede som var i brug af et musvågepar.

3.4.6 Fredskov og træer

Der er besigtiget 1 skovbryn i forbindelse med et fredskovsareal ved projektområdet.

Der blev i alt fundet 16 træer med potentiale for flagermus i fredsskovskellet.

Herudover blev der fundet 7 træer med potentiale for flagermus udenfor småbiotoper, diger og læhegn.

3.5 Flagermus

3.5.1 Formål

Undersøgelserne er udført for at opnå kendskab til forekomsten af træer og bygninger som kan være potentielle yngle- og rastelokaliteter for flagermus, samt for at opnå kendskab til forekomsten af arter af flagermus i projektområdet. Områderne der er undersøgt med lytteudstyr, er habitater, der kan være vigtige områder for flagermus, som f.eks. søer og vandløb, ledelinjer samt bygninger, der kan udgøre yngle- og rastelokalitet for nogle arter af flagermus.

3.5.1.1 Potentielle flagermusarter i projektområdet

På baggrund af kendte udbredelser af flagermus fra Håndbogen[1] og Arter.dk[2], oplistes herunder de arter af flagermus, der vurderes potentielt, at kunne findes ved de undersøgte lokaliteter.

Bredøret flagermus
Arten er sjælden overalt i Vesteuropa, også i Danmark, og kun registreret på Lolland, Falster, Møn og Sydsjælland. Bredøret flagermus yngler og raster både i huse og hulheder i træer. Den placerer sig ofte ganske ubeskyttet, f.eks. bag skodder, under træbeklædninger, under tage, under løs bark og lign. Arten bevæger sig både langs strukturer og i mere åbent luftrum. Den jager i eller ved gamle åbne løvskove, i parker og langs levende hegn, flyvende i mellemhøjde omkring træer og langs mure.

Vandflagermus
Arten er udbredt i det meste af Danmark og er meget almindeligt forekommende. Vandflagermus raster og yngler i hule træer, og overvintrer primært i bunkere og kalkminer men kan også gå i dvale i hule træer. Arten fouragerer primært lavt over vandoverfladen på søer og vandløb. Arten foretrækker søer med rent vand uden planter. Vandflagermus kan forekomme på andre lokalitetstyper, når den bevæger sig mellem fouragerings- og rastelokaliteterne.

Damflagermus
Arten er mest almindelig i Midt- og Østjylland og omkring Limfjorden og er ellers udbredt i det meste af Jylland. Forekomsten i Danmark er et af artens kerneområder. Damflagermus yngler oftest i bygninger, men også i træer og overvintrer primært underjordisk i bunkere og kalkminer. Damflagermus fouragerer især lavt over åbne ferske eller brakke vandflader, og har en spredningsradius på flere kilometer mellem rastested og fourageringsområder. Arten kan derfor findes på mange andre typer af lokaliteter.

Frynseflagermus
Arten forekommer spredt i det meste af Danmark, men er dog ikke udbredt i Vestjylland. Arten er dog svær at registrere med det lytteudstyr, der almindeligvis anvendes, og som

[1] Kjær, C., et al. (2023). Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Aarhus University, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, nr. 520. SR603.pdf
[2] Arter (https://arter.dk). Tilgået 2025-09-01

også er anvendt i denne undersøgelse. Udbredelsen af frynseflagermus anses derfor som underrepræsenteret, og der er formentlig flere bestande af arten end de kendte forekomster. Frynseflagermus fouragerer bl.a. i skove, parker, lejlighedsvist nær vandløb og søer. Modsat andre danske arter af flagermus fouragerer frynseflagermus også i tætte bevoksninger.

Brandts flagermus
Brandts flagermus er kun talrig på Bornholm. Den forekommer desuden med små bestande på Lolland og i det midtjyske område, hvor den er fundet overvintrende i mindre antal i de fire jyske kalkgruber. Brandts flagermus kan i praksis ikke adskilles fra skægflagermus ved almindelig lytning med detektor, da deres skrig er næsten identiske. Yngle- og rasteområder i sommerhalvåret findes især i huse og sjældnere i træer, i nærheden af skov, park og lign. Vinterkvarterne findes på beskyttede, kølige og frostfri steder, som f.eks. kældre, gruber og lignende.

Brun langøre
Brun langøre, også kaldet langøret flagermus, er udbredt i det meste af Danmark. Brun langøre laver meget svage ekkolokaliseringslyde. Arten er derfor meget vanskelig at registrere med det lytteudstyr, der almindeligvis anvendes, og som også er anvendt i denne undersøgelse. Det er derfor ikke muligt at afvise en potentiel forekomst af arten i et område på baggrund af manglende registreringer. Brun langøre yngler, raster og overvintrer både i bygninger og træer, og kan dertil overvintre underjordisk. Brun langøre anses som en stationær art, da den flyver lavt og ikke bevæger sig langt omkring i dens fourageringsfærden.

Brunflagermus
Brunflagermus hører til blandt de mest almindelige arter af flagermus i Danmark, og er udbredt i det meste af landet. Arten yngler, raster og overvintrer udelukkende i store hule træer. Brunflagermus er den største og højest flyvende art af flagermus i Danmark. Den fouragerer højt over land eller vand, hvor insekttilgængeligheden er høj.

Sydflagermus
Sydflagermus hører til blandt de mest almindelige arter af flagermus i Danmark, og er udbredt i det meste af landet. Arten yngler, raster og overvintrer udelukkende i bygninger. Sydflagermus er en af de større danske arter, og flyver typisk mellemhøjt over terræn. Den fouragerer typisk langs strukturer, som bygninger, hegn eller skovbryn, men kan særligt i efteråret også jage under vejbelysning, der tiltrækker insekter.

Skimmelflagermus
Skimmelflagermus er udbredt i store dele af Danmark med de tætteste bestande omkring det nordøstlige Sjælland og de større danske byer. Arten yngler, raster og overvintrer udelukkende i bygninger. Valget af bygninger skifter dog hen over året. I yngletiden anvendes typisk lavere byggeri, som parcelhuse i kort afstand til gode fourageringsområder, mens højhuse i de større byer foretrækkes i overvintringsperioden. Skimmelflagermus er en de større danske arter, og flyver højt over terræn. Den fouragerer højt, kan observeres jage under vejbelysning og ses ofte nær søer og vandløb.

Troldflagermus
Troldflagermus er udbredt over det meste af Danmark, og er en af landets forholdsvis almindelige arter. Troldflagermus er én af de tre danske arter i pipistrellus-slægten, som er de mindste danske flagermusarter, og som alle yngler, raster og overvintrer i enten hule træer eller bygninger. Troldflagermus foretrækker dog typisk træer. Arten fouragerer ofte i skove, lysninger og ses også nær søer og vandløb.

Pipistrelflagermus
Pipistrelflagermus er udbredt i dele af Danmark, især i det Midt- og Sønderjyske. Pipistrelflagermus er én af de tre danske arter i pipistrellus-slægten, som er de mindste danske flagermusarter, og som alle yngler, raster og overvintrer i enten hule træer eller bygninger. Arten fouragerer langs strukturer, som bygninger, hegn eller skovbryn.

Dværgflagermus

Dværgflagermus er udbredt i hele Danmark, og er vores mest almindelige flagermusart. Dværgflagermus er én af de tre danske arter i pipistrellus-slægten, som er de mindste danske flagermusarter, og som alle yngler, raster og overvintrer i enten hule træer eller bygninger. Arten fouragerer langs strukturer, som bygninger, hegn eller skovbryn.

3.5.2 Omfang

Feltarbejdet for flagermus indebærer en fysisk gennemgang af træer for at identificere træer med strukturer egnet for flagermus samt en lytteundersøgelse som både udføres med stationære flagermusdetektorer, samt håndholdte lytninger ved udvalgte lokaliteter.

3.5.3 Metode

I forbindelse med undersøgelserne, er der foretaget fysisk gennemgang af træer, lytninger med både stationært og håndholdt udstyr. I de nedenstående afsnit beskrives metoderne.

3.5.3.1 Fysisk gennemgang af træer

For at vurdere om træerne i det undersøgte område rummer yngle- og rastesteder for flagermus, er træerne vurderet ud fra følgende parametre

- **Trætype.** Træboende flagermus anvender normalt kun løvtræer, som yngle- og rastested, mens nåletræer kun anvendes undtagelsesvist.
- **Alder.** Ældre træer rummer oftere de fysiske strukturer, som træboende flagermus kræver af deres yngle- og rastesteder. Flagermus foretrækker normalt levende træer, da disse udgør et mere stabilt miljø og mikroklima end døde træer.
- **Størrelse.** Tykke træstammer og større grene kan yde bedre beskyttelse for flagermus, og øger desuden muligheden for, at der kan være hulheder af en relevant størrelse. Herudover foretrækker flagermus normalt at anvende hulheder højere oppe i træer, hvor de er bedre beskyttet fra rovdyr, og hvorfra de nemmere kan lette. Mange træers stammer kan sagtens have en tykkelse, der kan synes relevant for flagermus i træets nedre del, men hvor stammen er væsentligt tyndere i den øvre del, hvorfor der er mindre sandsynlighed for at træet er yngle- og rastested for flagermus.
- **Huller og revner.** Flagermus anvender hulheder i træer, som yngle- og rastesteder. Hulhederne kan bl.a. være spættehuller, afbrækkede grene, manglende bark og hulheder omkring døde partier. Opdages hulheder kan disse nogle gange undersøges yderligere uden særligt udstyr, hvis disse er tilgængelige, hvilket typisk kun gælder hulheder lavere på træstammer.

3.5.3.2 Opsætning af stationære flagermusdetektorer

Stationære flagermusdetektorer af typen Wildlife Acoustics Song Meter Mini Bat 2 har været anvendt. Detektorerne har været opsat på alle 12 lokaliteter og har optaget lyd hen over mindst én nat i optimale vejrforhold i hver relevant lytteperiode. Lydoptagelser er foretaget for hver af de to obligatoriske undersøgelsesperioder, som henholdsvis er i yngleperioden (cirka 20. juni til cirka 7. august) og sensommeren (cirka 15. august til 15. september), jf. de tekniske anvisninger i 'Forvaltningsplan for flagermus' (2013) og Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV Del 2 – Odder og flagermus' (2024). Fem af lokaliteterne er desuden undersøgt som nøglehabitater, hvor undersøgelsen udføres i april/maj. De konkrete undersøgelser for nøglehabitatperioden fandt sted d. 16. – 19. maj, for yngleperioden fandt de sted i perioden d. 25. juli – 2. august og for sensommeren i perioden d. 9. – 15. september 2025. En enkelt lokalitet blev dog først undersøgt 15. – 17. september.

Indsamlede lydfiler er gennemgået og eventuelle lyde fra flagermus er artsbestemt af en specialist. På baggrund af antallet af flagermusregistreringer, tidspunktet for registreringer af de enkelte arter og typen af kald flagermusene udsender, kan det bestemmes hvordan flagermusene anvender det undersøgte område.

På Figur 3-6 ses placeringen for opsætning af de stationære detektorer langs strækningen. Farven angiver hvilke perioder der er foretaget lytninger og hvorvidt der er udført lytteundersøgelse med håndholdt detektor.

Figur 3-6. Oversigtskort med placering af de 12 udvalgte lyttepunkter. Punktets farve angiver hvilke perioder lytteundersøgelserne er udført og om der er anvendt håndholdt udstyr.

3.5.3.3 Nattelytning med håndholdt flagermusdetektor

Som et supplement til lytning med de stationære flagermusdetektorer, er der i perioden d. 19. juli – 30. juli i yngleperioden og d. 15. september i sensommeren foretaget lytning med håndholdt flagermusdetektor af typen Wildlife Acoustics Echo Meter Touch 2 PRO. Her blev også medbragt en kraftig lommelygte for at kunne observere aktive individer. Flere bygninger er undersøgt hen over de samme nætter og der er lyttet ca. 1 time ved hver lokation. Undersøgelse med håndholdt udstyr omfatter alle ejendomme indenfor projektområdet. Nattelytninger med håndholdt udstyr har gjort det muligt at se eventuelle flagermus' adfærd, herunder at kunne se eventuel ind- og udflyvning af potentielt rastende flagermus i bygningerne.

3.5.4 Resultater

3.5.4.1 Fysisk gennemgang af træer

Der er registreret 58 træer egnede som yngle- og rastested for flagermus, hvoraf 12 er indenfor, eller langs med, projektområdet. Placeringen af træerne kan ses på Figur 3-7 nedenfor.

Figur 3-7. Flagermusegnede træer registreret indenfor undersøgelsesområdet.

3.5.4.2 Lokalitet 1

Lokalitet 1 er ved Harrested Å, som løber umiddelbart vest for projektområdet. Der er flere træer langs vandløbet og umiddelbart øst for lyttepunktet er der en gård, som dog ikke er undersøgt idet den ligger udenfor projektområdet. Større vandløb og søer udgør ofte nøglehabitater for flagermus, idet de tiltrækker insekter i det tidlige forår, hvor insekttilgængeligheden er lav.

Undersøgelse i nøglehabitatperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-1. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 16. – 17. maj 2025 ved lokalitet 1 i første lytningsperiode ved et potentielt nøglehabitat. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ[3].

Placering/Nr.	1
Nat (dato-dato)	16. - 17. maj 2025
Solnedgang (tid)	21:18
Solopgang (tid)	05:00
Vejrforhold	Nogenlunde optimale med middeltemperatur omkring 9,5C og uden nedbør. Svag til let vind (2,8-3,6 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,4-8,1 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	00:41	21:28	**21:30**	21:43	03:11	02:40	12
Sydflagermus	23:29	21:38	**21:48**	21:58	01:41	23:30	3
Troldflagermus	22:32	21:08	**21:40**	22:08	00:52	03:17	11

[3] Bat Calls of Britain and Europe – A Guide to Species Identification. Jon Russ (2021). Pelagic Publishing.

Dværgflagermus	21:53	21:35	**21:48**	22:13	00:05	03:57	47

- Der blev registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og troldflagermus samt socialkald fra dværgflagermus denne nat. Enkelte socialkald antyder yngle- og rastelokalitet i nærheden.

Undersøgelse i yngleperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-2. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 26. – 27. juli 2025 ved lokalitet 1 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021)

Placering/Nr.	1
Nat (dato-dato)	26. - 27. juli 2025
Solnedgang (tid)	21:27
Solopgang (tid)	05:12
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,5C og uden nedbør. Næsten stille til svag vind (1,1-1,7 m/s) med vindstød af svag til jævn vind (3,1-6,6 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	22:55	21:52	**22:17**	22:27	00:38	02:11	3
Brunflagermus	00:02	21:37	**21:39**	21:52	02:23	04:06	9
Brun langøre	23:26	21:57	**22:22**	22:22	01:04	23:27	2
Sydflagermus	22:21	21:47	**21:57**	22:07	00:24	02:48	22
Skimmelflagermus	00:06	21:53	**22:03**	22:55	02:03	02:03	4
Dværgflagermus	21:48	21:44	**21:57**	22:22	-00:09	04:55	145
Brun-, syd- eller skimmelflagermus	23:50					02:53	5

- Der blev registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og sydflagermus samt socialkald fra dværgflagermus denne nat. Enkelte socialkald antyder yngle- og rastelokalitet i nærheden.

Tabel 3-3. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 27. – 28. juli 2025 ved lokalitet 1 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021)

Placering/Nr.	1
Nat (dato-dato)	27. - 28. juli 2025
Solnedgang (tid)	21:26
Solopgang (tid)	05:14
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 15C og uden nedbør. Næsten stille til svag vind (0,8-2,5 m/s) med vindstød af let vind (3,5-5,1 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	01:50	21:51	**22:16**	22:26	03:34	02:06	2
Brunflagermus	22:18	21:36	**21:38**	21:51	00:40	04:29	9
Brun langøre	23:03	21:56	**22:21**	22:21	00:42	03:22	3
Sydflagermus	22:18	21:46	**21:56**	22:06	00:22	03:49	91
Troldflagermus	22:25	21:16	**21:48**	22:16	00:37	03:24	8
Dværgflagermus	21:43	21:43	**21:56**	22:21	-00:13	04:44	471

- Der blev registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og sydflagermus samt socialkald fra dværgflagermus. Enkelte socialkald antyder yngle- og rastelokalitet i nærheden.

Undersøgelse i sensommeren og det tidlige efterår

Stationære lyttebokse

Tabel 3-4. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 9. – 10. september 2025 ved lokalitet 1 i spredningsperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	1
Nat (dato-dato)	9. - 10. september 2025
Solnedgang (tid)	19:45
Solopgang (tid)	06:36
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,1C og uden nedbør. Svag til let vind (3,2-4,2 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,0-8,3 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Bredøret flagermus	20:46	19:57	**20:10**	20:47	00:36	02:47	5
Vandflagermus	00:11	20:10	**20:35**	20:45	03:36	00:11	2
Brunflagermus	20:21	19:55	**19:57**	20:10	00:24	05:44	30
Sydflagermus	21:09	20:05	**20:15**	20:25	00:54	05:31	20
Troldflagermus	20:57	19:35	**20:07**	20:35	00:50	05:36	104
Dværgflagermus	20:02	20:02	**20:15**	20:40	-00:13	05:59	184

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og troldflagermus samt socialkald fra dværgflagermus.

Opsamling – lokalitet 1

Der er registreret brun-, syd-, trold-, dværg-, skimmel-, vand- og bredøret flagermus samt brun langøre på lokaliteten. I nøglehabitatperioden er aktiviteten generelt lav ift. hvad man ville forvente af et nøglehabitat. Vandløbet kan dog være nøglehabitat for lokale bestande af dværgflagermus. Dværgflagermus er registreret tidligt i forhold til det forventede udflyvningstidspunkt for arten på tværs af alle undersøgelsesperioder. Der er desuden registreret socialkald fra arten, som indikerer yngle- og rastelokaliteter i nærheden. Dværgflagermus kan have yngle- og rastesteder både i træer og bygninger, men disse er ikke undersøgt nær lokaliteten, idet de er udenfor projektområdet og ikke påvirkes. De resterende arter er generelt registreret i lavere antal og med sen fremkomst ift. hvad der forventes af arterne. Bredøret flagermus er dog registreret nær det seneste tidspunkt for den forventede fremkomst og kan, på baggrund af data fra lokalitet 1, potentielt have yngle- og rastesteder indenfor projektområdet og flyve ud til vandløbet og bruge det som ledelinje og fourageringsområde.

3.5.4.3 Lokalitet 2

Lokalitet 2 er en ejendom med tre bygninger af forskellig størrelse beliggende i den vestlige ende af projektområdet. En række spredte træer fører ud til Harrested Å mod vest. Bygninger kan udgøre yngle- og rastesteder for nogle arter af flagermus.

Undersøgelse i yngleperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-5. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 31. juli – 1. august 2025 ved lokalitet 2 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	2
Nat (dato-dato)	31. juli - 1. august 2025
Solnedgang (tid)	21:18
Solopgang (tid)	05:21
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 14,2C og uden nedbør. Vinden er stille til næsten stille (0,6-1,4 m/s) med vindstød af svag til let vind (2,6-3,5 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Bredøret flagermus	22:07	21:30	**21:43**	22:20	00:24	22:07	2
Brunflagermus	21:34	21:28	**21:30**	21:43	00:04	01:33	10
Brun langøre	02:16	21:48	**22:13**	22:13	04:03	02:16	1
Sydflagermus	22:08	21:38	**21:48**	21:58	00:20	01:41	30
Skimmelflagermus	00:07	21:44	**21:54**	22:46	02:13	01:58	3
Dværgflagermus	21:45	21:35	**21:48**	22:13	-00:03	04:33	631

- Der blev registreret fødesøgningsadfærd på 9 lydfiler fra syd- og dværgflagermus samt socialkald på 17 lydfiler fra dværgflagermus denne nat.

Tabel 3-6. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 1. – 2. august 2025 ved lokalitet 2 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	2
Nat (dato-dato)	1. - 2. august 2025
Solnedgang (tid)	21:16
Solopgang (tid)	05:23
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 14,2C og uden nedbør. Vinden er stille til næsten stille (0,5-1,2 m/s) med vindstød af svag til let vind (2,5-3,4 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Bredøret flagermus	01:38	21:28	**21:41**	22:18	03:57	01:38	1
Vandflagermus	01:45	21:41	**22:06**	22:16	03:39	01:45	1
Brunflagermus	22:04	21:26	**21:28**	21:41	00:36	01:28	7
Dværgflagermus	21:48	21:33	**21:46**	22:11	00:02	04:50	350

- Der blev registreret fødesøgningsadfærd på 13 lydfiler fra dværgflagermus samt socialkald på 15 lydfiler fra vand- og dværgflagermus denne nat.

Nattelytning med håndholdt udstyr

Vejret var optimalt med middeltemperatur omkring 14,9°C og uden nedbør om aftenen eller i løbet af natten. Det begyndte dog at regne omkring kl. 05.00 om morgenen, lige inden solopgang. Let til jævn vind (3,3-7,3 m/s) med vindstød af frisk vind (8,8-10,5 m/s).
Der blev observeret trold- og dværgflagermus, men der var ingen tegn på yngle- eller rasteaktivitet i bygningerne. Ingen flagermus blev observeret flyvende ind- eller ud fra bygningerne.

Undersøgelse i sensommeren og det tidlige efterår

Stationære lyttebokse

Tabel 3-7. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 9. – 10. september 2025 ved lokalitet 2 i spredningsperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	2
Nat (dato-dato)	9. - 10. september 2025
Solnedgang (tid)	19:45
Solopgang (tid)	06:36
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,1C og uden nedbør. Svag til let vind (3,2-4,2 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,0-8,3 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Bredøret flagermus	21:14	19:57	**20:10**	20:47	01:04	05:30	36
Vandflagermus	21:24	20:10	**20:35**	20:45	00:49	00:32	3
Brunflagermus	20:18	19:55	**19:57**	20:10	00:21	06:06	31

Troldflagermus	20:45	19:35	**20:07**	20:35	00:38	04:07	48
Dværgflagermus	20:14	20:02	**20:15**	20:40	-00:01	06:02	793

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og troldflagermus samt socialkald fra dværgflagermus.

Nattelytning med håndholdt udstyr
På grund af meget dårlige vejrforhold var det nødvendigt at undlade de håndholdte lytninger på denne lokation. De skulle udføres i slutningen af undersøgelsesperioden, men det dårlige vejr fortsatte og det var ikke muligt at rykke dem da undersøgelsesperioden udløb.

Opsamling – lokalitet 2

Der er registreret vand-, syd-, skimmel-, brun-, trold-, dværg- og bredøret flagermus samt brun langøre på lokaliteten. Dværgflagermus er registreret i stort antal og tæt på det forventede udflyvningstidspunkt for arten i begge lytteperioder. Ved den håndholdte lytning i yngleperioden er der ikke observeret tegn på at bygningen bruges som yngle- og rastested, mens den håndholdte lytning ikke blev udført i sensommeren. Dværgflagermusen kan godt have forskellige yngle- og rastelokaliteter i de to perioder og da lytning med den stationære detektor viser, at dværgflagermus har yngle- og rastesteder i nærheden, kan det ikke udelukkes, at de bruger bygningerne på ejendommen. Brunflagermus er registreret tæt på det forventede udflyvningstidspunkt den ene nat i yngleperioden. Brunflagermus har udelukkende yngle- og rastelokaliteter i træer og bruger derfor ikke bygningerne på ejendommen. Generelt er de resterende arter registreret i lavt antal og vurderes at være registreret fordi de bruger træerne langs vejen som ledelinje der fører til Harrested Å.

3.5.4.4 Lokalitet 4

Lokalitet 4 er en sø beliggende mellem Harrested Å og Saltø Skov, umiddelbart syd for den vestlige ende af projektområdet. Større vandløb og søer udgør ofte nøglehabitater for flagermus, idet de udgør vigtige fourageringsområder, som tiltrækker insekter i det tidlige forår, hvor insekttilgængeligheden er lav.

Undersøgelse i nøglehabitatperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-8. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 16. – 17. maj 2025 ved lokalitet 4 i første lytningsperiode ved et potentielt nøglehabitat. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	4
Nat (dato-dato)	16. - 17. maj 2025
Solnedgang (tid)	21:18
Solopgang (tid)	05:00
Vejrforhold	Nogenlunde optimale med middeltemperatur omkring 9,5C og uden nedbør. Svag til let vind (2,8-3,6 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,4-8,1 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	22:33	21:28	**21:30**	21:43	01:03	01:04	2
Troldflagermus	23:51	21:08	**21:40**	22:08	02:11	03:37	25
Dværgflagermus	22:13	21:35	**21:48**	22:13	00:25	03:59	73

- Der blev registreret fødesøgningsadfærd på 3 lydfiler fra dværg- og troldflagermus samt socialkald på 14 lydfiler fra dværgflagermus.

Undersøgelse i yngleperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-9. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 26. – 27. juli 2025 ved lokalitet 4 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	4
Nat (dato-dato)	26. - 27. juli 2025
Solnedgang (tid)	21:27
Solopgang (tid)	05:12
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,5C og uden nedbør. Næsten stille til svag vind (1,1-1,7 m/s) med vindstød af svag til jævn vind (3,1-6,6 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Bredøret flagermus	03:44	21:39	**21:52**	22:29	05:52	03:44	1
Damflagermus	22:46	21:57	**22:29**	22:57	00:17	02:14	3
Vandflagermus	02:14	21:52	**22:17**	22:27	03:57	02:17	2
Brunflagermus	00:59	21:37	**21:39**	21:52	03:20	04:38	12
Brun langøre	02:39	21:57	**22:22**	22:22	04:17	02:39	1
Sydflagermus	23:06	21:47	**21:57**	22:07	01:09	03:26	19
Troldflagermus	03:08	21:17	**21:49**	22:17	05:19	03:08	1
Dværgflagermus	22:19	21:44	**21:57**	22:22	00:22	04:26	363

- Der blev registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og sydflagermus samt socialkald fra dværgflagermus.

Tabel 3-10. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 27. – 28. juli 2025 ved lokalitet 4 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	4
Nat (dato-dato)	27. - 28. juli 2025
Solnedgang (tid)	21:26
Solopgang (tid)	05:14
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 15C og uden nedbør. Næsten stille til svag vind (0,8-2,5 m/s) med vindstød af let vind (3,5-5,1 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	23:43	21:36	**21:38**	21:51	02:05	04:45	5
Dværgflagermus	22:17	21:43	**21:56**	22:21	00:21	04:19	376

- Der er registreret fødesøgningsadfærd og socialkald fra dværgflagermus. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Undersøgelse i sensommeren og det tidlige efterår

Stationære lyttebokse

Tabel 3-11. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 9. – 10. september 2025 ved lokalitet 4 i spredningsperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	4
Nat (dato-dato)	9. - 10. september 2025
Solnedgang (tid)	19:45
Solopgang (tid)	06:36
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,1C og uden nedbør. Svag til let vind (3,2-4,2 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,0-8,3 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Bredøret flagermus	21:16	19:57	**20:10**	20:47	01:06	00:59	19
Vandflagermus	01:00	20:10	**20:35**	20:45	04:25	01:00	1
Brunflagermus	19:53	19:53	**19:57**	20:10	-00:04	06:35	25
Brun langøre	21:17	20:15	**20:40**	20:40	00:37	01:51	4
Troldflagermus	21:00	19:35	**20:07**	20:35	00:53	05:13	54
Dværgflagermus	20:16	20:02	**20:15**	20:40	00:01	05:56	260
Vand- eller damflagermus	01:00					01:00	2

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og brunflagermus samt socialkald fra dværgflagermus.

Opsamling – lokalitet 4

Der blev registreret brun-, trold-, dværg-, dam-, vand-, syd- og bredøret flagermus samt brun langøre på lokaliteten. Der er generelt et lavt antal registreringer i nøglehabitatperioden og desuden meget få registreringer med fødesøgningsadfærd. Lokaliteten vurderes derfor ikke at være et vigtigt nøglehabitat.
Der er mange registreringer af dværgflagermus i yngleperioden og sensommeren, men de resterende arter er registreret i lavere antal. I nøglehabitatperioden og yngleperioden er arterne generelt ikke registreret tæt på deres forventede udflyvningstidspunkt. I sensommeren er brun- og dværgflagermus registreret tæt på det forventede udflyvningstidspunkt for arterne. Brunflagermus har yngle- og rastesteder i træer, mens dværgflagermus har dem både i træer og bygninger. Der er registreret enkelte flagermusegnede træer i nærheden og desuden mange ved Saltø Skov. Nærliggende bygninger er udenfor projektområdet og derfor ikke undersøgt, men de kan potentielt rumme yngle- og rastesteder for dværgflagermus.

3.5.4.5 Lokalitet 5

Lokalitet 5 er et mindre område med træer indenfor den nordvestlige del af projektområdet.

Undersøgelse i yngleperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-12. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 26. – 27. juli 2025 ved lokalitet 5 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	5
Nat (dato-dato)	26. - 27. juli 2025
Solnedgang (tid)	21:27
Solopgang (tid)	05:12
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,5C og uden nedbør. Næsten stille til svag vind (1,1-1,7 m/s) med vindstød af svag til jævn vind (3,1-6,6 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	21:25	21:37	**21:39**	21:52	-00:14	21:48	2
Sydflagermus	21:49	21:47	**21:57**	22:07	-00:08	05:10	19
Troldflagermus	22:42	21:17	**21:49**	22:17	00:53	02:55	3
Dværgflagermus	22:22	21:44	**21:57**	22:22	00:25	04:22	32

- Der er ikke registreret fødesøgningsadfærd og der er registreret socialkald fra dværgflagermus. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Tabel 3-13. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 27. – 28. juli 2025 ved lokalitet 5 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	5
Nat (dato-dato)	27. - 28. juli 2025
Solnedgang (tid)	21:26
Solopgang (tid)	05:14
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 15C og uden nedbør. Næsten stille til svag vind (0,8-2,5 m/s) med vindstød af let vind (3,5-5,1 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Bredøret flagermus	23:25	21:38	**21:51**	22:28	01:34	03:23	4
Brun langøre	22:15	21:56	**22:21**	22:21	-00:06	04:24	4
Sydflagermus	22:33	21:46	**21:56**	22:06	00:37	04:28	15
Skimmelflagermus	22:16	21:52	**22:02**	22:54	00:14	04:29	3
Dværgflagermus	22:30	21:43	**21:56**	22:21	00:34	04:20	126

- Der er registreret fødesøgningsadfærd og socialkald fra dværgflagermus. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Undersøgelse i sensommeren og det tidlige efterår

Stationære lyttebokse

Tabel 3-14. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 9. – 10. september 2025 ved lokalitet 5 i spredningsperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	5
Nat (dato-dato)	9. - 10. september 2025
Solnedgang (tid)	19:45
Solopgang (tid)	06:36
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,1C og uden nedbør. Svag til let vind (3,2-4,2 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,0-8,3 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	22:12	20:10	**20:35**	20:45	01:37	23:03	2
Brun langøre	21:37	20:15	**20:40**	20:40	00:57	21:37	2
Troldflagermus	00:23	19:35	**20:07**	20:35	04:16	04:49	7
Dværgflagermus	20:02	20:02	**20:15**	20:40	-00:13	05:03	78

- Der er hverken registreret fødesøgningsadfærd eller socialkald. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Opsamling – lokalitet 5

Der er registreret vand-, brun-, syd-, skimmel-, trold-, dværg- og bredøret flagermus samt brun langøre ved lokaliteten. Der er flest registreringer af dværgflagermus i begge perioder, men der er generelt ikke mange registreringer af nogen af arterne. Brun- og sydflagermus samt brun langøre er registreret tæt på det forventede udflyvningstidspunkt for arterne i yngleperioden og det samme er dværgflagermus i sensommeren. Dette indikerer, at arterne har yngle- og rastesteder i træer og bygninger i nærheden. Der er dog ingen flagermusegnede træer eller bygninger i nærheden indenfor projektområdet. Det vurderes derfor, at yngle- og rastestederne for de registrerede arter af flagermus ved lokaliteten, sandsynligvis ligger udenfor projektområdet. Tidspunktet for registrering ved lokaliteten afhænger derfor af flyveruterne de pågældende nætter. Der er meget få registreringer med fødesøgningsadfærd, men da der er meget støj på filerne, kan det ikke udelukkes at en del ligger skjult og derfor ikke giver et retvisende billede.

3.5.4.6 Lokalitet 6

Lokalitet 6 er en sø umiddelbart nord for Saltø Skov. Søen er beliggende udenfor projektområdet. Søer og vandløb tiltrækker insekter og udgør derfor ofte nøglehabitater som fourageringsområde for flagermus i foråret.

Undersøgelse i nøglehabitatperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-15. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 16. – 17. maj 2025 ved lokalitet 6 i første lytningsperiode ved et potentielt nøglehabitat. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	6
Nat (dato-dato)	16. - 17. maj 2025
Solnedgang (tid)	21:18
Solopgang (tid)	05:00
Vejrforhold	Nogenlunde optimale med middeltemperatur omkring 9,5C og uden nedbør. Svag til let vind (2,8-3,6 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,4-8,1 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	22:00	21:28	**21:30**	21:43	00:30	03:23	47
Sydflagermus	21:57	21:38	**21:48**	21:58	00:09	22:44	59
Skimmelflagermus	22:34	21:44	**21:54**	22:46	00:40	00:10	3
Troldflagermus	22:24	21:08	**21:40**	22:08	00:44	03:34	27
Dværgflagermus	21:43	21:35	**21:48**	22:13	-00:05	04:40	504

- Der blev registreret fødesøgningsadfærd på 55 lydfiler fra syd-, dværg- og troldflagermus samt socialkald på 110 lydfiler fra dværgflagermus denne nat. Enkelte socialkald antyder yngle- og rastelokalitet i nærheden.

Undersøgelse i yngleperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-16. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 26. – 27. juli 2025 ved lokalitet 6 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	6
Nat (dato-dato)	26. - 27. juli 2025
Solnedgang (tid)	21:27
Solopgang (tid)	05:12
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,5C og uden nedbør. Næsten stille til svag vind (1,1-1,7 m/s) med vindstød af svag til jævn vind (3,1-6,6 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	03:07	21:52	**22:17**	22:27	04:50	04:01	8
Brunflagermus	00:09	21:37	**21:39**	21:52	02:30	03:43	2
Brun langøre	02:26	21:57	**22:22**	22:22	04:04	04:14	2
Sydflagermus	21:39	21:47	**21:57**	22:07	-00:18	04:52	52
Skimmelflagermus	01:44	21:53	**22:03**	22:55	03:41	04:08	3
Troldflagermus	00:51	21:17	**21:49**	22:17	03:02	04:32	5
Dværgflagermus	21:50	21:44	**21:57**	22:22	-00:07	04:56	331

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og sydflagermus samt socialkald fra dværgflagermus. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Tabel 3-17. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 27. – 28. juli 2025 ved lokalitet 6 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	6
Nat (dato-dato)	27. - 28. juli 2025
Solnedgang (tid)	21:26
Solopgang (tid)	05:14
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 15C og uden nedbør. Næsten stille til svag vind (0,8-2,5 m/s) med vindstød af let vind (3,5-5,1 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	22:42	21:51	**22:16**	22:26	00:26	22:48	4
Brunflagermus	21:27	21:36	**21:38**	21:51	-00:11	04:10	18
Brun langøre	00:21	21:56	**22:21**	22:21	02:00	03:14	3
Sydflagermus	22:19	21:46	**21:56**	22:06	00:23	04:50	28
Troldflagermus	02:34	21:16	**21:48**	22:16	04:46	04:04	3
Pipistrelflagermus	02:41	21:36	**21:51**	22:08	04:50	02:41	2
Dværgflagermus	21:53	21:43	**21:56**	22:21	-00:03	04:46	321

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg-, brun- og sydflagermus samt socialkald fra dværgflagermus. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Undersøgelse i sensommeren og det tidlige efterår

Stationære lyttebokse

Tabel 3-18. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 9. – 10. september 2025 ved lokalitet 6 i spredningsperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	6
Nat (dato-dato)	9. - 10. september 2025
Solnedgang (tid)	19:45
Solopgang (tid)	06:36
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,1C og uden nedbør. Svag til let vind (3,2-4,2 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,0-8,3 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	19:49	19:55	**19:57**	20:10	-00:08	06:01	25
Brun langøre	04:46	20:15	**20:40**	20:40	08:06	04:46	1
Troldflagermus	21:38	19:35	**20:07**	20:35	01:31	04:48	12
Dværgflagermus	20:03	20:02	**20:15**	20:40	-00:12	06:18	693

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og brunflagermus samt socialkald fra dværgflagermus.

Opsamling – lokalitet 6

Der er registreret brun-, syd-, skimmel-, vand-, pipistrel-, trold- og dværgflagermus samt brun langøre på lokaliteten.
I nøglehabitatperioden er der registreret meget fødesøgningsadfærd. Der er desuden et stort antal registreringer af dværgflagermus i alle tre perioder, hvor arten ligeledes er registreret tæt på det forventede udflyvningstidspunkt. Det samme gælder for sydflagermus i nøglehabitatperioden og yngleperioden, samt for brunflagermus i yngleperioden og sensommeren. Sydflagermus har udelukkende yngle- og rastesteder i bygninger. Der er flere bygninger i nærheden, som potentielt kan rumme yngle- og rastesteder, men da de fleste ligger udenfor projektområdet er de ikke undersøgt. En ejendom i nærheden ligger indenfor projektområdet og gennemgås som lokalitet 7. Dværgflagermus kan have yngle- og rastesteder både i bygninger og træer, mens brunflagermus udelukkende har dem i træer.

Der er registreret mange flagermusegnede træer i nærheden af lokaliteten, som vurderes at rumme yngle- og rastesteder for brun- og dværgflagermus. De resterende arter er registreret fåtalligt. Brun langøre er dog svær at registrere og findes potentielt i højere antal end undersøgelsen viser. Lokaliteten vurderes at være et nøglehabitat for flere arter af flagermus, men særligt brun-, syd- og dværgflagermus med yngle- og rastesteder ved lokaliteten.

3.5.4.7 Lokalitet 7

Lokalitet 7 er en ejendom med flere bygninger lige indenfor projektområdet nord for Saltø Skov. Der er desuden et levende hegn, der udgør potentiel ledelinje på tværs af Skolevej ved ejendommen.

Undersøgelse i yngleperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-19. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 31. juli – 1. august 2025 ved lokalitet 7 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	7
Nat (dato-dato)	31. juli - 1. august 2025
Solnedgang (tid)	21:18
Solopgang (tid)	05:21
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 14,2C og uden nedbør. Vinden er stille til næsten stille (0,6-1,4 m/s) med vindstød af svag til let vind (2,6-3,5 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	22:28	21:43	**22:08**	22:18	00:20	03:46	12
Brunflagermus	23:17	21:28	**21:30**	21:43	01:47	02:59	5
Brun langøre	21:49	21:48	**22:13**	22:13	-00:24	01:36	4
Sydflagermus	21:55	21:38	**21:48**	21:58	00:07	03:32	245
Skimmelflagermus	23:33	21:44	**21:54**	22:46	01:39	03:07	7
Troldflagermus	22:05	21:08	**21:40**	22:08	00:25	01:32	6
Dværgflagermus	21:49	21:35	**21:48**	22:13	00:01	04:14	561

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg-, syd- og vandflagermus samt socialkald fra dværgflagermus.

Tabel 3-20. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 1. – 2. august 2025 ved lokalitet 7 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	7
Nat (dato-dato)	1. - 2. august 2025
Solnedgang (tid)	21:16
Solopgang (tid)	05:23
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 14,2C og uden nedbør. Vinden er stille til næsten stille (0,5-1,2 m/s) med vindstød af svag til let vind (2,5-3,4 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	22:25	21:41	**22:06**	22:16	00:19	03:52	9
Brunflagermus	22:10	21:26	**21:28**	21:41	00:42	04:48	6
Brun langøre	21:47	21:46	**22:11**	22:11	-00:24	04:28	15
Sydflagermus	21:54	21:36	**21:46**	21:56	00:08	04:28	59
Skimmelflagermus	22:27	21:42	**21:52**	22:44	00:35	03:41	6
Troldflagermus	00:51	21:06	**21:38**	22:06	03:13	03:43	4
Dværgflagermus	21:48	21:33	**21:46**	22:11	00:02	04:58	494

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværgflagermus og brun langøre samt socialkald fra dværgflagermus.

Nattelytning med håndholdt udstyr
Vejret var optimalt med middeltemperatur omkring 14,9°C og uden nedbør om aftenen eller i løbet af natten. Det begyndte dog at regne omkring kl. 05.00 om morgenen, lige inden solopgang. Let til jævn vind (3,3-7,3 m/s) med vindstød af frisk vind (8,8-10,5 m/s).
Der blev observeret syd- og dværgflagermus og umiddelbart ingen er observeret forlade eller flyve ind i bygningerne.

Undersøgelse i sensommeren og det tidlige efterår

Stationære lyttebokse

Tabel 3-21. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 9. – 10. september 2025 ved lokalitet 7 i spredningsperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	7
Nat (dato-dato)	9. - 10. september 2025
Solnedgang (tid)	19:45
Solopgang (tid)	06:36
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,1C og uden nedbør. Svag til let vind (3,2-4,2 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,0-8,3 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Bredøret flagermus	03:28	19:57	**20:10**	20:47	07:18	03:28	1
Vandflagermus	21:42	20:10	**20:35**	20:45	01:07	00:23	3
Brunflagermus	20:11	19:55	**19:57**	20:10	00:14	05:30	11
Sydflagermus	20:10	20:05	**20:15**	20:25	-00:05	21:33	7
Troldflagermus	20:39	19:35	**20:07**	20:35	00:32	05:11	48
Dværgflagermus	20:19	20:02	**20:15**	20:40	00:04	06:13	321

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og sydflagermus samt socialkald fra dværgflagermus.

Nattelytning med håndholdt udstyr
Den håndholdte lytning blev startet d. 15. september 2025 på denne lokation, men afbrudt da vinden tiltog med vindstød op til stormende kuling (21 m/s). I sådanne vejrforhold er flagermusenes aktivitet lav og lytninger vil derfor ikke være retvisende. På de resterende lokaliteter er der derfor ikke udført lytning med håndholdt udstyr i sensommeren. På den korte tid der blev udført lytning, blev der omkring kl. 20.00, observeret dværgflagermus flere gange søgende ind i laden ved gavlen.

Opsamling – lokalitet 7

Der er registreret vand-, brun-, syd-, skimmel-, trold-, dværg- og bredøret flagermus samt brun langøre. Både i yngleperioden og sensommeren er der primært registreret syd- og dværgflagermus. Begge arter er desuden registreret tæt på deres forventede udflyvningstidspunkt og har yngle- og rastesteder i bygninger. I yngleperioden blev der ikke observeret aktivitet i bygningerne, men i sensommeren blev dværgflagermus observeret søgende ind i laden ved gavlen. Det vurderes, at laden bruges som yngle- og rastested af dværgflagermus og potentielt sydflagermus.

3.5.4.8 Lokalitet 8

Lokalitet 8 er en ejendom med en trelænget gård og en hovedbygning beliggende midt i projektområdet omringet af dyrkede marker. Der er desuden registreret et enkelt flagermusegnet træ i haven.

Undersøgelse i yngleperioden

Stationære lyttebokse

Der var ingen registreringer på den stationære detektor i yngleperioden. Det vurderes, at der har været en fejl på detektoren og der er derfor intet data.

Nattelytning med håndholdt udstyr

Vejret var optimalt med middeltemperatur omkring 14,9°C og uden nedbør om aftenen eller i løbet af natten. Det begyndte dog at regne omkring kl. 05.00 om morgenen, lige inden solopgang. Let til jævn vind (3,3-7,3 m/s) med vindstød af frisk vind (8,8-10,5 m/s).
Der blev observeret mange dværgflagermus med høj aktivitet omkring en gammel lade på ejendommen. Der er mange indflyvningsmuligheder i laden og beboere på ejendommen fortæller at der er flagermus i den.

Undersøgelse i sensommeren og det tidlige efterår

Stationære lyttebokse

Tabel 3-22. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 9. – 10. september 2025 ved lokalitet 8 i spredningsperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	8
Nat (dato-dato)	9. - 10. september 2025
Solnedgang (tid)	19:45
Solopgang (tid)	06:36
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,1C og uden nedbør. Svag til let vind (3,2-4,2 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,0-8,3 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	21:06	19:55	**19:57**	20:10	01:09	06:55	5
Brun langøre	22:45	20:15	**20:40**	20:40	02:05	22:45	1
Troldflagermus	21:50	19:35	**20:07**	20:35	01:43	05:38	26
Dværgflagermus	20:11	20:02	**20:15**	20:40	-00:04	06:10	883

- Der er registreret fødesøgningsadfærd og socialkald fra dværgflagermus. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Nattelytning med håndholdt udstyr

På grund af meget dårlige vejrforhold var det nødvendigt at undlade de håndholdte lytninger på denne lokation. De skulle udføres i slutningen af undersøgelsesperioden, men det dårlige vejr fortsatte og det var ikke muligt at rykke dem da undersøgelsesperioden udløb.

Opsamling – lokalitet 8

Der er registreret brun-, trold- og dværgflagermus samt brun langøre på lokaliteten.
Der er et stort antal registreringer af dværgflagermus i sensommeren og arten er desuden registreret før det forventede udflyvningstidspunkt. Herudover er dværgflagermus observeret med høj aktivitet omkring den trelængede gård og lodsejer fortæller at de har set flagermus i bygningen. På den baggrund vurderes det, at bygningen bruges som yngle- og rastested af dværgflagermus.

3.5.4.9 Lokalitet 9

Lokalitet 9 er en ejendom med tre bygninger beliggende indenfor projektområdet langs Toftegårdsvej. Der er levende hegn der kan bruge som ledelinje af flagermus, som fører til vandløbet Evegrøft øst for projektområdet.

Undersøgelse i yngleperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-23. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 31. juli – 1. august 2025 ved lokalitet 9 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	9
Nat (dato-dato)	31. juli - 1. august 2025
Solnedgang (tid)	21:18
Solopgang (tid)	05:21
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 14,2C og uden nedbør. Vinden er stille til næsten stille (0,6-1,4 m/s) med vindstød af svag til let vind (2,6-3,5 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brun langøre	21:50	21:48	**22:13**	22:13	-00:23	02:14	5
Dværgflagermus	22:03	21:35	**21:48**	22:13	00:15	03:54	9

- Der er hverken registreret fødesøgningsadfærd eller socialkald denne nat. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Tabel 3-24. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 1. – 2. august 2025 ved lokalitet 9 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	9
Nat (dato-dato)	1. - 2. august 2025
Solnedgang (tid)	21:16
Solopgang (tid)	05:23
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 14,2C og uden nedbør. Vinden er stille til næsten stille (0,5-1,2 m/s) med vindstød af svag til let vind (2,5-3,4 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Sydflagermus	02:20	21:36	**21:46**	21:56	04:34	04:37	13
Troldflagermus	00:21	21:06	**21:38**	22:06	02:43	02:22	4
Pipistrelflagermus	03:30	21:26	**21:41**	21:58	05:49	04:53	25
Dværgflagermus	01:30	21:33	**21:46**	22:11	03:44	04:20	10

- Der er hverken registreret fødesøgningsadfærd eller socialkald denne nat. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Nattelytning med håndholdt udstyr

Vejret var optimalt med middeltemperatur omkring 14,9°C og uden nedbør om aftenen eller i løbet af natten. Det begyndte dog at regne omkring kl. 05.00 om morgenen, lige inden solopgang. Let til jævn vind (3,3-7,3 m/s) med vindstød af frisk vind (8,8-10,5 m/s).
Der er ikke observeret nogen aktivitet ved de håndholdte lytninger på denne lokalitet i yngleperioden.

Undersøgelse i sensommeren og det tidlige efterår

Stationære lyttebokse

Tabel 3-25. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 9. – 10. september 2025 ved lokalitet 8 i spredningsperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	9
Nat (dato-dato)	9. - 10. september 2025
Solnedgang (tid)	19:45
Solopgang (tid)	06:36
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,1C og uden nedbør. Svag til let vind (3,2-4,2 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,0-8,3 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Sydflagermus	23:03	20:05	**20:15**	20:25	02:48	23:03	1
Troldflagermus	23:03	19:35	**20:07**	20:35	02:56	02:32	5
Dværgflagermus	20:13	20:02	**20:15**	20:40	-00:02	06:00	61

- Der er registreret fødesøgningsadfærd og socialkald fra dværgflagermus. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Nattelytning med håndholdt udstyr
På grund af meget dårlige vejrforhold var det nødvendigt at undlade de håndholdte lytninger på denne lokation. De skulle udføres i slutningen af undersøgelsesperioden, men det dårlige vejr fortsatte og det var ikke muligt at rykke dem da undersøgelsesperioden udløb.

Opsamling – lokalitet 9
Der er registreret syd-, trold-, pipistrel- og dværgflagermus samt brun langøre ved lokaliteten. Brun langøre er registreret lang tid før det forventede udflyvningstidspunkt i yngleperioden, hvilket indikerer at den har yngle- og rastesteder tæt på. Den er dog kun registreret den ene nat, men den er svær at registrere og kan potentielt forekomme mere end hvad undersøgelsen antyder. Der er dog ikke registreret nogen aktivitet ved den håndholdte lytning. Det vurderes, at brun langøre potentielt kan have dagsrastesteder, men ikke ynglesteder i bygningen eller flagermusegnede træer tæt på. Men det vurderes ikke at bygningen er et vigtigt yngle- og rastested for arten.
I sensommeren er dværgflagermus registreret tæt på det forventede udflyvningstidspunkt og da der ikke er lavet en håndholdt lytning, kan det ikke udelukkes at der er yngle- og rastelokaliteter for dværgflagermus i bygningerne.

3.5.4.10 Lokalitet 10
Lokalitet 10 er en ejendom med to bygninger beliggende på kanten af projektområdet langs Toftegårdsvej.

Undersøgelse i yngleperioden
Stationære lyttebokse
Tabel 3-26. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 31. juli – 1. august 2025 ved lokalitet 10 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	10
Nat (dato-dato)	31. juli - 1. august 2025
Solnedgang (tid)	21:18
Solopgang (tid)	05:21
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 14,2C og uden nedbør. Vinden er stille til næsten stille (0,6-1,4 m/s) med vindstød af svag til let vind (2,6-3,5 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Bredøret flagermus	23:30	21:30	**21:43**	22:20	01:47	23:30	1
Vandflagermus	22:22	21:43	**22:08**	22:18	00:14	03:27	5
Brunflagermus	22:19	21:28	**21:30**	21:43	00:49	01:57	14
Sydflagermus	21:23	21:38	**21:48**	21:58	-00:25	03:19	83

Troldflagermus	23:37	21:08	**21:40**	22:08	01:57	02:04	2
Dværgflagermus	21:45	21:35	**21:48**	22:13	-00:03	04:39	445

- Der er registreret fødesøgningsadfærd og socialkald fra dværgflagermus.

Tabel 3-27. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 1. – 2. august 2025 ved lokalitet 10 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	10
Nat (dato-dato)	1. - 2. august 2025
Solnedgang (tid)	21:16
Solopgang (tid)	05:23
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 14,2C og uden nedbør. Vinden er stille til næsten stille (0,5-1,2 m/s) med vindstød af svag til let vind (2,5-3,4 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	22:25	21:41	**22:06**	22:16	00:19	03:47	5
Brunflagermus	22:12	21:26	**21:28**	21:41	00:44	04:21	18
Sydflagermus	22:30	21:36	**21:46**	21:56	00:44	03:44	4
Troldflagermus	00:00	21:06	**21:38**	22:06	02:22	02:07	5
Pipistrelflagermus	22:35	21:26	**21:41**	21:58	00:54	22:35	1
Dværgflagermus	22:00	21:33	**21:46**	22:11	00:14	04:56	403

- Der er registreret fødesøgningsadfærd og socialkald fra dværgflagermus.

Nattelytning med håndholdt udstyr
Vejret var optimalt med middeltemperatur omkring 14,9°C og uden nedbør om aftenen eller i løbet af natten. Det begyndte dog at regne omkring kl. 05.00 om morgenen, lige inden solopgang. Let til jævn vind (3,3-7,3 m/s) med vindstød af frisk vind (8,8-10,5 m/s).
Der er observeret en enkelt dværgflagermus som var forbiflyvende. Der er altså minimal aktivitet ved ejendommen.

Undersøgelse i sensommeren og det tidlige efterår

Stationære lyttebokse

Tabel 3-28. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 16. – 17. september 2025 ved lokalitet 10 i spredningsperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	10
Nat (dato-dato)	16. - 17. september 2025
Solnedgang (tid)	19:27
Solopgang (tid)	06:49
Vejrforhold	Nogenlunde optimale med middeltemperatur omkring 14,1C og uden nedbør. Let til jævn vind (5,2-7,6 m/s) med vindstød af hård vind til kuling (10,9-14,7 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Bredøret flagermus	21:10	19:39	**19:52**	20:29	01:18	23:42	2
Vandflagermus	22:20	19:52	**20:17**	20:27	02:03	23:07	2
Brunflagermus	20:19	19:37	**19:39**	19:52	00:40	21:40	2
Troldflagermus	20:24	19:17	**19:49**	20:17	00:35	05:58	66
Dværgflagermus	19:55	19:44	**19:57**	20:22	-00:02	06:20	668

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg-, vand-, trold- og brunflagermus samt socialkald fra dværgflagermus.

Nattelytning med håndholdt udstyr
På grund af meget dårlige vejrforhold var det nødvendigt at undlade de håndholdte lytninger på denne lokation. De skulle udføres i slutningen af undersøgelsesperioden, men det dårlige vejr fortsatte og det var ikke muligt at rykke dem da undersøgelsesperioden udløb.

Opsamling – lokalitet 10

Der er registreret vand-, brun-, syd-, trold-, pipistrel-, dværg- og bredøret flagermus. Der er langt overvejende registreret dværgflagermus og nogle nætter også en del trold- og sydflagermus. Der er et lavt antal registreringer af de resterende arter. Dværgflagermus er registreret tæt på det forventede udflyvningstidspunkt for arten både i yngleperioden og sensommeren og det samme er sydflagermus i yngleperioden. Begge arter kan have yngle- og rastesteder i bygninger. I yngleperioden er der ikke observeret ind- eller udflyvninger fra bygningerne med de håndholdte detektorer, men undersøgelsen kunne ikke gennemføres i sensommeren. Den tidlige fremkomst af dværgflagermus indikerer, at arten har yngle- og rastesteder i nærheden og det kan ikke afvises, at de findes i bygningerne.

3.5.4.11 Lokalitet 11

Lokalitet 11 er en lille sø omkredset af træer midt i dyrket mark. Søen kan udgøre fourageringsområde for flere arter.

Undersøgelse i yngleperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-29. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 26. – 27. juli 2025 ved lokalitet 11 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	11
Nat (dato-dato)	26. - 27. juli 2025
Solnedgang (tid)	21:27
Solopgang (tid)	05:12
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,5C og uden nedbør. Næsten stille til svag vind (1,1-1,7 m/s) med vindstød af svag til jævn vind (3,1-6,6 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Damflagermus	00:48	21:57	**22:29**	22:57	02:19	03:09	3
Vandflagermus	22:30	21:52	**22:17**	22:27	00:13	00:50	7
Brunflagermus	22:05	21:37	**21:39**	21:52	00:26	04:51	65
Sydflagermus	22:28	21:47	**21:57**	22:07	00:31	02:45	21
Troldflagermus	02:40	21:17	**21:49**	22:17	04:51	02:40	2
Dværgflagermus	22:12	21:44	**21:57**	22:22	00:15	04:16	302

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra brun-, syd- og dværgflagermus samt socialkald fra dværgflagermus

Tabel 3-30. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 27. – 28. juli 2025 ved lokalitet 11 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	11
Nat (dato-dato)	27. - 28. juli 2025
Solnedgang (tid)	21:26
Solopgang (tid)	05:14
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 15C og uden nedbør. Næsten stille til svag vind (0,8-2,5 m/s) med vindstød af let vind (3,5-5,1 m/s).

Art	Første registrering			Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen		Tid	

		Tidligst	Forventet	Senest	Registrering efter forventet fremkomst (t)		
Bredøret flagermus	01:43	21:38	**21:51**	22:28	03:52	01:43	1
Vandflagermus	21:51	21:51	**22:16**	22:26	00:29	04:03	17
Brunflagermus	22:38	21:36	**21:38**	21:51	01:00	03:22	7
Sydflagermus	22:48	21:46	**21:56**	22:06	00:52	02:56	3
Troldflagermus	00:55	21:16	**21:48**	22:16	03:07	04:01	12
Dværgflagermus	22:07	21:43	**21:56**	22:21	00:11	04:22	349

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og sydflagermus samt socialkald fra dværgflagermus

Undersøgelse i sensommeren og det tidlige efterår

Stationære lyttebokse

Tabel 3-31. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 9. – 10. september 2025 ved lokalitet 11 i spredningsperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	11
Nat (dato-dato)	9. - 10. september 2025
Solnedgang (tid)	19:45
Solopgang (tid)	06:36
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,1C og uden nedbør. Svag til let vind (3,2-4,2 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,0-8,3 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Damflagermus	21:53	20:15	**20:47**	21:15	01:06	22:06	2
Vandflagermus	21:06	20:10	**20:35**	20:45	00:31	00:24	5
Brunflagermus	20:40	19:55	**19:57**	20:10	00:43	06:15	18
Brun langøre	22:24	20:15	**20:40**	20:40	01:44	00:55	2
Troldflagermus	20:37	19:35	**20:07**	20:35	00:30	05:31	64
Dværgflagermus	20:28	20:02	**20:15**	20:40	00:13	05:36	419

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og troldflagermus samt socialkald fra dværgflagermus

Opsamling – lokalitet 11

Der er registreret dam-, vand-, brun-, syd-, trold-, dværg- og bredøret flagermus samt brun langøre ved lokaliteten. Der er primært registreret dværgflagermus i højt antal i begge perioder. De resterende arter har et lavere antal registreringer og for nogle arter kun ganske få. Dværgflagermus er registreret forholdsvist tæt på det forventede udflyvningstidspunkt for arten, hvilket indikerer, at den har yngle- og rastesteder i nærheden. Der er registreret fødesøgningsadfærd fra flere arter og det vurderes derfor, at flagermusene fouragerer ved søen og langs de omkringliggende træer.

3.5.4.12 Lokalitet 12

Lokalitet 12 er et levende hegn der forløber mellem Saltø Skov vest for projektområdet og vandløbet Evegrøft øst for projektområdet. Det levende hegn udgør derfor potentielt en vigtig ledelinje på tværs af projektområdet, som består af dyrkede marker.

Undersøgelse i nøglehabitatperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-32. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 16. – 17. maj 2025 ved lokalitet 12 i første lytningsperiode ved et potentielt nøglehabitat. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	12
Nat (dato-dato)	16. - 17. maj 2025
Solnedgang (tid)	21:18
Solopgang (tid)	05:00
Vejrforhold	Nogenlunde optimale med middeltemperatur omkring 9,5C og uden nedbør. Svag til let vind (2,8-3,6 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,4-8,1 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Bredøret flagermus	22:18	21:30	**21:43**	22:20	00:35	03:13	4
Brunflagermus	00:13	21:28	**21:30**	21:43	02:43	03:07	2
Sydflagermus	23:05	21:38	**21:48**	21:58	01:17	00:44	3
Troldflagermus	02:23	21:08	**21:40**	22:08	04:43	02:53	4
Dværgflagermus	22:14	21:35	**21:48**	22:13	00:26	03:48	737

- Der blev registreret fødesøgningsadfærd på 103 lydfiler fra dværgflagermus samt socialkald på 93 lydfiler fra dværgflagermus denne nat. Enkelte socialkald antyder yngle- og rastelokalitet i nærheden.

Undersøgelse i yngleperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-33. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 26. – 27. juli 2025 ved lokalitet 12 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	12
Nat (dato-dato)	26. - 27. juli 2025
Solnedgang (tid)	21:27
Solopgang (tid)	05:12
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,5C og uden nedbør. Næsten stille til svag vind (1,1-1,7 m/s) med vindstød af svag til jævn vind (3,1-6,6 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	22:32	21:37	**21:39**	21:52	00:53	01:14	2
Sydflagermus	22:22	21:47	**21:57**	22:07	00:25	03:56	25
Troldflagermus	23:02	21:17	**21:49**	22:17	01:13	02:00	2
Dværgflagermus	22:58	21:44	**21:57**	22:22	01:01	04:18	77

- Der er registreret fødesøgningsadfærd og socialkald fra dværgflagermus. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Tabel 3-34. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 27. – 28. juli 2025 ved lokalitet 12 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	12
Nat (dato-dato)	27. - 28. juli 2025
Solnedgang (tid)	21:26
Solopgang (tid)	05:14
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 15C og uden nedbør. Næsten stille til svag vind (0,8-2,5 m/s) med vindstød af let vind (3,5-5,1 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	22:50	21:51	**22:16**	22:26	00:34	03:03	2
Brunflagermus	00:03	21:36	**21:38**	21:51	02:25	04:14	3
Troldflagermus	00:54	21:16	**21:48**	22:16	03:06	01:38	3
Dværgflagermus	22:06	21:43	**21:56**	22:21	00:10	04:29	143

- Der er registreret fødesøgningsadfærd og socialkald fra dværgflagermus. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Undersøgelse i sensommeren og det tidlige efterår

Stationære lyttebokse

Tabel 3-35. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 9. – 10. september 2025 ved lokalitet 12 i spredningsperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	12
Nat (dato-dato)	9. - 10. september 2025
Solnedgang (tid)	19:45
Solopgang (tid)	06:36
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,1C og uden nedbør. Svag til let vind (3,2-4,2 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,0-8,3 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	20:47	19:55	**19:57**	20:10	00:50	03:12	2
Sydflagermus	20:27	20:05	**20:15**	20:25	00:12	20:27	1
Troldflagermus	20:42	19:35	**20:07**	20:35	00:35	05:56	24
Dværgflagermus	20:26	20:02	**20:15**	20:40	00:11	04:40	133

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og troldflagermus samt socialkald fra dværgflagermus

Opsamling – lokalitet 12

Der er registreret vand-, brun-, syd-, trold-, dværg- og bredøret flagermus ved denne lokalitet. Brun- og sydflagermus flyver og fouragerer overvejende i åbent luftrum og følger ikke ledelinjer i samme grad som de resterende registrerede arter. Vand-, trold-, dværg- og bredøret flagermus er strukturbundne arter, der følger levende hegn og lignende som ledelinjer, når de bevæger sig gennem landskabet. Der er langt overvejende registreret dværgflagermus i alle tre perioder og særligt i nøglehabitatperioden. Dette kan være udtryk for, at Evegrøft udgør et væsentligt nøglehabitat og dværgflagermus samt andre arter, med yngle- og rastesteder i Saltø Skov koncentrerer deres fouragering ved vandløbet, mens de bruger flere forskellige områder i de øvrige perioder. Der er desuden registreret en del fødesøgningsadfærd og flere arter fouragerer dermed også langs træerne i hegnet. Det levende hegn vurderes derfor at udgøre en vigtig ledelinje på tværs af det dyrkede landskab samt fourageringsområde for de strukturbundne arter.

3.5.4.13 Lokalitet 13

Lokalitet 13 er ved vandløbet Evegrøft som løber øst for projektområdet. Der er desuden flere søer omkring vandløbet. Vandløb og søer udgør ofte nøglehabitater for flagermus idet de tiltrækker insekter i foråret hvor insekttilgængeligheden er lav.

Undersøgelse i nøglehabitatperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-36. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 16. – 17. maj 2025 ved lokalitet 13 i første lytningsperiode ved et potentielt nøglehabitat. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	13
Nat (dato-dato)	16. - 17. maj 2025

Solnedgang (tid)	21:18
Solopgang (tid)	05:00
Vejrforhold	Nogenlunde optimale med middeltemperatur omkring 9,5C og uden nedbør. Svag til let vind (2,8-3,6 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,4-8,1 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Bredøret flagermus	01:34	21:30	**21:43**	22:20	03:51	01:34	1
Vandflagermus	23:04	21:43	**22:08**	22:18	00:56	01:01	9
Frynseflagermus	23:42	21:48	**22:03**	22:18	01:39	23:52	2
Brunflagermus	01:02	21:28	**21:30**	21:43	03:32	02:05	9
Brun langøre	01:36	21:48	**22:13**	22:13	03:23	01:36	1
Sydflagermus	22:29	21:38	**21:48**	21:58	00:41	01:00	5
Skimmelflagermus	23:04	21:44	**21:54**	22:46	01:10	23:04	2
Troldflagermus	00:05	21:08	**21:40**	22:08	02:25	03:15	13
Dværgflagermus	22:20	21:35	**21:48**	22:13	00:32	03:56	148
Brun-, syd- eller skimmelflagermus	00:25					00:25	1

- Der blev registreret fødesøgningsadfærd på 4 lydfiler fra dværgflagermus samt socialkald på 6 lydfiler fra dværgflagermus denne nat.

Undersøgelse i yngleperioden

Stationære lyttebokse

Tabel 3-37. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 31. juli – 1. august 2025 ved lokalitet 13 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	13
Nat (dato-dato)	31. juli - 1. august 2025
Solnedgang (tid)	21:18
Solopgang (tid)	05:21
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 14,2C og uden nedbør. Vinden er stille til næsten stille (0,6-1,4 m/s) med vindstød af svag til let vind (2,6-3,5 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	03:10	21:28	**21:30**	21:43	05:40	03:10	2
Sydflagermus	22:44	21:38	**21:48**	21:58	00:56	04:21	8
Dværgflagermus	21:58	21:35	**21:48**	22:13	00:10	04:25	25

- Der er hverken registreret fødesøgningsadfærd eller socialkald. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Tabel 3-38. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 1. – 2. august 2025 ved lokalitet 13 i yngleperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	13
Nat (dato-dato)	1. - 2. august 2025
Solnedgang (tid)	21:16
Solopgang (tid)	05:23
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 14,2C og uden nedbør. Vinden er stille til næsten stille (0,5-1,2 m/s) med vindstød af svag til let vind (2,5-3,4 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	02:15	21:41	**22:06**	22:16	04:09	02:15	1
Brunflagermus	23:56	21:26	**21:28**	21:41	02:28	03:50	3
Sydflagermus	22:11	21:36	**21:46**	21:56	00:25	03:03	5
Dværgflagermus	21:59	21:33	**21:46**	22:11	00:13	04:02	25

- Der er hverken registreret fødesøgningsadfærd eller socialkald. Der er meget støj fra insekter på filerne og derfor kan der potentielt ligge noget skjult bag disse, som ikke er detekteret.

Undersøgelse i sensommeren og det tidlige efterår

Stationære lyttebokse

Tabel 3-39. Afrapporteringsskema for stationære lyttebokse med angivelse af solnedgang og solopgang samt vurdering af vejrforholdene ifm. lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 9. – 10. september 2025 ved lokalitet 13 i spredningsperioden. *Ved fund af flagermus er tidsforskellen angivet mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (Russ, 2021).

Placering/Nr.	13
Nat (dato-dato)	9. - 10. september 2025
Solnedgang (tid)	19:45
Solopgang (tid)	06:36
Vejrforhold	Optimale med middeltemperatur omkring 17,1C og uden nedbør. Svag til let vind (3,2-4,2 m/s) med vindstød af jævn til frisk vind (6,0-8,3 m/s).

Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Damflagermus	01:29	20:15	**20:47**	21:15	04:42	01:29	1
Vandflagermus	20:50	20:10	**20:35**	20:45	00:15	00:46	6
Brunflagermus	21:49	19:55	**19:57**	20:10	01:52	05:57	10
Brun langøre	21:38	20:15	**20:40**	20:40	00:58	21:38	1
Sydflagermus	20:17	20:05	**20:15**	20:25	00:02	04:50	12
Troldflagermus	20:48	19:35	**20:07**	20:35	00:41	04:30	16
Dværgflagermus	20:31	20:02	**20:15**	20:40	00:16	05:49	138

- Der er registreret fødesøgningsadfærd fra dværg- og sydflagermus samt socialkald fra dværgflagermus.

Opsamling – lokalitet 13

Der er registreret dam-, vand-, frynse-, brun-, syd-, skimmel-, trold-, dværg- og bredøret flagermus samt brun langøre på lokaliteten. Særligt i nøglehabitatperioden er der registreret mange arter. Dværgflagermus er den art med flest registreringer, men der er generelt ikke mange registreringer på lokaliteten i forhold til hvad man kunne forvente af et nøglehabitat. Det vurderes dog at være et vigtigt fourageringsområde, særligt for dværgflagermus i alle perioder og kan derfor udgøre et nøglehabitat for lokale bestande af dværgflagermus.

3.5.5 Sammenfatning

Der er registreret 58 flagermusegnede træer, hvoraf 12 af dem er indenfor, eller langs med, projektområdet. Herudover er der 2 ejendomme indenfor projektområdet hvor det er påvist, at der er flagermus i bygningerne. Der er desuden 2 ejendomme, hvor det ikke kan afvises, at bygningerne bruges af flagermus i sensommeren. En håndholdt lytning i sensommeren vil kunne be- eller afkræfte, at bygningerne bruges som yngle- og rasteområde for flagermus.

I forbindelse med lytteundersøgelserne er der registreret 11 arter af flagermus indenfor undersøgelsesområdet, hhv. vand-, dam-, frynse-, brun-, skimmel-, syd-, trold-, pipistrel-, dværg- og bredøret flagermus samt brun langøre. Arternes brug af området gennemgås nedenfor.

- **Bredøret flagermus** er registreret over det meste af projektområdet, særligt lokalitet 2 og 4, som ligger helt i den vestlige ende af projektområdet. Arten er sjælden og generelt registreret i mindre omfang på Sydsjælland. Bredøret flagermus er ikke registreret tæt på det forventede udflyvningstidspunkt for arten og vurderes derfor ikke at have yngle- og rasteområder indenfor projektområdet. Det vurderes, at arten kan bruge levende hegn og skovstykker som ledelinjer og fouragering langs hermed, samt ved søer og vandløb.

- **Vandflagermus** er registreret på stort set alle lokaliteter. Den er dog registreret meget fåtalligt, især ift. hvad der kan forventes langs vandløb. Arten har ikke yngle- og rastesteder indenfor projektområdet.
- **Damflagermus** er registreret ved tre lokaliteter, som alle er søer og vandløb. Arten er kun registreret fåtalligt og vurderes at fouragere ved de undersøgte søer og vandløb. Kun den ene lokalitet er indenfor projektområdet. Arten har ikke yngle- og rastesteder indenfor projektområdet.
- **Frynseflagermus** er kun registreret ved vandløbet Evegrøft. Det vurderes, at arten fouragerer langs vandløbet, men umiddelbart ikke bevæger sig gennem projektområdet.
- **Brun langøre** er registreret ved 9 ud af de 12 undersøgte lokaliteter. Arten har potentielt yngle- og rastesteder i bygninger eller træer nær lokalitet 5 og 9. Ved lokalitet 5 er de med stor sandsynlighed udenfor projektområdet, da de nærmeste potentielle yngle- og rastesteder er udenfor projektområdet ved denne lokalitet. Ved lokalitet 9 er der potentielt dagsrast i bygningerne. Det er dog væsentlig at bemærke, at arten er svær at registrere og derfor potentielt findes i området i større grad end hvad undersøgelsen viser.
- **Brunflagermus** er registreret på alle lokaliteter og med yngle- og rastelokaliteter nær fire lokaliteter nord for Saltø Skov. Brunflagermus har udelukkende yngle- og rastelokaliteter i træer og det vurderes at en stor del af brunflagermusene i området bruger træer i Saltø Skov. De kan dog potentielt være i alle flagermusegnede træer indenfor projektområdet.
- **Skimmelflagermus** er registreret ved halvdelen af lokaliteterne, koncentreret omkring den vestlige del af projektområdet og langs Evegrøft øst for projektområdet. Arten har umiddelbart ikke yngle- og rasteområder indenfor projektområdet, men vurderes at passere området i åbent luftrum.
- **Sydflagermus** er næsten registreret på alle lokaliteter i varierende antal. Arten har yngle- og rasteområder i bygninger nær fire af lokaliteterne. Ved to af disse er der bygninger, der ligger langs kanten af projektområdet, som kan anvendes af sydflagermus. Herudover fouragerer sydflagermus ved skovstykkerne indenfor projektområdet, samt søen ved lokation 6 nord for Saltø Skov, som ligger udenfor projektområdet.
- **Troldflagermus** er registreret ved alle lokaliteterne. Arten er dog ikke registreret tæt på det forventede udflyvningstidspunkt ved nogen lokalitet og vurderes derfor ikke at have yngle- og rasteområder indenfor projektområdet. Det vurderes at arten bruger de levende hegn og fouragerer langs med disse samt ved skovstykkerne og søerne.
- **Pipistrelflagermus** er registreret meget fåtalligt og kun på tre lokaliteter. Det vurderes derfor at der er tale om forbipasserende individer og at arten ikke har yngle- og rasteområder indenfor projektområdet.
- **Dværgflagermus** er den art der er flest registreringer af og den er desuden registreret på samtlige lokaliteter. Arten har desuden yngle- og rasteområder nær alle lokaliteter og det vurderes, at den potentielt kan være i alle flagermusegnede træer og bygninger indenfor projektområdet. Dværgflagermus bruger ligeledes levende hegn på tværs af projektområdet til transport og fouragering.

3.6 Hasselmus

3.6.1 Formål

Undersøgelser af hasselmus er foretaget med henblik på at få kendskab til potentielle levesteder for arten indenfor undersøgelseskorridoren.

3.6.2 Omfang

I forbindelse med feltarbejdet er der eftersøgt for egnede levesteder. Alle skov- og kratarealer samt levende hegn indenfor undersøgelsesområdet er gennemgået og vurderet ift. egnethed for hasselmus.

3.6.3 Metode

Den nærmeste registrering af hasselmus er en sløret observation, som på arter.dk er markeret nær Vilsbæk, ca. 7 km vest for projektområdet. Idet registreringen er sløret, har den en præcision på ca. 25 km. Registreringen stammer fra iNaturalist, hvor der er markeret et større område, som registreringen er indenfor[4]. Herudfra er registreringen minimum 5 km vest for projektområdet.

Hasselmusen er tilknyttet løv- eller blandingsskov med frodig undervegetation af buske, krat og varierende urteflora. Arten forekommer desuden i lysninger, indre- og ydre skovbryn, langs skovveje, hugststier, træbevoksede småbiotoper og levende hegn, hvor bevoksningen er varieret og med et tilstrækkeligt fødeudbud af bladskud, blomsternektar, bær, frugter, nødder og insekter gennem hele den sommeraktive periode. Foruden artsrigdommen er hasselmusens levested ligeledes kendetegnet ved at have træer i forskellige aldersklasser. Herved skabes der en etagering i bevoksningen, som giver gode muligheder for at hasselmusen kan færdes uset oppe i vegetationen, finde skjul for prædation og have optimale muligheder for placering af reder.

Ovennævnte faktorer er blevet eftersøgt i skovområdet, de levende hegn og småbiotoper med træ- eller kratbevoksning indenfor projektområdet. Småbiotoper som ligger isolerede på dyrkede marker er ikke gennemgået, da det vurderes, at de ligger for isoleret til at være egnede for hasselmus. I forbindelse med levestedsvurderingen er der ligeledes blevet eftersøgt sommerreder i vegetationen. Besigtigelsen blev udført d. 3. april 2025.

[4] https://www.inaturalist.org/observations/96878275

Figur 3-8. Oversigt over undersøgte levende hegn, småbiotoper og skovareal.

3.6.4 Resultater

Skovareal

I området er der et større skovareal og den nordligste del af skovarealet er indenfor undersøgelsesområdet (Punkt 13 på Figur 3-8). Det er en blandingsskov, primært med bøg og enkelte småområder med nåletræer. Skoven er højskov, som strækker sig helt ud til de omkringliggende marker og der er dermed ingen skovbryn med etagering i bevoksningen. Inde i skoven er der ligeledes ingen etagering og meget begrænset undervegetation (Figur 3-9). Enkelte steder er der lysninger med græs-/urtevegetation og små træer, men disse områder er meget små og ligger isolerede i højskoven (Figur 3-10). På baggrund af hasselmusens krav til habitat, vurderes det, at der ikke er egnede yngle- og rastesteder indenfor

skoven og skoven rummer desuden ikke tilstrækkelige føderessourcer for hasselmus.

Figur 3-9. Skovarealet er højskov primært med bøgetræer og enkelte nåletræer.

Figur 3-10. Eksempel på små isolerede lysninger i skoven.

Levende hegn

De levende hegn der er undersøgt, er angivet ved punkt 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12 og 14 på Figur 3-8. En beskrivelse af de undersøgte levende hegn kan ses i Tabel 3-40.

Tabel 3-40. Beskrivelse af de undersøgte levende hegn. Der er desuden angivet om det er vurderet at være egnet som levested for hasselmus.

Punkt	Beskrivelse	Egnet
2	Smalt levende hegn med lave hvidtjørn. Hegnet er afbrudt og desuden ensformigt med lav artsrigdom. Enkelte spredte brombær. Ingen fund af hasselmusreder.	Nej

3	Smalt levende hegn med lave hvidtjørn og enkelte større træer samt enkelte brombær. God grenkontakt men ensformigt med lav artsrigdom. Ingen fund af hasselmusreder.	Nej
4	Smalt levende hegn med lave hvidtjørn og enkelte spredte brombær og pil. God grenkontakt, men ensformigt med lav artsrigdom. Ingen fund af hasselmusreder.	Nej
6	Smalt levende hegn med lave hvidtjørn og et lille stykke med høje nåletræer. Fin grenkontakt men ensformigt med lav artsrigdom. Ingen fund af hasselmusreder.	Nej
8	Smalt levende hegn med lave hvidtjørn. God grenkontakt, men ensformigt med lav artsrigdom. Ingen fund af hasselmusreder.	Nej
10	Smalt levende hegn, som beskæres, med flere huller bestående af lave hvidtjørn og enkelte større løvtræer. Ensformigt med lav artsrigdom. Fund af en fuglerede, men ingen fund af hasselmusreder.	Nej
12	Bredt levende hegn med træer der beskæres. Består primært af lave hvidtjørn med enkelte større træer som pil og bøg. God grenkontakt men ensformigt og med lav artsrigdom. Ingen fund af hasselmusreder	Nej
14	Smalt levende hegn primært med lave hvidtjørn og enkelte store træer. Ensformigt med lav artsrigdom. Ingen fund af hasselmusreder.	Nej

Som det ses af Tabel 3-40 ligner de levende hegn indenfor undersøgelsesområdet generelt hinanden (Figur 3-11). De er ensformige, bestående af meget få arter, der generelt er lave træer og buske, som hvidtjørn med brombær enkelte steder. Herudover er der større løvtræer i nogle af de levende hegn, som primært er bøg og pil. Samtidig ligger de omgivet af dyrkede marker og det samlede undersøgelsesområde rummer meget lidt areal med græs- og urtevegetation. Hegnene er generelt smalle og flere af dem har desuden huller, som betyder at grenkontakten brydes.

Hvis hasselmusen skal bruge levende hegn som levested skal de være brede og artsrige med etagering som skaber god grenkontakt mellem buske og træer i forskellige højder. Hasselmusen har desuden brug for en blandet og artsrig vegetation, som sikrer, at der er bladskud og blomsternektar i foråret, insekter over sommeren, samt bær og nødder i sensommeren og efteråret. Dette betyder, at der ikke er grundlag for at kunne dække hasselmusens fødebehov gennem hele den aktive periode ved nogen af de undersøgte levende hegn og de kan derfor ikke udgøre levesteder for arten.

Figur 3-11. De levende hegn indenfor undersøgelsesområdet ligner hinanden. Her eksemplificeret ved det levende hegn ved punkt 10.

Småbiotoper

De småbiotoper med træer eller krat, som er undersøgt, er angivet ved punkt 1, 5, 7, 9 og 11 på Figur 3-8. En beskrivelse af de småbiotoper der er undersøgt ift. egnethed som levested for hasselmus kan ses i Tabel 3-41.

Tabel 3-41. Beskrivelse af de undersøgte småbiotoper. Der er desuden angivet om det er vurderet at være egnet som levested for hasselmus.

Punkt	Beskrivelse	Egnet
1	Lille skovstykke med både løv- og nåletræer. Det består af høje træer som omkranses af lavere træer og buske ud mod vej og mark, bl.a. hvidtjørn og brombær. Mere artsrigt end de levende hegn, men dog stadig få arter. Ingen fund af hasselmusreder.	Nej
5	Nåletræer delvist omkranset af buske. Der er fin grenkontakt i buskene og etagering ind mod nåletræerne, men det er ensformigt med lav artsrigdom. Ingen fund af hasselmusreder.	Nej
7	Primært højstammede nåletræer med enkelte lavere træer og buske ud mod markerne. Ensformigt med lav artsrigdom. Ingen fund af hasselmusreder.	Nej
9	Lille stykke med høje træer, primært nåletræer med enkelte løvtræer. Ensformigt med lav artsrigdom. Ingen fund af hasselmusreder.	Nej
11	Lille stykke med høje nåletræer. Ensformigt med lav artsrigdom. Ingen fund af hasselmusreder.	Nej

De småbiotoper der er undersøgt ift. levested for hasselmus er primært områder med høje nåletræer (Figur 3-12). Kun området ved punkt 1 er lidt mere artsrigt, men der er dog stadig for få arter til at kunne opretholde fødegrundlaget for hasselmus (Figur 3-1311). Dette betyder, at der ikke er grundlag for at kunne dække hasselmusens fødebehov gennem hele den aktive periode ved nogen af de undersøgte småbiotoper og de kan derfor ikke udgøre levesteder for arten.

Figur 3-12. Småbiotop ved punkt 11.

Figur 3-13. Småbiotop ved punkt 1.

3.6.5 Sammenfatning

Alle skovarealer, levende hegn og småbiotoper blev undersøgt og vurderet i forhold til egnethed som levested for hasselmus. Ingen af de undersøgte lokaliteter var egnede som levested for hasselmus, særligt pga. for lav artsdiversitet og manglende etagering i bevoksningen. Det vurderes derfor, at der ikke er egnede levesteder for hasselmus indenfor undersøgelsesområdet og at projektet dermed ikke vil have en påvirkning på hasselmus.

3.7 Markfirben

3.7.1 Formål

Undersøgelser af markfirben er foretaget med henblik på at få kendskab til artens forekomst indenfor undersøgelseskorridoren.

3.7.2 Omfang

I forbindelse med feltarbejdet er der eftersøgt for egnede levesteder for arten og for individer af arten ved i udgangspunktet 11 lokationer, se Figur 3-14, som dog reduceredes væsentligt hen over sæsonen grundet tilgroning. Undersøgelserne er foretaget ved levestedsvurdering og egnethed i april 2025 samt overvågning af egnede områder senere på året.

Figur 3-14 - Oversigtskort med undersøgelsespunkter for Markfirben.

3.7.3 Metode

Undersøgelse for markfirben har fulgt den tekniske anvisning fra DCE (TA A16) til overvågning af markfirben.
Ved besigtigelse af læhegn, diger, skov, småbiotoper og §3-beskyttede naturtyper, er der foretaget levestedsvurderinger for arten. Ved disse vurderinger er der særligt fokus på solrige, lysåbne arealer med lav vegetation, blottede jord- og sandflader, sydvendte skråninger og lignende lokaliteter. Lokationer der er vurderet egnet ifm. Levestedsvurderingerne, er genbesøgt for fund af individer. Herudover er undersøgt for yderligere indrapporteringer af arten i online databaser nær undersøgelseskorridoren. Lokationer hvor arten tidligere er fundet, er blevet eftersøgt for fund af individer.
Hvis arten er fundet ved første eller andet besøg, er anden og/eller tredje besøg på lokationen ikke foretaget.
Lokationerne er besøgt 19. maj, 12. juni og 5. august 2025. hvilket følger den tekniske anvisning. Den 19. maj var vejret optimalt til eftersøgningen: formiddagen var med omkring 15 grader og længere op ad dagen steg temperaturen til 20 grader cirka midt på dagen. Vindforholdende var ca. 5 m/s. Let skydække om formiddagen, men skyfrit om eftermiddagen.
Den 12. juni var vejret optimalt til eftersøgningen: 17-23 grader i løbet af dagen med vind på 5-6 m/s. Stort set skyfrit.
Den 5. august var vejret optimalt til eftersøgningen: 20-25 grader uden skyer.

3.7.4 Resultater

Der er under feltarbejdet fundet elleve lokaliteter, som vurderes egnet som levested for markfirben i kategorierne lavt og middel potentiale som levested. Langt størstedelen af de besigtigede lokaliteter er vurderet uegnede som levested grundet tilgroning, høj vegetation eller andre, for arten, ugunstige betingelser.

Der er under feltarbejdet ikke observeret nogen individer eller tydelige tegn af markfirben. En undersøgelse for forekomst af arten på arter.dk i et bredere geografisk område viser, at det nærmeste fund af arten findes mere end 5 km fra undersøgelseskorridoren. Få fund fra inaturalist er tættere på området men er ikke valideret. Der eksisterer ingen åbenlyse ledelinjer mellem registreringerne og undersøgelsesområdet, som ikke er afskåret af veje, marker eller andre spredningsbarrierer. Det vurderes derfor som yderst usandsynligt at markfirben kan sprede sig fra disse kendte levesteder, og til egnede levesteder inden for undersøgelseskorridoren.

3.7.5 Sammenfatning

Der er under feltarbejdet fundet 11 lokaliteter som senere reduceredes over sæsonen til 4 der vurderes egnet som levested for markfirben i kategorierne lavt og middel potentiale. Langt størstedelen af de besigtigede lokaliteter er vurderet uegnede som levested grundet tilgroning, høj vegetation eller andre, for arten, ugunstige betingelser. Der er under feltarbejdet ikke observeret nogen individer eller tydelige spor fra markfirben.

3.8 Natlyssværmer (proserpinus proserpina)

Levesteder for natlyssværmer er i Danmark især tørre biotoper som ruderater, sandede brakmarker og sandede udyrkede arealer. Arten er i Danmark indtil videre kun fundet på tørre biotoper. I Danmark er arten især fundet på gederams og arter af dueurt – mere sjældent på arter af natlys – og benytter disse arter som

værtsplanter. Natlyssværmer er opgivet på habitatdirektivets bilag IV og er angivet som 'least concern' på den danske rødliste

3.8.1 Formål

Natlyssværmer er ikke eftersøgt grundet ingen fund af værtsplanter.

3.8.2 Resultater

Natlyssværmer er ikke eftersøgt grundet ingen fund af værtsplanter.

3.8.3 Sammenfatning

Natlyssværmer er ikke eftersøgt grundet ingen fund af værtsplanter.

3.9 Grøn mosaikguldsmed (Aeshna viridis)

Grøn mosaikguldsmed er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV og er på den danske rødliste klassificeret som 'Least Concern' (LC), hvilket betyder, at arten ikke vurderes som truet. Arten lever ved vandhuller, damme, moser, søer og kanaler, hvor den især er tilknyttet bestande af krebseklo (Stratiotes aloides), som hunnen bruger til æglægning. Det er dog også dokumenteret, at grøn mosaikguldsmed kan lægge æg på andre planter som gul åkande, dunhammer og store arter af vandaks *(Potamogeton sp.).* Krebseklo trives i meso-eutrofe søer, men dens udbredelse påvirkes negativt af næringsstofbelastning, hvilket kan true arten.

3.9.1 Formål

Grøn mosaikguldsmed er ikke eftersøgt grundet ingen fund af værtsplanter.

3.9.2 Omfang

Grøn mosaikguldsmed er ikke eftersøgt grundet ingen fund af værtsplanter.

3.9.3 Metode

Grøn mosaikguldsmed er ikke eftersøgt grundet ingen fund af værtsplanter.

3.9.4 Resultater

Grøn mosaikguldsmed er ikke eftersøgt grundet ingen fund af værtsplanter. Dog blev der observeret mosaikguldsmed ved S23 af en biolog under paddebesigtigelse, men artsbestemmelsen er usikker hvorfor det må registreres som en mosaikguldsmed sp.

3.10 Odder

3.10.1 Formål

Formålet med undersøgelsen er at undersøge hvorvidt der er forekomst af odder i de vandløb, som projektet krydser. Dette vil danne grundlag for en vurdering af projektets eventuelle påvirkninger.

3.10.2 Omfang

Projektområdet var i foråret 2025 anderledes geografisk hvilket resulterede i at der udførtes odder undersøgelser i Saltø å også udenfor 200m bufferen. Dette er dog vigtigt eftersom odderen er et stort mobilt pattedyr med store territorier, hvorfor det giver mening at kortlægge den i åsystemet.
Derudover er der i foråret 2026 foretaget en undersøgelse af Evegrøft, som krydser med kabeltraceet.

3.10.3 Metode

Der er benyttet DCE's tekniske anvisning for overvågning af odder *Lutra lutra* – TA-A01 V.1.3.
I 2025 er der søgt efter spor af odder ved de vandløb, hvor der er udført en undersøgelse af vandløbenes fysiske tilstand, jf. efterfølgende afsnit. Herudover er der sat kameraer op 4 steder se Figur 3-15 Kameraerne var opstillet i tidsperioden 19.00-9.00 med PIR trigger i perioden 19/3 - 26/3 2025.

Figur 3-15 - Oversigtskort med beskyttede vandløb, punkter for opsatte kamera og punkter for odderspor.

Undersøgelsen af Evegrøft i 2026 er udført 30. april i solskin.
Undersøgelsesområdet kan ses på nedenstående Figur 3-16.

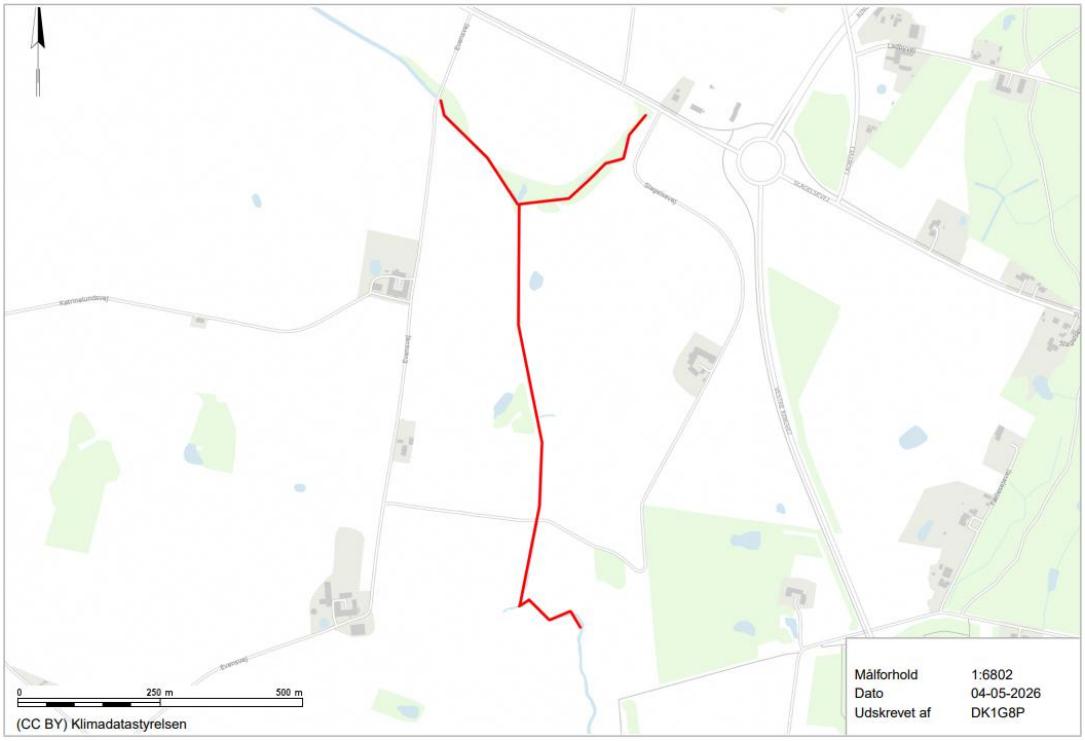

Figur 3-16 Undersøgelsesområde for odder i foråret 2026

3.10.4 Resultater

I Saltø Å blev der fundet spor af odder 330, 630 meter, 860 meter og 1,7km nord for undersøgelsesområdet se Figur 3-15. Der blev ikke fundet nogle dyr på videokameraerne.

I Evegrøft blev der ikke fundet spor af odder. Vandføringen i vandløbet under besigtigelsen var desuden for lav til, at odder ville kunne svømme på strækningen.

3.10.5 Sammenfatning

Der blev i Saltø Å fundet i alt 4 spor fra odder og ingen dyr på videooptagelserne. Det er derfor svært at vurdere præcist hvor meget odder bruger området og det er også kun en meget lille del af undersøgelsesområdet som går ud over åen.

Den undersøgte del af Evegrøft vurderes ikke at være egnet levested for odder.

N6.013.26 – Støjredegørelse BeGreen Næstved BESS & Solar

2026-02-09

Udfærdiget af: Tue Holm
Projektnummer: 41013484-001
Projekt: BeGreen_Næstved
Kunde: BeGreen A/S
Projektleder: Mads Rybner
Kontrolleret af: Klaus Nylandsted/Filip Grooten
Dokumentnr.: N6.013.26

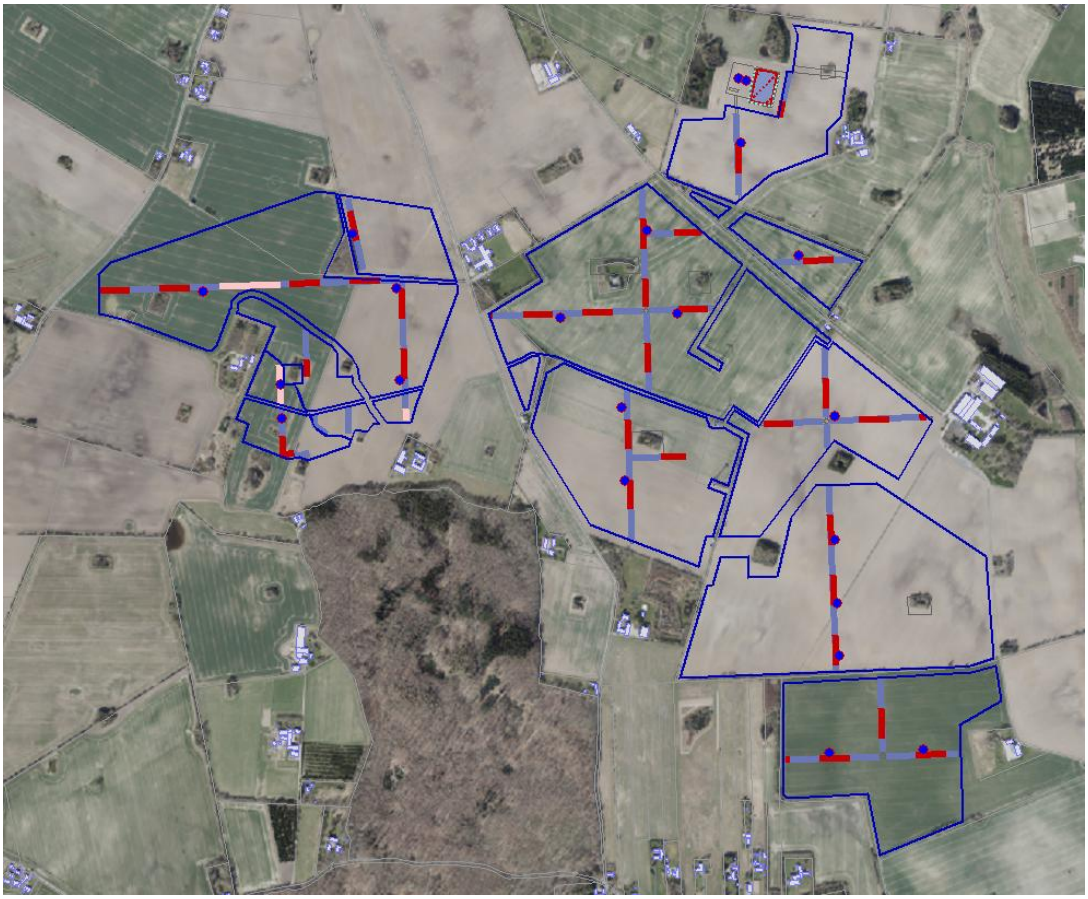

Sweco
Telefon +45 72 20 72 07
www.sweco.dk

Ørestads Boulevard 41
DK 2300 København S
Denmark

Sweco Danmark A/S
CVR nr. 48233511
Reg. kontor København S

1 Indledning

BeGreen A/S har rekvireret Sweco Danmark A/S' akustikafdeling, Acoustica, til at beregne støjbelastningen i forbindelse med opførelsen af et solcelleanlæg, inklusive batterioplagringssystem, placeret nær Næstved.

Støjen er beregnet ved 27 referencepositioner placeret rundt om solcelleanlægget, som repræsenterer de 15 mest støjbelastede naboer. Referencepositionerne er alle placeret i uplanlagt åbent land. Der er ikke fastsat generelle støjgrænser for det åbne land (områdetype 8). I denne vurdering er der taget udgangspunkt i grænseværdierne svarende til områdetype 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder, hvilket er hidtil normal praksis.

Solcelleanlægget vil blive opført omkring allerede eksisterende vindmøller, støj fra vindmølleparken reguleres særskilt efter bekendtgørelse BEK 995 og er ikke beskrevet i dette notat.

Støjberegningerne er foretaget i henhold til metoderne beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 "Beregning af ekstern støj fra virksomheder".

2 Objekt

2.1 Virksomheden

Solcelleanlægget dækker i alt cirka 250 ha, heraf er ca. 214 ha byggefelt. På langs med adgangsvejene vil invertere placeres, og det er forudsat at de vil være jævnt fordelt. På udvalgte placeringer opføres transformatorstationer. I projektområdets nordlige del opføres der et område med et såkaldt "Battery Energy Storage System" (BESS anlæg), "Medium Voltage Station" (MVS-system) samt en step-up transformatorstation.

2.2 Solcelleanlæggets placering og omgivelser

Solcelleanlægget er beliggende i Næstved Kommune, nær landsbyen Fodby. Området ligger i det åbne land, hvor de nærmeste naboer også er placeret i det åbne land.

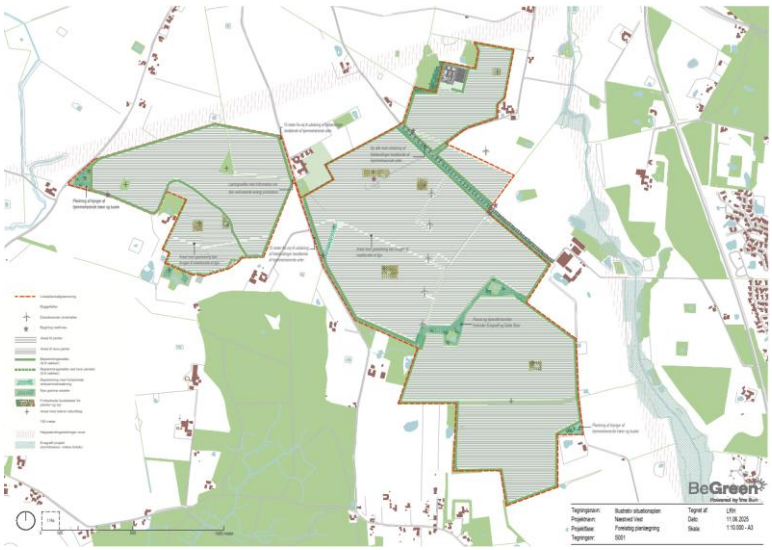

Figur 1: Solcelleprojekt, layout og placering.

3 Forudsætninger om drifts- og støjdata

3.1 Støjdata

Anlæggets støjkilder er alle faste kilder.

Beregningerne er baseret på følgende:

- Oplysninger angående placering af solceller, invertere, BESS-anlæg, MVS-anlæg, transformatorhuse og transformatorstationer, modtaget af BeGreen A/S. Solcelleinvertere er modelleret som linjekilder langs adgangsvejene. BESS- og MVS-anlægget er modelleret som arealkilder med antagelsen om, at støjkilderne er jævnt fordelt på arealet. Transformerhuse er modelleret i specifikke lokationer langs adgangsveje.
- Der forudsættes at være sammenlignelig drift på alle ugens syv dage.
- Støjdata for hhv. invertere, BESS-anlæg, MVS-anlæg, stepup-transformatorer og transformatorstationer er leveret af BeGreen A/S.

Følgende støjkilder indgår i modellen. De nedenfor oplyste kildestyrker skal af bygherre formidles som entydige krav til leverandøren af de enkelte anlæg:

- **Invertere, Lw = 87,4 dB(A) pr. stk.**
  Det er angivet af BeGreen A/S, at der til hele solcelleanlægget vil være 506 invertere. Inverterne er forudsat ligeligt fordelt over udpegede linjer. Støjkilden er modelleret 1,5 m over lokalt terræn.
- **Invertere med Hush Box, Lw = 71,3 dB(A) pr. stk.**
  Det er angivet af BeGreen A/S, at der til hele solcelleanlægget vil være 26 invertere. Inverterne er forudsat ligeligt fordelt over udpegede linjer. Støjkilden er modelleret 1,5 m over lokalt terræn.
- **Transformatorstationer, Lw = 83,8 dB(A) pr. stk.**
  Det er angivet af BeGreen A/S, at der til hele solcelleanlægget vil være 19 transformatorhuse. Støjkilden er modelleret 4 m over lokalt terræn.
- **Stepup-transformatorer, Lw = 86,5 dB(A) pr. stk.**
  Det er angivet af BeGreen A/S, at der vil blive placeret to transformerstationer i området. Støjkilden er modelleret 5 m over lokalt terræn.
- **BESS-anlæg, Lw = 80,9 dB(A) pr. stk.**
  Det er angivet af BeGreen A/S, at der til hele projektet vil være 80 BESS containere. Containerne er fordelt ligeligt over BESS og MVS-arealet. Støjkilden for BESS er modelleret 3 m over lokalt terræn.
- **MVS-anlæg, Lw = 83,8 dB(A) pr. stk.**
  Det er angivet af BeGreen A/S, at der til hele projektet vil være 40 MVS-containere. Containerne er fordelt ligeligt over BESS og MVS-arealet. Støjkilden for MVS er modelleret 2,5 m over lokalt terræn.

3.2 Drift

Anlæggets drift antages at være i drift døgnet rundt, alle ugens dage.

Baseret på en undersøgelse udført af Acoustica, Sweco Danmark A/S, som blev fremlagt på store støjdag 2025, vurderes det, at en støjdæmpning på 10 dB med rimelighed kan medregnes for invertere i natperioden. Undersøgelsen viste, ud fra to konkrete målinger hvor støjen blev målt over en periode med maksimal drift i højsommeren, at støjen var mellem 10-30 dB lavere i natperioden.

En 10 dB dæmpning kun er påført invertere, som en worst-case situation. Resten af anlæggets kilder antages at være i konstant drift døgnet rundt.

4 Grænseværdier

Der anvendes følgende grænseværdier i vurderingen:

Tabel 1: Grænseværdier.

	Mandag – Fredag kl. 07-18 Lørdag kl. 07-14	Mandag – Fredag kl. 18-22 Lørdag kl. 14-22 Søndag kl. 07-22	Alle dage kl. 22-07
Boliger i det åbne land. Svarer til områdetype 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

Støjbelastningen beregnes for en fastsat referenceperiode, som er den mest støjbelastede sammenhængende 8-timers periode i dagtimerne mellem kl. 07-18 (om lørdagen dog 7 timer kl. 07-14 og 4 timer kl. 14-18), den mest støjbelastede time i aftenperioden kl. 18-22, og den mest støjbelastede ½-time i natperioden kl. 22-07.

Støjens maksimalværdi L_{pAmax} må i natperioden kl. 22-07 endvidere ikke overskride 55 dB. Støj fra solcelle- og batteriparker er kontinuert og middelstøjen i natperioden vil være lig maksimalstøjen. Støjens maksimalværdier beskrives ikke yderligere i notatet, da maksimalværdierne ikke forventes overskride den jævne støj fra solcelleanlægget.

5 Referencepositioner

Støjgrænserne for de omkringliggende boliger er gældende både i stueetagen og ved øvrige etageindretninger.
For stueetagen er den gældende 1,5 meter over terræn, ved de nære opholdsarealer til de enkelte beboelser, på op til 15 meter fra beboelseshuset Ved eventuelle etageindretninger(beboelsesrum) ved de enkelte beboelser regnes der ca. 1,5 meter fra gulvet. Dette er vurderet ud fra luftfoto.
Støjbelastningen er beregnet i de / den mest støjbelastede position ved naboerne. De udvalgte referencepositioner er:

R01: Evensvej 4 (1.sal)
R02: Evensvej 3 (1.sal)
R03: Toftegårdsvej 5 (1.sal)
R04: Skolevej 11
R05: Skolevej 13 (4 stk.)
R06: Søndervej 25 (1.sal)
R07: Søndervej 28
R08: Skolevej 20 (1.sal)
R09: Saltø Skovvænge 30
R10: Gammelvænget 11 (1.sal)
R11: Gammelvænget 9
R12: Skolevej 16 (1.sal)
R13: Søndervej 35 (1.sal)
R14: Møllevænget 2
R15: Toftegårdsvej 15 (1.sal)

Referencepunkternes placering er vist på Bilag A.

6 Resultater

6.1 Støjens karakter

Baseret på erfaringer fra lignende solcelleanlæg forekommer der ikke hørbare impulser i støjen. Der kan dog, baseret på erfaringer, forekomme hørbare toner fra lignende anlæg.

Da der ikke er foretaget målinger på denne specifikke situation, er det en forudsætning/krav, at der ikke fremkommer tydeligt hørbare impulser eller toner fra anlægget. Dette krav skal sammen med krav til støjudsendelsen fra de enkelte komponenter videre formidles af bygherre til leverandører.

6.2 Støjreducerende foranstaltninger

På tre af de fire sider af BESS og MVS-anlægget vil der etableres støjvægge som er 5 meter høje og har absorberende effekter ind imod anlægget. Anlægget vil være omgivet på den vestlige, sydlige og østlige side, de absorberende effekter er modelleret til at give et reflektionstab på 8 dB.

Der er ikke regnet med andre støjreducerende foranstaltninger.

6.3 Beregning af støjbelastning

Beregningsresultaterne for de 15 referencepositioner er vist i Tabel 2.

Resultaterne for dag- og aftenperioden sammenholdes med støjgrænsen for aftenperioden, som er den mest restriktive af de to. Da natsituationen er beregnet med, inverterer i sænket drift jf. afsnit 3.2, vurderes dette særskilt i forhold til nat støjgrænsen.

Tabel 2: Resultater i de 15 referencepunkter.

Referencepunkt	Etage	Støjgrænse aften dB(A)	Støjbelastning dB(A)	Støjgrænse Nat dB(A)	Støjbelastning dB(A)
R01: Evensvej 4	Stuen	45	38,5	40	35,7
R01: Evensvej 4 - 1.sal	1. sal	45	39,2	40	36,8
R02: Evensvej 3	Stuen	45	39,3	40	37,3
R02: Evensvej 3 - 1.sal	1. sal	45	42,7	40	39,7
R03: Toftegårdsvej 5	Stuen	45	43,7	40	36,8
R03: Toftegårdsvej 5 - 1.sal	1. sal	45	44,1	40	37,7
R04: Skolevej 11	Stuen	45	42,8	40	35
R05: Skolevej 13, nordvest	Stuen	45	43,4	40	35,5
R05: Skolevej 13, nordøst	Stuen	45	42,3	40	34,4
R05: Skolevej 13, sydvest	Stuen	45	44,7	40	36,6
R05: Skolevej 13, sydøst	Stuen	45	44,1	40	35,9
R06: Søndervej 25	Stuen	45	38,1	40	30,2
R06: Søndervej 25, 1. sal	1. sal	45	38,1	40	30,7
R07: Søndervej 28	Stuen	45	37,7	40	29,1
R08: Skolevej 20	Stuen	45	41,1	40	33,5
R08: Skolevej 20, 1.sal	1. sal	45	41,4	40	34
R09: Saltø Skovvænge 30	Stuen	45	38,5	40	30,7
R10: Gammelvænget 11	Stuen	45	41,3	40	33,4
R10: Gammelvænget 11, 1.sal	1. sal	45	41,3	40	33,7
R11: Gammelvænget 9	Stuen	45	35,1	40	27,5
R12: Skolevej 16	Stuen	45	43,9	40	35,9
R12: Skolevej 16, 1.sal	1. sal	45	43,8	40	36,1
R13: Søndervej 35	Stuen	45	43,6	40	37,7
R13: Søndervej 35, 1.sal	1. sal	45	44,6	40	38,5
R14: Møllevænget 2	Stuen	45	41,5	40	33,4
R15: Toftegårdsvej 15	Stuen	45	38,8	40	29,9
R15: Toftegårdsvej 15, 1.sal	1. sal	45	39,6	40	31,6

Resultaterne ses også som støjudbredelseskort i Bilag B for dag-, aften- og nat-perioderne.

7 Konklusion

I forbindelse med anlæggelsen af et solcelleanlæg med batteri system syd for Fodby ved Næstved er der foretaget beregning af støjbelastningen i omgivelserne.

Resultaterne i Tabel 2, i afsnit 5.2, viser at støjbelastningen ikke overskrider grænseværdierne for støjbelastningen i området omkring anlægget. Resultaterne er suppleret med støjudbredelseskort i Bilag B.

Beregningerne er baseret på en række forudsætninger om anlægskomponenternes støjudsendelse og placering. Forudsætningerne om

støjudsendelse, skal af bygherren videreformidles til leverandører som entydige støjkrav. Såfremt der foretages betydende ændringer af anlæggets geometri, bør støjen i omgivelserne genberegnes.

SWECO

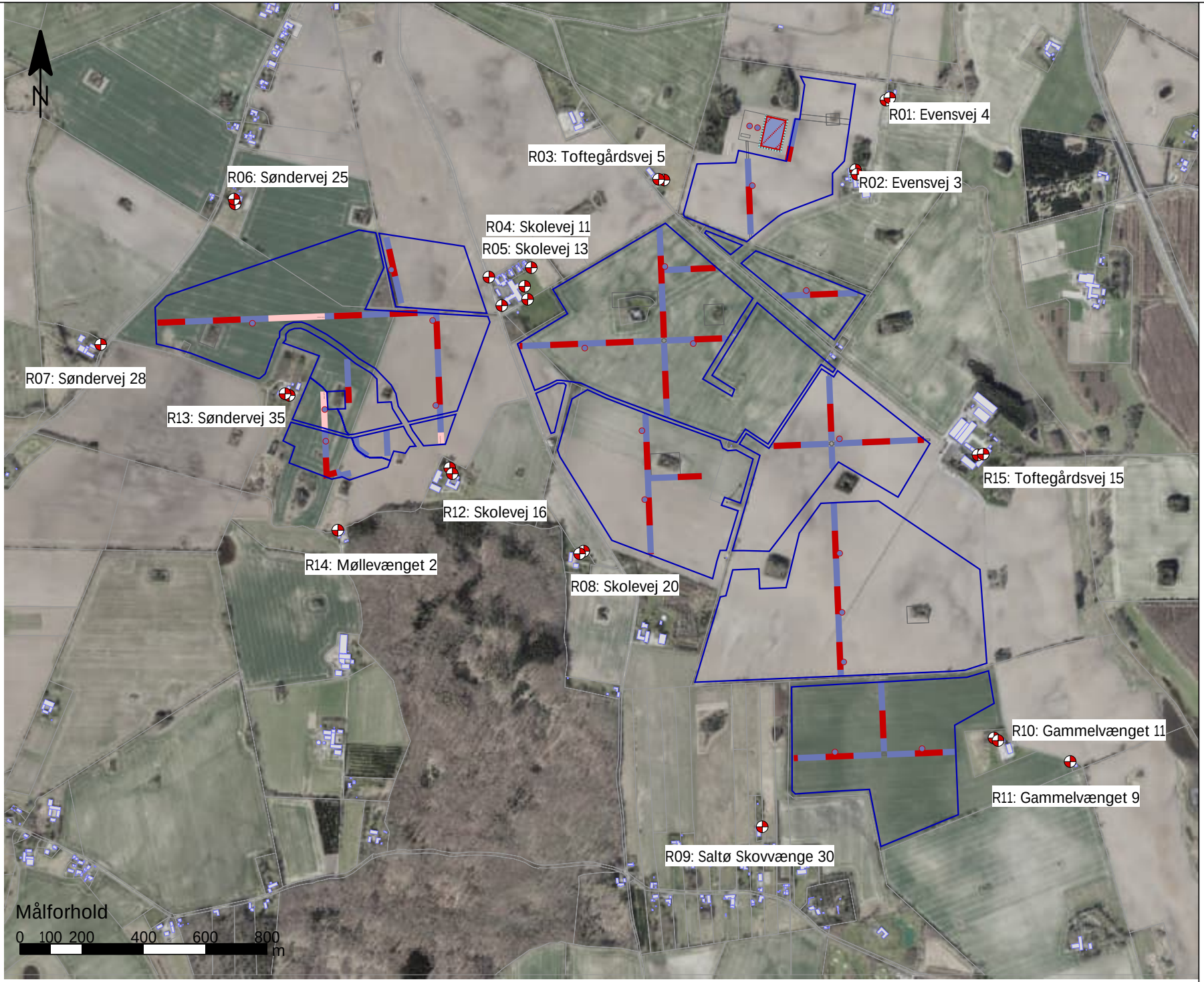

Forudsætninger:
Modellen er basseret på 532 invertere fordelt langs adgangsvejene. 26 af inverterne er modelleret med Hush Box's markeret på kortet.

Støjvægene omkring BESS og MVS arealet er 5m høje og med absorberende inderside med et reflektions tab på 8 dB.

Signaturforklaring

- Bygning
- Referencepunkt
- Punktkilde
- BESS og MVS
- Skærm
- Invertere
- Hush Box

Stamoplysninger
Kunde: BeGreen A/S
Sag: BeGreen Næstved
Sagsnr.: 41013484
Rapportnr.: N6.013.26
Beregning: 0 - -
Udarbejdet af: TUHO - 29-04-2026

Bilag B1 - Støjudbredelseskort Hush Box
Støjbelastning søndag dag

SWECO

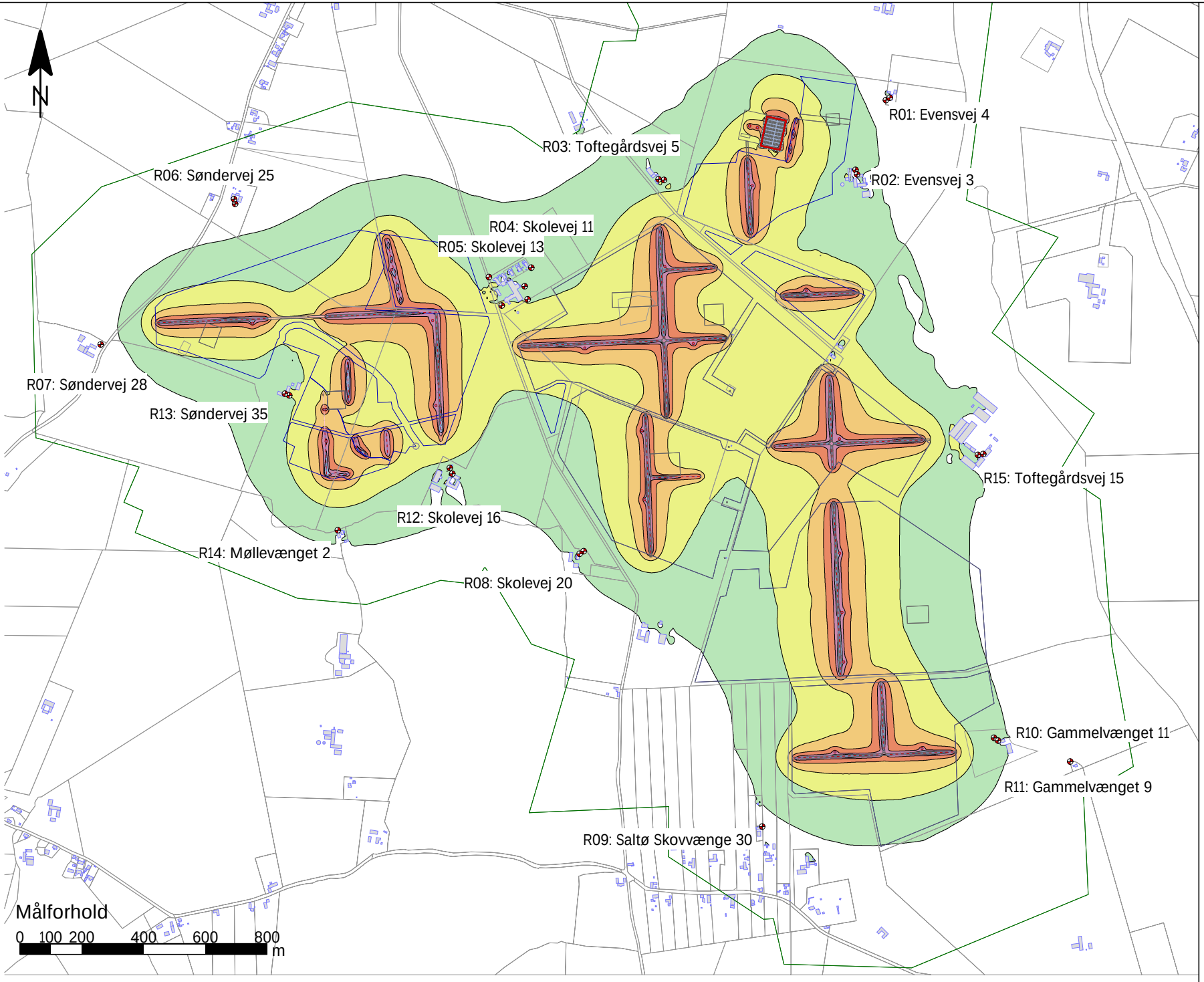

Forudsætninger:
Støjudbredelseskortet gælder for situationen med Hush Box på udvalgte strækninger. Samt absorberende inderside omkring BESS og MVS arealet reflektionstab på 8 dB.

Bygninger i beregningerne har et reflektionstab på 1 dB.

Signaturforklaring
- Bygning
- Referencepunkt
- Punktkilde
- BESS og MVS
- Skærm
- Invertere
- Hush Box

Støjniveau $L_{A,eq}$
Beregnet 1,5 m over terræn i dB(A)

<=40
40 - 45
45 - 50
50 - 55
55 - 60
60 - 65
> 65

Stamoplysninger
Kunde: BeGreen A/S
Sag: BeGreen Næstved
Sagsnr.: 41013484
Rapportnr.: N6.013.26
Beregning: 2015 - 21-04-2026
Udarbejdet af: TUHO - 29-04-2026

Bilag B2 - Støjudbredelseskort Hush Box
Støjbelastning søndag aften

SWECO

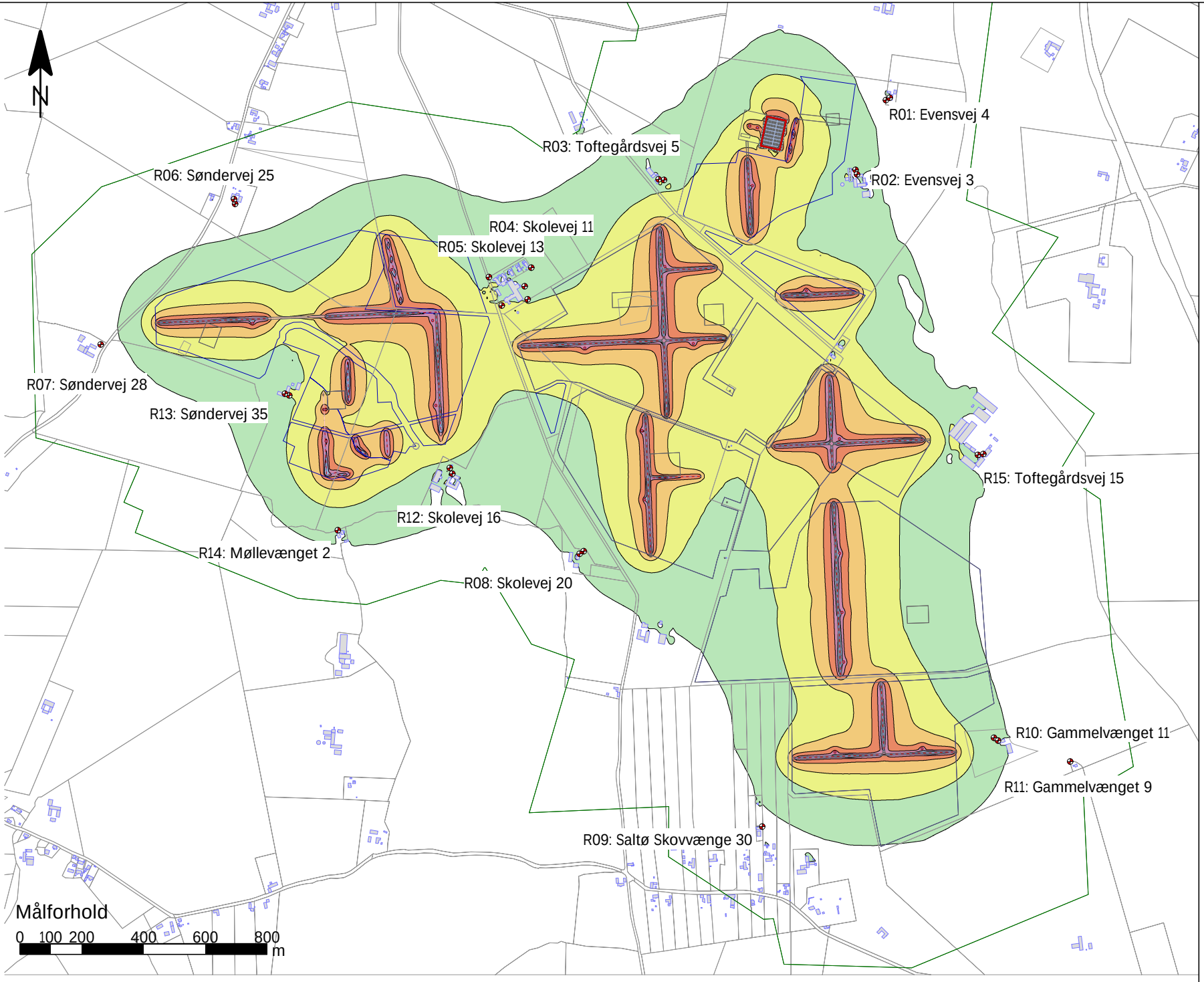

Forudsætninger:
Støjudbredelseskortet gælder for situationen med Hush Box på udvalgte strækninger. Samt absorberende inderside omkring BESS og MVS arealet reflektionstab på 8 dB.

Bygninger i beregningerne har et reflektionstab på 1 dB.

Signaturforklaring
- Bygning
- Referencepunkt
- Punktkilde
- BESS og MVS
- Skærm
- Invertere
- Hush Box

Støjniveau $L_{A,eq}$
Beregnet 1,5 m over terræn i dB(A)

<=40
40 - 45
45 - 50
50 - 55
55 - 60
60 - 65
> 65

Stamoplysninger
Kunde: BeGreen A/S
Sag: BeGreen Næstved
Sagsnr.: 41013484
Rapportnr.: N6.013.26
Beregning: 2015 - 21-04-2026
Udarbejdet af: TUHO - 29-04-2026

Bilag B3 - Støjudbredelseskort Hush Box
Støjbelastning søndag nat

SWECO

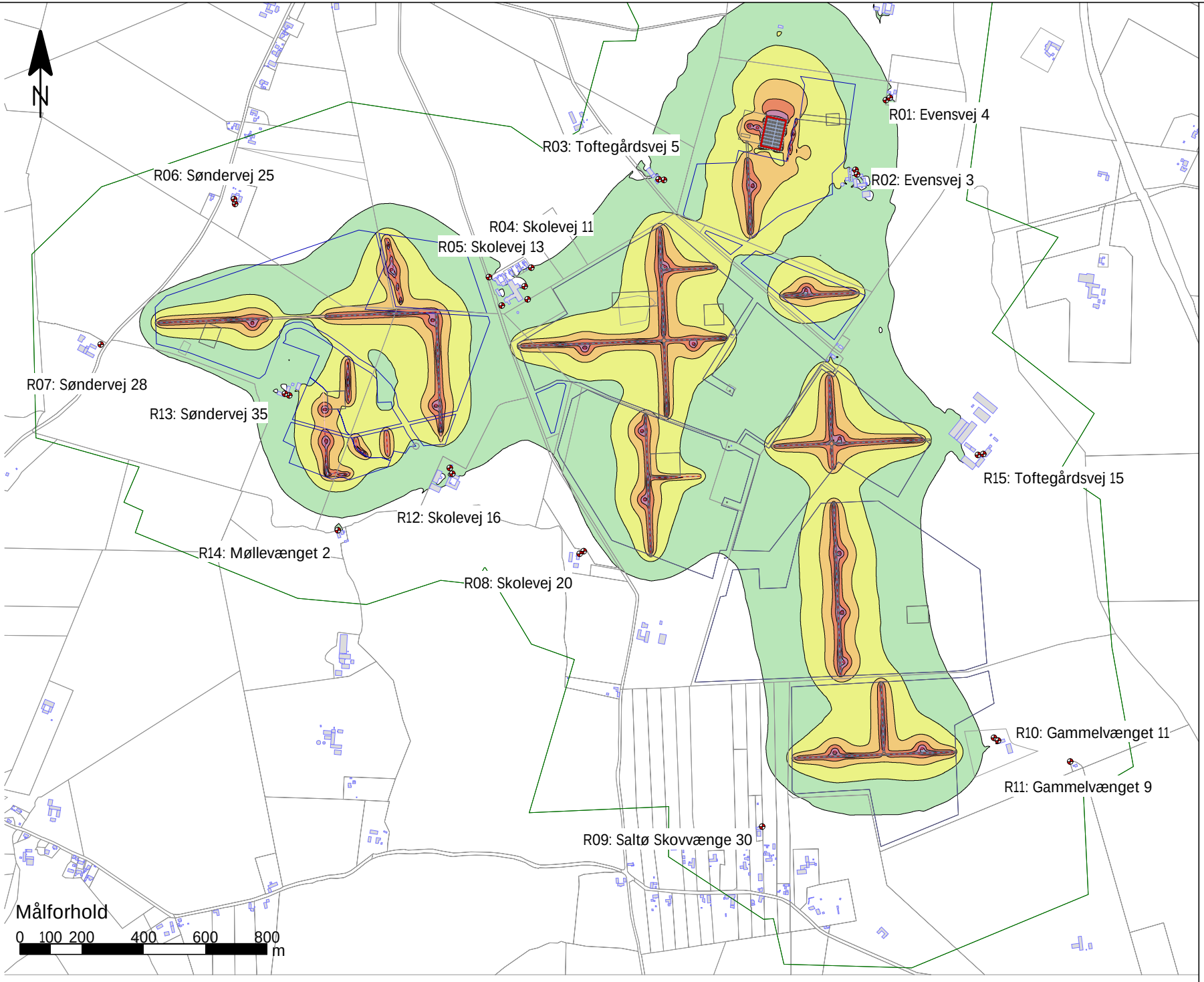

Forudsætninger:
Støjudbredelseskortet gælder for situationen med Hush Box på udvalgte strækninger. Samt absorberende inderside omkring BESS og MVS arealet reflektionstab på 8 dB.

Bygninger i beregningerne har et reflektionstab på 1 dB.

Signaturforklaring
- Bygning
- Referencepunkt
- Punktkilde
- BESS og MVS
- Skærm
- Invertere
- Hush Box

Støjniveau $L_{A,eq}$
Beregnet 1,5 m over terræn i dB(A)

<= 35
35 - 40
40 - 45
45 - 50
50 - 55
55 - 60
> 60

Stamoplysninger
Kunde: BeGreen A/S
Sag: BeGreen Næstved
Sagsnr.: 41013484
Rapportnr.: N6.013.26
Beregning: 2015 - 21-04-2026
Udarbejdet af: TUHO - 29-04-2026

Bilag 4

Klimaaftryk og energisystemperspektiv for solcelleanlæg og batterilager

ESG-notat udarbejdet af BeGreen A/S

Danmarks elnet er allerede blandt de reneste i verden, og CO_2-intensiteten forventes at falde til under 50 g CO_2/kWh i 2026. Det betyder, at yderligere solcellekapacitet ikke i væsentlig grad vil reducere den nationale CO_2-intensitet. Den danske energiomstilling er imidlertid gået ind i en ny fase: elektrificering af slutforbruget, herunder transport og opvarmning, som driver en markant stigning i elforbruget. At dække dette forbrug bæredygtigt kræver både en udbygning af den vedvarende elproduktion og en øget fleksibilitet i systemet.

Under den danske tilgang til strategisk energiplanlægning opgør kommunerne deres egne energibalancer for at kende deres CO_2-udledning, VE-andel og ressourceforbrug. Lokalt produceret vedvarende el er afgørende for at opnå en højere VE-andel på tværs af alle sektorer.

For Næstved var VE-andelen for hele energisystemet – som omfatter el, varme og transport – 37 % i 2018, og i 2023 var den steget til 52 %. Med tilføjelsen af dette solcelleanlæg med batterilager vil VE-andelen stige til 56 %, alene baseret på bidraget af vedvarende el. Denne beregning medregner endnu ikke de indirekte fordele ved at elektrificere transport og opvarmning med lokalt produceret solenergi, hvilket ville øge VE-andelen yderligere, hvis det blev inkluderet. Den yderligere solcellekapacitet, der opnås ved at undgå nedregulering ved hjælp af batterilageret, kan ligge på mellem 10–15 %.

Solcelleanlæggets og batterilagerets (BESS) rolle

Omstillingen til et fuldt vedvarende energisystem kræver ikke alene vedvarende elproduktion, men også fleksibilitetsløsninger, der kan opretholde stabilitet og forsyningssikkerhed. Projektet imødekommer dette behov ved at kombinere solcelleanlægget på 140 MW med et batterilager (Battery Energy Storage System, BESS) på 200 MW / 400 MWh. Tilsammen giver de to teknologier en række fordele:

- **Understøttelse af elnettet ved spidsbelastning**
  Batteriet kan levere el svarende til 130.000 husstandes forbrug i to timer i perioder med spidsbelastning. Det reducerer behovet for at sætte yderligere kraftværker i drift og dermed også de emissioner og det ressourceforbrug, som dette ville medføre.
- **Maksimering af solenergiudnyttelsen**
  På solrige dage forhindrer batteriet nedregulering af solproduktionen i op til seks timer, idet overskudsenergien lagres i stedet for at fremtvinge en nedlukning. Det øger udnyttelsen af

solenergien fra omkring 30 % til over 80 % og gør dermed den vedvarende produktion væsentligt mere effektiv.

- **Undgåelse af ressourcebaseret spidsbelastning**
  Ved at stille 200 MW til rådighed i to timer ved spidsbelastning bidrager batteriet til at undgå, at ressourcebaserede kraftværker sættes i drift i perioder med højt elforbrug, og reducerer dermed emissioner og ressourceforbrug.
- **Effektiv arealanvendelse**
  Ved at placere solcelleanlægget og batterilageret samme sted udnyttes arealet bedst muligt, og yderligere infrastruktur bliver unødvendig, samtidig med at det miljømæssige fodaftryk minimeres – en hensigtsmæssig løsning, der sparer både areal og omkostninger.
- **Understøttelse af elektrificeringen**
  Anlægget kan årligt levere strøm til cirka 8.000 elbiler og bidrager dermed til dekarboniseringen af transportsektoren og til opfyldelsen af de danske elektrificeringsmålsætninger.
- **Lokal forsyningssikkerhed og nødforsyning**
  Batteriet giver mulighed for nødforsyning af væsentlige samfundsfunktioner som hospitaler og datacentre under strømafbrydelser og styrker dermed robustheden i den lokale energiforsyning.

Selv om Danmarks CO_2-intensitet allerede er lav, øger elektrificeringen af transport, opvarmning og øvrige sektorer energiforbruget og gør en udbygning af den vedvarende kapacitet nødvendig. Projektet tilfører ikke alene ren elproduktion, men bidrager også med fleksibilitet, effektivitet og robusthed – centrale egenskaber i et fremtidssikret energisystem. Ved at integrere solceller og batterilagring kommer Næstved tættere på et fuldt vedvarende energisystem og understøtter både lokale og nationale mål for bæredygtighed og forsyningssikkerhed.

Klimaaftryk og miljøprofil for BeGreens solcelleanlæg

BeGreen gennemførte i 2025 en livscyklusvurdering (LCA) for solcelleanlægget Ingerslev Å på 65 MWp i overensstemmelse med ISO 14040/14044. Vurderingen dækker hele livsforløbet fra vugge til grav og omfatter alle faser: råstofudvinding, produktion af moduler og øvrige anlægskomponenter, transport, etablering, drift samt håndtering ved endt levetid, herunder genanvendelse.

Hovedresultater

- **Klimaaftryk**
  Anlæggets klimaaftryk over livsforløbet er beregnet til 26 g CO_2-eq pr. produceret kWh el over en driftslevetid på 30 år. Tallet svarer til

internationale referenceværdier for moderne solcelleanlæg i stor skala, der typisk ligger mellem 20–50 g CO_2-eq/kWh afhængigt af teknologi og produktionssted.

- **Energitilbagebetalingstid (EPBT)**
  Solcelleanlægget vil have tilbagebetalt den energi, der er investeret i etableringen og komponenterne, på cirka 17 måneder. Det svarer til internationale opgørelser for anlæg med krystallinsk silicium, hvor energitilbagebetalingstiden for anlæg i stor skala ligger mellem 6 måneder og 2 år.

- **Energiafkast (EROI)**
  Over sin levetid vil anlægget producere 14 gange mere energi (14:1), end der er krævet til at opføre, drive og nedtage det. Litteraturen angiver energiafkast for solcelleanlæg på typisk mellem 8:1 og 34:1 afhængigt af teknologi og placering.

- **Genanvendelighed**
  Anlæggets komponenter har en anslået genanvendelsesgrad på 86 %, hvilket betyder, at de fleste materialer – såsom glas, aluminiumsrammer og silicium – kan genvindes og føres tilbage i produktionen. Gældende branchestandarder og avancerede genanvendelsesteknologier kan opnå genanvendelsesgrader for solcelleanlæg på 85–95 %, og der arbejdes på at nå op til 98 % for kritiske materialer.

Klimaaftryk og miljøprofil for LFP-batterilager

BeGreen gennemførte i 2025 sin første forenklede livscyklusvurdering (LCA) for et batterilager (BESS) baseret på lithium-jernfosfat (LFP). Vurderingen dækker hele livsforløbet fra vugge til grav og omfatter alle faser: råstofudvinding, produktion af celler og pakker, transport, etablering, drift samt håndtering ved endt levetid, herunder genanvendelse. Batterilagerets levetid er sat til 20 år, og resultaterne er opgjort pr. 1 kWh lagerkapacitet.

Hovedresultater

- **Klimaaftryk**
  Klimaaftrykket over livsforløbet for LFP-batterilageret er beregnet til 70–90 kg CO_2-eq pr. kWh lagerkapacitet over 20 år, afhængigt af antallet af ladecyklusser og sammensætningen af elproduktionen. Det svarer til internationale referenceværdier for LFP-anlæg i stor skala, der typisk ligger mellem 60–100 kg CO_2-eq pr. leveret kWh.

  Ligesom for solceller er batterilagerets emissioner koncentreret i produktionsfasen, idet driftsemissionerne – som følger af tab ved op- og afladning – er ubetydelige.

- **Energitilbagebetalingstid (EPBT)**

Litteraturen viser, at den ikke-vedvarende energi, der investeres i produktionen af LFP-batterier, tilbagebetales gennem undgået nedregulering inden for 2–3 år, afhængigt af udnyttelsesgrad og netforhold.

- **Energiafkast (EROI)**
  For lagringsanlæg er energiafkastet lavere end for produktionsteknologier, men det er stadig positivt, når anlægget integreres med vedvarende energi. Undersøgelser vurderer det samlede energiafkast for solceller og batterilager til at ligge mellem 8:1 og 20:1, hvor solcelleanlægget er afgørende for forholdet, og batterilageret reducerer det en smule sammenlignet med solceller alene.

- **Genanvendelighed**
  LFP-batterier har en anslået genanvendelsesgrad på 70–80 % med mulighed for at nå 90 %, efterhånden som avancerede genanvendelsesteknologier modnes. De fleste materialer – såsom aluminium, kobber og lithium – kan genvindes, men de økonomiske incitamenter er mindre end for koboltrige batterityper. Nye metoder til direkte genanvendelse og hydrometallurgiske processer forbedrer genvindingseffektiviteten.

Drivhusgasreduktion fra solcelleanlæg med batterilager

Når drivhusgasreduktionen ved at etablere store solcelleanlæg i Danmark skal vurderes, har metodevalget betydning. Metoden med en generel eldeklaration forudsætter en gennemsnitlig emissionsfaktor for al fortrængt el, hvilket er en forsimpling af virkeligheden. Timebaseret fortrængningsmodellering giver derimod et mere præcist billede, fordi metoden tager højde for elsystemets faktiske, tidsvarierende CO_2-intensitet.

Det er den marginale produktionsenhed i den enkelte time, der afgør, hvilke emissioner solproduktionen fortrænger. For eksempel:

- Midt på dagen om sommeren fortrænger solenergi ofte kilder med lavere emissioner, såsom vindkraft eller import.
- På vinteraftener kan den fortrænge fossilbaseret produktion med højere emissioner.

Anvendelsen af et statisk gennemsnit ser bort fra disse variationer og kan dermed enten overvurdere eller undervurdere den faktiske klimagevinst. Timebaseret modellering indfanger disse nuancer og er derfor den foretrukne metode, når præcisionen skal være høj.

Værktøjer som EnergyPLAN gør det muligt at simulere det danske energisystem i detaljer med timeprofiler for forbrug, produktion samt import og eksport. Ved at gennemregne scenarier med og uden solceller

kan de marginale emissioner, der fortrænges i hver enkelt time, beregnes. Denne proces er dog tidskrævende og forudsætter detaljerede inputdata.

Selv om timebaseret modellering er mere præcis, er den praktiske værdi i Danmark begrænset, fordi det danske elnet dekarboniseres hurtigt og har en høj andel af vindkraft og øvrig vedvarende energi. De marginale emissioner er allerede lave og vil fortsætte med at falde, hvilket reducerer solenergiens relative betydning for drivhusgasreduktionen.

Derfor er det mere strategisk at betragte drivhusgasreduktionen på tværs af hele energisystemet – inklusive varme, transport og industri – frem for at se snævert på emissionerne i elsektoren. Disse sektorer er stadig i høj grad afhængige af fossile brændsler og rummer større muligheder for en effektiv dekarbonisering, i takt med at de elektrificeres.

Ved et anlæg med både solceller og batterilager kan energisystemmodeller som EnergyPLAN desuden simulere strategier for op- og afladning af batteriet.

Ved at sammenligne scenarier med og uden solceller og batterilager kan den faktiske fortrængningseffekt beregnes. Dette er dog tidskrævende og forudsætter detaljerede inputdata. BeGreen har kompetencerne, men det er endnu ikke besluttet, om vi går videre med denne tilgang.

Indtil videre opgøres drivhusgasreduktioner ikke, medmindre der anvendes timebaseret fortrængningsmodellering for hele energisystemet.

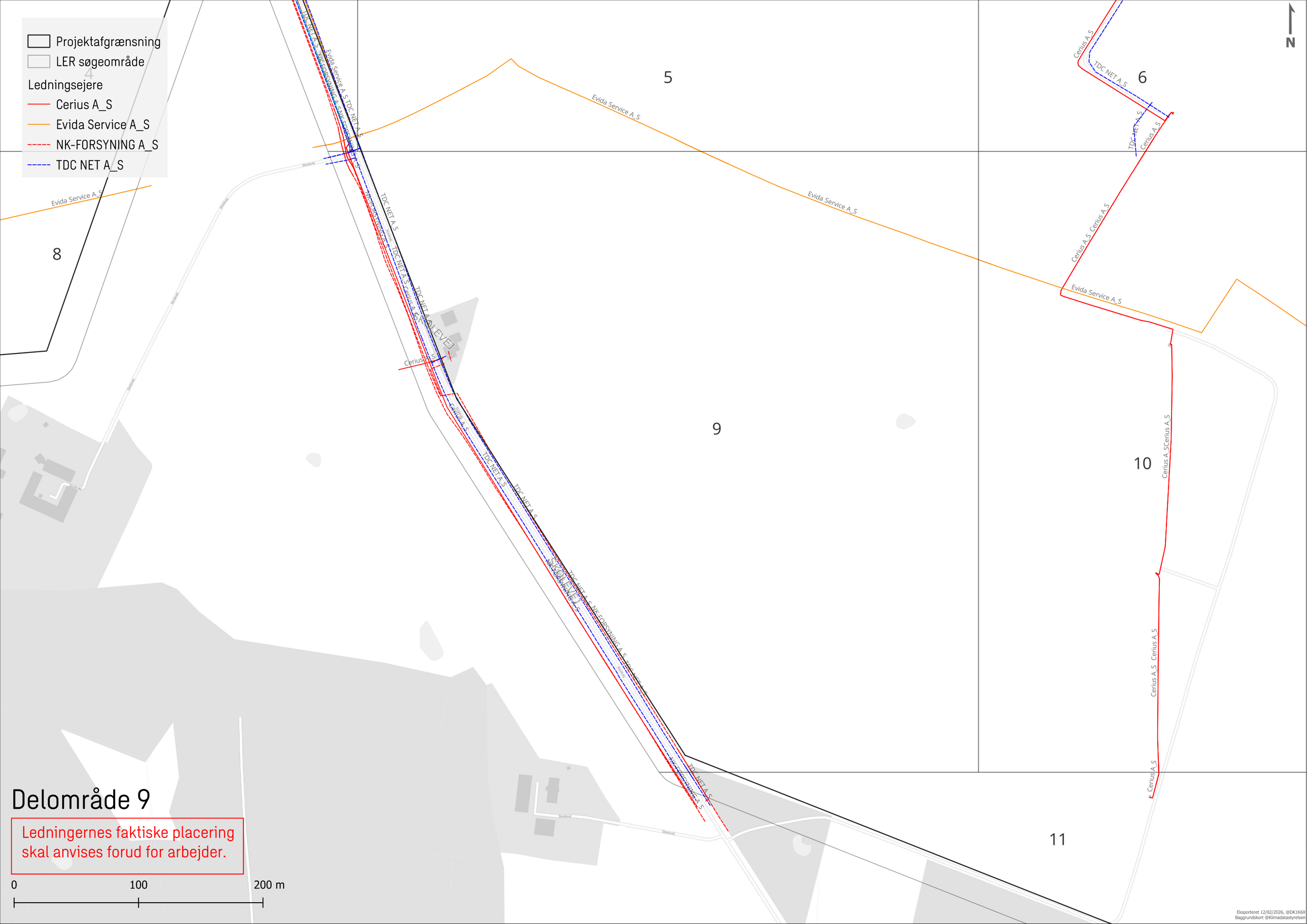
Projektafgrænsning
LER søgeområde
Ledningsejere
Cerius A_S
Evida Service A_S
NK-FORSYNING A_S
TDC NET A_S
4
5
6
8
9
10
11
Evida Service A_S
TDC NET A_S
NK-FORSYNING A_S
Cerius A_S
Skolevej
N
Delområde 9
Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.
0
100
200 m
Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

Projektafgrænsning
LER søgeområde
Ledningsejere
Evida Service A_S

2
3
4
5
8

TDC NET A_S
Evida Service A_S
Cerius A_S

N

Delområde 8

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.

0 100 200 m

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

Projektafgrænsning
LER søgeområde

Ledningsejere
- Cerius A_S
- Evida Service A_S
- FIBIA P_S
- NK-FORSYNING A_S
- TDC NET A_S

Delområde 7

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.

0 100 200 m

N

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

Projektafgrænsning
LER søgeområde

Ledningsejere
- Cerius A_S
- Evida Service A_S
- FIBIA P_S
- NK-FORSYNING A_S
- TDC NET A_S

N

1
5
6
7
9
10

Delområde 6

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.

0 100 200 m

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

Projektafgrænsning
LER søgeområde

Ledningsejere
Cerius A_S
Evida Service A_S
FIBIA P_S
NK-FORSYNING A_S
TDC NET A_S

N

Delområde 5

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.

0 100 200 m

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

Projektafgrænsning
LER søgeområde

Ledningsejere
- Cerius A_S
- Evida Service A_S
- FIBIA P_S
- NK-FORSYNING A_S
- TDC NET A_S

N

3

4

5

8

9

Delområde 4

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.

0 100 200 m

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

Projektafgrænsning
LER søgeområde

Ledningsejere
Cerius A_S
Evida Service A_S
TDC NET A_S

N

SØNDERVEJ

NK-FORSYNING A_S FIBIA P_S
TDC NET A_S
Cerius A_S
Evida Service A_S

2
3
4
8

Delområde 3

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.

0 100 200 m

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

Projektafgrænsning
LER søgeområde

Ledningsejere
Cerius A_S
Evida Service A_S
FIBIA P_S
NK-FORSYNING A_S
TDC NET A_S

N

SØNDERVEJ

2
3
8

Delområde 2

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.

0 100 200 m

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

LER søgeområde

Ledningsejere

- Cerius A_S
- Energinet Eltransmission A_S
- FIBIA P_S
- GLOBALCONNECT A_S
- Norlys Mobil A_S
- Næstved Kommune
- TDC NET A_S
- Kabeltrace

N

SLAGELSEVEJ

ADBYVEJ

Cerius A_S

TDC NET A_S

Energinet Eltransmission A_S

FIBIA P_S

1

15

Delområde 15

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.

0 100 200 m

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

Projektafgrænsning
LER søgeområde

N

11

12

14

13

Cerius A/S

Delområde 14

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.

0 100 200 m

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

Projektafgrænsning
LER søgeområde
Ledningsejere
Cerius A_S

10
7
11
12
14
13

Cerius A_S
Cerius A_S
Cerius A_S

SKOLEVEJ
SKOLEVEJ

N

Delområde 13

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.

0 100 200 m

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

Projektafgrænsning
LER søgeområde

N

10

7

11

12

13

14

Delområde 12

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejdet.

0 100 200 m

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

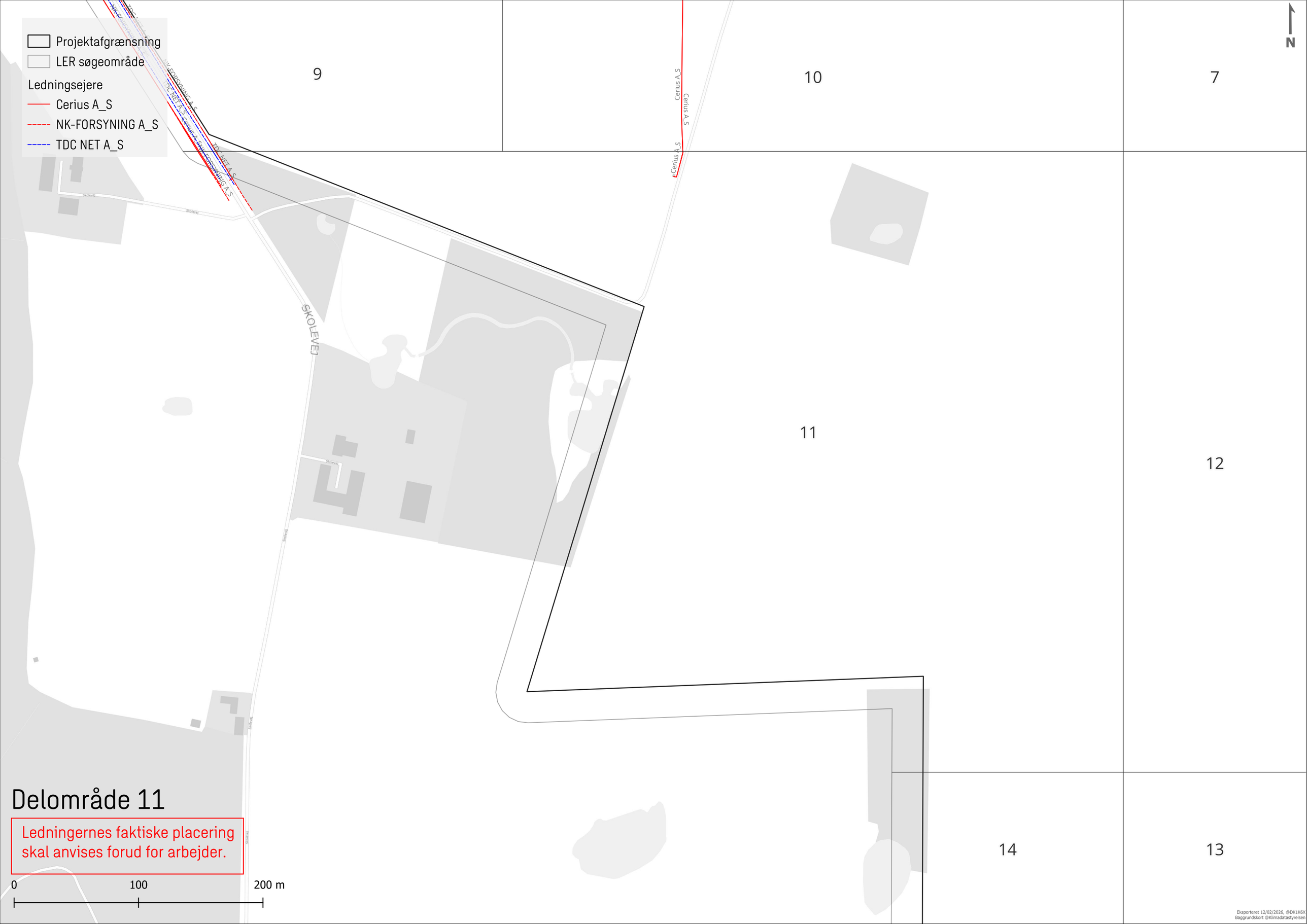
Projektafgrænsning
LER søgeområde
Ledningsejere
Cerius A_S
NK-FORSYNING A_S
TDC NET A_S
9
10
7
11
12
14
13
N
SKOLEVEJ
Cerius A_S
NK-FORSYNING A_S
TDC NET A_S
Skolevej
Delområde 11
Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.
0
100
200 m
Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

Projektafgrænsning
LER søgeområde

Ledningsejere
Cerius A_S
Evida Service A_S
TDC NET A_S

5
6
7
9
10
11
12

Cerius A_S
TDC NET A_S
Evida Service A_S
NK-FORSYNING A_S
FIBIA P_S

N

Delområde 10

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.

0 100 200 m

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen

Projektafgrænsning
LER søgeområde

Ledningsejere

Cerius A_S
FIBIA P_S
NK-FORSYNING A_S
TDC NET A_S
Kabeltrace

N

Energinet Eltransmission A_S

1

15

5

6

Delområde 1

Ledningernes faktiske placering skal anvises forud for arbejder.

0 100 200 m

Eksporteret 12/02/2026, @DK1K6X
Baggrundskort @Klimadatastyrelsen